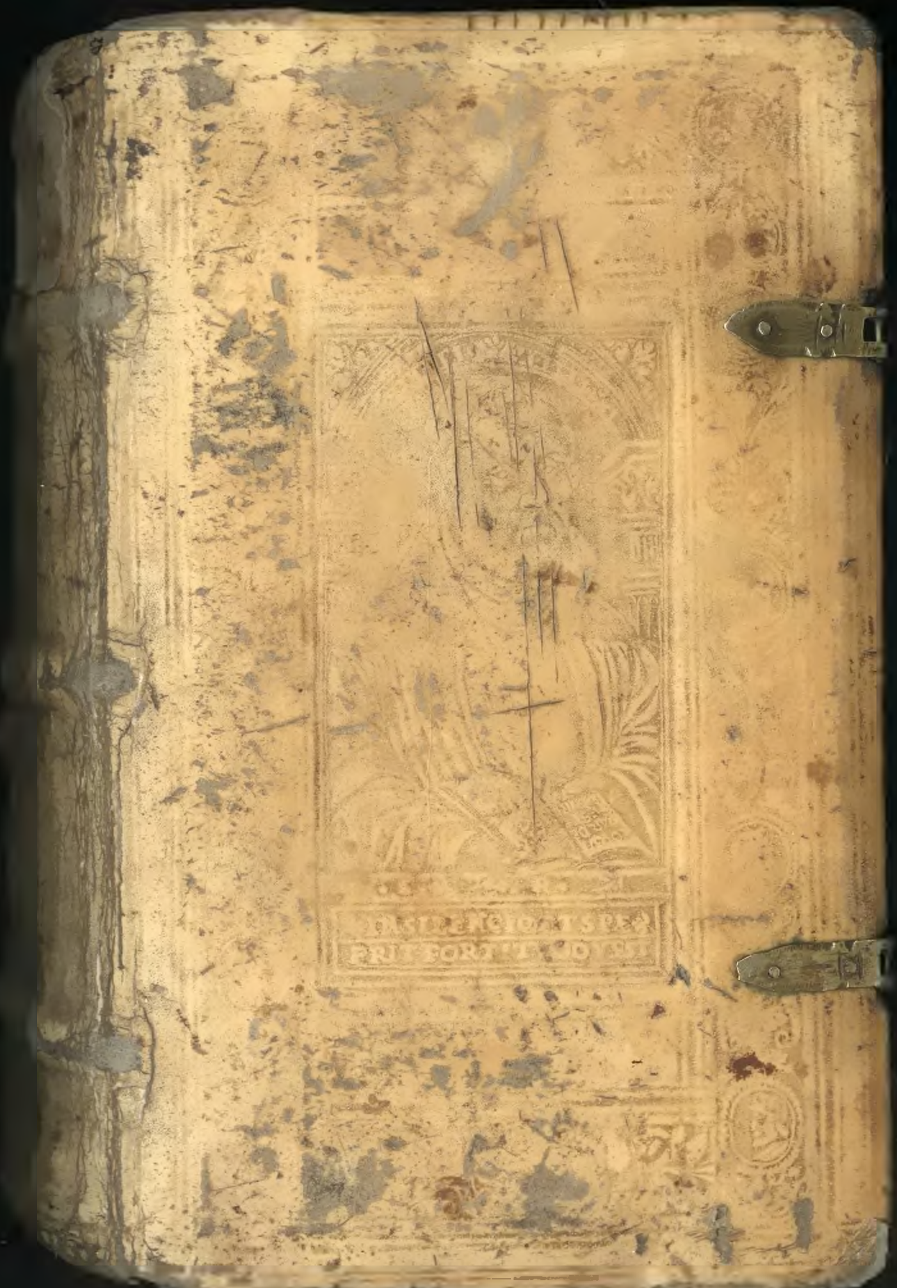

Hunc libellum Jacobus Palladius Altinecenus
vendidit Joanni Philomelo Gitzino
7½ albis 5 Idus Junii Mezericii anno Christi
1591.

GEORGII FABRICII CHEMNICENSIS,

De re Poëtica Libri VII.

Lipſiæ,

CVM PRIVILEGIO CÆSAREO.

БИБЛИОТЕКА

232617 I

GEORGIVS FABRICIVS CHEMNICENSIS, IOHANNI IOHANNIS F. Sculteto Piranenſi.

TVrbine cum pueris, & arundine ludit agreſti,
Qui teneros animos conciliare cupit.
Res etiam varia mollit ratione moleſtas,
Tradita cui viridis cura paterna gregis:
Dumq́ illis primas inſtillat ſedulus artes,
Quædam etiam pueri more iocantis agit:
Ne fragiles nimijs præceptis obruat annos,
Triſtis & imponat grande laboris onus.
An non Phœbæam nunc geſtans fronte coronam,
Et docti eximio clarus honore viri:
Sic olim primo fuit informatus ab auo,
Hoc quaſi nutritus ſimplice lacte puer?
Ergo ne tenuis contemne elementa libelli,
Commoda ſunt ſtudijs multa datura tuis:
Tradimus hæc autem magnis auctoribus vſi,
Nec noſtra addidimus ſedulitate nihil.
In ſtadio nam nos HESSVS *præceßit eodem,*
Aemulus ingenij Naſo poëta tui.
Talia propoſuit nuper præcepta SABINVS,
Cuius ego Muſas carmine credo loqui.
Nec non HVTTENVS, *ſtudijs vir clarus et armis,*
Auſus in heroos iſta referre pedes.
Quicquid vbiq́ fuit, corpus collegit in vnum,
Ille tui nemoris, Phœbe, MICYLLVS *honor.*

Tantorum ſtudijs vtens operaq́ꝫ virorum,
Diſce puer, quam lex indicat, ire viam.
Si tenues ortus, atqꝫ incunabula parua
Non ſpernes, aliud ſponte patebit iter:
Vt doctum docta poßis quoqꝫ carmen ab arte
Condere, & ingenij dulce parare decus.
Carmine diuinum celebratur nomen, & vſus
Ille vetus noſtro tempore durat adhuc.
Carmine ſunt leges, præceptaq́ꝫ tradita vitæ,
Vt mores ſtudijs conuenienter eant.
Nireus carminibus formoſus, & impiger Hector,
Andromache conſtans, fidaq́ꝫ Penelope.
Et docet, haud vates ſpernendos eſſe, Lycambes,
Quiq́ꝫ omnis nomen criminis Ibis, habet.
Dicebat puero, clarus pietate MELANTHON:
Diſce bona imparibus iungere verba modis.
His Domino grates vt poßis dicere CHRISTO,
Et ſanctas dulci voce referre preces.
Neúe mali ſtudijs auſint impune nocere,
Ingenij vt timeant libera tela tui.
Te quoqꝫ cara pij ſoboles patris, ore PHILIPPI
Hortor, vt has artes ingenioſus ames:
Vt Chriſtum celebres, & prauis bella mineris,
Aetas adueniet cùm tibi plena viri.
Interea placidæ peragas bona tempora vitæ,
Et ſic vt valeas vtilis eſſe, Vale.

CATA-

CATALOGVS LIBRORVM DE RE poëtica.

PRIMVS.

De ratione cognoſcendarum ſyllabarum, earumq; figuris, & de nouem vſitatis carminum generibus.

SECVNDVS.

Exemplorum varietatis & copiæ, ex Ouidio, Tibullo, Propertio.

TERTIVS.

Deſcriptionum, Aetatis, Signorum cœleſtium, & Temporum. Item Similitudinum & comparationum.

QVARTVS.

De epithetis nominum propriorum.

QVINTVS.

De epithetis nominum appellatiuorum.

SEXTVS.

De virtutibus & vicijs carminis Elegiaci, & catholica Horatij de re poëtica.

SEPTIMVS.

De verſuum accidentibus.

Elegantiæ poëticæ libro alio continentur, cum primi huius libri epitome.

POETÆ ELEGIACI.

EST grauis & cultus, puroq́ ſimillimus amni,
Dulciaq́ eloquio verba TIBVLLVS *habet.*
Mollis et abſtruſus, teneriq́ PROPERTIVS *oris,*
Interdum Baccho ſed trahit ille pedem.
At facilis NASO, *ſulcans pleno æquora velo,*
Pectore Caſtalias diuite fundit opes.
Hos celebrat blandos Elegeïa docta Poëtas:
Diuerſi quamuis, laus ſua quenq; manet.

GEORGII FABRICII CHEMNICENSIS DE ratione cognoſcendarum ſyllabarum.

Liber Primus.

IN ſyllabis primùm obſeruatur collocatio, quæ primæ, mediæ, vltimæq́ ſint: tum quantitas, quæ ſint longæ, quæ breues, quæue ambiguæ. Collocatio cuiuis aperta, ſed in quantitate ea differentia eſt, quòd ſyllabæ vel in genere, vel in ſpecie cognoſcuntur.

In genere cognitio fit poſitione & diphthongo, quæ omnibus accidunt ſyllabis, easq́ longas faciunt: item regula & exemplo, quibus aut productæ aut correptæ eſſe poſſunt. Præterea in genere etiam primæ & mediæ cognoſcuntur, vocali ante vocalem & deriuatione.

In ſpecie cognoſcuntur ſecundum poſitum ſyllabarum. In primis ſyllabis præpoſitione, compoſitione, & reſolutione. In medijs accentu & diminutione. In vltimi. terminatione vocalium aut conſonantium

DE OMNIBVS SYLLABIS IN GENERE.

I. DE POSITIONE.

Poſitio fit,

I. Aut vſitatè, iuxta vulgarem conſuetudinem, idq́

1. Aut reuerà, ſequentibus vocalem, duabus pluribusúe conſonantibus, aut litera geminata: vel in vna eademq́ dictione, vt *amnis, ferrum*: vel in dictionibus diuerſis, vt *In rebus ſecundis viue beatus.*

2. Aut facultate, cùm è duplicibus aliqua vocalem ſequitur, vt,

Dum fueris felix. Item:

& Troia gaza per vndas.

Vel i litera, inter duas vocales ponitur. Vt,

Dominus ſcuti ſeptemplicis Aiax
Pectora traiectus Lynceio Caſtor ab enſe,
Vellem ait Harpyijs gula digna rapacibus eſſet.

II. Aut minus vſitatè, ſed (vt veteres vocant) modo quodam: vel

1. Cùm dictio, quæ vocali terminatur, ab altera dictione incipiente à duabus conſonantibus, excipitur, ſolito more Græcorum. Vt Ouid. 1. de Ponto,

Officij cauſa pluribus eſſe dati.

Idem 5. Triſt.

Nil opus eſt morte pro me, ſed amore, fideq́.

Hoc ne quis inciſo tribuat, inueniuntur & alia exempla. Catullus in Hymenæo,

Nulla fugæ ratio, nulla ſpes: omnia muta.

Tibul. lib. 1.

Pro

Pro ſegete ſpicas, pro grege ferre dapem.

2. Cùm particula enclitica in fine producitur. Ouid. 2. de Ponto,

Fluminaq́ue, monteſq́ue, & in altas proſlua ſiluas.

Observatio.

Si poſt mutam ſequitur liquida, triplex obſeruatio ſtudioſè annotanda eſt.

1. Syllabæ poſitione longæ, breues fiunt. Ouid. in Heroid.

Hercule ſuppoſito ſidera fulcit Atlas.

Item 6. Metam.

Ad mandata Prognes, & agit ſua vota ſub illis.

2. Contrà breues ſyllabæ, propter eandem poſitionem, fiunt longæ.

Idem 13. Met.

Et primo ſimilis volucri, mox vera volucris.

Eôdem referuntur,

Tenebræ,	*lugubris.*
Cyclops,	*Patroclus.*
Trinacria,	*ludicrus.*
Cupreſſus,	*ſupremus.*
Quadrupes,	*cedrus, Hadria.*
Pater patris,	*Hetruſcus, Atrides, meretrix,*

latro, pro graſſatore, & his ſimilia.

3. Syllabæ verò natura longæ, propter mutam & liquidam, fieri breues nunquam poſſunt, Vt, *mater matris, ater atri, acer acris,*

mitra, latro, quod eſt canum, *migro*. Item, *ebrius*; *ſalubris*, *lauacrum*, *clepſydra*, *compotrix*.

II. DE DIPHTHONGO.

Diphthongus eſt duarum vocalium connexio, quæ natura longam facit ſyllabam. *Aurum, Eunuchus, Aetas, Oeſtrum, Thaleia.*

Diphthongus interdum corripitur, idq́ fit

1. Vel in compoſitione, vt *præire, praeſſe, præhendere*. Ouid. 7. Met.

Quas vbi viderunt præacutæ cuſpidis haſtas.

Hoc tamen non eſt perpetuum.

Virgil. 3. Georg.

Inferniq́ lacus, Aeææq́ inſula Circes.

2. Vel extra compoſitionem, more Græcorum, quod rarius eſt apud Latinos.

Virg. 3. Aen.

Inſulæ Ionio in magno, quas dira Celæno,
Harpyiæq́ colunt aliæ.

III. DE REGVLA.

Regula eſt obſeruatio, comprobata vſu & conſuetudine: raro aut nunquam ſine exceptione. Regulas annotabimus ſedecim.

I. Contractio longam ſemper efficit ſyllabam. Ea fit vel

1. Exem-

1. Exempta aſpiratione. Vt, *Nil* pro *nihil. Mî* pro *mihi.*

2. Conſonantibus obliteratis. Vt, *Ni* pro *niſi*, in quo ſibilus obliteratur. *Quîs* pro *quibus*, niſi ſit *quís ex quijs*. Vnde nonnulli ſcribunt cum circumflexo *Quîs*: in marmoribus antiquis cum I longa duplicata *QuIs*: alij cenſent cum diphthongo ſcribendum, *Queis*, cuius ego rationem non video.

3. Vocalibus coaleſcentibus. Vt *Di* pro *dij*, *cui* pro *cuij*.

Huius generis ſunt illa de Græcis. Virg.

Ilioneî monitu, & multùm lacrimantis Iuli.

Ouid.

Forſitan & grauidam Didô ſcelerate relinquis.

I I. Apoſtrophus ſyllabam facit.

1. In aliquibus vocalibus breuem.

Virg. 6. Aen.

Viden' vt geminæ ſtent vertice criſtæ?

Ouid. in Heroid.

Noſtin' an exciderint mecum loca?

2. In aliquibus vocabulis longam.

Horat. in Sermon.

Illuc vndè abij redeo: nemon' vt auarus
Se probet?

Virg. 1. Aen.

Tun' ille Aeneas, quem Dardanio Anchiſæ.

I I I. Monoſyllaba ferè producuntur, in nominibus, in pronominibus, in verbis, in aduer-

aduerbijs, in coniunctionibus. Excipiuntur *mel, ſel.* Item verba, vt,

Nempe ſtat & fortuna cadit. Et,

Ipſoq; ſit vtilis vſu.

Item aduerbia, *an, bis, ter.* Item præpoſitiones, *in, ſub.* de quibus mox plura.

IIII. Præterita duarum ſyllabarum priorem producunt omnia exceptis ſex: *bibi, dedi, fidi, ſcidi, ſteti, tuli.* id appâret ex compoſitis, *ebibi, addidi, conſcidi, aſtiti, abſtuli.*

Horat. 2. Carm.

Diffidit vrbium

Portas, vir Macedo.

V. Præterita quæ Græcorum modo augmentum in initio habent, primam corripiunt: & niſi obſtet poſitio, ſimiliter mediam. Vt, *Cécidi à cado, fefelli, pepuli, tetigi,* & antiquum, *tetuli.*

Didici.

Momordi, ſpopondi, totondi.

Cucurri, pupugi, tutudi.

Excipiuntur duo,

Pepedi à pedo, cecîdi à cædo, quorum media tantùm longa eſt.

VI. Præterita in vi, vnam ſyllabam deſinentia, mediam producunt. Vt, *Spectaui, deleui, agnoui, ambiui.*

VII. Supina duarum ſyllabarum producuntur. Excipiuntur nouem:

Datum,

Datum, ratum, ſatum.

Citum, itum, litum, quitum, ſitum.

Rutum.

Statum, anceps apud veteres fuit.

VIII. Tempora verborum, quæ à præſenti veniunt, eius quantitatem in modis omnibus ſeruant. Vt à *Lego, legebam, legam, lege, legito, legerem, legere*: prima breui. Similiter quæ à præterito, Vt à *Legi, legeram, legiſſem, legerim, legero, legiſſe*: prima longa.

IX. Voces quædam ſeparatim longæ, in compoſitione corripiuntur. Vt, *diu in diuturnus, quando in quandoquidem.* Huc pertinent, *ſiquidem*, in prima ſyllaba: *totidem*, in media: *quomodo in vltima.* Item *dicier, dominarier*, quæ fiunt acceſsione figurata. Excipiuntur, *quandocunque, vbique, quandoque*: quæ in compoſitione quantitatem non mutant. *Tantidem*, dubium eſt. Ouid. 7. Met.

Thura liquefaciunt.

vſitatè eam, quæ antepenultimam antecedit, produxit: nam ſimplex ſecundæ coniugationis eſt. Eam modo contrario corripuit 2. de Ponto,

Sic mea perpetuis liqueſiunt pectora curis.

quam etiam ſemper corripit Virgil. vt 4. Georg. *Frigore mella*

Cogit hyems, eademque calor liquefacta remittit.

Hoc

Hoc præceptum modò obſeruauit Catullus, vt in Hymenæo.

Alta tepeſaciet permiſta flumina cæde.

modò neglexit, vt ad Mallium,

Frigida deſertò, tepefecit membra cubili.

quem in poſtremo ſecuti jidem Virgilius atq; Ouidius.

X. Nomina propria eandem perpetuò quantitatem non retinent, vt *Sichæus*, apud Virgilium: *Pelion*, *Pyrene* pro monte, *Fidenæ*, *Curetes*, *Orion*: apud alios Poëtas, primam interdum producunt, interdum corripiunt. *Sicanus* & *Italus* apud Virgilium, *Arabs*, apud Propertium primam natura poſsident breuem: ſed in deriuatiuis *Sicania*, *Italia*, *Arabia*, decedentes de iure ſuo, eandem producunt, alioquin in carmen non venirent. *Cybele* communem habet penultimã. *Oenotria*, *Apulia*, *Sidonius*, *Ionius*, antepenultimam. Huc pertinent nominum propriorum genitiui, Vt *Orion Orionis & Oriônis*, *Syphax Syphacis & Syphácis*, *Dauid Dauidis & Dauîdis*. In his non omnium auctoritas eſt ſequenda, ſed probatiſsimorum.

XI. Particulæ illiteratæ nominum numeralium in compoſitis ſunt breues, vt BI & TRI. Horat. *Bimariſúe Corinthi Mœnia.* Virg.

Et forma tricorporis vmbræ.

Excipe

Excipe *biduum* & *triduum*.

Item TRE, vt in nominibus, *Tredecim, trecenti, treuiri.* Virg.

Lernam tremefecerit arcu.

Item DV, in *Duplex.*

XII. Variatio ſignificationis variat interdum numerum, vt Virg.

Tribulaq́ trahæq́. pro inſtrumento ruſtico.

Idem.

Lappæq́ tribuliq́ abſint. pro herba & ſpinæ genere, quæ variatio genere etiã ſpectatur.

XIII. Diminutiua nomina ab origine primitiuorum plerunque diſcedunt, vt *à mamma mamilla, à qualo quaſillus, à tigno tigillum, ab offa ofella, à pagina pagella:* quæ prima leguntur breui. *A' pugno pugillus, à flabro flabellum:* quæ prima ancipite & dubia.

XIIII. Patronymica mediam habent dubiam, diſcretionis cauſa.

Ouid. in Hyperm.

Surge age Belide, de tot modò fratribus vnus.

vbi loquitur de Beli nepote. Idem in Ibin,

Quaſq́ gerunt humeris periturus Belides vndas.

vbi ſermo eſt de eiuſdem neptibus. In primo eſt, *Belides Belidæ* in genere maſculino, in altero *Belis Belidos*, in genere fœminino.

XV. In verbis quæ deſideratiua nominantur, antepenultima in quibuſdam corripitur, vt *eſurio, parturio.* Horat.

Partu-

Parturient montes naſcetur ridiculus mus.

In quibuſdam producitur, vt *ſcaturio, ligurio.*

Idem.

Semeſos piſces, tepidumq́, ligurierit ius.

XVI. Verbis aliquibus vtraq; quantitate poëtæ vtuntur, vt *rudere*, quod de feris dicitur. Virg. 7.

fera ſub nocte rudentum. Perſius,

Arcadiæ pecuaria rudere dicas.

Vibro & flagro, primam habent ferè productam: ſed illud Catullus in Epigrammate, hoc Virgilius in Georgicis corripit.

IIII. DE EXEMPLO.

Exemplum nihil aliud eſt, quàm laudata bene ſcribentium auctoritas. Ad exempla comparanda lectione & exercitatione opus eſt: inprimis autem probanda ſunt Virgilij, Horatij, Tibulli, Ouidij, Propertij, & qui his ſimilimi ſunt: apud alios multa reperias, quæ interdum obſeruatione, quàm imitatione digniora ſunt, ad finem admonebimus.

DE PRIMA AC MEDIA SYLLABA IN GENERE.

Syllaba prima ac media proprias rationes

nes habent, præter eas, quæ dictæ ſunt, quibus dignoſcantur.

I. DE VOCALI ANTE VOCALEM.

Si vocalis antecedit vocalem, ſyllaba corripitur vſitatè, ſed id mutatur tribus modis.

I. Imitatione Græcorum: vel

1. Propter vocales longas, vt, *Aër, Chaon, Briſeis, Ixion, Aones, Herois.*

2. Propter diphthongos, vt, *Aegæon, Medea, Laodomia, Orion, Darius.* Huc pertinent accuſatiui illi Ionici, apud Virgil. 1. Aen. *Ilionêa petit dextra.* Et, 3.
Idomenêa ducem regnis ceßiſſe paternis.

II. Conſuetudine Latinorum, vt *Diei, ſpeciei*, & apud Lucretium in omnibus genitiuis & datiuis quintæ. quod etiam imitatur poëta Chriſtianus Paulinus, vt,

Nuda fides armata Deo eſt, virtute fidei
Fortior Ezechias.

Item in genitiuis pronominum, *Nullius, vnius, illius, vtrius*, qui ſunt natura breues, dubij auctoritate. *Alîus* & *Solîus*, nunquam breues fiunt: *alterius* nunquam eſt longum, niſi apud Ennium, vt annotat Priſcianus.

Idem in verbo *Fio*, quando litera R vo-

calem non ſequitur, vt, *Fiam, fiebam.* nam *Fierem & fieri* excipiuntur, quam diſtinctionem oſtendit Ouid. 1. Triſt.

Omnia nam fient, fieri quæ poſſe negabam.

Idem fit in Interiectionibus. Vt *Ohe, Eheu.*

III. Vſu poëtarum, vt apud antiquos in reſolutione diphthongi. Ennius apud Perſium, *Lunai portum eſt opera cognoſcere ciues.*

Et in illo Virgilij,

Exercet Diana choros. Item:

Hinc atq; hinc glomerantur Oreades.

ſed vtrunque eſt figuratum: vt & illa ſunt, *Rhea* pro ſacerdote, *Malea* pro promontorio. Simpliciter enim ſolent corripi, interpoſitione vocalis produci.

II. DE DERIVATIONE.

Deriuatiua ſequuntur quantitatem ſuorum primitiuorum. Vt *Curare* verbum primam habet longam, à nomine cura. Ouid.

Cura quid expediat, prior eſt, quàm quid ſit honeſtum.

Pecunia priman breuem, venit enim à *pecu vel pecore.* Horat.

Et genus & formam regina pecunia donat.

Hæc regula variat rationibus contrarijs, Interdum enim,

1. A' breuibus dictionibus fiunt deriua-

tiones

tiones longæ, vt *à penus penuria, à ferijs ferale, à macer maceror, à fruendo fruges, à cado caſus, à moueo mobilis, à baculo imbecillis, à lino litera, à ſedeo ſedes, à nare natare, à ſtatum ſtaturus, à temetum abſtemius, ab homo humanus, à quater quatuor, à nouem nonus, à ſecus ſecius, à Cerere Ceritus, à Chio inſula, poſſeſſiuum Chius.*

Horat. 1. Epiſt.

Roma laudatur Samos, & Chios, & Rhodus abſens. Tibul. 2.

veteris proferte falernos
Conſulis, & Chio ſoluite vincla cado.

Fieri id in verborum præteritis, minus mirum, vt *à gigno genui, à poſſum potui,* & ſimilib.

2. A' longis dictionibus exiſtunt deriuationes breues, vt *à ſopio ſopor, à dico dicax*: item, *maledicus, fatidicus*, & ſimilia, *ab ire iturus, à vitando vitium, ab odi odium, à ſtando ſtatio & ſtabilis, à pene penitus, à mole moleſtus, à diſſero diſertus, à fido fides, à fando fatuus & affatim, à ſagio ſagax, à luceo lucerna, à litera litura, à nubo pronubus, à Gadibus Gaditanus, à ſtrideo ſtriges.* Huc pertinent diminutiua quædam, de quibus paulò antè.

3. A' breuibus ſeu longis inueniuntur deriuationes multiplices, vt *quotidie, à quoto die,* primam apud Catullum producit, apud Martialem corripit: alteram ſyllabam producit apud Terentium, corripit apud Catullum.

tullum. *Vietum*, *à vieui*, regulariter penultimam producit, vt apud Lucretium: contrà eandem corripit, vt apud Comicos & Horatium. A' *ſto ſtatus*, prima breui apud Horatium: eadem longa, apud Terentium. A' *temetum abſtemius*, penultima longa.

Ouid. 15. Metam.

Vina fugit, gaudetq; meris abſtemius vndis.

Ab eodem *temulentus*, in initio vtraq; breui, Terentius. *quando in quandôq;* longa eſt, in *quandoquidem* breuis. A' *nubo connubium*, antepenultimam longam habet origine, breuem auctoritate. Plura, ſi volunt, colligent ſtudioſi: hæc admonendi cauſa appoſuimus.

4. A' diuerſis dictionibus, ſed inter ſe ſimilibus deriuationes indifferentes; vt, *liquidus*, à deponente *liquor*, primam producit: à neutro *liqueo*, eandem corripit, manifeſto Lucretij teſtimonio, lib. 4.

Craſſaq; conueniant liquidis, & liquida craßis.

5. Huc referri poteſt, quod de perſonis pluralibus modi coniunctiui dicitur, temporum præteriti & futuri, nam diſcriminis cauſa produci futurum volunt. Catul.

Dein cum millia multa fecerîmus.

Ouid. 4. de Ponto.

Et maris Ionij tranſierîtis aquas.

Eadem ſyllaba in præteritis corripitur.

Ibi-

Ibidem.

Hæc vbi dixeritis, ſeruet ſua dona, rogate.

II.

DE SYLLABARVM QVANTITATE IN ſpecie.

DE PRIMA SYLLABA.

Prima ſyllaba cognitionem ſingularem, triplicem habet.

I. DE PRAEPOSITIONE.

Præpoſitionum aliæ in compoſitione

I. Breues, vt AB, AD, IN, OB, PER, SVB: Et inſeparabilis RE, quæ longa fit, vel differentiæ cauſa, vt *Refert*, *pro vtile eſt*: vel figuratè. Ouid. 10. Met.

In quem recidimus, quidquid mortale creamur.

Horat. 1. Serm.

Dij tibi dent capta claſſem reducere Troia.

II. Longæ, vt A, E, DE, O, PRO: & inſeparabiles DI, CO, SE, TRA. Hæ mutantur dupliciter.

1. Vocali ante vocalem, vt *deamo, dehiſco.* Item, *coactus, ſeorſum.*

2. Vſu auctorum. *Omitto* breui prima, apud Horatium.

Præſens in tempus omittat.

DI corripitur in verbo *dirimo*, & in nomine *diſertus*. PRO in multis anceps eſt: vt in *procuro, profundo, propello*. Lucret. lib. 4.

Paruula cauſa
Eſt ſatis, à tergo quæ prouehat atq; propellat.

Corripitur in certis nominibus, vt, *procella, profeſtus, profugus, profundus, pronepos, proteruus, propago* pro genere, *propola* pro mercatore. Item in verbis: vt, *proficiſcor, profiteor, profano, propino*. Item in aduerbijs: vt, *proinde, profectò*.

II. DE COMPOSITIONE.

Compoſitio eſt, cùm orationis pars ſimplex cum alia iungitur, & è compoſiti accentu quantitas indicatur. Vt *Decus, dedecus, ego egomet, fero perfero, quidem ſiquidem*, correpta penultima. Rurſus, *clarus, præclarus, duro obduro, quando quandoq;, mirum permirum*, penultima producta.

III. DE RESOLVTIONE.

Reſolutio eſt compoſitioni contraria, cùm vox aliqua reducitur ad ſimplices, & è litera finali apparet quantitas. Vt *Vtinam* & *quoties* primas habent breues, quia *vt* & *quot* vltimam corripiunt. *Sicubi* & *quinetiam* primas

primas longas, quia *ſic* & *quin* poſtremam producunt. Quædam excipiuntur, vt *Diu* in *diuturnus*, de quibus ſupra in Regulis.

DE MEDIA SYLLABA.

Media ſyllaba ſpeciatim non ſatis facilem & explicatam habet cognitionem. Cognoſcitur autem modis duobus, accentu & diminutione, quibus vtriſque ſyllaba anceps & incerta eſt.

I. DE ACCENTV.

Accentus eſt depreſsio eleuatioúe ſyllabæ. Adhibetur accentus in nulla alia ſyllabá, quàm in penultima, quæ vel deprimendo corripitur, vel eleuando producitur. Vt *facilis, prodigus, diſcere, docere.* In cognoſcenda penultima, ne quis ſimilitudine fallatur, conſideranda in vocabulis ſunt hæc ſeptem:

I. Natura, quæ ſe ſtatim offert in caſu recto, vt mediam productam habent hæc ſequentia, *haſtile, erica, tibicen, petîtor, Briſeis, Getulus, Inſuber*: eandem correptam iſta, *miſsile, mantica, fidicen, inſtitor, Nereis, Rutulus, Vluber.* In proprijs Græca producuntur, *Thraſybulus, Andronicus*: Latina corripiuntur, *Atabulus*, pro vento: *Hermicus*, gentile.

II. Qualitas, quæ ex obliquorum regulis diſcenda eſt, vſu obſeruatis, vt *Iber Iberis, Brito Britonis, calcar calcaris, ferox ferocis, calor caloris, radix radicis*, media efferuntur longa. Contrà verò, *æther ætheris, Myrmido Myrmidonis, iubar iubaris, præcox præcocis, frigus frigoris, calix calicis*, eadem breui pronunciantur. Mediam in genitiuis naturam habent quædam nomina propria, de quibus in generalibus, regula decima dictum eſt.

III. Analogia, quæ nominum diuerſorum eſt æqualitas, propter ſimilitudinem deriuationis. Vt quemadmodum mediæ producuntur in *loquela, vinoſus, alumen*: ſimiliter in *medela, generoſus, bitumen*. & vt antepenultima breuis in *monumentum*, ita quoq; in *documentum*. Hæc enim, ſi ortum ſpectes, ſub eandem rationem cadunt.

IIII. Deductio, quæ eſt

1. Aut certorum nominum, & tantùm adiectiuorum: nam quæ à nominibus ſubſtantiuis rerum animatarum deſcendunt, producunt penultimam, vt *muſtelinus, murinus, porcinus, anſerinus*: *à muſtela, mure, porco, anſere*. Huc pertinent, *mediaſtinus, clandeſtinus, feſtinus*. Quæ autem veniunt à nominibus rerum non animatarum, eandem corripiunt, vt, *criſtallinus, adamantinus, coccinus, ianthinus,*

nus, faginus, cupreſsinus. Temporis dubia ſunt. Quædam longa, *matutinus, veſpertinus*. Quædam correpta, *craſtinus, ſerotinus*.

2. Aut certorum verborum in prima coniugatione: quorum aliqua producuntur, quæ actionem abſolutam habent, vt *feſtino, inclino, propino*: aliqua corripiuntur, quorum actio ad aliud refertur, vt, *inquino, contamino, deſtino, prædeſtino*.

V. Etymologia ſeu origo dictionis, quæ eſt omnium, tam nominum quàm verborum, eaq; ſolet inueſtigari.

1. Vel ex parte orationis, vt,

Exilis nomen producitur. Lucan. lib. 4.

Glebis exîlis Arisbæ.

Exĭlis verbum corripitur, ab *exilio*. Horatius libro Epodon,

Vtcunq; fortis exĭlis puerpera.

verſus eſt iambicus trimeter ſeu ſenarius.

2. Vel ex partium varijs accidentibus, vt *decŏris à decus*. Virg. 5. Aen.

Oblitus decŏrisq; ſui.

Decôris à decor. Idem 1.

Diuini ſigna decôris.

Item *parêre* pro obtemperare. Tibul. lib. 1.

Longa dies homini docuit parêre leones.

Párere pro eniti. Terent. in And.

Hanc ſimulant parĕre, quò Chremetem abſterreant.

verſus hic idem iambicus ſenarius. Hanc differentiam pulchrè vno verſu oſtendit Alcimus lib. 1.

Qui cùm paſſurus ligno ſublimis in alto
Pendêret, nexusq́, & culpas pénderet orbis.

Item *cecîdi*, à cado. Virg.

Cecĭditq́, ſuperbum Ilium.

Cecîdi, à cædo. Ouid.

Silua frequens trabibus, quam nulla ceciderat ætas.

V I. Significatio, vt *oblîtus* ab *obliuiſcor*, media longa. Virg. in Buc.

Nunc oblita mihi tot carmina.

Oblĭtus ab *oblinor*, eadem breui. Tibul.

Oblĭtus & muſto feriet pede ruſticus vuas.

Alia ſignificatio nominis eſt, cùm canit Virgilius, *Gaudent propagine vites.*
alia cùm idem,

Nimium vobis Romana propago
Viſa potens ſuperi.

primum enim dicitur de plantis, alterum de hominibus. Valet hæc eadem in primis ſyllabis, vt cùm Ouidius canit de tabellis:

At quondam vile fuiſtis Acer.

loquitur de arbore. Cùm verò idẽ de equo,

Acer, & ad palmæ per ſe curſurus honores.

aperta ſyllabæ eſt differentia. Apud eundem. *Verba puellarum folijs leuiora caducis.*
quid leue ſit, eſt notiſsimum. Apud Tibullum aliud ſignificat, canentem:

Carior

Carior eſt auro iuuenis, cui leuia fulgent Ora.

VII. Vſus auctorum. Nomina quædam habent indifferentem penultimam. Catul.

Mucuſq́, & mala pituita naſi. Perſius,

Somnia pituitæ qui purgatiſſima mittunt.

Meliorum autem ſemper emineat atq; valeat auctoritas.

II. DE DIMINVTIONE.

Diminutio eſt propriè aliquot ſyllabarum de fine ademptio, donec ad tres perueniatur, è quibus correptio vel mora, accentu intelligitur. Tibull.

Diuitias alius fuluo ſibi congerat auro.

In nomine *diuitias* ſublata vna de fine ſyllaba, ex eo quod reliquum eſt, antepenultimam illius dictionis, apparet eſſe breuem. Virgil. Georg.

Nam quis te iuuenum confidentiſſime noſtras.
Iuſſit adire domos?

Detractis de fine tribus ſyllabis, reſtat *confidens*, quod mediam natura & accentu producit. Interdum aliquid de initio quoque detrahitur, vt de relicto ſimplice nomine, deinceps etiam quod neceſſe eſt, ad quantitatis ſcientiam, tollatur. Iuuenalis,

Intolerabilius nihil eſt, quàm fœmina diues.

In prima voce, præpoſitio initialis demitur, manent

BIBLIOTHECA

manent ſyllabæ ſex: detrahe tres finales, relinquitur *tolera*, quod mediam habere correptam, indicat accentus.

DE VLTIMA SYLLABA.

Vltimæ ſyllabæ terminantur aut literis vocalibus, quæ omnes apud Latinos, u excepto, dubiæ ſunt. Aut conſonantibus, de quibus in libello Epitomes egimus: nunc alia quædam ſcitu non indigna, adiungemus.

I.

TERMINATIO VOCALIS.

A.

A producuntur. Item numeralia, quæ non declinantur, longa ſunt. Virg.

Triginta capitum fœtus enixa iacebit.

Ablatiuus primæ declinationis producitur, ad diſcretionem Nominatiui. Id monſtrat Ouid. 1. Met.

Maxima pars vnda rapitur, quibus vnda pepercit.

& in Hyper.

nuda nuda recumbis humo.

Accuſatiui Græci corripiuntur, vt,

Agamemnona pœnitet iræ.

Vocatiui item à Græcis quidam producuntur, vt, *Aenea*, *Theutra.* quidam corripiuntur,

tur, vt, *gauiſus Atrida triumpho.* apud Propertium, & apud Ouid. 1. Triſt.

Fecerunt furiæ triſtis Oreſta tuæ.

Antea aduerbium producitur. *Poſtea* corripitur, ſed hoc fit ratione reſolutionis.

E.

E corripiuntur. Ablatiuus quintæ producitur. Ouid. 1. de ponto,

Ventorum rabie ſolibus orba tument.

Tertiæ corripitur. Idem 5. Triſt.

Exiguum pleno de mare demat aquæ.

Græca fœminina producuntur, *Penelope*, *Canace*, *Euadne.* Neutra item indeclinabilia producuntur, vt, *Cete*, *Tempe.* Vocatiuus primæ & tertiæ nominatiuorum ES terminatorum producitur, vt *Anchiſe*, *Achille.* Item ablatiuus tertiæ, à Græcis primæ, producitur, vt, *Laërteq́; ſatus.*

Ab Adiectiuis in VS deriuata aduerbia, item aduerbiorum gradus, in comparatione producuntur, vt *doctè*, *doctiſſimè.* Ab adiectiuis in IS, corripiuntur, vt *facilè.* Item illa primitiua, *pænè*, *ritè*, *ſæpè*, *nempe*, *quippe.* Excipiuntur *ferè*, *fermè*, *hodie.* TE in compoſitione corripitur, vt *meopte, ſuopte & tute.* Propert. lib. 3.

Nullo præmiſſo de rebus tute loquaris.

Item CE, vt *eiuſce, huiuſce.*

I pro-

I.

I producuntur. *Vbi* & *Ibi*, ſunt communia: horum tamen compoſita producuntur, *vbiq;* & *ibidem*. Græci vocatiui breues. Ouid. *Tu Pari ſemper ama.* &,

Phylli fac expectes Demophoonta tuum.

O.

O communia ferè ſunt, maſculina & fœminina. Neutrum indeclinabile, *pondo*, producitur. Græca maſculina plerunq; corripiuntur, vt *Dido*, *Hero*, *Sappho*. In DO gerundia natura longa, vſu breuia. Tibul.

Aufer & ipſe meum pariter medicando dolorem.

Aduerbia quædam communia ſunt, vt *modò*, *citò*, cum ſunt temporis. item compoſita, *poſtmodo* & *quomodo*.

V.

V producuntur omnia. Seruius & Victorinus aiunt corripi, ſine auctoritate: illud tamen in 8. Aen.

Tuq; ô Tybri, tu ô genitor cum flumine ſancto.

imitatione Græcorum dictum eſt, nimirum vt ſequente vocali, ſyllaba longa corripiatur.

Y.

Y vocalis Græca corripitur. Vt,

Moly vocant ſuperi.

TER-

II.

TERMINATIO CONSONANTIS.

B.

B. latina corripiuntur, externa producuntur: *Iob, Iacob.*

C.

C. producuntur, exceptis aduerbijs. *Fac* verbum, & *Hic* pronomen, ſunt cõmunia.

D.

D. latina corripiuntur omnia, barbara producuntur, *Dauid, Bogud.*

L.

L. corripiuntur. Peregrina cenſentur longa, *Tanaquil, Gilgil, Daniel, Michaël.* Item *Sol,* quod ad monoſyllaba pertinet.

M.

M. corripitur, ſi non elidatur: vt apud comicos fit, & Lucretium. Id apparet è compoſitis. Ouid.

More lupi clauſas circumeuntis oues.

nam Tibullus ad Meſſalam Græca conſuetudine.

Cimmeriôn etiam obſcuras acceßit ad oras.

N. cor-

N.

N. corripiuntur. Græci Nominatiui variarum terminationum ſunt longi. Vt, *Pan, Titan, Pæan.* Item, *Hymen, Syren, attagen.* Item, *Ixion, Actæon.* Item, *Delphin, Salamin, Trachyn, Phorcyn.* Accuſatiuus primæ & ſecundæ inflexionis producitur. Horat.

Pytahgoran, Anytiq́ reum, doctumq́ Platona.

Ouid.

Andromeden alius ſpectet, claramq́ coronam.

Secundæ tamen in A N, modò producitur, Idem,

Qui legis Electran, & egentem mentis Oreſtem.

modò corripitur, vt apud eundem I.

Maian, & Electram, Taygetamq́ Ioui.

Nominatiuus tertiæ itidem eſt communis. Virg. *Cymmodoce ſimul & Triton annixus.*

Accuſatiuus tertiæ & quintæ in O N, I N & Y N corripitur. Ouid.

Acheloon & Inachon amnes. Prop.

Thyrſin & attritis Daphnim arundinibus.

Ouid.

Feſſum Rhadamanthyn & Aeacon annis.

R.

R. latina pleraq; corripiuntur. *Vir* commune eſt. Virg. 6.

Hic vir hic eſt, tibi quem promitti ſæpius audis.

Ouid.

Ouid. 1. Met.

De grege nunc tibi vir, & de grege natus habendus.

Græca à quinta declinatione producuntur. Vt *aër*, *æther*, *character*, *crater*, *ſpinther*, *Iber*. nam à tertia corripiuntur, vt *Leander*, *Euander*, *Thymber*. De prioribus etiam excipiuntur, *pater & mater*.

A S.

A S. latina producuntur omnia. Græca quintæ, in DOS genitiuum habentia, corripiuntur, vt *Ilias*, *Pallas*, pro dea, *Pythias*, pro muliere. Item accuſatiui plurales. Ouid. *Et multos illic Hectoras eſſe puta.*

E S.

E S. producuntur. Genitiuis creſcentia nomina quædam corripiuntur. Ouid.

Et rudis ad partus, & noua miles eram.

Item.

Fertilior ſeges eſt, alieno ſemper in agro.

Præpes corripitur, vt,

Præpes adunca Iouis.

Quædam producuntur, quæ habent videlicet ES purum, vt *Abies*, *aries*, *paries*: & quorum genitiui longi in penultima, *Merces*, *hæres*, *lebes*. Terminatio græca breuis eſt.

Ouid. in Faſtis.

Hoc Curetes habent, hoc Corybantes opus.

Idem in Heroid.

Occurrent longo tibi Troades agmine matres.

Iuuenalis Sat. 7.

tenet inſanabile multos
Scribendi Cacoëthes, & ægro in corde ſeneſcit.

IS.

IS. corripiuntur, in paucis more antiquo producuntur, vt *ignis*, *ſanguis.* Horat. 1. Carm. *Vret Achaicus*
Ignis Iliacas domos.

Tibullus lib. 1.

Quidquid agis, ſanguis eſt tamen ille tuus.

Gentilia, & alia quædam propria maſculina producuntur, vt *Samnis*, *Curis*, *Opoïs*, *Simoïs:* Fœminina verò corripiuntur, *Theſſalis*, *Titanis*, *Thetis*, pro matre Achillis. Longa etiam ſunt, *velis*, *poßis.* Item *quamuis*, *quantumuis.* Horat. 1. Sermo.

quas doceat quiuis eques atq; ſenator.

Vltima futuri ſubiunctiui interdum producitur. Ouid. de Art. 3.

Credula ſi fueris, aliæ tua gaudia carpent.

Idem in Faſt. 1.

Da mihi te placidum, dederis in carmine vires.

Quîs ablatiui caſus producitur. Virg.

Quîs ante ora patrum. de quo ſupra in regulis generalibus.

O S.

OS.

OS. producuntur. Quorum genitiuus apud Græcos in diphthongum exit, eorum nominatiui breues ſunt, vt *Ios, Argos, Delos, chaos.* Genitiui quintæ ſunt breues, vt *Arcados, Thetyos.* Attica producuntur. Ouid.

Viueret Androgeos vtinam, nec facta luiſſet.

VS.

VS. corripiuntur. Græca producuntur propter diphthongum, vt *Hydrus, Amathus, Melampus, Panthus.* Item Genitiui, quia contracti ſunt, vt, *Fatidicæ Mantûs.*

Palus paludis, vltimam habet breuem apud Horatium, nullo exemplo alio.

YS.

YS. peregrina corripiuntur, vt *Capys, Libys.* Excipitur *Thetys*, pro vxore Oceani. Virg. 1. Georg.

Teq́ue ſibi generum Thetys emat omnibus vndis.

T.

T. corripiuntur. Colliſio facit ſyllabam longam. Ouid. 9. Met.

Non adijt aptè, nec legit idonea credo
Tempora. Idem.

Mente deos adijt, & quæ natura negabat.

idq́ꝫ ei poëtæ ferè perpetuum. Inde fortaſſe Martianus in T ait eſſe communia, ſed in præteritis tantùm apud Ouidium.

Observatio.

A' communibus regulis, ſi quid diuerſi apud antiquos inuenitur poëtas, quamuis auctoritatem habeat, non omni in loco imitandum, ſed obſeruationibus eruditorum reſeruandum eſt. In nomine *Euripus* cùm ponitur pro freto, vt apud Lucanum, Senecam, Silium, Valer. Flaccum, Auſonium: item, cùm pro aquæ ductu, vt Cicero exponit, vt apud Ouid. 1. de Ponto:

Stagnaq́ꝫ & Euripi, virgineusq́ꝫ liquor,

producit, vt apparet, penultimam, quam Boëthius breuem ponendo primus luxauit. Similiter in nomine *Edonius*, antepenultimam producunt Virgilius, Horatius, Ouidius: quos ego imitari malim, quàm aut Lucanum aut Silium, qui eandem corripiunt, cùm ille Thraciæ populus, ſint ἠδωνοὶ. Eccleſiaſtici ſcriptores *idolum* & *paraclitus*, εἴδωλον καὶ παράκλητος, in penultimis contra naturam corripiunt: ſed id dederunt conſuetudini vulgi canentis, ne quid diſſonum in templis audiretur. Hæc duo nomina *voluptas* & *venuſtas*, ante pt & ſt literas, corripi apud Comicos certum eſt, exemplo Græ-

corum:

corum : quemadmodum & alia quædam cùm ante eaſdem literas, tum ante illas ſc, mn, gn, cm, atque ſimiles, vt in explicationibus Terentianis probauimus, Comicorum & Epicorum exemplis. In priore nomine *voluptas* metri gratia nonnulli elidunt vocales : Camerarius o, vt ſit *vluptas* : Eraſmus u, vt ſit *volptas.* Alij elidunt conſonantes. Glareanus p, vt ſit *volutas* : Alciatus t, vt ſit *volupas.* id ipſorum relinquo auctoritati & iudicijs. Talia ſunt, *Fieri,* prima longa : *Suſpicio,* longa antepenultima : *Abi, redi,* vltimis breuibus apud eoſdem Comicos, præter vſitatam aliorum Poëtarum conſuetudinem. Verùm nos puerorum ratione habita, & eiuſmodi exempla cognoſcendi via demonſtrata, prolixiores in hoc loco eſſe non conuenit.

DE CARMINIBVS COMPONENDIS OBSERVATIONES.

I.

Verbis proprijs & perſpicuis, in carmine eſt vtendum : ſelectis & ſignificantibus ſententia, quantum fieri poteſt, efferenda, Vt,

Cœlum & terra peribunt,
Dei vox durabit perpetuò.

 In ver-

II.

In verſu Hexametro, primùm inquirendi dactylus & ſpondeus: in pentametro, quærendi in fine duo dactyli.

III.

Ad verſum integrum abſoluendum inueſtiganda epitheta, quæ rei maximè conueniant. Vt,

Cœlum,	*Terra*,
Cœruleum,	*Lata*,
Sublime,	*Viridis*,
Stellatum.	*Herboſa.*

IIII.

Circumſpicienda ſunt alia vocabula, quæ idem ſignificant. Vt,

Olympus,	*Tellus*,	*Corruet.*
Aether,	*Solum*,	*Soluetur.*

V.

Vtimur neutro adiectiuo, loco ſubſtantiui. *Serenum pro Cœlo.* *Solidum pro Terra.*

VI.

Vtimur poëticè interdum participio, loco nominis.

Fulgens pro Cœlo. *Iacens pro Terra.*

Adhi-

VII.

Adhibenda verba circumſcripta, hoc eſt, cùm pro vno ſumuntur plura. Vt,

Cœli domus, *Terræ ſolum,*
Superum ſedes, *Orbis terrarum.*

VIII.

Coniunctio copulatiua in carmine commutatur cum præpoſitione. Vt,

Cœlum cum terra,
Terra cum cœlo.

IX.

Loco verbi proprij licet tranſlato vti, vt,

Templa cœli *Sola terrarum*
Concident. *Frangentur.*

X.

Vti poſſumus verbo ampliore, & magis ſignificante. Vt,

Arces cœli *Terrarum ambitus,*
Regia cœli, *Circulus orbis,*
Peribit. *Conſidet in ignes.*

XI.

Numerum ſingularem permutare plurali, valde vſitatum eſt. Vt,

Cœli, *Terræ.*

XII.

Item ſimplicia mutare in poſſeſsiua. Vt,

Cœlica ſedes, *Terrea moles.*
Cœleſtis aula, *Terreſtris machina.*

XIII.

Vtendum eſt interdum contrarijs. Vt,

Perire *Manere*
Durare *Interire.*

XIIII.

Affirmans oratio poteſt per negantem exprimi.

Peribunt *Non ſtabunt*
Non firma manebunt *Non æterna futura ſunt.*

XV.

Præſens tempus pro futuro ponere, euidens eſt. Vt,

Cœlum & terra perit.
Dei vox durat.

XVI.

Loco verborum vtimur nominibus aut participijs, more Græcorum.

Peribunt, *Sunt pereuntia.*
Peribit, *Eſt periturum.*

XVII.

Inter ſubſtantiuum & epitheton aliud non-

nonnunquam verbum interijciendum eſt, elegantiæ cauſa. Vt,

Cœli peribunt ignei,
Inuicta ſed vox eſt Dei.

XVIII.

Interdum generis loco ſpecies eximia ponenda eſt, quod in alia declarare materia neceſſe eſt, quia in vno exemplo omnes oſtendi obſeruationes nequeunt. Vt,

Cœlum Rhodi inſulæ, pro ſalubri.
Terra Pontica aut cholchica, pro horrida & venenorum ferace.

XIX.

Frequens apud Poëtas eſt, pro aliquo certo, nomen commune ponere. Vt,

Omnipotens, pro Deo.
Senex, pro Domino.

XX.

In vſu eſt, auctorem pro re condita ponere, per denominationem. Vt,

Auctor cœli, pro Deo.
Conditor terræ, pro eodem.

XXI.

Vulgatum etiam eſt, parte aliqua totum ſignificare, per intellectionem. Vt,

Axis, pro cœlo.
Artifex cœli manus, pro Deo.

XXII.

Particulæ vniuerſalis vſitata periphraſis apud poëtas eſt. Virg. 4. Aen.

Nunc hiemem inter ſe luxu, quàm longa, fouere.

pro totam hiemem. Horat. Carm. 2. 14.

Non ſi tricenis, quotquot eunt dies, &c.

pro ſingulis diebus.

XXIII.

Nomina propria nominibus cognatis efferuntur. Vt,

Patrio, *Anchiſiades*, pro Aenea.
Auito, *Nereïus*, pro Achille.
Materno, *Latonius*, pro Apolline.

XXIIII.

A' patria aut perſonis oſtendi poſſunt hominum mores.

A' patria. Vt, *Sybarita* pro luxurioſo. *Thebanus* pro craſſo.

Ab hominum ingenijs. Vt, *Dædalus* pro ingenioſo: *Procruſtes*, pro latrone.

Ab habitu corporis. Vt: *Milo* pro robuſto, *Nereus* pro pulchro.

A' rebus externis, vt: *Irus* pro mendico, *Midas* pro diuite.

Hæc

Hæc vt obſeruentur à pueris facilius, ſententia à præceptore ſimpliciter præſcribenda, tum aſsignandæ phraſes & epitheta ſunt: nam tituli indicibus aut ſerie literarum inueniuntur: vt hoc modo doctoris fidelis veluti manu ducti, primùm diſcant carmen fingere, donec & ætas & exercitatio ipſos faciat aptiores, nam imperitis noſtra hac prodeſſe ſtuduimus induſtria.

Exemplum ſit hoc, de quo alia formari poterunt.

Qui non verè amat artes,

Amore incendi, Tit. 45. in Elegantijs. — *Epith. in proprijs Muſæ lib. 4. Appell. Artes. lib. 5.*

Et ſcribendo ſe exercet cotidie:

Meditando Carmen ſcribere Tit. 2. — *Dies noctesq́ue, Tit. 19. in Eleg.*

Hic ſine laude vitam ducet,

Ep. laus lib. 5. — *Aetatem exigere, Tit. 75.*

Et poſt mortem erit obſcurus.

Epith. Mors, lib. 5.
Mori. Tit. 76. in Eleg.

Quòd ſi tanta copia ſe non offeret in omnibus ſententijs, præceptor ſua opera ſimplices adiuuabit. ſine cortice enim natare (quod dicitur) minus exercitato eſt difficile

cile & periculoſum: nulla autem ſententia eſt, in qua epithetorum non ſit vſus, quæ non tantùm ſeruiunt aut argumento, aut elegantiæ, aut decoro, verumetiam neceſſitati.

DE PROSODIAE FIGVRIS.

Figuræ, quæ ad Proſodiæ cognitionem potiſsimum pertinent, ſunt ſex: in quibus vocalis aliqua aut excluditur, aut immutatur, aut reſoluitur. Excluſio in contrahendo, immutatio in inuertendo, reſolutio in diſtrahendo verſatur. Primum & alterum genus ſpectat ad vocales ſimplices, poſtremum ad coniunctas aut diphthongos.

I. Cùm quid excluditur, id fit modis duobus,

Eliſione, ſeu (vt Pontanus) exploſione, συναλοιφῇ, cùm vocalis antecedens, propter proximè ſequentem, in ſcandendo abijcitur. Ouid. 1. Triſt.

Quocunq; aſpexit, nihil eſt niſi mortis imago.

Idem 1. de Rem.

Dum furor in curſu eſt, currenti cede furori.

Colliſione, (ſeu vt idem) comploſione, ἐκθλίψει, cùm vocalis præcedens, cum muta abſumitur. Propert. 2.

Nec forma æternùm, aut cuiquam fortuna perenne.

Ouid.

Ouid. 3. Met.

Quem quidem ego actutùm, modò vos abſiſtite, cogam.

Hæc figura apud Græcos non eſt, & vetuſtiſsimi Latinorum eadem caruerunt, teſte Priſciano, & nomen ipſum Græcum, eſt à recentioribus Græcis impoſitum.

II. Cùm quid immutatur, præter ſyllabarum naturam, vel tarditate vel celeritate numeri inſolita. Hæc fit itidem dupliciter,

Productione ſeu extenſione, διαστολῆ, cùm breuis prolongatur. Virg.

Exercet Diana choros.

Correptione, συστολῆ, cùm longa vocalis, pro breui æſtimatur. Idem,

Obſtupui, ſteteruntq́; comæ.

III. Cùm id, quod connecti debet, diuiditur: id variatione fit quadruplici,

Diſſolutione, διαιρέσει, cùm vocales coniunctæ ſeparantur. Ouid. in Heroid.

immixtaq́; vota timori,

Nunc quoq; te ſaluo perſoluënda mihi.

Contractione, συνζήσει, cùm vocales comprimuntur. Ouid.

Quod voci deêrat, clamore repleui.

Diductione, διαλύσει, cùm diphthongus more Græco dirimitur. Virg.

pictai veſtis & auri.

quod

quod locis tantùm quatuor à Virgilio factum, Probus annotauit.

Hiatu, χιασμῷ, cùm eliſio, quam neceſsitas requirit, nulla fit. Ouid. 3. Met.

Dictoq́; vale, vale inquit & Echo.

DE NOVEM VSITATISSIMIS CARMINVM GENERIBVS.

In compoſitione carminis, locorum & pedum prima debet eſſe intelligentia. Locus (quem & regionem nominant) eſt, poſitus ſeu collatio pedis. Pes eſt apta & conueniens ſyllabarum compoſitio. Loca diſtinguuntur ſecundum æqualitatem & inæqualitatem: vt, *locus ſecundus, quartus, ſextus*, æquales ſunt: *primus, tertius, quintus*, inæquales, & ſic de cæteris. Pedes cenſentur ſyllabarum quantitate. Primùm numero: alij enim duas, alij tres, alij quatuor ſyllabas habent. deinde correptione & productione: alij enim è breuibus aut longis, aut ijſdem inter ſe miſtis conficiuntur. Pedes, quorum in his nouem carminum generibus vſus eſſe poteſt, ſunt hi.

DVARVM SYLLABARVM.

Pyrrhi-

Pyrrhichius	∪ ∪	*Deus.*
Spondeus	– –	*Vindex.*
Iambus	∪ –	*Mali.*
Trochæus	– ∪	*Omnis.*

TRIVM SYLLABARVM.

Dactylus	– ∪ ∪	*Pectore.*
Anapæſtus	∪ ∪ –	*Vacuo.*
Moloſſus	– – –	*Virtutes.*
Tribrachys	∪ ∪ ∪	*Colite.*

Elegimus hæc genera præcipua nouem: quorum duo priora ab Epicis & Elegiacis vſurpantur cõmuniter: Iambica, Trochaica, Anapæſtica, præcipuè à Comicis & Tragicis, reliqua à Lyricis & alijs ſcriptoribus.

I. HEXAMETRVM.

Hexameter verſus, quem Cicero longum nominat, loca habet ſex, pedes binos, ſpondeum & dactylum. In quatuor locis prioribus ſine differentia collocantur ſpondeus & dactylus, in quinto ſolus dactylus, in ſexto ſpondeus.

– –   – –   – –   – –

– ∪ ∪   – –

– ∪ ∪   – ∪ ∪   – ∪ ∪   – ∪ ∪   – ∪ ∪

Vnicuique dedit vicium natura creato.

II. PENTAMETRVM.

Penta-

Pentameter verſus loca habet pauciora, ſed pedes eoſdem. In primo & ſecundo indifferenter aſſumit ſpondeum & dactylum, remanente ſyllaba longa: in tertio & quarto ſolos dactylos, iterũ cum ſyllaba longa.

– – – –

– –∪∪ –∪∪ –

–∪∪ –∪∪

Tardius aut propius mors ſua quenq; manet.

E' libro nono Quintiliani liquet, veteres finem pentametri menſos fuiſſe per anapæſtos: ſed nos conſuetudinem ſequimur per uulgatam. Fit autem hexametro & pentametro coniuncto carmen Elegiacum, quod eſt ex omnibus ſcriptis ferè vſitatiſsimum.

III. IAMBICVM SENARIVM.

Iambicum trimetrum ſeu ſenarium, pedes habet iambum & ſpondeum: ſed hunc locis tantùm admittit imparibus, primo, tertio & quinto. Optimum eſt, quod è puris iambis conſtat: illi proximum, quod iambis alternatim admiſtos habet ſpondeos, qualia ſunt:

∪– ∪– ∪– ∪– ∪– ∪–

–– ∪– –– ∪– –– ∪–

Suis & ipſa Roma viribus ruit. Item:
Nam ſera non eſt ad bonos mores via.

Hoc

Hoc aut additione aut tranſpoſitione verborum mutatur in pentametrum, mira quadam viciſsitudine :

Roma ſuis etiam viribus ipſa ruit. &:
Ad mores non eſt nam via ſera bonos.

Interdum ademptione manet pentameter. Vt in illo ſenario, quem Acro citat in Horatium,

Semper adeſt cupido, ſemper abeſt aliquid rei.

Tolle dictionem vltimam, & erit pentameter.

Semper adeſt cupido, ſemper abeſt aliquid.

Eâdem ratione pentameter mutatur in iambicum, detractione & tranſpoſitione, vt, *Frangitur ipſa ſuis Roma ſuperba bonis.*
Bonis ſuperba Roma frangitur ſuis.

Sublatis duobus pedibus fit iambicum dimetrum, ſeu (vt Latini vocant) quaternarium: cuius plurimus in hymnis Eccleſiaſticis vſus eſt, vt,

Te manè laudum carmine,
Te deprecor veſperi.

IIII. TROCHAICVM OCTONARIVM.

Trochaicum octonarium conſtat locis ſeptem, cum ſuperflua ſyllaba, habet pedes duos, trochæum & ſpondeum: tro-

D chæum

chæum locis omnibus, ſpondeum tantùm paribus, ſecundo, quarto, & ſexto.

–∪ –∪ –∪ –∪ –∪ –∪ –∪ –
–∪ –– –∪ –– –∪ –– –∪ –

Ipſe iuſſit, & creata: dixit ipſe, & facta ſunt:
Terra, cœlum, foſſa ponti, trina rerum machina.

Hoc genus vnica ſyllaba in initio præpoſita, in Iambicum mutatur octonarium, Trochaicum autem catalectum appellatur, cui ad perfectionem deeſt ſyllaba. Vt,

Crux fidelis, inter omnes arbor vna nobilis.

Iambicum verò acatalectum, cui nihil deeſt, vt præpoſita ſuperiori verſui vocandi nota.

O' crux fidelis, inter omnes arbor vna nobilis.

V. ASCLEPIADEVM.

Aſclepiadeum primo loco accipit ſpondeum, ſecundo dactylum, remanente longa ſyllaba, tertio & quarto dactylum. Qui per choriambos metiuntur, à quibus proprio nomine appellatur: rectius quidem illi, ſed hoc incipientibus facilius. Fit igitur hunc in modum.

–– –∪∪ – –∪∪ –∪∪

Paſtor cùm traheret per freta nauibus.

Ex hoc carminis genere fit pentametrum vnica ad finem adiecta ſyllaba: vt ſi dicas,

Paſtor

Paſtor cùm traheret per freta nauigijs.

VI. PHALECIVM.

Phalecium ſeu hendecaſyllabum loca quinq́, pedes tres habet. Primo loco recipit ſpondeum, altero dactylum, tribus reliquis trochæum.

– – – ∪ ∪ – ∪ – ∪ – ∪

Nobis cum ſemel occidit breuis lux,
Nox eſt perpetu' vna dormienda.

Hoc commoditate ſua tranſit in Iambicum ſenarium, vnius ſyllabæ facta adiectione, & permutatione verborum.

Nobis ſemel cùm perbreuis lux occidit,
Nox vna cunctis dormienda eſt perpetim.

VII. SAPPHICVM.

Sapphicum, quod ipſum quoq́ hendecaſyllabum, certos & immutabiles retinet pedes in omnibus quinq́ locis. primo trochæum, ſecundo ſpondeum, tertio dactylum, extremis duobus trochæum. Rarò ponitur abſq́ dimetro Adonico, è dactylo & ſpondeo conſtante, hoc modo.

– ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ – ∪
– ∪ ∪ – –

Ocium & reges prius, & beatas
Perdidit vrbes.

Sapphicum, quia tot loca habet, quot Phalecium, & ex ijſdem omnino conficitur pedibus: facilimè alterum in alterum tranſit: vt,

Et reges prius ocium, & beatas
Vrbes perdidit.

De conſtitutione Sapphici apud veteres, plura annotauimus in Senecæ Tragœdias.

VIII. ANACREONTEVM.

Anacreonteum, ſeu heptaſyllabum, habet loca tria, & ſyllabam vnam: pedes vſitatos duos, iambum & ſpondeum. Loco primo ponitur iambus vel ſpondeus, & huius reſolutione interdum anapæſtus: reliquis ſolus iambus.

∪– ∪– ∪––
–– ∪– ∪–∪

Sat eſt quiete dulci
Feſſum fouere corpus.

Hoc quoq; adiectione ad finem ſyllabæ, fit iambicum quaternarium, hoc eſt, è mutilato integrum, Vt,

Sat eſt quiete languida
Dulci fouere corpora.

IX. ARISTOPHANICVM.

Ariſtophanicum anapæſticum, quo in

choris Tragici vtuntur: loca habet quatuor, pedes tres, anapæſtum, dactylum, ſpondeum: qui pedes in locis omnibus ponuntur indifferenter.

– – ∪ ∪ – ∪ ∪ – – –
∪ ∪ – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪

Caſtos ſequitur mala paupertas,
Vicioq́ potens regnat adulter.

Hæc de vſitatis carminum generibus, & de ipſorum inter ſe varietate & neceſsitudine breuiſsimè diximus.

Ad percipienda præcepta, & ad facultatem in ſcribendo comparandam, non inutile, vel ex oda Horatiana Elegiam facere: vel ex aliquo epigrammate aliud genus carminis excudere: vel (quod mihi magis probatur) vnum idemq́ue argumentum modis diuerſis exponere. Hoc aliquibus veterum monſtrare exemplis opportunum videtur, vbi idem argumentum diuerſis carminum generibus tractatum eſt.

HYPERMNESTRÆ PIETAS IN MARITVM.

HORAT. LIB. III. CARM. OD. XI.

AVDIAT Lyde ſcelus, atq; notas
Virginum pœnas, & inane lymphæ

Dolium fundo pereuntis imo,
Seraq; fata.
Quæ manent culpas etiam ſub Orco
Impiæ. nam quid potuêre maius?
Impiæ ſponſos potuêre duro
Perdere ferro.
Vna de multis face nuptiali
Digna, periurum fuit in parentem
Splendidè mendax, & in omne virgo
Nobilis æuum.
Surge, quæ dixit iuueni marito,
Surge, ne longus tibi ſomnus, vndè
Non times, detur: ſocerum, & ſceleſtas
Falle ſorores.
Quæ, velut nactæ vitulos leænæ,
Singulos eheu lacerant. ego illis
Mollior, nec te feriam, neq; intra
Clauſtra tenebo.
Me pater ſæuis oneret cathenis,
Quòd viro clemens miſero peperci:
Me vel extremos Numidarum in agros
Claſſe relêget.
I, pedes quô te rapiunt, & aura,
Dum fauet nox, & Venus: i ſecundo
Omine, & noſtri memorem ſepulchro
Sculpa querelam.

OVID. IN HEROID.

Ducimur

Ducimur Inachides magni ſub tecta Pelaſgi,
Et ſocer armatas accipit ipſe nurus.
Vndiq; collucent præcinctæ lampades auro,
Dantur in inuitos impia thura focos.
Vulgus hymen hymenæe vocant: fugit ille vocantes,
Ipſa Iouis coniunx ceßit ab vrbe ſua.
Ecce mero dubij, comitum clamore frequentes,
Flore nouo madidas impediente comas,
In thalamos læti, iuuenes, ſua buſta, feruntur,
Strataq́; corporibus funere digna premunt.
Iamq́; cibo, vinoq́; graues, ſomnoq́; iacebant,
Securumq́; quies alta per Argos erat.
Circum me gemitus morientum audire videbar:
Et tamen audieram, quodq́; verebar, erat.
Sanguis abit, mentemq́; calor corpusq́; relinquit,
Inq́; nouo iacui frigida facta toro.
Vtq́; leui Zephyro graciles vibrantur ariſtæ:
Frigida populeas vt quatit aura comas:
Aut ſic, aut etiam tremui magis. ipſe iacebas,
Quæq́; tibi dederam vina ſoporis erant.
Excuſſere metum violenti iuſſa parentis,
Erigor, & capio tela tremente manu.
Non ego falſa loquor, ter acutum ſuſtulit enſem,
Ter male ſublato decidit enſe manus.
At rurſus monitis, iuſſuq́; coacta parentis
Admoui iugulo tela paterna tuo.
Sed timor, & pietas crudelibus obſtitit auſis,
Caſtaq́; mandatum dextra refugit opus.
Dum petis amplexus, ſopitaq́; brachia iactas,

Pœnè manus telo ſaucia facta tua eſt.
Iamq́ patrem, famulosq́ patris, lucemq́ timebam:
Expulerant ſomnos hæc mea dicta tuos.
Surge age Belide, de tot modò fratribus vnus,
Nox tibi ni properas, iſta perennis erit.
Territus exurgis: fugit omnis inertia ſomni,
Aſpicis in timida fortia tela manu.
Quærenti cauſam, dum nox ſinit, effuge dixi,
Dum nox atra ſinit: tu fugis, ipſa moror.
Manè erat, & Danaus generos de cæde iacentes
Dinumerat, ſummæ criminis vnus abes.
Fert malè cognatæ iacturam mortis in vno,
Et queritur facti ſanguinis eſſe parum.
Abſtrahor à patrijs pedibus, raptamq́ capillis
(Hæc meruit pietas præmia) carcer habet.
At tu, ſiqua piæ Lynceu tibi cura ſororis,
Quæq́ tibi tribui munera, dignus habes:
Vel fer opem, vel dede neci, defunctaq́ vita
Corpora fortuitis inſuper adde rogis.
Et ſepeli lacrimis perfuſa fidelibus oſſa,
Sculptaq́ ſint titulo noſtra ſepulcra breui.

THESEI RES GESTÆ.

OVID. IN HEROID.

INTER & Aegidas media ſtatuaris in vrbe,
Magnificus titulis ſtet pater antè ſuis.
Cùm fuerit Scyron lectus, toruusq́ Procruſtes,
Et Scinis, & tauri miſtaq́ forma viri,

Et

Et domitæ bello Thebæ, fuſiq́; Bimembres,
Et pulſata nigri regia cæca Dei.
Hoc tua poſt illos titulo ſignetur imago :
Hic eſt, cuius amans hoſpita capta dolo eſt.

IDEM VII. METAM.

te maxime Theſeu
Mirata eſt Marathon Cretæi ſanguine tauri,
Quodq́; ſuam ſecurus arat Cromyona colonus.
Munus opusq́; tuum eſt. tellus Epidauria per te
Clauigeram vidit Vulcani occumbere prolem.
Vidit & immitem Cephiſias ora Procruſten,
Cercyonis telum vidit Cerealis Eleuſis.
Occidit ille Scinis magnis malè viribus vſus,
Qui potuit curuare trabes, & agebat ab alto
Ad terram latè ſparſuras corpora pinus.
Tutus ad Alcathoën Lelegeïa mœnia limes
Compoſito Scyrone patet, ſparſisq́; latronis
Terra negat ſedem, ſedem negat oſsibus vnda.
Si titulos, annosq́; tuos numerare velimus,
Facta prement annos.

HERCVLIS LABORES ET VICTORIAE.

LVCRETIVS LIB. V.

HERCVLIS *antiſtare autem ſi facta putabis :*
Longius à vera multò ratione ferere.
Quid Nemeæus enim nobis nunc magnus hiatus

Ille leonis obeſſet? & horrens Arcadius ſus?
Deniq; quid Cretæ taurus, Lernæaq; peſtis
Hydra venenatis poſſet vallata colubris?
Quidúe tripectora tergemini vis Gerionaï?
Et Diomedis equi ſpirantes naribus ignem,
Thracen, Biſtoniasq; plagas, atq; Iſmara propter,
Tantopere officerent nobis? vncisq; timendæ
Vnguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes?
Aureaq; Heſperidum ſeruans fulgentia mala
Aſper, acerba tuens, immani corpore ſerpens,
Arboris amplexus ſtirpem? quid deniq; obeſſet
Propter Atlantæum littus, pelagiq; ſonora,
Quò neq; noſter adit quiſquam, nec Barbarus audet?

VIRG. VIII. AENEID.

Hîc iuuenum chorus, ille ſenum, qui carmine laudes
Herculeas, & facta ferunt. vt prima nouercæ
Monſtra manu, geminosq; premens eliſerit angues:
Vt bello egregias idem diſiecerit vrbes,
Troiamq;, Oechaliamq;: vt durus mille labores
Rege ſub Euryſtheo, fatis Iunonis iniquæ,
Pertulerit: tu nubigenas inuicte bimembres,
Hyleumq; Pholumq; manu, tu Creßia mactas
Prodigia, & vaſtum Nemeæ ſub rupe leonem.
Te Stygij tremuêre lacus, te ianitor Orci,
Oſſa ſuper recubans antro ſemeſa cruento:
Nec te vllæ facies, non terruit ipſe Typhoeus
Arduus, arma tenens: non te rationis egentem
Lernæus turba capitum circumſtetit anguis.

Talia

Talia carminibus celebrant, ſuper omnia Caci
Speluncam abijciunt, ſpirantemq́ ignibus ipſum.

OVID. IX. METAM.

Ergo ego fœdantem peregrino templa cruore
Buſirim domui? ſæuoq́ alimenta parentis
Antæo eripui? nec me paſtoris Iberi
Forma triplex, nec forma triplex tua Cerbere mouit?
Vóſne manus validi preßiſtis cornua tauri?
Veſtrum opus Elis habet, veſtrum Stymphalides vndæ,
Partheniumq́ nemus: veſtra virtute relatus
Thermodontiaco cælatus baltheus auro,
Pomaq́ ab inſomni malè cuſtodita dracone.
Nec mihi Centauri potuêre reſiſtere, nec mî
Arcadiæ vaſtator aper: nec profuit Hydræ,
Creſcere per damnum, geminaſq́ reſumere vires.
Quid? cum Thracis equos humano ſanguine pingues,
Plenaq́ corporibus laceris præſepia vidi?
Viſaq́ deieci? dominumq́ ipſoſq́ peremi?
His eliſa iacet moles Nemeæa lacertis,
Hac cœlum ceruice tuli.

IDEM IN DEIANIRA.

Scilicet immanes eliſos faucibus Hydros,
Infantem nuda dilaceraſſe manu.
Vt Tegeæus aper cupreßifero Erymantho
Incubat, & vaſto pondere lædit humum.
Non tibi Threicijs affixa penatibus ora,
Non hominum pingues cæde tacentur equæ:

Prodi-

Prodigiumq́ triplex armenti diues Iberi
Geryones : quamuis in tribus vnus erat,
Inq́ canes totidem trunco digeſtus ab vno
Cerberus, implicitis angue minante comis,
Quaq́ redundabat fœcundo vulnere ſerpens
Fertilis, & damnis ditior ipſa ſuis.
Quiq́ inter læuumq́ latus, læuumq́ lacertum,
Prægraue compreſſa fauce pependit onus,
Et malè confiſum pedibus, formaq́ bimembri,
Pulſum Theſſalicis agmen equeſtre iugis.
Hæc tu Sidonio potes inſignitus amictu
Dicere?

CICERO EX SOPHOCLE.

Veſtróne preſſu quondam Nemeæus leo
Frendens, efflauit grauiter extremum halitum?
Hæc dextra Lernam terram, mactata excedra,
Placauit : hæc bicorporem afflixit manum :
Erymanthiam hæc vaſtificam abiecit beluam :
Hæc è Tartarea tenebrica abſtractum plaga,
Tricipitem eduxit Hydra generatum canem :
Hæc interemit tortu multiplicabili
Draconem, auriferam obtutu aſſeruantem arborem.
Multa alia victrix noſtra luſtrauit manus :
Nec quiſquam è noſtris ſpolia cepit laudibus.

SENECA IN HERCVLE FVRENTE.

Infantis ætas monſtra ſuperauit prius,
Quàm noſſe poſſet : gemina criſtati caput

Angues

Angues ferebant ora, quos contrà obuius
Reptauit infans, igneos ſerpentium
Oculos remiſſo pectore ac placido intuens,
Arctos ſerenis vultibus nodos tulit,
Et tumida tenera guttura elidens manu,
Præluſit Hydræ. Mænali pernix fera,
Multo decorum præferens auro caput
Deprenſa curſu eſt. maximus Nemeæ timor
Gemuit lacertis preſſus Herculeis leo.
Quid ſtabula memorem dira Biſtonij gregis,
Suisq́; regem pabulum armentis datum?
Solidumq́; denſis hiſpidum Erymanthi iugis
Arcadia quatere nemora Mænalium ſuem?
Taurumq́; centum non leuem populis metum?
Inter remotos gentis Heſperiæ greges,
Paſtor triformis littoris Tarteſſij
Peremptus, acta eſt præda ab occaſu vltimo.
Notum Cithæron pauit Oceano pecus:
Penetrare iuſſus ſolis æſtiui plagas,
Et aduſta medius regna quæ torret dies:
Vtrinq; montes ſoluit abrupto obijce,
Etiam ruenti fecit Oceano viam.
Poſthæc adortus nemoris opulenti domos
Aurifera vigilis ſpolia ſerpentis tulit.
Quid ſæua Lernæ monſtra, numeroſum malum,
Non igne demum vicit, & docuit mori?
Solitasq́; pinnis condere obductis diem,
Petijt ab ipſis nubibus Stymphalidas?
Non vicit illum cœlibis ſemper tori

Regina,

Regina, gentis vidua Thermodontiæ:
Nec ad omne clarum facinus audaces manus,
Stabuli fugauit turpis Augiæ labor.

IDEM IN HERCVLE OETEO.

Nullus per vrbes errat Arcadius leo,
Stymphalis icta eſt, Mænali nulla eſt fera.
Sparſit peremptus aureum ſerpens nemus,
Et Hydras vires poſuit, & notos Hebro
Cruore pingues hoſpitum ſudi greges,
Hoſtisq; traxi ſpolia Thermodontiæ.
Vidi regentem fata, nec tantùm redij,
Sed trepidus atrum Cerberum vidit dies,
Et ille ſolem: nullus Antæus Libys
Animam reſumit: cecidit ante aras ſuas
Buſiris: vna eſt Geryon ſparſus manu,
Taurusq; populis horridus centum pauor.

AVSONII MONOSTICHA.

Prima Cleonæi tolerata ærumna leonis.
Proxima Lernæam ferro & face contudit Hydram.
Mox Erymanthæum vis tertia perculit aprum.
Aeripedis quarto tulit aurea cornua cerui.
Stymphalin pepulit volucres diſcrimine quinto.
Threïciam ſexto ſpoliauit Amazona balteo.
Septima in Augiæ ſtabulis impenſa laboris.
Octaua expulſo numeratur adorea tauro.
In Diomedeis victoria nona quadrigis.
Geryone extincto decimam dat Iberia palmam.

Vndeci-

Vndecimum mala Heſperidum diſtracta triumphum.
Cerberus extremi ſuprema eſt meta laboris.

AVCTORIS INCERTI.

Compreſſit Nemeæ primùm virtute leonem.
Extincta eſt anguis quæ pullulat Hydra ſecundò.
Tertius euictus ſus eſt Erymanthius ingens.
Cornibus auratis ceruam necat ordine quarto.
Deijcit horriſono quintò Stymphalidas arcu.
Abſtulit Hippolyte ſextò ſua vincula victæ.
Septimus Augiæ ſtabulum labor egerit vndis.
Octauò domuit magno luctamine taurum.
Tum Diomedis equos nonò cum rege peremit.
Geryonem decimò triplici cum corpore vicit.
Vndecimò abſtractus vidit noua Cerberus aſtra.
Poſtremò Heſperidum victor tulit aurea mala.

DESCRIPTIO CHAI ET ELEMENTORVM.

OVID. V. FAST.

Poſt chaos vt primùm data ſunt tria corpora mundo,
Inq́; nouas ſpecies omne receſſit opus,
Pondere terra ſuo ſubſedit, & æquora traxit,
At cœlum leuitas in loca ſumma tulit.
Sol quoq; cum ſtellis nulla grauitate retentus,
Et vos lunares exiluiſtis equi.

IDEM I. FAST.

Me

Me Chaos antiqui (nam ſum res priſca) vocabant,
Aſpice quàm longi temporis acta cano.
Lucidus hic aër, & quæ tua corpora reſtat,
Ignis, aqua, & tellus vnus aceruus erant.
Vt ſemel hæc rerum ſeceßit lite ſuarum,
Inq́; nouas abijt maſſa ſoluta domos.
Altum flamma petit, propior locus aëra cepit,
Sederunt medio terra, fretumq́; loco.
Tunc ego qui fueram globus, & ſine imagine moles,
In faciem redij, membraq́; digna Deo.

IDEM I. MET.

Ante mare, & terras, &, quod tegit omnia, cœlum,
Vnus erat toto naturæ vultus in orbe,
Quem dixêre Chaos: rudis indigeſtaq́; moles,
Nec quidquam, niſi pondus iners, congeſtaq́; eodem
Non bene iunctarum diſcordia ſemina rerum.
Nullus adhuc mundo præbebat lumina Titan,
Nec noua creſcendo reparabat cornua Phœbe,
Nec circumfuſo pendebat in aëre tellus
Ponderibus librata ſuis: nec brachia longo
Margine terrarum porrexerat Amphitrite.
Quaq́; erat & tellus, illic & pontus, & aër.
Sic erat inſtabilis tellus, innabilis vnda,
Lucis egens aër: nulli ſua forma manebat,
Obſtabatq́; alijs aliud: quia corpore in vno
Frigida pugnabant calidis, humentia ſiccis,
Mollia cum duris, ſine pondere habentia pondus.
Hanc Deus & melior litem natura diremit,

Nam

Nam cœlo terras, & terris abſcidit vndas,
Et liquidum ſpiſſo ſecreuit ab aëre cœlum.
Quæ poſtquam euoluit, cæcoq́; exemit aceruo,
Diſſociata locis concordi pace ligauit.
Ignea conuexi vis, & ſine pondere cœli
Emicuit, ſummaq́; locum ſibi lêgit in arce,
Proximus eſt aër illi leuitate locoq́;,
Denſior his tellus, elementaq́; grandia traxit,
Et preſſa eſt grauitate ſui, circumfluus humor
Vltima poſſedit, ſolidumq́; coërcuit orbem.

Conferri eodem modo poſſunt hiſtoria Oreſtis & Pyladis lib. 4. Triſt. & 3. de Ponto. Fabula Cephali & Procridis 3. de arte, & 7. Met. Volatus Dædali atq; Icari 2. de arte, & 8. Metam. Iouis & Calliſtûs amores 2. Faſt. & 2. Meta. Raptus Proſerpinæ, & de eodem raptu querela Cereris, & conſolatio Iouis 4. Faſt. & 5. Met.

GEORGII FABRICII CHEMNICENSIS EXEMPLORVM VARIETATIS ET COPIAE.

Liber Secundus.

GEORGIVS FABRICIVS CHEMNICENSIS, CHRISTOPHORO IVDAE SIMONIS F. SCHLEINICIO, S. D.

CVM ſis præclaris à ſtirpe parentibus ortus,
Et numeres longæ nobilitatis auos,
Chriſtophore, ingenuis natalibus addere par eſt
Virtutem, ſine qua non viget vllus honor.
Nam qui maiorum tantummodo nomina laudat,
Ille aliena magis, quàm ſua facta vehit.
Nobilitas vera eſt virtus, & propria virtus,
Nec tantùm externis nititur illa bonis.
Pugnantum ſtrepitus fugiens, hoſtiliaq́ arma,
Non eſt à forti ſemine fortis equus:
Sic quoq; non imitans clarorum facta parentum,
Immeritò titulum nobilis ille gerit.
Qui pietatis amans, quiq́ eſt ſtudioſus honeſti,
Nec patriæ vitam, corpus opesq́ negat:
Quiq́ bonas teneris artes adiungit ab annis,
Sintq́ ſui mores vt ſine labe ſtudet:
Quantumuis humili fiet de ſtipite magnus,
Laudatosq́ inter ſurget honore viros.
Sunt tibi, ſintq́ precor, merita virtute parentes,
Splendidaq́, & priſcæ gentis, & ampla domus:
Accipe, daq́ tuis nomen: nec deſine curſum
Vrgere, & pulchras impiger ire vias.
Ingenium ſtudijs, mentem pietate colendo,

Hinc

Hinc melior venies, cultior inde domum.
In ſtudijs labor eſt, labor in pietate ſequendus,
Sed leuat hunc ardens pectoris acris amor.
Omnia vincit amor: quo ſi quis flagrat honeſto,
Nec ſtudij ſentit, nec pietatis onus.
Non onus eſt, ſed honos, aliquid perferre moleſti,
Nomine perpetuo clarus vt eſſe queas.
Vilia ſummus habet non rarò exordia ſplendor,
Et minimos ortus maxima quæq; tenent.
Quiſnam vno credat naſci de fonte tot vndas,
Iſter in Euxinum quot vehit amne fretum?
Sic ars è paruis elementis cuditur ampla,
Ingenteſq; breui tempore pandit opes.
Vtq; ſuos auget centeno flumine curſus,
Boſporicam introeat quàm vagus Iſter aquam:
Sic quoq; cognitio rerum pulcherrima creſcit,
Atq; hinc theſauros quærit, & inde nouos:
Cùm merces varia Muſarum colligit arte,
Comparat inq; vſus totum Helicona ſuos.
Non tamen ignaro ſpernenda eſt cymbula parua,
Ingenti donec nare trireme ſciat.
Ergo aptos ſtudijs primis euolue libellos,
Chriſtophore, vndè tibi copia diues erit.
Cætera perdiſces longo ſtudioſus ab vſu,
Auctorum quandò volueris omne genus.
Phaſidis Aemonium virtus vt Iaſona ripa
Clamat & extollens gloria rara viros:
Sic quoq; te pietas, ſtudij comitata decôre,
Auriferi ad ripas Albidos ore vocat.

Hanc audi & ſequere, egregijs vt laudibus olim
Stemmatis illuſtres nomina magna tibi.

CAPITA LIBRI SECVNDI.

LAVDANDI
A bonis animi
A pietate in deos
A pietate in patriam
A fortitudine
Ab artibus imperatorijs
A clementia
A vitæ integritate
Ab animi candore
A fide.
Ab animorũ coniunctione
Ab amicitia cum prima ætate incœpta
Ab amicitia ſiue amore
A charitate
Ab vſu & conſuetudine
A iocorum ſeriorumque communitate
A ſtudiorum ſocietate
Ab eloquentia
Ab ingenio
A ſtudijs
A nobilitate virtuti coniuncta

A pudi-

A pudicitia & fide coniugali.

LAVDANDI A bonis corporis
A forma
Puerorum
Mulierum
A procis
A cultu
Varia
A corpore.

LAVDANDI A bonis externis
Ab equitandi pugnandiq; peritia
A generis nobilitate
A celebritate nominis
A diuitijs
A varijs rebus.

Vituperandi
Hominem
Regionem
Terram.

Officij in ſe collati commemoratio.
Officiorum ſe memorem promittendi.
Prius moriar.
Acceptæ calamitatis.
Implorandi auxilij.
In hominem aſperum & immitem.
Tremoris.
Palloris.
Planctus.

Subiti pauoris.
Obmuteſcentis.
Exanimationis.
Ad ſe redeundi.
Irriti conatus.
Irriti voti aut ſermonis.
Pudoris.
Rumoris vel nuncij.
Optandi.
Optandi longæuitatem.
Blanditiarum.
Salutandi.
Formulæ quibus initio literarum vtimur.
Formulæ quibus ante Vale.
Valedicendi.
Semper.
Nunquam.
Eius quod fieri nequit.
Numeri infiniti.
Gelu.
Nix ſoluitur.
Inuocandi.
Imprecandi.
Deuouendi.
Abominandi.
Increpantis.
Amentiæ.
Exprobrantis iactantiam.
Exprobrantis leuitatem.

Aſſen-

Aſſentiendi.
Vt verum fatear.
Vt conferamus parua magnis.
Ne longum faciam. 178
Non poſſum eloqui. 179
Quoduis optato donum, id optatum feres.
Dubitandi.
Carminum & incantationum vis.
Poëticæ excellentia.
Muſicæ excellentia.
A magnis vinci laus eſt.
Foci conſtruendi.
Res probat.
Cauſa caputq́;.
Celeritatis.
Aucupij vel piſcationis.
Vitæ incorruptæ.
Eſt aliquid.
Ebrij.
Tingendi lanas.
Anathemata ſeu vota dijs dicata.
Epithaphia.

I.

LAVDANDI ALIQVEM RATIONES VARIAE.

A BONIS ANIMI.

A PIETATE IN DEOS.

VI. FAST.

REGIS opus placidi, quo non metuentius vllum
Numinis ingenium terra Sabina tulit. 67.a

I. META.

Non illo melior quiſquam, nec amantior æqui
Vir fuit, aut illa reuerentior vlla dearum. 7.a

V. META.

Emathion æqui cultor, timidusq; deorum. 57.a

I. META.

Innocuos ambos, cultores numinis ambos, 7.b

II. FAST.

Aeneas pietatis idoneus auctor. 23.b

XIIII. MET.

Vir factis maxime, cuius
Dextera per ferrum, pietas ſpectata per ignes. 176.b

XV. META.

Micylus, illius dijs acceptiſſimus æui. 189.b

A PIETATE IN PATRIAM.

AD LIVIAM.

Quàm paruo numeros impleuit principis æuo,
In patriam meritis occubuitq; ſenex. 224.b

II. DE PON.

Per patriæ numen, quæ te tibi charior ipſo eſt. 177.b

AD LIVIAM.

Vtilior patriæ, quàm tibi Druſe, tuæ. 221.b

II. TRIST.

O pater, ô patriæ cura ſalusq; tuæ. 111.b

V. TRIST.

Arbiter

Arbiter imperij, quo certum eſt ſoſpite cunctos
Auſoniæ curam gentis habere deos.
O decus, ô patriæ per te florentis imago,
O vir non ipſo quem regis orbe minor. 139.b

II. DE PONT.

Vir immenſo maior virtutibus orbe. 176.a

PROPERT. I.

Tu patrui meritas conare anteire ſecures,
Et vetera oblitis iura refer ſocijs.
Nam tua non ætas vnquam ſeruiuit amori,
Semper at armatæ cura fuit patriæ. 82.a

A FORTITVDINE.

AD LIVIAM.

Maximus ille armis, maximus ille toga. 220.a

II. DE PONTO.

Iuuenum belloq; togaq; *Maxime.* 167.b

XV. META.

Marte togaq; *Præcipuum.* 201.b

XII. META.

Timor ille Phrygum, decus & tutela Pelaſgi
Nominis Aeacides, caput inſuperabile bello. 158.a

II. DE PONTO.

Sed quàm Marte ferox, & vinci neſcius armis,
Tam nunquam facta pace cruoris amans. 177.b

XIII. META.

Quippe manu fortes, nec ſunt tibi Marte ſecundi.

III. META. (164.b

Erat telum ſplendenti lancea ferro,

 Et iacu-

Et iaculum, teloq; animus præſtantior omni. 30.b

V. META.

Animi pleniſſima magni Pectora. 58.b

I. DE PONTO.

At tibi rex æuo detur fortiſſime noſtro,
Semper honorata ſceptra tenere manu. 163.b

XIII. META.

Fortis & infelix, & plus quàm fœmina virgo. 166.a

IIII. FAST.

Clarus erat, ſumtisq; ferox Meſſentius armis. 58.a

XI. META.

Acer erat, belloq; ferox, ad vimq; paratus. 139.a

XIIII. META.

Feruidus ingenio, tum verò & cladib. aſper. 182.b

IIII. DE PONT.

Nec mora, conſpicuus longè fulgentibus armis,
Fortia ne poßint facta latere caues.
Ingentiq; gradu contra ferrumq; locumq;,
Saxaq; brumali grandine plura, ſubis.
Nec te miſſa ſuper iaculorum turba moratur,
Nec quæ vipereo tela cruore madent.
Spicula cum pictis hærent in caßide pennis,
Parsq; fere ſcuti vulnere nulla vacat.
Nec corpus cunctos feliciter effugit ictus,
Sed minor eſt acri laudis amore dolor.
Talis apud Troiam Danais pro nauibus Aiax
Dicitur Hectoreas ſuſtinuiſſe faces.
Vt propius ventum eſt, admotaq; dextera dextræ,
Resq; fero potuit cominus enſe geri:

Dicere

Dicere difficile eſt quid Mars tuus egerit illic,
Quotq́ue neci dederis, quosq́ue, quibusúe modis.
Enſe tuo factos calcabas victor aceruos,
Impoſitoq́ue Getes ſub pede multus erat.
Pugnat ad exemplum primi minor ordine pili,
Multaq́ue fert miles vulnera, multa facit.
Sed tantum virtus alios tua præterit omnes,
Ante citos quantum Pegaſus ibat equos. 198. A

AB ARTIBVS IMPERATORIIS.

TIBVLLVS IN HEXAmetro ad Meſſalam.

Nam te non alius belli tenet aptius artes,
Quà deceat tutam caſtris deducere foſſam,
Qualiter aduerſos hoſti defigere neruos.
Quemúe locum ducto melius ſit claudere vallo.
Fontibus vt dulces erumpat terra liquores.
Vt faciliſq́ue tuis aditus ſit, & arduus hoſti,
Laudis & aßiduo vigeat certamine miles.
Quis tardamúe ſudem melius, celeremúe ſagittam
Iecerit, aut lento perfregerit obuia pilo.
Aut quis equum celeremúe arcto compeſcere freno
Poßit, & effuſas tardo permittere habenas,
Inq́ue vicem modò directo contendere curſu,
Seu libeat curuo melius contendere gyro,
Parma ſeu quos dextra velit, ſeu leua tueri.
Siue hac, ſiue illac grandis venit impetus haſtæ

Amplius, aut ſignata cita loca tangere ſunda.
Iam ſimul audacis veniunt certamina Martis,
Aduerſiq; parant acies concurrere ſignis.
Tunc tibi non deſit, faciem componere pugnæ,
Seu ſit opus quadratum acies conſiſtat in agmen,
Rectus inæquatis decurrat frontibus ordo,
Seu libeat duplicem, ſeu iunctum cernere Martem,
Dextraq; vt læuum teneat, dextrumq́; ſiniſtra
Miles, ſitq; duplex gemini victoria caſus. 71.a

A CLEMENTIA.

I. DE PON.

Sed piger ad pœnas princeps, ad præmia velox:
Quiq́; dolet, quoties cogitur eſſe ferox.
Qui vincit ſemper, victis vt parcere poßit,
Clauſit & æterna ciuica bella ſera.
Multa metu pœnæ, pœna qui pauca coërcet,
Et iacit inuita fulmina rara manu. 156.b

II. DE PONT.

Sed placidus faciliſq́; parens, veniæq́; paratus,
Et qui fulmineo ſæpe ſine igne tonat.
Qui cùm triſte aliquid ſtatuit, fit triſtis & ipſe,
Cuiq; ferè pœnam ſumere pœna ſua eſt. 169.b

IIII. DE PONT.

Scilicet eiuſdem eſt, quamuis pugnare videtur,
Supplicibus facilem, ſontibus eſſe trucem. 197.a

I. TRIST.

Nec ſolet iraſci: nec enim moderatior alter,
Cùm quis in aduerſis, ſi quod amauit, amat. 99 b

Lenem

IIII. DE PONTO.

Lenem te miſeris genuit natura, nec vlli
Mitius ingenium quàm tibi Brute dedit. 197. a

III. DE PONT.

Adde quòd eſt animus ſemper tibi mitis, & altæ
Indicium mores nobilitatis habent. 148. a

A VITÆ INTEGRITATE.

IX. META.

Ingenuum de plebe virum. nec cenſus in illo
Nobilitate ſua maior, ſed vita fidesq́;
Inculpata fuit. 119. b

IN HERM.

Tyndareus vita grauis auctor, & annis. 20. b

I. TRIST.

Siue aliquod morum, ſeu vitæ labe carentis
Eſt precium: nemo pluris emendus erat. 99. b

AD LIVIAM.

Exemplum iuuenis venerabile morum. 220. a

III. FAST.

Mamurius morum, fabræ'ne exactior artis
Difficile eſt vlli dicere. 35. a

VI. META.

Iuſticia dubium, validíſne potentior armis. 78. a

TIBVL. III.

Et longè ante alios omnes mitiſsima mater:
Isq́; pater, quo non alter amabilior. 67. b

AB ANIMI CANDORE.

Sed

II. DE PON.

Sed ſunt tua pectora lacte,
Et non calcata candidiora niue. 127.b

IIII. DE PONT.

Tam felix vtinā, quàm pectore candidus, eſſem. 206.b

III. TRIST.

Quiq́; eſt in caris animi tibi candor amicis. 117.b

IIII. TRIST.

Cuius ineſt animo patrij candoris imago,
Non careat neruis candor vt iſte ſuis. 130.a

II. DE PON.

Candor in hoc æuo res intermortua penè
Exigit, vt faciam talia vota tuus. 172.a

IN IBIN.

Perennem
Candoris titulum non ſinit eſſe mei. 109.a

IIII. DE PON.

Adde quòd Illyrica ſi iam pice nigrior eſſem. 206.b

A FIDE.

IIII. DE PON.

O mihi non dubios inter memorande ſodales. 205.a

I. TRIST.

O mihi poſt nullos vnquam memorande ſodales,
O cui præcipuè ſors mea viſa ſua eſt. 95.a

III. TRIST.

O mihi chare quidem ſemper, ſed tempore duro
Cognite, res poſtquam procubuêre meæ. 115.a

IIII. TRIST.

O mihi

O mihi dilectos inter ſors prima ſodales,
Vnica fortunis ara reperta meis. 131.a

V. TRIST.

Tu quoq; noſtrarum quondam fiducia rerum,
Qui mihi confugium, qui mihi portus eras. 143.a

IIII. DE PON.

O mihi non dubia cognite Brute fide. 197.a

III. META.

Aut vltor veſtræ fidiſsima corpora mortis,
Aut comes, inquit, ero. 30.b

I. TRIST.

Aut nunc vt peream, quoniam caret illa periclo,
Dimidia certè parte ſuperſtes ero. 92.a

AB ANIMORVM coniunctione.

VIII. META.

Et cum Pirithoo felix concordia Theſeus. 98.b

III. META.

Nunc duo concordes anima moriemur in vna.

AD LIVIAM.

Adijce Ledæos concordia ſidera fratres. 224.b

I. TRIST.

Quosq; ego dilexi fraterno more ſodales,
O mihi Theſea pectora iuncta fide. 94.a

III. TRIST.

Nec tibi me tota iunctior vrbe fuit. 117.b

II. META.

Qui tibi materno quamuis à ſanguine iunctus,

Mente

Mente tamen Phaëthon propior fuit. 21.a

XII. META.

Par amor eſt illis, errant in montibus vnà,
Antra ſimul ſubeunt, & tum Lapitheïa tecta
Intrarant pariter, pariter fera bella gerebant. 154.b

XV. META.

Quamuis coniunctior illo Nemo mihi eſt. 199.a

IN LEANDRO.

Animis iuncti, ſecernimur vndis:
Vnaq́ mens, tellus non habet vna duos. 51.a

X. META.

Iunctiſsima quondam Pectora. 123.a

AD LIVIAM.

Par bene compoſitum, iuuenum fortiſsimus alter,
Altera iam forti mutua cura viro. 225.a

IBIDEM.

Heu par illud vbi eſt, totidem virtutibus æquum,
Et concors pietas, nec dubitatus amor? 221.a

AB AMICITIA CVM prima ætate incepta.

IIII. DE PON.

Pænè mihi puero cognite pænè puer:
Perq́ tot annorum ſeriem quot habemus vterq́,
Non mihi quam fratri frater amate minus.
Tu bonus hortator, tu duxq́ comesq́ fuiſti,
Cùm regerem tenera frena nouella manu. 204.b

II. DE PONT.

Tu comes

Tu comes antiquus, tu primis iunctus ab annis,
Ingenio mores æquiparante, places. 172.b

IIII. DE PONT.

Pænè puer puero iunctus amicitia. 194.a

IBIDEM.

Hic tenor, hac viridi concordia capta iuuenta,
Venit ad albentes illabefacta comas. 204.b

II. DE PON.

Ille domus veſtræ primis venerator ab annis. 167.b

IBIDEM.

Veſtra domus teneris mihi ſemper ab annis
Culta. 171.a

IIII. TRIST.

Nam tuus, eſt primis cultus mihi ſemper ab annis
(Hoc certè noli diſsimulare) pater. 130.b

II. DE PON.

Pater ille tuus primo mihi cultus ab æuo. 169.a

IBIDEM.

Primo nobis à tempore cultus. 171.a

I. DE PON.

Primo dilectam ſemper ab æuo,
Eſt inter comites Martia cenſa ſuas. 156.b

II. DE PONT.

Culte mihi (quid enim ſtatus hic à funere differt?)
Supremum vitæ tempus ad vſq; meæ. 170.a

AB AMICITIA ſiue amore.

II. DE PONT.

F *Mouit*

Mouit amicitiæ tum te conſtantia longæ,
Ante tuos ortus quæ mihi cœpta fuit.
Et quòd eras alijs factus, mihi natus amicus,
Quodq́ tibi in cunis oſcula prima dedi. 171. a

III. TRIST.

Fœdus amicitiæ, non vis, chariſſime noſtræ,
Nec ſi fortè velis, diſſimulare potes.
Donec enim licuit, nec te mihi carior alter. 117. b

V. META.

Et comes & veri non diſſimulator amoris. 56. b

V. TRIST.

Teq́ Menœtiadem, te qui comitatus Oreſten,
Te vocat Aegidem, Euryalumq́ ſuum.
Nec patriam magis ille ſuam deſiderat, & quæ
Plurima cum patria ſentit abeſſe ſibi,
Quàm vultus oculosq́ tuos. ô dulcior illo
Melle, quod in ceris Attica ponit apis. 241. b

I. DE PON.

Tanto eſt mihi iunctus amore,
Quantus in Atridis Tyndaridisq́ fuit. 162. b

II. DE PON.

Deniq́ tantus amor nobis chariſſime ſemper,
Quantus in Aeaciden Actoridenq́ fuit. 172. a

III. DE PONT.

Par fuit his ætas & amor. 183. b

IIII. TRIST.

Qui duo corporibus, mentibus vnus erunt. 131. a

III. DE PON.

Magnaq́ pars animi mecum vixiſtis amici. 187. b

Pars

I. DE PON.

Pars animæ magnæ Seuere meæ. 163.a

VIII. MET.

O me mihi charior, inquit,
Pars animæ conſiſte meæ. 100.b

IN HERONE.

O penitùs toto corde recepte mihi. 55.b

A CHARITATE.

V. TRIST.

Te tamen (ô ſi quid credis mihi) charius ille
Omnibus in toto pectore ſemper habet. 141.b

IIII. TRIST.

Abſunt mea cura, ſodales,
Et qua nulla mihi charior, vxor abeſt. 133.a

V.

O mihi me coniunx charior. 149.b

IIII. DE PONT.

Quo non tibi charior alter. 195.a

TIBVL. III.

Teq́; ſuis iurat charam magis eſſe medullis. 65.a

IBIDEM.

Tantùm chara tibi, quantum nec filia matri,
Quantùm nec cupido bella puella viro. 67.a

AB VSV ET CONſuetudine.

III. TRIST.

O nobis vſu iunctiſſime longo,
Pars deſiderij maxima pænè mei. 117.b

III. DE PONT.

Turpe erit ambobus, longo mihi proximus vſu,
Si nulla libri parte legêre mei. 190.a

II. DE PONT.

Exciderit tantùm ne tibi cura mei:
Quàm tu vel longi debes conuictibus æui. 178.b

IIII. DE PON.

Ille ego conuictor, longoq́; domeſticus vſu,
Ille ego iudicijs vnica Muſa tuis. 194.a

IIII. TRIST.

Dulcia conuictus membra fuêre mei. 135.b

IBIDEM.

Iure ſodalitio qui mihi iunctus erat. 135.b

II. DE PONTO.

Nec tu potes ipſe negare
Et nos in turba parte fuiſſe tua. 169.a

III. TRIST.

Vſus amicitiæ tecum mihi paruus, vt illam
Non ægrè poſſes diſſimulare fuit. 116.b

II. DE PON.

Non fuerim quamuis modico tibi iunctus ab vſu,
Diceris exilijs indoluiſſe meis. 172.a

III. TRIST.

Idq́; recens præſtas, nec longo cognitus vſu. 116.b

A IOCORVM SERIO-rumq́ communitate.

Seria

II. DE PONTO.

Seria multa mihi tecum collata recordor,
Nec data iucundis tempora pauca iocis:
Sæpe cita longis viſa ſermonibus horæ,
Sæpe fuit breuior, quàm mea verba, dies. 171.b

I. TRIST.

Quid niſi tot luſus, & tot mea ſeria noſſes,
Tot noſſem luſus ſeriaq; ipſe tua? 98.b

I. DE PONTO.

Sæpe refert animus luſus grauitate carentes,
Seria cum liquida ſæpe peracta fide. 164.b

IIII. DE PON.

Ille ego qui primus tua ſeria noſſe ſolebam,
Qui tibi iucundis primus adeſſe iocis. 194.a

II. DE PONT.

Et modò res egiſſe ſimul, modò rurſus ab illis
Quorum non pudeat poſſe referre, iocos. 179.b

II. TRIST.

Nil ita celabas, vt non ego conſcius eſſem,
Pectoribusq; dabas multa tegenda meis.
Cuiq; ego narrabam ſecreti quicquid habebam,
Excepto, quod me perdidit, vnus eras. 117.b

A STVDIORVM ſocietate.

V. TRIST.

Vos quoq; conſortes ſtudij pia turba poëtæ. 140.b

II. DE PONTO.

Te iuuenum princeps, cui dat Germania nomen,

Participem ſtudij Cæſar habere ſolet. 172.b

IN SAPPH.

Nec plus Alcæus conſors patriæq; lyræq;
Laudis habet. 65.b

II. DE PON.

Artis & ingenuæ cultor vterq; ſumus. 172.b

IX. META.

Par ætas, par forma fuit, primaſq; magiſtris
Accepêre artes, elementa ætatis ab ijſdem. 120.b

II. DE PON.

Nos fora viderunt pariter, nos porticus omnis,
Nos via, nos iunctis curua theatra locis. 172.a

III. DE PON.

O iuuenis ſtudiorum plene meorum. 188.b

AB ELOQVENTIA.

I. FAST.

Pagina iudicium docti ſubitura mouetur
Principis, vt Clario miſſa legenda Deo.
Quæ ſit enim culti facundia ſenſimus oris,
Ciuica pro trepidis cùm tulit arma reis.
Scimus & ad noſtras cùm ſe tulit impetus artes,
Ingenij currant flumina quanta tui. 2.a

II. DE PON.

Nunc tibi & eloquij nitor ille domeſticus aſſit,
Quo poteras trepidis vtilis eſſe reis.
Viuit enim in vobis facundi lingua parentis,
Et res hæredem repperit illa ſuum. 168.b

IIII. TRIST.

Cuius

Cuius in ingenio eſt patriæ facundia linguæ,
Qua prior in Latio non fuit vlla foro. 130.a

I. TRIST.

Siue per ingenuas aliquis caput extulit artes,
Qualibet eloquio ſit bona cauſa tuo. 89.b

II. DE PON.

Atq; hæc eſt dicas facundia principe digna,
Eloquio tantùm nobilitatis ineſt. 173.a

IBIDEM.

Mirarisq; alios, cùm ſis mirabilis ipſe,
Nec lateant artes eloquiumq; tuum. 172.b

III. DE PON.

Legimus ô iuuenis patrij non degener oris,
Dicta tibi pleno verba diſerta foro. 188.a

I. DE PONTO.

Aſſuetaq; tibi doctæ dulcedine linguæ,
Aequandi ſuperis pectora flecte viri. 156.b

II. DE PON.

Pater Latiæ facundia linguæ. 171.a

I. DE PONT.

Romanæ facundia Maxime linguæ. 155.b

XII. META.

O facunde ſenex, æui prudentia noſtri. 150.b

IIII. DE PONTO.

Pieridum lumen, præſidiumq; fori. 108.b

III. FAST.

Græcia facundum, ſed malè forte genus. 30.a

TIBVL. IIII.

Nam ſeu diuerſi fremat inconſtantia vulgi,

Non alius ſedare queat: ſeu iudicis ira
Sit placanda, tuis poterit miteſcere verbis.

AB INGENIO.

II. DE PONT.

Nec regum quiſquam magis eſt inſtructus ab illis,
Mitibus aut ſtudijs tempora plura dedit.
Carmina teſtantur, quæ, ſi tua nomina demas,
Threïcium iuuenem compoſuiſſe negem.
Neúe ſub hoc tractu vates foret vnicus Orpheus,
Biſtonis ingenio terra ſuperba tuo eſt. 177.b

I. AMOR.

Si me non veterum commendant magna parentum
Nomina, ſi noſtri ſanguinis auctor eques:
Nec meus innumeris renouatur campus aratris,
Temperat & ſumptus parcus vterq; parens:
At Phœbus, comitesq; nouem, vitisq; repertor,
Hoc faciunt. 70.b

II. TRIST.

Sit quoq; noſtra domus vel cenſu parua, vel ortu,
Ingenio certè non latet illa meo. 103.b

VIII. META.

Dædalus ingenio fabræ celeberrimus artis. 96.a

II. TRIST.

Grauis Ennius ore,
Ennius ingenio maximus, arte rudis. 109.a

VI. META.

Non illa loco, nec origine gentis
Clara, ſed arte fuit. 67.a

Valgius

TIBVL. III.

Valgius æterno propior non alter Homero. 72. b

PROPERT. I.

Atq; ita ſim felix, primo contendis Homero,
Sint modò fata tuis mollia carminibus. 82. b

IBIDEM.

Cùm tibi præſertim Phœbus ſua carmina donet,
Aoniamq́; libens Calliopeia lyram.
Vnica nec deſit iucundis gratia verbis,
Omnia quæq; Venus, quæq; Minerua probat. 80. a

A STVDIIS.

II. META.

Furtum ingenioſus ad omne,
Qui facere aſſuêrat, patriæ non degener artis,
Candida de nigris, & de candentibus atra. 139. b

XIIII. META.

Qua nulla Latinas
Inter Hamadryadas coluit ſolertius hortos,
Nec fuit arborei ſtudioſior altera fœtus. 185. a

V. META.

Nec me ſtudioſius altera ſaltus
Legit, nec poſuit ſtudioſius altera caſſes. 65. a

XIIII. META.

Picus in Auſonijs proles Saturnia terris,
Rex fuit, vtilium bello ſtudioſus equorum. 180. a

II. AMOR.

Ecce tuum ſolers caput exornare Cypaßis,
Obijcitur dominæ contemeraſſe thorum.

Adde quòd ornandis operoſa eſt illa capillis,
Et tibi per doctas grata miniſtra manus. 88.a

I. AMOR.

Colligere incertos & in ordine ponere crines
Docta, nec ancillas inter habenda Nape.
Inq́ miniſterijs furtiuæ cognita noctis,
Vtilis, & dandis ingenioſa notis. 79.a

II. AMOR.

Ponendis in mille modis perfecta capillis,
Comere ſed ſolas digna Cypaſsi deas.
Et mihi iucundo non ruſtica cognita furto,
Apta quidem dominæ, ſed magis apta mihi.

IX. META.

Vna miniſtrarum media de plebe Galanthis,
Flaua comas aderat faciendis ſtrenua iuſsis,
Officijs dilecta ſuis. 133.b

III. FAST.

Pauper, ſed multæ ſedulitatis anus. 39.b

TIBVLL. IIII.

Quàmuis illa foret Solis genus, apta vel herbis,
Aptaq́ vel cantu veteres mutare figuras. 70.b

A NOBILITATE virtuti coniuncta.

III. DE PON.

Conueniens animo genus eſt tibi: nobile namq́
Pectus & Herculeæ ſimplicitatis habes.
Mens tua ſublimis ſupra genus eminet ipſum,
Grandius ingenio nec tibi nomen ineſt. 186.a

Maxime,

II. DE PON.

Maxime, qui claris nomen virtutibus æquas,
Nec ſinis ingenium nobilitate premi. 169.b

IIII. TRIST.

O qui nominibus cùm ſis generoſus auitis,
Exuperas morum nobilitate genus. 130.a

I. DE PON.

Et geminas animi nobilitate genus. 154.b

II. DE PON.

Nec vigor eſt Druſi nobilitate minor. 168.b

IBIDEM.

Qui non inferior nobilitate fuit. 171.a

I. DE PON.

Ille memor magni generis, virtute quod auget. 163.b

A PVDICITIA ET fide coniugali.

III. TRIST.

Nam tibi cum facie mores natura pudicos,
Et raras dotes ingeniumq́; dedit. 118.a

III. DE PON.

Quæ præſtat virtute ſua, ne priſca vetuſtas
Laude pudicitiæ ſecula noſtra premat.
Quæ Veneris formam, mores Iunonis habendo,
Sola eſt cœleſti digna reperta thoro. 181.b

IIII. DE PON.

Eſſe pudicarum te Veſtam Liuia matrum,
Ambiguum nato dignior, an ne viro. 205.b

II. FAST.

Lacrimæ

Lacrimæ decuêre pudicam,
Et facies animo dignaq́; parq́; fuit. 26.b

IIII. FAST.

Nec facies impar nobilitate fuit,
Caſta quidem, ſed non eſt credita. 48.b

VI. FAST.

Martia ſacrifico deductum nomen ab Anco,
In qua par facies nobilitate fuit.
Par animo quoq; forma ſuo reſpondit in illa,
Et genus & facies ingeniumq́; ſimul.
Nec quòd laudamus formam, tu turpe putaris,
Laudamus magnas hac quoq; parte deas.
Nupta fuit quondam matertera Cæſaris illi,
O decus, ô ſacra fœmina digna domo. 85.a

AD LIVIAM.

Fœmina digna illis quas aurea condidit ætas,
Principibus natis, principe digna viro. 225.b

XIIII. MET.

O & de Latio, ô & de gente Sabina
Præcipuum matrona decus digniſsima tanti
Ante fuiſſe viri coniunx. 188.b

VII. META.

Mutua cura duos & amor ſocialis habebat,
Nec Iouis illa meo thalamos præferret amori,
Nec me quæ caperet, non ſi Venus ipſa veniret,
Vlla erat, æquales vrebant pectora flammæ. 92.b

I. TRIST.

Nec probitate tua prior eſt aut Hectoris vxor,
Aut comes extincto Laodamia viro.

Tu ſi

Tu ſi Mæonium vatem ſortita fuiſſes,
Penelopes eſſet fama ſecunda tuæ.
Hei mihi non magnas quòd habent mea carmina vi-
Noſtraq; ſunt meritis ora minora tuis. (res,
Prima locum ſanctas Heroidas inter haberes,
Prima bonis animi conſpicerere tui. 97. a

Vide eam totam elegiam, quæ incipit, *Nec tantum Clario.*

III. TRIST.

Coniugis ante oculos, ſicut præſentis, imago eſt:
Illa meos caſus ingrauat, illa leuat. (rem,
Ingrauat hæc, quòd abeſt: leuat hæc, quòd præſtat amo
Impoſitumq; ſibi firma tuetur onus. 116. a

PROPERT. IIII.

Nec mea mutata eſt ætas, ſine crimine tota eſt:
Viximus inſignes inter vtramq; fidem.
Mî natura dedit leges à ſanguine ductas,
Ne poßim melior iudicis eſſe metu. 148. b

A BONIS CORPORIS.

A FORMA.

PVERORVM.

X. META.

Laudaret faciem liuor quoq;, qualia namq;
Corpora nudorum tabula pinguntur amorum,
Talis erat, ſed ne faciat diſcrimina cultus,
Aut huic adde leues, aut illis deme pharetras. 130. b

Spectat

III. META.

Spectat humi poſitus geminum ſua lumina ſidus,
Et dignos Baccho digitos, & Apolline crines,
Impubesq́ genas, & eburnea colla, decusq́
Oris, & in niueo miſtum candore ruborem. 36.b

II. DE PON.

Surgit Iüleo iuuenis cognomine dignus,
Qualis ab Eois Lucifer ortus aquis. 173.b

IIII. FAST.

Phryx puer in ſiluis facie ſpectabilis altis. 47.a

X. META.

Ante alios Cæa pulcherrime gentis
Gratus erat Cypariſſe tibi. 124.a

VIII. META.

Talis erat cultu, facies, quam dicere verè
Virgineam in puero, puerilem in virgine poſſes. 99.a

IX. META.

Cultus erat pueri, facies quàm ſiue puellæ,
Siue dares puero, fieret formoſus vterq́. 120.b

V. META.

Egregius forma, quam diuite cultu
Augebat, bis adhuc octonis integer annis,
Indutus Tyriam chlamydem, quam lymbus obibat
Aureus: ornabant aurata monilia collum,
Et madidos myrrha curuum crinale capillos. 56.b

V. FAST.

Cùm ſatus eſt forma conſpiciendus Hyas. 62.a

IIII. DE PONT.

Tam mala Therſiten prohibebat forma latêre,

Quàm

Quàm pulchra Nireus conſpiciendus erat. 205.a

XII. META.

Barba erat incipiens, barba color aureus, aureaq́;
Ex humeris medios coma dependebat in armos:
Gratus in ore vigor, ceruix humerusq́; manusq́;
Pectoraq́; artificum laudatis proxima ſignis. 154.b

MVLIERVM.

III. META.

Altior illis
Ipſa dea eſt, colloq́; tenus ſupereminet omnes,
Qui color infectis aduerſi ſolis ab ictu
Nubibus eſſe ſolet, aut purpureæ auroræ.
Is fuit in vultu viſæ ſine veſte Dianæ.

IN LEANDRO.

Quantùm cùm radijs fulges argentea puris,
Concedunt flammis ſidera cuncta tuis:
Tantò formoſis formoſior omnibus illa eſt. 50.a

II. META.

Quantò ſplendidior quàm cætera ſidera fulget
Lucifer, & quantò quàm Lucifer aurea Phœbe,
Tantò virginibus præſtantior omnibus Herſe
Ibat, eratq́; decus pompæ comitumq́; ſuarum. 27.a

IIII. META.

Gentis odoriferæ quam formoſiſsima partu
Edidit Eurynome. ſed poſtquam filia creuit,
Quàm mater cunctas, tam matrem filia vicit. 45.b

II. META.

Quippe color niuis eſt, quam nec veſtigia duri

Calca-

Calcauêre pedis, nec ſoluit aquaticus auſter. 29.a

IN ACONT.

Tu facis hoc oculiq́ tui, quibus ignea cedunt
Sidera, qui flammæ cauſa fuêre meæ.
Hoc faciunt flaui crines, & eburnea ceruix,
Quæq́ precor veniant in mea colla manus.
Et decor & vultus ſine ruſticitate pudentes,
Et Thetidis quales vix reor eſſe pedes. 57.a

A PROCIS.

XII. MET.

Clara decôre fuit, proles Elatëia Cænis
Theſſalidum virgo pulcherrima, perq́ propinquas,
Perq́ tuas vrbes (tibi enim popularis Achille)
Multorum fruſtra votis optata procorum. 151.a

IIII. META.

Clariſsima forma,
Multorumq́ fuit ſpes inuidioſa procorum. 108.b

XI. META.

Quæ dotatiſsima forma
Mille procos habuit, bis ſeptem nubilis annis.

A CVLTV.

VI. META.

Ecce venit magno diues Philomela paratu,
Diuitior forma. quales audire ſolemus
Naiadas & Dryadas medijs incedere ſyluis,
Si modò des illis cultus ſimilesq́ paratus. 74.b

III. FAST.

Vtq́

Vtq́ꝫ domum intrauit Tyrios induta paratus. 39.a

II. AMOR.

Vtraqꝫ formoſa eſt, operoſa cultibus amba,
Artibus in dubio eſt hæc ſit an illa prior.
Pulchrior hac illa eſt, hæc eſt quoqꝫ pulchrior illa. (90.a

II. FAST.

Ibat odoratis humeros perfuſa capillis
Mæonis, aurato conſpicienda ſinu. 17.a

V. FAST.

Conſedit medio ſublimis olympo,
Aurea purpureo conſpicienda ſinu. 60.a

VI. META.

Ecce venit comitum Niobe celeberrima turba,
Veſtibus intexto Phrygijs ſpectabilis auro. 69.b

VARIA.

II. META.

Ecce venit rutilis humeros protecta capillis
Filia Centauri. 25.b

IIII. META.

Nec in tota conſpectior vlla capillis
Pars fuit. 55.a

VI. META.

Et te flaua comas frugum mitiſsima mater. 69.a

II. META.

Pulchrior in tota, quàm Laryſſæa coronis,
Non fuit Aemonia. 24.a

X. META.

Nec dicere poſsis

Laude pedum, formaúe bono præſtantior eſſet. 131. a

IIII. META.

Pyramus & Thisbe, iuuenum pulcherrimus alter,
Altera quas oriens habuit prælata puellis. 43. a

IN BRISEIDE.

Inter Achæiadas longe pulcherrima matres. 6. b

IX. META.

Notiſſima forma
Oechalidum Dryope. 114. a

IBIDEM.

Inter Phæſtiadas quæ laudatiſſima forma
Dote fuit virgo. 120. b

II. FAST.

Forma placet, niueusq́; color, flauiq́; capilli,
Quiq́; aderat nulla factus ab arte decor. 26. b

XFI. META.

Cinctaq́; adeſt virgo matrumq́; nurumq́; caterua,
Præſignis facie. 151. b

VI. FAST.

Namq; pater Tulli Vulcanus, Ocriſia mater
Præſignis facie Corniculana fuit. 82. a

III. FAST.

Inter captiuas facie præſtante puellas,
Grata nimis Baccho filia regis erat. 39. b

IX. META.

Cognita Cyaneë præſtanti corpore nympha. 116. a

XII. META.

Qua nulla decentior inter
Semiferas altis habitauit fœmina ſyluis, &c. 154. b

IN HELENA.

Eſt quoq; (conſiteor) facies tibi rara. 46.a

IN MEDEA.

Hinc mihi, mater, abi, pompam pater inquit Iaſon
Ducit, & adiunctos aureus vrget equos.

II. DE REMED.

Mouit amor gemmatas aureus altas. 153.b

III. META.

Fons erat illimis, nitidis argenteus vndis. 36.a

IBIDEM.

Impubesq; genas & eburnea colla. 36.b

IIII. FAST.

Aurea marmorea redimicula demite collo. 45.b

I. DE ARTE.

Fortè ſub vmbroſis nemoroſæ vallibus Idæ,
Candidus armenti gloria taurus erat:
Signatus tenui media inter cornua nigro,
Vna fuit labes, cætera lactis erant. 117.b

IN PARIDE.

Pectora vel niuibus puris, vel lacte, tuamq;
Complexo matrem candidiora niue. 42.b

TIBVL. II.

Non illo quicquam formoſius vlla priorum
Aetas, humanum nec videt illud opus.
Intonſi crines longa ceruice fluebant,
Stillabat Tyrio myrtea rore coma.

PROPERT. II.

Nec de more comæ per leuia colla fluentes,
Non oculi geminæ ſidera noſtra faces.

Nec ſi qua Arabico lucet bombyce puella. 93.a

III.

Eſt tibi forma potens, ſunt caſtæ Palladis artes,
Splendidaq́; à docto fama refulget auo. 129.a

II.

Fulua coma eſt, longæq́; manus, & maxima toto
Corpore. 92.b

A CORPORE.

XII. MET.

Membris & corpore Latreus
Maximus. 115.b

XIIII. META.

Hîc hominum cunctis ingenti corpore præſtans
Iapetionides Atlas fuit. 52.b

XII. META.

Summis extantem Riphea ſyluis,
Tæreaq́; Aemonijs qui prenſos montibus vrſos
Ferre domum viuos indignantesq́; ſolebat. 153.b

A BONIS EXTERNIS.

AB EQVITANDI pugnandiq́; peritia.

VIII. META.

At gemini nondum cœleſtia ſidera fratres,
Ambo conſpicui, niue candidioribus ambo
Vectabantur equis: ambo vibrata per auras
Haſtarum tremulo quatiebant ſpicula motu. 99.b

Tynda-

V. FAST.

Tyndaridæ fratres, hic eques, ille pugil. 71. a

VIII. MET.

Tyndaridæ gemini præſtantes, ceſtibus alter,
Alter equo. 98. b

III. TRIST.

Hoſtis equo pollens, longeq́ volante ſagitta. 121. a

III. FAST.

Et vel equo magnus, vel pede maior erat. 58. a

PROPERT. III.

Qualis & Eurotæ Pollux & Caſtor harenis,
Hic victor pugnis, ille futurus equis. 125. b

IIII.

Idem eques & frenis, idem fuit aptus aratris. 146. a

A GENERIS NObilitate.

I. FAST.

Euander, qui quanquam clarus vtroq;,
Nobilior ſacræ ſanguine matris erat. 9. b

IN HEROID.

Nobilis ille quidem eſt, & clarus origine. 55. a

III. DE PONT.

Quæ ſuperat Scythicas nobilitate nurus.

II. DE PONT.

Regia progenies, cui nobilitatis origo.
Nomen in Eumolpi peruenit vſq;, Cotys. 177. a

IBIDEM.

O Coty progenies digna parente tuo. 177. b

IIII. DE PONTO.

Alpinis iuuenis regibus orte. 197.b

III. DE PON.

O ſidus Fabiæ Maxime gentis. 184.b

IIII. DE PON.

Fabiæ laus maxima gentis. 196.b

XII. META.

Lapithææ gloria gentis
Maxime vir. 156.b

II. DE PONTO.

Secli decus admirabile noſtri. 176.a

IIII. TRIST.

Si quid eſt, vſq; à proauis vetus ordinis hæres,
Non modò fortunæ munere factus eques. 235.a

IIII. DE PONT.

Seu genus excutias, equites ab origine prima
Vſq; per innumeros inueniemur auos. 198.b

TIBVL. IIII.

Paruæ magnum decus vrbis Vlyſſem. 70.b

PROPER. III.

Mecœnas eques, Hetruſco de ſanguine regum. 120.b

A CELEBRITATE nominis.

VIII. META.

Sparſerat Argolicas nomen vaga fama per vrbes
Theſeos. 98.a

II. FAST.

Nomen

Nomen Arionium Siculas impleuerat vndas. 15.b

III. DE PON.

Regna Thoas habuit Mæotide clarus in ora,
Nec fuit Euxinis notior alter aquis. 183.b

VI. FAST.

Nomine quàm precio celebratior. 77.b

III. META.

Ille per Aonias fama celeberrimus vrbes. 35.b

IN OENONE.

Pegaſis Oenone Phrygijs celeberrima ſiluis. 11.a

V. META.

Inter Sycelidas Cyane celeberrima nymphas. 62.b

XI. META.

Carmine vocali clarus, citharaq́; Philammon. 139.b

A DIVITIIS.

IIII. META.

Mille greges illi, totidemq́; armenta per herbas
Errabant, & humum vicinia nulla premebat.
Arboreæ frondes auro radiante nitentes:
Ex auro ramos, ex auro poma tegebant.

V. META.

Dorylas ditiſsimus agri,
Diues agri Dorylas, quo non poſſederat alter
Latius, aut totidem tollebat farris aceruos. 52.b

III. FAST.

Opum diues rex ibi Battus erat. 38.a

VI. META.

Quèm ſibi Pandion opibusq́; virisq́; potentem,

Et genus à magno ducentem ſortè Gradiuo,
Connubio Prognes iunxit. 74.a

A VARIIS REBVS.

I. TRIST.

Quæ de ſeptem totum circumſpicit orbem
Montibus, imperij Roma deûmq́ locus. 96.b

II. META.

Tritonida conſpicit arcem,
Ingenijsq́ opibusq́, & facta pace virentem. 28.a

V. FAST.

Gens fuit, & campis, & equis, & tuta ſagittis,
Et circumfuſis inuia fluminibus. 69.a

IN PARIDE.

Nec minor eſt Aſiæ, quàm veſtræ copia terræ,
Illa viris diues, diues abundat equis. 44.a

IIII. FAST.

Frigida Carſeolis, nec oliuis apta ferendis
Terra, ſed ad ſegetes ingenioſus ager. 54.b

IIII. DE PON.

Nam dubium poſitu melius defenſa, manuúe,
Vrbs erat in ſummo nubibus æqua iugo. 198.a

IN LAOD.

Claſſe virisq́ potens. 34.a

VII. META.

Qui quanquam milite, quanquam
Claſſe valet. 86.b

IN PARIDE.

Armis inſtructa virisq́. 43.b

Sic ma.

XV. META.

Sic magna fuit cenſuq́ʒ virisq́ʒ. 196. a

PROPER. III.

Septem vrbs alta iugis toto quæ præſidet orbi. 123. a

I.

Proxima ſuppoſito contingens Vmbria campo,
Me genuit, terris fertilis vberibus. 91. a

III.

Armis apta magis tellus, quàm commoda noxæ. 130. b

II.

VITVPERANDI.

HOMINEM.

I. FAST.

Cacus Auentinæ timor atqʒ infamia ſiluæ,
Non leue finitimus hoſpitibusq́ʒ malum.
Dira viro facies, vires pro corpore, corpus
Grande. 11. a

II. FAST.

Vltima Tarquinius Romanæ gentis habebat
Regna, vir iniuſtus. 25. b

III. FAST.

Contemptor Amulius æqui. 29. a

VIII. MET.

Deorum
Spretor erat, mentiſq́ʒ ferox Ixione natus. 1[illegible]4. a

XIII. META.

Immitis & ipſis

 Horren-

Horrendus ſiluis, & viſus ab hoſpite nullo
Impunè, et magni cum dijs contemptor olympi. 171.a

III. META.

Contemptor ſuperûm Pentheus. 38.a

V. META.

Primus in his Phineus belli temerarius auctor. 55.b

VIII. MET.

Pater huius erat, qui numina diuûm
Sperneret, & nullos aris adoleret honores. 106.a

I. META.

Sed & illa propago,
Contemptrix ſuperûm, ſæuæq; auidiſsima cædis,
Et violenta fuit. 4.b

V. META.

Cæco genitore infamis Agyrtes. 58.a

REGIONEM.

I. TRIST.

Barbara pars læua eſt, auidæ ſubſtructa rapinæ,
Quam cruor & cædes bellaq; ſemper habent.
Cumq; ſit hibernis agitatum fluctibus æquor,
Pectora ſunt ipſo turbidiora mari. 101.b

II. DE PON.

Nulla Getis toto gens eſt truculentior orbe. 174.b

III. DE PON.

Quo nulla ferocior ora eſt. 184.a

TERRAM.

III. TRIST.

Non

Non hîc Pampinea dulcis latet vua ſub vmbra,
Nec cumulant altos feruida muſta lacus.
Poma negat regio, nec haberet Acontius, in quo
Scriberet hîc dominæ verba legenda ſuæ.
Aſpiceres nudos ſine fronde, ſine arbore campos. 121. b

I. DE PONT.

Non ager hic pomum, non dulces educat vuas,
Non ſalices ripa, robora monte virent. 158. b

III. DE PON.

Non hîc pampineis amicitur vitibus vlmus,
Nulla premunt ramos pondere poma ſuo. 191. a

I. DE PON.

Nos habeat regio, nec pomis fœta nec vuis. 162. a

III. DE PON.

Rara, nec hæc felix, in apertis eminet aruis
Arbor. 180. a

III.
OFFICII IN SE COLlati commemoratio.

III. TRIST.

Vidi ego confuſos vultus, viſosq́ notaui,
Osq́ madens fletu, pallidiusq́ meo.
Et lacrimas cernens in ſingula verba cadentes,
Ore meo lacrimas, auribus illa bibi.
Brachiaq́ excepti mœſto pendentia collo,
Et ſingultatis oſcula miſta ſonis.
Sum quoq́ care tuis defenſus viribus abſens,
Scis Carum veri nominis eſſe loco. 116. b

IBI-

IBIDEM.

Vidi ego te tali vultu mea fata gementem,
Qualem credibile eſt ore fuiſſe meo.
Noſtra tuas vidi lacrimas ſuper ora cadentes,
Tempore quas vno fidaq́ verba bibi.
Nunc quoq́ ſummotum ſtudio defendis amicum,
Et mala vix vlla parte leuanda leuas. 115.b

I. DE PONTO.

Illum ego non aliter flentem mea funera vidi,
Ponendus quàm ſi frater in igne foret.
Hæſit in amplexu, conſolatusq́ iacentem eſt,
Cumq́ meis lacrimas miſcuit ipſe ſuas.
O quoties vitæ cuſtos inuiſus amaræ,
Continuit promtas in mea fata manus. 165.a

I. TRIST.

Attonitum qui me memini chariſsime primus
Auſus es alloquio ſuſtinuiſſe tuo.
Qui mihi conſilium viuendi mite dediſti,
Cùm foret in miſero pectore mortis amor. 95.a

V. TRIST.

Cumq́ alij fugerent ſubitæ contagia cladis,
Nec vellent ictæ limen adire domus.
Te ſibi cum paucis meminit manſiſſe fidelem,
Si paucos aliquis tresúe duosúe vocat.
Quamuis attonitus ſenſit tamen omnia, nec te
Se minus aduerſis indoluiſſe ſuis.
Verba ſolet, vultumq́ tuum, gemitusq́ referre,
Et te flente ſuos demaduiſſe ſinus.
Quam ſibi præſtiteris, qua conſolatus amicum

Sis

Sis ope, ſolandus cùm ſimul ipſe fores. 141.b

I. TRIST.

Te mea ſuppoſita veluti trabe fulta ruina eſt:
Si quid adhuc ego ſum, muneris omne tui eſt.
Tu facis, vt ſpolium ne ſim, nec nuder ab illis,
Naufragij tabulas qui petiêre mei. 96.b

V. TRIST.

Cumq́; perhorreret caſus pars maxima noſtros,
Pars etiam credi pertimuiſſe velit:
Naufragiumq́; meum tumulo ſpectaret ab alto,
Nec dederat nanti per freta ſæua manum:
Seminecem Stygia reuocaſti ſolus ab vnda:
Hoc quoq; , quod memores poſſumus eſſe, tuũ eſt.

II. DE PON. (146.a

Firmus es, & quoniam non ſunt hæc qualia velles,
Vela regis quaſſæ qualiacunq; ratis.
Quæq; ita concuſſa eſt, vt iam caſura putetur,
Reſtat adhuc humeris fulta ruina tuis. 170.b

V. TRIST.

Quippe mea eſt humeris fulta ruina tuis.
Qui mihi cùm dederis ingentia pignora, cumq́;
Per numeros omnes huc tueare caput. 149.a

IIII. TRIST.

Cuius ab alloquijs anima hæc moribunda reuixit,
Vt vigil infuſa Pallade flamma ſolet.
Qui veritus non es portus aperire fideles,
Fulmine percuſſæ confugiumq́; rati:
Cuius eram cenſu non me cenſurus egentem,
Si Cæſar patrias eripuiſſet opes. 131.b

Te ſibi,

IIII. DE PONT.

Te ſibi, cùm fugeret, memori ſolet ore referre,
Barbariæ tutas exhibuiſſe vias.
Sanguine Biſtonium quòd non tepefecerit enſem,
Effectum cura pectoris eſſe tui.
Addita præterea vitæ quoq; multa tuendæ
Munera, ne proprias attenuaret opes. 196.b

IBIDEM.

Nunquam pigra fuit noſtris tua gratia rebus,
Nec mihi munificas arca negauit opes.
Nunc quoq; nil ſubitis clementia territa fatis,
Auxilium vitæ fertq́; refertq́; meæ. 193.a

I. DE PON.

Qui mihi præſidium grande futurus eras:
Tecum nunc aberant ægræ ſolatia mentis,
Magnaq́; pars animi conſilijq́; mei.
At nunc quod ſupereſt, fer opē precor eminus vnam,
Alloquioq́; iuua pectora noſtra tuo. 161.b

II. DE PON.

Grande voco meritum lacrimas, quibus ora rigabas,
Cùm mea concreto ſicca dolore forent.
Grande voco meritum mœſtæ ſolatia mentis,
Cùm pariter nobis illa tibiq́; dares. 179.b

IIII. DE PON.

Nam cùm præſtiteris verum mihi ſemper amorem,
Hic tamen aduerſo tempore creuit amor.
Quiq́; tuas pariter lacrimas noſtraſq́; videret,
Paſſuros pœnam crederet eſſe duos. 197.a

II. DE PON.

Te nihil

Te nihil exacto, niſi nos peccaſſe fatentem,
Sponte ſua probitas officiumq́ iuuat.
Iudice te mercede caret, per ſeq́ petenda eſt,
Externis virtus incomitata bonis.
Turpe putas abici, quia ſit miſerandus, amicum,
Quodq́ ſit infelix deſinere eſſe tuum.
Mitius eſt laſſo digitum ſupponere mento,
Mergere quàm liquidis ora natantis aquis. 170. b

IBIDEM.

Reſpicis antiquum lapſis in rebus amicum,
Fomentisq́ iuuas vulnera noſtra tuis. 171. b

IIII. DE PON.

Tu quoq́ enim, memini, cœleſti cuſpide facta,
Fouiſti lacrimis vulnera noſtra tuis. 203. b

I. DE PONTO.

Vnda locusq́ nocent, & cauſa valentior iſtis,
Anxietas animi, quæ mihi ſemper adeſt.
Hanc niſi tu pariter ſimili cum fratre leuares,
Vix mens triſticiæ noſtra tuliſſet onus.
Vos eſtis fractæ tellus non dura faſelo,
Quamq́ negant multi, vos mihi fertis opẽ. 166. a

III. DE PONT.

Cumq́ lubent alij, iactataq́ vela relinquant:
Tu laceræ remanes ancora ſola rati. 182. b

II. DE PON.

Rem facis, afflictum non auerſatus amicum,
Qua non eſt æuo rarior vlla tuo. 170. a

IIII. DE PON.

Tempora nam miſeræ complectar vt omnia vitæ,

A' meri-

A' meritis eius pars mihi nulla vacat. 207.a

IIII.

OFFICIORVM SE memorem promittendi.

V. TRIST.

Pro quibus affirmat fore ſe memoremq́ꝫ, piumq́ꝫ,
Siue diem videat, ſiue tegatur humo.
Per caput ipſe ſuum ſolitus iurare, tuumq́ꝫ,
Quod ſcio non illi vilius eſſe ſuo.
Plena tot ac tantis referatur gratia factis,
Nec ſinet ille tuos littus arare boues. 141.b

IIII. DE PON.

Semper inoblita repetam tua munera mente,
Et mea me tellus, audiet eſſe tuum.
Audiet & cœlo poſita eſt quæcunqꝫ ſub vllo. 207.b

IBIDEM.

Pro quibus vt meritis referatur gratia, iurat
Se fore mancipium tempus in omne tuum. 196.b

III. TRIST.

Quamuis in cinerem corpus mutauerit ignis,
Sentiet officium mœſta fauilla pium. 115.a

V. TRIST.

Dumq́ꝫ (quod ô breue ſit) lumen vitale videbo,
Seruiet officio ſpiritus iſte tuo. 146.b

IIII. DE PONT.

Si quid adhuc igitur viui Germanice noſtro
Reſtat in ingenio, ſeruiat omne tibi. 199.b

Hei

I. TRIST.

Hei mihi, non magnas quòd habent mea carmina vires,
Noſtraq́ ſunt meritis ora minora tuis.
Quantumcunq́ tamen præconia noſtra valebunt,
Carminibus viues tempus in omne meis. 97. a

II. DE PON.

Quoniam laudem pietate mereris,
Non erit officij gratia ſurda tui.
Crede mihi, noſtrum ſi non mortale futurum eſt
Carmen, in ore frequens poſteritatis eris. 174. a

III. DE PON.

Vos etiam ſeri laudabunt ſæpe nepotes,
Claraq́ erit ſceptris gloria veſtra meis. 183. a

IIII. DE PONT.

Da mihi, ſi quid ea eſt, hebetantem pectora Lethen,
Oblitus potero non tamen eſſe tui. 192. b

III. TRIST.

Quæ pro te vt foueam, miti pietate mereris:
Hæſuraq́ mihi tempus in omne fide. 115. b

I. TRIST.

Hæc mihi ſemper erunt imis infixa medullis,
Perpetuusq́ animi debitor huius ero. 95. b

IN IBIN.

Huic igitur meritas grates, vbicunq́ licebit
Pro tam manſueto pectore ſemper agam. 209. a

IIII. DE PON.

Vt iam nil præſtes, animi ſum factus amici
Debitor. 198. b

IBIDEM.

Veſtri non immemor vnquam,
Qui mala ſollicitè noſtra leuatis, ero. 197.b

XIIII. META.

Nec vnquam
Eſſe ſatis potero, præſtem licet omnia, gratus. 177.b

III. FAST.

Multa tibi memores, nil non debemus Eliſſe,
Nomine grata tuo, grata ſororis eris. 39.a

XIIII. META.

Nec verba locuti
Vlla priora ſumus, quàm nos teſtantia gratos. 179.b

IIII. DE PON.

Non potuit mea mens, eſſet quin grata, teneri. 192.b

III. DE PONTO.

Nec, ſi vis vera fateri,
Debetur meritis gratia nulla meis. 181.a

IN ARIADNE.

Debita ſit facto gratia nulla meo. 27.a

II. DE PONT.

Et talis meriti gratia maior erit. 169.b

IBIDEM.

Accedit cumulus gratia noſtra leuis. 172.b

I. AMOR.

Gratia pro rebus meritò debetur inemptis. 78 b

V.

PRIVS MORIAR.

I. TRIST.

Spiritus

Spiritus hic vacuas prius extenuandus in auras
Ibit, & in tepido deſeret oſſa rogo:
Quàm ſubeant animo meritorum obliuia noſtro,
Et longa pietas excidat iſta die. 95. b

V. TRIST.

Spiritus hic, Scythica quem non bene ducimus aura,
Quod cupio, membris exeat antè meis:
Quàm tua delicto ſtringantur pectora noſtro,
Et videar meritò vilior eſſe tibi. 143. b

IN MEDEA.

Spiritus antè meus tenues vaneſcat in auras,
Quàm thalamo, niſi tu, nupta ſit vlla meo. 31. a

II. DE PONT.

Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras,
Quàm fiat meriti gratia vana tui. 179. a

IN IBIN.

Finiet illa dies, quæ te mihi ſubtrahet olim:
Finiet illa dies, quæ mihi tarda venit.
Et prius hanc animam nimium tibi ſæpe petitam,
Auferet illa dies, quæ mihi ſera venit:
Quàm dolor hic vnquam ſpacio euaneſcere poßit,
Leniat aut odium tempus & hora meum. 211. a

III. DE PON.

Tunc igitur meriti morietur gloria veſtri,
Cùm cinis abſumpto corpore factus ero.
Fallor, & illa meæ ſuperabit tempora vitæ,
Si tamen à memori poſteritate legar. 183. a

IBIDEM.

Ipſe quidem Getico peream violatus ab arcu,

Et ſit periuri quàm prope pœna vides:
Te niſi momentis video penè omnibus abſens. 189.a

II. DE PONTO.

Nominis antè mei venient obliuia nobis:
Pectore quàm pietas ſit tua pulſa meo. 179.a

I. AMOR.

Antè vel à membris diuidar ipſe meis. 73.a

I. TRIST.

Diuidor haud aliter, quàm ſi mea membra relinquã,
Et pars abrumpi corpore viſa ſuo eſt. 94.a

V. TRIST.

Hinc ego dum muter, vel me Zanclea Charybdis
Deuoret, atq; ſuis ad Styga mittat aquis:
Vel rapidis flammis vrar patienter in Aetnæ,
Vel freta Leucadij mittar in alta Dei. 140.a

IN BRISEIDE.

Deuorer antè precor ſubitò telluris hiatu,
Et rutilo miſſi fulminis igne cremer. 6.b

IN HELENA.

Terra precor vultus obruat antè meos. 48.a

II. DE PONT.

Nam caput à noſtra citius ceruice recedat,
Et patiar foſſis lumen abire genis. 176.b

IN PARIDE.

Antè receſſiſſet caput hoc ceruice cruenta. 40.b

V. TRIST.

Priusq;
Veniſſet mallem funeris hora mihi. 147.b

III. META.

Antè

Antè ait emoriar, quàm ſit tibi copia noſtri.

PROPER. II.

Nam citius paterer caput hoc diſcedere collo. 95. b

VI.

ACCEPTAE CAlamitatis.

I. TRIST.

Cùm ſtetimus, turbæ quantum ſatis eſſet, habebas,
Nota quidem, ſed non ambitioſa domus:
At ſimul impulſa eſt, omnes timuêre ruinam,
Cautaq́ꝫ communi terga dedêre fugæ. 99. a

II. TRIST.

Cùm cœpit quaſſata domus ſubſidere, partes
In proclinatas omne recumbit onus.
Cunctaq́ꝫ fortuna rimam faciente dehiſcunt,
Ipſa ſuo quædam pondere tracta ruunt. 103. a

I. DE PON.

Cùm domus ingenti ſubitò mea lapſa ruina,
Concidit, in domini procubuitq́ꝫ caput.
Affuit ille mihi, cùm me pars magna reliquit
Maxime, fortunæ nec fuit ille comes. 164. b

II. TRIST.

Corruit hæc igitur, Muſis accepta ſub vno,
Sed non exiguo crimine, lapſa domus. 103. b

VII.

IMPLORANDI AVXILII.

II. DE PONT.

Regia, crede mihi, res eſt ſuccurrere lapſis. 177.a

IIII. DE PONT.

At tu per ſtudij communia fœdera ſacri,
Per non vile tibi nomen amicitiæ.
Quanta potes præbe noſtræ monumenta ſaluti. 206.a

IBIDEM.

Effice conſtanti profugum pietate tuendo,
Ne ſperata meam deſerat aura ratem. 205.a

II. DE PONT.

Conſtantiq́; fide veterem tueare ſodalem,
Quâ licet, & quantum non oneroſus ero. 172.a

IBIDEM.

Tu quoq; magnorum laudes admitte virorum:
Vtq́; facis, lapſo, quam potes, affer opem. 170.b

IBIDEM.

Quamq́; potes, profugo (nam potes) affer opem.

I. TRIST. (177.a

Quâ potes excuſa, nec amici deſere cauſſam,
Quo pede cœpiſti, ſic bene ſemper eas. 100.a

III. DE PON.

At tua ſupplicibus domus eſt aſſueta iuuandis,
In quorum numero me precor eſſe velis. 186.a

II. DE PON.

Cœpta tene quæſo, nec in æquore deſere nauem,
Meq́; ſimul ſerua iudiciumq́; tuum. 175.b

IIII. DE PONT.

Tu modò ſi quid agi ſperabis poſſe precando,
Quos colis exora ſupplice voce deos. 198.b

Excipe

II. DE PON.

Excipe naufragium non duro littore noſtrum. 177.a

I. DE PONTO.

Quamlibet exigua, ſi nos ea iuuerit, aura,
Obruta de medijs cymba reſurget aquis. 199.a

III. DE PON.

Sed tamen hoc factis adiunge prioribus vnum. 181.a

IBIDEM.

Lapſo ſuccurrere amico
Conueniens iſtis moribus eſſe puta. 184.b

VIII.

IN HOMINEM ASPErum & immitem.

I. TRIST.

Non ego te genitum placida reor vrbe Quirini:
Vrbe, meo quæ iam non adeunda pede eſt.
Sed ſcopulis Ponti, quos hæc habet ora, ſiniſtri,
Inq́ feris Scythiæ Sarmatiæq́ iugis.
Et tua ſunt ſilicis circum præcordia venæ,
Et rigidum ferri ſemina pectus habet.
Quæq́ tibi quondam tenero ducenda palato
Plena dedit nutrix vbera, Tigris erat. 98.b

VIII. MET.

Non genitrix Europa tibi eſt, ſed inhoſpita Syrtis,
Armeniæ tygres, auſtroq́ agitata Charybdis.
Nec Ioue tu natus, nec mater imagine tauri
Luſa tua eſt, generis falſa eſt ea fabula: verùm

Et ferus, & captus nullius amore iuuencæ,
Qui te progenuit, taurus fuit. 95.b

IN DIDONE.

Te lapis, & montes, innataq́; rupibus altis
Robora, te ſæuæ progenuêre feræ:
Aut mare, quale vides agitari nunc quoq; ventis. 17.a

IN ARIADNE.

Auctores ſaxa fretumq́; tui. 27.a

III. TRIST.

Natus es è ſcopulis, nutritus lacte ferino,
Et dicam ſilices pectus habere tuum. 112.b

VII. META.

Hoc ego ſi patiar, tum me de tygride natam,
Tum ferrū et ſcopulos geſtare in corde fatebor. 97.b

IX. META.

Neq; enim de Tygride natus,
Nec rigidos ſilices ſolidumúe in pectore ferrum,
Aut adamanta gerit, nec lac bibit ille leænæ. 118.a

III. AMOR.

Illa habet & ſilices, & durum in pectore ferrum,
Qui teneræ lacrimas lætus in ore videt. 102.b

IIII. DE PON.

Et quos tu ſilices, & quod chariſsime ferrum,
Duriciæ confers Albinouane meæ? 102.b

I. AMOR.

Nec ſilicum venæ, nec durum in pectore ferrum,
Sed tibi ſimplicitas ordine maior ineſt. 79.a

IN PHYL.

Duricia vt ferrum ſuperes, adamantaq́;, teq́;. 5.a

IN

IN ARIAD.

Vt te non regeres, pectore tutus eras.
Illuc tu ſilices, illuc adamanta tuliſti,
Illic qui ſilices Theſea vincat, habes. 26.b

XIII. META.

Sæuior illa freto ſurgente, cadentibus hœdis,
Durior & ferro eſt, quod Noricus excoquit ignis,
Ex ſaxo, quod adhuc viuum radice tenetur. 186.b

IN BRISEIDE.

Sis licet immitis, matrisq́ ferocior vndis. 7.b

III. FAST.

Aſperior quouis æquore frater erit. 38.a

IN SAPPH.

O ſcopulis vndaq́ ferocior. 68.a

IN DIDONE.

Vtinam mutabilis eſſes:
Et niſi duriçia robora vincis, eris. 17.b

IN PHAED.

Eris tauro ſæuior ipſa truci? 11.a

IN CANACE.

Vt ferus eſt, multoq́ ſuis truculentior Euris. 27.b

III. TRIST.

Sæuior es triſti Buſyride, ſæuior illo
Qui falſum lento torruit igne bouem.
Quiq́ bouem Siculo fertur donaſſe tyranno. 122.a

IN BRISEIDE.

Nec miſeram lenta ferreus vre mora. 2.b

IN PHAED.

Dabit victas ferreus ille manus. 8.b

IIII. DE PON.

Quæ niſi te moueant, duro tibi pectora ferro
Eſſe, vel inuicto clauſa adamante putem. 104.b

IIII. META.

Carceris ante fores clauſas adamante ſedebant. 49.b

VII. META.

Ecce adamanteis Vulcanum naribus efflant
Aeripides tauri. 80.b

TIBVL. II.

Nam te nec vaſti genuerunt æquora ponti,
Nec flammam voluens ore Chimæra fero.
Nec canis anguinea redimitus terga caterua,
Cui tres ſunt linguæ, tergeminumq́; caput.
Scyllaq́; virgineam canibus ſubnixa figuram,
Nec te conceptam ſæua leæna tulit.
Barbara nec Scythiæ tellus, horrendaúe Syrtis. 67.b

I.

Non tua ſunt duro præcordia ferro
Vincta, nec in tenero ſtat tibi corde ſilex. 44.a

IBIDEM.

Ah lapis eſt ferrumq́;, ſuam quicunq; puellam
Verberat, è cœlo diripit ille deos. 56.b

II.

Ferreus eſt eheu, quiſquis in vrbe manet. 59.a

I.

Quàm ferus, & verè ferreus ille fuit. 55.b

PROPERT. I.

Sit licet & ſaxo patientior illa Sicano,
Sit licet & ferro durior, & chalybe. 88.a

IBI-

IBIDEM.

Illis & ſilices & poſſunt cedere quercus,
Ne dum tu poßis ſpiritus iſte leuis. 84. b

IX.
TREMORIS.

IN CANACE.

Vt mare fit tremulum tenui cùm ſtringitur aura,
Vt quatitur tepido fraxina virga noto:
Sic mea vibrari pallentia membra videres,
Quaſſus ab impoſito corpore lectus erat. 28. b

I. AMOR.

Exanimes artus & membra trementia vidi,
Vt cùm populeas ventilat aura comas.
Vtq; leui Zephyro graciles vibrantur ariſtæ,
Summaúe cùm tepido ſtringitur vnda noto. 74. b

IN HYPERM.

Vtq; leui Zephyro graciles vibrantur ariſtæ,
Frigida populeas vt quatit aura comas:
Aut ſic, aut etiam tremui magis. 36. b

I. DE ARTE.

Horruit, vt ſteriles, agitat quas ventus, ariſtæ:
Vt leuis in madida canna palude tremit. 122. a

IN ARIADNE.

Corpus, vt impulſæ ſegetes Aquilonibus, horret. 27. a

III. META.

Effluxêre vndæ manibus, ſanguisq; reliquit (30. b
Corpus, & attonitos ſubitus tremor occupat artus.

IN HYPER.

Cor

Cor pauet admonitu temeratæ ſanguine noctis,
Et ſubitus dextræ præpedit oſſa tremor. 36.a

IN OENONE.

Attoniti micuêre ſinus, gelidusq́; cucurrit,
Vt mihi narraſti, dura per oſſa, tremor. 11.b

XIIII. META.

Me tremor inuaſit, ſtabā ſine ſanguine mœſtus. 178.a

III. FAST.

Terreor admonitu, corq́; tremore micat. 29.a

II. META.

Pauida trepidat formidine pectus. 16.a

III. DE ARTE.

Pulſantur trepidi corde micante ſinus. 250.a

IX. META.

Quin nunc quoq; frigidus artus,
Dum loquor, horror habet. 113.b

XIIII. META.

Me luridus occupat horror. 178.a

III. FAST.

Rex pauet, & vulgi pectora terror habet. 33.b

XII. META.

Pauor occupat illum,
Ante oculosq́; natant tenebræ. 150.a

X. META.

Gelidos nutricis in artus,
Oſſaq́; ſenſit enim, penetrat tremor, albaq́; toto
Vertice canicies rigidis ſtetit hirta capillis. 129.a

I. FAST.

Extimui, ſenſiq́; metu riguiſſe capillos,

Et geli-

Et gelidum ſubito frigore pectus erat. 3.b

III. FAST.

Corda micant regis, totoq́; è corpore ſanguis
Fugit, & hirſutæ diriguêre comæ. 13.a

IN PARIDE.

Obſtupui, gelidusq́; comas erexerat horror. 39.a

VII. META.

Pauido mihi membra timore
Horruerant, ſtabantq́; comæ. 89.b

III. DE PONT.

Pectora ſint nobis niuibus glacieq́; licebit,
Atq; hoc quem patior frigidiora loco. 186.b

IN PENEL.

Frigidius glacie pectus amantis erat. 1.b

IN ARIADNE.

Frigidior glacie, ſemianimisq́; fui. 25.a

IX. META.

Palles audita Bybli repulſa,
Et pauet obſeſſum glaciali frigore corpus. 118.a

IN HYPERM.

Sanguis abit, mentemq́; calor corpusq́; reliquit,
Inq́; nouo iacui frigida facta toro. 36.b

X. META.

Poplite ſucciduo genua intremuêre, fugitq́;
Et color et ſanguis, animusq́; reliquit euntem. 129.b

XIIII. MET.

Stabam ſine ſanguine mœſtus. 178.a

IN DEIAN.

Mens fugit admonitu, frigusq́; perambulat artus,
Et iacet

Et iacet in gremio languida facta manus. 24.a

IN MEDEA.

Pertimui, nec adhuc tantum ſcelus eſſe putabam,
Sed tamen in toto pectore frigus erat. 66.b

IN SAPPH.

Aſtrictum gelido pectore frigus erat. 66.b

II. FAST.

Gelidum pectora frigus habet. 26.b

IN HERONE.

Neſcio quæ pauidum frigora pectus habent. 56.a

I. DE ARTE.

Nullus in exanimi corpore ſanguis erat. 122.a

V. META.

Occupat obſeſſos ſudor mihi frigidus artus. 66.a

IN BRISEIDE.

Abijt corpusq; colorq;. 8.a

IBIDEM.

Hic mihi væ miſeræ concutit oſſa metus. 7.a

IN PENEL.

Vſq; metu micuêre ſinus. 1.b

X.

PALLORIS.

III. DE ARTE.

Palluit, vt ſeræ lectis de vite racemis
Palleſcunt frondes, quas noua læſit hyems.
Quæq; ſuos curuant matura Cydonia ramos,
Cornaq; adhuc noſtris non ſatis apta cibis. 150.a

III. TRIST.

Quiq;

Quiq́ per autumnum percuſsis frigore primò
Eſt color in folijs, quæ noua læſit hiems:
Is mea membra tenet. 119. b

VI. FAST.

Color oris erat, qui frondibus olim
Eſſe ſolet ſeris, quas noua læſit hiems. 74. a

XI. META.

Cui protinus intima frigus
Oſſa receperunt, buxoq́ ſimillimus ora
Pallor obit, lacrimisq́ genæ maduêre profuſis. 141. b

IIII. META.

Oraq́ buxo
Pallidiora gerens exhorruit. 44. a

I. DE PONT.

Membraq́ ſunt cæra pallidiora noua. 166. a

VI. FAST.

Horrueram, tacitoq́ animum pallore fatebar. 72. a

VI. META.

Horruit infelix, totoq́ expalluit ore. 77. a

II. FAST.

Illa timore
Pallet, & hoſtiles credit adeſſe manus. 22. a

XIIII. META.

Diriguêre oculi, calidusq́ è corpore ſanguis
Inducto pallore fugit. 187. a

XI.

PLANCTVS.

VIII. MET.

Imme-

Immemores decoris liuentia pectora tendunt:
Dumq́; manet corpus, corpus refouentq́; , fouentq́;.
Oſcula dant ipſi, poſito dant oſcula lecto
Poſt cinerem, cineres hauſtos ad pectora preſſant,
Effuſæq́; iacent tumulo, ſignataq́; ſaxo.
Nomina cõplexæ, lacrimas in nomina fundunt. 102.b

IBIDEM.

Alta iacet Calydon, lugent iuuenesq́; ſenesq́;,
Vulgusq́; proceresq́; gemunt, ſciſſæq́; capillos
Plangunt ora ſimul matres Calydonides: Oeneus
Puluere caniciem genitor, vultusq́; ſeniles
Fœdat, humi fuſus, ſpacioſumq́; increpat æuum. 102.b

XIIII. MET.

Nec ſatis eſt Nymphæ, flere & lacerare capillos,
Et dare plangorem: facit hæc tamen omnia, ſeq́;
Proripit, ac latos errat veſana per agros.
Sex illam noctes, totidem redeuntia ſolis
Lumina viderunt inopem ſomniq́; cibiq́;,
Per iuga per valles, quá ſors ducebat, euntem. 181.b

VI. META.

Mox vbi mens rediјt, paſſos laniata capillos,
Lugenti ſimilis, cæſis plangore lacertis. 75.b

IN SAPPH.

Poſtquam ſe dolor imminuit, nec pectora plangi,
Nec puduit ſciſsis exululare comis. 66.b

III. AMOR.

Sæua tamen ſcindens inimico pollice crinem. 102.b

II. META.

Et cæſa pectora palmis,

Non

Non auditurum miſeras Phaëthonta querelas
Nocte dieq; vocant, aſternunturq; ſepulchro. 20.b

IIII. META.

Dum ſolito tentat plangore ferire
Pectora. 51.a

I. TRIST.

Tunc verò exoritur clamor, gemitusq; meorum,
Et feriunt mœſtæ pectora nuda manus. 94.a

IIII. FAST.

Montes vlulatibus implent,
Et feriunt mœſta pectora nuda manu. 51.a

III. FAST.

Et ferit attonita pectora nuda manu. 43.a

III. TRIST.

Ecquid vbi audieris tota turbabere mente,
Et feries pauida pectora fida manu. 114.a

XI. META.

Percutit ora manu, laniatq; à pectore veſtes,
Pectoraq; ipſa ferit, nec crines ſoluere curat,
Scindit. 145.b

III. AMOR.

Aſpice demiſſis vt eat miſerabilis alis,
Pectoraq; infeſta tundat aperta manu. 102.b

IBIDEM.

Pectoraq; inſana tundis aperta manu. 102.b

III. META.

Sicut erant nudæ, viſo ſua pectora nymphæ
Percuſſere viro, ſubitisq; vlulatibus omne
Impleuere nemus. 32.b

X. META.

Deſilijt, pariterq́; ſinum, pariterq́; capillos
Rupit, & indignis percuſsit pectora palmis. 134.a

V. META.

Inornatos laniauit diua capillos,
Et repetita ſuis percuſsit pectora palmis.

XV. META.

Tum verò Cytherea manu percuſsit vtraq́;
Pectus. 202.b

IN ARIAD.

Protinus adductis ſonuerunt pectora palmis,
Vtq́; erat è ſomno turbida, rapta coma eſt. 25.a

IX. META.

Tum verò à pectore veſtem
Diripuit, planxitq́; ſuos furibunda lacertos. 119.a

III. META.

Cumq́; ſuos manibus percuſſerat ille lacertos. 38.a

IN OENONE.

Tunc verò rupiq́; ſinus, & pectora planxi,
Et ſecui madidas vngue rigente genas. 12.a

IN CANACE.

Tunc demùm pectora planxi,
Contigit inq́; meas vnguibus ire genas. 29.a

III. DE ARTE.

Indignas ſauciat vngue genas. 150.a

IN MEDEA.

Tuta nec à digitis ora fuêre meis. 32.a

IN ACONT.

Oraq́; ſunt digitis liuida facta meis. 57.b

IN

IN OENONE.

Oraq́ʒ ſunt digitis aſpera facta meis. 13. b

III. DE ARTE.

Vt rediјt animus, tenues à pectore veſtes
Rumpit. 105. a

IIII. META.

Cadmeida palmis
Deplanxêre domum, ſciſsis cum veſte capillis. 51. a

IN HYPSIP.

Protinus exilui, tunicisq́ʒ à pectore ruptis:
Viuit, an (exclamo) me quoq́ʒ fata trahunt? 14. a

X. META.

Spacio conclamat eodem,
Seq́ʒ ferit, ſcinditq́ʒ ſinus. 128. b

XII.

SVBITI PAVORIS.

II. META.

Laurea delapſa eſt audito crimine amantis,
Et pariter vultusq́ʒ deo, plectrumq́ʒ colorq́ʒ
Excidit. 25. a

IIII. META.

Pauet illa, metuq́ʒ
Et colus, & fuſi digitis cecidêre remiſsis. 45. b

IBIDEM.

Et mēns, & quod opus fabrilis dextra tenebat
Excidit. 45. a

VII. META.

Cecidêre illis animiq́; manusq́;. 85.a

PROPERT. IIII.

Pocula mî digitos inter cecidêre remiſſos,
Palluerantq́; ipſo labra ſoluta mero. 143.b

IN PARIDE.

Dum ſtupeo viſis (nam pocula fortè tenebam)
Excidit à digitis tortilis anſa meis. 42.b

XIII.

OBMVTESCENTIS.

XIII. META.

Obmutuit ille dolore,
Et pariter vocem, lacrimasq́; intorſus obortas
Deuorat ipſe dolor, duroq́; ſimillima ſaxo
Torpet. 157.b

I. TRIST.

Nec ſpacium nec mens fuerat ſatis apta parandi:
Torpuerant longa pectora noſtra mora. 93.a

IN ARIADNE.

Tunc deniq́; fleui,
Torpuerant molles antè dolore genæ. 25.b

V. META.

Ad auditas ſtupuit ceu ſaxea voces,
Attonitæq́; diu ſimilis fuit. 64.a

II. FAST.

Illa nihil: neq́; enim vocem vireſq́; loquendi,
Aut aliquid toto pectore mentis habet. 27.b

VI. META.

Ipſa

Ipſa quoq; interitus cum duro lingua palato
Congelat. 72.a

IN CANACE.

Torpuerat gelido lingua retenta manu. 28.a

I. AMOR.

Pauido lingua retenta metu. 74.a

VI. META.

Altera ſolari miſeram conata parentem,
Conticuit ſubitò. 71.b

I. FAST.

Subſtitit in medio præſcia lingua ſono. 11.a

IN PHAED.

Ter tecum conata loqui, ter inutilis hæſit
Lingua, ter in pauido deſtitit ore ſonus. 8.a

V. FAST.

Ter volui promittere opē, ter lingua retenta eſt. 63.b

II. FAST.

Ter conata loqui, ter deſtitit, auſaq́; quartò. 27.b

IIII. FAST.

Attoniti monſtro ſtantq́; pauentq́; viri. 48.b

IN ARIADNE.

In ſaxo frigida ſedi,
Quamq; lapis ſedes, tam lapis ipſa fui. 25.b

XIIII.

EXANIMATIONIS.

IN LAOD.

Lux quoq; tecum abijt, tenebris exanguis obortis

Succiduo dicor procubuiſſe genu.
Vix ſocer Iphiclus, vix me grandæuus Acuſtus,
Vix mater gelida mœſta refecit aqua. 33.b

I. TRIST.

Illa dolore amens tenebris narratur obortis,
Semianimis media procubuiſſe domo. 94.b

VII. META.

Subito collapſa dolore,
Vt mihi narratur, cecidit, longoq; refecta
Tempore, ſe miſeram, ſe fati dixit iniqui. 93.a

VI. FAST.

Et pauidas poſito procubuiſſe genu. 79.a

IN PHYL.

Linquor, & ancillis excipienda cado. 5.a

III. DE ARTE.

Procris vt accepit nomen quaſi pellicis Auræ,
Excidit, & ſubito muta dolore fuit. 150.a

I. DE ARTE.

Excidit illa metu, rupitq; nouiſſima verba. 122.a

II. DE ARTE.

Excidit, & miſeræ voxq; colorq; fugit. 133.b

I. DE ARTE.

Et color, & Theſeus, & vox abiêre puellæ. 122.a

II. DE ARTE.

Nox oculis pauido venit oborta metu. 127.b

III. META.

Ille diu pauidus pariter cum mente colorem
Perdiderat, gelidoq; comæ terrore rigebant. 31.b

XI. META.

Tum

Tum verò mœſtam tota Miletida mente
Defeciſſe ferunt. 119.a

I. DE ARTE.

Pars laniat crines, pars ſine mente ſedet,
Altera mœſta ſilet. 115.a

IIII. FAST.

Non ſecus indoluit, quàm ſi modò rapta fuiſſet
Mœſta parens, longa vixq́ refecta mora eſt. 53.b

XI. META.

Triſtiq́ miſerrima tandem
Ore vale dixit, collapſaq́ corpore toto eſt. 142.a

III. AMOR.

Mens abit, & morior: quoties peccaſſe fateris,
Perq́ meos artus frigida gutta fluit. 111.a

II. FAST.

Mens abit, & morior, quoties pugnantis imago
Me ſubit. 26.b

IN SAPPH.

Et lacrimæ deërant oculis, & verba palato. 66.b

VI. FAST.

Attonitæ flebant demiſſo crine miniſtræ,
Abſtulerat vires corporis ipſe timor. 79.a

IN BRISEIDE.

Sanguinis atq́ animi pectus inane fuit. 6.b

I. TRIST.

Non aliter ſtupui, quàm qui Iouis ignibus ictus
Viuit, & eſt vitæ neſcius ipſe ſuæ. 93.a

XV.

AD SE REDEVNDI.

IX. META.

Mens tamen vt rediјt, pariter redière furores. 118. a

IN LAOD.

Vt rediјt animus, pariter redière dolores. 33. b

I. TRIST.

Vt tamen hanc animi nubem dolor ipſe remouit,
Et tandem ſenſus conualuêre mei. 93. a

IBIDEM.

Vtq; reſurrexit fœdatis puluere turpi
Crinibus, & gelida membra leuauit humo. 94. b

III. DE ARTE.

Vt patuit miſera iucundus nominis error,
Et mens, & rediјt verus in ora color. 150. b

XVI.

IRRITI CONATVS.

IIII. DE PONTO.

Quis mel Ariſtæo, quis Baccho vina falerna,
Triptolemo fruges, poma det Alcinoo? 193. a

II. AMOR.

Quid folia arboribus? quid pleno ſidera cœlo?
In freta collectas alta quid addis aquas? 90. a

V. TRIST.

In littus harenas
In ſegetem ſpicas, in mare fundat aquas. 143. b

III. AMOR.

In flam-

In flammam flammas, in mare fundis aquas. 99.a

III. DE ARTE.

Quiſue cauum vaſtas in mare ſeruat aquas? 140.a

IIII. DE PON.

Mittere ad hunc carmen frondes erat addere ſiluis.

I. DE PON. (193.a

Niſi Lychus in Hebrum
Confluat, & frondes Alpibus addat Athos. 160.a

V. TRIST.

Nec frondem in ſiluis, nec aperto mollia prato
Gramina, nec pleno flumine cernit aquas. 141.a

I. DE ARTE.

Laturas poma myricas
Speret, & è medio flumine mella petat. 125.b

IN HELENA.

Quid bibulum curuo proſcindere littus aratro,
Spemq́ ſequi coner, quam locus ipſe negat. 47.a

IN OENONE.

Quid facis Oenone? quid harenæ ſemina mandas?
Non profecturis littora bobus aras. 13.a

IIII. DE PONT.

Sed ſiccum ſterili vomere littus aro. 193.b

IN LEANDRO.

Velle quid eſt aliud fugientia prendere poma,
Spemq; ſuo refugi fluminis ore ſequi? 52.a

II. AMOR.

Quærit aquas in aquis, & poma fugacia captat
Tantalus. 84.a

IX. META.

Medijs ſitiemus in vndis. 121. a

PROPERTIVS.

Inſanus medio flumine quæris aquam. 84. a

XVII.

IRRITI VOTI AVT Sermonis.

I. AMOR.

Hæc ſi præſtiteris, vſu mihi cognita longo,
Nec tulerint voces ventus & aura meas. 77. a

II. AMOR.

Irritaq́ꝫ, vt viſum eſt, ventus et vnda ferunt. 94. a

I. TRIST.

Cunctáne in æquoreos abierunt irrita ventos?
Cunctáne Lethæis merſa feruntur aquis? 98. b

I. AMOR.

Quæ tibi ſunt facienda tamen, cognoſce: nec Euris
Da mea, nec tepidis verba ferenda notis. 71. b

II. AMOR.

Tu dea, tu iubeas animi periuria noſtri,
Carpathium tepidos per mare ferre notos. 88. b

I. AMOR.

Talia periuri promiſſaq́ꝫ, velaq́ꝫ, Theſei,
Fleuit præcipites Creſſa tuliſſe notos. 74. a

II. AMOR.

Vota procelloſo per mare rapta noto. 87. b

I. DE ARTE.

Et iubet Aeolios irrita ferre notos. 123. b

Abſtu-

V. FAST.

Abſtulerint celeres improba verba noti. 157. b

I. DE REMED.

Irrita cùm velis verba tulêre noti. 157. b

I. TRIST.

Ergo ijdem venti, ne cauſa lædar in vna,
Velaq́ꝫ neſcio quò, votaq́ꝫ noſtra ferunt. 91. b

IN DIDONE.

Atq; ijdem venti verba fidemq́ꝫ ferent. 16. b

VIII. MET.

An inania venti
Verba ferunt, ijdemq́ꝫ tuas ingrate carinas? 95. b

I. AMOR.

An ſomnus, qui te malè præbet amanti,
Verba dat, in ventos aure repulſa tua? 73. a

I. TRIST.

Terribilisq́ꝫ notus iactat mea verba, precesq́ꝫ
Ad quos mittuntur, non ſinit ire deos. 91. b

IN LAODA.

Fac meus in ventos hic timor omnis eat. 34. b

I. DE ARTE.

Nec mea dicta rapax per mare ventus agat. 119. b

IN SAPPH.

Zephyri verba caduca ferunt. 86. b

IN HELENA.

Cùm ventus noſter abibit amor. 48. a

II. AMOR.

At ſi vana ferunt volucres mea verba procellæ. 91. a

III. AMOR.

In vacuas

In vacuas auras verba timentis eant. 98.a

II. AMOR.

Iſta ſed æthereas vaneſcant dicta per auras. 93.a

IN PENEL.

Falleret, hoc crimen tenues vaneſcat in auras. 2.a

TIBVL. III.

Hæc Deus in melius crudelia ſomnia vertat,
Et iubeat tepidos irrita ferre notos. 67.b

I.

Hæc mihi fingebam, quæ nunc Caurusq; Notusq;
Iactat odoratos vota per Armenios. 49.b

III.

Venti temeraria vota,
Aëriæ & nubes diripienda ferant. 68.b

III.

Et quodcunq; mali eſt, & quidquid triſte timemus,
In pelagus rapidis euehat amnis aquis. 74.a

II.

Sed tu iam mitis Apollo,
Prodigia indomitis merge ſub æquoribus. 62.b

I.

At Deus illa
In cinerē, et liquidas munera vertat aquas. 74.a

PROPERT. II.

Hoc perdit miſeras, hoc perdidit antè puellas,
Quidquid iurarunt, ventus & vnda rapit. 108.b

IIII.

Cuius fallacia verba,
Non audituri diripuêre noti. 141.b

At mea

I.

At mea nocturno verba cadunt Zephyro. 83.a

II.

Hæc videam rapidas in vanum ferre procellas,
Quæ tibi terra velim, quæ tibi fiat aqua. 101.b

XVIII.

PVDORIS.

II. AMOR.

Conſcia purpureus venit in ora pudor. 86.b

III. AMOR.

Candida candorem roſeo ſuffuſa pudore
Antè fuit, niueo lucet in ore rubor. 100.a

IN ACONT.

Quid pudor ora ſubit? nam, ſicut in æde Dianæ,
Suſpicor ingenuas erubuiſſe genas. 56.b

IN CYDIPPE.

Confuſa pudore
Senſi me totis erubuiſſe genis. 62.b

II. FAST.

Fleuit,
Et matronales erubuêre genæ. 28.a

VII. META.

Et rubuêre genæ, totoq́ recanduit ore.

IN CANACE.

Erubui, gremioq́ pudor deiecit ocellos. 28.a

IN PHAED.

Flaua verecundus tinxerat ora rubor. 9.a

Sed

VI. META.

Sed tamen erubuit, ſubituſq; inuita notauit
Ora rubor. 67.b

IIII. META.

Pueri rubor ora notauit.

I. AMOR.

Oraq; dextra
Protegit, ingenuas picta rubore genas. 31.b

IIII. TRIST.

Auertis vultus, & ſubit ora rubor. 129.b

XIIII. META.

Illa verecundo vix tollens lumina vultu. 188.b

I. META.

Pulchra verecundo ſuffundens ora rubore. 10.a

VIII. MET.

Sæpe ſuum, feruens oculis, dabat ira ruborem. 101.b

IIII. TRIST.

Purpureus molli fiat in ore rubor. 129.b

TIBVL. III.

Vt iuueni primùm virgo deducta marito,
Inficitur teneras ore rubente genas. 66.b

I.

Virgineus teneras ſtat pudor ante genas. 47.b

XIX.

RVMORIS VEL Nuncij.

IN DEIAN.

Scriben-

Scribenti nuncia venit
Fama. 25.a

IIII. TRIST.

Famaq; tam longè non niſi parua venit. 127.b

III. FAST.

Hac quoq; quam referam noſtras peruenit ad aures
Fama, nec à veri diſsidet illa fide. 39.b

IN DEIAN.

Fama Pelaſgiadas ſubitò peruenit ad vrbes
Decolor, & factis inficianda tuis. 22.a

V. META.

Fama noui fontis noſtras peruenit ad aures.

II. DE PON.

Fama loquax veſtras, ſi iam peruenit ad aures. 177.a

VIII. MET.

Ecquid ad aures
Perueniunt mea dicta tuas. 95.b

IX. META.

Nomine ſiquá ſuo tandem peruenit ad aures
Deianira tuas. 180.b

VII. META.

Si fortè magis peruenit ad aures
Orithyïa tuas. 90.b

II. DE ARTE.

Simul inuitas crimen peruenit ad aures. 133.b

I. DE PON.

Nec quidquam ad noſtras peruenit acerbius aures.

IX. META. (164.b

Fama loquax praceßit ad aures
Deianira

Deianira tuas. 110.b

IBIDEM.

Fama noui centum Cretæas forſitan vrbes
Impleſſet monſtri. 119.b

IIII. DE PONT.

Læto pontum rumore repleuit. 195.a

XV. META.

Fando aliquem Hippolytum veſtras quoq; contigit aures. 97.b

IN BRISEIDE.

Quod ſcelus vt pauidas miſeræ mihi cõtigit aures. 6.b

I. META.

Contigerat noſtras infamia temporis aures. 5.b

VI. FAST.

Rumor, vt eſt velox, agitatis peruolat alis. 80.b

VI. META.

Phrygiaq́; per oppida facti
Rumor it, et magnũ ſermonib. occupat orbẽ. 69.b

II. DE PONTO.

Cùm tibi quærenti, num verus nuncius eſſet,
Attulerat culpæ quem mala fama meæ. 171.a

XI. META.

Non hæc tibi nunciat auctor
Ambiguus, non iſta vagis rumoribus audis. 145.b

His autem verbis ferè vtitur poëta.

Perferre.

II. DE PONT.

Verbaq́;

Verbaq; noſtra fauens Romana ad numina perfer. 168.a

Deferre.

III. DE ARTE.

Coniugis ad timidas aliquis malè ſedulus aures,
Auditos memori detulit ore ſonos. 150.a

Referre.

III. TRIST.

Quiſquis is eſt, memori rumorem voce referre,
Et fieri famæ parsq́; graduſq́; poteſt. 123.b

IN DEIAN.

Vna recens crimen referetur adultera nobis. 22.b

PROPER. II.

Narranti noli committere famæ:
Et terram rumor tranſilit, & maria. 102.b

XX.
OPTANDI.

IN PENEL.

Dij precor hoc iubeant. 2.b

IN PHYL.

Dij faciant laudis ſumma ſit iſta tuæ. 4.a

I. TRIST.

Dij tibi ſint faciles, & opis nullius egentem
Fortunam præſtent, diſsimilemq; meæ. 95.b

IBIDEM.

Liuia ſic tecum ſociales impleat annos,

Quæ, niſi te, nullo coniuge digna fuit.
Soſpite ſic te ſit natus quoq; ſoſpes, & olim
Imperium regat hoc cum ſeniore ſenex:
Sic aſſueta tuis ſemper victoria caſtris,
Nunc quoq; ſe præſtet. & quæ ſequun. 104.b

III. TRIST.

Proſpera ſic vobis maneat fortuna, nec vnquam
Contactu ſimili fortè rogetis idem. 116.a

II. DE PONT.

Pro quibus optandi ſi nobis copia fiat,
Tam bene pro merito cõmoda mille precer. 171.b

IBIDEM.

Pro quibus vt maneas, de quo cenſeris amicus
Comprecor ad vitæ tempora ſumma tuæ. 173.b

VI. FAST.

Valeas anus optima dixi:
Quod ſupereſt, æui molle ſit omne tui. 78.b

II. DE PONTO.

Vera precor fiant timidæ præſagia mentis. 78.b

II. AMOR.

Hæc mihi quàm primùm cœlo nitidiſſimus alto,
Lucifer admiſſo tempora portet equo. 91.b

III. TRIST.

Hoc vtinam nitidi ſolis prænuncius, ortus
Afferat admiſſo Lucifer albus equo. 117.a

I. DE PONTO.

Memnonis hanc vtinam lenito Cæſare mater,
Quàm primùm roſeo prouocet ore diem. 159.b

AD LIVIAM.

Hunc

Hunc aurora diem ſpectacula tanta ferentem,
Quàm primùm croceis roſcida portet equis. 224.b

TIBVL. I.

Hoc precor, hunc illum nobis auroram nitentem
Luciferum, roſeis candida portet equis. 47.b

XXI.
OPTANDI LONgæuitatem.

AD LIVIAM.

At tu, qui ſuperes, mœſtæ ſolatia matri,
Comprecor illi ipſi conſpiciare ſenex,
Perq; annos diuturnus eas fratriſq; tuoſq;,
Et viuat nato cum ſene mater anus. 226.b

IN DIDONE.

Sic ſuperent, quoſcunq; tua de gente reportas,
Mars ferus & damni ſit modus ille tui:
Aſcaniuſq; ſuos feliciter impleat annos,
Et ſenis Anchiſæ molliter oſſa cubent. 19.a

II. TRIST.

Soſpite ſic te ſit natus quoq; ſoſpes, & olim
Imperium regat hoc cum ſeniore ſenex. 104.b

II. FAST.

Sit ſuperis, opto, mutua cura tui.
Dent tibi cœleſtes, quos tu cœleſtibus, annos
Proq; tua maneant in ſtatione domo. 15.a

VI. FAST.

Eſt mihi, ſitq; precor noſtris diuturnior annis,

Filia, quæ felix ſoſpite ſemper ero. 75.b

I. TRIST.

Detur inoffenſæ vitæ tibi tangere metam. 99.a

II. DE PONTO.

Dij tibi dent annos : à te nam cætera ſumes,
Sint modò virtuti tempora longa tuæ. 167.a

IN BRISEIDE.

Sic omnes Peleus pater impleat annos,
Sic eat auſpicijs Pyrrhus ad arma tuis. 7.b

I. FAST.

Augeat imperium noſtri ducis, augeat annos. 12.a

II. DE PONT.

Sic pater in Pylios, Cumæos mater in annos
Viuant. 176.a

V. TRIST.

Olim
Aequarint Pylios cùm tua fata dies. 143.a

IIII. META.

E` quibus illa fuit longa digniſsima vita. 44.a

PROPER. IIII.

Quod mihi detractum eſt, veſtros accedat ad annos:
Prole mea Paulum ſic iuuat eſſe ſenem. 149.a

XXII.

BLANDITIARVM.

VII. META.

Et tu mihi magna voluptas,
Dicere ſum ſolitus, tu me reficisq; fouesq;,

Tu facis

Tu facis vt ſiluas, vt amem loca ſola, meoq́;
Spiritus iſte tuus ſemper capiatur ab ore. 92.b

IN HERONE.

Teq; ô mea ſola voluptas.
Plus quoq; quàm credi quod mihi poſſit amo. 53.a

I. AMOR.

Cùm tibi quæ faciã mea lux, dicamúe, placebunt. 71.b

V. FAST.

En ego dimidium veſtri parsq́; altera voti. 67.a

TIBVL. IIII.

Tu mihi curarum requies, tu nocte vel atra
Lumen, & in ſolis tu mihi turba locis. 67.a

PROPERT. II.

Te nihil in vita nobis acceptius vnquam. 97.a

I.

His tu ſemper eris noſtræ gratiſſima vitæ. 80.a

XXIII.

SALVTANDI.

IN PENEL.

Hanc tua Penelope lento tibi mittit Vlyſſes. 1.a

IN HYPER.

Mittit Hypermneſtra de tot modò fratribus vni. 36.a

IN PHAED.

Qua, niſi tu dederis, caritura eſt ipſa ſalutem
Mittit Amazonio Creſſa puella viro. 33.a

IX. META.

Quam, niſi tu dederis, non eſt habitura ſalutem,

Hanc tibi mittit amans, 117.b

IN PARIDE.

Hanc tibi Priamides mitto Ledæa ſalutem,
Quæ tribui ſola te mihi dante poteſt. 38.a

III. DE PON.

Qui tibi, quam mallet præſens afferre, ſalutem
Mittit, ab hirſutis maxime Cotta Getis. 188.b

IN LEANDRO.

Mittit Abydenus, quam mallet ferre, ſalutem,
Si cadat vnda maris, Seſta puella tibi. 49.a

II. DE PON.

Mittit ab indomitis hanc Meſſaline ſalutem,
Quam ſolitus præſens eſt tibi ferre, Getis. 167.b

IBIDEM.

Carmine Græcinum, quem præſens voce ſolebat,
Triſtis ab Euxinis Naſo ſalutat aquis. 173.b

I. DE PON.

Hanc tibi Naſo tuus mittit Ruffine ſalutem,
Qui miſer eſt, vlli ſi ſuus eſſe poteſt. 157.a

IBIDEM.

Naſo ſuò profugus mittit tibi Flacce ſalutem,
Mittere rem ſi quis, qua caret ipſe, poteſt. 149.a

IIII. DE PON.

Vnde licet, non vnde iuuat, Græcine ſalutem,
Miſſa ſit, vt verè perueniatq́; precor. 182.b

I. DE PON.

At tibi dilecto miſſam Naſone ſalutem,
Accipe pars animæ magna Seuere meæ. 163.a

II. DE PON.

Condita

Condita diſparibus numeris ego Naſo Solano,
Præpoſita miſi verba ſalute, meo. 172.a

III. DE PONTO.

Hæc tibi non vanam portantia verba ſalutem,
Naſo Tomitana mittit ab vrbe tuus. 186.a

III. TRIST.

Vade ſalutatum ſubitò perarata Perhillam,
Litera ſermonis fida miniſtra mei. 118.a

I. TRIST.

Vade liber, verbisq; meis loca grata ſaluta,
Contingam certè quo licet illa pede. 89.a

II. DE PONT.

Eſſe ſalutatum te vult mea litera primùm,
A malè paratis Attice miſſa Getis. 174.a

IN LAOD.

Mittit & optat amans, quò mittitur, ire ſalutem
Aemonis Aemonio Laodamia viro. 33.a

XIIII. META.

Quam ſimul aſpexit, dicta acceptaq; ſalute,
Diua Dei miſerere precor. 175.a

IBIDEM.

Hæc vbi nos vidit, dicta acceptaq; ſalute,
Diffudit vultus. 179.a

V. TRIST.

Si tibi contingit cum dulci vita ſalute,
Candida fortunæ pars manet vna meæ. 144.a

IN HYPSIP.

Hypſipile miſſa digna ſalute fui. 24.a

IN HERONE.

Quam mihi miſiſti verbis Leandre ſalutem,
Vt poßim miſſam rebus habere, veni.

TIBVL. III.

Sed primùm nympham larga donate ſalute. 64.b

XXIIII.

FORMVLAE, QVIBVS initio literarum vtimur.

II. DE PON.

Quam legis, vndè tibi mittatur epiſtola, quæris?
Hinc, vbi cæruleis iungitur Iſter aquis. 188.a

V. TRIST.

Quam legis, ex illa tibi venit epiſtola terra,
Latus vbi æquoreis iungitur Iſter aquis. 144.a

IIII. DE PON.

Quam legis, ex illis tibi venit epiſtola terris,
Naſonem nolles in quibus eſſe locis. 196.b

IN ARIADNE.

Quæ legis, ex illo Theſeu tibi littore mitto,
Vnde tuam ſine me vela tulêre ratem. 25.a

IN BRISEIDE.

Quam legis, à rapta Briſeïde litera venit,
Vix bene barbarica Græca notata manus. 5.b

IIII. DE PON.

Quod legis, ô vates magnorum maxime regum,
Venit ab intonſis vſq; Seuere Getis. 193.a

I. DE PONT.

Forſitan hæc à quo mittatur epiſtola quæras:

Quisq;

Quiſq; loquar tecum certior eſſe velis? 154. b

V. TRIST.

Littore ab Euxino Naſonis epiſtola veni. 141. a

IIII. DE PON.

Litera ſera quidem, ſtudijs exculte Suilli,
Huc tua peruenit, ſed mihi grata tamen. 198. b

I. DE PONTO.

Quæ mihi de rapto tua venit epiſtola Celſo,
Protinus eſt lacrimis humida facta meis. 164. b

IIII. DE PONT.

Accipe Pompei deductum carmen ab illo,
Debitor eſt vitæ qui tibi Sexte ſuæ. 192. b

II. DE PONT.

Accipe colloquium gelido Naſonis ab Iſtro,
Attice iudicio non dubitate meo. 171. b

IBIDEM.

Naſo ſuo, poſuit nomen cui penè, ſodali,
Mittit ab Euxinis hoc breue carmen aquis. 189. a

IIII. DE PONT.

Hæc tibi mittuntur, quem ſum modò carmine queſtus,
Non aptum numeris nomen habere meis. 206. a

II. DE PON.

Hoc tibi Ruffe breui properatum tempore mittit,
Naſo parùm fauſtæ conditor artis, opus. 179. a

I. DE PON.

Ille tuos quondam non vltimus inter amicos,
Vt ſua verba legas Maxime, Naſo rogat. 159. b

II. DE PONT.

Ecquid ab impreſſæ cognoſcis imagine ceræ,

Hæc tibi Naſonem ſcribere verba Macer? 178.a

TIBVL. III.

Hæc tibi vir quondam, nunc frater caſta Neæra
Mittit, & accipias munera parua rogat. 64.a

XXV.

FORMVLAE, QVIBVS vtimur ante Vale.

III. TRIST.

Scribere plura libet, ſed vox mihi feſſa loquendo,
Dictandi vires ſiccaq́, lingua negat. 115.a

IN HYPERM.

Scribere plura libet, ſed pondere laſſa cathenæ
Eſt manus, & vires ſubtrahit ipſe timor. 38.a

IN HELENA.

Hactenus arcanum, furtiuæ conſcia mentis
Litera, iam laſſo pollice ſiſtat opus. 49.a

IN CYDIPPE.

Iam ſatis inualidos calamo laſſauimus artus,
Et manus officium longius ægra negat. 64.b

I. AMOR.

Quid digitos opus eſt graphium laſſare tenendo?
Hoc habeat ſcriptum tota tabella, Veni. 79.b

XXVI.

VALEDICENDI.

V. TRIST.

Accipe

Accipe quo ſemper finitur epiſtola verbo,
Atq; meis diſtent vt tua fata, Vale. 149. b

IN ACONT.

Longior infirmum ne laſſet epiſtola corpus,
Clauſaq́; conſueto ſit tibi fine, Vale. 60. b

IN DEIAN.

Tu quoq; lux oculis hodierna nouiſſima noſtris,
Virq; (ſed ô poßis) & puer Hylle vale. 24. b

IN CYDIPPE.

Quid, niſi quòd cupio me iam coniungere tecum,
Reſtat? vt aſcribat litera noſtra: Vale. 64. b

IIII. TRIST.

Accipe ſupremo dictum mihi forſitan ore,
Quod tibi qui mittit, non habet ipſe, Vale. 115. a

I. AMOR.

Qualiſcunq; vale, ſentiq́; abeuntis amorem
Lente nec admiſſo turpis amante, Vale.
Vos quoq; crudeles rigido cum limine poſtes,
Duraq́; conſertæ ligna valete fores. 74. a

IN LAOD.

Vltima mandato claudetur epiſtola paruo;
Sit tibi cura mei, ſit tibi cura tui. 36. a

IBIDEM.

Vix illud potui dicere triſte, Vale. 33. b

IN MEDEA.

Et dixit tenui murmure lingua, Vale. 30. b

I. TRIST.

Sæpe vale dicto, rurſus ſum multa locutus. 94. a

IBIDEM.

Dicen-

Dicendumq́ꝫ ſemel toto non amplius æuo,
Accipere, & parili reddere voce, Vale. 98.b

IBIDEM.

Alloquor extremùm mœſtos abiturus amicos,
Qui modò de multis vnus & alter erat. 93.a

XXVII.

SEMPER.

IN IBIN.

Pugnabunt iaculis dum Thraces, Iazyges arcu,
Dum tepidus Ganges, frigidus Iſter erit:
Robora dum montes, dum pabula mollia campi,
Dum Tyberis liquidas Thuſcus habebit aquas:
Bella geram tecum, nec mors mihi finiet iras. 211.a

I. AMOR.

Dum muſtis vua tumebit,
Dum cadet incurua falce reſecta Ceres. 82.a

IBIDEM.

Tenedos dum ſtabit, & Ide
Dum rapidas Simoïs in mare voluet aquas. 82.a

IIII. META.

Dum Lucifer ignes
Euocat Auroræ, curſus Aurora diurnos. 52.b

I. AMOR.

Cum ſole & luna ſemper Aratus erit. 82.a

IN ARIADNE.

Iuro
Te fore, dum noſtrûm viuet vterqꝫ, meam. 26.a

Gramina

IIII. DE PON.

Gramina cultus ager, frigus minus odit hirundo,
Proxima Marticolis quam loca Naſo Getis. 206. a

TIBVL. I.

Quem referunt Muſæ, viuet, dum robora tellus,
Dum cœlum ſtellas, dum vehit amnis aquas. 48. b

XXVIII.

NVNQVAM.

IN IBIN.

Deſinet ipſe prius contrarius ignibus humor,
Iunctaq; cum Luna lumina Solis erunt,
Parsq; eadem cœli Zephyros emittet & Euros,
Et tepidus gelido flabit ab axe notus,
Et noua fraterno veniet concordia fumo:
Quàm vetus accenſa ſeparat ira pyra.
Et ver autumno, brumæ miſcebitur æſtas,
Atq; eadem regio veſper & ortus erit:
Quàm mihi ſit tecum, poſitis, quæ ſumſimus, armis,
Gratia, commiſſis improbe rupta tuis. 209. b

I. TRIST.

In caput alta ſuum labentur ab æquore retro
Flumina, conuerſis Solq; recurret equis,
Terra feret ſtellas, cœlum findetur aratro,
Vnda dabit flammas, & dabit ignis aquas,
Omnia naturæ præpoſtera legibus ibunt,
Parsq; ſuum mundi nulla tenebit iter. 98. a

IIII. DE PONT.

Et prius

Et prius hic nobis nimiùm conterminus Iſter,
In caput Euxino de mare vertet iter,
Vtq́ Thyeſteæ redeant ſi tempora menſæ,
Solis ad Eoas currus agetur aquas:
Quàm quiſquam veſtrûm, qui me doluiſtis ademtum,
Arguat ingratum non meminiſſe ſui. 197.b

IBIDEM.

Sed prius huic deſint & bellum & frigora terræ,
Inuiſus nobis quæ duo Pontus habet,
Et tepidus Boreas, & ſit præfrigidus Auſter,
Et poßit fatum mollius eſſe meum:
Quàm tua ſint lapſo præcordia dura ſodali. 204.b

V. TRIST.

Cana prius gelido deſint abſynthia ponto,
Et careat dulci Trinacris Hybla thymo: (149.b
Immemorem quàm te quiſquam conuincat amici.

II. DE PON.

Longa dies citior brumali tempore, noxq́
Tardior hiberna ſolſtitialis erit.
Nec Babylon æſtus, nec frigora pontus habebit,
Chaltaq́ Pæſtanas vincet odore roſas:
Quàm tibi noſtrarum veniant obliuia rerum. 171.a

I. DE PON.

Nam prius incipient turres vitare columbæ,
Antra feræ, pecudes gramina, mergus aquas:
Quàm malè ſe præſtet veteri Græcinus amico. 162.a

I. DE ARTE.

Vere prius volucres taceant, æſtate cicadæ,
Mænalius lepori det ſua terga canis,

Fœmi-

Fœmina quàm iuueni blandè tentata repugnet. 117.b

IIII. DE PONTO.

Nam prius vmbroſa carituros arbore montes,
Et freta veliuolas non habitura rates,
Fluminaq; in fontes curſu reditura ſupino:
Gratia quàm meriti poßit abire tui. 196.b

XIIII. META.

Prius, inquit, in æquore frondes,
Glaucus, & in ſummis naſcentur montibus algæ:
Soſpite quàm Scylla noſtri mutentur amores. 175.b

XIII. META.

Antè retrò Simois fluet, & ſine frondibus Ide
Stabit: & auxilium promittet Achaïa Troiæ. 163.b

IN OENONE.

Cùm Paris Oenone poterit ſpirare relicta,
Ad fontem Xanthi verſa recurret aqua. 11.b

PROPERT. III.

Flamma per incenſas citius ſedetur ariſtas,
Fluminaq; ad fontis ſint reditura caput,
Et placidum Syrtes portum, & bona littora nautis
Præbeat hoſpitio ſæua Malæa ſuo:
Quàm poßit veſtros quiſquam reprendere curſus,
Et rapidæ ſtimulos frangere nequitiæ. 128.b

II.

Terra prius falſo partu deludet arantes,
Et citius nigros ſol agitabit equos,
Fluminaq; ad caput incipient reuocare liquores,
Aridus & ſicco gurgite piſcis erit:
Quàm poßim noſtros aliò transferre calores:

Huius

Huius ero viuus, mortuus huius ero. 100.b

I.

Multa prius vaſto labentur flumina ponto,
Amnis & inuerſas duxerit antè vices:
Quàm tua ſub noſtro mutetur pectore cura. 87.b

II.

Tu prius & fluctus poteris ſiccare marinos,
Altaq; mortali deligere aſtra manu:
Quàm facere, vt noſtræ nolint peccare puellæ. 112.a

XXIX.

EIVS QVOD FIERI nequit.

IIII. TRIST.

Credam prius ora Meduſæ
Gorgonis, anguineis cincta fuiſſe comis,
Eſſe canes vtero ſub virginis, eſſe Chimæram,
A truce quæ flammis ſeparat angue leam.
Quadrupedesq; homines cum pectore pectora iunctos,
Tergeminumq; virum, tergeminumq; canem.
Sphingaq; & Harpyias, ſerpentipedesq; gigantes,
Centymanumq; Gygen, ſemibouemq; virum.
Hæc ego cuncta prius, quàm te chariſſime credam
Mutatum, & curam depoſuiſſe mei. 133.a

III. DE PON.

Si dubitem, quin his faueas ô maxime dictis,
Memnonio cygnos eſſe colore putem:
Sed neq; mutatur nigra pice lacteus humor,

Nec

Nec quod erat candens, ſit terebinthus, ebur. 186.a

PROPERT. II.

Hoc ſi quis vicium poterit mihi demere, ſolus
Tantalea poterit tradere poma manu.
Dolia virgineis idem ille repleuerit vrnis,
Ne tenera aſsidua colla grauentur aqua.
Idem Caucaſea ſoluet de rupe Promethei
Brachia, & à medio pectore pellet auem. 92.b

IBIDEM.

Quærebam ſicca ſi poſsit piſcis harena,
Nec ſolitus ponto viuere toruus aper:
Aut ego ſi poſſem ſtudijs vigilare ſeueris. 93.a

XXX.

NVMERI INFINITI.

II. DE PON.

Cinyphiæ ſegetis citius numerabis ariſtas,
Altaq́ꝫ quàm multis floreat Hybla thymis:
Et quot aues motis nitantur in aëra pennis,
Quotq́ꝫ natent piſces æquore, certus eris:
Quàm tibi noſtrorũ ſtatuatur ſumma laborũ. 174.b

IIII. TRIST.

Vere prius flores, æſtu numerabis ariſtas,
Poma per autumnum, frigoribusq́ꝫ niues. 12.b

IN LEANDRO.

Non magis illius numerari gaudia noctis,
Helleſpontiaci quàm maris alga poteſt. 51.a

V. TRIST.

Quàm multa madidæ cælantur arundine foſſæ,
Florida quàm multas Hybla tuetur apes :
Quàm multa gracili terrena ſub horrea ferre
Limite formicæ grana reperta ſolent :
Tam me circumſtant denſorum turba malorũ. 143.b

V. FAST.

Sæpe ego digeſtos volui numerare colores,
Non potui numero copia maior erat. 63.a

II. DE PONT.

Crede mihi, ſi ſum veri tibi cognitus oris,
Nec numerus noſtris caſibus eſſe poteſt. 174.b

V. TRIST.

Felix qui patitur quæ numerare poteſt. 137.b

IBIDEM.

Quorum numerum comprendere non eſt. 147.b

IBIDEM.

Quæ ſic comprendere coner,
Icariæ numerum dicere coner aquæ.

XXXI.

GELV.

III. TRIST.

Vſtus ab aſsiduo frigore Pontus. 113.a

III. FAST.

Nec venti tantùm Cereri nocuêre, nec imbres,
Nec ſi marmoreo pallet aduſta gelu :
Quantùm ſi culmos Titan incalfacit vdos. 58.b

V. TRIST.

Nunquam

Nunquam ſine frigore cœlum,
Glebaq; canenti ſemper obuſta gelu. 129.b

III. TRIST.

Aſtricto terra peruſta gelu. 115.b

III. DE PON.

Et coit aſtrictis barbarus Iſter aquis. 185.a

II. TRIST.

Et maris aſtricto quæ coit vnda gelu. 105.a

III. TRIST.

Incluſæq; gelu ſtabunt vt marmore puppes. 121.a

IBIDEM.

Vidimus ingentem glacie conſiſtere pontum,
Lubricaq; immotas teſta premebat aquas. 121.a

IBIDEM.

Nudaq; conſiſtunt formam ſeruantia teſtæ
Vina, nec hauſta meri, ſed data fruſta bibunt.
Quid loquar vt cuncti cõcreſcunt frigore riui? 120.b

IIII. DE PONT.

Ipſe vides certè glacie conſiſtere pontum,
Ipſe vides rigido ſtantia vina gelu. 197.b

V. TRIST.

Ter frigore conſtitit Iſter,
Facta eſt Euxini dura ter vnda maris. 146.b

I. DE PONT.

Quæq; aliæ gentes, vbi frigore conſtitit Iſter,
Dura meant celeri terga per amnis equo. 155.b

III. TRIST.

Cæruleos ventis latices durantibus Iſter,
Congelat, & tectis in mare ſerpit aquis,

Quaq́ꝫ rates ierant, pedibus nunc itur, & vndas
Frigore concretas vngula pulſat equi. 121.b

IIII. DE PONT.

Hîc freta vel pediti peruia reddit hiems. 202.b

IBIDEM.

Nec te cauſas neſcire ſinemus,
Horrida Sarmaticū cur mare duret hiems. 203.a

IBIDEM.

An coëat duratus frigore pontus,
Et teneat glacies iugera multa freti. 20.b

III. TRIST.

Nec mare concreſcit glacie. 123.b

III. DE PON.

Cuncta ſed immodicum tempora frigus habent.
Tu glacie freta iuncta tenes, & in æquore piſcis
Incluſus tecta ſæpe natauit aqua. 180.a

III. TRIST.

Siue igitur nimij Boreæ vis ſæua marinas,
Siue redundatas flumine cogit aquas. 121.a

II. DE PON.

Terraq́ꝫ pacis inops, vndaq́ꝫ vincta gelu. 169.a

IBIDEM.

Frigore perpetuò Sarmatis ora riget. 175.a

II. FAST.

Poſita ſub niue terra latet. 15.a

I. DE PON.

Fert vbi perpetuas obruta terra niues. 157.b

IIII. DE PONT.

Tectaq́ꝫ brumali ſub niue terra latet. 196.a

Quæq́ꝫ

III. DE PON.

Quæq́ nec hoſte fero, nec niue terra cares. 179.b

I. META.

Tum primùm ſiccis aër feruoribus vſtus
Canduit, & ventis glacies aſtricta pependit.

TIBVLL. IIII.

Et nulla incepto perlabitur vnda liquore,
Sed durata riget denſam in glaciem niuemq́,
Quippe ibi non vnquã Titan ſuperingerit ortus. 72.a

PROPERT. IIII.

Nec me tardarent Scythiæ iuga, cùm pater altas
Africus in glaciem frigore nectit aquas. 136.b

III.

Nox erat, & ſparſo triſte cubile gelu. 126.b

IIII.

Quæ tellus ſit lenta gelu, quæ putris ab æſtu. 126.a

XXXII.

NIX SOLVITVR.

VIII. MET.

Multa quoq́ hic torrens niuibus de monte ſolutis,
Corpora turbineo iuuenilia vortice merſit. 103.a

AD LIVIAM.

Zephyris & ſolibus ictæ
Soluuntur teneræ vere tepente niues. 221.b

III. TRIST.

At mihi ſentitur nix verno ſole ſoluta. 123.b

IBIDEM.

Nix iacet, & iactam nec ſol pluuiæue reſoluunt,
Indurat Boreas, perpetuamq́; facit.
Ergo vbi delicuit nondum prior, altera venit,
Et ſolet in multis bima iacere locis. 120.b

III. FAST.

Et pereunt victæ ſole tepente niues. 32.b

II. META.

Liquitur vt glacies incerto ſaucia ſole. 28.b

II. DE PONTO.

Exemploq́; niuis, quã mollit aquaticus Auſter. 171.a

XXXIII.

INVOCANDI.

IN IBIN.

Dij maris & terræ, quiq́; his meliora tenetis,
Inter diuerſos cum Ioue regna polos.
Huc precor, huc veſtras omnes aduertite mentes,
Et ſinite optatis pondus ineſſe meis.
Ipſaq́; tu Tellus, ipſum cum fluctibus æquor,
Ipſe meas Aether accipe ſumme preces.
Sideraq́; & radijs circundata ſolis imago,
Lunaq́; quæ nunquam, quo prius, orbe micas:
Noxq́; tenebrarum ſpecie reuerenda tuarum,
Quæq́; ratum triplici pollice netis opus.
Quiq́; per infernas horrendo murmure valles,
Imperiuratæ laberis amnis aquæ.
Quasq́; ferunt torto vittatis angue capillis.
Carceris obſcuras ante ſedere fores.

Vos

Vos quoq; plebs ſuperûm, Fauni, Satyriq́; Laresq́;,
Fluminaq́; & Nymphæ, ſemideûmq́; genus.
Deniq; ab antiquo diui veteresq́; nouiq́;
In noſtrum cuncti tempus adeſte chao.
Annuite optatis omnes ex ordine noſtris. 210. a

I. FAST.

Iane biceps anni tacitè labentis origo,
Solus de ſuperis qui tua terga vides.
Dexter ades ducibus, quorum ſecura labore
Ocia terra ferax, ocia pontus habet.
Dexter ades ducibusq́; tuis, populoq́; Quirini,
Et reſera nutu candida templa tuo. 3. a

IBIDEM.

Diriget in medio quis mea vela freto?
Ipſa mone, quæ nomen habes à carmine ductum,
Propoſitoq́; faue, ne tuus erret honor. 9. b

V. FAST.

Dicite quæ fontes Aganippidos Hippocrenes,
Grata Meduſæi ſigna tenetis equi. 59. b

VI. FAST.

Pïerides cœptis addita ſumma meis:
Dicite Pïerides, quis vos addixerit iſti,
Cui dedit inuitas victa nouerca manus? 85. b

I. DE REMED.

Te precor, incipiens, aſsit tua laurea nobis,
Carminis & medicæ Phœbe repertor opis.
Tu pariter vati, pariter ſuccurre medenti,
Vtraq; tutelæ ſubdita cura tuæ eſt. 154. a

II. DE REMED.

Vtq; facis, cœptis Phœbe ſaluber ades. 28.b

VI. FAST.

Nunc ades ô cœptis flaua Minerua meis. 28.b

IBIDEM.

Bacche racemiferos edera redimite capillos,
Si domus illa tua eſt, dirige vatis opus. 79.b

III. FAST.

Bacche faue vati, dum tua feſta cano. 40.b

IBIDEM.

Mitte caput pater huc, placataq; cornua vertas,
Et des ingenio vela ſecunda meo. 41.b

VI. FAST.

Veſta faue, tibi nunc operata reſoluimus ora. 76.a

V. FAST.

Pleiade nate mone virga venerande potenti,
Sæpe tibi eſt Stygij regia viſa Iouis. 67.a

IBIDEM.

Floreat vt toto carmen Naſonis in æuo,
Sparge precor donis pectora noſtra tuis. 65.b

IBIDEM.

At mihi pande precor multò meliora petenti. 71.a

I. META.

Dij cœptis
Aſpirate meis, primaq; ab origine mundi
Ad mea perpetuum deducite tempora carmen. 2.a

I. FAST.

Numine dexter ades. 2.a

III. AMOR.

Inceptis annue diua meis. 99.a

TIBVL. II.

Phœbe faue, nobis ingreditur tua templa ſacerdos,
Huc age cum cithara carminibusq́; veni. 61. b

IBIDEM.

Huc ades, aſpiraq́; mihi, dum carmine noſtro
Redditur agricolis gratia cœlitibus. 57. b

PROPER. III.

Nunc ô Bacche tuis humiles aduoluimur aris,
Da mihi pacato vela ſecunda pater. 127. a

IIII.

Sancte pater ſalue, cui iam fauet aſpera Iuno:
Sancte velis libro dexter ineſſe meo. 145. b

XXXIIII. IMPRECANDI.

IIII. DE PON.

Hoſtibus eueniat, quàm ſis violentus in armis,
Sentire, & linguæ tela ſubire tuæ. 197. a

III. DE ARTE.

Hoſtibus eueniat tam fœdi cauſa pudoris,
Inq́; nurus Parthas dedecus illud eat. 142. a

III. AMOR.

Eueniat noſtris hoſtibus ille pudor. 108. a

III. FAST.

Eueniat noſtris hoſtibus ille color. 36. b

AD LIVIAM.

Hoſtibus eueniat longa ſenecta metu. 227. b

II. AMOR.

Hoſtibus eueniat vacuo dormire cubili,
Et medio latè ponere membra thoro. 90.a

IN PARIDE.

Hoſtibus eueniant conuiuia talia noſtris.

AD LIVIAM.

Gentibus aduerſis forma ſit illa precor. 223.a

III. DE PONTO.

Clauſa tamen miſi Scythica tibi tela pharetra,
Hoſte precor fiant illa cruenta tuo. 191.a

PROPERTIVS.

Hoſtibus eueniat lenta puella meis. 120.a

XXXV.
DEVOVENDI.

I. AMOR.

Dij tibi dent nullosq́ꝫ lares, inopemq́ꝫ ſenectam,
Et longas hiemes, perpetuamq́ꝫ ſitim. 77.a

PROPER. IIII.

Terra tuum ſpinis obducat lena ſepulcrum,
Et tua quod non vis ſentiat vmbra ſitim.
Nec ſedeant cineri manes, & Cerberus vltor
Turpia ieiuno terreat oſſa ſono. 138.b

II.

Illi ſub terris fiant mala multa puellæ,
Quæ mentita ſuas vertit inepta comas. 102.b

TIBVL. I.

Sanguineas edat illa dapes, atqꝫ ore cruento
Triſtia cum multo pocula felle bibat.

Hanc

Hanc volitent animæ circùm ſua fata querentes
Semper, & è tectis ſtryx violenta canat.
Ipſa fame ſtimulante furens, herbasq́; ſepulchris
Quærat, & à ſæuis oſſa relicta lupis.
Currat & inguinibus nudis, vluletq́; per vrbes,
Poſt agat è triuijs aſpera turba canum. 50. a

I.

Iam tu qui Venerem docuiſti vendere primus,
Quiſquis es, infelix vrgeat oſſa lapis. 48. b

PROPERT. II.

Tunc me vel Tragicæ vexetis Erinnyes, & me
Inferno damnes Aeace iudicio.
Atq; inter Tityi volucres mea penna vagetur,
Tumq́; ego Siſyphio ſaxa labore geram. 103. b

IBIDEM.

Ah pereant, ſi quos ianua clauſa iuuat. 105. a

I.

Ah pereat, ſi quis lentus amare poteſt. 82. a

XXXVI.
ABOMINANDI.

IN LAOD.

Dij precor à nobis omen remouete ſiniſtrum. 34. a

XV. META.

Procul ô procul omina dixit,
Talia dij pellant. 198. b

I. AMOR.

Procul omen abeſto. 35. b

IN

IN LAODA.

Omen reuocantis abeſto. 35.b

II. AMOR.

Et ſint ominibus pondera nulla meis. 93.a

IN DIDONE.

Nullum ſit in omine pondus. 17.b

IN ACONT.

Omina re careant. 58.a

III. DE PONT.

Si mea ſors redimenda tua (quod abominor) eſſet. (181.b

IN HELENA.

Dij melius, ſimilis non fuit ille tui. 45.a

IIII. DE PON.

Atq; vtinam verum tibi venerit omen. 204.a

TIBVL. III.

Dij meliora ferant, nec ſint inſomnia vera. 66.a

XXXVII.
INCREPANTIS.

XIII. MET.

Quæ vos dementia, dixi,
Concitat ô ſocij? 162.a

XII. META.

Quæ te vecordia, Theſeus,
Euryte pulſat, ait. 151.b

V. META.

Quæ te germane furentem
Mens agit in facinus? 55.b

IN

IN DEIAN.

Quò me furor egit amantem? 24.b

XXXVIII. AMENTIAE.

X. META.

Stipite te Stygio, tumiduſq; afflauit Echidnis
E' tribus vna ſoror. 1.27.a

IN SAPPH.

Mentis inops, vt quam furialis Ericho
Impulit. 67.a

IIII. META.

Inde duos medijs abrupit crinibus angues,
Peſtiferaq; manu raptos immiſit: at illi
Inooſq; ſinus, Achamanteoſq; pererrant,
Inſpirantq; graues animos, nec vulnera membris
Vlla ferunt, mens eſt quæ diros ſentiat ictus.
Attulerat ſecum liquidi quoq; monſtra veneni,
Oris Cerberei ſpumas, & virus Echidnæ,
Erroreſq; vagos, cæcæq; obliuia mentis,
Et ſcelus & lacrimas, rabiemq; & cædis amorem,
Omnia trita ſimul: quæ ſanguine miſta recenti
Coxerat ære cauo, viridi verſata cicuta:
Dumq; pauent illi, vertit furiale venenum
Pectus in amborum, præcordiaq; intima mouit;
Tum face iactata per eundem ſæpius orbem,
Conſequitur motos velociter ignibus ignes. 50.a

IN IBIN.

Protinus

Protinus Eumenides lauêre paluſtribus vndis,
Quà caua de Stygijs Erebeæ felle colubræ. 212. b

XXXIX.

EXPROBRANTIS iactantiam.

XIII. META.

Vbi ſunt ingentia magni
Verba viri? 164. a

IN PHAED.

Heu vbi nunc faſtus altaq́ verba iacent? 10. b

IN HERONE.

Vndè nouus timor hic, quoq́ illa audacia fugit?
Magnus vbi eſt ſpretis ille natator aquis? 54. a

IN HELENA.

Sic illas timeo, quæ (ſi tua gloria vera eſt)
Iudice te cauſam non tenuêre duæ. 48. b

IBIDEM.

Sed qui tibi gloria magna eſt
Quintus, is à noſtro ſanguine primus erit. 45. b
Sed abeſt tua gloria vero.

TIBVL. I.

At mihi nunc longè gloria fortis abeſt. 49. a

IBIDEM.

Puero quæ gloria victo eſt? 53. b

XL.

EX-

EXPROBRANTIS leuitatem.

IN OENONE.

Tu leuior folijs, tunc cùm ſine pondere ſucci
Mobilibus ventis arida facta volant.
Et minus eſt in te, quàm in ſumma pondus ariſta,
Quæ leuis aßiduis ſolibus vſta riget. 13. a

II. AMOR.

Verba puellarum folijs leuiora caducis,
Irritaq́ꝫ vt viſum eſt, ventus et vnda ferunt. 94. b

IIII. DE PONTO.

Quolibet eſt folio, quauis incertior aura:
Par illi leuitas improbe ſola tua eſt. 194. b

IN HYPSIP.

Mobilis Aeſonide, vernaq́ꝫ incertior aura. 15. b

II. AMOR.

Tu leuis es, multoq́ꝫ tuis ventoſior alis. 89. b

III. FAST.

Bacche leuis, leuiorq́ꝫ tuis, quæ tempora cingunt,
Frondibus. 36. b

IN DIDONE.

Tu quoqꝫ cum ventis vtinam mutabilis eſſes. 17. b

PROPER. II.

Non ſic incerto mutantur flamine Syrtes,
Nec folia hiberno tam tremefacta noto:
Quàm citò fœminea non conſtat fœdus in ira. 97. a

IBIDEM.

Non ita Carpathiæ variant Aquilonibus vndæ,

Nec

Nec dubio nubes vertitur atra noto:
Quàm facilè irati verbo mutantur amantes. 94.b

IBIDEM.

Noſtraq́; non vllus permanet aura locis. 98.a

IBIDEM.

Ille tuus pennas tam citò vertit amor. 106.a

IBIDEM.

Formoſis leuitas ſemper amica fuit. 101.a

XLI.
ASSENTIENDI.

VIII. MET.

Annuit his, capitisq́; ſui pulcherrima motu,
Conceßit grauidis oneratos meßibus agros. 106.b

IBIDEM.

Mouit caput æquoreus rex,
Conceßitq́; ſuis omnes aſſenſibus vndas. 103.b

II. FAST.

Iuppiter annuerat: nutu tremefactus vterq;
Eſt polus, & cœli pondera mouit Atlas. 22.a

III. AMOR.

Hactenus, & mouit pictis innixa cothurnis,
Denſum cæſarie terq́; quaterq́; caput. 97.b

XV. META.

Annuit his, motisq́; Deus rata pignora criſtis,
Et repetita dedit vibrata ſibila lingua. 200.b

V. FAST.

Annuit & motis flores cecidêre capillis,

Deci-

Decidere in menſas vt roſa miſſa ſolet. 65.b

III. FAST.

Annuit, & motu ſigna ſecunda dedit. 99.a

XLII.
VT VERVM FATEAR.

IN HERMIO.

Obuia prodieram reduci tibi (vera fatebor)
Nec facies nobis nota parentis erat. 21.b

IIII. DE PON.

Si modò permittis dicere vera. 193.a

TIBVL. I.

Nec me nunc dicere vera pudebit. 50.b

III.

Nec mihi vera loqui pudor eſt. 65.a

XLIII.
VT CONFERAMVS parua magnis.

III. DE PON.

Si locus eſt aliquis tanta inter nomina paruis. 180.b

V. META.

Quòd ſi componere magnis
Parua mihi fas eſt. 62.b

I. TRIST.

Si licet exemplis in paruo grandibus vti. 93.b

II. AMOR.

Aptari magnis inferiora licet. 95.a

III. DE ARTE.

Quid vetat à magnis ad res exempla minores
Sumere? 147.a

IBIDEM.

Si licet à paruis animum ad maiora referre. 146.b

XV. META.

Vt exemplis ipſos æquantibus vtar. 302.a

XLIIII.

NE LONGVM FACIAM.

IN IBIN.

Inde ego pauca canam, frondes vt ſi quis in Ida,
Et ſummam Libyco de mare carpat aquã. 212.a

III. DE ARTE.

Sed repetamus iter, nudis mihi rebus agendum eſt,
Vt tangat portus feſſa carina ſuos. 151.a

XV. META.

Ne tamen oblitis ad metam tendere, longè
Expaciemur equis. 196.a

I. DE PON.

Sed memor vndè abij, queror. 163.a

III. DE PONT.

Nomina neu referã longum collecta per æuum. 185.a

III. DE ARTE.

Quid iuuat ambages præceptaq́; pauca referre? 149.a

II. DE REMED.

Quid moror exemplis, quorũ me turba fatigat? 160.a

Qui

III. FAST.

Quid moror? et varijs onero tua pectora cauſis? 32.b

II. DE ARTE.

Quid moror in paruis? animus maiorib. inſtat. 135.a

IIII. FAST.

Quò feror? immenſum eſt erratas dicere terras,
Præteritus Cereri nullus in orbe locus. 53.a

V. FAST.

Quò feror? Auguſtus menſis mihi carminis huius
Ius habet. 62.a

XLV.

NON POSSVM ELOQVI.

VIII. MET.

Non mihi ſi centum Deus ora ſonantia linguis,
Ingeniumq́; capax, totumq́; Helicona dediſſet:
Triſtia perſequerer miſerarum vota ſororum. 102.b

I. TRIST.

Si vox infragilis, pectus mihi firmius eſſet,
Pluraq́; cum linguis pluribus ora forent.
Non tamen idcirco complecterer omnia verbis,
Materia vires exuperante meas. 96.a

II. FAST.

Nunc mihi mille ſonos, quoq́; eſt memoratus Achilles,
Vellem Mæonide pectus ineſſe tuum. 16.a

I. DE ARTE.

Non mihi ſacrilegas meretricum vt perſequar artes:
Cùm totidem linguis ſint ſatis ora decem. 120.a

IN IBIN.

Nec mala voce mea poterunt tua cuncta referri,
Ora licet tribuas multiplicata mihi. 212.a

X V. M E T A.

Deſeret antè dies, & in alto Phœbus anhelos
Aequore tinget equos, quàm conſequar omnia dictis.

I I. T R I S T. (196.a

Tempore deficiar, tragicos ſi perſequar ignes,
Vixq́ meus capiet nomina nuda liber. 108.b

I I. D E P O N T.

Quæ tibi ſi memori coner perſcribere verſu,
Ilias eſt fati longa futura mei. 174.b

XLVI.

QVODVIS OPTATO donum, id optatum feres.

X I. M E T A.

Huic Deus optanti, gratum, ſed inutile fecit
Muneris arbitrium, gaudens altore recepto.
Ille malè vſuris donis, ait, effice: quidquid
Corpore contigero, fuluum vertatur in aurum.
Annuit optatis, nocituraq́ munera ſoluit
Liber: & indoluit, quod non meliora petiſſet. 136.a

I I I. F A S T.

Cui Numa munificus: Facti pete præmia, dixit,
Si mea nota fides, irrita nulla petes. 35.a

I I. M E T A.

Quoduis pete munus, & illud
Me tribuente feres: 15.b

Síquid

V. FAST.

Siquid fert impetus, opta,
Omne feres. 68. a

XI. META.

Nec tempora perde precando,
Quod petis omne feres. 139. b

XII. META.

Sint tua vota licet, dixit, ſecura repulſæ,
Elige quid foueas. 151. a

III. META.

Rogat illa Iouem ſine nomine munus.
Cui Deus: *Elige, ait, nullam patière repulſam.* 34. b

XIIII. META.

Elige, ait, virgo Cumæa, quid optes,
Optatis potière tuis. 177. a

IBIDEM.

Quaq́ petis, pro quoq́ petis, cape nata quod optas. (184. b

TIBVL. II.

Annuat & Cherinte tibi, quodcunq́ rogabis,
En age, quid ceſſas? annuit ille, roga. 58. b

XLVII.

DVBITANDI.

IN HERO.

Quid ſequar in dubio eſt. 55. b

IN HELENA.

In dubio pectora noſtra labant. 47. b

VI. FAST.

Cauſa latendi
Diſcrepat, et dubiū me quoq; mentis habet. 81.a

IIII. TRIST.

Quò poſtquam, dubium, pius an ſceleratus Oreſtes
Venit. 131.a

VI. FAST.

Auctor in incerto eſt. 79.a

I. TRIST.

Rector in incerto eſt, nec quid fugiatúe, petatúe,
Inuenit. 91.b

III. DE ARTE.

Incertus pectora verſat amor. 50.b

V. FAST.

Quò ferar ignoro, copiaq; iſta nocet. 59.b

III. FAST.

Non habet exactum quid agat. 39.a

XLVIII.

CARMINVM ET INcantationum vis.

TIBVL. II.

Te duce Romanos nunquam fruſtrata Sibylla eſt,
Abdita quæ ſenis fata canit pedibus. 61.b

IDEM IIII.

Quòd ſi vera canunt ſacris oracula templis. 67.b

I. AMOR.

Non te cantatæ læſerunt pellicis herbæ. 81.b

VII. META.

Creditu

Creditus accepit cantatas protinus herbas. 80. b

Medea.

VII. META.

Quorum ope cùm volui, ripis mirantibus amnes
In fontes rediêre ſuos, concuſſaq; ſiſto,
Stantia concutio cantu freta, nubila pello,
Nubilaq́; induco, ventos abigoq́; vocoq́;,
Vipereas rumpo verbis & carmine fauces,
Viuaq́; ſaxa ſua, conuulſaq́; robora terra,
Et ſiluas moueo, iubeoq́; tremiſcere montes,
Et mugire ſolum, manesq́; exire ſepulcris.
Te quoq; Luna traho, quamuis Temeſæa labores
Aera tuos minuant, currus quoq; carmine noſtro
Pallent, & pallet noſtris aurora venenis. 82. b

IN HYPSIP.

Carmine mouit,
Diraq́; cantata pabula falce metit.
Illa reluctantem curru deducere Lunam
Nititur, & tenebris abdere ſolis equos.
Illa refrenat aquas, obliquaq́; flumina ſiſtit,
Illa loco ſiluas, viuaq́; ſaxa mouet.
Per tumulos errat paßis diſcincta capillis,
Certaq́; de tepidis colligit oſſa rogis.
Deuouet abſentes, ſimulacraq́; cærea fingit,
Et miſerum tenues in iecur vrget acus. 15. a

Circe.

XIIII. META.

Concipit illa preces, & verba precantia dicit,
Ignotoſq́; deos ignoto carmine adorat,
Quo ſolet & niueæ vultum confundere lunæ,
Et patrio capiti bibulas ſubtexere nubes.
Tunc quoq; cantato denſatur carmine cœlum,
Et nebulas exhalat humus. 180.

IBIDEM.

Exiluêre loco (dictu mirabile) ſiluæ:
Ingemuitq́; ſolum, vicinaq́; palluit arbor,
Sparſaq́; ſanguineis rubuerunt pabula guttis,
Et lapides viſi mugitus edere raucos,
Et latrare canes, & humus ſerpentibus atris
Squallere, & tenues animæ volitare videntur. 181.

Dipſas.

I. AMOR.

Illa magas artes, Aeæaq́; carmina nouit,
Inq́; caput liquidas arte recuruat aquas.
Scit bene quid gramen, quid torto concita rhombo
Licia, quid valeat virus amantis equæ.
Cùm voluit, toto glomerantur nubila cœlo:
Cùm voluit, puro fulget in orbe dies.
Sanguine (ſi qua fides) ſtillantia ſidera vidi,
Purpureus lunæ ſanguine vultus erat.
Hanc ego nocturnas viuam volitare per vmbras
Suſpicor, & pluma corpus anile tegi.
Suſpicor, & fama eſt: oculis quoq; pupula duplex
Fulminat, & geminum lumen ab orbe venit.
Euocat antiquis proauos atauoſq́; ſepulcris,

Et ſolidam longo carmine ſindit humum. 75.b

Mycale.

XII. MET.

Mycale, quam deduxiſſe canendo
Sæpe reluctantis conſtabat cornua lunæ. 152.a

II. AMOR.

Carmina ſanguineæ deducunt cornua lunæ,
Et reuocant niueos ſolis euntis equos.
Carmine diſsiliunt abruptis faucibus angues,
Inq́ſuos fontes verſa recurrit aqua. 83.a

I. DE REMED.

Me duce non tumulo prodire iubebitur vmbra,
Non anus infami carmine rumpet humum.
Non ſeges ex aliјs alios tranſibit in agros,
Nec ſubitò Phœbi pallidus orbis erit.
Vt ſolet, æquoreas ibit Tiberinus in vndas:
Vt ſolet, in niueis luna vehetur equis.
Nulla recantatas deponent pectora curas,
Nec fugiet viuo ſulſure victus amor. 157.a

III. AMOR.

Num mea Theſſalico languent deuota veneno
Corpora? num miſero carmen & herba nocent?
Sagaq́ Phœnicea defixit nomina cæra?
Et medium tenues in iecur vrget acus?
Carmine læſa Ceres ſteriles vaneſcit in herbas,
Deficiunt læſæ carmine fontis aquæ.
Ibicibus glandes, cantataq́ vitibus vua
Decidit, & nullo poma mouente fluunt.

Quid vetat & neruos magicas torpere per artes?

DE MED. FACIEI .(104.a

Sic potius non tanget amor, quàm fortibus herbis,
Quas maga terribili ſubſecat arte manus.
Nec vos graminibus, nec miſto credite ſucco,
Nec tentate nocens virus amantis equæ.
Nec mediæ Marſis finduntur canibus angues,
Nec redit in fontes vnda ſupina ſuos.
Et quamuis aliquis Temeſæa remouerit æra,
Nunquam Luna ſuis excutietur equis. 167.b

TIBVL. I.

Hanc ego de cœlo ducentem ſidera vidi,
Fluminis hæc rapidi carmine vertit iter.
Hæc cantu finditq́; ſolum, manesq́; ſepulcris
Elicit, & tepido deuocat oſſa rogo.
Iam ciet infernas magico ſtridore cateruas,
Iam iubet aſperſas lacte referre pedem.
Cùm libet, hæc triſti depellit nubila cœlo:
Cùm libet, æſtiuo conuocat orbe niues.
Sola tenere malas Medeæ dicitur herbas,
Sola feros Hecates perdomuiſſe canes. 45.a

IBIDEM.

Cantus vicinis fruges traducit ab agris,
Cantus & iratæ detinet anguis iter:
Cantus & è curru lunam deducere tentat:
Et faceret, ſi non æra repulſa ſonent. 53.a

PROPERT. IIII.

Illa velit, poterit magnes non ducere ferrum,
Et volucris nidis eſſe nouerca ſuis.

Quippe

Quippe & Collinas ad foſſam mouerit herbas,
Stagnaq́ currenti diluerentur aqua.
Audax cantatæ leges imponere lunæ,
Et ſua nocturno fallere terga lupo.
Poſſet & intentos aſtu cæcare maritos,
Cornicum immeritas eruit vngue genas.
Conſuluitq́ ſtriges noſtro de ſanguine, & in me
Hippomanes fœtæ ſemina lêgit equæ. 138. b

IIII.

Non me moribus illa, ſed herbis improba vicit,
Straminea rhombi ducitur ille rota.
Illum turgentis ranæ portenta rubetæ,
Et lecta ex ſectis anguibus oſſa trahunt.
Et ſtrigis inuentæ per buſta iacentia plumæ,
Cinctaq́ funeſto, lanea vitta viro. 118. a

II.

Deficiunt magico torti ſub carmine rhombi,
Et iacet extincto laurus aduſta foco.
Et iam luna negat toties deſcendere cœlo,
Nigraq́ funeſtum condidit omen anus. 109. a

I.

At vos deductæ quibus eſt fallacia lunæ,
Et labor in magicis ſacra piare focis. 79. a

IBIDEM.

Tunc ego crediderim vobis & ſidera & amnes
Poſſe Citeïnis ducere carminibus.

II.

Non hîc herba valet, non hîc nocturna Citeis,
Non per Medeæ gramina cocta manus. 94. a

XLIX.

POETICAE EX-cellentia.

OVID. IIII. DE PON.

Nec tamen officio vatum, per carmina facto,
Principibus res eſt aptior vlla viris.
Carmina veſtrarum peragunt præconia laudum:
Neúe ſit actorum fama caduca, cauent.
Carmine fit viuax virtus, experſq́ ſepulcri,
Noticiam ſeræ poſteritatis habet. 199.a

II. AMOR.

Scinduntur veſtes, gemmæ franguntur, & aurum:
Carmina, quam tribuent fama, perennis erit. 79.a

IBIDEM.

Cùm ſilices, cùm dens patientis aratri
Depereant æuo: carmina morte carent.
Cedant carminibus reges, regumq́ triumphi,
Cedat & auriferi ripa beata Tagi,
Vilia miretur vulgus: mihi flauus Apollo
Pocula caſtalia plena miniſtret aqua. 82.a

III. AMOR.

Durat opus vatum, Troiani fama laboris,
Tardaq́ nocturno tela retexta dolo. 106.a

IIII. DE PONT.

Tabida conſumit ferrum, lapidemq́ vetuſtas:
Nullaq́ res maius tempore robur habet.
Scripta ferunt annos: ſcriptis Agamemnona noſti,
Et quiſquis contra vel ſimul arma tulit.

Quis Thebas ſeptemq́ꝫ duces ſine carmine noſſet?
Et quidquid poſt hac, quidquid & antè fuit?
Dij quoqꝫ carminibus (ſi fas eſt dicere) fiunt,
Tantaq́ꝫ maieſtas ore canentis eget.
Sic Chaos ex illa naturæ mole prioris
Digeſtum, partes ſcimus habere ſuas.
Sic affectantes cœleſtia regna Gigantes
Ad ſtyga nubifero vindicis igne datos.
Sic victor laudem ſuperatis Liber ab Indis,
Alcides capta traxit ab Oechalia.
Et modò Cæſar auum, quem virtus addidit aſtris,
Sacrarunt aliqua carmina parte tuum. 119.a

TIBVL. I.

Pïeridas pueri doctos & amate poëtas,
Aurea nec ſuperent munera Pïeridas.
Carmine purpurea eſt Niſi coma, carmina ni ſint
Ex humero Pelopis non nituiſſet ebur.
Quem referent Muſæ, viuet, dum robora tellus,
Dum cœlum ſtellas, dum vehit amnis aquas. 48.b

L.

MVSICAE EXCELLENTIA.

Orpheus.

IIII. TRIST.

Cùm traheret ſiluas Orpheus, & dura canendo
Saxa: bis amiſſa coniuge mœſtus erat,
Me quoqꝫ Muſa leuat. 125.b

Saxa

III. DE ARTE.

Saxa ferasq́ lyra mouit Rhodopeïus Orpheus,
Tartareosq́ lacus, tergeminumq́ canem. 143.

X. META.

qua poſtquam parte reſedit
Dijs genitus vates, & fila ſonantia mouit,
Vmbra loco venit: non Chaonis abſuit arbor,
Non nemus Heliadum, non frondibus æſculus altis,
Nec tiliæ molles, nec fagus, & innuba laurus,
Et coryli fragiles, & fraxinus vtilis haſtis,
Enodisq́ abies, curuataq́ glandibus ilex,
Et platanus genialis, acerq́ coloribus impar,
Annicolæq́ ſimul ſalices, & aquatica lotos,
Perpetuoq́ virens buxus, tenuesq́ myricæ,
Et bicolor myrtus, & baccis cærula ficus:
Vos quoq́ flexipedes ederæ veniſtis, & vnà
Pampineæ vites, & amictæ vitibus vlmi,
Orniq́, & piceæ, pomoq́ onerata rubenti
Arbutus, & lentæ victoris præmia palmæ,
Et ſuccincta comas, hirſutaq́ vertice pinus,
Grata deûm matri. 132.

IBIDEM.

Talia dicentem, neruosq́ ad verba mouentem,
Exangues flebant animæ, nec Tantalus vndam
Captauit refugam, ſtupuitq́ Ixionis orbis,
Nec carpſere iecur volucres, vrnisq́ vacarunt
Belides, inq́ tuo ſediſti Siſyphe ſaxo:
Tunc primùm lacrimis victarum carmine fama eſt
Eumenidum maduiſſe genas. 132.

PRO-

PROPER. III.

Orpheu te tenuiſſe feras, & concita dicunt
Flumina Threïcia detinuiſſe lyra. 115. b

Arion.

III. DE ARTE.

Quamuis mutus erat, voci fauiſſe putatur
Piſcis, Arioniæ fabula nota lyræ. 144. a

II. FAST.

quæ neſcit Ariona tellus,
Carmine currentes ille tenebat aquas,
Sæpe ſequens agnam, lupus eſt à voce retentus,
Sæpe auidum fugiens reſtitit agna lupum,
Sæpe canes, leporesq́;, vnà iacuêre ſub vmbra,
Et ſtetit in ſaxo proxima cerua leæ:
Et ſine lite loquax, cum Palladis alite cornix
Sedit: & accipitri iuncta columba fuit.
Cynthia ſæpe tuis fertur vocalis Arion,
Tanquam fraternis, obſtupuiſſe modis. 15. b

Amphion.

III. DE ARTE.

Saxa tuo cantu vindex iuſtiſsime matris,
Fecerunt muros officioſa nouos. 144. a

PROPERT. III.

Saxa Cytheronis Thebas agitata per artem,
Sponte ſua in muri membra coiſſe ferunt. 115. b

Thamyras.

Tu licet

III. DE ARTE.

Tu licet & Thamyram ſuperes atq; orphea cantu. 145.a

Canens.

XIIII. META.

Siluas & ſaxa mouere
Et mulcere feras, & flumina longa morari
Ore ſuo, volucresq́; vagas retinere ſolebat. 180.a

LI.

A MAGNIS VINCI laus eſt.

XIIII. META.

Iſte tulit precium iam nunc certaminis huius,
Quòd cùm victus erit, mecum certaſſe feretur. 158.b

V. META.

Magna feres tacitas ſolatia mortis ad vmbras
A` tanto cecidiſſe viro. 58.b

XII. META.

Solamen habeto
Mortis ab Aemonio quòd ſis iugulatus Achille. 149.a

IX. META.

Magnaq; dat nobis tantus ſolatia victor. 108.b

LII.

FOCI CONSTRVENDI.

XIII. MET.

Inde

Inde foco tepidum cinerem dimouit, & ignes
Suſcitat heſternos, folijsq; & cortice ſicco
Nutrit, & ad flammas anima perducit anili,
Multifidasq; faces, ramaliaq; arida, tecto
Detulit, & minuit, tepidoq; admouit aheno. 104. a

V. FAST.

Ipſe genu nixus, flammasq; excuſsit ab aura,
Et promit, quaſſas comminuitq; faces. 68. a

II. FAST.

Ligna ſenex minuit, conſciſaq; conſtruit altè. 25. a

IBIDEM.

Tunc ſicco primas irritat cortice flammas. 25. a

TIBVL. II.

Tunc nitidus plenis confiſus ruſticus agris,
Ingerat ardenti grandia ligna foco. 57. a

LIII.
RES PROBAT.

III. META.

Exitus illam,
Resq; probat. 35. b

IX. META.

Vltima dicta
Re probat. 110. a

III. META.

Req; minas firmat. 36. a

XIII. META.

Et quid facundia poſſet,

Re patuit. 164.b

XIIII. META.

Læſaq́ȝ quid faciat, quid amans, quid fœmina, diſcet
Rebus, ait. 181.a

III. FAST.

At certè credetis, ait, ſi verba ſequetur
Exitus. 34.b

IIII. META.

Res dicta ſecuta eſt. 51.a

IN PHYL.

Exitus acta probat. 4.b

VI. FAST.

Exitus acceßit verbis. 81.a

III. META.

Impia turba probat factum. 40.a

LIIII.
CAVSA CAPVTQ;.

I. DE PONT.

Hortator ſtudij cauſaq́ȝ, faxq́ȝ, mei. 162.b

I. DE REMED.

Hæc ſunt iucundi cauſa cibusq́ȝ mali. 155

IIII. META.

Lethiq́ȝ miſerrima dicar
Cauſa comesq́ȝ tui. 44.b

VI. META.

Omnia pro ſtimulis, facibusq́ȝ, ciboq́ȝ furoris
Accipit. 75.a

Fida

I. TRIST.

Fida manet trepidæ duxq́; comesq́; fugæ. 100. a

II. DE PON.

In quibus & belli ſumma caputq́; fuit. 167. b

IBIDEM.

Vos eritis noſtræ portus & aura fugæ. 176. b

III. DE PONT.

Nec liber vt fieret, ſed vti ſua cuiq; daretur
Litera, propoſitum curaq́; noſtra fuit. 192. a

PROPERT. I.

Hæc eſt venturi prima fauilla mali. 84. a

LV.

CELERITATIS.

X. META.

Carcere pronus vterq;,
Emicat, & ſummam celeri pede libat harenam:
Poſſe putes illos ſicco freta radere paſſu,
Et ſegetis canæ ſtantes percurrere ariſtas. 132. b

VII. META.

Illa leui velox ſuperabat retia ſaltu,
Summaq́; tranſibat poſitarum lina plagarum,
Copula detrahitur canibus: quos illa ſequentes
Effugit, & cœtum non ſegnior alite ludit. 92. a

X. META.

Curſu volat alite virgo,
Quæ quondam Scythica non ſegnius ire ſagitta
Aonio viſa eſt iuueni. 131. b

VII. META.

Non ocyor illo
Haſta, nec exutæ contorto verbere glandes,
Nec Gortyniaco calamus leuis exit ab arcu. 92.a

III. META.

Inde ruunt alij rapida velocius aura. 33.a

X. META.

Aura refert ablata citis talaria plantis. 131.b

I. META.

Crura nec ablato proſunt velocia ceruo. 6.b

XI. META.

Curſu feſtinus anhelo
Aduolat armenti cuſtos. 140.b

I. TRIST. DE NAVE.

Nec comites volucri contenta eſt vincere curſu,
Occupat egreſſas quamlibet arte rates. 100.a

LVI.
AVCVPII VEL Piſcationis.

XV. META.

Retia cum pedicis, laqueoſq; arteſq; doloſas
Tollite, nec volucres viſcata fallite virga,
Nec formidatis ceruos includite pennis,
Nec celate cibis vncos fallacibus hamos. 197.a

I. DE REMED.

Lenius eſt ſtudium, ſtudium tamen, alite capta,
Aut lino aut calamis præmia parua ſequi.

Vel quæ piſcis edax auido malè deuoret ore,
Abdere ſupremis æra recurua cibis. 156. b

I. DE ARTE.

Non auis vtiliter viſcatis effugit alis,
Non bene de laxis caſſibus exit aper.
Saucius arrepto piſcis retinetur ab hamo. 119. b

IN HERO.

Nunc volucrē laqueo, nunc piſcē ducitis hamo. 53. a

XIIII. MET.

Deditus æquoribus, tantùm exercebar in illis.
Nam modò ducebam ducentia retia piſces,
Nunc in mole ſedens, moderabar arundine linum. (173. b

VIII. MET.

O qui pendentia paruo
Aere cibo velas moderator arundinis, inquit,
Sic mare compoſitum, ſic ſit tibi piſcis in vnda
Credulus, & nullus niſi fixus ſentiat hamos. 108. a

VI. FAST.

Qui lina madentia ducunt,
Quiq; tegunt paruis æra recurua cibis. 75. b

III. META.

Pauper & ipſe fuit, linoq; ſolebat & hamis
Decipere, & calamo ſalientes ducere piſces. 39. b

I. DE ARTE.

Qui ſuſtinet hamos,
Nouit quæ multo piſce natentur aquæ. 113. b

IBIDEM.

Hi iaculo piſces, illi capiantur ab hamo,
Hoc caua contento retia fune trahunt. 125. b

III. DE ARTE.

Hos aliquis tremula dũ captat arundine piſces. 127.a

XV. META.

Nec ſua credulitas piſcem ſuſpenderat hamo. 190.b

TIBVL. II.

Hæc laqueo volucres, hæc captat arundine piſces,
Cùm tenues hamos abdidit ante cibus. 63.b

PROPER. II.

Hæc igitur mihi ſit lepores audacia molles
Excipere, & ſtricto figere auem calamo. 63.b

III.

Et me Pana tibi comitem de rupe vocato,
Siue petas calamo præmia, ſiue cane. 124.b

LVII.
VITAE INCORruptæ.

IN HELENA.

Si non eſt ficto vultus mihi triſtis in ore,
Nec ſedeo duris torua ſupercilijs:
Fama tamen clara eſt, & adhuc ſine crimine vixi,
Et laudem de me nullus adulter habet. 45.a

I. AMOR.

Et non ceſſuri niſi dijs ſine crimine mores,
Nudaq́; ſimplicitas, purpureusq́; pudor. 70.b

AD LIVIAM.

Quid tibi nunc mores proſunt, actumq́; pudicè
Omne æuum? 220.b

IN PHAED.

Fama

Fama, velim quæras, crimine noſtra vacat. 8.b

IBIDEM.

Ille prior, quo me ſine crimine geßi
Candor. 8.b

IN HELENA.

Dumq; tenor vitæ ſit ſine labe meæ. 44.b

IBIDEM.

Perpetuò famam ſine labe tenebo. 45.b

II. TRIST.

Crede mihi, diſtant mores à carmine noſtro:
Vita verecunda eſt, Muſa iocoſa mea.
Nec liber indicium eſt animi, ſed honeſta voluntas.
(107.b

I. TRIST.

Vita tamen tibi nota mea eſt, ſcis artibus illis
Auctoris memores abſtinuiſſe ſui.

II. DE PONT.

Vita prior vicio caret, & ſine labe peracta eſt. 175.a

IIII. TRIST.

Decem luſtris omni ſine labe peractis. 134.a

III. DE ARTE.

Maius opus mores compoſuiſſe ſuos. 144.b

II. TRIST.

Quodcunq; attigerit, ſiqúa eſt ſtudioſa ſiniſtri,
Ad vicium mores inſtruet inde ſuos. 106.a

III. DE ARTE.

Pertinet ad faciẽ rabidos compeſcere mores. 146.b

LVIII.
EST ALIQVID.

XIII. META.

Eſt aliquid, de tot Graiorum millibus vnum
A Diomede legi. 162.b

I. FAST.

Eſt aliquid, magnis crimen abeſſe malis. 10.a

II. DE PONTO.

Eſt aliquid patrijs vicinum finibus eſſe. 175.a

II. DE REMED.

Quòd ſi quis veſtrûm factum hoc accuſat Achiui,
Eſt aliquid, valida ſceptra tenere manu. 161.a

LIX.

EBRII.

VI. FAST.

Conuiuæ valido titubantia vino
Membra mouent, dubij ſtantq́ labantq́ pedes. 83.a

IIII. META.

Quiq́ ſenex ferula titubantes ebrius artus
Suſtinet, & pando non fortiter hæret aſello. 42.b

I. DE ARTE.

Ebrius ecce ſenex pando Silenus aſello
Vix ſedet, & preſſas continet arte iubas. 122.a

XI. META.

At Silenus abeſt, titubantem annisq́ meroq́
Ruricolæ cepêre Phryges. 136.a

III. META.

Ille mero ſomnoq́ grauis titubare videtur. 40.a

II. FAST.

Et feruet

Et feruet multo linguaq́ꝫ mensq́ꝫ mero. 26.a

I. DE ARTE.

Ebrietas vt vera nocet, ſic ficta iuuabit,
Fac titubet blæſo ſubdola linqua ſono. 122.a

III. TRIST.

Lapſaúe ſunt nimio verba profana mero. 117.a

VI. FAST.

Nox erat, & vinis oculiq́ꝫ animiq́ꝫ natabant. 83.a

X. META.

Nacta grauẽ vino Cinyrã malè ſedula nutrix. 129.a

XIIII. META.

Nimijq́ꝫ Elpenora vini. 179.a

IN IBIN.

Neúe gradus adeas Elpenore cautius altos,
Vimq́ꝫ feras vini, quo tulit ille modo. 217.a

II. TRIST.

Sed linguam nimio non tenuiſſe mero. 109.a

II. FAST.

Ecce nurum regis, fuſis per colla coronis
Inueniunt poſito peruigilare mero. 26.b

VI. FAST.

In multo nox eſt peruigilata mero. 77.a

I. AMOR.

Nigri non illa parentem
Memnonis in roſeis ſobria vidit equis. 75.a

I. DE REMED.

Multo tempora quaſſa mero. 155.b

VI. FAST.

Pars pede, pars etiam celeri decurrite cymba.

Nec pudeat potos inde redire domum.
Ferte coronatæ iuuenum conuiuia lintres,
Multaq́; per medias vina bibantur aquas. 84.b

IN PARIDE.

Sæpe mero flammam volui compeſcere, at illa
Creuit, & ebrietas ignis in igne fuit. 42.a

I. DE ARTE.

Et Venus in vinis, ignis in igne fuit. 117.a

XI. META.

Nam tibi ſæuorum ſæuiſsime Centaurorum
Euryte, quàm vino pectus, tam virgine viſa
Ardet, & ebrietas geminata libidine regnat. 151.b

I. DE PONTO.

Non hæc immodico contraxi damna Lyæo. 166.a

II. FAST.

Vtq́; videt comites ſomno vinoq́; ſolutos. 19.b

III. DE ARTE.

Turpe iacens mulier multo madefacta Lyæo. 151.a

I. DE ARTE.

Vinaq́; cùm bibulas ſparſere cupidinis alas,
Permanet, & capto ſtat grauis ille loco. 117.a

III. FAST.

Plebs venit, ac virides paſsim diſiecta per herbas
Potat, & accumbit cum pare quiſq́; ſua.
Sub Ioue pars durat, pauci tentoria ponunt,
Sunt quibus è ramis frondea facta caſa eſt:
Pars ſibi pro rigidis calamos ſtatuêre columnis,
Deſuper extentas impoſuêre togas.
Sole tamen vinoq́; calent, annoſq́; precantur,

Quot ſumunt cyathos, ad numerumq́ꝫ bibunt.
Inuenias illic, qui Neſtoris ebibat annos,
Quæ ſit per calices facta Sibylla ſuos.
Illic & cantant quidquid didicêre theatris,
Et iactant faciles ad ſua verba manus.
Et ducunt poſito duras cratere choreas,
Cultaq́ꝫ diffuſis ſaltat amica comis.
Cùm redeunt, titubant, & ſunt ſpectacula vulgi,
Et fortunatos obuia turba vocat.
Occurrit nuper, viſa eſt mihi digna relatu
Pompa, ſenem potum pota trahebat anus. 37. b

TIBVL. II.

Nunc mihi fumoſos veteris proferte falernos
Conſulis, & Chio ſoluite vincla cado.
Vina diem celebrent, non feſta luce madere
Eſt rubor, errantes & malè ferre pedes. 57. b

III.

Care puer madeant generoſo pocula Baccho,
Et nobis prona funde Falerna manu. 68. b.

I.

Neu quiſquam multo perfuſum tempora Baccho
Excitet. 44. a

II.

At madidus Baccho ſua feſta Palilia paſtor
Concinet. 62. b

PROPER. III.

Me iuuat & multo mentem vincire Lyæo,
Et caput in verna ſemper habere roſa. 117. b

I.

Ebria

Ebria cum multo traherem veſtigia Baccho,
Et quaterent ſera nocte facem pueri. 80.a

I I.

Heſterna mea lux cùm potus nocte vagarer,
Nec me ſeruorum duceret vlla manus. 109.b

IBIDEM.

Largius effuſo madeat tibi menſa falerno,
Spumet & aurato mollius in calice. 113.a

IBIDEM.

Vna tamen cauſa eſt, quòd crimina tanta remittis,
Errabant multo quòd tua verba mero. 113.b

IBIDEM.

Et preſſi multo membra iacere mero. 100.b

L X.
TINGENDI LANAS.

II. DE REMED.

Confer Amycleis medicatum vellus ahenis,
Murice cum Tyrio, turpius illud erit. 164.b

DE MED. FACIEI.

Vellera ſæpe eadem Tyrio medicantur aheno. 167.a

VI. META.

Illic & Tyrium quæ purpura ſenſit ahenum
Texitur. 68.a

III. FAST.

Hanc cole, qui maculas læſis de veſtibus aufers:
Hanc cole, velleribus quiſquis ahena paras. 42.a

VI. META.

Phocaico

Phocaico bibulas tingebat murice lanas. 67.a

III. DE PONTO.

Purpura ſæpe tuos fulgens protexit amictus,
Sed non Sarmatico tingitur illa mari. 191.a

II. TRIST.

Dat tenues tunicas, Getulo murice tinctas. 19.a

III. DE ARTE.

Lana tot aut plures ſuccos bibit, elige certos. 141.b

IBIDEM.

Nec quæ bis Tyrio murice lana rubet. 141.b

TIBVLLVS.

O pereat, quicunq; legit virideſq; ſmaragdos,
Et niueam Tyrio murice tingit ouem. 60.b

III.

Quidue in Erithræo legitur quæ littore concha,
Tinctaq; Sidonio murice lana iuuat? 65.b

IIII.

Sola puellarum digna eſt, cui mollia charis
Vellera det ſuccis bis madefacta Tyros. 73.b

PROPERT. III.

Et venit è rubro concha Erycina ſalo.
Et Tyrus oſtrinos præbet Cadmæa colores. 142.a

LXI.
ANATHEMATA, SEV Vota dijs dicata.

Lyræ dedicatio.

OVID. IN SAPPH.

Grata

Grata lyram poſuit tibi Phœbe poëtria Sappho
Conuenit illa mihi, conuenit illa tibi. 68.a

Pomi.

IN ACONT.

Effigie pomi teſtatur Acontius huius,
Quæ fuerint in eo ſcripta, fuiſſe rata. 60.b

Literarum.

I. AMOR.

Veneri fidas ſibi Naſo tabellas
Dedicat, at nuper vile fuiſtis acer. 79.b

Muneris non expreſſi.

IX. META.

Dona puer ſoluit, quæ fœmina vouerat, Iphis. 121.b

Statuæ inſcriptio.

IN PHYL.

Hic eſt, cuius amans hoſpita, capta dolo eſt. 4.a

Palmæ aureæ.

TIBVL. I.

Hanc tibi fallaci reſolutus amore Tibullus
Dedicat, & grata ſis dea mente rogat. 55.b

Exuuiarum.

PROPERT. II.

Has pono ante tuas tibi Diua Propertius ædes
Exuuias, tota nocte receptus amans. 99.b

EPITA-

LXII.

EPITAPHIA.

Ouidij.

III. TRIST.

Hîc ego qui iaceo, tenerorum luſor amorum,
Ingenio perij Naſo poëta meo.
At tibi qui tranſis, ne ſit graue, quiſquis amaſti,
Dicere, Naſonis molliter oſſa cubent. 114.b

Hypermneſtræ.

IN HEROID.

Exul Hypermneſtra, precium pietatis iniquum,
Quam fratri mortem depulit, ipſa tulit. 38.a

Didonis.

IBID. ET III. FAST.

Præbuit Aeneas & cauſam mortis, & enſem:
Ipſa ſua Dido concidit vſa manu. 19.b. & 37.b

Phyllidis.

IBIDEM.

Phyllida Demophoon letho dedit hoſpes amantem,
Ille necis cauſam præbuit, ipſa manum. 5.b

Caietæ.

XIIII. META.

Hîc me Caietam, notæ pietatis alumnus,
Ereptam Argolico, quo debuit igne, cremauit. 182.a

Phaë-

Phaëthontis.

II. META.

Hîc ſitus eſt Phaëthon, currus auriga paterni,
Quem ſi nō tenuit, magnis tamen excidit auſis. 20.b

Pſittaci.

II. AMOR.

Colligor ex ipſo Dominæ placuiſſe ſepulcro,
Ora fuêre mihi plus Aue docta loqui. 87.b

TIBVL. I.

Hîc iacet immiti conſumptus morte Tibullus,
Meſſalam terra, dum ſequiturq́ mari. 47.a

Lygdami.

TIBVL. III.

Lygdamus hîc ſitus eſt, dolor huic, & cura Neæræ
Coniugis ereptæ, cauſa perire fuit. 65.b

PROPERT. II.

Qui nunc iacet arida puluis,
Vnius hic quondam ſeruus amoris erat. 99.a

IBIDEM.

Huic miſero fatum dura puella fuit. 92.b

Cinthiæ.

PROPER. IIII.

Hac Tiburtina iacet aurea Cynthia terra,
Acceßit ripæ laus Aniene tua. 142.b

GEOR-

GEORGII FABRICII CHEMNICENSIS DESCRIOTIONVM variarum

Liber Tertius.

CAPITA.

QVATVOR hominum ætates,
Puericia
Adoleſcentia
Iuuentus
Senectus.
Aetatum omnium.
Quatuor anni tempeſtates,
Ver
Aeſtas
Autumnus
Hiems.
Signorum ſolarium,
Arietis
Tauri
Geminorum
Cancri
Leonis
Libræ
Scorpionis
Sagittarij
Capricorni
Aquarij

Piſcium.

Variarum ſtellarum, vel ſiderum :

Vrſæ maioris, minorisq; :

Plauſtri

Pleiadum

Coronæ

Caniculæ

Pleiadum

Diuerſorum

Zodiaci

Planetarum

Lunæ

Diluculi

Auroræ

Luciferi

Orientis ſolis vel diei

Meridiei

Solis occidentis

Crepuſculi

Noctis

Noctis intempeſtæ, ſeu Conticinij

Sub primum ſomnum.

Temporum variorum :

Horæ vnius

Plurium

Diei

Diei vnius

Dierum trium

Quatuor dierum

Quinq;

Quinq; dierum
Sex dierum
Septem dierum
Decem dierum
Quindecim dierum, T.
Duarum noctium, P.
Noctium ſeptem
Menſis vnius
Anni vnius
Annorum duorum
Trium annorum bis, O & P.
Quatuor annorum
Quinq; annorum
Sex annorum
Septem annorum
Decem annorum
Viginti annorum bis, O & P.
Quinquaginta annorum
Nonaginta annorum
Trecentorum annorum bis, O & T.
Quingentorum annorum.
Temporis perpetui.
Dies noctesq;.
Ab ortu ſolis vſq; ad occaſum.
Regionis Septentrionalis.
Zonarum.
Ventorum.
Scyllæ & Charybdis.
Pluuiarum.

Tempeſtatum.
Serenitatis.
Deſcriptiones,
Fontis
Stagni
Fluuij amœni
Montis
Luci
Nemoris
Horti
Campi
Vallis
Portus
Scopuli.
Similitudines.
Comparationes.
Collationes.
Collationes comparatiuæ.

I.
QVATVOR HOMINVM AETATES.

Puericia.

VI. META.

Barbaq; dum rutilis aberat ſubnixa capillis. 78. b

IX. META.

Pæne puer, dubiaq; tegens lanugine malas,
Ora reformatus primus Iolaus in annos. 115. a

Prima

XII. MET.

Prima tectus lanugine malas. 152. b

II. FAST.

Nam puer impubes, & adhuc non vtilis annis. 18. a

TIBVL. I.

Carior eſt auro iuuenis, cui leuia fulgent
Ora, nec amplexus aſpera barba terit. 53. a

OVID. III. DE ARTE.

Fœmina quid faciet, cùm vir ſit leuior ipſa?

I. DE ARTE.

Sed puer eſt, ætas mollis & apta regi. 113. a

VIII. MET.

Primis etiam nunc Neſtor in annis. 98. b

IX. META.

Inq; ſinu puerum, qui nondum impleuerat annum,
Dulce ferebat onus. 114. a

XI. annorum.

III. META.

Nanq; ter ad quinos vnum Cephiſius annos
Addiderat, poteratq; puer, iuuenisq; videri. 35. b

XII. annorum.

IIII. FAST.

Filius huius erat primo laſciuus in æuo,
Addideratq; annos ad duo luſtra duos. 55. a

VIII. MET.

Nanq; huic tradiderat fatorum ignara docendum
Progeniem germana ſuam, natalibus actis

Bis puerum ſenis, animi ad præcepta capacis. 97.b

XIII. annorum.

IX. META.

Tertius interea decimo ſucceſſerat annus. 120.b

XV. annorum.

II. FAST.

Iam tria luſtra puer, furto conceptus, agebat. 17.a

IIII. META.

Is tria cùm fecit primùm quinquennia, montes
Deſeruit patrios. 47.a

II. META.

Arcas adeſt, ter quinq; ferens natalibus annos. 23.a

XVI. annorum.

XIII. META.

Pulcher, & octonis iterum natalibus actis,
Signarat teneras dubia lanugine malas. 171.a

V. META.

Bis adhuc octonis integer annis. 56.b

TIBVL. I.

Sed patrij ſaruate lares, aluiſtis & ijdem,
Curſarem veſtros cùm tener ante pedes. 55.a

II.

Prolemq; miniſtret,
Ludat & ante tuos turba nouella pedes. 58.b

Adoleſcentia.

IN

IN SAPPH.

O nec adhuc iuuenis, nec iam puer, vtilis ætas,
O decus, atq; æui gloria magna tui. 66. b

V. FAST.

Dum noua lanugo eſt, pauidos formidine ceruos
Terret. 62. a

I. DE ARTE.

Seu caperis primis, et adhuc creſcentib. annis. 114. a

IN SAPPH.

Me prima lanuginis ætas
Abſtulit atq; anni. 66. b

IIII. TRIST.

Carmina cùm primùm populo iuuenilia legi,
Barba reſecta mihi bisúe ſemelúe fuit. 186. a

III. FAST.

Martia ter ſenos proles adoleuerat annos,
Et ſuberat flauæ iam noua barba comæ. 29. b

TIBVL. I.

Dum primi floret tibi temporis ætas. 53. b

PROPERT. IIII.

Dum vernat ſanguis, dum rugis integer annus,
Vtere. 139. b

III.

Quid rapidis miſeros primæ lanuginis annos? 119. b

Iuuentus.

XII. META.

Huic ætas inter iuuenemq; ſenemq;
Vis iuuenilis erat, variabant tempora cani. 155. b

I. AMOR.

Non me more patrum dum ſtrenua ſuſtinet ætas,
Præmia militiæ puluerulenta ſequi. 82.b

V. FAST.

Tunc cum iuuenilibus annis
Luxuriant animi, corporaq́ ipſa vigent. 64.a

VI. META.

Ergo vbi conceſſit tempus puerile iuuentæ. 79.a

III. META.

Vóſne acrior ætas O iuuenes? 38.b

Senectus.

I. DE PON.

Iam mihi deterior canis aſpergitur ætas,
Iamq́ meos vultus ruga ſenilis arat.
Iam vigor, & quaſſo languent in corpore vires,
Nec iuueni luſus qui placuêre, iuuant. 158.b

IIII. TRIST.

Iam mihi cygneas imitantur tempora plumas,
Inficit & nigras alba ſenecta comas.
Iam ſubeunt anni fragiles; & inertior ætas,
Iamq́ parum firmo me mihi ferre graue eſt. 133.b

II. DE ARTE.

Præcipuè ſi flore cadet, meliusq́ peractum eſt
Tempus, & albentes iam ligat illa comas. 137.a

IIII. TRIST.

Iam mihi canicies pulſis melioribus annis
Venerat, antiquas miſcueratq́ comas. 136.b

XIIII. META.

Sed

Sed iam felicior ætas
Terga dedit, tremuloq; gradu venit ægra ſenectus.

II. DE ARTE. (177.a

Iam veniet tacito curua ſenecta pede. 137.a

III. TRIST.

Iſta decens facies longis viciabitur annis,
Rugaq; in antiqua fronte ſenilis erit.
Inijcietq; manum formæ damnoſa ſenectus,
Quæ ſtrepitum paſſu non faciente venit. 118.b

III. META.

Tempora maturæ viſurus longa ſenectæ. 35.b

IX. META.

Qui propter amara ſenectæ
Tempora deſpicitur. 115.b

VII. META.

Iam propior letho, feſſusq; ſenilibus annis. 81.b

IX. META.

Cùm videar feſſum Rhadamanthyn & Aeacon annis.

IIII. TRIST. (116.a

Sic igitur tarda vires minuente ſenecta,
Me quoq; donari iam rude tempus erat. 143.a

VI. META.

Ipſe quoq; egreditur tardus grauitate ſenili. 87.a

I. AMOR.

Illum dum refugis, quòd longo marcet ab æuo. 80.b

IBIDEM.

Cur ego plector amans, ſi vir tibi marcet ab annis?

VIII. MET. (80 b

Raris iam ſparſus tempora canis. 103.a

XIIII. MET.

Paruam
Longa dies faciet, conſumtaq́ membra ſenecta. 177.a

III. META.

Cùm veſtræ tot agantur ſecula vitæ.

DE NVCE.

Cùm longæ venerunt tædia vitæ. 171.a

VIII. META.

Ante omnesq́ Lelex animo maturus, & æuo. 104.a

V. FAST.

Viribus illa minor, nec habendis vtilis armis. 60.b

IIII. FAST.

Senſit anus vicina loco, iuſſumq́ ſedere
Alloquitur, quatiens voce tremente caput. 78.b

TIBVL. III.

Cùm mea rugoſa pallebunt ora ſenecta,
Et referam pueris tempora priſca ſenex. 68.a

II.

Dum tarda ſenectus
Inducat rugas, inficiatq́ comas. 68.b

I.

Cùm vetus infecit cana ſenecta caput. 53.b

IBIDEM.

Iam ſubrepet iners ætas. 53.b

IBIDEM.

Sic ego ſim, liceatq́ caput candeſcere canis,
Temporis & priſci facta referre ſenem. 56.a

III.

Et nondum cani noſtros læſere capillos,

Nec

Nec venit tardo curua ſenecta pede. 68. a

I.

Vidi iam iuuenem, premeret cùm ſerior ætas. 48. a

IBIDEM.

Quem prole parata
Occupat in parua pigra ſenecta caſa. 56. a

PROPERT. III.

Atq; vbi iam Venerem grauis interceperit ætas,
Sparſerit integras alba ſenecta comas. 117. a

II.

Quid ſi iam canis ætas mea candeat annis,
Et faceret ſciſſas languida ruga genas? 102. a

III.

At te cælatis ætas grauis vrgeat annis,
Et veniat formæ ruga ſiniſtra tuæ. 131. b

I.

Quamuis te longò remorentur fata ſenectæ. 89. b

II.

AETATVM OMNIVM.

XV. META.

Quid non in ſpecies ſecedere quatuor annum
Aſpicis, ætatis peragentem imitamina noſtra?
Nam tener & lactens pueriq; ſimillimus æuo
Vere nouo eſt, tunc herba recens & roboris expers
Turget, & inſolida eſt, & ſpe delectat agreſtes.
Omnia tum florent, florumq; coloribus almus
Ludit ager, neq; adhuc virtus in frondibus vlla eſt.

Tranſit

Tranſit in æſtatem poſt ver, robuſtior annus,
Fitq́; valens iuuenis: neq; enim robuſtior ætas
Vlla, nec vberior, nec quæ magis ardeat vlla eſt.
Excipit autumnus poſito feruore iuuentæ
Maturus, mitisq́;, inter iuuenemq́;, ſenemq́;
Temperie medius, ſparſus quoq; tempora canis.
Inde ſenilis hiems tremulo venit horrida paſſu,
Aut ſpoliata ſuos, aut quos habet, alba capillos. 192.b

IBIDEM.

Editus in lucem iacuit ſine viribus infans.
Mox quadrupes, rituq́; tulit ſua membra ferarum:
Paulatimq́; tremens, & nondum poplite firmo
Conſtitit, adiutisq́; aliquo conamine neruis
Inde valens veloxq́; fuit, ſpaciumq́; iuuentæ
Tranſit, & emeritis medij quoq; temporis annis
Labitur occiduæ per iter decliue ſenectæ,
Subruit hæc æui, demoliturq́; prioris
Robora. 192.b

III.

QVATVOR ANNI tempeſtates.

I. DE REMED.

Poma dat autumnus, formoſa eſt meſſibus æſtas,
Ver præbet flores, igne leuatur hiems. 116.a

IIII. TRIST.

Vere prius flores, æſtu numerabis ariſtas,
Poma per autumnum, frigoribusq́; niues. 126.b

Ver.

Ver.

III. TRIST.

Frigora iam Zephyri minuunt, annoq́; peracto
  Longior antiquis viſa Mæotis hiems.
Impoſitamq́; ſibi qui non bene pertulit Hellen,
  Tempora nocturnis æqua diurna facit.
Iam violas puerìq́; legunt, hilaresq́; puellæ,
  Ruraq́; quæ nullo nata ſerente ferunt.
Prataq́; pubeſcunt variorum flore colorum,
  Indocilesq́; loquax gutture vernat auis.
Vtq́; malæ crimen matris deponat hirundo,
  Sub trabibus cunas paruaq́; tecta facit.
Herbaq́; quæ latuit Cerealibus obruta ſulcis,
  Exerit è tepida molle cacumen humo.
Quoq́; loco eſt vitis, de palmite gemma mouetur:
  Nam procul à Getico littore vitis abeſt.
Quoq; loco eſt arbor, turgeſcit in arbore ramus,
  Nam procul à Geticis finibus arbor abeſt. 123.a

III. FAST.

Arboribus redeunt detonſæ frigore frondes,
  Vuidaq́; in grauido palmite gemma tumet.
Quæq́; diu latuit, nunc quà ſe tollat in auras,
  Fertilis occultas inuenit herba vias.
Nunc fœcundus ager, pecoris nunc hora creandi,
  Nunc auis in ramo tecta laremq́; parat. 32.b

IIII. FAST.

  Vere nitent terræ, vere remiſſus ager.
Nunc herbæ rupta tellure cacumina tollunt,

Nunc

Nunc tumido gemmas cortice palmes agit. 45.b

I. FAST.

Omnia tunc florent, tunc eſt noua temporis ætas,
Et noua de grauido palmite gemma tumet.
Et modò formatis operitur frondibus arbos,
Prodit & in ſummum ſeminis herba ſolum.
Et tepidum volucres concentibus aëra mulcent,
Ludit & in pratis luxuriatq́; pecus,
Tunc blandi ſoles, ignotaq́; prodit hirundo.
Et luteum celſa ſub trabe fingit opus.
Tunc patitur cultus ager, & renouatur aratro. 4

III. DE ARTE.

Quot noua terra parit flores, cùm vere tepenti,
Vitis agit gemmas, pigraq́; fugit hyems. 141

I. META.

Ver erat æternum, placidiq́; tepentibus auris
Mulcebant Zephyri natos ſine ſemine flores.

V. FAST.

Vere fruor ſemper, ſemper nitidiſſimus annus,
Arbor habet frondes, pabula ſemper humus. 63

III. DE PONTO.

Tu neq; ver ſentis cinctum florente corona,
Tu neq; meſſorum corpora nuda vides. 180

II. META.

Verq́; nouum ſtabat cinctum florente corona. 15

IIII. FAST.

Sex vbi quæ reſtent luces Aprilis habebit,
In medio curſu tempora veris erunt. 58

TIBVL. III.

Cu

Cùm ſe purpúreo vere remittit humus. 67. b

Aeſtas.

V. FAST.

Tunc mihi non dubijs auctoribus incipit æſtas,
Et tepidi finem tempora veris habent. 99. b

II. META.

Stabat nuda æſtas, & ſpicea ſerta gerebat. 15. b

PROPERT. III.

Tu quoq; qui æſtiuos ſpacioſius exigis ignes
Phœbe, moraturæ contrahe lucis iter.

Autumnus.

III. DE PONT.

Nec tibi Pampineas autumnus porrigit vuas. 108. a

IIII. FAST.

Venerat autumnus calcatis ſordibus vuis. 58. b

II. META.

Stabat & autumnus calcatis ſordibus vuis. 15. b

Hiems.

III. TRIST.

At cùm triſtis hiems ſquallentia protulit ora,
Terraq; marmoreo eſt candida facta gelu. 120. b

II. META.

Et glacialis hiems canos hirſuta capillos. 15. b

DE NVCE.

Ergo inuiſa alijs, vni mihi frigora proſunt,
Illo me tutam tempore præſtat hiems. 178. b

TI-

TIBVL. I.

Quæ frigore ſola
Dormiat, & nulli ſit cupienda viro. 53.b

IIII.
SIGNORVM SOLARIVM
Arietis.

IX. META.

Quotiesq́ repellit
Ver hiemem, Piſciq́ Aries ſuccedit aquoſo. 124.b

IIII. FAST.

Proxima cùm veniet terras viſura patentes,
Memnonis in roſeis lutea mater equis:
De duce lanigeri pecoris, qui perdidit Hellen,
Sol abit. 55.a

III. TRIST.

Impoſitamq́ ſibi qui non bene pertulit Hellen,
Tempora nocturnis æqua diurna facit. 123.a

Tauri.

IIII. FAST.

Egreſſo victima maior adeſt.
Vacca ſit an taurus, non eſt cognoſcere promtum,
Pars prior apparet, poſteriora latent. 55.b

Geminorum.

V. FAST.

In Geminos ex quo tempore Phœbus eat. 71.a

Cancri.

Cancri.

VI. FAST.

Iam ſex & totidem luces de menſe ſuperſunt,
Huic vnum numero tu tamen adde diem.
Sol abit è Geminis, et Cancri ſigna rubeſcunt. 83. b

X. META.

Concaua littorei feruebant brachia Cancri. 124. a

PROPER. IIII.

Octipedis Cancri terga ſiniſtra time.

Leonis.

I. DE ARTE.

Cùm ſol Herculei terga Leonis adit.

Virginis.

I. DE ARTE.

Virginis æthereis cùm caput ardet equis. 145. a

Libræ.

IIII. FAST.

Plura locuturi ſubitò ſubducimur imbre,
Pendula cœleſtes Libra mouebat aquas. 49. b

Scorpionis, & aliorum.

II. META.

Per tamen aduerſi gradieris cornua Tauri,
Aemonioſq; arcus, violentiq; ora Leonis,
Sæuaq; circuitu curuantem brachia longo
Scorpion, atq; aliter curuantē brachia Cancrū. 16. b

P Sagitta-

Sagittarij.

V. FAST.

Noua dies aderat, cùm tu iuſtiſſime Chiron
Bis ſeptem ſtellis corpora cinctus eras. 66.a

Capricorni, Aquarij.

I. FAST.

Hæc vbi tranſierint, Capricorno Phœbe relicto,
Per iuuenis curres ſigna regentis aquas. 12.b

II. FAST.

Iam puer Idæus, media tenus eminet aluo,
Et liquidas miſto nectare fundit aquas. 16.b

IBIDEM.

Iam leuis obliqua ſubſedit Aquarius vrna. 21.b

Piſcium.

IX. META.

Tertius æquoreis incluſum piſcibus annum
Finierat Titan. 123.a

PROPER. IIII.

Quid moueant piſces, animoſaq́ ſigna leonis,
Lotus & Heſperia quid Capricornus aqua. 153.b

V.

VARIARVM STELLArum vel Siderum.

I. TRIST.

Sæpe

Sæpe ego nimboſis dubius iactabar ab Hœdis,
Sæpe minax Steropis Sidere pontus erat.
Fuſcabatq́ diem cuſtos Erimanthidos Vrſæ,
Aut Hyadas ſeris hauſerat Auſter aquis. 101. b

Vrſæ maioris, minorisq́;.

IIII. TRIST.

Magna minorq́ feræ, quarum regis altera Graias,
Altera Sidonias, vtraq́ ſicca, rates.
Omnia cum ſummo poſitæ videatis in axe,
Et maris occiduas non ſubeatis aquas:
Aethereamq́ ſuis cingens amplexibus arcem,
Veſter ab intacta circulus extet humo. 128. b

IIII. FAST.

Errat & in cœlo, liquidiq́ immania ponti,
Alloquitur gelido proxima ſigna polo. 53. b

Plauſtri.

IIII. DE PONT.

Proxima ſint nobis plauſtri præbentia formam,
Et quæ præcipuum ſidera frigus habent. 203. a

Pleiadum.

II. META.

Gurgite cæruleo ſeptem prohibete Triones,
Sideraq́ in cœlum ſtupri mercede recepta
Pellite, ne puro tingatur in æquore pellex. 23. b

II. DE PONTO.

Proiectus in æquor
Arcturum ſubij, Pleïadumq́ minas. 175.a

Coronæ.

VIII. MET.

Sumtam de fronte coronam
Immiſit cœlo, tenues volat illa per auras:
Dumq́ volat, gemmæ nitidos vertuntur in ignes,
Conſiſtuntq́ loco, ſpecie remanente Coronæ,
Qui medius nixiq́ genu eſt, anguemq́ tenentis. 69.b

Caniculæ.

IIII. FAST.

Eſt canis, Icarium dicunt, quo ſidere moto
Tota ſitit tellus, præripiturq́ ſeges. 59.a

II. AMOR.

Sol licet admoto tellurem ſidere ſindat,
Et micet Icarij ſtella proterua canis. 93.b

DE NVCE.

Quid? ſi non aptas ſolem mutantibus vmbras
(Finditur Icario cùm cane terra) darem? 170.b

TIBVL. I.

Qualis & arentes cùm ſindit Sirius agros,
Fertilis æſtiua Nilus abundet aqua. 52.a

II.

Calidi cum ſideris æſtu
Deponit flauas annua terra comas. 57.b

I.

Sed canis æſtiuos ortus vitare ſub vmbra. 43.b

Vnda

III.

Vnda ſub æſtiuum non adeunda canem. 67.b

I.

Et canis arenti torreat arua ſiti. 48.a

PROPER. II.

Venit enim tempus, quo torridus æſtuat aër,
Incipit & ſicco feruere terra cane. 108.b

Pleiadum.

III.

Cur ſerus verſare boues & plauſtra Bootes,
Pleïadum ſpiſſo cur coit igne chorus? 117.b

I.

O vtinam hibernæ duplicentur frigora brumæ,
Et ſit iners tardis nauita Virgilijs. 83.a

Diuerſorum.

OVID. V. FAST.

Sed quid & Orion, & cætera ſidera mundo,
Cedere feſtinant? 68.b

PROPERT. II.

Ipſaq; ſidera erunt nullis obſcura tenebris,
Purus & Orion, purus & Hœdus erit. 108.a

IBIDEM.

Quæritis & cœlo Phœnicum inuenta ſereno,
Quæ ſit ſtella homini cõmoda, quæue mala. 108.a

Zodiaci.

IIII.

Aſpicienda via eſt cœli, verſusq́; per aſtra
Trames, & ab zonis quinq́; petenda fides. 133.b

OVID. II. META.

Sectus in obliquum eſt lato curuamine limes,
Zonarumq́; trium contentus fine, polumq́;
Effugit Auſtralem, iunctamq́; Aquilonib. Arcton. 17.a

VI.
PLANETARVM.

IN IBIN.

Nec vlla
Commoda naſcenti ſtella, leuisúe fuit.
Non Venus affulſit, non illa Iuppiter hora,
Lunaq́; non apto Solúe fuêre loco.
Nec ſatis vtiliter poſitos tibi præbuit ignes,
Quem peperit magno lucida Maia Ioui.
Te ſera, nequicquam placidum ſpondentia, Martis
Sidera preſſerunt, falciferiq́; ſenis. 212.b

I. AMOR.

Stella tibi oppoſiti nocuit contraria Martis,
Mars abijt, ſigno nunc Venus apta tuo. 75.b

PROPERT. IIII.

Feliceſq́; Iouis ſtellas, Martisq́; rapacis,
Et graue Saturni ſidus in omne caput. 133.a

VII.
LVNAE.

XV. META.

Nec

Nec par aut eadem nocturnæ forma Dianæ
Eſſe poteſt vnquam: ſemperq́; hodierna ſequente
Si creſcit, minor eſt: maior, ſi contrahit orbẽ. 192.a

IN CANACE.

Iam nouies erat orta ſoror pulcherrima Phœbi,
Denaq́; luciferos luna premebat equos. 28.a

II. FAST.

Lunaq́; fulgebat, nec facis vſus erat. 22.b

VII. META.

Tres aberant noctes, vt cornua tota coirent
Efficerentq́; orbem, poſtquam pleniſsima fulſit,
Et ſolida terras ſpectauit imagine Luna. 82.a

XI. META.

Iuro
Antè reuerſurũ quàm Luna bis impleat orbẽ. 142.a

IN PHYL.

Cornua cum Lunæ pleno ſemel orbe coiſſent,
Littoribus noſtris anchora pacta tua eſt.
Luna quater latuit, toto quater orbe recreuit,
Nec vehit Actæas Sithonis vnda rates. 3.a

VII. MET.

Dumq́; quater plenis expleuit cornibus orbem
Luna, quater plenum tenuata retexuit orbem. 88.a.

II. META.

Luna quater iunctis implerat cornibus orbem. 20.b

VIII. MET.

Sexta reſurgebant lunaria cornua Lunæ. 93.b

II. META.

Orbe reſurgebant orientis cornua nono. 22.b

X. META.

Iamq́ʒ coactis
Cornibus in plenum nouies lunaribus orbem. 127.a

IBIDEM.

Perq́ʒ nouem errauit redeuntis cornua Lunæ. 130.a

III. FAST.

Annus erat, decimum cùm luna receperat orbẽ. 30.b

II. FAST.

Luna nouum decies implerat cornibus orbem. 17.a

IBIDEM.

Luna reſumebat decimo noua cornua menſe. 21.b

III. DE PONT.

Nox erat & bifores intrabat Luna feneſtras,
Menſe ferè medio quanta nitere ſolet. 184.b

III. META.

Qualia dimidiæ ſinuantur cornua Lunæ. 41.a

XV. META.

Minimos cùm Luna receſſit in orbes. 194.a

TIBVL. II.

Nec refero Solisq́ʒ vias, & qualis, vt orbem
Compleuit, verſis Luna recurrat equis. 60.b

PROPERT. I.

Et medijs cœlo Luna ruberet equis. 84.b

III.

Qua deficit vnde coactis
Cornibus in plenum menſtrua Luna redit. 117.b

II.

Septima iam plenæ deducitur orbita Lunæ. 103.b

DILV-

VIII.

DILVCVLI.

IN ARIADNE.

Tempus erat, vitrea quo primum terra pruina
Spargitur, & tectæ fronde queruntur aues. 25. a

I. AMOR.

Iamq́; pruinoſos molitur Lucifer axes,
Inq́; ſuum miſeros excitat ales opus. 73. b

IIII. FAST.

Nox vbi tranſierit, cœlumq́; rubeſcere primò
Cœperit, & tactæ rore querentur aues:
Semuſtamq́; facem vigilata nocte viator
Ponet, & ad ſolitum ruſticus ibit opus. 46. a

V. FAST.

Roſcida cùm primum folijs excuſſa pruina eſt,
Et variæ radijs intepuêre comæ. 69. a

VI. FAST.

Manè vbi bis fuerit, Phœbusq́; iterauerit ortus,
Factaq́; erit poſito rore bis vda ſeges. 75. a

VII. META.

Quòd teneat lucis, teneat confinia noctis. 90. b

IX.

AVRORAE.

IIII. FAST.

Cùm Phrygis Aſſaraci Tithonia fratre relicto,
Suſtulit immenſo ter iubar ore ſuum. 59. a

III. FAST.

Cùm croceis rorare genis Tithonia coniux
Cœperit. 35.a

XV. META.

Cùm præuia lucis
Tradendum Phœbo Pallantias inficit orbem. 192.a

I. AMOR.

Iam ſuper Oceanum venit à ſeniore marito,
Flaua pruinoſo quæ vehit axe diem. 80.a

II. META.

Fulget tenebris aurora fugatis. 17.b

IBIDEM.

Vigil nitido patefecit ab ortu
Purpureas aurora fores, & plena roſarum
Atria: diffugiunt ſtellæ, quarum agmina cogit
Lucifer, & cœli ſtatione nouiſſimus exit. 17.a

XIII. META.

Lucem
Cùm croceis inuecta rotis aurora reducet. 32.a

IBIDEM.

Nox vbi conſumpta eſt, aurora rubeſcere primo
Cœperat. 39.b

IIII. FAST.

Nox abijt, oriturq́; aurora. 55.b

IBIDEM.

Proxima cùm veniet terras viſura patentes,
Memnonis in roſeis lutea mater equis. 55.a

IBIDEM.

Proxima victricem cùm Romam inſpexerit Eos,
Et dede-

Et dederit Phœbo ſtella fugata locum. 50. a

IBIDEM.

Poſtea cùm cœlo motis Pallantias aſtris
Fulſerit, & niueos Luna leuárit equos. 49. b

V. FAST.

Poſtea cùm roſeam pulſis Hyperionis aſtris,
In matutinis lampada tollet equis. 62. a

IIII. META.

Poſtera nocturnos aurora remouerat ignes,
Solq́ pruinoſas radijs ſiccauerat herbas. 43. b

III. FAST.

Poſtera cùm teneras aurora refecerit herbas. 40. b

VII. META.

Poſtera depulerant auroræ lumina noctem. 93. a

IBIDEM.

Poſtera depulerat ſtellas aurora micantes. 80. b

IX. META.

Poſtera lux radijs totum patefecerat orbem. 121. b

XV. META.

Poſtera ſidereos aurora fugauerat ignes. 200. a

X.
LVCIFERI.

V. FAST.

Iam Phryx à nupta quereris Tithone relinqui,
Et vigil Eois Lucifer exit aquis. 79. b

IN LEANDRO.

Iamq́ fugatura Tithoni coniuge noctem,
Præuius auroræ Lucifer ortus erat. 51. a

Hoc

III. TRIST.

Hoc vtinam nitidis ſolis prænuncius, ortus
Afferat admiſſo Lucifer albus equo. 117.a

XV. META.

Cumq́ albo Lucifer exit
Clarus equo. 192.a

I. AMOR.

Iamq́ pruinoſos molitur Lucifer axes,
Inq́ ſuum miſeros excitat ales opus. 73.b

IIII. META.

Admonitorq́ operum cœlo clariſſimus alto
Lucifer ortus erat. 53.b

I. TRIST.

Cœlo nitidiſſimus alto,
Stella grauis nobis Lucifer ortus erat. 94.a

VIII. MET.

Iam nitidum retegente diem, noctisq́ fugante
Tempora Lucifero. 93.b

V. FAST.

Hinc vbi protulerit formoſa ter Heſperus ora,
Ter dederint Phœbo ſidera victa locum. 66.b

IIII. META.

Dum Lucifer ignes
Euocet Auroræ, curſus Aurora diurnos. 52.b

XI.
ORIENTIS SOLIS vel Diei.

Sole

VII. META.

Sole ferè radijs feriente cacumina primis. 92.b

IX. META.

Lux ſubit, & primo feriente cacumina Sole
Diſcedunt. 110.a

III. FAST.

Ortus erat ſummo tantũmodò margine Phœbus. 34.b

IN SAPPH.

At cùm ſe Titan oſtendit, & omnia ſecum. 67.a

VII. META.

Iubar aureus extulerat Sol. 90.a

III. FAST.

Totum iam Sol emouerat orbem. 34.b

IBIDEM.

Protulerit cùm totum craſtinus orbem
Cynthius. 34.b

IBIDEM.

Protulerit terris cùm totum Cynthius orbem. 34.b

V. META.

Vbi alma dies hebetarat ſidera. 63.a

IIII. DE PONTO.

Eoo quoties ſurgit ab orbe dies. 202.a

V. FAST.

Liquido iubar æthere tollit
Candida Lucifero præueniente dies. 68.b

TIBVL. I.

Dum rota Luciferi prouocet orta diem. 55.a

III.

Tandem cùm ſummo Phœbus proſpexit ab ortu. 66.b

Splen-

IIII.

Splendidior liquidis cùm Sol caput extulit vndis. 71.b

PROPERT. IIII.

Et iam quarta canit venturam buccina lucem,
Ipſaq; in Oceanum ſidera lapſa cadunt. 138.a

XII. MERIDIEI.

III. META.

Iamq; dies medius rerum contraxerat vmbras,
Et Sol ex æquo meta diſtabat vtraq;. 32.a

III. DE ARTE.

Iamq; dies medius tenues contraxerat vmbras,
Inq; pari ſpacio veſper & ortus erant. 150.b

III. META.

Fecerat exiguas iam Sol altiſſimus vmbras.

XI. META.

Medio cùm Sol altiſſimus orbe
Tantum reſpiceret, quantum ſupereſſe videret. 140.a

XIIII. META.

Medio cum plurimus orbe
Sol erat, et minimas à vertice fecerat vmbras. 175.b

I. META.

Dum calet, & medio Sol eſt altiſſimus orbe. 11.b

X. META.

Iamq; ferè medius Titan venientis & actæ
Noctis erat, ſpacioq; pari diſtabat vtrinq;. 124.b

III. META.

Nunc

Nunc Phœbus vtraq́;
Diſtat idem terra, finditq́; vaporibus arua. 32.a

X. META.

Aeſtus erat, mediusq́; dies, ſolisq́; vapore
Concaua littorei feruebant brachia Cancri. 124.a

I. AMOR.

Aeſtus erat, mediamq́; dies exegerat horam. 72.a

II. META.

Vlterius medio ſpacium Sol altus habebat. 22.a

II. FAST.

Aut plus aut medium ſole tenente diem. 16.b

IBIDEM.

Medias Sole tenente vias. 20.a

XIII.
SOLIS OCCIDENTIS.

II. FAST.

Proximus Heſperias Titan abiturus in vndas,
Gemmea purpureis cùm iuga demet equis. 15.a

IN CYDIPPE.

Cùm iam prope luce peracta
Demere purpureis Sol iuga vellet equis. 62.b

IIII. FAST.

Dempſerat emeritis iam iuga Phœbus equis. 54.b

VI. META.

Iam labor exiguus Phœbo reſtabat, equiq́;
Pulſabant pedibus ſpacium decliuis Olympi. 75.a

XI. META.

Pronus

Pronus erat Titan, inclinatoq́ꝫ petebat
Heſperium temone fretum. 138.b

VI. FAST.

At pater Heliadum radios vbi tinxerit vndis,
Et cinget geminos ſtella ſerena polos. 83.b

XIIII. META.

Preſſerat occiduus Tarteßia littora Phœbus. 181.b

XV. META.

Candidus Oceano nitidũ caput abdiderat Sol. 189.b

IIII. META.

Lux tardè diſcedere viſa
Præcipitatur aquis, et aquis nox exit ab ijſdem. 43.b

IBIDEM.

Iamq́ꝫ cadente die veritus ſe credere nocti,
Conſtitit. 52.b

II. FAST.

Condere iam vultus Sole parante ſuos. 27.a

IBIDEM.

Heſperus & fuſco roſcidus ibat equo. 17.a

XVIII.
CREPVSCVLI.

III. META.

Iamq́ꝫ dies exactus erat, tempusq́ꝫ ſubibat,
Quod tu nec tenebras, nec poßis dicere lucem:
Sed cum luce tamen dubia confinia noctis. 48.b

IN HYPERM.

Modò facta crepuſcula terris

Vltima pars lucis, primaq́; noctis erat. 36.a

I. AMOR.

Qualia ſublucent fugiente crepuſcula Phœbo,
Aut vbi nox abijt, nec tamen orta dies. 72.a

XV. META.

Seram pepulêre crepuſcula lucem,
Vmbraq́; telluris tenebras induxerat orbi. 200.a

V. FAST.

At ſimul inducent obſcura crepuſcula noctem. 62.a

I. META.

Inhoſpita tecta tyranni
Ingredior, traherent cùm ſera crepuſcula noctem. 5.b

V. FAST.

Inde domũ redeunt ſub prima crepuſcula mœſti. 67.a

XV.

NOCTIS.

VII. META.

Homines, volucresq́; ferasq́;
Soluerat alta quies, nullo cum murmure ſerpens,
Immotæq́; ſilent nullo cum murmure ſepes,
Immotæq́; ſilent frondes, ſilet humidus aër,
Sidera ſola micant. 82.a

I. TRIST.

Iamq́; quieſcebant voces hominumq́; canumq;,
Lunaq́; nocturnos alta regebat equos. 93.a

IIII. FAST.

Iam color vnus ineſt rebus, tenebrisq́; teguntur

Q *Omnia,*

Omnia, iam vigiles conticuêre canes. 51.b

X. META.

Tempus erat, quo cuncta ſilent, interq́ Triones
Flexerat obliquo plauſtrum temone Bootes. 129.b

I. AMOR.

Vrbe ſilent tota, vitreoq́ madentia rore
Tempora noctis erunt. 73.b

IIII. FAST.

Interea placidam redimita papauere frontem
Nox venit, & ſecum ſomnia nigra trahit. 54.b

IN HERONE.

Sic vbi lux acta eſt, & noctis amicior hora,
Exhibuit pulſa ſidera clara die. 53.a

XV. META.

Et caput extulerat denſiſſima ſidereum nox. 189.b

VI. FAST.

Humida cum pulſo nox erit orta die. 79.b

II. FAST.

Iamq́ vbi ſuadebit placidos nox humida ſomnos. 24.b

VII. MET.

Nox ſubit, & curis exercita corpora ſomnus
Occupat. 89.b

I. META.

Cùm Sol tellure ſub alta eſt. 12.b

XI. META.

Nox cœlum ſparſerat aſtris. 139.b

TIBVL. III.

Iam nox æthereum nigris emerſa quadrigis
Mundum, cœruleo lauerat amne rotas. 66.b

Nox

II.

Nox iungit equos, currumq́ſequuntur
Matris laſciuo ſidera fulua choro. 58.b

XVI.

NOCTIS INTEMPEſtæ, ſeu Conticinij.

V. FAST.

Nox vbi iam media eſt, ſomnosq́ ſilentia præbent,
Et canis, & variæ conticuiſtis aues. 66.b

X. META.

Noctis erat medium, curasq́ & corpora ſomnus
Soluerat. 128.a

IIII. FAST.

Noctis erat medium, placidiq́ ſilentia ſomni. 52.b

V. META.

Cùm medio noctis ſpacio ſub imagine ſomni,
Inachis ante torum, pompa comitata ſacrorum
Aut ſtetit aut viſa eſt. 120.a

I. AMOR.

Peruigil in mediæ ſidera noctis eras. 73.b

VI. FAST.

Mediæ tempora noctis erant. 78.a

IN SAPPH.

Hactenus vt media cætera nocte ſilent. 67.b

XV. META.

Cùm laſſa quiete
Cuncta iacent media. 192.a

PROPERT. I.

Me mediæ noctes, me ſidera plena iacentem,
Frigidaq́ʒ Eoo me dolet aura gelu. 88.a

Sub primum ſomnum.

VIII. MET.

Prima quies aderat, qua curis feſſa diurnis
Pectora ſomnus habet. 95.a

XVII.

TEMPORVM VARIORVM.

Horæ vnius.

X. META.

Nec plena longior hora,
Pacta mora eſt. 134.a

Plurium.

III. DE PONTO.

Quæ quanquā lingua mihi ſunt properante per horas,
Lecta ſatis multas, pauca fuiſſe queror. 188.a

Diei.

IN HERMIO.

Cùm tamen altus equis Titan radiantibus inſtat. 21.b

I. FAST.

Proxima proſpiciet Tithono aurora relicto,
Arcadiæ ſacrum pontificale deæ. 9.b

IIII. TRIST.

Lucifer amborum natalibus affuit idem. 135.a

Iamq́ʒ

VIII. META.

Iamq́ꝫ duas lucis partes Hyperione merſo,
Diſcubuêre thoris. 103.b

XV. META.

Ad finem lucis ab ortu. 199.b

Dierum trium.

VII. META.

Ter iuga Phœbus equis in Ibero flumine merſis
Dempſerat, & quarta radiantia nocte micabant
Sidera. 84.b

IIII. FAST.

Ter ſine perpetuo cœlum verſetur in axe,
Ter iungat Titan, terq́ꝫ reſoluat equos. 46.b

III. FAST.

Tres vbi Luciferos veniens præmiſerit Eos. 43.a

Quatuor dierum.

IBIDEM.

Inde quater paſtor ſaturos vbi clauſerit hœdos,
Canuerint herbæ rore recente quater. 43.a

Quinq; dierum.

II. FAST.

Quintus ab æquoreis nitidum iubar extulit vndis
Lucifer, & primi tempora veris erunt. 16.b

Sex dierum.

III. FAST.

Sextus vbi è terra cliuoſum ſcandet Olympum
Phœbus, & alatis æthera carpet equis. 35.b

IBIDEM.

Sex vbi ſuſtulerit totidem quoq; deſeret ortus,
Purpureo rapidum qui vehit axe diem. 37.a

XV. META.

Sexta Pallantidos ortu
Italiam tenuit. 200.b

Septem dierum.

II. AMOR.

Septima lux venit non exhibitura ſequentem. 78.b

Decem dierum.

XIIII. META.

Proxima poſt nonam cùm ſeſe aurora moueret. 178.b

IIII. DE PONT.

Luce minus decima dominam venietis in vrbẽ. 196. b

XI. META.

Per bis quinq; dies & iunctas ordine noctes,
Et iam ſtellarum ſublime coëgerat agmen
Lucifer vndecimus. 136.a

Noctium.

IN LEANDRO.

Septima nox agitur, ſpaciũ mihi longius anno. 49.b

Menſis vnius.

IIII. DE PON.

Ergo vbi Iane biceps longum reſerauerit annum,

Pulſus

Pulſus & à ſacro menſe December erit. 197. b

I. TRIST.

Aut hæc me gelido tremerem cum menſe Decembri.

IIII. DE PON. (101. a

Nam tibi finitum ſummo Græcine Decembri
Imperium, Iani ſuſcipit ille die. 201. a

VII. META.

Alter agebatur poſt ſacra iugalia menſis. 90. b

Anni vnius.

III. DE PONT.

Dum venit huc rumor, properataq; carmina fiunt,
Factaq; eunt ad vos, annus abiſſe poteſt. 187. a

IIII. DE PON.

Dum tua peruenit, dum littera noſtra recurrens,
Tot maria & terras permeat, annus abit. 204. a

III. FAST.

Quò minus emeritis exiret curſibus annus. 29. a

XIIII. META.

Annua nos illic tenuit mora. 179. b

II. DE PONT.

Hic mihi labentis pars anni magna peracta eſt. 178. b

VI. META.

Signa Deus bis ſex acto luſtrauerat anno. 76. b

XIII. MET.

Cùm ſol duodena peregit
Signa. 268. b

Annorum duorum.

IIII. TRIST.

Vt patria careo, bis frugibus area trita eſt,
Diſsilijt nudo preſſa bis vua pede. 132.b

IBIDEM.

Bis me ſol adijt gelidæ poſt frigora brumæ,
Bisq́ʒ ſuum tacto Piſce peregit iter. 133.a

IN HYPSIP.

Hîc tibi bisq́ʒ æſtas, bisq́ʒ cucurrit hiems.
Tertia meßis erat, cùm tu dare vela coactus. 14.b

III. FAST.

Signa recenſebat bis ſol ſua, tertius ibat
Annus. 38.a

Trium annorum.

IX. META.

Tertius æquoreis incluſum piſcibus annum
Finierat Titan. 123.a

V. TRIST.

Vt ſumus in Ponto, ter frigore conſtitit Iſter,
Facta eſt Euxini dura ter vnda maris. 146.b

Quatuor annorum.

I. DE PONTO.

Hîc me pugnantem cum frigore, cumq́ʒ ſagittis,
Cumq́ʒ meo fato, quarta fatigat hiems. 154.b

IBIDEM.

Vt careo vobis Scythicas detruſus in oras,
Quatuor autumnus Pleïas orta facit. 163.b

Quinq; annorum.

VI. META.

Iam tempora Titan
Quinq; per autumnos repetitis duxerat annis. 74.a

IIII. DE PONT.

In Scythia nobis quinquennis Olympias acta,
Iam tempus luſtri tranſit in alterius. 196.b

Sex annorum.

IIII. DE PONT.

An graue ſex annis pulchram tenuiſſe Calypſo,
Aequoreæq; fuit concubuiſſe dea? 202.b

IBIDEM.

Sed me iam Care niuali
Sexta relegatum bruma ſub axe videt. 205.b

IN SAPPH.

Sex mihi natales ierant, cùm lecta parentis
Ante diem lacrimas oſſa bibêre meas. 66.a

IIII. DE PONT.

Hæc mihi in Euxino bis tertia ducitur æſtas
Littore, pellitos inter agenda Getas. 202.a

Septem annorum.

IN DIDONE.

Per mare, per terras ſeptima iactat hiems. 18.a

Decem annorum.

XII. META.

Iamq; ferè tracto duo per quinquennia bello. 157.b

IIII. DE PON.

Vlyſſes

Iactatus dubio per duo luſtra mari. 202.b

IBIDEM.

Vlyſſem
Errantem ſæuo per duo luſtra mari. 208.a

III. FAST.

Bis quino fœmina menſe parit. 30.b

Viginti annorum.

IIII. TRIST.

Iamq́; decem vitæ frater geminauerat annos. 135.b

Quinquaginta annorum.

IBIDEM.

Poſtq́; meos ortus Piſæa vinctus oliua
Abſtulerat decies præmia victor eques. 136.b

IN IBIN.

Temp⁹ ab hoc luſtris mihi iã bis quinq; peractis. 209.a

IIII. TRIST.

Iamq́; decem luſtris omni ſine labe peractis. 134.b

Nonaginta annorum.

IBIDEM.

Et iam complerat genitor ſua fata, nouemq́;
Addiderat luſtris altera luſtra nouem. 136.a

Trecentorum annorum.

XIIII. MET.

Ter centum meſſes, ter centum muſta videre
Tempus erit. 177.a

Vixi

XII. META.

Vixi

Annos bis centum, nunc tertia viuitur ætas. 151. a

Quingentorum annorum.

IIII. FAST.

Poſt vt Roma potens opibus, iam ſecula quinq;
Vidit, & è domito ſuſtulit orbe caput. 47. b

XV. META.

Hæc vbi quinq; ſuæ complerunt ſecula vitæ. 195. b

Quindecim dierum.

TIBVL. III.

Languent ter quinos ſed mea membra dies. 68. a

Trecentorum annorum.

IIII.

Vixerit ille ſenex quamuis, dum terna per orbem
Secula fertilibus Titan decurreret horis. 70. a

IBIDEM.

Terna minus Pyliæ miretur ſecula famæ,
Namq; ſenex longæ peregit dum ſecula vitæ,
Centum fœcundas Titan renouauerat annos. 71. b

Duarum noctium.

PROPERT. II.

Iuppiter Alcmenæ geminas requieuerat arctos,
Et cœlum noctu bis ſine rege fuit. 104. b

Trium annorum.

III.

Tertius

Tertius haud multò min⁹ eſt cùm dicitur annus. 125.b

Viginti annorum.

IBIDEM.

Occidit, & miſero ſteterat vigeſimus annus. 128.a

II.

Penelope poterat bis denos ſalua per annos
Viuere, tam multis fœmina digna procis. 96.b

XVIII.
TEMPORIS PERPETVI.

III. DE PONT.

Teſtataq́ tempus in omne. 181.a

II. DE PONTO.

Hîc ſim licet omnibus annis. 179.a

DE MED. FACIEI.

Sufficit, et longum probitas perdurat in æuum. 179.b

XIX.
DIES NOCTESQ.

I. DE PON.

Siue dies igitur caput hoc miſerabile cernit,
Siue pruinoſæ noctis aguntur equi. 155.a

IN PHYL.

Siue die laxatur humus, ſeu frigida lucent
Sidera. 5.a

IN LAODA.

Siue latet Phœbus, ſeu terris altior extat,
Tu mihi luce dolor, tu mihi nocte venis. 35.a

Illum

V. META.

Illum non vdis veniens aurora capillis
Ceſſantem vidit, non Heſperus. 63.a

III. TRIST.

Nulla venit ſine te nox mihi, nulla dies. 113.b

II. DE REMED.

Illa tibi noctes auferat, illa dies. 162.a

IIII. DE PON.

Pectore te toto, totisq́ incumbere neruis,
Et niti pro me nocte dieq́ decet. 180.b

TIBVL. II.

Nunc & amara dies, & noctis amarior vmbra eſt,
Omnia nam triſti tempora felle madent. 60.b

III.

Quàm vellem longas tecum requieſcere noctes,
Et tecum longos peruigilare dies. 69.a

PROPERT. III.

Totq́ hiemis noctes, totq́ nataſſe dies. 123.b

I.

Siue dies, ſeu nox venerit, illa mea eſt. 83.b

III.

Vltima quæ Pæto noxq́ diesq́ fuit. 119.b

XX.

AB ORTV SOLIS vſq; ad occaſum.

IIII. TRIST.

Ibit ad occaſum, quicquid dicemus ab ortu,

Teſtis

Teſtis & Heſperiæ vocis Eous erit. 234.b

V. FAST.

Seu quis ab Eoo nos impius orbe laceſſet,
Seu quis ab occiduo Sole domandus erit. 68.b

I. DE PONTO.

Cæſaris ira mihi nocuit, quem Solis ab ortu,
Solis ad occaſus vtraq; terra timet. 159.a

V. META.

Natam
Solis ab occaſu, ſolis quærebat ad ortum. 63.a

V. TRIST.

Vel quia vix ingens ad finem Solis ab ortu,
Illo cui paret mitius orbis habet. 145.b

III. DE PON.

Qua nihil in terris ad finem Solis ab ortu
Clarius, excepto Cæſare, mundus habet. 182.a

IN IBIN.

A vesſpere Solis ad ortus. 216.a

IIII. META.

Sæpe ſub occaſus, ſæpe eſt delatus in ortus. 52.b

I. META.

Terrarum quaſcunq; vident occaſus & ortus,
Nos tua turba ſumus. 7.b

IIII. FAST.

Longa ſit huic ætas, dominæq; potentia terræ,
Sitq; ſub hac oriens occiduusq; dies. 57.a

III. DE ARTE.

Veſper & Eoæ nouêre Lycorida terræ. 147.b

I. META.

Litto

Littora voce replet ſub vtroq; iacentia Phœbo. 7. b

TIBVL. II.

Quaq; patent ortus, & quà fluitantibus vndis
Solis anhelantes abluit amnis equos. 62. a

IIII.

Cimmerion etiam obſcuras acceßit ad oras,
Quis nunquam candente dies apparuit ortu,
Siue ſuper terras Phœbus, ſeu curreret infra. 70. b

XXI.
REGIONIS SEPTENtrionalis.

V. TRIST.

Quem nunc ſuppoſitum ſtellis Erimanthidos Vrſæ
Iuncta tenet crudis Sarmatis ora Getis. 140. a

III. TRIST.

Suppoſitum ſtellis nunquam tangentibus æquor,
Me ſciat in media viuere barbaria. 120. b

IBIDEM.

Proxima ſideribus tellus Erymanthidos Vrſæ
Me tenet. 115. b

I. DE PONT.

Diuidimur cœlo, quæq; eſt procul vrbe Quirini,
Aſpicit hirſutos cominus Vrſa Getas. 161. a

III. TRIST.

Barbara me tellus, & inhoſpita littora Ponti,
Cumq; ſuo Borea Mænalis vrſa videt. 121. b

IIII. TRIST.

Quòd

Quòd Scythicis habitem, longus ſummotus, in oris,
Siccaq́; ſint oculis proxima ſigna meis. 134.b

II. DE PONTO.

Cùm ſim ſub cardine mundi,
Qui ſemper liquidis altior extat aquis. 179.b

IIII. TRIST.

Vita procul patria, peragenda ſub axe Boræo eſt,
Quà maris Euxini terra ſiniſtra iacet. 134.a

III. TRIST.

Quæq́; Lycaonio terra ſub axe iacet. 113.a

V. TRIST.

Hæc gelido terra ſub axe latet. 139.b

II. TRIST.

Parrhaſiæ gelido virginis axe premor. 105.a

II. DE' PON.

Triſtior iſta
Terra ſub ambobus non iacet vlla polis. 175.a

IN IBIN.

Ille relegatum gelidos Aquilonis ad ortus. 209.a

XXII.

ZONARVM.

I. META.

Vtq́; duæ dextra cœlum, totidemq́; ſiniſtra
Parte ſecant Zonæ, quinta eſt ardentior illis:
Sic onus incluſum numero diſtinxit eodem
Cura Dei, totidemq́; plagæ tellure premuntur:

Quarum

Quarum quæ media eſt, non eſt habitabilis æſtu,
Nix tegit alta duas, totidem inter vtramq; locauit,
Temperiemq́; dedit miſta cum frigore flamma. 2. b

TIBVL. IN HEXAM.

Nam circumfuſo conſiſtit in aëre tellus,
Et quinq; in partes totus diſponitur orbis.
Atq; duæ gelido vaſtantur frigore ſemper,
Illic & denſa tellus abſconditur vmbra,
Et nulla incœpto perlabitur vnda liquore,
Sed durata riget denſam in glaciemq́; niuemq́; :
Quippe vbi non vnquam Titan ſuper ingerit ortus,
At media eſt Phœbi ſemper ſubiecta calori,
Seu propior terris æſtiuum fertur in orbem,
Seu celer hibernus properat decurrere luces,
Non ergo preſſo tellus conſurgit aratro,
Nec frugem ſegetes præbent, nec pabula terræ,
Non illic colit arua déus Bacchusúe Ceresúe,
Nulla nec exhauſtas habitant animalia partes.
Fertilis hanc inter poſita eſt, interq́; rigentem,
Noſtraq́; & huic aduerſa ſolo pars altera noſtro:
Quas ſimiles vtrinq; tenens vicinia cœli,
Temperat alter, & alterius vires negat aër.
Hinc placidus nobis per tempora labitur annus,
Hic & colla iugo didicit ſubmittere taurus,
Et lenta excelſos vitis conſcendere ramos:
Tondeturq́; ſeges maturos annua partus,
Et ferro tellus, pontus conſinditur ære. 72. a

XXIII.

VENTORVM.

I. META.

Eurus ad auroram, Nabatæaq́ʒ regna receſsit,
Perſidaq́ʒ & radijs iuga ſubdita matutinis.
Veſper, & occiduo quæ littora Sole tepeſcunt,
Proxima ſunt Zephyro. Scythiam, ſeptemq́ʒ triones
Horrifer inuaſit Boreas, contraria tellus
Nubibus aſsiduis, pluuioq́ʒ madeſcit ab Auſtro. 3.A

I. TRIST.

Nam modò purpureo vires capit Eurus ab ortu,
Nunc Zephyrus ſero veſpere miſſus adeſt.
Nunc gelidus ſicca Boreas bacchetur ab Arcto,
Nunc Notus aduerſa prælia fronte gerit. 91.A

II. DE ARTE.

Nam modò Threïcio Borea, modò currimus Euro,
Sæpe tumet Zephyro lintea, ſæpe Noto. 133.A

IIII. DE PONTO.

Hinc oritur Boreas, oraq́ʒ domeſticus huic eſt,
Et ſumit vires à propiore loco.
At Notus, aduerſo tepidus qui ſpirat ab axe,
Eſt procul, & rarus languidiorq́ʒ venit. 203.A

V. MET. DE BOREA.

Apta mihi vis eſt, hac triſtia nubila pello.
Hac freta concutio, nodoſaq́ʒ robora verto,
Induroq́ʒ niues, & terras grandine pulſo.
Idem ego, cùm fratres cœlo ſum nactus aperto,
(Nam mihi campus is eſt) tanto molimine luctor,
Vt medius noſtris concurſibus inſonet æther,

Exili-

Exiliantq́ cauis eliſi nubibus ignes.
Idem ego, cùm ſubij conuexa foramina terræ,
Suppoſuiq́ ferox imis mea terga cauernis,
Sollicito manes, totumq́ tremoribus orbem. 78. b

III. TRIST. DE EOD.

Tantaq́ commoti vis eſt Aquilonis, vt altas
Aequet humo turres, tectaq́ rapta ferat. 120. b

I. META.

Madidis Notus euolat alis
Terribilem picea tectus caligine vultum. 6. a

XXIIII.
SCYLLAE ET Charybdis.

XIII. META.

Scylla latus dextrum, læuum irrequieta Charybdis
Infeſtat: vorat hæc raptas, remouitq́ carinas:
Illa feris atram canibus ſuccingitur aluum,
Virginis ora gerens. 170. b

IN IBIN.

Scylla vorax, Scyllæ aduerſa Charybdis. 215. b

TIBVL. I.

Nec Scyllæ ſæuo conterruit impetus orbe,
Cùm canibus rapidas inter freta ſerperet vndas:
Nec violenta ſuo conſumſit more Charybdis,
Vel ſi ſublimis fluctu conſurgeret imo,
Vel ſi interrupto nudaret gurgite pontum. 70. b

PROPER. II.

Crede mihi, nobis miteſcet Scylla, nec vnquam
Alternante vorans vaſta Charybdis aqua. 108.a

IIII.

Scyllaq́; & alternas ſciſſa Charybdis aquas. 123.b

Scyllæ.

IN MEDEA.

Aut me Scylla rapax canibus miſiſſet edendum
Debuit ingratis Scylla nocere viris. 31.b

Charybdis.

IIII. DE PONT.

Nec potes infeſtis æquare Charybdin Achæis,
Ter licet epotum, ter vomat illa fretum. 202.b

II. DE REMED.

Hic vomit epotas dira Charybdis aquas. 165.a

II. AMOR.

Nec quas ſubmerſis ratibus ſaturata Charybdis
Fundit, & effuſas ore receptat aquas. 94.a

XXV.
PLVVIARVM.

I. META.

Pœna placet diuerſa, genus mortale ſub vndis
Perdere, & ex omni nimbos dimittere cœlo. 6.a

IX. META.

Sed neq;, quas poſſet terris inducere nubes,
Tunc habuit, nec quos cœlo demitteret imbres. 20.a

XIIII. META.

Into-

Intonnit dicente dea, tonitrumq; ſecuti
Cùm ſaliente graues ceciderunt grandine nimbi,
Aëraq; & tumidum ſubitis concurſibus æquor
Aſtræi turbant, & eunt in prælia fratres. 183.b

XI. META.

Ecce cadunt largi reſolutis nubibus imbres,
Inq; fretum credas totum deſcendere cœlum,
Inq; plagas cœli tumefactũ aſcendere pontum. 143.a

I. META.

Fit fragor, & denſi funduntur ab æthere nimbi. 6.b

II. FAST.

Sol fugit, & remouent ſubeuntia nubila cœlum,
Et grauis effuſis decidit imber aquis. 22.a

IIII. DE PONT.

Nulla dies adeò eſt auſtralibus humida nimbis,
Non intermiſsis vt fluat imber aquis. 22.a

IN NVCE.

Non expectata cùm venit imber aqua. 170.b

V. META.

Et modò Sol nimius, nimi⁹ modò corripit imber. 63.b

II. FAST.

Sæpe graues pluuias adopertus nubibus æther
Concitat. 15.a

V. FAST.

Cœlum nigreſcit ab Auſtris,
Et ſubita frondes decutiuntur aqua. 64.b

II. DE PONT.

Cùm multis lucibus antè
Fuderit aſsiduas nubibus Auſter aquas. 167.a

I. META.

Contraria tellus
Nubibus aſsiduis, pluuioq́ madeſcit ab Auſtro. 3.a

IN NVCE.

At mihi nec grando duris inuiſa colonis
Nec ventus damno Solúe geluúe fuit. 170.a

TIBVL. I.

Non mihi pigra nocent hibernis frigora noctis,
Non mihi cùm multa decidit imber aqua. 44.b

IBIDEM.

Quamuis prætexent picta ferrugine cœlum
Venturam admittat imbrifer arcus aquam. 48.b

IBIDEM.

Aut gelidas hibernus aquas cùm fuderit Auſter. 43.b

XXVI.

TEMPESTATVM.

XI. META.

Aſpera creſcit hiems, omniq́ à parte feroces
Bella gerunt venti, fretaq́ indignantia miſcent,
Ipſe pauet, nec ſe qui ſit ſtatus, ipſe fatetur
Scire ratis rector, nec quid iubeatúe velitúe,
Tanta mali moles, tantoq́ potentior arte eſt.
Quippe ſonant clamore viri, ſtridore rudentes,
Vndarum incurſu grauis vnda, tonitrubus æther,
Fluctibus erigitur, cœlumq́ æquare videtur
Pontus, & inductas aſpergine tangere nubes,
Et modò cùm fuluas ex imo verrit harenas,

Concolor

Concolor eſt illis: Stygia modò nigrior vnda,
Sternitur interdum, ſpumisq́; tumentibus albet.
Ipſa quoq; his agitur vicibus Trachinia puppis,
Et nunc ſublimis veluti de vertice montis
Deſpicere in valles, imumq́; Acheronta videtur:
Nunc vbi demiſſam curuum circumſtetit æquor,
Suſpicere inferno ſummum de gurgite cœlum.
Sæpius ingentem fluctu latus icta fragorem.
Nec leuius pulſata ſonat, quàm ferreus olim,
Cùm laceras aries baliſtaúe concutit arces:
Vela madent nimbis, & cùm cœleſtibus vndis
Aequoreæ miſcentur aquæ, caret ignibus æther.
Cæcaq́; nox premitur tenebris hiemisq́;, ſuisq́;.
Diſcutiunt tamen has, præbentq́; micantia lumen
Fulmina, fulmineis ardeſcunt ignibus vndæ.
Dat quoq; iam ſaltus intra caua texta carinæ
Fluctus, & vt miles numero præſtantior omni,
Cùm ſæpe aſſilijt defenſæ mœnibus vrbis,
Spe potitur tandem: laudisq́; accenſus amore,
Inter mille viros murum tamen occupat vnus:
Sic vbi pulſarunt celſi latera ardua fluctus,
Vaſtius inſurgens, decimæ ruit impetus vndæ. 142. b

I. TRIST.

Me miſerum, quanti montes voluuntur aquarum,
Iamiam tacturos ſidera ſumma putes.
Quantæ diducto ſubſidunt æquore valles,
Iamiam tacturas Tartara nigra putes.
Quocunq; aſpicio, nihil eſt niſi pontus & æther,
Fluctibus hic tumidus, nubibus ille minax.

Inter vtrunq; fremunt immani murmure venti,
Neſcit cui domino pareat vnda maris.
Rector in incerto eſt, nec quid fugiatúe petatúe
Inuenit, ambiguis ars ſtupet ipſa malis.
Scilicet occidimus, nec ſpes eſt vlla ſalutis,
Dumq; loquor, vultus obruit vnda meos.
Hei mihi quàm celeri micuerunt nubila flamma,
Quantus ab æthereo perſonat axe fragor.
Nec leuius laterum tabulæ feriuntur ab vndis,
Quàm graue baliſtæ mœnia pulſat onus.
Qui venit hic fluctus, fluctus ſupereminet omnes,
Poſterior nono eſt vndecimoq́; prior. 91.b

III. FAST.

Vela cadunt primò, & dubia librantur ab aura,
Findite remigio, nauita dixit, aquas.
Dumq́; parant torto ſubducere carbaſa lino,
Percutitur rapido puppis adunca Noto.
Inq́; patens æquor, fruſtra pugnante magiſtro,
Fertur, & ex oculis viſa refugit humus.
Aßiliunt fluctus, imoq́; à gurgite pontus
Vertitur, & canas alueus haurit aquas.
Vincitur ars vento, nec iam moderator habenis
Vtitur, at votis is quoq; poſcit opem.
Iactatur tumidas exul Phœniſſa per vndas. 38.b

I. TRIST.

Me miſerum, quantis nigreſcunt æquora ventis,
Erutaq́; ex imis feruet harena vadis.
Monte nec inferior proræ puppiq́; recuruæ
Inſilijt, & pictos verberat vnda deos.

Pinea

Pinea texta ſonant, pulſi ſtridore rudentes,
Aggemit & noſtris ipſa carina malis.
Nauta confeſſus gelidum pallore timorem,
Iam ſequitur victus, non regit arte ratem.
Vtq; parum validus non proficientia rector
Ceruicis rigidæ frena remittit equo:
Sic non quò voluit, ſed quò rapit impetus vndæ,
Aurigam video vela dediſſe rati. 95.a

IBIDEM.

Nunc quoq; contenti ſtrident aquilone rudentes,
Inq; modum tumuli concaua ſurgit aqua.
Ipſe gubernator tollens ad ſidera palmas,
Expoſcit votis, immemor artis, opem.
Quocunq; aſpexi, nihil eſt niſi mortis imago. 101.a

IN LEANDRO.

Fluctibus immodicis Athamantidos æquora canent,
Vixq; manet portu tuta carina ſuo. 51.b

IBIDEM.

Ipſa vides cœlum pice nigrius, & freta ventis
Turbida, perq; cauas vix adeunda rates. 49.a

I. TRIST.

Et mea cymba ſemel vaſta percuſſa procella,
Illum, quo læſa eſt, horret adire locum. 90.b

IN HERO.

Quanto planguntur littora fluctu,
Et latet obſcura condita nube dies. 54.b

I. DE PONTO.

Aequora ſemper
Ventorum rabie ſolibus orba tument. 158.a

IN LEANDRO.

Sollicitum raucis vt mare feruet aquis. 49.b

XXVIII.
SERENITATIS.

V. META.

Deſierant imbres, victoq́; Aquilonibus Auſtro
Fuſca repurgato fugiebant nubila cœlo. 60.a

I. META.

Nubila diſiecit, nimbisq́; Aquilone remotis,
Et cœlo terras oſtendit, & æthera terris. 7.b

IIII. FAST.

Nam modò ſiccus erat gelidis Aquilonibus annus,
Nunc ager aßidua luxuriabat aqua. 54.a

IBIDEM.

Sicca diu fuerat tellus, ſitus vſſerat herbas. 48.b

II. TRIST.

Nunc vbi detonuit, ſtrepituq́; exterruit orbem,
Purum diſcußis aëra reddit aquis. 120.b

II. DE PONT.

Numine cœleſti ſolem fulſiſſe ſerenum. 167.a

PROPERT. III.

Tranſeat hic ſine nube dies, ſtent aëre venti,
Ponat & in ſicco molliter vnda minas. 121.b

XXVIIII.
FONTIS.

III. META.

Fons

Fons erat illimis, nitidis argenteus vndis,
Quem neq; paſtores, neq; paſtæ in monte capellæ
Contigerant, aliudúe pecus: quem nulla volucris,
Nec fera turbarat, nec lapſus ab arbore ramus,
Gramen erat circà, quod proximus humor alebat,
Siluaq́; ſole locum paſſura tepeſcere nullo. 36.b

III. DE ARTE.

Eſt prope purpureos colles florentis Hymetti
Fons ſacer, & viridi ceſpite mollis humus.
Silua nemus non alta facit, tegit arbutus herbam
Roſmaris & laurus, nigraq́; myrthus olent.
Nec denſum folijs buxum, fragilesq́; myrica,
Nec tenues cythiſi, cultaq́; pinus abeſt.
Lenibus impulſæ Zephyris auraq́; ſalubri,
Tot generũ frondes herbaq́; ſumma tremit. 150.a

IN SAPPH.

Eſt nitidus, vitroq́; magis pellucidus amnis,
Fons ſacer, hunc multi numen habere putant.
Quem ſupra ramos extendit aquatica Lothos,
Vna nemus, tenero ceſpite terra viret. 67.b

III. META.

Fons ſonat à dextra tenui pellucidus vnda,
Margine gramineo patulos incinctus hiatus. 37.b

XXIX.
STAGNI.

IIII. META.

Videt hic ſtagnum lucentis, ad imum

Vſq;

Vſq; ſolum lymphæ : non illic canna paluſtris,
Nec ſteriles vluæ, nec acuta cuſpide iunci :
Perſpicuus liquor eſt : ſtagni tamen vltima viuo
Ceſpite cinguntur, ſemperq; virentibus herbis.

XXX.

FLVVII AMOENI.

V. META.

Haud procul Aetneis lacus eſt à mœnibus altus,
Nomine Perguſa : non illo plura Cayſter
Carmina cygnorum labentibus audit in vndis.
Silua coronat aquas, cingens latus omne, ſuuſq;
Frondibus, vt velo, Phœbeos ſubmouet ignes.
Frigora dans rami, varios humus humida flores,
Perpetuum ver eſt. 62.a

IBIDEM.

Inuenio ſine vortice aquas, ſine murmure euntes,
Perſpicuas ad humum, per quas numerabilis altè
Calculus omnis erat : quas tu vix ire putares.
Cana ſalicta dabant, nutritaq; populus vnda,
Sponte ſua natas ripis decliuibus vmbras. 55.a

TIBVL. I.

At te Cydne canam, tacitis qui leniter vndis,
Cœruleus placidis per vada ſerpis aquis. 52.a

XXXI.

MONTIS.

I. META.

Mons ibi verticibus petit arduus aſtra duobus,

Nomine

Nomine Parnaſſus, ſuperatq́ cacumine nubes. 7.a

V. FAST.

Pelion Aemoniæ mons eſt, obuerſus in auſtros,
Summa virent pinu, cætera quercus habet. 62.b

TIBVL. I.

Quantus & ætherio contingens vertice nubes
Frigidus intonſos Taurus arat Cilicas: 52.a

PROPERT. IIII.

Mons erat aſcenſu dubius. 138.a

XXXII.

LVCI.

III. FAST.

Lucus Auentino ſuberat niger ilicis vmbra,
Quo poßis viſo dicere numen ineſt.
In medio gramen, muſcoq́ adoperta virenti
Manabat ſaxo vena perennis aquæ. 33.a

II. FAST.

Denſa niger ilice lucus,
In medio gelidæ fons erat altus aquæ. 17.a

PROPER. IIII.

Lucus erat felix hederoſo conditus antro,
Multaq́ natiuis obſtrepit arbor aquis.
Siluani ramoſa domus, quo dulcis ab æſtu
Fiſtula poturas ire iubebat oues. 137.a

IBIDEM.

Lucus ab vmbroſo fecerat orbe nemus. 145.a

XXXIII.

NEMO-

NEMORIS.

IN MEDEA.

Eſt nemus, & piceis, & frondibus ilicis atrum,
Vix illuc radijs ſolis adire licet. 30.b

VI. FAST.

Eſt nemus, arboribus denſum, ſecretus ab omni
Voce locus, ſi non obſtreperetur aquis. 72.a

XXXIIII.
HORTI.

V. FAST.

Eſt mihi fœcundus dotalibus hortus in agris
Aura fouet, liquidæ fonte rigantur aquæ. 63.a

II. FAST.

Hortus odoratis ſuberat cultiſsimus herbis,
Sectus humum riuo lene ſonantis aquæ. 25.b

XIIII. META.

Pomona fuit, qua nulla Latinas
Inter Hamadryadas coluit ſolertius hortos,
Nec fuit arborei ſtudioſior altera fœtus,
Vnde tenet nomen, non ſiluas illa, nec amnes,
Rus amat, & ramos felicia poma ferentes.
Nec iaculo grauis eſt: ſed adunca dextera falce,
Qua modò luxuriem premit, & ſpaciantia paſsim
Brachia compeſcit: fiſſo modò cortice lignum
Inſerit, & ſuccos alieno præſtat alumno.
Nec ſentire ſitim patitur, bibulæq; recuruas
Radicis fibras labentibus irrigat vndis.

Hoc

Hoc amor, hoc ſtudium. 185.a

IN NVCE.

Felix ſecreto quæ nata eſt arbor in agro,
Et ſoli domino ferre tributa poteſt:
Illa ſuo, quæcunque tulit, dare dona colono,
Et plenos fructus annumerare poteſt.

XXXV.
CAMPI.

VI. META.

Planus erat, lateque patens prope mœnia campus,
Aſſiduis pulſatus equis, vbi turba rotarum,
Duraque mollierat ſubiectas vngula glebas. 70.b

V. FAST.

Liber ab arboribus locus eſt, apta area pugnæ. 71.a

XXXVI.
VALLIS.

III. META.

Vallis erat piceis, & acuta denſa cupreſſu,
Nomine Gargaphiæ, ſuccincta ſacra Dianæ.
Cuius in extremo eſt antrum nemorale receſſu,
Arte laboratum nulla: ſimulauerat artem,
Ingenio natura ſuo. nam pumice viuo,
Et leuibus tophis natiuum duxerat arcum. 32.a

IIII. FAST.

Valle ſub vmbroſa locus eſt, aſpergine multa
Humidus, ex alto deſilientis aquæ.
Tot fuerant illic, quot habet natura colores,

Pictaque

Pictaq; diſsimili flore nitebat humus. 50.b

X V. M E T A.

Vallis Aricinæ denſis latet abdita ſiluis. 197.a

XXXVII.
PORTVS.

IN OENONE.

Aſpicit immenſum moles natiua profundum,
Mons fuit, æquoreis illa reſiſtit aquis. 12.a

PROPERT. IIII.

Eſt Phœbi fugiens Athamana ad littora portus,
Qua ſinus Ioniæ murmura condit aquæ.
Actia Iuleæ pelagus monumenta carinæ,
Nautarum votis non operoſa via. 140.a

XXXVIII.
SCOPVLI.

Imminet æquoribus ſcopulus, pars ima cauatur
Fluctibus, & tectas defendit ab imbribus vndas,
Summa riget, frontemq; in apertum porrigit æquor.

XXXIX.
SIMILITVDINES.
AMATOR.
Ceræ, Pruinæ.

III. META.

vt inta-

vt intabeſcere flauæ
Igne leui Ceræ, matutinæq́ Pruinæ
Sole tepente ſolent: ſic attenuatus amore
Liquitur, & tecto paulatim carpitur igni.

Igni latenti.

VII. META.

Vt ſolet à ventis alimenta reſumere, quæq́
Parua ſub inducta latuit ſcintilla Fauilla
Creſcere, & in veteres agitata aſſurgere vires:
Sic iam lenis amor, iam quem languere putares,
Vt vidit iuuenem, ſpecie præſentis inarſit. 80. b

Eidem. II. DE ARTE.

Vt leuis abſumptis paulatim viribus ignis
Ipſe latet, ſummo candet in igne cinis,
Sed tamen extinctas admoto ſulſure flammas
Inuenit, & lumen quod fuit antè, redit:
Sic vbi pigra ſitu ſecuraq́ pectora torpent,
Acribus eſt ſtimulis eliciendus amor. 133. a

Eidem. II. DE REMED.

Vt penè extinctum cinerem ſi ſulfure tangas,
Viuet, & ex minimo maximus Ignis erit:
Sic niſi vitaris, quidquid reuocabit amorem,
Flamma redardeſcet, quæ modò nulla fuit. 165. a

Telo ardenti.

II. META.

Non ſecus exarſit, quàm cùm Balearica plumbum
Funda iacit: volat illud, & incandeſcit eundo,

Et quos non habuit, ſub nubibus inuenit ignes. 27. a

Tædæ ſulfureæ.

III. META.

flamma propiore caleſcit:
Non aliter, quàm cùm ſummis circumlita Tædis
Admotas rapiunt viuacia ſulfura flammas. 36. a

Eidem. IN DIDONE.

Vror, vt inducto Ceratæ ſulfure Tæda. 17. a

Faci pineæ.

IN MEDEA.

ignibus arſi,
Ardet vt ad magnos Pinea tæda Deos. 30. a

Ariſtis.

VI. META.

Non ſecus exarſit, conſpecta virgine Tereus,
Quàm ſiquis canis ignem ſupponat Ariſtis,
Aut frondem, poſitasq́ue crermet fœnilib. herbas. 74. b

Iuuenco, Equo.

IN PHAEDRA.

Scilicet vt teneros lædunt iuga prima Iuuencos,
Frenaq́ue vix patitur de grege raptus Equus:
Sic malè, vixq́ue ſubit primos rude pectus amores. 8. b

Amni tumido.

II. FAST.

Vt ſolet

Vt ſolet à magno fluctus langueſcere flatu,
Sed tamen à vento qui fuit, vnda tumet:
Sic quamuis aberat placitæ præſentia formæ,
Quē dederat præſens forma, manebat amor. 27.a

Scopulo.

II. DE REMED.

Artibus innumeris mens oppugnatur amantum,
Vt Lapis æquoreis vndiq; pulſus aquis. 164.b

AMOR VEHEMENS.

Ardenti agro.

IN SAPPH.

Vror, vt indomitis ignem exercentibus Euris,
Fertilis accenſis meſſibus ardet Ager. 65.a

Flammæ.

IBIDEM.

Me calor Aetnæo non minor Igne tenet. 65.a

XIII. META.

læſuſq; exæſtuat acrius ignis,
Cumq; ſuis videor tranſlatam viribus Aetnam
Pectore ferre meo. 173.a

Stipulæ, Faci.

I. META.

Vtq; leues Stipulæ demptis adolentur ariſtis,
Vt Facibus ſepes ardent, quas forte viator
Vel nimis admouit, vel iam ſub luce reliquit:

Sic Deus in flammas abijt, ſic pectore toto
Vritur, & ſterilem ſperando nutrit amorem. 10. a

Altaribus.

TIBVL. IIII.

Vritur, vt celeres vrunt Altaria flammæ.

Cani.

I. META.

Vt Canis in vacuo Leporem cùm Gallicus aruo
Vidit, & hic prædam pedibus petit, ille ſalutem:
Alter inhæſuro ſimilis, iam iamq; tenere
Sperat, & extento ſtringit veſtigia roſtro,
Alter in ambiguo eſt, an ſit comprenſus, & ipſis
Morſibus eripitur, tangentiaq; ora relinquit:
Sic Deus & virgo eſt, hic ſpe celer, illa timore. 10. b

AMOR LENTVS.

Tædæ humidæ, Ligno recenti.

III. DE ARTE.

Ignibus hic lentis vretur: vt humida Tæda,
Vt modò montanis ſilua reciſa iugis. 148. a

AMOR NOVVS.

Tauro, Virgæ.

II. DE ARTE.

Dum nouus errat amor, vires ſibi colligit vſu,
Si bene nutrieris, tempore firmus erit:

Quem

Quem Taurum metuis, vitulum mulcere ſolebas :
Sub qua nunc recubas arbore, Virga fuit. 130.b

Tauro.

PROPER. II.

Ac veluti primò Taurus detrectat aratra,
Pòſt venit aſſueto mollis ad arua iugo :
Sic primò iuuenes trepidant in amore feroces,
Dein domiti, poſthæc æqua & iniqua ferunt. 93.b

IRACVNDVS.

Apro, Leæ, Viperæ.

II. DE ARTE.

Sed neq; fuluus Aper media tam ſæuus in ira eſt,
Fulmineo rapidos dum rotat ore canes :
Nec Lea, cùm catulis lactentibus vbera præbet :
Nec breuis ignaro Vipera læſa pede,
Fœmina quàm ſocij depræ̨nſa pellice lecti
Ardet, & in vultu pignora mentis habet. 131.a

Equo.

III. META.

Vt fremit acer Equus, cùm bellicus ære canoro
Signa dedit tubicen, pugnæq; aſſumit amorem :
Penthea ſic ictus longis vlulatibus æther
Mouit, & audito clamore recanduit ira. 41.b

Tauro.

XII. META.

Haud ſecus exarſit, quàm circo Taurus aperto,
Cùm ſua terribili petit irritamina cornu. 149.b

Eidem. IX. META.

Haud aliter graditur, quàm ſi venabula Taurus
Corpore fixa gerat, factiq; refugerit auctor:
Sæpe illum gemitus edentem, ſæpe trementem,
Sæpe retentantem totas infringere veſtes,
Sternentemq; trabes, iraſcentemq; videres. 112.a

Leænæ.

XIII. MET.

Vtq; furit catulo lactante orbata Leæna,
Signaq; nacta pedū ſequitur, quem non videt hoſtem:
Sic Hecube, poſtquam cum luctu miſcuit iram,
Non oblita animorum, annorum oblita ſuorum,
Vadit ad artificem diræ Polymneſtora cædis. 168.b

Tigridi.

V. META.

Tigris vt auditis diuerſa valle duorum,
Extimulata fame, mugitibus armentorum,
Neſcit vtro potius ruat, & ruere ardet vtroq;:
Sic dubius Perſeus, dextra læuáne feratur, etc. 58.a

Eidem. VI. META.

traxit Ityn: veluti Gangetica cerua
Lactentem fœtum per ſiluas Tigris opacas. 77.b

Mænadi.

II. DE REMED.

Ibat

Ibat, vt Aonio referens Trieterica Baccho
Ire ſolet fuſis barbara turba comis. 163. a

Eidem. I. DE ARTE.

Fertur, vt Aonio concita Baccha deo. 118. a

ITEM II. DE ARTE.

Fertur, vt Aonij cornibus icta dei. 131. a

Furioſis alijs.

IN PHAED.

Nunc feror, vt Bacchi furijs Eleleïdes actæ,
Quæq́; ſub Idæo tympana colle mouent:
Aut quas ſemideæ Dryades, Fauniq́; bicornes,
Numine contactas attonuêre ſuo. 9. a

Furiæ.

IN SAPPH.

Illuc mentis inops, vt quam furialis Erichtho
Impulit, in collo crine iacente feror. 67. a

Camino.

VII. META.

Vtq́; ſolent pleni reſonare Camini,
Aut vbi terrena ſilices fornace ſoluti,
Concipiunt ignem liquidarum aſpergine aquarum:
Pectora ſic intus clauſas voluentia flammas,
Gutturaq́; vſta ſonant. 80. b

Torrenti.

III. META.

Acrior admonitu eſt, irritaturq́ꝫ retenta
Et creſcit rabies, moderaminaq́ꝫ ipſa nocebant:
Sic ego Torrentem, quà nil obſtabat eunti,
Lenius, & ſtrepitu modico decurrere vidi:
At quacunqꝫ trabes, obſtructaq́ꝫ ſaxa iacebant,
Spumeus, & feruens, & ab obice ſæuior ibat. 39.a

Telo emiſſo.

VIII. MET.

Vtq́ꝫ volat Moles, adducto concita neruo,
Cùm petit aut muros, aut plenas milite turres:
In iuuenes certo ſic impete vulnificus ſus
Fertur. 99.b

Fulmini.

IBIDEM.

Hinc aper excîtus medios violentus in hoſtes
Fertur, vt excuſſis eliſus nubibus Ignis. 99.a

Eidem. IBIDEM.

Ira feri mota eſt, nec Fulmine lenius arſit. 99.b

Eidem. XIIII. META.

tua fulmine ſæuior ira eſt. 17.b

TIMIDVS.

Agnæ, Ceruæ, Columbæ.

I. META.

ſic Agna Lupum, ſic Cerua leonem
Sic aquilam penna fugiunt trepidante Columbæ. 10.a

Agnæ,

Agnæ, Columbæ.

I. TRIST.

Terretur minimo pennæ ſtridore Columba,
Vnguibus accipiter ſaucia facta tuis:
Non procul à ſtabulis audet diſcedere, ſiqua
Excuſſa eſt auidi dentibus Agna lupi. 90. a

Eiſdem. VI. META.

Illa tremit velut Agna pauens, quæ ſaucia cani
Ore excuſſa lupi, nondum ſibi tuta videtur:
Vtq́ Columba ſuo madefactis ſanguine plumis (75. b
Horret adhuc, auidosq́ timet quib. hæſerat, vngues.

Eiſdem. I. DE ARTE.

Vt fugiunt aquilas timidiſſima turba Columbæ,
Vtq́ fugit viſos Agna nouella lupos:
Sic illæ timuêre. 115. a

Ceruo, Agnæ.

III. TRIST.

Vtq́ fugax auidis Ceruus depræinſus ab vrſis,
Cinctaq́ montanis, vt fugit Agna, lupis:
Sic ego belligeris à gentibus vndiq́ ſeptus
Terreor, hoſte meum pæne premente latus. 122. a

Agnæ.

II. FAST.

Sed tremit, vt quondam ſtabulis depræinſa relictis,
Parua ſub infeſto cùm iacet Agna lupo. 27. b

Columbæ.

V. META.

Sic ego currebam: ſic me ferus ille premebat,
Vt fugere accipitrem penna trepidante Columbæ,
Vt ſolet accipiter trepidas vrgere Columbas. 65.b

Lepori.

VI. META.

Vix animo ſua gaudia differt,
Barbarus, & nuſquam lumen detorquet ab illa,
Non aliter, quàm cùm pedibus prædator aduncis
Depoſuit nido Leporem Iouis ales ab alto. 75.b

Agnæ, Lepori.

V. META.

Quid mihi tunc animi miſeræ fuit? annè quod agna,
Siqua lupos audit circum ſtabula alta frementes?
Aut Lepori, qui vepre latens, hoſtilia cernit
Ora canũ, nulloſq; audet dare corpore motus? 66.a

Damæ.

III. FAST.

Currit, vt auditis territa Dama lupis. 39.b

Pecudi cuiuis.

IIII. TRIST.

Vtq; rapax Pecudem, quæ ſe non texit ouili,
Per ſata, per ſiluas, fertq;, refertq; lupus;
Sic, ſiquem nondum portarum ſede receptum
Barbarus in campis repperit hoſtis; habet. 126.b

Aui.

Aui.

VIII. META.

penniſq́ leuatus,
Antè volat, comitiq́ timet: velut Ales, ab alto,
Quæ teneram prolem produxit in aëra nido. 97. a

Ventis incertis.

II. TRIST.

Et veluti ventis agitantibus æquora, non eſt
Aequalis rabies, continuuſq́ furor:
Sed modò ſubſidunt, intermiſsiq́ ſileſcunt,
Vimq́ putes illos depoſuiſſe ſuam:
Sic abeunt, redeuntq́ mihi, variantq́ timores,
Et ſpem placandi dantq́ negantq́ tui. 104. a

Ventis & arbori.

IN CANACE.

Vt mare fit tremulum, tenui cùm ſtringitur aura,
Vt quatitur tepido Fraxina virga Noto:
Sic mea vibrari pallentia membra videres. 28. b

Populo & Arundini.

I. AMOR.

Exanimes artus, & membra trementia vidi,
Vt cùm Populeas ventilat aura comas,
Vtq́ leui Zephyro gracilis vibratur Arundo,
Summaue cùm tepido ſtringitur aura Noto. 74. b

Segeti motæ.

IN

IN ARIADNE.

Corpus, vt impulſæ Segetes aquilonibus, horret. 27.a

Ariſtis, Cannis.

I. DE ARTE.

Horruit, vt ſteriles, agitat quas ventus, Ariſtæ
Vt leuis in madida Canna palude tremit. 122.a

Ariſtis, Auræ.

IN ARIADNE.

Vtq́; leui Zephyro graciles vibrantur Ariſtæ,
Frigida populeas vt quatit Aura comas;
Aut ſic, aut etiam metui magis. 36.b

Viatori.

II. FAST.

Attonitusq́; metu rediit: vt ſæpe viator
Turbatum viſo rettulit angue pedem. 19.b

INHVMANVS.

Freto, Ferro, Saxo.

XIIII. META.

Sæuior illa Freto ſurgente, cadentibus Hœdis,
Durior & Ferro, quod Noricus excoquit ignis,
Et Saxo, quod adhuc viuum radice tenetur. 186.b

III. FAST.

Aſperior quouis æquore frater erat. 38.a

AVDAX.

Gladia-

Gladiatori, Naufrago.

II. TRIST.

Scilicet vt victus repetit gladiator arenam,
Et redit in tumidas Naufraga puppis aquas:
Forſitan vt quondam Teuthrantia regna tenenti,
Sic mihi res eadem vulnus, opemq; feret. 102. a

CERTANTES.

Tauris.

IX. META.

Digredimur paulùm, rurſumq; ad bella coimus:
Non aliter vidi fortes concurrere Tauros
Cum precium pugnæ, toto nitidiſſima ſaltu
Expetitur coniunx. 109. a

Leonibus.

II. FAST.

Tyrrhenum valido Marte per agmen eunt:
Non aliter, quàm cum valida de rupe Leones,
Inuadunt ſparſos lata per arua greges. 17. b

INVIDVS.

Glaciei & Igni.

II. META.

lentaq; miſerrima tabe
Liquitur, vt Glacies incerto ſaucia ſole,
Felicisq; bonis non lenius vritur Herſes,

Quàm

Quàm cum ſpinoſis Ignis ſupponitur herbis,
Quæ neq; dant flām̃as, leniq; tepore cremantur. 28.b

Viperæ.

III. DE PONTO.

Liuor, iners vicium, mores non exit in altos,
Vtq; latens ima Vipera ſerpit humo. 186.a

CONSTANS.

Monti.

IX. META.

Me mea defendit grauitas, fruſtraq; petebar,
Haud ſecus ac moles, quam magno murmure fluctus
Oppugnant, manet illa, ſuoq; eſt pondere tuta. 109.a

Conuiuæ.

IBIDEM.

Haud alio vultu, quàm ſi conuiua iaceres,
Inter plena meri redimitus pocula ſertis. 112.b

ERRANS.

Apibus.

III. FAST.

Diffugiunt Tyrij, quo quenq; agit error, vt olim
Amiſſo dubiæ rege vagantur apes. 38.a

Naui.

II. AMOR.

Errat,

Errat, vt à ventis diſcordibus acta phaſelus. 90.a

Fluuio.

VIII. MET.

Non ſecus ac liquidis Phrygius Mæandrus in vndis
Ludit, & ambiguo lapſu refluitq́, fluitq́,
Occurrensq́ ſibi venturas aſpicit vndas,
Et nunc ad fontes, nunc ad mare verſus apertum
Incertas exercet aquas: ita Dædalus implet
Innumeras errore vias, vixq́ ipſe reuerti,
Ad limen potuit, tanta eſt fallacia tecti. 96.a

Mænadi.

IN ARIADNE.

Aut ego diffuſis erraui ſola capillis,
Qualis ab Ogygio concita Baccha Deo. 25.a

DVBIVS.

Viatori.

V. FAST.

Vt ſtat, & incertus quâ ſit ſibi neſcit eundum,
Cùm videt ex omni parte viator iter:
Sic, quia poſſe datur diuerſas reddere cauſas,
Quô ferar ignoro, copiaq́ ipſa nocet. 59.b

Naui, Aeſtui.

VIII. META.

Cumq́ ferus lachrymas animi ſiccauerat ardor,

Inuenie-

Inueniebantur lachrymæ tamen: vtq́ꝫ Carina,
Quam ventus, ventoq́ꝫ rapit contrarius Aeſtus,
Vim geminam ſentit, paretq́ꝫ incerta duobus. 101.b

Arbori cadenti.

X. META.

vtq́ꝫ ſecuri
Saucia Trabs ingens, vbi plaga nouiſſima reſtat,
Quô cadat in dubio eſt, omniq́ꝫ à parte timetur:
Sic animus vario labefactus vulnere, nutat
Huc leuis, atqꝫ illuc: momentaq́ꝫ ſumit vtroqꝫ. 128.a

VIOLENTVS.

Equo, Vento.

II. AMOR.

Vt rapit in præceps dominum, ſpumantia fruſtra
Frena retentantem durior oris Equus:
Vt ſubitus, propè iam prænſa tellure, carinam
Tangentem portus, Ventus in alta rapit:
Sic me ſæpe refert incerta Cupidinis aura. 89.b

STVPIDVS.

Statuæ.

III. META.

At ſtupet ipſe ſibi, vultuq́ꝫ immotus eodem
Hæret, vt e Pario formatum marmore ſignum. 36.a

Lapidi.

Exan-

IX. META.

Exanguemq́; metu, ne quidquam humoris habentem
In rigidos verſam ſilices prior edidit ætas. 112.a

Eidem. V. META.

Mater ad auditas ſtupuit ceu ſaxea voces. 64.a

Monſtro.

X. META.

Non aliter ſtupuit gemina nece coniugis Orpheus,
Quàm tria qui timidus medio portante cathenas,
Colla canis vidit, quem non pauor antè reliquit,
Quàm natura prior. 123.a

Attonito.

I. TRIST.

Non aliter ſtupui, quàm qui Iouis ignibus ictus
Viuit, & eſt vitæ neſcius ipſe ſuæ. 93.a

Bacchanti.

IIII. TRIST.

Vtq́; ſuum Bacche non ſentit ſaucia vulnus,
Dum ſtupet Idæis exululata iugis:
Sic, vbi mota calent ſacro mea pectora thyrſo,
Altior humano ſpiritus ille malo. 126.a

CELER.

Volucri.

II. META.

Vt volucris viſis rapidiſſima miluius extis,
Dum timet & denſi circumſtant ſacra miniſtri,
Flectitur in gyrum, nec longius audet abire,
Spemq́ ſuam motis auidis circumuolat alis:
Sic ſuper Actæas agilis Cyllenius arces
Inclinat curſus, & eaſdem circinat auras. 27.a

Eidem. VII. META.

Effugit, & cœlum non ſegnior alite ludit. 92.a

Iuuenco.

XI. META.

Concita membra fugæ mandat, ſimilisq́ iuuenco,
Spicula crabronum preſſa ceruice gerenti,
Quâ via nulla ruit. 140.a

Equo.

IN LEANDRO.

Protinus illa valent, atq́ ad ſua præmia tendunt,
Vt celer Eleo carcere miſſus equus.

Sagittæ.

X. META.

paſſu volat alite virgo:
Qua quanquam Scythica non ſegnius ire Sagitta
Aonio viſa eſt iuueni, tamen ille decorem
Miratur. 131.b

Eidem. VII. META.

non ocyor illo
Haſta, nec exutæ contorto verbere glandes,

Nec

Nec Gortyniaco calamus leuis exit ab arcu. 92.a

Naui.

IIII. META.

Ecce velut nauis præfixo concita roſtro
Sulcat aquas, iuuenum ſudantibus acta lacertis:
Sic fera dimotis impulſu pectoris vndis. 53.b

Eidem. II. AMOR.

Auferor, vt rapida concita Puppis aqua. 85.a

Amni aucto.

III. META.

Impete nunc vaſto, ceu concitus imbribus Amnis
Fertur, & obſtantes proturbat pectore ſiluas. 31.a

Folijs.

IBIDEM.

Non citius frondes autumni frigore tactas,
Iamq́; malè hærentes, alta rapit arbore ventus:
Quàm ſunt mēbra viri manib. direpta nefandis. 42.a

Nubi.

IIII. META.

Nunc huc, nunc illuc: exemplo Nubis aquoſæ,
Fertur. 52.b

Turbini.

TIBVL. I.

Namq́; agor, vt per plana citus ſola verbere Turbo,
Quem celer aſſueta verſat ab arte puer.

DOLORE AFFECTVS.

Matri lugenti.

IN SAPPH.

Poſtquam ſe dolor imminuit, mea pectora planxi,
Nec puduit ruptis exululare comis.
Non aliter nati quàm ſi pia Mater adempti,
Portet ad extinctos nomen inane rogos. 66.b

Eidem. IIII. FAST.

Quæcunq; ingreditur miſeris loca cuncta querelis
Implet: vt amiſſum cùm gemit ales Ityn. 51.b

Eidem. I. TRIST.

Nec gemuiſſe minus, quàm ſi natæúe, meumúe
Vidiſſet ſtructos corpus habere rogos. 94.b

Iumento mactando.

II. META.

Tum verò gemitus alto de corde petitos
Edidit haud aliter: quàm cùm ſpectante iuuenca
Lactentis Vituli dextra libratus ab aure
Tempora diſcuſsit claro caua malleus ictu. 25.b

Reſinæ, Bitumini, Vndæ reſolutæ.

XI. META.

Protinus vt ſecto Piceæ de cortice guttæ,
Vtúe tenax grauida manat tellure Bitumen,
Vtq; ſub aduentum ſpirantis lenè fauoni
Sole remolleſcit, quæ frigore conſtitit vnda:
Sic lachrimis conſumpta ſuis. 119.b

Miſero.

Miſero.

IIII. TRIST.

Nec cruciêre minus, quàm cùm Thebana peremtum
Hectora, Theſſalico vidit ab axe rapi. 129.a

Caligini.

III. DE PONT.

Vtq; reformidant inſuetum lumina Solem,
Sic ad læticiam mens mea ſegnis erat.

Limo.

IIII. DE PONT.

Scilicet vt Limus venas excæcat in vndis,
Læſaq; ſuppreſſo fonte, reſiſtit aqua:
Pectora ſic mea ſunt Limo viciata malorum,
Et carmen vena pauperiorē fluit. 193.b

Eidem. I. TRIST.

Diuidor haud aliter, quàm ſi mea membra relinquã,
Et pars abrumpi corpore viſa ſuo eſt. 94.a

Cygno.

V. TRIST.

Vtq; iacens ripa deflere Cayſtrius ales
Dicitur ore ſuam deficiente necem:
Sic ego Sarmaticas longè proiectus in oras
Efficio tacitum ne mihi funus eat. 137.b

CADENS.

Stellæ labenti.

II. META.

At Phaëton rutilos flamma populante capillos,
Voluitur in præceps, longoq́; per aëra tractu
Fertur, vt interdum de cœlo Stella ſereno,
Etſi non cecidit, potuit cecidiſſe videri. 20.a

Naui vento actæ.

IBIDEM.

ita fertur, vt acta
Præcipiti Pinus borea, cuiꝰ victa remiſit
Frena ſuos rector, quam Dijs, votiśq; reliquit. 18.a

Grandini.

IX. META.

Vtq́; ferunt Imbres gelidis concreſcere ventis,
Inde niues fieri, niuibus quoq; mole rotatis
Aſtringi, & ſpiſſa glomerari grandine corpus:
Sic illum validis iactum per inane lacertis, &c. 112.a

Iuuenco.

V. META.

Procubuit terræ mactati more iuuenci.

MORITVRVS.

Vino infuſo.

I. DE PONTO.

Et iam deficiens, ſic ad tua verba reuixi,

Vt ſolet infuſo vena redire Mero. 157.a

Lychno extincto.

IIII. TRIST.

Cuius ab alloquijs anima hæc moribunda reuixit,
Vt vigil infuſa Pallade flamma ſolet. 131.b

Fundæ.

XIIII. META.

corpus mortale per auras
Dilapſum tenues: vt latè plumbea Funda
Miſſa ſolet medio glans intabeſcere cælo. 188.b

Cancro morbo.

II. META.

Vtq́; malum latè ſolet immedicabile Cancer
Serpere, & illæſas viciatis addere partes:
Sic lethalis hiems paulatim in pectora vênit,
Vitalesq́; vias, & reſpiramina clauſit. 28.b

AMICVS FIDVS.

Auro.

I. TRIST.

Scilicet vt fuluum ſpectatur in ignibus Aurum,
Tempore ſic duro eſt inſpicienda fides. 95.b

AMICVS INFIDVS.

Lupo, Vulturi.

I. TRIST.

Vtq; rapax ſtimulante fame, cupidusq; cruoris,
Incuſtoditum captat ouile Lupus:
Aut vt edax Vultur corpus circumſpicit, ecquod
Sub nulla poſitum cernere poßit humo:
Sic mea neſcio quis malè fidus, rebus acerbis,
In bona venturus, ſi paterere, fuit. 96.b

Vmbræ.

I. TRIST.

Vtq; comes radios per ſolis euntibus Vmbra eſt,
Cùm latet hic preſſus nubibus, illa fugit:
Mobile ſic ſequitur fortunæ lumina vulgus,
Quæ ſimul inducta nube teguntur, abit. 99.a

Columbis, Formicis.

IBIDEM.

Aſpicis vt veniant ad candida tecta Columbæ,
Accipiat nullas ſordida turris aues.
Horrea Formicæ tendunt ad inania nunquam,
Nullus ad amiſſas ibit amicus opes. 99.a

LAETVS.

Soli.

V. META.

Læta Deæ frons eſt: vt Sol qui tectus aquoſis
Nubibus antè fuit, victis è nubibus exit. 65.b

Eidem. III. DE PONT.

Vtq; reformidant inſuetum lumina Solem,
Sic ad læticiam mens mea ſegnis erat. 187. a

CAPTIVVS.

Volucri.

XI. META.

Vtq; ſuum laqueis, quos callidus abdidit auceps,
Crus vbi commiſit volucris, ſenſitq; teneri,
Plangitur, ac trepidans aſtringit vincula motu:
Sic quæcunq; ſolo defixa cohæſerat harum,
Externata fugam fruſtra tentabat. 135. b

Serpenti.

IIII. META.

Vtq; Iouis præpes vacuo cùm vidit in aruo,
Præbentem Phœbo liuentia terga Draconem,
Occupat aduerſum, neu ſæua retorqueat ora,
Squamigeris auidos figit ceruicibus vngues:
Sic celeri miſſo præceps per inane volatu
Terga feræ preſſit, dextroq; frementis in hamo
Inacchidæ ferrum curuo tenus abdidit hamo. 54. a

Serpenti, Hederæ, Polybo.

IBIDEM.

Nitentem contrà, elabiq; volentem
Implicat, vt Serpens, quam regia ſuſtinet ales,
Sublimemq; rapit pendens, caput illa, pedesq;
Alligat, & cauda ſpaciantes implicat alas:

Vtq́; ſolent Hederæ longos intexere truncos :
Vtq́; ſub arboribus deprænſum polypus hoſtem
Continet, ex omni demiſsis parte flagellis. 48.a

V I N C T V S.

Cani , Equo.

V. TRIST.

Vtq́; Canem pauidæ nactum veſtigia ceruæ,
Latrantum fruſtra copula dura tenet :
Vtq́; fores nondum reſerati carceris acer
Nunc pede, nunc ipſa fronte, laceſsit Equus :
Sic mea lege data vincta atq; incluſa Thalia,
Per titulum vetiti nominis ire cupit. 146.a

F A M E L I C V S.

Mari , Igni.

VIII. META.

Vtq́; Fretum recipit de tota flumina terra,
Nec ſatiatur aquis, peregrinosq́; ebibit amnes :
Vtq́; rapax Ignis non vnquam alimenta recuſat,
Innumerasq́; faces cremat , & quô copia maior
Eſt data, plura cupit, turbaq́; voracior ipſa eſt :
Sic epulas omnes Ereſichthonis ora profani
Accipiunt, poſcuntq́; ſimul, cibus omnis in illo
Cauſa cibi eſt, ſemperq́; locus ſit inanis edendo. 107.b

A V A R V S.

Hydropi.

viciјs

V. FAST.

vicijs ſunt alimenta vices.
Sic quibus intumuit ſuffuſa venter ab Vnda,
Quô plus ſunt potæ, plus ſitiuntur aquæ.

OBLIVIOSVS.

Inſenſato.

III. TRIST.

Vtq; ſoporiferæ biberem ſi pocula Lethes,
Temporis aduerſi ſic mihi ſenſus abeſt. 126.a

INSENSATVS.

Marmori.

XII. META.

Plaga facit gemitus, vt corpore Marmoris icti. 156.a

Cauti.

XI. META.

Quæ Pater haud aliter quàm Cautes marmora Ponti
Accipit. 140.a

Saxo.

XIII. META.

duroq; ſimillima Saxo
Torpet. 167.b

IMPATIENS.

Iuuenco, Equo.

Non

IIII. TRIST.

Non quæſita tamen ſpacio patientia longo eſt,
Menſq́; mali ſenſum noſtra recentis habet:
Scilicet & veteres fugiunt iuga ſæpe Iuuenci,
Et domitus freno, ſæpe repugnat Equus.

Eidem. V. TRIST.

Fert tamen, vt debet, caſus patienter amaros,
More nec indomiti frena recuſat equi. 141.b

MILES.

Apro.

II. FAST.

Sicut Aper longè ſiluis latratibus actus,
Fulmineo celeres diſsipat enſe canes,
Mox tamen ipſe perit: ſic non moriuntur inulti,
Vulneraq́; alterna dantq́; feruntq́; manu. 18.a

Torrenti.

IBIDEM.

Ecce velut torrens vndis pluuialibus auctus,
Aut niue, quæ Zephyro victa tepente fluit.
Per ſata, perq́; vias fertur, nec, vt antè ſolebat,
Riparum clauſas margine finit aquas:
Sic Fabij vallem latis diſcurſibus implent,
Quodq́; vident ſternunt, nec metus alter ineſt. 17.b

Tempeſtati.

XI. META.

Vt miles numero præſtantior omni,

Cùm

Cùm ſæpe aßilijt defenſa mœnibus vrbis,
Spe potitur tandem, laudisq; accenſus amore,
Inter mille viros murum tamen occupat vnus:
Sic vbi pulſarunt celſi latera ardua Fluctus,
Vaſtius inſurgens decimæ ruit impetus vndæ:
Nec prius abſiſtit feſſam oppugnare carinam,
Quàm velut in captæ deſcendat mœnia nauis. 143. a

STVDIOSVS.

Gladiatori, Naufrago, Militi.

II. DE PONT.

Saucius eiurat pugnans gladiator, & idem
Immemor antiqui vulneris arma capit.
Nil ſibi cum pelagi dicit fore naufragus vndis,
Et ducit remos, qua modò nauit aqua:
Sic ego conſtanter ſtudium non vtile ſeruo,
Et repeto. 160. a

CORPVS PVLCHRVM.

Alijs pulchris.

I. AMOR.

Qualis ab Europa Phrygijs aduecta carinis,
Coniugibus belli cauſa duobus erat:
Qualis erat Lede, quam plumis abditus albis,
Callidus in falſa luſit adulter aue:
Qualis Amymone ſiccis errauit in agris,
Cùm premeret ſummi verticis vrna comas:
Talis erat. 78. a

Soli.

Soli.

XIIII. META.

taliſq́ apparuit illi,
Qualis vbi oppoſitas nitidiſſima Solis imago
Euicit nubes, nullaq́ obſtante reluxit. 186.b

Auroræ.

VI. META.

ſubituſq́ inuita notauit
Ora rubor, rurſuſq́ euanuit: vt ſolet aër
Purpureus fieri, cùm primùm Aurora mouetur,
Et breue poſt tempus candeſcere ſolis ab ictu. 67.b

Violis, Papaueri, Lilijs.

X. META.

Vt ſi quis violas, riguoq́ Papauera in horto,
Liliaq́ infringat fuluis hærentia virgis,
Marcida demittant ſubitò caput illa grauatum,
Nec ſe ſuſtineant, ſpectentq́ cacumine terram:
Sic vultus moriens iacet. 125.a

Pomo, Ebori, Lunæ.

IIII. META.

pueri rubor ora notauit:
Hic color aprica pendentibus arbore Pomis,
Aut Ebori tincto eſt: aut ſub candore rubenti,
Cùm fruſtrà reſonant æra auxiliaria, Lunæ.

Pomo, Vuæ.

Pectora

III. META.

Pectora traxerunt tenuem percuſſa ruborem,
Non aliter, quàm Poma ſolent, quæ candida parte,
Parte rubent: aut vt varijs ſolet vua racemis
Ducere purpureum nondum matura colorem. 37. b

Niuibus, Lacti.

IN PARIDE.

Pectora vel puris Niuibus, vel Lacte, tuamq́;
Complexo matrem candidiora Ioue. 42. b

Marmori, Glaciei.

IBIDEM.

Candida nec miſto ſublucent ora rubore,
Forma noui talis Marmoris eſſe ſolet,
Argenti color eſt inter conuiuia talis,
Quod tactum gelidæ frigore pallet aquæ. 64. a

Serpenti nitido.

IX. META.

Vtq́; nouus Serpens, poſita cùm pelle ſenecta,
Luxuriare ſolet, ſquamaq́; nitere recenti:
Sic vbi mortales Tirynthius exuit artus,
Parte ſui meliore viget. 113. a

Amarantis, Lilijs, Pomis.

TIBVL. III.

Vt iuueni primùm virgo deducta marito,
Inficitur teneras ore rubente genas,
Vt cùm contexunt Amarantis alba puellæ

Lilia,

Lilia, & autumno candida mala rubent. 66.b

Alijs pulchris.

PROPERT. II.

Non ſic Leucippis ſuccendit Caſtora Phœbe,
Pollucem cultu non Elaïra ſoror,
Non Idæ, & cupido quondam diſcordia Phœbo,
Eueni patrijs filia littoribus.
Nec Phrygium falſo traxit candore maritum,
Auecta externis Hippodamia rotis. 80.a

Eiſdem. IBIDEM.

Qualis Theſea iacuit cedente carina,
Languida deſertis Gnoßia littoribus.
Qualis & accubuit primo Cepheïa ſomno,
Libera iam duris cautibus Andromede.
Nec minus aßiduis Edonis feſſa choreis,
Qualis in herboſo concidit Apidano:
Talis viſa mihi mollem ſpirare quietem
Cynthia, non certis nixa caput manibus. 80.b

Picturæ.

OVID. X. META.

Laudaret faciem liuor quoq; : qualia nanq;
Corpora nudorum tabula pinguntur Amorum
Talis erat. 130.b

Eidem. PROPERT. II.

Sed facies aderat, nullis obnoxia gemmis,
Qualis Apelleis eſt color in Tabulis. 80 a

Velo.

Inq

X. META.

Inq́; puellari corpus candore ruborem
Traxerat: haud aliter, quàm cùm ſuper atria Velum
Candida purpureum, ſimilem dat, & inficit vmbram.
(131.b

CRVRA.

Alijs pulchris.

III. AMOR.

Talia pinguntur ſuccincta Crura Dianæ,
Cùm ſequitur fortes fortior ipſa feras:
Talia Meilanion Atalantæ crura fugacis
Optauit. 99.a

IN HERONE.

Et Thedidis quales vix reor eſſe pedes. 57.a

CORPVS AFFECTVM.

Marmori.

I. AMOR.

Albo & ſine ſanguine vultu,
Cæduntur Parijs qualia Saxa iugis. 74.b

Pomo.

IN CYDIPPE.

color eſt in ſanguine, qualem
In Pomo, refero mente, fuiſſe tuo. 64.b

Frondibus.

VI. FAST.

V color

color oris erat, qui Frondibus olim
Eſſe ſolet ſeris, quas noua læſit hiems. 74.a

Pallori.

II. META.

Vt pallent amiſſo ſanguine venæ.

PVDOR.

Auroræ, Lunæ.

II. AMOR.

Conſcia purpureus venit in ora pudor.
Quale coloratum Tithoni coniuge cœlum,
Subrubet, aut ſponſo viſa puella nouo:
Quale Roſæ fulgent inter ſua lilia mixtæ,
Aut vbi cantatis Luna laborat equis,
Aut quod ne longis flaueſcere poßit ab annis,
Mæonis Aſſyrium fœmina tinxit Ebur.

PALLOR.

Frondibus, Buxo, Ceræ.

Vide ſuprà 123.

LACHRIMAE.

Niui.

I. AMOR.

Suſpenſæq́ diu lachrimæ fluxêre per ora,
Qualiter abiecta de Niue manet aqua. 35.b

IN

IN LAOD.

More niuis lachrimæ ſole madentis eunt.

Flumini.

IN HERMIO.

Perq́ſinus lachrimæ fluminis inſtar eunt.

Fonti.

II. FAST.

Fluunt lachrimæ more perennis aquæ. 27.b

OCVLI.

Soli.

IIII. META.

flagrant quoq; lumina nymphæ
Non aliter, quàm cum puro nitidiſſimus orbe,
Oppoſita ſpeculi referitur imagine Phœbus. 47.b

Eidem. II. DE ARTE.

Aſpicies oculos tremulo fulgore micantes,
Vt Sol in liquida ſæpe refulget aqua. 133.a

Sideri.

I. AMOR.

radiant, vt ſidus, ocelli. 100.a

Homini oculato.

PROPERT. II.

Sed ſic intentis hærebam fixus ocellis
Argus vt ignotis cornibus Inachidos. 80.b

CEREBRVM.

Lacti.

XII. META.

Perq́ꝫ cauas nares, oculosq́ꝫ auresq́ꝫ cerebrum
Molle fluit: veluti concretum vimine querno
Lac ſolet, vtúe liquor rari ſub pondere cribri
Manat, et exprimitur per denſa foramina ſucc⁹. 155 a

FREQVENTIA.

Formicis, Apibus.

I. DE ARTE.

Vt redit itáq́ꝫ frequens longum Formica per agmen,
Granifero ſolitum dum vehit ore cibum:
Aut vt Apes ſaltusq́ꝫ ſuos, & olentia nactæ
Paſcua, per flores & thyma ſumma volant:
Sic ruit in celebres cultiſsima fœmina ludos. 114.b

Gregibus.

II. FAST.

Non aliter, quàm cùm Libyca de rupe leones,
Inuadunt ſparſos lata per arua Greges.
Diffugiunt hoſtes, inhoneſtaq́ꝫ vulnera tergo
Accipiunt. 17.b

Vomeri, Viæ.

IBIDEM.

Nec magis aſsiduo vomer tenuatur ab vſu,
Nec magis eſt curuis Appia trita rotis,

Pectora

Pectora quàm mea ſunt ſerie calcata malorum. 147.b

MVRMVR POPVLI.

Vento, Aequori.

XV. META.

Qualia ſuccinctis, vbi trux inſibilat Eurus,
Murmura pinetis fiunt: aut qualia fluctus
Aequorei faciunt, ſi quis procul audiat illos:
Tale ſonat populus. 199.b

Tonitru.

XII. META.

murmura vocis
Qualia de pelagi, ſi quis procul audiat, vndis
Eſſe ſolent: qualemúe ſonum, cùm Iuppiter atras
Increpuit nubes, extrema Tonitrua reddunt. 148.b

TVMVLTVS.

Freto.

V. META.

Inq; repentinos conuiuia verſa tumultus
Aſſimulare Freto poſſis, quod ſæua quietum
Ventorum rabies motis exaſperat vndis. 55.b

Terræmotui.

XII. META.

Veluti quam cernimus (ecce)
Ardua ſi terræ quatiatur motibus Ide. 156.b

Populo.

I. META.

Confremuêre omnes, ſtudijſq; ardentibus auſum
Talia depoſcunt. Sic, cùm manus impia ſæuit
Sanguine Cæſareo Romanum extinguere nomen,
Attonitum ſubitæ tanto terrore ruinæ
Humanum genus eſt, totuſq; perhorruit orbis. 5.a

ICTVS.

Grandini.

XII. META.

Non ſecus hæc reſilit, quàm tecti à culmine grando,
Aut ſi quis paruo feriat caua tympana ſaxo. 155.b

Tormento.

XIIII. META.

Vidi iterum, veluti Tormenti viribus acta,
Vaſta Giganteo iaculantem ſaxa lacerto. 177.b

Eidem. IX. META.

Iactat in Euboicas tormento fortius vndas. 12.a

VVLNVS.

Tubo rupto.

IIII. META.

cruor emicat altè,
Non aliter, quàm cùm viciato fiſtula plumbo
Scinditur, & tenui ſtridente foramine, longas
Eiacula-

Eiaculatur aquas, atq; ictibus aëra rumpit. 44. a

Candenti ferro.

XII. META.

& vulnere ſanguis inuſtus
Terribilem ſtridore ſonum dedit: vt dare ſerrum
Igne rubens, plerunq; ſolet, quod forcipe curua
Cùm faber eduxit, lacubus demittit: at illud,
Stridet, & in tepida ſubuerſum ſibilat vnda. 152. b

Eidem. IX. META.

Ipſe cruor gelido, ceu quondam Lamina candens
Tincta lacu ſtridet. 111. b

VVLNERATVS.

Tauro.

VIII. META.

Cuius vt in trunco fecit manus impia vulnus,
Haud aliter fluxit diſcuſſo cortice ſanguis:
Quàm ſolet, ante aras ingens vbi victima Taurus
Concidit, abrupta cruor è ceruice profundi. 106. b

Apro.

IIII. META.

Vulnere læſa graui: modò ſe ſublimis in auras
Attollit, modò ſubdit aquis, modò more ferocis
Verſat Apri, quē turba canū circumſona terret. 54. a

Tauro.

XII. META.

Lampadibus denſum rapuit funale coruſcis,
Elatumq́ alte: veluti qui candida Tauri
Rumpere ſacrifica molitur colla ſecuri,
Illiſit fronti. 150.a

Serpenti.

VI. META.

radix micat vltima linguæ,
Ipſa iacet, terræq́ tremens immurmurat atræ:
Vtq́ ſalire ſolet mutilatæ cauda Colubræ,
Palpitat. 76.a

E Q V E S.

Gubernatori.

VI. META.

Frena dabat Sipylus, veluti cùm præſcius imbres
Nube fugit viſa, pendentiaq́ vndiq; Rector
Carbaſa deducit, nequâ leuis effluat aura.

Aurigæ.

I. TRIST.

Vtq́ parum validus non proficientia Rector,
Ceruicis rigidæ frena remittit equo:
Sic non quò voluit, ſed quò rapit impetus vndæ,
Aurigam video vela dediſſe rati. 95.a

M A T E R.

Vitulo.

IIII. FAST.

Vt Vitu-

Vt Vitulo mugit ſua mater ab vbere rapto,
Et quærit fœtus per nemus omne ſuos:
Sic Dea non retinet gemitus. 51.a

POETA.

Cygno.

V. TRIST.

Vtq́; iacens ripa, deflere Cayſtrius ales
Dicitur ore ſuam deficiente necem:
Sic ego Sarmaticas longè proiectus in oras,
Efficio tacitum ne mihi funus eat. 137.b

Apollini.

PROPERT. II.

Tale facis carmen docto teſtudine, quale
Cynthius impoſitis temperat articulis. 114.a

CVRRVS.

Naui.

II. META.

Vtq́; labant curuæ iuſto ſine pondere naues,
Perq́; mare inſtabiles nimia leuitate feruntur:
Sic onere inſuetæ vacuos dat in aëre ſaltus,
Succutiturq́; altè, ſimilisq́; eſt Currus inani.

NAVIS.

Piſci.

IIII. META.

Ecce velut nauis præfixo concita roſtro
Sulcat aquas, iuuenum ſudantibus acta lacertis:
Sic fera dimotis impulſu pectoris vndis. 53.b

TEMPESTAS.

Leonibus.

XI. META.

Vtq́ ſolent ſumptis in curſu viribus, ire
Pectora in arma feri protentaq́ tela leones:
Sic vbi ſe ventis commiſerat vnda coortis,
Ibat in arma ratis, multoq́ erat altior illis. 143.a

Montibus cadentibus.

IBIDEM.

Nec leuius, quàm ſi quis Athon Pindumq́ reuulſos
Sede ſua, totos in apertum verteret æquor:
Præcipitata cadit. 143.b

SQALOR.

Solis deliquio.

II. META.

Squalidus interea genitor Phaëthontis, & expers
Ipſe ſui decoris: qualis cùm deficit orbi
Eſſe ſolet, lucemq́ odit, ſeq́ ipſe diemq́. 21.b

AEQVOR.

Nauali.

XIII. META.

ſtetit

ſtetit æquore puppis
Haud aliter, quàm ſi ſiccum Nauale teneret. 40. b

RIVVS.

Aequori.

V. TRIST.

vt in mare flumina vaſtum,
Sic ſolet exiguæ currere Riuus aquæ. 147. a

INFERI.

Mari.

IIII. MET.

vtq́ Fretum de tota flumina terra,
Sic omnes animas locus accipit ille. 49. b

RES GESTAE.

Soli.

II. TRIST.

Vtq́ trahunt oculos radiantia lumina Solis,
Traxiſſent animum ſic tua facta meum. 107. a

TEMPVS.

Flumini.

XV. META.

Ipſa quoq; aßiduo labuntur tempora motu,
Non ſecus ac Flumen, neq; enim conſiſtere flumen,
Nec leuis hora poteſt: ſed vt vnda impellitur vnda,

Vrge-

Vrgeturq́ꝫ prior veniente, vrgetq́ꝫ priorem:
Tempora ſic fugiunt pariter, pariterq́ꝫ ſequuntur.
(192.a

AMPLEXVS.

Vlmo.

IN OENONE.

Non ſic appoſitis vincitur vitibus Vlmus,
Vt tua ſunt collo brachia nexa meo. 12.a

LIBRI.

Natis.

I. TRIST.

Vtq́ꝫ cremaſſe ſuum fertur ſub ſtipite natum
Theſtias, & melior matre fuiſſe ſoror.
Sic ego non meritos mecum peritura libellos
Impoſui rapidis viſcera noſtra rogis. 97.b

ADVERSA.

Ventis.

I. TRIST.

Ac veluti ventis agitantibus æquora, non eſt
Aequalis rabies, continuusq́ꝫ furor:
Sed modò ſubſidunt, intermiſsiq́ꝫ ſileſcunt,
Vimq́ꝫ putes illos depoſuiſſe ſuam:
Sic abeunt, redeuntq́ꝫ mei variantq́ꝫ timores,
Et ſpem placandi dantq́ꝫ, negantq́ꝫ tui. 104.a

OTIVM.

Aquis.

Aquis.

I. DE PONTO.

Ceruis vt ignauum corrumpant otia corpus?
Vt capiant vitium, ni moueantur aquæ?
Sic mihi, ſi quis erat dictandi carminis vſus,
Deficit, eſtq; minor ſactus inerte ſitu. 159.b

Eiſdem. IBIDEM.

Quæ nunquam vacuo ſolita eſt ceſſare nouali:
Fructibus aßiduis laſſa ſeneſcit humus:
Occidet, ad circi ſi quis certamina ſemper
Non intermißis curſibus ibit equus:
Firma ſit illa licet, ſoluetur in æquore nauis,
Quæ nunquam liquidis ſicca carebit aquis:
Me quoq; debilitat ſeries immenſa laborum. 158.b

CONSOLATIO.

Medicinæ.

I. DE PONT.

Vtq; Machaonijs Pæantius artibus heros,
Lenito medicam vulnere ſenſit opem:
Sic ego mente iacens, & acerbo ſaucius ictu,
Admonitu cœpi fortior eſſe tuo. 157.a

CVRA.

Ceræ liquidæ.

I. DE PON.

Sic mea perpetuis liqueſiunt pectora curis,

Ignibus

Ignibus admotis vt noua cera liquet. 155.a

Vermi, Rubigeni, Tineæ.

I. DE PON.

Eſtur vt occulta vitiata teredine nauis,
Aequoreos ſcopulos vt cauat vnda ſalis:
Roditur vt ſcabra poſitum rubigine ferrum,
Conditus vt tineæ carpitur ore liber:
Sic mea perpetuos curarum pectora morſus,
Fine quibus nullo conficiantur, habent. 154.a

Equo contumaci.

III. DE PONT.

Sic animum lento curarum frigore lædit,
Vt cupidi curſus frena retentat equi.

Pœnæ.

I. DE PON.

Viuimus, vt nunquam ſenſu careamus amaro,
Et grauior longa ſit mea pœna mora:
Sic inconſumptum Tityi, ſemperq́ renaſcens
Non perit, vt poßit ſæpe perire, iecur. 155.a

Morbo.

IBIDEM.

Afferat ipſe licet ſacras Epidaurius herbas:
Sanabit nulla vulnera cordis ope:
Tollere nodoſam neſcit medicina podagram,
Nec formidatis auxiliatur aquis:

Cura quoq; interdum nulla eſt medicabilis arte,
Et ſi ſit, longa eſt extenuanda mora. 157. b

GENERATIO.

Aulæis.

III. META.

de ſulcis acies comparuit haſtæ,
Tegmina mox capitum, picto nutantia cono,
Mox humeri pectusq; oneratáq; brachia telis
Exiſtunt, creſcitq; ſeges clypeata virorum:
Sic vbi tolluntur feſtis Aulæa theatris,
Surgere ſigna ſolent, primosq; oſtendere vultus,
Cætera paulatim, placidoq; educta tenore,
Tota patent. 31. b

Animantibus terreſtribus.

I. META.

Cætera diuerſis tellus animalia formis
Sponte ſua peperit.
Sic vbi deſeruit madidos ſeptemfluus agros,
Nilus, & antiquo ſua flumina reddidit alueo,
Aethereoq; recens exarſit ſidere limus,
Plurima cultores verſis animalia glebis
Inueniunt: & in his quædam modò nata, ſub ipſum
Naſcendi ſpacium: quædam imperfecta, ſuisq;
Trunca vident humeris, & eodem in corpore ſæpe
Altera pars viuit, rudis eſt pars altera tellus. 9. a

SEMINA.

Embryo-

Embryoni.

V I I. M E T A.

Vtq́ hominis ſpeciem materna ſumit ab aluo,
Perq́ ſuos intus numeros componitur infans,
Nec niſi maturus communes exit in auras:
Sic vbi viſceribus grauidæ telluris imago
Effecta eſt hominis, fœto conſurgit in aruo. 81.a

T E X T V R A.

Iridi.

V I. M E T A.

tenues parui diſcriminis vmbræ:
Qualis ab imbre ſolet percuſſus ſolibus arcus
Inficere ingenti longum curuamine cœlum:
In quo diuerſi niteant cùm mille colores,
Tranſitus ipſe tamen ſpectantia lumina fallit. 68.a

Telis Araneæ.

I. A M O R.

Quid? quòd erant tenues, & quo ornare timeres,
Vela colorati qualia Seres habent:
Vel pede quod gracili deducit aranea filum,
Cùm leue deſerta ſub trabe figit opus. 81.a

Eiſdem. I I I I. M E T A.

non illud opus tenuiſſima vincant
Stamina, non ſummo quæ pendet Aranea tigno.

AE Q V A L I T A S.

Lanci.

Lanci.

TIBVL. IIII.

Iuſta pari premitur veluti cùm pondere libra,
Prona nec hac plus parte ſedet, nec ſurgit ab illa. 70.a

INAEQVALITAS.

Iugo.

OVID. DE IAN.

Quàm malè inæquales veniunt ad aratra iuuenci,
Tam premitur magno coniuge nupta minor.

HOMO.

Folijs.

PROPERT. II.

At veluti folia arentes liquere corollas,
Quæ paßim calathis ſtrata natare vides:
Sic nobis, qui nunc magnûm ſperamus amantes,
Forſitan includet craſtina fata dies. 100.b

TRANQVILLITAS.

Lapſui.

PROPERT. III.

Ac veluti magnos cùm ponunt æquora motus,
Eurus in aduerſos deſinit ire Notos:
Littore ſic tacito ſonitu rareſcit arena,
Sic cadit inflexo lapſa puella gelu. 126.a

INCONSTANTIA.

Ventis, Folijs.

PROPERT. II.

Non ſic incerto mutantur flamine Syrtes,
Nec folia hiberno tam tremefacta Noto:
Quàm citò fœminea non conſtat fœdus in ira. 97. a

Vndis, Nubi.

IBIDEM.

Non ita Carpathiæ variant aquilonibus Vndæ,
Nec dubio Nubes vertitur atra Noto:
Quàm facilè irati verbo mutantur amantes. 94. b

ALA.

Fiſtulæ, Cliuo.

VIII. META.

ponit in ordine pennas
À minima cœptas, longam breuiore ſequente
Fiſtula diſparibus paulatim ſurgit auenis. 96. b

VNDA.

Baliſtæ.

I. TRIST.

Nec leuius laterum tabulæ feriuntur ab vndis,
Quàm graue Baliſtæ mœnia pulſat onus. 92. a

TVMVLVS.

Veſicæ,

Veſicæ, Pelli caprinæ.

XV. META.

Extentam tumefecit humum, ceu ſpiritus oris
Tendere veſicam ſolet, aut direpta bicornis
Terga capri. 194.a

XL.

COMPARATIONES.

Multitudinis.

V. TRIST.

Quot frutices ſiluæ, quot flauas Tibris arenas,
Mollia quot Martis gramina campus habet:
Tot mala pertulimus. 137.b

IBIDEM.

Littora quot conchas, quot amœna roſaria flores,
Quotúe ſoporiferum grana papauer habet,
Silua feras quot alit, quot piſcibus vnda natatur,
Et tenerum pennis aëra pulſat auis:
Tot premor aduerſis. 139.a

IIII. DE PONT.

Tempora nam miſeræ complectar vt omnia vitæ,
À meritis eius pars mihi nulla vacat,
Quæ numero tot ſunt: quot in horto fertilis arui
Punica ſub lento cortice grana rubent,
Africa quot ſegetes, quot Tmolia terra racemos,
Quot Sicyon baccas, quot parit Hybla fauos. 207.a

I. DE ARTE.

Gargara quot ſegetes, quot habet Methymna race-(mos,

Aequore quot piſces, fronde teguntur aues,
Quot cœlũ ſtellas, tot habet tua Roma puellas. 114.a

II. DE ARTE.

Quot lepores in Atho, quot apes paſcuntur in Hybla,
Cærula quot baccas Palladis arbor habet.
Littore quot conchæ: tot ſunt in amore dolores. 134.b

XI. META.

quot meßis ariſtas,
Silua gerit frondes, eiectas littus harenas. 144.b

III. DE ARTE.

Sed neq; ramoſa numerabis in ilice frondes,
Nec quot apes Hybla, nec quot in Alpe feræ:
Nec mihi tot cultus numero cõprendere fas eſt. 141.a

IN IBIN.

Nam neq; quot flores Sicula naſcuntur in Hybla,
Quotúe ferat dicam terra Ciliſſa crocos:
Nec cùm triſtis hiems aquilonis inhorruit alis,
Quàm multa fiat grandine canus Athos:
Nec mala voce mea poterunt tua cuncta referri,
Ora licet tribuas multiplicata mihi:
Tot tibi væ miſero veniant, talesq́; ruinæ:
Vt cogi in lacrimas me quoq; poſſe putem. 212.a

I. TRIST.

Tot mala ſum paſſus, quot in æthere ſidera lucent,
Paruaq́; quot ſiccus corpora puluis habet. 96.a

V. TRIST.

Quàm multa madidæ cælantur arundine foſſæ,
Florida quàm multas Hybla tuetur apes:
Quàm multæ gracili terrena ſub horrea ferre

Limite

Limite formicæ grana reperta ſolent:
Tam me circumſtat denſorũ turba malorũ. 143.b

IIII. TRIST.

Meq́ tot aduerſis cumulat, quot littus arenas,
Quotq́ fretum piſces, ouaq́ piſcis habet.

Stellarum.

IIII. TRIST.

Totq́ tuli pœnas terra pelagoq́, quot inter
Occultum ſtellæ, conſpicuumq́ polum. 136.b

Colorum.

IIII. FAST.

Tot fuerant illis, quot habet natura, colorum,
Pictaq́ diſsimili flore nitebat humus. 50. b

Fluctuum.

XI. META.

totidemq́ videntur, (143.b
Quot veniunt fluctus, ruere atq́ irrumpere montes.

Dierum.

II. FAST.

Non tamen hoc vltrà, quàm quot de menſe ſuperſunt
Luciferi, quot habent carmina noſtra pedes. 23.b

V. FAST.

Tot reſtant de menſe dies, quot nomina Parcis. 85. a

Annorum.

V. TRIST.

 At mihi

At mihi iam videor patria procul eſſe, tot annis
Dardana quot Graio Troia ſub hoſte fuit. 146.b

I. FAST.

Quod ſatis eſt, vtero matris dum prodeat infans,
Hoc anno ſtatuit temporis eſſe ſatis. 1.b

Perſonæ.

II. DE ARTE.

Tot licet obſeruent (modò ſit tibi grata voluptas)
Quot fuerant Argo lumina, verba dabis. 148.b

I. AMOR.

Quiq; tot errando, quot bello, perdidit annos. 83.a

Animalium.

V. META.

non illo plura Cayſter
Carmina cygnorum labentibus audit in vndis. 62.a

Telorum.

IBIDEM.

Tela volant hiberna grandine plura. 58.a

IIII. DE PONT.

Saxaq; brumali grandine plura, ſubis. 198.b

DE NVCE.

Saxa nouos fractus grandine plura petunt. 170.b

PROPERT. II.

Non tot Achæmenijs armantur Suſa ſagittis,
Spicula quot noſtro pectore fixit amor. 98.b

IBIDEM.

Non

Non ita complerant Ephyrææ Laïdos ædes,
Ad cuius iacuit Græcia tota fores:
Turba Menandreæ fuerat nec Thaïdos olim
Tanta, in qua populus luſit Erichthonius,
Nec quæ deletas potuit componere Thebas
Phryne, tam multis facta beata viris. 94. b

IBIDEM.

Non ita Dardanio gauiſus Atrida triumpho
Cùm caderent magnæ Laomedontis opes:
Nec ſic errore exacto lætatus Vlyſſes,
Cùm tetigit caræ littora Dulichiæ:
Nec ſic Electra ſaluum cùm aſpexit Oreſten,
Cuius falſa tenens fleuerat oſſa ſoror:
Nec ſic incolumem Minois Theſea vidit,
Dædaleum lino cùm duce rexit iter:
Quanta ego præterita collegi gaudia nocte.

MAGNITVDINIS Amoris.

II. DE ARTE.

Quantus apud Danaos Podalirius arte medendi,
Aeacides dextra, pectore Neſtor erat:
Quantus erat Calchas extis, Telamonius armis,
Automedon curru: tantus amator ego.

IIII. DE PONTO.

Quàm tua Trinacria eſt, regnataq́ terra Philippo,
Quàm domus Auguſto continuata Foro,
Quàm tua rus oculis domini Campania gratum,
Tam tuus en ego ſum. 207. a

I. TRIST.

Nec tantùm Clario Lyde eſt dilecta poëta,
Nec tantùm Coo Battis amata ſuo eſt:
Pectoribus quantum tu noſtris vxor inhæres. 96.b

I. DE PONTO.

Adde, quòd eſt frater tanto mihi iunctus amore,
Quantus in Atridis Tyndaridisq́ fuit. 162.b

II. DE PONTO.

Deniq; tantus amor nobis chariſſime ſemper,
Quantus in Aeacidæ Actorideq́ fuit.

Formæ.

II. META.

Quantò ſplendidior quàm cætera ſidera fulget
Lucifer, & quantô quàm Lucifer aurea Phœbe:
Tantò virginibus præſtantior omnibus Herſe. 27.a

IN LEANDRO.

Quantùm, cùm radijs fulges argentea puris,
Concedunt flammis ſidera cuncta tuis:
Tantò formoſis formoſior omnibus illa eſt. 50.a

Staturæ.

III. META.

tantoq́ eſt corpore, quantò
Si totum ſpectes, geminas qui ſeparat Arctos. 30.b

Virium.

XIII. META.

quantumq́ ego Marte feroci

Inq;

Inq́ acie valeo, tantùm valet iſte loquendo. 158.a

Spacij.

II. FAST.

nec longius abſuit inde,
Quàm quantùm nouies mittere funda poteſt. 38.a

III. META.

Tantùm aberat ſcopulis, quantùm Balearica torto
Funda poteſt plumbo medij tranſmittere cœli. 54.a

VIII. META.

Tantùm aberant ſummo, quantùm ſemel ire ſagitta
Miſſa poteſt. 105.a

PROPERT. I.

Tam multa illa meo diuiſa eſt millia lecto,
Quantùm Hypanis Veneto diſsidet Eridano. 85.b

Stuporis.

IN ARIADNE.

Quamq́ lapis ſedes, tam lapis ipſa fui.

Qualitatis.

IIII. FAST.

Nec venti tantùm Cereri nocuêre, nec imbres,
Nec ſic marmoreo pallet aduſta gelu:
Quantùm ſi culmos Titan incalfacit vdos. 58.b

Ingenij.

XIII. MET.

quantoq́ ratem qui temperat, anteit

Remigis officium, quantò eſt dux milite maior:
Tantò ego te ſupero. 164.b

Caritatis.

TIBVL. I.

Tantùm cara tibi, quantùm nec filia matri,
Quantùm nec cupidò bella puella viro. 67.a

Ocij.

I. DE REMED.

Quàm platanus riuo gaudet, quàm populus vnda,
Et quàm limoſa canna paluſtris humo.
Tam Venus ocia amat. 209.b

XLI.
COLLATIONES.
Perſonarum.

OVID. I. TRIST.

Sæpe premente Deo, fert Deus alter opem.
Mulciber in Troiam, pro Troia ſtabat Apollo,
Aequa Venus Teucris, Pallas iniqua fuit.
Oderat Aeneam, propior Saturnia Turno,
Ille tamen Veneris numine tutus erat.
Sæpe ferox cautum petijt Neptunus Vlyſſem,
Eripuit patruo ſæpe Minerua ſuo. 91.a

IBIDEM.

Sic doluit Priamus, tunc cum in contraria verſus
Vltores habuit proditionis equos. 94.a

V. TRIST.

Scilicet

Scilicet vt per vim non eſt ſuperabilis vlli:
Molle cor ad timidas ſic habet ille preces. 145. b

IBIDEM.

Vtq; dedit iuſtas tauri fabricator aheni,
Sic ego do pœnas artibus ipſe meis. 148. b

IIII. DE PONT.

Tam mala Therſiten prohibebat forma latere,
Quàm pulchra Nireus conſpiciendus erat. 205. a

XIII. META.

quantoq́; ratem qui temperat, anteit
Remigis officium, quantò dux milite maior:
Tantùm ego te ſupero. 164. b

XV. META.

Sic magnis cedit titulis Agamemnonis Atreus,
Aegea ſic Theſeus, ſic Pelea vincit Achilles. 203. a

II. DE PONTO.

Ruſticus agricolam, miles fera bella gerentem,
Rectorem dubiæ nauita puppis amat:
Tu quoq; Pieridum ſtudio ſtudioſe teneris,
Ingenioq́; faues ingenioſe meo.

PROPERT. II.

Hic equidem Phœbo viſus mihi pulchrior ipſo,
Marmoreus tacita carmen hiare lyra. 111. a

Caesar Ioui.

II. TRIST.

Vtq; deos, cœlumq; ſimul ſublime tuenti,
Non vacat exiguis rebus adeſſe Ioui:
Ex te pendentem ſic dum circumſpicis orbem,

Effugi-

Effugiunt curas inferiora tuas. 105. b

MATRI Filia.

IIII. META.

ſed poſtquam filia creuit,
Quàm mater cunctas, tam matrem filia vicit. 45. b.

ARTIFEX Artifici.

II. TRIST.

Vtq; ſuo Martem cecinit grauis Ennius ore,
Ennius ingenio maximus, arte rudis.
Explicat vt cauſas rapidi Lucretius ignis,
Cauſarumq; triplex vaticinatur opus:
Sic ſua laſciuo cantata eſt ſæpe Catullo
Fœmina: cui falſum Lesbia nomen erat. 109. a

IIII. DE PONT.

Vt Venus artificis labor eſt & gloria Coi,
Aequoreo madidas quæ premit imbre comas:
Arcis vt Arctææ vel eburna, vel ærea cuſtos
Bellica, Phidiaca ſtat dea facta manu.
Vendicat vt Calais laudem, quos fecit, equorum,
Vt ſimilis veræ vacca, Myronis opus:
Sic ego ſum rerum non vltima Sexte tuarum,
Tutelæq; feror munus opusq; tuæ. 193. a

PROPERT. III.

Gloria Lyſippo eſt animoſa effingere ſigna,
Exactis Calamis ſe mihi iactat equis.
In Veneris tabula ſummam ſibi ponit Apelles,
Parrhaſius parua vendicat arte locum.
Argumenta magis ſunt Mentoris addita formæ,

At Myos

At Myos exiguum flectit Acanthus iter.
Phidiacus ſigno ſe Iuppiter ornat eburno,
Praxitelem Parius vindicat arte lapis. 120.b

IBIDEM.

Sunt quibus Eleæ concurrit palma quadrigæ,
Sunt quibus in celeres gloria nata pedes:
Hic ſatus ad pacem, hic caſtrenſibus vtilis armis,
Naturæ ſequitur ſemina quiſq; ſuæ. 120.b

AMANS Amanti.

TIBVL. III.

Non ſic Aemonio Salmonida miſtus Enipheo,
Tænarius facili preßit amore Deus:
Nec ſic cæleſtem flagrans amor Herculis Heben,
Senſit in Oetæis gaudia prima iugis. 86.a

HOSPES Hoſti.

IN LAODA.

Tam ſis hoſtis iners, quàm malus hoſpes eras. 34.a

II. FAST.

Hoſtis vt hoſpes init penetralia Collatini. 27.a

PVLCHRA Pulchræ.

XIIII. META.

Nec te coniungere curas
Atq; vtinam velles, Helene non pluribus eſſet
Sollicita procis: nec quæ Lapitheïa mouit
Prælia: nec coniux timidi atq; audacis Vlyßi. 186.a

XV. META.

Flet quoq;, vt in ſpeculo rugas aſpexit aniles
Tyndaris,

Tyndaris, & ſecum, cur ſit bis rapta, requirit. 193.a

Lunæ.

IN LEANDRO.

Quantùm cùm radijs fulges argentea puris,
Concedunt flammis ſidera cuncta tuis:
Tantò formoſis formoſior omnibus illa eſt. 50.a

Animal Animali.

VIII. META.

Miſit aprum, quantò maiores herbida tauros (98.a
Non habet Epirus, ſed habent Sicula arua minores.

Ars Arti.

II. TRIST.

Diſcitur innocuas vt agat facundia cauſas,
Protegit hæc ſontes, immeritosq́ꝫ premit.
Sic igitur carmen, recta ſi mente legatur,
Conſtabit nulli poſſe nocere meum. 106.b

Locus Loco.

IIII. DE PONT.

Quàm grata eſt igitur Latonæ Delia tellus,
Erranti tutum quæ dedit vna locum:
Tam mihi chara Domus, patria quæ ſede fugatis,
Tempus ad hoc nobis, hoſpita fida manet. 207.a

PROPERT. I.

Nec minus hæc noſtri noteſcet fama ſepulchri,
Quàm fuerant Phitij buſta cruenta viri. 99.a

Numerus Numero.

I. FAST.

Tot

Tot ſumet nomina Cæſar,
Quot numero gentes maximus orbis habet. 12. a

Contraria Contrarijs.

II. AMOR.

Nutritur vento, vento reſtinguitur ignis,
Lenisq́ alit flammas, grandior aura necat.
Aut nulla ebrietas, aut tanta ſit, vt tibi curas
Eripiat: ſi qua eſt inter vtrunq́, nocet. 166. b

VARIA VARIIS.

Saevicia Sæuiciæ.

XI. META.

Qui quanquam ſæuit pariter rabieq́ fameq́,
Acrior eſt rabie. 140. a

IN HYPSIP.

Quàm fratri germana fuit, miſeroq́ parenti
Filia, tam natis, tam ſit acerba viro. 16. b

Factvm Facto.

V. TRIST.

Annuus aſſuetum dominæ natalis honorem
Exigit: ite manus ad pia ſacra meæ.
Sic quondam feſtum Laërtius egerat heros,
Forſan in extremo coniugis orbe diem. 142. a

Sermo Sermoni.

IBIDEM.

Vtq́ ſolebamus conſumere longa loquendo
Tempora ſermonis, deficiente die:

Sic ferat

Sic ferat ac referat tacitas nunc litera voces,
Et peragant linguæ charta manuſq́ vices. 149.b

PROFVNDITAS Profunditati.

XI. META.

Et nunc ſublimis, veluti de vertice montis
Deſpicere in valles, imumq́ Acheronta videtur:
Nunc vbi demiſſum curuum circumſtetit æquor,
Suſcipere inferno ſummum de gurgite cœlum. 142.b

IBIDEM.

Tanta eſt animi conſtantia, quantum
Acer erat, belloq́ ferox, ad vimq́ paratus. 139.a

XIIII. META.

Rara quidem facie, ſed rarior arte canendi. 180.a

VI. FAST.

tantò
Sanctior, & tantò, quàm modò maior erat. 80.b

PROPERT. I.

Inferior multò cùm ſim vel Marte, vel armis
Mirum ſi de me iure triumphat amor. 96.b

IBIDEM.

Omnis amor magnus, ſed aperto in coniuge maior. (136.a

DVRVS.

Muro.

XII. META.

Inde velut muro, ſolidaq́ à caute repulſa eſt. 150.a

Adamanti.

IN

IN PHYL.

Duricia ferrum vt ſuperes adamantaq́;. 5.a

Feris.

IN DEIAN.

Mitius inueni, quàm te, genus omne ferarum. 24.b

Euris.

IN CANACE.

Vt ferus eſt, multoq́; ſuis truculentior euris. 27.b

Ferro.

IN CYDIPPE.

Durius & ferro cùm ſit tibi pectus. 64.b

TIBVL. I.

Ah lapis eſt, ferrumq́;, ſuam quicunq; puellam
Verberat. 56.b

Lapidi.

PROPERT. I.

Atq; vtinam, ſi fortè pios eduximus annos
Ille vir in medio fiat amore lapis. 92.a

Chalybi.

TIBVL. III.

Sit licet & ſaxo patientior illa Sicano,
Sit licet & ferro durior, & chalybe. 88.a

Silici.

TIBVL. I.

Flebis, non tua ſunt duro præcordia ferro
Vincta, nec in tenero ſtat tibi corde ſilex. 44.b

Monti.

IDEM II.

O' ego ne poſsim tales ſentire dolores,
Quàm vellem in gelidis montibus eſſe lapis.
Stare vel inſanis cautes obnoxia ventis
Naufraga, quam vaſti tunderet vnda maris. 60.b

MISER.

Saxis.

II. DE PONT.

vtq́ caducis
Percuſſu crebro ſaxa cauantur aquis:
Sic ego continuo fortunæ vulneror ictu. 174.b

Vomeri, Viæ.

IBIDEM.

Nec magis aſsiduo Vomer tenuatur ab vſu,
Nec magis eſt curuis Appia trita rotis:
Pectora quàm mea ſunt ſerie calcata malorū. 175.a

Fulmini tacto, Parieti lapſo.

III. DE PON.

Cùm feriant vnum, non vnum fulmina terrent,
Cunctaq́ percuſſo turba pauere ſolet.
Cumq́ dedit paries venturæ ſigna ruinæ
Sollicito vacuus fit locus ille metu.
Quis non è timidis ægri contagia vitat?
Vicinum metuens ne trahat inde malum?
Me quoq amicorum nimio terrore metuq́

Non

Non odio quidam deſtituêre mei. 182. b

LAESVS.

Naufrago, Piſci, Agnæ, Vulnerato.

II. DE PONT.

Tranquillas etiam naufragus horret aquas,
Qui ſemel eſt læſus fallaci piſcis ab hamo,
Omnibus vnca cibis æra ſubeſſe putat.
Sæpe canem longè viſum fugit agna, lupumq́;
Credit, & ipſa ſuam neſcia vitat opem.
Membra reformidant mollem quoq; ſaucia tactum,
Vanaq́; ſollicitis incitat vmbra metum. 174. a

AMATOR.

Tauro, Equo.

I. DE ARTE.

Sed tamen & tauri ceruix oneratur aratro:
Frenaq́; magnanimi dente teruntur equi,
Et mihi cedet amor. 113. a

Scopulo.

II. AMOR.

Artibus innumeris mens oppugnatur amantum,
Vt lapis æquoreis vndiq; pulſus aquis. 164. b

FORTIS.

Socrati.

V. TRIST.

Des licet inualido pectus mihi robore fultum,
Fama refert Anyti quale fuiſſe rei :
Fracta cadet tantæ ſapientia mole ruinæ,
Plus valet humanis, viribus ira Dei. 148.a

Piſci, Aui.

I. FAST.

Omne ſolum forti patria eſt : vt piſcibus æquor,
Vt volucri, vacuo quidquid in orbe patet. 10.a

ROBVSTVS.

VII. META.

Qui poterat curuare trabes, & agebat ab illo
Ad terram latè ſparſuras corpore pinus. 86.a

VIII. META.

Et cur vlla foret me fortior ? ire per ignes,
Et gladios auſim : neq; ad hoc tamen ignibus vllis
Aut gladijs opus eſt. 94.b

Miloni.

XV. META.

Fletq; Milon ſenior, cùm ſpectat inanes
Illos qui fuerant ſolidarum more ferarum
Herculeis ſimiles, fluidos pendêre lacertos. 193.a

TACITVS Lupo.

XIIII. META.

Inde ſati Curibus tacitorum more luporum
Ore premunt voces. 187.b

ABIECTVS Tubæ.

Tamq;

III. DE PON.

Tamq́ ego ſumſiſſem tali clamore vigorem,
Quàm rudis audita miles ad arma tuba. 186. a

Ignavus Fœminæ.

IN HELENA.

Apta magis Veneri, quàm ſunt tua corpora Marti,
Bella gerant fortes: tu Pari ſemper ama. 48. b

Dubius Naui.

IN CYDIPPE.

Ipſa velut nauis iactor, quam certus in altum
Propellit Boreas, æſtus & vnda refert. 61. a

Ira Fulmini.

PROPERT. I.

Fulminat illa oculis, & quantum fœmina ſæuit,
Spectaculum capta nec minus orbe fuit. 144. a

AMOR.

Flammæ.

IN HELENA.

Dum nouus eſt, cœpto potius pugnemus amori,
Flamma recens parua ſparſa reſedit aqua. 47. b

IN LEAND.

Quò propius nunc eſt flamma propiore caleſco. 52. a

Igni.

IN HERON.

Vrimur igne pari, ſed ſum tibi viribus impar. 52. b

Cruciatui.

TIBVL. III.

Tum magis Armenias cupies accedere tigres,
Et magis infernæ vincula noſſe rotæ:
Quàm pueri toties arcum ſentire medullis. 84.a

AFFECTVI.

Paterno.

III. TRIST.

Vtq́ pater natæ, duxq́ comesq́ fui. 118.b

Materno.

TIBVL. III.

Tantum chara tibi, quantum nec filia matri,
Quantum nec cupido bella puella viro.

MAGNANIMITAS.

Leoni.

III. TRIST.

Corpora magnanimo ſatis eſt proſtare leoni,
Pugna ſuum finem, cùm iacet hoſtis habet. 117.a

CRVDELITAS.

Lupo, Vrſo.

IBIDEM.

At lupus & turpes inſtant morientibus vrſi,
Et quæcunq́, minor nobilitate, fera eſt. ibid.

INGE-

INGENIVM.

Rubigini.

V. TRIST.

Adde quod ingenium longa rubigine læſum, (148. a
Torpet, & eſt multò, quàm fuit antè, minus.

Aratro.

IBIDEM.

Fertilis aßiduo ſi non renouetur aratro,
Nil, niſi cum ſpinis gramen habebit, ager. 148. a

FORTVNA.

Naui.

IBIDEM.

Quaſſa tamen noſtra eſt, non merſa nec obruta nauis
Vtq; caret portu: ſic tamen extat aquis. 147. b

Tempori.

IIII. DE PON

Nulla dies adeò eſt auſtralibus humida nimbis,
Non intermißis vt fluat imber aquis:
Nec ſterilis locus vllus ita eſt, vt non ſit in illo
Miſta ferè duris vtilis herba rubis:
Nil adeò fortuna grauis miſerabile fecit,
Vt minuant nulla gaudia parte malum. 195. a

CVRA.

Morbo, Vulneri.

I. DE PONTO.

Afferat ipſe licet ſacras Epidaurius herbas,
Sanabit nulla vulnera cordis ope:
Tollere nodoſam neſcit medicina podagram,
Nec formidatis auxiliatur aquis:
Cura quoq; interdum nulla eſt medicabilis arte,
Et ſi ſit, longa eſt extenuanda mora. 157. b

CANDOR.

Columbæ.

II. META.

Nam fuit hæc quondam niueis argentea pennis
Ales, vt æquaret totas ſine labe columbas. 24. a

Lunæ.

TIBVL. III.

Candor erat, qualem profert Latonia Luna,
Et color in niueo corpore purpureus.

Lilijs.

IBIDEM.

Nec me tam facies, quamuis ſit candida, cepit,
Lilia non domina ſint magis alba mea. 93. a

Niui.

III. AMOR.

Brachia Sithonia candidiora niue. 103. b

IN SAPPH.

Somnia formoſo candidiora die. 67. a

Argen-

Argento.

IN LEANDRO.

cùm radijs fulges argentea puris. 50.a

Lacti.

PROPERT. II.

Vtq; roſæ puro lacte notant folia. 30.a

Alij colori.

IN HEROID.

Candida ſi non ſum, placuit Cepheïa Perſeo
Andromede, patriæ fuſca colore ſuæ.
Et varijs albæ iunguntur ſæpe columbæ,
Et niger à viridi turtur amatur aue. 65.b

NIGREDO.

Stygi.

XI. META.

Stygia modò nigrior vnda. 142.b

Pici.

XII. META.

totus pice nigrior atra. 154.b

IN LEAND.

Ipſa vides cœlum pice nigrius, & freta ventis
Turbida. 49.a

RVBOR.

Minio.

PROPERT. II.

Vt Mæotica nix Minio ſi certet Ibero. 93.a

PALLOR.

Silici.

X. META.

Vtq; pudor ceſſit, ſanguisq; induruit oris,
In rigidum paruo ſilicem diſcrimine verſa. 126.a

AMATOR.

Luteo colori.

TIBVL. I.

non illi ſontica cauſa eſt
Sed nimius luteo corpora tingit amor. 53.b

COLOR.

Flavvs Fuluo.

I. AMOR.

Nec tamen ater erat, nec erat color aureus illis,
Sed quamuis neuter, miſtus vterq; color:
Qualem cliuoſæ madidis in vallibus Idæ
Ardua direpto cortice cedrus habet. 81.a

Vvae Auro.

XIII. META.

ſunt poma grauantia ramos,
Sunt auro ſimiles, longis in vitibus vuæ. 172.a

Crvor Oſtro.

Ecce

X. META.

Ecce cruor, qui fuſus humo ſignauerat herbas,
Deſinit eſſe cruor, Tyrioq́; nitentior oſtro. 125. b

Grano Punico.

IBIDEM.

Cùm flos de ſanguine concolor ortus:
Qualem, quæ lento cælant ſub cortice granum
Punica ferre ſolent. 134. a

Glomo.

XII. META.

Sanguinis ille glomos, pariter cerebrumq́; merumq́;,
Vulnere, & ore vomens. 151. b

GLORIA.

Sideribus.

VII. META.

Et dijs cara ferar, & vertice ſidera tangam. 80. a

Soli.

II. TRIST.

Vtq́; trahunt oculos radiantia lumina Solis,
Traxiſſent animum ſic tua facta meum. 107. a

LAVRVS Decori.

III. TRIST.

Vtq́; viret ſemper laurus, nec fronde caduca
Carpitur: æternum ſic habet illa decus. 112. b

HOMO Agro.

Iuppiter

II. DE PONT.

Iuppiter vtilibus quoties rigat imbribus agros,
Miſta tenax ſegeti creſcere lappa ſolet.
Nos quoq; frugiferum ſentimus inutilis herba
Numen, & inuita ſæpe iuuamur ope. 166.b

Avla Fulmini.

III. TRIST.

præluſtria vita,
Sæuum præluſtri fulmen ab arce venit. 115.a

Terra Globo.

VI. FAST.

Terra pilæ ſimilis, nullo fulcimine nixa,
Aëre ſubiecto tam graue pendet onus. 76.a

IBIDEM.

Et quantùm à ſummis, tantùm ſeceſſit ab imis
Terra, quod vt fiat, forma rotunda facit. 76.b

Vertex Cœlo.

I. FAST.

At poſtquàm fortuna loci caput extulit huius
Et tetigit ſummo vertice Roma deos. 5.b

Nova Veteribus.
Firma Infirmis.

IIII. TRIST.

Fortior in fulua nouus eſt luctator arena,
Quàm cui ſunt tarda brachia feſſa mora.
Integer eſt melior nitidis gladiator in armis,

Quàm

Quàm cui tela ſuo ſanguine tincta rubent.
Fert bene præcipites nauis modò facta procellas,
Quamlibet exiguo ſoluitur imbre vetus.
Nos quoq; quæ ferimus, tulimus patientius antè,
Quæ mala ſunt longa multiplicata die.

RIVVS Mari.

V. TRIST.

vt in mare flumina vaſtum,
Sic ſolet exiguæ currere riuus aquæ. 147.b

FLVMEN Tempori.

TIBVLL. III.

Multa prius vaſto labentur flumina ponto,
Annus & inuerſas duxerit ante vices:
Quàm tua ſub noſtro mutetur pectore cura,
Sis quodcunq; voles, non aliena tamen. 87.a

TEMPORA Folijs.

PROPERT. I.

Ac veluti folia arentes liquere corollas,
Quæ paßim calathis ſtrata natare vides:
Sic nobis, qui nunc magnum ſperamus amantes,
Forſitan includet craſtina fata dies. 100.b

AVRVM Flumini.

XI. META.

Ille etiam liquidis palmas vbi lauerat vndis,
Vnda fluens palmis, Danaën eludere poßit. 136.b

FLAMMA Segeti.

Correpti

XII. META.

Correpti rapida, veluti ſeges arida, flamma
Arſerunt crines. 152.b

Poena Flammæ.

TIBVL. I.

Vre meum potius flamma caput, & pete ferro
Corpus, & intorto verbere terga ſeca. 54.b

Sagitta Sagittæ.

I. META.

Certa quidem noſtra eſt: noſtra tamen vna ſagitta
Certior, in vacuo quæ vulnera pectore fecit. 10.b

Status Carmini.

V. TRIST.

Quis tibi Naſo modus lacrimoſi carminis? inquis
Idem fortunæ qui modus huius erit.

Dies Conuiuio.

VII. META.

Nullus Erechthidis fertur celebratior illo
Illuxiſſe dies, agitant conuiuia patres. 86.a

Adversarivs Carnifici.

Carnifici mea flenda poteſt fortuna videri. 122.a

Tvmvltvs, Vrbi captæ.

XII. META.

captæq́; erat vrbis imago,

Fœmi-

Fœmineo clamore ſonat domus. 151. b

Frondes Velo.

V. META.

Silua coronat aquas cingens latus omne ſuiſq;
Frondibus, vt velo, Phœbeos ſummouet ignes. 62. a

Capillvs Luco.

XIII. MET.

coma plurima toruos (172. b
Prominet in vultus, humeroſq;, vt lucus, inumbrat

Obscvritas Siluis.

I. AMOR.

Quale ferè ſiluæ lumen habere ſolent. 72. a

Parvvs Paruo.

V. META.

Inq; breuem formam, ne ſit vis magna nocendi
Contrahitur, paruaq; minor menſura lacerta eſt. 63. a

Magno.

II. DE REMED.

Parua necat morſu ſpacioſum vipera taurum:
A' cane non magno ſæpe tenetur aper. 160. a

II. TRIST.

vt fuſo taurorum ſanguine centum,
Sic capitur minimo thuris honore Deus. 103. a

Potvs Nectari.

IBIDEM.

Hauſtus

Hauſtus aquæ, mihi nectar erit.

Forma Aeri.

I. AMOR.

Aera nitent vſu: veſtis bona quærit haberi:
Caneſcunt turpi tecta relicta ſitu.
Forma, niſi admittas, nullo exercente, ſeneſcit. 76.a

Assidvitas Saxo.

I. DE ARTE.

Quid magis eſt durum ſaxo? quid mollius vnda?
Dura tamen molli ſaxa cauantur aqua. 121.a

Livor Flumini.

I. DE REMED.

Summa petit liuor, perflant altiſſima venti:
Summa petunt dextra fulmina miſſa Iouis. 159.a

SENECTVS.

Equo.

TIBVLL. I.

Quàm iacet infirmæ venêre vbi fata ſenectæ,
Qui prior Elæo eſt carcere miſſus equus. 48.a

Naui, Militi.

IIII. TRIST.

In caua ducuntur quaſſæ naualia puppes,
Ne temere in medijs diſſoluantur aquis.
Ne cadat, & multas palmas inhoneſtet adeptas,
Languidus in pratis gramina carpit equus.

Miles

Miles vbi emeritis non eſt ſatis vtilis armis,
Ponit ad antiquos, quæ tulit arma, lares.
Sic igitur tarda vires minuente ſenecta
Me quoq; donari iam rude tempus erat. 133.a

XLII.

COLLATIONES COMPARATIVAE.

Sæuicia.

IN PHAED.

eris tauro ſæuior ipſe truci. 11.a

XIII. META.

ſæuior indomitis iuuencis. 171.b

Leuitas.

I. META.

Pondere aquæ leuior. 2.b

Inſtabilitas.

IN IASONE.

incertior aura. 15.b

XIII. META.

Ventis volucriq; fugacior aura. 172.a

V. TRIST.

Melle, quod in ceris Attica ponit apis. 141.b

XIII. META.

riguo formoſior horto. 171.b

IN LEANDRO.

ſpacium mihi longius anno. 49.b

V A R I A.

XIII. META.

Candidior folio niuei Galatea liguſtri,
Floridior prato, longa procerior alno,
Splendidior vitro, tenero laſciuior hœdo,
Læuior aſsiduo detritis æquore conchis,
Solibus hibernis, æſtiua gratior vmbra,
Nobilior pomis, platano conſpectior alta,
Lucidior glacie, matura dulcior vua,
Mollior & cygni plumis, & lacte coacto. 171.b

IBIDEM.

Durior annoſa quercu, fallacior vndis,
Lentior & ſalicis virgis, & vitibus albis,
His immobilior ſcopulis, violentior amne,
Laudato pauone ſuperbior, acrior igni,
Aſperior tribulis, fœta truculentior vrſa,
Surdior æquoribus, calcato immitior hidro. 171.b

Collationes aliæ ſuis paſsim leguntur locis & titulis, præcipuè libro ſecundo.

GEOR-

GEORGII FABRICII CHEMNICENSIS DE EPITHETIS NOMINUM PROPRIORUM

Liber Quartus.

GEORGIVS FABRICIVS CHEMNICENSIS, BASILIO Fabro, Magiſtro ludi Quedilnburgij S. D.

NIHIL tam exiguum in litteris noſtris eſt, quod non euidentem afferat diſcentibus vtilitatem: hoc exemplis nunc probare ſuperuacuum, cum vſus teſtetur in præceptis omnium artium,& natura ipſa in cunctis ſuis operibus loquatur, ab initijs tenuibus res maximas generari. id quod negare neminem video, niſi quoſdam impudentes, qui cùm hoc ipſo lacte nutriti, nonnihil adoleuerint: & fortuna elati, ad aliquos honorum gradus peruenerint, ſuæ imperitiæ obliti, contra hæc elementa diſputant, & ea apud alios extenuant: nec rarò apparitorem aut matellionem pluris faciunt, quàm magiſtrum litterarum, à quo ſunt pueri educati. Tabulas nauis Theſei conſeruarunt Athenienſes, & cunas Caroli Quinti Imperatoris Gandauenſes oſten-

tant, propter maximorum alumnorum memoriam, qui in ipſorum vrbibus lucem primùm viderunt: ex qua vrbium celeberrimarum obſeruantia poteſt intelligi, qua præditi humanitate ſint ij, qui pulpita, vndè ſunt edocti, euertunt: & ea oderunt incunabula, in quibus vagitus edidiſſe auditi ſunt: cùm illæ ciuitates mutis lignis honorem habeant, quem iſti negant viris bonis, & ſuis olim altoribus. Verùm relinquamus hos ſuæ ipſorum inſcitiæ puniendos. Nos verò animandos cenſemus doctores pios & induſtrios, ſenis illius Athletis ſermone, qui eſt apud Poëtam optimum,

Quæ digna viri pro talibus auſis
Præmia poſſe rear ſolui? pulcherrima primùm
Dij, moresq́; dabunt veſtri.

nam vt nulli beneficiorum meminerint, Deus ipſe beneficus, ſuo fungentes officio, cum fide & inuocatione, præmijs afficiet: & laborum honeſtorum vnicuique præmium, ſua dabit conſcientia, Deo ipſi cognita & probata. Quamobrem nihil permoti animis atq; factis hominum ingratis, conſtanter conemur prodeſſe ætati imperitæ, nihilq; omittamus neq; in doctrina neq; in moribus, quantumuis minutum aut in ſpeciem humile videatur, modò inde fructus aliquis dignus proueniat: memores ſemper,

per, Chriſto nos ſeruire, dum parui niduli integri ſeruantur Eccleſiæ, & ſua ſeminaria incorrupta populo Chriſtiano. Etiamne, inquies, in his minimi momenti rebus, quas nunc proponis, nullius artis, nulliusq́ ingenij? ita planè ſentio, & loquor expertus. Certè quòd *Sabinus*, *Acontius*, *Lotichius* politiſsima ſcripſerunt carmina, à talibus fundamentis exorſi ſunt: item quòd è libris ſacris elegantiſsimè tranſtulerunt præclara multa Micyllus, Eobanus, Stigelius, Aemilius, Siberus: de noſtris vt loquar hominibus, ij his adiumentis ſe profeciſſe teſtantur: & *ſi diſsimulaſſet ex ijs* aliquis, aut nunc diſsimularet, conuinci poſſet publico teſtimonio. Illorum igitur virorum, pietatis laudibus, & omni doctrinarum genere florentium, qui ſimilis cupit euadere, viam habet, duces habet: eiq́ ab his riuulis ad fontes vberrimos patet aditus, ſiue tramite eat, ſeu via ambulet: & ſiue tractare ſua ſtudia velit, ſeu Deo potius æterno laudem & gloriam debitam reddere, & ipſi auctori ſuas operas ſuaq́ monumenta conſeruare. Vt autem libelli mei priores, qui ſtudioſis hactenus aliquid profuerunt, maiori eſſent illis, qui vti vellent, vſui atq́ commodo: adieci epitheta, quod vnum operæ huic puerili deeſſe nonnulli

querebantur: nec omnes auctores confuſi, ſed inter ſe delegi maximè propinquos & ſimiles, vt antea in Elegantijs & alijs factum eſt: nec congeſsi epitheta omnia, ſed ea quæ certi temporis aut loci ſunt, omiſi: nec ſola elegi quæ vocantur more communi epitheta, ſed vſus eo nomine ſum liberius, quod res declarat, & obſeruatiunculæ iſtæ in locis multis eſſe vice commentarij poſſunt. His tuum Baſili nomen præponere placuit, vt de eo nonnihil auctoritatis, in re tam tenui, contraherem: nam te in noſtro ordine integritatis, diligentiæ, eruditionis laudem non vulgarem conſecutum, non ignoro, & tua monumenta aliquando apertius probabunt. Vale. E' ludo illuſtri Miſena.

DE EPITHETIS NOMINVM PROPRIORVM.

A.

ABSYRTVS.

CVI *ſparſa latos ſunt membra per agros*
Lacerata per agros corpora.

ACHAEVS.

Qui miſer aurifera veſte pependit aqua.

ACHELOVS.

Acheolides vnda
Naupactæus
Calydonius amnis
Amnis Arcananum
Imbre tumens.
PROP. *Aetolus.*

ACHILLES.

Magnus, ingens, magnanimus, fortis, clarus, ſæuus, ferus, ferox, iratus, violentus, immitis, triſtis, velox.
Aeacides, ab auo.
Pelides, à patre.
Nereius heros, à matre.
Satus Nereide
Cui Nereus proſocer
Iouis Aeginæq́ nepos
Theſſalus, Aemonius.
Phthius, à patria.
Cygni victor
Timor Phrygum, Troiæ populator
Operis Neptuni populator
Exitium Troiæ. Fatum Troiæ
Graiûm murus
Decus & tutela Pelaſgi Nominis
Caput inſuperabile bello
Iuuenis qui fortib. armis Acta patris vicit
Manus miſſura Hectora letho.

ACIS.

Pulcher
Simmetthius heros
Fauno nymphaq́ Simetthide

thide

thide cretus.

ACTAEON.

Nepos Cadmi
Autoneïus heros
Præda ſuis canibus
Fera creditus
Speculans membra Dianæ.

ADAMASTUS.

Achæmenides
Sicula deſertus in Aetna.

ADIMANTUS.

Phyleſia regna tenens
Iouis telo petitus.

ADMETUS.

Pheretiades
Gener Peliæ.

ADONIS.

Arbore natus
Myrrhæ filius
Cinyra creatus
Cythereïus iuuenis, heros
Veneri ploratus
Auo genitore creatus
Siluis aptus
Per facinus ſoror cui ſua, facta parens.
PROP. *Niueus, formoſus.*

AEACUS.

Aeſonides, Aſopiades
Proles Iouis.
Qui reddit iura ſilentibus
In pœnas ingenioſus.

AEROPE.

Creſſa, Atrei coniux
Nurus Aegyſthi
Quam frater ſceleratus amauit
Thyeſteo quæ non abſtinuit amore.

AEGEUS.

Theſei pater
Theſeæ fallacia vela carinæ Qui vidit.

AEGIALA.

Vxor Diomedis
Nurus Tydei.

AEGINA inſula.

Oenopia. Oenopij muri
Aſopis

Aſopis
Aeacideia regna
A pellice dictæ terræ
Genitricis nomine dictæ.

AEGYPTVS.

Aegyptia tellus
Carens imbribus
Genitalia arua Canopi
Arua Mareotica.

AEGYPTII.

Linigera turba.

AEGYPTVS rex.

Belides
Exul.

AEGYSTHVS.

Thyeſtiades
Deſidioſus
Adulter.

AEMVS mons.

Vmbroſus
Pulſus Aquilonibus
Nubibus opertus
Oeagrius.

AENEAS.

Pius, profugus, penatiger
Natus Dea
Troius, Dardanius.
Cythereius heros
Phrygius maritus Veneris
Caietæ alumnus
Aeneia virtus
Aeneia pietas
Vir magnus bello
Nulli pietate ſecundus,
Notæ pietatis
Pietatis idoneus auctor
Troum iuſtiſsimus
Oneratus pondere charo.
TIB. *Impiger*
Volitantis frater amoris.
PROP. *Phryx, Troianus.*

AEOLIAE inſulæ.

Hippotadæ regnum
Domus Hippotadæ regis.
Aeolij tyranni portus
Aeolius carcer
Terræ calenti ſulfure fumantes.

AEOLVS.

Hippotades
Suis truculentior Euris

Cohibet qui carcere ventos
Qui carcere fortes Contineat ventos
Qui cum velit, æquora placet
Qui ventis imperat
Emittens auras
Ingenio populi conuenit ille ſui.

AESACVS.

Senior
Troius heros
Quem fertur Vmbreſa peperiſſe ſub Ida Alxithoë.

AESAR fluuius.

Lapidoſus
Flumen Aeſarium.

AESCVLAPIVS.

Opifer, ſalutifer
Phœbeius, Coronides
Phœbo nymphaq; Coronide natus
Nepos Iouis
Apollinis proles, Apolline natus
Apollinea proles
Diuinæ ſtirpis
Epidaurius
Anguis Phœbeius.

AETHIOPES.

Aethiopum populi
Cephenum agmen
Arua Cepheia.

AETNA.

Alta, Ignea
Trinacria, Sicanis, Tiphois
Rupes Aetnæ, Ignis Aetneus
Aetnea mœnia
Rapida flamma
Sulfureis ardens fornacibus
Ardens in immenſum geminatis ignibus.
Giganteis iniecta faucibus
Iacens ſuper ora Typhoëos
Quæ plurima flammas mouet
Antra Cyclopum exuſta caminis.

PROP.

PROP. *Fera.*

AGAMEMNON.

Infeſtus
Tantalides, ab auo
Atrides, à patre
Atrides maior, propter fratrem.
Pliſthenius vir
Tyndarei gener
Mycenæus ductor
Dux ducum
Troiæ populator
Coniugis victima.

AGANIPPE fons.

Hiantea
Fontes Aganippidos
Signa Meduſci equi
Vide, *Hippocrene.*

AGAVE.

Mœnas
Mater Penthei
Mater Thebana.
TIB. *Cadmea mater.*

AIAX OILEVS.

Naritius heros, à patria.
Violans ſimulachra Mineruæ
Quiq; ferox perijt et fulmine & æquore raptor.
PROP. *Oilides*, à patre.

AIAX TELAMONIVS.

Fortis, inuictus
Telamoniades
Telamone natus, ſatus, creatus
Teucri frater
Cui tegmen ſeptem terga fuêre, boum
Dominus clypei ſeptemplicis.

ALCEVS poëta.

Conſors, Sapphô patriæq; lyræq;
Lyræ vates ſeueræ.

ALCESTE.

Admeti vxor

Coniunx Pagaſæa
Læta viri pro funere,

ALCIBIADES.

Cliniades
Circundatus ignib. atris.

ALCINOVS.

Munificus.
PROP. *Phæax.*

ALCMENA.

Argolica, Argolis.

ALGMENON.

Amphiaraides
Qui amauit Phegida
Vir Callirhoës
Amphilochi frater
Matris occiſor.
PROPE. *Alcmæoniæ furiæ.*

ALEBAS.

Lariſſæus
Vulnere ſuorum cæſus.

ALECTO furia.

Breuibus torquata colubris.

ALEXANDER Macedo.

Clemens, Dux Aemathius
Cornigero de Ioue natus.

ALEXANDREA vrbs.

PROP. *Noxia.*
Dolis aptiſſima tellus.

ALBA.

Albani montes
Alba longa, binominis.

ALPES.

Aëriæ, ventoſæ, latebroſæ
Alpinæ valles.

ALPHEVS.

Alpheiæ vndæ
Fons ſacer
Occultæ aquæ.

ALPHEA.

Matre ſoror melior
In natum ſæua reperta parens.

AMAL-

AMALTHEA.

Diues, bona.
Olenium pecus
Cornu pomis, & odore flore repletum
Cretæa nobilis Ida.

AMASENVS.

Amaſena flumina
Sicanias voluens Amaſenus arenas.

ALMATHVS, inſula.

Fœcunda metallis
Grauida metallis.

AMAZONES.

Securigeræ puellæ.
PROP. *Abſciſſo ſinu Amazon aperta.*

AMBRACIA.

Terra Ambraciæ
Certata lite Deorum.

AMPELOS.

Intonſus, temerarius
Nympha Satyriſq; creatus.

AMPHIARAVS.

Vates Oiclides
Talai gener
Notus eques.
In medij cœni voragine merſus.

AMPHION.

Fidicen
Thebanus
Qui addidit ſua funera natis
Saxa Cytheronis per artem agens.

AMPHITRITE.

Diues aquis.

AMPHRYSVS fluuius.

Lenis.

AMVLIVS.

Inuictus, Durus
Frater Numitoris
Contemptor æqui.

AMICLAE, in Græcia.

Armi-

Armiferæ, antiquæ.

ANACREON.

Teïa Muſa
Senex Lyricus
Senex vinoſus.

ANAPVS
fluuius.

Fontes lenis Anapi
Miſcens aquis Cyanen.

ANAXARCHVS.

Pila minutus in alta.

ANAXARETE.

Generoſa à ſanguine Teucri.
Sæua, ferox, ferrea
Crudelis, impia, dura.
Sæuior freto.
Durior ferro.

ANCAEVS.

Lycurgides
Quem aper lethauit, id eſt, letho dedit.
In quem aper geminos direxit ab inguine dentes.

ANCHISES.

Pius, Magnanimus
Senex Phryx
Sarcina nati
Cum quo commune parentis, Non dedignata eſt nomen habere Venus
Volucrum cui mater Amorum, Gaudet in Idæis concubuiſſe iugis.

ANCON, vrbs.

Spiſſi littoris.

ANDROMACHE.

Thebais
Duri militis vxor
Hectoris vxor.

ANDROMEDA.

Cepheia virgo, Danaës nurus
Amata Perſeo.
PROP. *Nobilis*
Perſei vxor
Mõſtris deuincta marinis
Andromede patriæ fuſca colore ſuæ.

ANIO.

Aniënis aquæ.
PRO. *Pomifer.*
Ramoſa Aniënis arua
Lympha Aniëna
A' Tibur de fluens.

ANIVS.

Phœbi ſacerdos
Quo rege homines, antiſtite Phœbus colebatur.

ANNA PERENNA.

Anna Perenna vocor
Amne perenne latens,
Placidi Nympha Numici
Noua diua
Annæ geniale feſtum.
TIB. *Sanguinolenta.*
Excelſa præceps delapſa feneſtra.

ANNIBAL.

Dux Pœnus, dux Punicus.

ANTAEVS.

Sæuus, fortis
Antæi lacerti.
Aonio luctator ab hoſpite fuſus
Qui (mirum) victor, cùm cecidiſſet erat.

ANTENOR.

Grauis
Troianæ ſuaſor pacis
Senex Phrygius.

ANTHEDON, inſula.

Euboica.

ANTICLVS.

Loquax
Cui guttur eliſum
Cui clauſum pollice vocis iter.

ANTIGONA.

Thebana
Fratrem peremptum ſuppoſuit tumulo.

ANTIOPE.

Imperioſa, Nyctæis.
Coniunx Lyci.
Impleta gemino fœtu à Ioue

Tracta

Tracta tauro rapiente.
PROP. *Antiopes forma.*

ANTIPHATES.

Læſtrigonis impia ora.

ANTIVM.

Vrbs Apollinis.

ANVBIS.

Verendus.
Anubidis ora.
PROP. *Latrans.*

APELLES.

Artifex, Cous.

APENNINVS.

Nubifer.

APIDANVS fluuius.

Herboſus, Senex.

APIS.

Corniger.

APOLLO.

Saluber, ſacer, opifer, intonſus, lauriger, crinibus inſignis, arcitenens, fatidicus, flauus, fide conſpicuus, lyra aurata.
Domeſticus, agreſtis
Stirps Latonæ
Proles Latonia
Latonigena, Latoius
Phœbus pæan
Delphicus, Delius, Cynthius, Smintheus
Actiacus, Clarius
Cui Delphica tellus, Et Claros, & Tenedos, Pataræaq; regia ſeruit.
Per quem quod eritq; fuitq; Eſtq; patet
Delphos Delonq; tenens.
Fata canens
Deus qui citharam neruis, qui neruis temperat arcum
Per quem concordant carmina neruis.
Mouens Aoniam lyram
Non ſegnis ad citharam, arcum.

Stans

Stans pro Troia.
TIB. *Formoſus, mitis*
Carminis auctor
Intonſa coma ſuperbus
Latonæ filius atq; Iouis.
PROP. *Pythius, Palatinus, Laucadius, Lycius*
Deus intonſus, longa veſte.
Genitor Orphei
Sonans carmina
Palla ſpectabilis aurea
Deus vatum
Medicæ repertor opis.
Troiæ munitor.

APRILIS.

Menſis quartus
Veneris menſis, Cythereius
Et vatem & menſem ſcis Venus eſſe tuos
A' Venere hic magna deſcendit origine menſis
Menſis, quo Venus celeberrima.

APVLEIA.

Arida
Iapygia
Dauni arua
Meſſapia arua.

AQVILO, ſeu Boreas.

Certus, commotus.
Gelidus, ſiccus, ſæuus, improbus, furens.
Aeolijs clauſus in antris, Alæ Aquilonis, Ortus Aquilonis.
Threïcius, Sithonius.
Feriens tecta, rapiens tecta
Aequans humo turres
De rapidis ventis immanſuetiſſimus.
PROP. *Flabra Boreæ*
Raptæ timor Orithiiæ.

ARABES.

Palmiferi, thurilegi,
Panchæi
Panchæa rura
Gens odorifera.
TIB. *Eoi*
Tener Arabs

a *Terra*

Terra diuite.

PROP. *Multi paſtor odoris Arabs.*

ARACHNE.

Idmonia, Idmonis.
Pater cui Colophonius Idmon
Mæonis, Mæonia virgo.
Lyda
Orta domo parua.
Habitans Hypæpis.

ARCADIA.

Arcadia iuga
Lyrcæa arua
Mænalis ora
Tellus Erymanthidos vrſa
Gelidi montes
Parrhaſius lar
Luna credita terra prior
Gens ortu prior luna
Tellus proxima ſideribus
A' magno Arcade nomen habens.

ARCAS.

Magnus
Lycaoniæ proles ignara parentis.

ARCHILOCHVS.

Repertor pugnacis Iambi
Frater Meduſæ, propter conuicia.
Exitium cui lingua proterua fuit.

ARCTOPHYLAX

Tardus
Vrſæ cuſtos.
Formam terga ſequentis habet.
Vide, *Bootes.*

ARCTI.

Gelidæ, geminæ, ſiccæ
Arcti æquoris expertes, immunes
Proxima ſigna polo.
Publica ſidera
Liquidi immunia ponti
Inuicta Aquilonibus Arctos.
Arctos Mænalia, Lycaonia, Parrhaſis
Parrhaſides ſtellæ
Parrhaſis vrſa micat gelido polo.

Helice,

Helice, et qua Tyrus vtitur, Arctos.

ARDEA, vrbs.

Potens.

AREOPAGVS.

Mauortis arx
Sacrũ Mauortis aruum.

ARETHVSA, fons.

Frigida, ſacra
Piſea, Arcadica, Trinacria
Caput Eleis Alpheias extulit vndis
Quæ vomit totidem fluctus, totidemq́ꝫ reſorbet.

ARGIRIPPA.

Maxima mœnia
Diomedis vrbs.

ARGOS.

Securum
Iunonium
Abanteum.

ARGONAVTAE.

Audaces
Minyæ
Pegaſæa carina
Turba Graia, corpora Graia
Iuuenes Pelaſgi.

ARIADNA.

Libera
Creſſa puella
Minois, Minoia virgo
Gnoßis Theſeio crimine facta Dea.
Quæ dedit ingrato fila regenda viro
Bacchi Gnoßias vxor. Et Gnoßida Bacchus amauit
Bacchis coniunx redimita corona, Præradiat ſtellis ſigna minora ſuis
Perenni ſidere clara
Aurea per ſtellas nunc micat illa nouem.
TIB. *Gnoßia*
Theſææ periuria linguæ Fleuiſti.
PROP. *Dædaleum lino qua*

no quæ duce iecit iter.
Sidereæ tuta corona comæ.

A R I O N.

Vocalis
Carmine tenens aquas currentes.

A S C A N I V S.

Iulus, Binominis, formoſus.
Dardanius.

A S I A.

Florens, finibus immenſis
Viris diues, diues abundat equis
Qua nulla beatior ora.

A S S Y R I A.

TIB. *Diues, pinguis.*

A S T Y A N A X.

Hectoreus puer
Iliaca miſſus ab arce puer.

A S T Y P A L Æ A.

Aſtypaleïa regna
Cincta piſcoſis vadis.

A T A L A N T A.

Fugax, velox.
Schœneia
Schœnei pulcherrima virgo.
Tegeæa, Mænalia, Nonacria, Nonacrina
Tribus pomis tardior facta
Quæ propero curſu vicerat antè procos
In pecus verſa.

A T H A M A S.

Improbus
Aeolides
Gener Draconum.

A T H E N Æ.

Claræ, doctæ
Arx Tritonidis, Vrbs Tritonidis ſacra
Arx Mineruæ, grata humus Mineruæ
Palladis arces, Palladiæ arces, dictæ à Pallade terræ

Vrbs

Vrbs Mopſopia
Cecropia arx, vrbs
Muri Cecropij, Cecropidis tellus
Erechteæ arces, Erechtea domus. Pandioniæ. Actææ arces.
Actæa arua, terra Attica. Pyreæa littora, Cecropij portus.
PROP. *Theſea vrbs.*

ATHENIENSES.

Cecropidæ, Mopſopij, Erechtidæ, Actæi.
Quos Mæra nouo latratu terruit.

ATLAS.

Magnus, validus, cœlifer Iapetionides
Humeros oneratus Olympo
Aethereum qui fert ceruicibus axem
Ceruicem cœlo ſuppoſiturus Atlas
Hercule ſuppoſito ſidera fulcit Atlas
Qui ſolis anhelis æquora ſubdit aquis, et feſſos excipit axes.

ATHOS.

Altus, arduus
Multa grandine canus
Frondes alpibus addens
Quot lepores in Atho.

ATRAX.

Doſithoës pater.

ATREVS.

Crudus
Pelopeius, à patre.
Tantalides, ab auo.
Clara fugans flumina
Qui trepidos à dape vertit equos.

ATYS.

Facie ſpectabilis
Phryx, Berecynthius, Cybeleius, Indus
Quem flumine Gange Edita Limniace, vitreis peperiſſe ſub vndis Creditur.

Neq; fœmina neq; vir
Cui ſubitò ſigna relicta viri
Venator, Phrygia quem pinus morte peremit.
Qui ſecuit ad Phrygios vilia membra modos.
Qui quatit molli tympana rauca manu.

AVENTINVS mons.

Iugum Auentinum
Auentina arx.

AVGVSTVS.

Auguſti prouida cura
Ortus ab Aenea, pater hominum
Vltor. Caput Auguſtum
Sanctus pater patriæ, pater optimus, ſacer, maximus, mitiſsimus, altus, pius, inuictus.
Iugurthino clarus Cimbroq; triumpho.
PRO. *Mundi ſeruator*
Auguſti virtus, Auguſti gloria
Hectoreis maior auis
Magnus in armis
Vir æquans ſuperos, Dijs acceſſurus
Aeterni numina Cæſaris
Sacrati prouida cura ducis.

AVRORA.

Auroræ lumina.
Eos. Sapiens, diua.
Pallantias. Præuia lucis
Pallantidos ortus
Tithoni coniunx
Phrygiis Aſſarici coniunx Tithonia.
Nurus Laomedontis
Lutea mater Memnonis
Extrèmum noctis quæ Dea finit iter
Memnonis in roſeis lutea mater equis
Croceis genis
Roſeo ſpectabilis ore
Roſcida croceis capillis
Diem equis croceis portans
Croceis inuecta rotis
Quæ luce noua noctis cōfinia

ſinia ſeruat
Fugatura noctem
Flaua pruinoſo quæ vehit axe diem.
Iungens equos luciferos.
Vdis veniens capillis.

AVSTER.

Notus
Noti Aeolij
Lenis, aquaticus, pluuius, imbrifer, procelloſus, nubilus, frigidus, præfrigidus, tepidus, calidus, præceps, non æquus, fortis, aquas fundens, Hyadas hauriens
Inſanæ vires Auſtri
Nubibus aßiduus
Prælia gerens.
TIB. *Hibernus.*
Fundens aquas gelidas.
PROP. *Sæuus,*
Dubius.
Atra nube.

AVTOLYCVS.

Alipedis de ſtirpe Dei, propago verſuta
Furtum ingenioſus ad omne.

AVTOMEDON.

Curribus & lentis aptus habenis.

B.

BACCHAE.

Mænades, Iſmariæ, Threiciæ
Auſoniæ. Latiæ
Cohors Baccho concita, Thyrſo concita
Referens triëterica Baccho.
Fuſis barbara turba comis
Quas pampinea tetigiſſe bicorniger haſta Creditur.
Bacchi furijs Eleleides actæ
Concita Baccha Deo.
PROP. *Sæuæ.*

BACCHVS.

Liber, vltor
Intonſus, indetonſus, puer, iuuenisq́;
Bonus, lenis, venerandus, tener, mitis, placatus, candidus, pulcherrimus.
Mite Deûm numen
Corymbifer, racemifer, corniger, bicorniger, inſignis cornu
Redimitus hedera capillos, Pampinea bicorniger haſta
Racemiferis frontem circundatus vuis
Bis genitus
Satus iterum
Bimater
Ignigena
Ortus in igne
Raptus ab igne
De pellice natus
Semeleïa proles
Progenies Iouis
Inſutus patrio femori
Bromius, Lyæus, Nyſæus, Thyoneus, Lenæus, Iacchus, Nyctelius, Eleieus, Euan, Euhyus, Aonius, Aemonius, Ogygius.
Inuenti præmia mellis habens
Genialis conſitor vuæ,
Vuæ commentor
Repertor vitis, Repertor vini
Alumnus Sileni
Releuans curas
Colla premens Lyncum
Lyncas dedit India Baccho
Bacchi tigres capiſtrati.
TIB. *Conditor vuæ*
Proles Semeles
Bacchus Maroneus.
PROP. *Docta cuſpide Indica Nyſcis arma fugata choris.*

BATTVS.

Diues opum
Lingua læſus ab ipſe ſua.

BATTVS poëta.

Clarus Iambis.

BELI-

Belides.

Sorores ſæuæ, fortes, armatæ, Inachides.
Parare necem miſeris patruelibus auſæ
Parare ſuis lethum patruelibus auſæ
Exulis Aegypti, turba cruenta nurus
Preſſæ aſsidua aqua
Gerentes humeris aquas perituras.

Bellerophon.

Chimeræ domitor
Exitio facies cui ſua pænè fuit
Qui ab equo præceps in campis Alæis decidit.

Beroe.

Epidauria
Semeles nutrix.

Biblis.

Miletis
Phœbeia.
Cyanes filia.
Correpta cupidine fratris
Soror Cauni
Laqueo fortiter vlta nefas.

Boeotia.

Bœotica tellus
Aonia humus.

Bootes.

Piger. Inter Triones flectit obliquo plauſtrum temone Bootes.
PROP.. *Segnis verſare boues & plauſtra.*
Vide *Arctophylax.*

Boreas.

Boreæ opus.
Triſte furens
Præceps, trux, horrifer, gelidus, tepidus
Threicius
Inſonans alis
Bacchans ab arcto
Qui triſtia nubila pellit
Qui terras grandine pulſat
Cuius concurſibus inſonat aër

Solicitans manes, totumq́; tremoribus orbem.

PROP. *Boreæ flabra*

Crudelis

Raptor Orithyïæ.

BRYSEIS.

Facies Briſeidis

Abducta, rapta

Lyrneßis.

PROP. *Formoſa.*

BRITANI.

Aequorei

Virides.

BROTEVS.

Qui dedit incenſæ membra cremanda pyræ.

BRVTVS.

Doctus

Stulti ſapiens imitator.

BVTES.

Penthides

Proles Lycurgi.

BVSYRIS.

Sæuus, triſtis

Frater Antæi

Clauſos in ære viros vrens

Qui exemplis occidit ipſe ſuis

Quo ſanguine debuit, aras tinxit.

BVTHROTVS, vrbs Epiri.

Regnata vati Phrygio.

C.

CACVS.

Ferox, ferus.

Pater monſtri Mulciber huius erat

Horrendũ Tiberino gurgite monſtrum.

Auentinæ timor atq; infamia ſiluæ

Ipſe ſuo mactatus in antro

Proditus incluſæ Cacus ab ore bouis.

CADMVS.

Ageno-

Agenorides
Agenore natus
Sidonius hoſpes
Linquens mœnia Sidonia
Gener Draconum
Soceri cui Marsq́ue Venusq́ue
In Aonia qui ſtetit exul humo
Cui animus telo præſtantior omni
Qui poſuit Phœbeis ſortibus vrbem.

CAEA, inſula.

Antiqua, mari Aegeo cincta
Corycijs quondam celeberrimà Nymphis.

CAENAEVS.

Perrhœbus, Elatheius, Atracides
Factis inclytus
Othryon qui incoluit.
Natus fœmina. Modò vir, modò fœmina Cæneus.

CAENIS.

Proles Elateïa
Theſſalidum virgo pulcherrima
Popularis Achilli.

CAEVS, gigas.

PRO. *Cœloq́ue minantem Cæum.*

CAIETA.

Aonia nutrix
Nutricis habentia nomen Littora
Quam tumulauit alumnus.

CALAIS.

Iuuenis Aquilone creatus
Multa perpeſſus claro ſub Iaſone.

CALAVREA, inſula.

Calaurea Ladaidos arua
In volucrem verſi cum coniuge, conſcia regis.

CALCHAS.

Theſtorides
Veri prouidus augur.

CALYSTO.

Lycao-

Lycaonia, Lycaonis, Nonacrina, Tegeæa, Parrhaſia, Parrhaſis.
Grata Triuiæ.
Miles Phœbes.
Pars chori ſacri Dianæ.
Liquidis quæ caret Arctos aquis.
De ſanguine nata Lycaonis.

CALLIMACHVS.

Battiades, poëta Clarius
Cui Lyde dilecta
Non inimicus amori
Cui exiguo volucris deuota libello eſt.
PROP. *Inflatus*
Callimachi manes.

CALLIOPE.

Prima ſui Calliopea chori.

CALLISTHENES.

Qui incluſus cauea necē paſſus eſt.

CALYDNE.

Facunda melle.

CALYDON, vrbs.

Inuiſa Dianæ
Oenei agri.

CAMBYSES.

Qui Iouis Lybici templū violauit.

CAMERINVS, poëta.

Qui domito canit ab Hectore Troiam.

CAMOENAE.

Aoniæ.

CAMPANIA.

PROP. *Pinguis.*

CANACE.

Aeolia virgo, Aeolis
Soror Macarei
Nobilis amore fratris
Vxor fratris, nupta fratri
Nimium proiecta.

CAPANEVS.

Satus Hipponoo

Notus

Notus factus de fulminis ictu
Qui ferienda coruſcis Fulminibus Capaneus impauida ora dedit
Iouis telo necatus
Qui cecidit ſubito temerarius ictu.

CAPHAREVS, mons.

Durus, importunus
Euboicæ cautes.

CAPITOLIVM.

Capitolia aurea
Arx Iouis, Solium magni Iouis.

CARTHAGO

Alta, noua
Carthaginis arces
Annoſæ noua mœnia terræ
Mœnia latè patentia
Tyria vrbs
Punica humus
Finitimis inuidioſa locis.

CASSANDRA.

Phœbas
Antiſtita Phœbi, vates
Priamides
Verax vaticinata
Serua Mycenæo eſt Phœbas amata duci.
PROP. *Verax, Iliaca.*

CASTOR, POLLVX.

Leda nati
Fratres gemelli.
Fratres Helenæ
Amiclæi
Tyndaridæ gemini præſtantes cæſtibus alter Alter equo
Tyndaridæ fratres, hic eques, ille pugil
Fœcundæ ſidera Ledæ
Gemini cœleſtia ſidera fratres
Ledæi fratres, de gente Deorum
Ledæi concordia ſidera fratres.

CATVLLVS, poëta.

Doctus,

Doctus, laſciuus.

CAVCASVS.

Caucaſea rupes
Saxa prometheo cruore madentia.

CAYCVS, fluuius.

Myſus, Teuthranteus.

CAYSTER, fluuius.

PROP. *Oloriger.*

CENCHRAE.

Corinthiacæ.

CENTAVRI.

Semiuir, pro centauro, quia parte media equino corpore.
Nubigenæ, Ixione nati
Sæui, feri, ſemihomines, ſemiferi, bimembres
Populus biformis
Quadrupedes homines
Malè confiſum pedibus formaq́ bimembri Pulſum Theſſalicis agmen equeſtre iugis.

CEPHALVS.

Aeolides, clarus ſiluis
Cyllenia proles
Roſeæ præda Deæ.

CERAVNIA, montes.

Violenta ſaxis.

CERBERVS.

Echidneæ è dentib. ortus
Tria Cerberi ora
Forma triplex Cerberi
Canis vipereus, tergeminus
Meduſæus
In canes totidem trunco digeſtus ab vno, Implicitis angue micante comis.

TIB. *Niger*
Serpentum Cerberus ore
Canis anguinea redimitus terga caterua
Cui tres ſunt linguæ, tergeminumq́ caput.

PROP.

PROP. *Improbus*
Qui tribus infernum cuſtodit faucibus antrum
Colla latrantia canis.

CERCYON.

Corpora Cercyonis manu Theſea pereuntia
Cuius lethum vidit Cerealis Eleuſis
Corpora cuius vidit pereuntia Ceres vultu læto.

CERES.

Alma, pia, flaua, tædifera, ruricola, munifica
Iouis ſoror
Mater frugum
Frugum genitrix
Diua potens frugum
Flaua comas, frugum mater mitiſsima
Dea fertilis. Quæ cauſam præbet frugibus
Pacis alumna.

CEYX.

Trachynius, Oeteus
Lucifero genitus
Lucifero genitore ſatus
Illo genitore creatus, qui vocat auroram
Patrium nitorem ore ferens
Sidereus coniunx, tyrannus
Cui viſæ frater & vxor aues.
Halciones coniunx.
Frater Dedalionis.

CHALCIOPE.

Soror Medeæ.

CHARAXVS.

Sapphûs frater
Victus meretricis amore.

CHARON.

Auidus, ſquallidus, auarus.
TIB. *Stygiæ nauita turpis aquæ.*
PROP. *Senex toruus*
Nauita Pias hominũ qui traijcit vmbras
Portitor inferorum.

CHARYBDIS.

Dira,

Dira, auida, irrequieta
Ratibus inimica
Nauibus ſaturata
Zanclea, Panchæa.
Aduerſa Charybdi
Auſtro agitata
Vomens epotas aquas
Fundens et ore receptans
Effuſas aquas.
TIB. *Violenta.*
PRO. *Vaſta.*

CHAERILVS, poëta.

Non profecturæ conditor hiſtoriæ.
Paſſus necem.

CHIOS.

Chiæ telluris ora.

CHIRON.

Senex iuſtus
Iuſtiſſimus
Geminus, Biformis
Semiuir, Semifer
Flaui corpore miſtus equi
Phyllirides
Phyllirius heros
Aeacidæ præceptor
Qui cithara perfecit Achillem.
Bis ſeptem ſtellis cinctus corpora.

CILICES.

Feri, Tmolia terra.
TIB. *Intonſi, Tauri accolæ.*

CIRCAEVM.

Circæa tellus
Littora Circes
Infamatæ tecta deæ
Colles herboſi.
Quod adhuc Circes nomina littus habet.

CIRCE.

Dira, pauida, infamata.
Titania, Titanis, Sole ſata, Solis nitidi filia.
Telegoni parens
Vertendis nata figuris
Aeæa venefica
Prodigioſa Circes atria variarum plena ferarum.

TIB. *Docta.*

CLEOPATRA.

Aegyptia coniunx.
PRO. *Regina Canopi.*
Meretrix.
Auſa Tiberi ferre minas.

CLYTEMNAESTRA.

Helenæ ſoror.
Agamemnonis vxor.
PROP. *Propter quam tota Mycenis Infamis ſtupro ſtat Pelopea domus.*

COLCHOS.

Colcha littora, Manus Colcha
Terra Phaſiaca. Patria Phaſidis
Regna beata. Graijs Phaſi petita viris.
Ponti qua plaga læua iacet
Vltima ponti.

CORALLI.

Flaui.

CORCYRA, inſula.

TIB. *Phæacia.*

CORINTHII.

Gens orta Corintho.

CORINTHVS.

Ephyre, Pirenis
Bimaris. Aere nobilis
Mœnia inter portus inæquales.
Quà duo porrectus longè freta diſtinet Iſthmos.

CORONIS.

Lariſſæa.

CORYBANTES.

Idæi
Qui ſub Idæ tympana colle mouent.

COS.

Euripyli vrbs.

CRANTOR.

Altus
Armiger patris Achillis.

CREMERA, fluuius.

Rapax, turbidus.

CREON.

Magnus
Opes Siſyphiæ.

CRETA.

Mendax.
Cretea humus.
Dictæa rura, Minoïa, Lyctia.
Gnoßia caſtra, Gnoßiacæ rates, Gnoßiacum regnũ, Gnoßia humus
Phæſtia tellus.
Curetis terra
Creſſea regna
Iouis inſula
Iouis incunabula
Puero cognita terra Ioui
Tellus iuſto regnata Minoi
Quæ centum ſuſtinet vrbes
Centũ digeſta per vrbes.

CREVSA Corinthia.

Ephyrea
Nata Creontis.
Compreſſa corona Phaſiaca.

CREVSA Troiana.

Formoſi mater Iuli.

CROESVS.

Diues
Opulentia Crœſi
Qui vitam, captus ab hoſte, tulit.
PROP. *Lydus.*

CROTON.

Magnus
Herculeus hoſpes
Crotonis nec inhoſpita tecta.

CVMAE.

Euboica vrbs.

CVPIDO.

Aureus, volucer, volatilis, leuis, paruus, impiger, mollis, blandus, apertus, nudus, ambitioſus, ſæuus, laſciuus.

Phare-

Pharetratus puer, præpes
Filius Veneris. Natus dea, natus volucer
Toto qui volat orbe: vaſto perſugus orbe
Habens ſine ſordibus annos,
Habens nullas veſtes, habens faces. Multò ventoſior alis.
Incerta Cupidinis aura.
Res immoderata Cupido.

CVRTIVS Romanus.

Eques merſus in voragine medij cœni.

CYANE.

Filia Mæandri
Inter Sicelidas Cyane pulcherrima
Præſtanti corpore nympha.

CYBELE.

Cybeleia mater, Mater Phrygia
Idæa parens
Cæleſtis mater.
Dea priſca.
Dea magna: magna parens
Alma genitrix fœcunda Deorum
Turrigeram frontem Cybele redimita coronis.
Turrigera caput onerata corona
Phrygijs exululata medis.
PROP. *Sacra, dea turrita.*

CYCLADES.

Sparſæ Aegæo.

CYCLOPS.

Immitis, ferus, immanſuetus, terribilis, horrendus.

CYGNVS.

Stheneleïa proles
Contemptor ferri
Nullo forabilis ictu.

CYGNVS, fluuius.

Lucidus.

TIB. *Cæruleus, lenis*
Vndis tacidus
Placidis aquis.

CYLLENE, mons.

Vertex Cylleneus
Cupreßifera Cyllene.

CYMETHO.

Pterelæ filia
Capiti non fida parentis.

CYMOLVS.

Cretoſa rura Cymoli.

CYNAPES, fluuius.

Voluens ſaxa.

CYRENE.

Cœrula
Genitrix Ariſtæi.

CYTHERA.

Veneri ſacra.
Aqua Cytheriaca.

CYZICOS, vrbs.

Aemoniæ gentis opus.

D.

DAEDALION.

Lucifero genitus
Pater Chiones
Conſors Cæycis, pro fratre.
Acer, bello ferox, ad vim paratus.
Qui gentes regesq́ ſubegit.

DAEDALVS.

Ingenioſus
Alis ceratis.

DALMATIA.

Montana.

DANAVS.

Magnus
Pelaſgus.

DANAI FILIAE.

Belides, ab auo.
Moliri lethum patruelibus auſæ
Quæ gerunt humeris perituras vndas

Aßiduè

Aſsiduè repetunt quas perdant Belides vndas
Belides aſsidua colla premuntur aqua
Sæuæ ſorores.
Nurus Aegypti.
TIB. *Danai proles.*
Veneris quæ numina læſit,
In caua Letheas dolia portat aquas.

DANAE.

Quam clauſam fœcundo impleuit Iuppiter auro
De Ioue facta parens.
PROP. *Aerato Danaë circundata muro.*

DAPHNE.

Phœbeia virgo
Nympha Peneis, Peneïa
Primus amor Phœbi.

DARDANVS.

Electra Atlantide natus.

DAVLIS.

Phocæa.

DAVNVS.

Iapyx
Appulus.

DEIANIRA.

Pauida, impia, nobilis.
Oeneis, à patre.
Aetolis, Calydonis, à patria.
Meleagri ſoror. Nurus Alcmenes. Nouerca Lami.

DEIDAMIA.

Scyrias puella
Victa Aemonio viro.
PROP. *Scyria nec viduo Deidamia viro.*

DELOS, inſula.

Candida, errans, erratica, leuis
Delia tellus.
Iouis inſula.
Clario *amata deo. Vrbs Appollinea*
Grata Latonæ, Latonia.
Quæ labitur in mari magno.

Cognita in aquis Aegeis.
PROP. Languida deſertis Gnoſsia littorib.
Patria Phœbi
Ortygia.

DELPHI.

Media orbis humus.
Oracula Phœbi tenentes.

DEVCALION.

Promethides
Innocuus, amans æqui.
Pyrrhæ ſuccenſus amore.

DIANA.

Sancta, verecunda, mitis, incincta, ſuccincta, agilis, fortis, triſtis, torua, ſæua, iaculatrix, pharetrata, armigera, gemellipara
Latois, Latonia, Latonigena, Phœbe.
Stirps Latonæ.
Soror Phœbi, Phœbi conſors.
Triuia, Delia, Cynthia, Titania, Dictynna, Scythica, Thoantea, Oreſtea.
Dea ſiluarum, arcu adunco, arcu præſignis, læta picta pharetra.
Feri animoſæ virginis arcus
Triplices vultus arcanaq; ſacra Dianæ.
Manu barbarica facta.
PRO. Diana Auentina
Qua nihil eſt violentius cùm ſua, quæ nolit, numina læſa videt
Lucina fauens
Affert luciferas manus.

DIDO.

Eliſſa, Sidonis
Sichæi vxor
Miſera, miſerabilis, ſanguinolenta.
Phrygia fraude coacta mori.
Cui & cauſam mortis & enſem præbuit Aeneas
Tenens ſtrictum enſem.

DIN-

DINDYMA.

Summa
Idæus collis.

DIOGENES philoſophus.

Sinopæus
Cynicus.

DIOMEDES Aetolus.

Profugus
Oenides, ab auo.
Tytides, à patre.
Aetolius heros, à patria.
Tytidæ Calydonia haſta
Sæuus in hoſte.

DIOMEDES, Thrax.

Threïcius rex
Crudus, impius, efferus
Threïcijs affixa penatibus ora.
Humano viſcere pauit equos
Humana qui dape pauit equos
Thracis equæ, humano ſanguine pingues.
Qui Threïcij præſepia regis Fecerunt dapibus ſanguinolenta ſuis.

DIONYSIVS Siculus.

Syracuſia in vrbe formidatus.

DODONE.

Terra Dodonis
Vocalis quercus.

DOLON.

Imbellis
Phrygia de gente
Phryx timidus.

DORIS.

Cœrula.
PROP. *Formoſa.*

DREPANE.

Qui locus curuæ nomina falcis habet.

DRYADES.

Semideæ
Duris in montibus ortæ

Montana numina.

DVLICHIVM, inſula.

Dulichij portus
Regnum fallacis Vlyßi.

E.

ECHO.

Garrula, vocalis, reſonabilis
Alterna imago vocis
Reſonæ voces
Quæ nec reticere loquenti, Nec prius ipſa loqui didicit
Vox aduerſis collibus icta & rediens.

ECHION.

Clarus
Curru inuictus.

EGERIA.

Dianæ nympha
Numæ coniunx
Stagno operata
Dea grata camœnis
Errans nemori.

ELECTRA.

Atlantis
Pleias.

ELEVSIS.

Cerealis.

ELPENOR.

Miſer
Nimij vini
Vim vini non ferens.
Tecto delapſus.
Gradus nõ cautus adiens.

EMPEDOCLES.

Qui Trinacrij ſalijt ſuper ora gigantis.

ENCELADVS.

Iaculans mille lacertis.

ENDYMION.

Heros Latmius.

ENIPHEVS, fluuius.

PROP. *Aemonius*
Theſſalicus.

ENNA.

ENNA.

Fertilis.

ENNIVS, poëta.

Calabris in montibus ortus
Ore grauis, maximus ingenio
Arte carens, Arte rudis
Qui Lybicas arces, Romanaq́ue prælia dixit
Contiguus poni Scipio tibi meruit.
PROP. *Hirſuta corona cinctus.*

EPIDAVRVS.

Epidauria tellus
Epidauria littora.

EPIRVS.

Herbida
Chaonia.

ERASINVS.

Ingens. Argolicus.

ERATO.

Docta.
Nomen amoris habens.

EREBVS.

Noctis Deus.

ERICHTHON.

Furialis, Actorides.

ERICHTHONIVS.

Lemniaca ſtirps
De crimine natus.

ERIGONE.

Pia filia
Dolens nece patria.
Cuius vincula per laquei guttur ierunt.

ERIMANTHVS, mons.

Gelidus, cupreßifer.
Phocaicus.

ERISICHTHON.

Auidus, profanus, ſacrilegus
Triopeius, Theſſalus
Pater ſolitæ varias mutare figuras
Qui numina diuûm ſpreuit.

Qui nullus aris adoleret bonores
Inexpleta fame.

ERINNYS.

Atra, triſtis, fera, horrifera, inſana, ſanguinolenta.

ERYPHILE.

Talaonia.

ERYX, mons.

Erycis arces
Vmbroſus, celſus, altus
Zephyro ſemper apertus.

ESAR, fluuius.

Diuerſus.
Lapidoſæ Eſaris vndæ
Eſaris fluminis ora.

ESQVILIAE.

Excubias vbi rex Romanus agebat.

EVADNE.

Iphius.
PROP. *Fida.*

EVANDER.

Aduena
Arcas, exul ab Arcadia
Nonacrius heros
Pallantius heros
Latios Euander in agros Venerat.

EVBIVS.

Impuræ conditor hiſtoriæ.

EVBOEA.

Euboicus ſinus
Euboico corpora fixa ſi- (*nu.*

EVENVS, fluuius.

Rapidæ Eueni vndæ.

EVENVS, rex.

Torrenti flumine merſus
Nomina qui dat aquæ.

EVMENIDES.

Sorores nocte genitæ
Vipereæ ſorores
Erebeæ colubræ; Angues auidi
Pœnarum triplices Deæ
Sacro crinitæ angue ſorores

Nexa

Nexa colubris
Torto vittatis angue capillis
Carceris obſcuras ante fores ſedentes
Graue et implacabile numen.

EVMOLPVS.

Echionides, Cecropius
Generis clariſſimus auctor.

EVPHORBVS.

Panthoides.

EVPHRATES.

Babylonius
Præcinctus arundine frontem.

EVPOLIS.

Cui coniugij prima nox, nouiſſima vitæ.

EVRIPIDES.

Vates cothurnatus.

EVROPA.

Sidonis, Tyria
Agenore nata, Cadmi ſoror, Iuuenis pellex.
Eluſa imagine tauri
Vecta boue falſo
Simulato vecta iuuenco
Virginea tenuit cornua falſa manu
Pars cuius terræ tertia nomen habet.

EVROTAS, fluuius.

Frigidus
Tænarius.

EVRVS.

Præceps, proteruus, timidus, trux, indomitus
Aeolius, Nabathæus
Exercens ignem
Spirans valentior
Premens fretum
Truculentior Euris.
Capiens vires ab ortu
Receſſit ad auroram.
PROP. *Sæuus.*

EVRYALVS, Troianus.

Hyrtacidæ comes
Defixa cadauera trunco.

EV-

EVRYALVS Theſſalus.

Cuius artus auidis anguibus eſca.

EVRYCLIA.

Longæua
Nutrix Vlyßis.

EVRIDAMAS.

Qui ter circũ buſta Thraſilli Eſt Laryſſæis raptus ab hoſte rotis.

EVRYDICE.

Senis Oeagri Calliopesq́; nurus.
Venenato ab angue percuſſa.

EVRYNOME.

Gentis odoriferæ formoſißima.

EVRYSTHENES.

Famem paſſus
Legem pœnæ cui dedit ipſa parens.

EVRYSTHEVS.

Stheneleius
Arbiter iræ Iunonis iniquæ.

EVRYTVS.

Magnanimus heros
Dexamini gener.

F.

FABII.

Gens Fabia
Gens Herculea
Domus meritis maxima dicta ſuis.

FABIVS.

Maximus
Sidus gentis.

FARFARVS fluuius.

Opacæ vndæ.

FAVNI.

Bicornes
Ruricolæ, Dij ruris
Numina ruris
Numina ruſtica, montoſa, ſiluarum.

FAV-

FAVNVS.

Bicornis, Corniceps, Semicaper, agreſtis.
Arcas, Lycæus, Mænalius
Quatiens cornua
Cornigerum Fauni caput
Pinigerum Fauni caput
Pinu præcinctus acuta.
PRO. *Faunus plumoſo ſum Deus aucupio.*

FAVONIVS.

Lene ſpirans.

FEBRVARIVS menſis.

Qui ſequitur Ianum.

FORMIAE, vrbs.

Antiphatæ domus
Vetus Læſtrigonis vrbs.

FORTVNA, dea.

Vultus, lumina, frons, facies, ſpecies Fortunæ
Regna, ictus fortunæ
Dea dubia, cæca, inſidioſa, leuis, incerta, volubilis, verſa, merſa, fortis, immitis
Præneſtina
Rhamnuſis, à locis templorum
Virilis, maxima
Bona publica
Soſpita, Fors
Hera potens
Incerta rota, equis cæcis
Stans in orbe.
Exoſa verba ſuperba
Conſtans in leuitate. In nullo loco tenax. Pedem opponens votis
Flans velis
Diſpenſans tempus iniquis arbitrijs
Solito defecta fauore
Moribus impar, animo impar.

FVRIAE.

Importunæ, Eumenides, deæ triplices
Deæ Paleſtinæ, Erinnyes
Deæ pœnarum

Atros

Atros plectentes crinibus angues.
Torto vittatis angue capillis.
Qui ſedent obſcuras carceris ante fores.
TIB. *Turba impia.*
Implexa feros pro crinibus angues.
PROP. *Alcmæoniæ*
Turba ſeuera Eumenidũ.

FVRIVS.

Populi ſuperator Etruſci.

G.

GABII.

Vrbs Gabina.

GALATEA.

Nereis
Cui pater eſt Nereus
Quam cærula Doris enixa eſt.

GALESVS, fluuius.

PROP. *Vmbroſa*
Pineta Galeſi.

GALLIA.

Arua Gallica.

GALLI.

Truces
Alpinus hoſtis.

GALLVS, poëta.

Lycoridis celebrator
Prodigus animæ
Prodigus ſanguinis.

GANGES.

Tepidus, Extremus
Læto ſpacians flumine.

GANYMEDES.

Phryx, Phrygius, Iliades, Iliacus, Idæus
Paridis genitus de ſanguine
Raptus Ioui.
Cuius amore arſit rex ſuperûm
Qui pocula miſcet Inuitaq; Ioui nectar Iunone miniſtrat
Qui cum Dijs potando nectare miſcet aquas.

GARA-

GARAMANTES.

Cinyphij.

GARGAPHIA.

Succinctæ ſacra Dianæ.

GARGARA, mons.

Ardua
Meſſes habens.

GARVMNA, fluuius.

TIB. *Magnus.*

GERMANIA.

Perfida, dira, ſerua, mœſta
Bellatrix, rebellatrix
Fera vultu
Fera Cæſaribus
Paßis crinibus.
Flexo genu
Herbæ Germanæ inficiunt caniciem.
Haſtæ Germanæ.

GERMANICVS.

Ignoti victor Germanicus orbis
Mortis publica cauſa.
Iuuenum princeps, cui dat Germania nomen
Cui nomen Germania fecit
Cui porrigit crines Germania
Cui mittit crines captiuos.

GERYON.

Vir tergeminus
Prodigium triplex.
Qui in tribus, vnus erat
Paſtoris Iberi forma triplex
Armenti diues Iberi.

GETAE.

Rigidi, infeſti, duri, feri, truces, feroces, crudi, inhumani, ſtolidi
Marticolæ, indomiti, diri.
Intonſi, hirſuti, pelliti, pharetrati.
Mouentes bella, fiſi arcu
Stricto ſquallidus enſe Getes

Nulla

Nulla Getis toto gens eſt truculentior orbe.

TIB. *Aſtuti.*

PROP. *Hiberni.*

GIGANTES.

Gigantea membra

Gigantei fauces

Terrigenæ fratres

Auguripedes, ſerpentigeri

Corpora dira

Terra ferox quos edidit

Partus immania monſtra Gigantes

Propago contemptrix superûm

Ferus hoſtis

Auſi in Iouis ire domum

Affectantes cœleſtia regna

Iouis igne domiti

Ad Styga dati.

GIGES.

Centimanus, ſerpentiger

Suppoſitus monti.

GLAVCVS Eubœenſis.

Euboica Anthedone natus

Euboicus tumidarũ cultor aquarum

Deditus æquoribus

Nouus incola ponti

Aëſtiuo nunquam conſpectus littore

Cuius inguina excipit piſcis

Cui crura pinnigero curuata nouiſſima piſce

Verſis membris

Qui maris aquas ſalſas ſubijt.

GLAVCVS Potnienſis.

Qui morſus equarum ſubijt.

GLAVCVS Cretenſis.

Cui præfocant animæ Gnoſsia melli viam.

GNIDOS Inſula.

Piſcoſa.

GORGON.

Clypeus

Clypeus horrendæ Meduſæ
Anguicoma
Gorgoneum caput
Anguiferum caput
Gorgoneæ vires, Gorgoneum crimen
Gorgonis ora
Vipereum monſtrū, Colubriferum monſtrum
Torua colubriferi numina monſtri
Crinita colubris.
Phorcynitos ora Meduſæ
Vide, *Meduſa.*

GRAECI.

Graij, Pelaſgi, Achiui, Argolici, Inachij, Danai, Dores.

GRAECIA.

Diues, victrix
Facundum, ſed malè forte genus
Gens Pelaſgica, Achaïa.
Vrbes Pelaſgæ.
Pelaſgium nomen
Graiæ domus
Res Danaûm
Manus Argolica
Populus Achiuus
Matres Acheides
Graia turba
Littus Inacchium
Claſsis Pelaſga
Proles Inachia
Graiûm prora
Agri Argolici
Dorica caſtra
Tellus Achiua
Miles Argolicus
Viri Graij.

H.

HAEMVS, mons.

Vmbroſus
Oeagrius.

HALESVS.

Atrides
Fatis agitatus
A' quo ſe dictam terra Phaliſca putat.

HAMADRYADES.

Nymphæ nemoris.
Latinæ.

HAMMON.

Corniger
Formatus Lybis eſt cum cornibus Hammon.

HARPOCRATES.

Qui premit vocem, digitoq́ʒ ſilentia ſuadet.

HARPIYAE.

Virgineæ volucres, auidæ volucres.
Quæ Phineia menſis guttura fraudabant.

HEBE.

Iunonia, Herculis vxor
Priuigna nuruſq́ʒ Iouis.
PRO. *Cœleſtis. Amor Herculis.*

HEBRVS fluuius.

Sacer; harenoſus
Vada Hebri
Aqua Biſtonia.
Hebri aquæ admiſſæ.

HECATE.

Potens. Dea noctis.
Phœbea.
Antiquæ Hecates Perſeidos aræ
Dea triformis, triceps
Ora Hecates in tres vergentia partes.

HECTOR.

Magnus, ſæuus, impiger, fortis, inclytus, cognitus, cruentus, ſanguinolentus
Haſta Hectorea
Hectorea tela
Hectoreæ flammæ, faces.
Domitus, raptus, lacer.
Ab equo tractus
Raptus ab Aemonijs flebilis Hector equis
Defenſor, bellis vtilis
Vir Andromaches
Qui, quæ fuerat tutatus mœnia ſæpe, Corpore luſtrauit non diuturna ſuo.
Vnus innumeri inſtar militis
Mouens bella ferrea manu ſua

nu ſanguinea
Qui lacerauit opes Danaas.
PRO. *Ferus, barbarus.*

HECVBA.

Dymantis
Proles Dymantis
Priami coniunx, Priameïa coniunx
Regia coniunx
Hectoris clara parens
Aſiæ florentis imago.

HELENA.

Generoſa, pulcherrima, facie inſignis, ſuperba
Adultera; turpis, fugitiua, obſcœna
Facies Helenæ, Helenes bona
Tyndaris, Ledæa, Lacæna, Graia, Therapnea, Tenaria
Oebalis nympha, Oebalia pellex
Rure Therapneo nata puella
Et Iouis & Ledæ filia
Pulchræ Ledæ filia pulchrior
Ioue digna viro, ni Ioue nata foret
Cui par nec vſquã, Phrygiæ nec ſolis ab ortu
Inter formoſas altera nomen habet.
Cui dat Leda Iouem cygno decepta parentem
De cuius facie terra nulla eſt neſcia
Quæ Veneri placuit, & viſa eſt præmia ſumma Paridi
Geminorum gloria fratrum
Digna rapi, toties rapta
Præda Paridis
Digna rapina Theſeo.

HELENVS.

Priamides
Rapta cum Pallade captus
Dardanius vates, Phrygius vates.

HELIADES.

Clymeneides
In arbore natæ
Ora clamantia fratrem
Quarum ora populus velauit cortice.

HELICON.

Virgineus
Heliconia tempe.
PRO. *Mons ſororum.*

HELLE.

Nepheleis, Phryxeas, Athamantis, Aeolia
Athamantis ſoror
Phryxi ſoror
Merſa turbatis aquis
Sola dedit vaſtis fœmina nomen aquis.

HELLESPONTVS.

Mare Helles
Aequor virginis.
Auguſtus pontus Helles.
Longus in anguſtum quâ clauditur Helleſpontus
Mare nactum nomina de virgine merſa
Ab inuiſa priuignæ nomine dictum
Athamantis æquora
Locus infamis ab Helle amiſſa
Fluctibus immodicis
Aqua Helleſpontiaca
Aqua qua Helle periit
Alga maris Helleſpontiaci
Stagna Phryxea.

HERACLEA.

Nata Aeacidæ
Telis mortua adactis.

HERACLEA, vrbs.

Vrbs Herculis
Vrbs Herculea.

HERCVLES.

Herculeæ vires
Herculea laus
Herculeum nomen
Herculis labores
Herculei artus
Herculea tela, Lernæis atra

atra venenis
Ioue natus
Iouis progenies
Iouis inclyta proles
Alcides
Amphitryoniades
Alcmena matre creatus
Gener Iunonis
Hebes coniunx, Vir.
Victor, vindex.
Heros, magnus, magnanimus, laborifer, fortis, ferus, inſanus, rerum maximus.
Tyrinthius, Aonius, Oeteus
Ioue dignus
Iunonis hoſtis
Clauiger, pharetra grauis, ſpolioq́ leonis
Fatum Troiæ
Victor Oechaliæ
Qui Acheloia cornua fregit
Cuius collo cœlum ſarcina parua fuit
Tlepolemi genitor.
Cui cœlum bis ſex fecere ſagittæ
Cui manus victrix mille laborum
Cui nox (ſi creditur) vna Non tanti, vt tantus conciperetur erat.
Quem nunquam Iuno, ſeriesq́ immenſa laborum Fregit
Quem non mille feræ, quem non Stheneleius hoſtis, Non potuit Iuno vincere.
TIB. *Tergo qui ſuſtulit orbem.*
PROP. *Eximius.*

HERILVS.

Tergeminus vir.

HERMAPHRODITVS.

Semimas, Semiuir, Biformis
Atlantiades
Mercurio puerum diua Cythereide natum
Patris & genitricis nomen habens

 Idæis

Idæis ſub antris enutritus.

HERMIAS.

Acharnides
Inſutus pelle iuuenci.

HERMIONE.

Tantalis
Pelopeia. Atrei neptis
Oreſtis ſoror.
PROP. *Spartana.*

HERO.

Seſtias
Seſta puella
Leandro amata
Cælo digna puella.

HERSILIA.

Dea iuncta Quirino
Nurus Martis.

HESIODVS poëta.

Aſcræus ſenex
Senex agricola
Præceptor arandi.

HILERNVS lucus.

Ambiguus
Adiacens Tiberino.

HIPPOCRENE.

Latices ſacri
Fons Meduſæus.
Fons Aganippidos Hippocrenes
Facta pedis ictibus vnda.
Vide, *Aganippe.*

HIPPODAMIA.

Candida, velox
Tantalis, Athracis, Piſæa
Quæ Lapitheia mouit prælia
Quæ indicere bella coëgit Aemonios
Vecta peregrinis rotis.
PRO. *Iſchomache, Heroina. Genus Lapithæ.*

HIPPOLYTE, Regina Amozonum.

Prima ſecurigeras inter virtute puellas
Parens digna nati fauore.
PROP. *Felix*

Quæ

Quæ nuda tulit arma papilla.
Quæ caput molle texit galea.

HIPPOLYTVS.

Pulcherrimus rerum
Theſides
Theſeius heros
Pronepos Neptuni
Vir Amazonius
Amazone natus
Nepos Athræ
Excuſſus equis. Virbius, poſt mortem dictus.
Loris diſcerptus equorum
Ab attonitis excuſſ⁹ equis
Cui nomen, quod poſſet equorum admonuiſſe.

HIPPOMANES.

Aonius iuuenis.
Cui Neptunus auus
Neptunia proles
Cui genitor Megareus
Megareius heros.

HIPSIPYLE.

Pia.
Lemnias Thoantias
Minoo nata Thoante
Rapiens de cæde Thoantem
Cui Bacchus auus
Coniugio fraudata Iaſonis.

HISPANIA.

TIB. *Audax*
Latis terris.

HOMERVS poëta.

Magnus, antiquus.
Mæonides, ſenex Mæonius
Mæonidæ pectus, Mæonides vates
Achæus vates
Cui noxia luminibus, ſpicula condit apis
Quo eſt memoratus Achilles
A quo ceu fonte perenni Vatum Pieriјs ora rigantur aquis.
Maior Ariſtarcho.
TIB. *Aeternus,*

HORATIVS poëta.

Numeroſus
Feriens carmina lyra Auſonia.

HORAE.

Deæ celeres
Pictis incinctæ veſtibus.

HIACYNTHVS.

Imprudens, fortiſſimus heros
Amyclides, Tænerides, Oebalides
Sparte genitus.
Ictus ab orbe.
Iuuenta prima fraudatus
Therapnea de ſanguine.

HYADES ſtellæ.

Neptes Thetyos
Oceani ſenis neptes
Taurinæ cornua frontis
Septem radiantia flāmis
Nauita quas Hyades Graius ab imbre vocat.

HYBLA.

Dulcis, alta
Sicula, Trinacris
Quod flores naſcuntur in Hybla
Quàm multis floreat Hybla thymis.

HYDRA.

Torua, fertilis, Lernæa
Fœcundo vulnere ſerpens
Damnis ditior ipſa ſuis
Creſcens per damnum
Reſumens vires geminas.

HYLAS.

Tener.
Forma conſpiciendus
Raptus Naiadū crimine.

HYMENAEVS.

Lætus, formoſus
Coniugij ſponſor et obſes
Qui corpora iungit
Sertis vinctus tempora
Deceptus tollit faces maritas.

HYMETTVS.

Purpureus, ſemper florens

Coll-

Colles Hymetti
Vertex Hymetti.

HYPANIS, fluuius.

Scythicis de montibus ortus.

HYPERMNESTRA ARGIVA.

Pia, infelix.
Exul, precium pietatis iniquum
Quam mortem fratri depulit, ipſa tulit.

HYPERMNEST. LOCRENSIS.

Locris
Quæ ſui Venerem iunxit cum fratre mariti
In ancillæ diſsimulata necem.

HIPPOTADES.

Qui dat pro munere ventos.

I.

IANICVLVM mons.

Arx Iani.

IANVS.

Sacer, patens anceps, biceps, biformis, clauiger
Patulcius, Cluſius
Annum reſerans
Anni tacitè labentis origo
Ancipiti mirandus imagine
Solus de ſuperis qui ſua terga videt
Idq́ quod à tergo eſt, idq́ quod ante videt
Emenſus longi orbis iter.

IANVARIVS.

Sacer
Menſis Iani. Dux menſium.

IANTHE.

Flaua
Dictæa, Teleſte
Inter Phæſtiades, quæ lauda-

laudatiſsima formæ
Dote fuit, virgo.

IAPYGIA.

Arua Iapygis.

IARBAS.

Maurus, Getulus.

IASON Theſſalus.

Clarus, formoſus, flauus
Aeſonides, Aeſonius heros, Aeſone natus
Aemonius, Pegaſæus, Pelaſgus
Gener Creontis
Primæ ratis molitor
Qui dura ferocum Inſolito preſsit vomere colla boum
Diues vellere auratæ ouis
Peregrinus latro. Qui Colchida luſit
Malè gratus, immemor, ſceleratus, fallax, improbus, perfidus, ꝑpter relictam Medeam.

IASON Phereus.

Iugulatus in thalamo
Qui datus eſt letho coniugis enſe ſuæ.

ICARVS Dædali.

Signans nomine aquas.

ICARIVS.

Pater Erigones
In quem Iutulit armatas ebria turba manus.

ICARIVS.

Pater Penelopes
Qui cogit natam ſocio diſcedere lecto.

IDA.

Vmbroſa, alta, ardua, cliuoſa, humida, longa, ſalua
Reſonans tinnitibus
Phrygia, Cretæa
Iugum Idæum
Vertex Idæus
Collis Idæus
Idæ valles madidæ, nemoroſæ, aquoſæ, opacæ

Pini-

Pinifera
Creberrima fontibus
Amœna fontibus
Immenſo, qua tumet Ida iugo.

IDMON.

Audax, Colophonius.

ILICE.

Virgo Lydia.
Quæ ſe ſcopulis miſit ab altis
Dixerat inuicto quæ mala verba deo.

ILIA.

TIB. *Marti placitura ſacerdos.*

ILIVM vel ILIOS, illud pro vrbe, hoc pro arce.

Pergama. Ilion ingens.
Mœnia Iliaca, opes Iliaca, ſolum Iliacum, portus Iliaci.
Segeïa tellus, alta Ilios.
Vrbs Neptuni, Hectoris
Mœnia Phœbi
Mœnia ſtructura canoræ lyræ Phœbææ
Mœnia firmata turribus altis
Arſurum igne Pelaſgo.
Vide, *Troia.*

ILVS.

Diues, Dardanides.

INDIA.

Decolor
Quæ cingitur extremo Gange.
PRO. *Inda cauis mittens aurum formica metallis.*

INDVS.

Eous, decolor, niger,
Poſiti ſub ignibus Indi.
Indi thuriferi.
Depexi crinibus
Bibens aquas.
TIB. *Comites fuſci India mittit*
Quos inficit ignis ſolis equis admotis.
PROP. *Diues, longinquus.*

INO.

I N O.

Cadmea.
Matertera Bacchi. Nutrix Bacchi
Quæ ruricolis ſemina toſta dedit.
PROP. *Leucathoë*
Semeles ſoror
In æquoream verſa deam.

I O.

Diues, infelix
Phoronis, Inachis
Noua vacca, Inachia bos, Pharia iuuenca
Argolica pellex. Grata Ioui
Quæ bos ex homine eſt, ex boue facta dea
Iouis magni pellex, metuenda ſorori. Ora bouis inſanæ pellicis.
Mutata cornibus, exterrita cornibus.
PRO. *Nunc Dea, quæ Nili flumina vacca bibit.*

I O L A V S.

Hyantheus.

I O L E.

Eurytis.

I O N I A.

Diues.
PROP. *Mollis.*

I P H I G E N I A.

Pelopeia, Mycenis
Graia ſacerdos
Ventis ſub nube per æquora vecta.
PROP. *Puella Agamemnonia.*

I P H I S.

Triſtis, impatiens
Humili de ſtirpe creatus.

I P S E A.

Parens Medeæ.

I R I S.

Thaumantis, Thaumantias, Thaumantæa
Virgo Iunonia
Nuncia Iunonis
Fidiſſima nuncia vocis Iunonis.

Pictos

Pictos delapſa per arcus
Varios induta colores.
TIB. *Arcus prætexens picta ferrugine cœlũ.*

IRVS.

Pauper, egens, binominis.
PROP. *Dulichius.*

ISIS.

Lauta, ſancta, profunda
Bubaſtis, Inachis, Paratonia.
Dea linigera
Pharia iuuenca, vacca Memphitis
Parætonium, Mareoticaq́ arua, Pharonq́ Quæ colit, & ſeptem digeſtum in cornua Nilum.
Arua Canopi colens.
Colens Memphim, palmiferamq́ Pharon.
Vide *Io.*

ISMARVS mons.

Iuga Iſmaria.

ISMENVS fluuius.

Celer.

ISTER.

Danubius, binominis, capax, latus, frigidus, gelidus, ſeptemplex, barbarus
Aequoreis Iſter aditur aquis.

ISTHMOS.

Bimaris
Qui maris gemini diſtinet aquas
Qui porrectus longè duo freta diſtinet
Aequora bina ſuis oppugnant fluctibus Iſthmon
Freta bina repellit, Vnaq́ pulſatur terra duabus aquis.
PROP. *Iſthmos quatenus arcet vtrumq́ mare.*

ISTROPOLIS.

Vrbs

Vrbs Miletis.

ITALIA.

Heſperia, Auſonia, Latium
Auſonis ora, Auſonia humus, Auſoniæ terræ, Auſoniæ opes.
Domus Latiæ
Regna Italia, fines Itali, agri Itali
Tellus Romana, Itala tellus
Solum Romanorum
Latij agri, montes
Latiæ gentes, ſilua
Terra domina.

ITHYS.

Iſmarius, Odryſius, Threïcius
Terei pater.

IVBA.

Cinyphius.
PROP. *Magnanimus, perſidus.*

IVLIVS CAESAR.

Diues.
Magnus, Diuus.
De ſanguine natus Iuli
Caput, de Dardanio Veneri quod reſtat Iulo
Caput pontificale
Veſtæ ſacerdos
Iulææ nobilitatis aui.

IVNIVS.

Menſis Iunonius
Tempus Iunonale
Iuuenum de nomine dictus.

IVNO.

Magna, ſancta, mitis
Saturnia, Lucina, Soſpita, pronuba.
Saturni ſors prima.
Coniunx Iouis, coniunx regia
Magni matrona tonantis
Regina, Iouisq́; Et ſoror & coniunx
Iouis coniunxq́; ſororq́;
Nupta ſororq́; Iouis
Sui germana mariti
Germana tonantis

Magni conſors Iouis
Princeps dearum
Regina æthereis ſedibus
Cui vincla iugalia curæ
Thoris quæ præſidet alma maritis
Laborantes vtero miſerata puellas
Alumna Thetyos
Ira Iunonis
Sæua, crudelis, iniqua, inſidioſa.
PROP. *Pelaſga*
Ira idonea
Amara, Aſpera
Fauens, ſacris præfecta maritis.

IVPITER.

Iuſtus, omnipotens, cœleſtis, ſummus, altus, arduus, magnus, ingens, inuictus, tonans, vindex, vltor, inermis, ſanctus, æquus, ſapiens
Placidus, Offenſus
Læſus, placatus
Iratus, moderatus
Sæuus, amicus
Aduerſus, præſens
Saturnius, Magnus coniunx Iunonis
Magnus auus Aeſculapij
Hammon, Libycus
Stator, Elicius, Tarpeius, Capitolinus, Latius
Media qui ſedet æde, de Capitolino
Qui tenet arces Tarpeïas
Hercæus, Panomphæus, Cenœus
Qui præbet numina vatum ingenijs
Pater omnipotens
Magnus tonans
Vindex æthereus
Diuûm ſator, Diuûm rex
Rector diuûm, ſuperûm
Rex ſuperûm, ſummus Deûm
Deûm genitor
Pater rectorq́; deûm, populi
Diuûm hominumq́; parens

Mundi

Mundi fabricator
Opifex rerum
Vaſti rector Olympi
Cœli ſceptra tenens
Moderans cuncta, orbis moderator, terrarum dominus
Populi rectorq́ paterq́
Sideream mundi qui temperat arcem
Rapidis qui tonat altus equis
Qui fera terribilis iaculatur fulmina dextra
Compeſcens ignib. ignes
Cuius veniunt fulmina torta manu
Qui freta, qui terras & ſua regna quatit
Poſita eſt cui regia cœlo.
TIB. *Pluuius.*
PROP. *Feretrius, Romanus, Elæus, magnus*
Qui mundi temperat arte domum.

I X I O N.

Audax
Qui agitur rapidæ vinctus ab orbe rotæ.
Verſabunt celeres nunc noua membra rotæ.
TIB. *Iunonem tentare auſus*
Cuius verſantur celeri noxia membra rota.
PROP. *Orbis Ixioniæ rotæ.*

L.

LABYRINTHVS.

Per dubias ſaxea tecta vias
Tectum curuum, recuruum, fallax
Tecta cœca: tecta cœca non redeunda domus.
Tecta monſtri.
Multiplex domus
Limina variarum ambage viarum
Innumeræ errore viæ.

LACEDAEMON.

Parca
Sparta, Tænaris ora.

Tæna-

Tænaria humus.

LACHESIS.

Dura.

LACONES.

Oebalidæ.

LACONIA.

Tænaris terra, ora
Humus Tænaria.

LADON fluuius.

Amnis Ladonis
Arenoſus, velox, rapax.
Placidus.
Qui citis in mare currit aquis.

LAEDA.

Fœcunda, pulchra
Mater Helenæ
Nigra conſpiciēda coma
Quam fluminea luſit adulter aue
Quam plumis abditus albis, Callidus in falſa luſit adulter aue.
Qui falſum gremio credula fouit auem
Cygno decepta
Falſa ſub imagine luſa.

LAERTES.

Senex
Penelepos ſocer
Inutilis annis.

LAESTRYGONES.

TIB. *Inculti.*

LAOCOON.

Qui caua primus acuta Cuſpide, ſuſpecti robora fixit equi.

LAODAMIA THESSALA.

Aemonis
Phylaceia coniunx
Nurus Iphicli.

LAODAMIA, AMBRACIA.

Pyrrhi nata
Iaculis adactis mortua.

LAOMEDON.

Magnus

Idæus. Pater Antigones Phrygiæ tyrannus, rex, ſenex

PROP. *Magnæ Laomedontis opes.*

L A M V S.

Læſtrygon.

L A M V S.

Omphales filius Lydus.

L A P I T H A E.

Silueſtres
Lapitharum agmen
Lapithea gens
Nec non matre Dea, nec non Ixione nati.

L A R.

Antiquus, priuatus.

L A R E S.

Dij gemelli
Qui compita ſeruant, Et vigilant noſtra ſemper in vrbe Lares.
TIB. *Lares patrij.*
Agri cuſtodes.

L A T I N V S.

Iuſtus, clarus
Faunigena.

L A T I V M.

Terra Saturnia
Dicta fuit Latium terra, latente Deo.

L A T O N A.

Titanis, Latois, Calaurea
Filia Cæi, genita Cæo.
Dea gemellipara
Cui maxima quondam Exiguam ſedem parituræ terra negauit
Dea pariens, nixa de arbore.

L A T R E V S.

Corpore maximus
Philæus iuuenis.

L A V I N I A.

Pia
Nata Latini
Lauinia coniunx.

L A V I N I V M.

Sacrum

Lauini

Lauini ſedes.

L A V R E N T E S.

Agri Laurentes
Litus Laurens.

L E A N D E R.

Temerarius, natans
Abydenus
Nobilis & clarus origine
Magnus natator
Iuuenis tumidarum victor aquarum
Euicta per æquora vectus.

L E L E G E S.

Armiferi, Neritij
Træzenij.

L E M N V S.

Vulcania
Terra ingenioſa colenti
Hipſipylæa tellus
Hipſipyles patria, clariq́ Thoantis
Veterum terræ infames cæde virorum.
Philoctetæ exilium.

L E R N A.

Bellua Lernæ
Erebea colubra
Lernæa venena.

L E S B I D E S.

Aequoreæ
Lesbiadum turba
Forma præſtante puellæ
Lesbides Aeolia nomina dicta lyra
Pyrrhiades Methymniadesq́ puellæ.

L E S B V S.

Methymnea.

L E T H E.

Lethea aqua, Lethes pocula
Soporifera, ſecura
Hebetans pectora.
PRO. *Liquor Letheus.*

L E V C A S.

Alta
Aqua — *Leucadia.*
Vnda

L E V C O T H O E.

Flaua
Dea Thebana

Leucathoë Graijs, Matuta vocabere noſtris
Gentis odoriferæ quam formoſiſſima, partu
Edidit Euryrome.

LIBYA.

Ora libyca
Terra arenoſa
Naſamoniceus ager.

LICETVS.

Sperchiſiades.

LIMONE.

Hippomenia
Paſſa nouum genus pœnæ.
Vltoris turpe cadauer equi
Cuius dente fero viſcera carpſit equus.

LINVS.

Crotopiades
Quem canes diripuêre.

LINVS alius.

PROP. *Inachius.*

LITERNVM vrbs.

Lentiſciferum.

LVCIFER.

Vigil, albus, clarus, nitidus
Præuius auroræ
Qui vocat auroram
Cœlo nitidiſſimus alto.
Albo clarus equo
Prænuncius ſolis
Qui cœlo exit nouiſſimus
Qui cœli ſtatione nouiſſimus exit.
TIB. *Roſeis nitēs equis*
Rota luciferi.

LVCINA.

Ilithyia, difficilis, ſæua, præcorrupta
Diua potens vteri
Principium quæ Dea lucis habet
Præpoſita timidis parientibus
Ad nexos partus vocata
Grauidis facilis Lucina puellis
Quæ voto parturientis adeſt

Labo-

Laborantes vtero miſerata puellas.

LVCRETIA.

Pudica.
Infelix.
Animi matrona virilis.

LVCRETIVS poëta.

Sublimis.

LVNA.

Cynthia, Diana, Phœbe
Soror pulcherrima Phœbi
Dea quæ regit equos nocturnos
Dea, quæ mouet equos luciferos
Facies formoſis omnibus formoſior.

LVPERCI.

Nudi, ſuccincti.

LYCAON.

Tyrannus, Arcas
Sanguine gaudens
Inhoſpita tecta tyranni
Irridens pia vota.

LYCAEVS.

Arcadius mons
Gelidi pineta Lycæi
Culta arbuſta Lycæi.

LYCESPES.

Iaculator.

LYCHAS, viri nomen.

Qui dona tulit Neſſeo tincta veneno
Euboicasq́ ſuo nomine tinxit aquas.

LYCHAS, fluuij.

Euboicus
Fluens in Hebrum
Scopulus breuis.

LYCIA.

Fertilis
Lyciæ vrbes, Fines Lyciæ
Chimærifera.

LYCOPHRON, poëta.

 Cothur-

Cothurnatus
Cui hæſit in fibris ſagitta.

LYCORMAS, fluuius.

Torrens, flauus.

LYCVRGVS, Thrax.

Bipennifer
Dryantiades
Tenens Rhodopeïa regna
In ſuum furiens actus genus
In gemino diſpar cui pede cultus erat.
PROP. *Væſanus.*

LYRNESSVS.

Mœnia Lyrneſſia.

M.

MACAREVS.

Aeolides, Neritius, Pelethronius
Cui non debet, quod ſoror eſſe, fuit.
Comes experientis Vlyſſi.

MACEDO.

Icta rapidis flammis
Quæ perijt cum coniuge.

MACEDONIA.

Niuoſa
Pæonia. Pellea arua
Terra regnata Philippo.

MAEANDER.

Phrygius
Vada Mæandri
Liquidus
Qui recuruatis ludit Mæander in vndis
Incertas qui exercet aquas
Qui lapſas in ſe ſæpe retorquet aquas
Toties qui terris errat in ijſdem
Qui ambiguo lapſu refluitq; fluitq;
Sibi occurrens ipſi.

MAENADES.

Threïtiæ, Strimoniæ
Latiæ, Auſoniæ

Effuſis

Effuſis comis.

MAENALA, mons.

Ingentia
Mænalij ſinus
Latebris horrenda ferarum.

MAGNETES.

Nepos Pyrrhi
Qui Cantharidum ſuccos dante parente bibit.

MAIA.

Lucida
Atlantis, Pleias
Sata Pleione
Pleione nata.

MALLIVS.

Defenſor ſolij Iuppiter alte tui
Qui Gallica quondam Capitolino reppulit arma Ioue.

MAMMVRIVS.

Fabræné exactior artis
An morum?

MANDO.

Sata Tireſia
Venturi præſcia.

MARS.

Mauors, magnus, fortis, impauidus, rigidus, bellicoſus, armiger, ferox, ferus, ſanguineus, vltor, armipotens.
Gradiuus, magnus, Genitor Quirini
Genitor gradiuus
Deus belli, dux terribilis
Arbiter armorum
Vtilis armis
Sanguinis autor Romulei.
Inſano Veneris turbatus amore
Munera Martis
Fera Martis ſidera.
TIB. *Audax, rapax.*
PROP. *Martis rapacis ſtella.*

MARSYAS, muſicus.

Cui nuda patent direpta viſcera pelle
Vnum qui toto corpore vulnus habet
Et Phrygium cuius nomina flumen habet.
Phrygium cuius nomina flumen habet.

MARSYAS, fluuius.

Phrygiæ liquidiſsimus amnis.

MARTIVS.

Martis menſis
Signatus Martis nomine.

MAVRITANIA.

Vltima tellus.

MECOENAS.

PROP. *Eques Hetruſco de ſanguine regũ.*

MEDEA.

Fallax, impia, ſcelerata, deſpecta
Aeætias, Colchis
Phaſis, Phaſias
Aeætæ filia
Vxor Iaſonis, Quam puppe auexit Iaſon
Colchorum regina
Barbara, benefica, barbara pellex
Fugiens deſertum parentem
Filia miſero acerba parenti
Pulſa domo Aeſonia
Virum cognouit adultera virgo
Germana fratri acerba
Spargere quæ fratris potuit lacerata per agros Corpora
Reſperſa puerorum ſanguine.
Nece natorum ſanguinolenta
Virum vlta per natos
Cæde cruenta.
TIB. *Aeæa puella.*
PROP. *Medeæ probra ſequacis*
Iram quæ patris natorum cæde piauit.

MEDV-

MEDVSA.

Torua, ſaxifica, ſacrifica
Forma Meduſæ, ora Meduſæ, os Meduſæum, vultus Meduſæ.
Meduſæ ſquallentia ora.
Meduſæi monſtri torua guttura.
Phorcynis, Gorgonis.
Nexa comas angue
Nexis angue comis
Mater equi volucris
Cephenum multos quæ dedit vna neci. Vide, *Gorgon & Pegaſus.*

MEGALESIA.

Cybeleia
Idææ feſta parentis
Primi ludi.

MEGARA vrbs.

Pelaſga
Lelegeïa littora
Alchathoës vrbs.

MELAMPVS.

Amythaone natus
Qui Prœtidas furijs eripuit.

MELANTHEVS.

A' cæde latens
Quem prodidit ipſa parens.

MELANTHIVS.

Pecoris auctor edendi.

MELAS, fluuius.

Mygdonius.

MELEA'GER.

Bello ferox, Mauortius
Oenides, Theſtiades.
Natus Althea.
Calydonius heros
Verſus in arma, prece coniugis
Fatali viuus in igne
Flammis abſentib. ardens.
Qui flammis ardentibus arſit.

MELICERTES

Iuuenis Palæmon.

MELITE, inſula.

Fertilis
Sterili vicina Cocyræ
Quam Libyci verberat vnda maris.

MEMNON.

Ater, niger
Auroræ filius
Memnonis vmbras Annua ſolenni cæde parentet auis
Memnonis equi roſei.

MENANDER, poëta.

Comicus
Iucundus
Cuius nulla eſt ſine amore fabula
Qui liquidis perijt, dum nabat, in vndis.
PRO. Doctus, *blandus*
Sales Menandri
Thais Menandri.

MENELAVS.

Atrides minor
Nuptæ repetitor adem-ptæ
Cui pia militiæ cauſa, puella fuit.

MENOECEVS.

Penthides, ab auo.

MENOETES.

Lycia de plebe.

MENOETIVS.

Actoridæ parens.

MERCVRIVS.

Ales, alipes, pacifer, caducifer, nuncius
Deus Arcadiæ
Cyllenius
Atlantiades, nepos Atlantis
Ioue natus, Maia creatus, Pleiade natus
Quem lucida partu Pleias enixa eſt
Quem peperit magno lucida Maia Ioui
Atlantide Maia natus
Quem montibus olim Edidit Arcadijs Pleïas vna Ioui
Atlandis magni Pleïonesq; nepos

Qui

Qui iuſſa per auras Verba patris portat.
Pacis & armorum ſuperis imisq; Deorum Arbiter
Actus velocibus alis, paribus alis
Alato qui pede carpit iter
Aethereum volucri qui pede carpit iter
In cuius digitis eſt aurea virga.
Venerandꝰ virga potente
Inuentor curuæ fidis
Aptus furibus.

MESSALA.

Quem facit Meſſana ſuperbum.

MESSENE.

Ferox.

METIVS.

Cui viſcera diuerſis ſciſſa feruntur equis.

METRE.

Triopeis
Autolyci coniunx
Eriſichthone nata.

MEZENTIVS.

Clarus, ferox armis
Dux Thuſcus
Tyrrhenus rex.

MIDAS.

Berecynthius heros
Aurea fingens omnia
Inuiſo tortus ab auro
Stolidæ mentis.
Aure ſtolida
Cui pingue ingenium
Indutus aures Aſelli.

MILO Piſæus.

Sub quo cruciata eſt Piſa tyranno
Viuus in occultas præcipitatus aquas.

MILO Crotoniata.

Lacerti ſimiles Herculeis
Noti ſolidarum morte ferarum.
Robur diducere fiſſile tentans.

MINER-

MINERVA.

Fortis, docta
Caſta, flaua, armifera, armigera, impauida, pugnax, bellica, bellatrix
Facies Mineruæ
Sacra Mineruæ, ſecreta Mineruæ, ſignum Mineruæ
Pallas, Tritonis, Tritonia, Biſtonia
Palladij honores
Iouis filia
Nata Iouis, Ioue nata
Nata ſine matre Minerua
Formaq; armisq; decora.
Exertis armis læta
Sumptis decentior armis
Dea ingenioſa, Dea cui ſolers ingenium
Dea mille operum
Inuentrix carminis
Torui Dea bellica luminis
Bello metuenda virago
Poſitam in pectore forti Aegida concutiens.
Pallas dat belli laudem.
TIB. *Coa*
Caſta, purpurea.

MINOS.

Legifer
Iuſtiſſimus, Dux Europæus, Dictæus rex.
Gnoſſiacus rex
Rex populorum centum
Qui poſſidet æquora.
Cui nocuit per caput infuſæ feruidus humor aquæ.
PROP. *Arbiter Orci.*

MINOTAVRVS.

Forma noui monſtri
Actæo ſanguine paſtum monſtrum
Gemina tauri iuueniſq; figura
Tauri mixtaq; forma viri
Lethum tauriq; viriq;
Parte vir parte bos
Quiq; homo parte fui: parte iuuencus erat

Con-

Contemptũ crimine matris Semibouemq́ virum, ſemiuirumq́ bouem
Sanguine Cretæam bellua ſtrauit humum.

MINTVRNAE.

Graues.

MISENVS.

Aeolides
Troiæ tubicen
TIB. *Canorus.*

MNESARCHVS.

Hoſtis ſæuus.

MOEOTIS.

Scythicæ palus vndæ.

MOPSVS.

Ampycides.

MORPHEVS.

Luridus artifex
Simulator figuræ.

MVSAE.

Iocoſæ, officioſæ, vigentes
Nouem comites, nouem ſorores
Nouem Deæ. Deæ nouem numina
Pierides, Chorus Pierius, Camœnæ, Aonides, Aoniæ, Pegaſides, Theſpiades, Heliconiades
Helicona colentes, Heliconis alumnæ, comites ex Helicone
Mala leuantes, iram lenientes
In plauſus ambitioſæ
Doctæ ſorores, mentes virgineæ
Maxima gratia Pieridũ
Præſentia numina vatum
Quæ dant molle ingeniũ
Quæ fontes tenent Aganippidos
Quæ tenent ſigna equi Meduſæi.
TIB. *Graciles*
Carminis auctores
Homines Pierij
Lacus Pierij
Vmbra Caſtalia.

PROP. *Muſa leuis*
Fontes Aſcræi
Nemus Aſcræum.

MYCENAE.

Magnæ, altæ, Pelopiades.

MYCILVS.

Alemonides
Argolico generatus Alemone.

MYRON.

Signa Myronis
Operoſus.

MYRRHA.

Cinyræ filia
Cinyreis, Cinyreia
Obducto cordice preſſa.
PROP. *Patria ſuccenſa ſenecta*
Condita in frondes nouæ arboris.

MYRTILVS.

Proditor auriga tyranni.
Qui Myrtoas nomine ſignat aquas.
Qui noua Myrtoæ nomina fecit aquæ.

MYSCELLVS.

Alemonides, generatus Alemone.
Argolicus
Dijs acceptiſsimus.

MYSI.

Myſæ gentes.

N.

NAIADES.

Aequoreæ, marinæ
Nymphæ Pelagi, vndis ortæ
Editæ de magno flumine
Fontana numina
Deæ quæ colunt amnes
In montibus ortæ
Heſperiæ, Auſoniæ.

NAPHAEAE.

Deæ, quæ colunt rura
Nymphæ nemorum
Sparſæ per nemora.

NAR, fluuius.

Præceps.

Præceps.

NARCISSVS.

Cephiſius
Formoſus, tenera forma
Digni Baccho digiti.

NAXOS.

Inſula quæ cultu vacat.

NEAPOLIS.

Parthenope
Parthenopeia mœnia
In ocia nata.

NEMESIS.

Vltrix
Rhamnuſia
Ira Rhamnuſidis
Aſſenſa precibus iuſtis
Exoſa ſuperba verba.

NEOCLES.

Oliuifera Sycione profectus
Cui frigus mortis cauſa famesq́; fuit.

NEPHELE.

Pia
Mater Helles.

NEPTVNVS.

Magnus, cæruleus, ferox, trux, claßicus, tridentiger
Frater Iouis
Patruus Mineruæ
Rector Pelagi, Deus pelagi, Deus æquoris, æquoreus
Lato qui regnat in æquore
Qui regnat in vndis
Numen aquarum, ponti
Proxima cui cælo ceßit poteſtas
Regna ſortitus vndæ
Rex æquoreus. Rector maris, tumidi, profundi
Rex aquarum, dominus maris
Qui totum temperat æquor
Aequoreas qui cuſpide temperat vndas
Cui æquora curæ
Concita qui ventis æquora mulcet.

PROP.

PROP. *Liquidus deus*
Deus Tænarius.

NEREIDES.

Virides.
Incolæ ponti.
Numina aquarum.
Deæ æquoreæ.

NEREVS.

Senex, cæruleus, ſpumeus, magnus, violentus
Pater Nereïdum.

NERITOS, inſula.

Neritiæ domus.

NESSVS.

Ferox, ſemiuir, violentus, biformis
Neſſenum venenum
Qui occubuit vi, Lerniferoq; veneno
Qui infecit ſanguis equinus aquas.

NESTOR.

Antiquus, ſenex
Neleius, Pylius
Dulci ore. Eloquio fidus
Senex facundus
Aeui ſui prudentia.

NAESTVS, fluuius.

Panchæum flumen.

NILVS.

Celer, diues
Papyrifer, papyri amnis
Septemplex, ſeptemfluus
Oſtia ſeptem puluerulenta
Fluens ſeptena per oſtia
Septem diſcretus in oſtia
Septem digeſtus in cornua
Septemflua flumina Nili
Per ſeptem portus emiſſus in æquor
Qui per ſeptem portas in maris exit aquas
Lato delapſus in alueo.
TIB. *Fertilis*
Aeſtiua Nilus abundat aqua.

NIOBE.

Tantalis

Soror

Soror Pelopis
Orba prole
Saxea facta
Durata ſaxo oborto
Superba parens ſaxo per corpus oborto
Quæ Mygdonia flebilis aſtat humo.
PROP. *Superba*
Lachrymans.

NIREVS.

Antiquo adamatus Homero
Forma conſpiciendus.

NISVS.

Hyrtacides
Defixus trunco.

NOTVS.

Rapidus, præceps, celer, terribilis, procelloſus, feſſus, rarus, languidus, nubifer
Aeolius, alis madidis
Prælia fronte gerens.
TIB. *Tepidus.*
PROP. *Hibernus.*
Folia tremefacta noto.

NVMA.

Intonſus, placidus, iuſtus, munificus, antiquus, ſubtilis
Senior rex
Coniuge felix Nympha Egeriæ maritus
Vir colloquio non abigendus Deûm
Quo non metuentius vllum Numinis ingenium terra Sabina tulit.

NVMANTIA.

Vrbs Numantina.

NVMICIVS.

Corniger, placidus
Tectus arundine.

NVMIDAE.

Rebelles.

NVMITOR.

Senex
Germanus Amulij.

NYMPHAE.

Liquidæ ſorores, marinæ, niueæ
Deæ cothurnatæ
Tyberinides, Corycia, Cretides, Myſiades
Ruſtica numina.
PROP. *Natæ æquoreæ.*

O.

OCRISIA.

Oericularia
Præſignis facie.

OCYRHOE.

Filia Centauri
Quam quondam nympha Cayci Fluminis in rapidi, ripis enixa vocauit Ocyrhoen.

OEDIPVS.

Quem ſua filia rexit
Expertus ſcelus eſt cuius vterq; parens.

OENEVS.

Parthaone natus
Qui de tot cæleſtibus aras Dianæ præteriјt.

OENOMAVS.

Tyrannus ſæuus
Qui perfuſam miſerorum cæde procorum Ipſe ſuo melius ſanguine tinxit humum.

OENONE.

Caſta, pauper
Pegaſis, Hecubæ nurus
Phrygijs celeberrima ſiluis
Edita de magno flumine nympha
Satyris amata
Cuius virginitatis ſpolia Phœbus habet
Medicas cui tradidit artes Apollo
Dilecta Paridi multos per annos.

OETA, mons.

Nemoroſa, alta, ardua
Herculea, Herculeo damnata rogo.
Arbores in Oeto cæſæ.

OLE-

OLENVS.

Olenia ora.

OLYMPVS.

Magnus, caſtus, altus, cliuoſus
Pindo maior.

OMPHALE.

Formoſa
Mœonia, Lyda
Nympha Iardanis
Aurato conſpicienda ſinu
Multo ſpectabilis auro
Odoratis humeros perſuſa capillis.

OPHELTES.

Puer Hypſipyles
Percuſſus ab angue.

ORCAMVS.

Pater Salmacis
Quem Phœbus condidit ima In tartara.

ORCHOMENOS.

Ferax.

OREADES.

Agreſtes
Numina montana
Duris in montibus ortæ.

ORESTES.

Triſtis, ſceleratus, inſanus
Mentis egens, exactus furijs, ablatus ventis
Agamemnonius, Agamemnone natus
Argolicus
Vindex in matre
Patris malus vltor.
Tiſameni pater.
Auſus in arcanas poſcere tela Deas.
Cui vulnus dedit anguis.
Serpentis morſu vir⁹ habente cadit.

ORGIA.

Feſta corymbiferi Bacchi
Quæ tradidit Orpheus.

ORION.

Enſifer, nitidus, aquoſus, deuexus
Strictus Orionis enſis

Bœotus
Proles Hiræa
Deæ custos, ſatelles
Siluis errans
Pallidus in Lyricen.

ORITHYIA.

Dilecta
Erechthis, Actæa coniunx gelidi tyranni.
PROP. *Pandionia Aquilone rapta.*

ORPHEVS, poëta.

Apollinis filius
Vates Apollineus
Rhodopeius, Iſmarius, Thracius, Threïcius
Dijs genitus
Ore vocali
Trahens ſiluas
Mœſtus amiſſa coniuge
Direptus vnguibus.

OSIRIS.

Pius
Nunquam ſatis quæſitus
Quot dicitur tuliſſe vulnera, cuius ab inferijs cultor abeſſe ſolet.
TIB. *Proles miratur Oſirim Barbara.*

OVIDIVS.

Triſtis, parum prudens, profugus, relegatus
Luſor amorum, Poëta nequitiæ
Artem tractans amandi
Ingenio læſus ab ipſe ſuo
Tiphys & Automedon amoris
Pelignus poëta
Peligni ruris alumnus
Pelignæ gloria gentis.

P.

PADVS.

Populifer
Heſperius amnis.

PACTOLVS.

Magnus, aureus
Vndæ Pactolides. Aqua Pactoli aurifera
Vicinus Sardibus amnis

Inui-

Inuidioſa harena.
TIB. *Lydius*
Amnis aurifer.

PAESTVM.

Tepidum
Roſaria Pæſti.

PALAMEDES.

Infelix
Naupliades
Ficto pro crimine pœnas morte luit.

PALAEMON.

Athamantiades.

PALATINVS, mons.

Palatini colles, Palatinum iugum
Alta Palatia.
PRO. *Pecoroſa palatia*
Palatinæ aues
Palatinum templum.

PALES.

Sacra, alma, ſiluicola
Dea ruſtica, domina paſtorum
Flamma Palis
Palis Bamelus, pro ingenti poculo.
TIB. *Placida.*

PALILIA.

Paſtorum ſacra.

PALLADIVM.

Phrygiæ ſignum penetrale Mineruæ
Signum fatale Mineruæ.

PALLAS.

Numen Palladium, Honores Palladij
Diua bellica
Iniqua Teucris.
Vide *Minerua.*

PALLENE.

Hyperborea.

PAN.

Semicaper, velox, proteruus
Deus armenti, pecoris
Rigidus cuſtos ruris
Diſcurrere gaudet in altis montibus

Pinu caput præcinctus acuta
Qui pinu tempora nexa gerit
Pinu præcincti cornua Panes
Montana numina Panes.
PROP. *Capripedes Panes.*

PANCHEA.

Panchaia tellus.
TIB. *Diues Panchaia.*

PANNONII.

Summa diſperſi per iuga.

PAPHACVS.

Cui cauſa leæna necis.

PAPHOS.

Alto æquore cincta.

PARCAE.

Duræ, fatales
Triplices Deæ.
Parca melior
Tres ſorores. Veteres ſorores
Clothoq́, duæq́, ſorores
Ferrea decreta ſororum
Fila ſororum, Quæ fuſos ſuos exuoluunt
Quæ dant fila ſeuera Vitæ
Quæ diſpenſant mortalia fata ſorores
Stamina impreſſo fatalia pollice nentes
Quæ ratum triplici ſtamine nent opus
Pollice quæ certo penſa ſeuera trahunt
Parca vacua colo.
TIB. *Sorores triſtes*
Fatalia nentes Stamina
Stamina quæ ducunt, quæq́, futura neunt.
PROP. *Immites.*
De tribus vna ſoror.

PARIS.

Blandus, laſciuus, temerarius, improbus, infidus, oculis proteruus
Priamides, Priameius
Puer regius
Diſparis, adulter
Factum Paridis

Paſtor

Paſtor Idæus, Troianus.
Iudex Phrygius.
Iudex formæ, arbiter formæ
Aduena Dardanius, hoſpes Troicus
Graiæ raptor maritæ
Maritus Phryx
Formoſus damno ſuorum
Claſſe viriſq́ʒ potens
Multo ſpectabilis auro
Quiq́ʒ ſuo Phrygias corpore ferret opes.

PARNASVS, mons.

Biceps arduus
Vertex Parnaſi
Vmbroſa Parnaſi arx
Mons qui verticibus petit arduus aſtra duobus.

PAROS.

Marmorea.

PARTHENIVS, fluuius.

Rapax valles Partheniæ.

PARTHI.

Celeres, fugaces
Gens inuia, tuta
Porrigentes artus
Auerſis vſi equis.

PASIPHAE.

Filia ſolis, Phœbi
Vxor Minois
Adultera tauri
Quæ taurum dilexit
Quæ toruum ligno decepit adultera taurum.

PATROCLVS.

Actorides.
Menatiades
Qui falſis cecidit ſub armis
Sub imagine tutus Achillis.

PAVSANIAS.

Obſtructus templi limine
Paſſus famem
Legem pœnæ cui dedit ipſa parens.

PEGASVS.

Pennis fugax

Equus Gorgoneus, Meduſæus
Vngula Meduſæi præpetis
Nitidus ſtellis quinq; decemq;.
PROP. *Equus Bellerophonteus.*

PELEVS.

Aeacides. Iouis nepos
Phthius rex
Pater Achillis
Magni creator Achillis.

PELIAS.

Vetus Admeti ſocer
Cæſa virginea membra paterna manu
Peliæ natæ, pietate nocentes.

PELIGNVM.

Aquoſum, ſalubre
Rus Pelignum, arua Peligna
Terra ferax Cereris, multoq; feracior vuis.

PELION, mons.

Vmbroſus, altus, deuexus
Vertex Peliacus
Iuga Theſſalica
Aemoniæ mons obuerſus in auſtros.

PELOPS.

Eburnus
Tantalides
Venit in Phrygios Hippodamia ſinus
Soceri de cæde cruentus
Qui Myrtoas crimine ſignat aquas.
PRO. *Phrygius.*

PELORVS, mons.

Auſonius
Siculi Auguſta Pelori.

PENATES.

Dij patrij
Dij veteris Troiæ
Erepti ignibus
Elapſi ignibus
Aeneæ comites.

PENELOPE.

Pia, candida

Icaris

Icaris
Vlyſsis coniunx
Multis fœmina digna procis.
PROP. *Icariotis*
Quæ potuit bis denos ſalua per annos viuere.

PENEVS, fluuius.

Senex Theſſalicus.

PENTHEVS.

Echionides, Echione natus
Contemptor ſuperûm
Thebanæ mala Præda matris
In ſilua ſparſis manibus ſuorum
Angue creatus auo.
PRO. *Pentheus in triplices funera grata greges.*

PEPHARETOS.

Nitidæ ferax Peparetos oliuæ.

PERDIX.

Cui cauſſa necis ſerra reperta fuit
Sacra ex arce Mineruæ miſſus præceps
Quem Pallas auem reddidit.

PERGAMA.

Laudata, alta, Neptunia
Mœnia Iliaca
Regna Priami
Mœnia Phœbi
Mœnia Phœbeæ ſtructa canore lyræ
Mœnia firmata turribus altis
Bello ſuperata biluſtri
Capta ſerò Pergama, capta tamen
Manibus Danaûm victa, diruta.

PERILLVS.

Aes Perilleum, imitans iuuencos veros
Infelix autor, Violentus
Qui bouem Siculo fertur donaſſe tyranno
Tauri fabricator aheni.

PERSAE.

Vrbes Achæmeniæ.

PERSEPOLIS.

Danaëia Perſis
Vrbs in Achæmenijs vallibus.

PERSES.

PROP. *Proaui ſimulans pectus Achillis.*

PERSEVS.

Anguigena
Aurigena
Tritoniæ frater
Atlantiades, Inachides
Abantiades, Acriſioniades
Ioue natus, Denaeius heros
Gorgonis anguicomæ ſuperator
Auxilium domus Cephei
Seruator domus Cephei
Mobilis in gemino cui pede penna fuit
Alis æthereas auſus iactatis ire per auras.

PROP. *Sectaq; Perſea Phorcydos ora manu.*

PELOPONESVS.

Pelopeiades vndæ.

PENTHESILEA.

Peltata ſecure.

PERSEPHONE.

Acerba
Inferni coniugis vxor.

PHAEACIA.

Phæacum rura
Felicibus obſita pomis.

PHAEDRA.

Scelerata
Minoia, Paſiphaëia
Creſſa puella.

PHAESTVS.

Phæſtia tellus.

PHAETON.

Magnanimus, infelix
Sole ſatus, Clymeneïa proles
Thetyos nepos
Temerè optatos qui malè rexit equos
Iuuenis ictus patrijs equis.

PHA-

PHALARIS.

Ferox, durus, cruoris amans
Qui falſum lento torruit igne bouem
Solitus clauſos vrere in igne viros.

PHALISCI.

Iunonij, pomiferi.

PHAON.

Formoſus
Cui facies inuidioſa oculis
Meritis formæ Phœbus.
Si ſumat pharetrā, manifeſtus Apollo.

PHAROS.

Palmifera.
PROP. *Ptolemæa.*

PHASIS, fluuius.

Limoſus
Phaſica aqua, vnda Phaſidos
Graijs petitus viris.

PHENEVS.

Lacus Arcadiæ
Ambiguis ſuſpectus aquis.

PHILEMON, poëta.

Natus è Phœbo
Carmine vocali clarus citharaq́;

PHILETAS poëta.

Poëta Cous
Coi Muſa poëtæ
Coo Battis amata.
PRO. *Sacra Coi poëtæ.*
Philethæi corymbi.

PHILIPPI.

Aemathij.

PHILIPPVS.

Clarus,
Amyntiades.
Quem ſæuo vulnerat enſe puer.

PHILOCTETES.

Durus, clauiger
Pæantiades, Pæante ſatus, Pæantia proles, Pæantius heros.

Ictus

Ictus ab angue
Venenato vulnera crure gerens
Herculis heros.
PROP. *Tardo cruore.*

PHILOMELA.

Mitis. Pandionis
Pandione nata
Pellex inuita ſororis
Cecropis ales, Daulia ales
Cui lingua reſecta Excidit ante pedes,

PHILOXENVS.

Lyræ vates ſeueræ
Cui cauſa excidij dextera.

PHINEVS.

Germanus Cæphei
Patruus Andromachæ
Sponſus Andromachæ
Prærepta coniugis vltor
Belli temerarius auctor
Quo præcipiente, columba Eſt data Palladiæ Præuia duxq; rati.
Natis qui lumen ademit.

PHOEBAS.

Saucia, exululata
Non ſentiens vulnus
Vates Apollinis.

PHOEBE & ELAIRA.

Geminæ Leucipedes.

PHOCE.

Tumida, magna.

PHOCYS.

Daulis
Phocæa rura.

PHOCVS.

Aëcides, Nereius iuuenis.

PHOEBVS.

Vide, *Apollo.*

PHOENICIA.

Ora Tyria.

PHOENIX.

Amyntorides
Luminis orbus
Prætentans iter baculo.

PHOR-

PHORBAS.

Profanus
Suënites
Genitus Methione.

PHORCYS.

PRO. *Phorcydos ora.*

PHRYGIA.

Diues
Arua Pelopeia
Phrygia humus, Campi Phrygij.

PHRYXVS.

Quem per freta triſtia tutum Aurea lanigero vellere vexit ouis.

PHYAX.

Sæuus feritate.

PHILLIS.

Diues, honeſta
Rhodopeia, Sithonis, Threicia
Tenens regna Lycurgi
Neci præbuit ipſa manū.

PIERIDES.

Pïerus has genuit, Pelleis diues in aruis.
Vide, *Muſæ.*

PINDVS.

PROP. *Perrhœbus*
Cacumina Pindi.

PIRITHOVS.

Mentis ferox
Ixionides, Ixione natus, proles Ixionis.
Trœzenius heros.

PITHANE vrbs.

Aeolia.

PITHECVSAE.

Sterili locatæ colle
Habitantū nomine dictæ.

PLEIADES.

Atlanteæ. Pleiadum ſigna, minæ
Sororum agmen, Steropis agmen.

PLEIONE.

Lucida
Nympha Atlantis.

PLV-

PLVTO.

Iouis frater
Saturnius
Cereris gener, vmbrarum rex
Tartareus deus
Niger deus, magnus
Tecta imi tyranni.
Rex ſilentum
Tenebroſa nocte tyrannus
Qui regit ima
Cui triplicis ceßit fortuna nouißima regni.

PLVTVS.

Filius Cereris
Vſque petitus.

POENVS.

Perfidus.

POLLVX.

Tyntarides, Amyclæus, Ledæus
Præſtans cæſtibus
Quo pius affectu Caſtora frater amat.
Vide, *Caſtor.*

POLYDAEMON.

Semiramio ſanguine cretus.

POLYDECTES.

Paruæ rector Seriphi.

POLYDORVS.

Priamides
Alumnus Polymneſtoris.

POLYMNESTOR.

Odryſius, Iſmarius
Rex Thracum impius
Artifex diræ cædis
Interfector alumni
Qui perdidit hoſpes alumnum
Prædæ aſſuetus
Oculis caruit, per quos malè viderat aurum.
PROP. *Thrax*
Scelus Polymneſtoris.

POLYPHEMVS.

Cyclops
Terribilis, immanſuetus, ferus
Paſtor Aetnæus
Cui caſus antè futuros
Telemus Eurimedes vaticinatus erat.

TIB.

TIB. Neptunius
Incola rupis Aetnææ.

POLYPVS.

Crinali corpore ſegnis.

POLYXENA.

Virgo regia
Priami regis filia
Fortis & infelix, & plus quàm fœmina virgo.

POMONA.

Hamadryas, ſolers
Cultrix ſertorum
Arboreæ fœtus ſtudioſa.

PRAXITELES.

PRO. Praxitelem propria vindicat arte lapis.

PRIAMVS.

Dardanius
Sceptra tenens Aſiæ
Cui nil Hercæi profuit ara Iouis
Nouiſſima Troiæ tempora ſortitus
Natorū funera plangēs.

PRIAPVS.

Deus Helleſpontiacus,
Lampſacius, deus ruricola
Hortorum deus, cuſtos, tutela
Fures vel falce vel inguine terrens.
TIB. Deus agricola
Cuſtos pomoſis in hortis
Terrens falce aues.

PROCRIS.

Aeolis, Fati iniqui
Cephali coniunx
Fida coniunx
Cui cauſa mortis amor.

PROCRVSTES.

Torums
Polypemone natus
Qui trabes preſſas ab humo mittebat in auras.

PROGNE.

Impia, querula
Pandione nata
Virum non vlta piè mœſtiſſima mater.

PRO-

PROMETHEVS.

Parùm mitis
Satus Iapeto
Cui Pyrrha ſui filia fratris erat
Fixus in duris ſaxis
Aërias volucres ſanguine fixus alit
Qui carpitur viſcera in duris ſaxis.

PROPERTIVS, poëta.

Blandus
Carmen Properti, præcepta Properti
Cuius opus Cynthia ſola fuit.
PRO. *Romanus Callimachus*
Proxima ſuppoſito contingens Vmbria campo Quem genuit.

PROSERPINA.

Filia Cereris
Iuno Auerna
Coniunx regia
Coniunx regis vmbrarū
Inferni pollens matrona tyranni
Regina opaci mundi, Erebi
Sparſa caput Phlegethontide lympha
Perſephone acerba.

PROTESILAVS.

Vir Aemonius
Animoſus in armis
Qui primus tetigit humum Troada
Funus Phyllacidæ.
PROP. *Heros Phyllacides.*

PROTEVS.

Ambiguus, leuis
Senex æquoreus, maris incola
Vates Carpathius
Qui faciem transformat & alterat arte
Qui domitus vinclis, in ſua membra ruit.

PSAMATHE.

Cærulea
Nereis

Numen

Numen Pelagi.

PYGMALION.

Heros Paphius.

PYLATES.

Strophio natus
Iuuenis Phocæus
Qui comitauit Oreſtem
Exemplum amoris.

PYLOS.

Nereia, Neſtoris arua.

PYRACMON.

Aemonides.

PYREAEVS poëta.

Pyreæa littora
Tuta receſſu.

PYRRHA.

Titania, Epimethis
Conſors thori Deucalionis.

PYRRHVS REX Theſſaliæ.

Neoptolem⁹, Tantalides, Aeacides, Achilleides
Animoſus imagine patris
Qui ſuperbit actis patris.

PYRRHVS Epiri.

Cognato nomine clarus
Quem opprimit hoſtili regula iacta manu
Pyrrhi oſſa ſparſa per Ambraicas quæ iacuêre vias.

PYTHAGORAS.

Samius ſenex.
Qui poſſe renaſci Nos putat.

PYTHIA.

Ludi ſacri
Celebri certamine
Pythia perdomiti ſerpentis nomine dicti.

PYTHON.

Tumidus
Stratus ſagittis.

Q.

QVINQVATRVS.

 Sacra

Sacra Mineruæ
Nomina quæ à iunctis quinq; diebus habent.

QVIRINALIS.

Collis Quirinus, collis Quirini
Lucus colle Quirino Qui iacet
Quirinale iugum.

QVIRINVS.

Trabeatus.
Vide, *Romulus.*

R.

RABIRIVS poëta.

Magni oris.

REGVLVS.

Qui redimi Romanos turpe putauit.

RHEA.

Ilia, Romuli mater
Romana propago
Horrida vultu.

REMVS.

Auſus muros tranſire recentes
Noxia cui capiti ruſtica tela.

RHENVS.

Squallidus
Decolor ſanguine.

RHODANVS.

Heſperius amnis.
TIB. *Celer.*

RHOESVS.

Ferox
Fera agmina Rhœſi
Facta cruenta Rhœſi
Threïcius, Sithonius, Odryſius
Proditus ſomno.

ROETHEVM.

Profundum.

RHODOPE, mons.

Alta, glacialis
Threicia
Niuibus carens.

RHO-

RHODOS, inſula.
Phœbea.

ROMA.

Dardania, Saturnia, Martia, Vrbs Aeneæ
Aurea, victrix, bellatrix, læta, alta, ſublimis, potens, pulchra
Vrbs Romulea, Romana
Vrbs Quirini
Arx Latia
Pulcherrima rerum
Rerum domina
Caput rerum vrbs
Immenſi caput orbis
Triumphati caput orbis
Poßidens opes orbis domiti, Potens opibus
Proſpiciens de ſeptem montibus orbem.
Quo nullum Latio clarius extat opus
Locus imperijs deûm
TIB. *Vrbs æterna.*
PRO. *Superba.*
Vrbs ſeptem alta iugis
Vrbs quæ toti præſidet orbi
Nomen terris fatale regendis.

ROMANI.

Aeneadæ, Phrygij nepotes
Genus Electræ Dardaniaq; domo
Quirites, turba Quirini, populus Quirinus
Gens Auſonia, Romana
Romani patres, Viri Auſonij
Auſonia geniti
Romana potentia
Populus rerum potens
Latio de ſanguine nati
Ad bella prompti.
TIB. *Turba togata*
Puellæ Auſoniæ.

ROMVLVS.

Magnus, fortis, inuictus, trabeatus, trabea decorus, lituo pulcher trabeaq;
Iliades, Marte ſat⁹, Martigena, proles Martia, nepos Martis

Nepos Numitoris
Remi frater
Rex Romanus
Vrbis pater
Romanæ conditor vrbis, Conditor vrbis dominæ
Manus Romulea, Diadema Quirini, cura Quirini
Dux geminus. Iunctus gemino Remo
Nouus deus, bellicus deus
PROP. *Nutritus lacte lupæ*
Sabina feri contudit arma Tati
Eductiq́; pares ſilueſtri ex vbere reges.

S.

SABINAE.

Incultæ, rigidæ, tetricæ.
PROP. *Intactæ*
Quas Romulus rapuit.

SABINI.

Oliuifera arua.
Gens Sabina
Curibus ſati
Rigidi, priſci, veteres.
PROP. *Duri.*

SABINVS poëta.

Qui Penelope iuſsit reſcribere Vlyſſem.

SALII.

Salij Martis
A' ſaltu nomina dicta.

SALMACIS.

Liquor perſpicuus
Malè fortes vndæ
Obſcœnæ Salmacis vndæ.

SALMONEVS.

Ferus, Aeolides
Natus de ſanguine Lycaonis.

SAMOS.

Vetus, Iunonia.

SAMOTHRACIA.

Samos Threïcia, Imbria terra.

SAP-

SAPPHO.

Poëtria, ingenioſa, facunda
Corpore parua, breuis, laſciua, infamis, miſera
Puella Lesbis
Aoniæ Lesbis amica lyræ
Vates Leſbia, Pelaſgis
Cui ingenium molle Thalia dedit
Cui Pegaſides blãdiſſima carmina dictant
Cuius nomen canitur in toto orbe
Aeolia nomina dicta lyra
Lyricis magis apta modis
Charaxi ſoror.

SARDANAPALVS.

Qui ſecum in pyram chariſſima corpora miſit.

SARDINIA.

Sardoa regna.

SARPEDON.

Lycius.

SATVRNVS.

Deus falcifer
Senex falcifer
Deus ſenior
Deus Leucadius
Regum optimus
Qui ſubſecuit partes vnde creatus erat.
TIB. *Dies ſacra Saturni.*

SATYRI.

Leues, celeres, pede rapido
Turba proterua
In Venerem Satyrorum prona iuuentus
Ruris dij
Saltibus apta iuuentus.

SCIPIO AFRICANVS.

Magnus
Africa victorem de ſe vocat.
PROP. *Quorum titulis Africa tunſa iaces.*

SCYLLA PHORci filia.

Latrans, vorax, rapax, ferax
Crateis
Monſtrum maris
Niſæi naufraga monſtra canes
Cincta ſæuis canibus
Premens inguinibus rabidos canes
Quæ Siculas inguine terret aquas
Cui virgineo portenta ſub inguine latrant.
Canibus Siculo latrare profundo
Trunco quæ latrat ab inguine monſtris.
PRO. *In ſæuos inguina verſa canes.*

SCYLLA MEGARENSIS.

Niſeia, Niſi filia
Regia proles
Impia
Purpureos Niſo furata capillos
Patri canos furata capillos
Capiti non fida parentis
Puppe cadens alta facta refertur auis.
PROP. *In patrios ſæua capillos.*

SCOPAS THESSALUS.

Alebæ ſanguis
Domum lapſuram qui ſubijt.

SCYTHAE EVROPAEI.

PROP. *Hiberni Boryſthenidæ.*

SCYTHIA ASIATICA.

Niuoſa, glacialis, Ponti ora vltima
Ora Scythiæ, fines Scythici, montes Scythici
Ora Mæotis
Regna Thoantis
Terra Tomitana, Taurica
Ager Tomitanus
Harena Tomitana.
TIB. *Barbara tellus Scythiæ.*

SEME-

SEMELE.

Cadmeis Mater Lyæi
Soror Autonoës.
PROP. *Formoſa.*

SEMIRAMIS.

Decretis filia formoſa.

SERES.

Colorati.

SERIPHVS.

Parua, plana.

SEXTILIS.

Traxit à rege Sextus ab extremo nomina menſe dies.

SIBYLLA.

Viuax, vates
Cumæa virgo, Cumæa anus
Carminis Eudoici fatalia carmina
Abdita quæ ſenis fata canit pedibus.
PRO. *Tremula, Auernalis, Cortina Sibyllæ.*

SICAMBRI.

Indomiti.
PROP. *Paludoſi.*

SICHAEVS.

Mactatus ad aras.

SICILIA.

Vaſta
Sicania, Trinacris, Trinacria
Terra Sicula, tellus Ennea.
Grata domus Cereri
Sedes Ericis, Arua Cyclopum
Quæ tribus ſcopulis vaſtū procurrit in æquor
Arua Typhoïdos Aetnæ
Iniecta membra Giganteis inſula.

SICVLAE.

Puellæ Sicilides
Matres Niſiades.

SICVLI.

Immites.

SICYON.

Oliuifera, baccas habens.

SIDON.

Mœnia Sidonia.

SIGAEVM.

Sigeia tellus
Littus Sigæum , Portus Sigæi, Iliaci.

SILENVS.

Ebrius, piger, lenis
Qui ſenex ferula titubantes ebrius artus Suſtinet. Qui pando non fortiter hæret aſello
Suis ſemper iuuenilior annis
Titubans annisq́ꝫ meroq́ꝫ.

SILVANI.

Monticolæ.

SILVIVS.

Latini pater.

SIMOIS.

PROP. *Idæus*
Cunabula Iouis.

SIMONIDES.

Vir Lycorides
Cui fuit æqua ſtella geminorum.

SINVESSA.

Niueus Sinueſſa colubris.

SIPYLVS.

Mygdonius.

SIRENES.

Acheloïdes
Monſtra maris
Acheloïdum Sirenũ ſcopuli.

SIRIVS.

Icarius.

SISYPHVS.

Aeolides, Saxũ voluensq́ꝫ petensq́ꝫ
Reuolubile pondus habens.

SOCRATES.

Doctißimus
Ore imperturbato
Senex ſapiens ab Apolline dictus

Anyti

Anyti reus.

SOL.

Aureus, candidus, ſerenus, blandus, nitidus, Vernus, celer, rapidus, tepidus, tepens, aſsiduus

Solis ignis, ignes Phœbi, orbes Cynthij, Solis vnicus orbis

Nitidiſsima ſolis imago, Puro ſol nitidiſsimus orbe

Sidus æthereum, lux ſiderea, æſtus ſidereus

Titan, Phœbus, Cynthius, Hyperion, Hyperione natus, pater Heliadum

Clarus, preſſus, nubilus

Iubar nitidum, lumen lucidum

Sol oriens, rediens, medius, pronus, cadens, fugiens, occiduus

Moræ ſolis, Phœbus ſummo margine ortus

Lux publica mundi

Mundi oculus. Qui præuidet omnia. Numen cuncta videns. Auctor lucis

Qui latè facta diurna videt

Lumina radiata. Lumina flammæ. Radijs ſol cinctus

Radijs circumdata ſolis imago

Iubar radijs inſigne coruſcis

Sol radijs frontem vallatus acutis

Purpureum rapido qui vehit axe diem

Purpureo tepidum qui mouet axe diem

Roſeam pulſis Hyperionis aſtris In matutinis lampada tollit equis

Aethereæ moles circumuaga flammæ

Titan altus equis radiantibus

Niuei ſolis euntis equi

Sol reuocat equos ad ortus ſolutos

Sol iuga demit equis.

TIB. *Sol vagus, ſplendidus, celer, propior*

Equi ſolis pallentes, anhelantes

Sol defectus lumine.

PROP. *Currus ſolis*

Nigri ſolis equi

Atrati ſolis equi

Sol rubens

Ignes aſtiui.

SOLYMVS.

Aeneæ Phrygia comes vnus ab Ida

A' quo Sulmonis mœnia nomen habent.

SPARTA.

Clara, Immunita.

SPERCHIVS.

Populifer

Ripæ Sperchiades.

SPHYNX.

Obſcuri ambagibus oris

Victos dans neci.

SVLMO.

Gelidus, aquoſus

Parua, ſed irriguis ora ſalubris aquis.

STRYMON.

Niuoſus.

STYX.

Infera, ima, nubila, nigra, iners, violenta.

Vnda ſtygia, ſtygius liquor, ſedes ſtygiæ, amnis ſtygius, ſtygius gurges, ſtygius lacus

Palus inferna

Gurges infernus

Exhalans nebulas

Qui per infernas horrendo murmure valles

Imperiurata labitur amnis aquæ.

TIB. *Pallida Ditis aqua*

Aquæ Cimmeriæ

Nigra palus

Vndæ pallentes

Aqua ignaua, vaſtus amnis.

SVEVI.

Genus acre.

SYENE.

Calida.

Calida.

SYRACVSAE.

Arethuſidæ.

SYRI.

Timidi.

SYRTES.

Libycæ, Magna minorq́;
Freta Afrum tangentia littus, Temporibus certis dantq́; negantq́; viam.
TIB. *Syrtis horrenda.*

T.

TAGES.

Tyrrhenæ gentis aruſpex
Tyrrhenus arator.

TAGVS fluuius.

Aurifer.

TANAIS.

Paludes Tanais.

TANTALVS.

Garrulus, proditor
Pater Pelopis, Parens Pelopis
In medio Tantalus amne ſitit
Qui ſemper eget liquidis, ſemper abundat aquis
Cui ſtygia captantur in vnda Poma, et in medijs quæritur humor aquis.
Fugientia prendit poma ſpemq́; ſuo refugi fluminis ore ſequitur
Qui quærit poma præſentia.
Ramos fruſtra qui captat & vndas.

TARENTVM.

Lacedæmonium.

TARPEIA virgo.

Iouis cuſtos
Armillis capta Sabinis.

TARPEIA arx.

Tarpeiæ ſedes
ſaxum Tarpeium.

TARQVINIVS.

Superbus, dirus, callidus
Vir

Vir iniuſtus
Fortis ad arma
Trium minimus, proles manifeſta Superbi
Vltima Tarquinius Romanæ gentis habebat Regna.

TARTARA.

Tenebroſa, opaca, inania, nigra
Vallis Tartarea
Vmbræ Tartareæ
Sinus Tartarei.

TATIVS Rex.

Oebalius ſenex.
PROP. *Vetus, ferus, Sabinus.*

TELEMVS.

Eurymides
Quē nulla feſellerat ales
Caſus futuros vaticinatus.

TELEPHVS.

Qui bibit vbera ceruæ
Lyrneßius heros, Dux Myſus
Regna tenens Teuthrantia
In æquoreas præcipitatus aquas
Qui tulit armatus vulnus inerme
Idem cui vulnus opemq́; tulit
Vulnus Achilleo quod quondam fecerat hoſti, Vulneris auxilium Pelias haſta tulit
Achillis hoſtis.
PRO. *Myſus iuuenis*
Aemonia qui cuſpide vulnus Senſerat, Aemonia cuſpide ſenſit opem.

TELETHVSA.

Creſſa.

TELLVS.

Domina, alma, grauida, fœta, beata
Magna parens, antiqua parens
Optima matrum
Mater frugum
Quæ præbet locum frugibus

Viſce-

Viſcera matris
Viſcera terræ.

TEREVS.

Iniquus, ſæuus, ferus, tyrannus
Threïcius, Thracius, Odryſius, Iſmarius.
Ira tyranni.

TERMINVS.

Sanctus
Separat indicio qui Deus arua ſuo.
TIB. *Stipes deſertus in agris*
Qui regit certis finibus arua lapis.

TETHYS Oceani vxor.

Nuda, æquorea, vda, cana
Titanis
Virgo marina
Coniunx Oceani
Nereis pulchra
Genitrix Nereia
Numen aquarum
Præſcia venturi.

THETIS vxor Pelei.

Cærula
Virgo marina
Mater aquoſa
Mater Achillis.
PROP. *Materno tacta dolore Thetis.*

THAMYRAS.

Miſer, Thamyræ cantus.
PRO. *Thamyræ fata*
Thamyras cantor.

THEBAE in Cilicia.

Eëtioniæ.

THEBAE in Græcia.

Martiæ
Mœnia Bœotia, vrbs Aonia
Arx, domus Cadmeis
Arces Amphionis, Echionia
Regia Cadmi
Vrbs draconigena
Anguigenæ proles
Septem portarum

Bello

Bello domitæ.
TIB. *Dirceæ.*

THEBANAE.

Iſmenides, Cadmeides, Oedipodionæ.

THEBE.

Natarum quinq; futura patens.

THEMIS.

Fatidica
Parnaſia.

THEMISTOCLES.

Neoclides
Arma Perſica qui contudit armis.

THEOCRITVS.

Poëta Syracuſius
Animæ laqueo cui via clauſa fuit.

THEODOTVS.

Mactatus ad aras
A ſæuo qui tulit hoſte necem.

THEOMBROTVS.

Qui Socraticum de nece legit opus
Qui de præcipiti venit in tartara ſaxo.

THERAPNE.

Rus Therapnæum.

THERMODOON.

Citus
Turbæ fœmineæ cognitus
PROP. *Celer.*

THERSES.

Iſmenius.

THESEVS.

Pius
Aegides, Cecropides, Trœzenius heros
Heros Neptunius
Hippolyti pater
Paſiphaës gener
Cum Pirithoo felix concordia
Ad manes Theſeus cõmes iret amico
Comitans Pirithoum ad Stygias vndas
Magnificus titulis

Ducen-

Ducentia fila ſecutus
Qui Gnoßida deſtituit
Periturus, perfidus, fallax, crudelis, improbus, proteruus, ſceleratus.
TIB. *Ingrati referens impia facta viri.*

THESMOPHORIA.

Feſta Cereris annua
Sacra arcana
Illa quibus niuea velatæ tempora Veſtæ Primitias frugum dant ſpicea ſerta ſuarum.

THESBIADES.

Teuthrantia turba ſorores.

THESSALI.

Pelaſgi, Aemonij.

THESSALIA.

Terra Theſſala, ora Theſſalis, Iuga Theſſalica Aemonia, Aemonia gens, Aemoniæ vrbes.

PROP. *Athamana littora.*

THESSALVS.

Qui dedit ſaltus è ſumma Oſſa.

THEVTRAS.

Tenens Theuthrantia regna.

THIODAMAS.

Inhumanus
Hylæ pater.

THISBE.

Babylonia.

THOAS.

Minous
Claro Andremone natus
Mœotide clarus in ora
Ora ſuper ſæui quem cecidere ſues.

THRACES.

Iſmarij, Edonij, Sithonij.

THRACIA.

Armifera, gelida
Thracum populi
Gens Thracum

Scele-

Scelerata littora Thracū
Biſtonis ora
Tellus Biſtonijs habitata viris
Regna Rhodopeia
Agri Sithonij, Sithonis vndæ
Littora Cerinthia
Ciconum oræ
Polydoreo quæ manauit ſanguine terra.

THRASVS.

Præda canum
Ante diem raptus.

THRASILLVS.

Qui ſacri monſtrator iniqui Elicuit pluuias, victima cæſus, aquas.

TIBERIVS.

Auſonius
Dux placidus
Proles ſancta de virgine nata.

TIBRIS.

Albula, quē Tiberi merſus, Tiberinus in vndis Reddidit.
Nubilus, altus, flauus, rapidus, lubricus, curuus, ſpumifer
Gurges Tiberinus
Tiberina oſtia
Arenoſi Tibridis vnda
Tiberis curuæ aquæ
Amnis Thuſcus, flumen Thuſcum
Thuſci fluminis vndæ
Thuſcæ gurges aquæ
Apennigenæ Tibridis vndæ
Amnis rapidis animoſus in vndis
Qui per caua ſaxa volutus
Cui rerum promiſſa potentia
Futurus parens Tibris potentis aquæ
Arundiferum medio caput extulit alueo.

TIBVLLVS.

Cultus, ſacer, Amator Nemeſis.

TIBVR.

Vdum
Mœnia, Argolicæ quæ poſuere manus.

TIGRIS fluuius.

Cui coma dependet cærula.

TIPHYS.

Nauita
Tiphys, in Aemonia puppe magiſter,

TIRESIAS.

Doctus, Apollinea clarus in arte ſenex
Cui Venus vtraq; nota
Iudex de lite iocoſa ſumptus
Magnam Tireſias aſpexit Pallada vates.

TISYPHONE.

TIB. *Impexa feros pro crinibus angues.*

TITANES.

Validi Titanes in arma.

TITHONVS.

Phryx
Auroræ coniux, vir ſenex Auroræ
Quem abſtulit, extremũ noctis quæ Dea finit iter.

TITYVS.

Nouem iugerib. diſtrictus
Iugerib. nouem qui ſummus diſtat ab imo
Inconſumpto viſcere paſcit auem
Viſcera qui præbet lanianda
Viſcera qui aſſiduæ debita præbet aui.

TLEPOMENVS.

Rhodiæ doctor claſsis pulcherrimus
Qui Lyciam tepefecit haſtam ſanguine.

TMOLVS.

Vincta Tmoli
Arduus in aſcenſu
Altus, ſacer
Freta proſpiciens.

TORQVATVS.

Torquis ademti titulos qui habet.

TOXEVS.

Theſtiades.

TRACHYN.

Herculea
Vrbs Aemonia.

TRITON.

Cœruleus, Canorus
Concha ſonanti ſpirans.

TROEZEN.

Alta
Pytheia regna.

TROIA.

Ingens, alta, perſida, auara, diruta, humilis
Regna Troiana, Altæ curia Troiæ
Mœnia Troiæ, Troum humus
Sceptra potentia Troiæ
Bis perituræ mœnia Troiæ
Cœtus Iliaci, ſolum Iliacũ
Arces Aſiacæ, Iliacæ
Vrbes Dardaniæ
Phrygij muri, oræ Phrygiæ, gens Phrygia
Opus Apollinis, Mœnia Phœbi
Opus Neptuni
Mœnia Laomedontea
Dardanij muri
Opes Phrygiæ, alta Pergama
Sigeïa tellus
Terra barbara
Troianæ rates, carinæ, caſtra
Troia cæduntur Phrygia pineta ſecuri.
PRO. *Mœnia Neptunia*
Tellus Iliæ
Quot Troia vetus tulit formas
Vide, *Ilium.*

TROIANI.

Deplorati
Dardanidæ, Priamides, Phrygij, Teucri, Idæi
Claræ primordia gentis.

TVL-

TVLLIA.

Alta, ferox
Infamemq́; locum ſceleris quæ nomine fecit
Quæ premit inductis membra paterna notis.

TVLLVS.

Qui rex Romana ſextus in vrbe fuit.

TVRNVS.

TIB. *Barbarus.*

TVSCVLVM.

Mœnia Telegoni
Factaq́; Telegoni mœnia celſa manu.

TYDEVS.

Calydone fugatus
Cui non fuêre faſtidia dapis humanæ.

TYNDAREVS.

Vita grauis auctor & annis.

TYPHOEVS.

Terrigena, vaſtus, centimanus.

TYRAS.

Nullo tardior amne.

TYRO.

Laudatiſſima forma.
PROP. *Candida, Salmonis.*

TYROS.

Phœniſſa, vtens Arcto
Fluctibus ambita.

TYRRHENIA.

Tyrrhena gens.

V.

VALERIVS.

Qui corui titulos auxiliaris habet.

VARRO, poëta.

Vates maris.
PROP. *Hæc quæ perfecto ludebat Iaſone Varro.*

VARVS, poëta.

Quatiens pulpita caſtu tragico.

VENVS.

Alma, diua, maligna, damnoſa, inſidioſa
Blanda, anxia, formoſa
Aurea, nuda, furtiua
Domina, tenera, pulchra
Non leue numen, Venus non vacua, Numina magna Veneris
Diua proſpiciens. Quæ verſo numine corda tenet
Dione, cytheris, cythereia, Idalia, Erycina.
Sicania, celebrans Sicanos
Nurus Aſſaraci, Anchiſæ coniunx, mater Aeneæ, aurea Aeneæ genitrix
Mater tenera, alma parens, tenerorum mater amorum. Volucrũ mater amorum
Dea hæc vnde mouetur amor, comitata cupidine paruo, volucer cum matre Cupido
Erycis quæ poßidet arces
Colle ſub vmbroſo quam tenet altus Eryx
Orta mari
Aequore nata
Cytheriacis edita aquis
Medio concreta profundo
A' ſpumis Dea dicta maris
Potentia regni almæ Veneris
Iunctis inuecta columbis
In cœlum vehitur quæ curru eburneo
Laudatrix Helenæ
Qua facie non pulchrior vlla
Aequa Teucris.
TIB. *Magna, cupida ſancta, mitis*
Veneris numina.
PRO. *Regina, dea ſiderea*
Fluctus Veneris.

VERTVMNVS.

Formas Deus aptus in omnes.

VES-

VESTA.

Caſta, virgo
Iliaca, Troica, Cæſarea
Veſtæ penetralia
Domina focorum
Dea cuſtos flammæ
Quæ ignes ſeruat
Cæſareos inter ſacrata penates.
PROP. *Caſta, ſacra, Veſtæ limina fatalia.*

VIRGILIVS poëta.

Ipſe per Auſonias Aeneïa carmina gentes Qui ſonat, ingenti qui nomine pulſat Olympum, Mæoniumq; ſenem Romano prouocat ore.
PROP. *Aeneæ Troiani qui ſuſcitat arma.*

VIRGO, ſidus.

Tegeæ virgo.

VLYSSES.

Solers, diſertus, facundus, cautus, fallax, experiens, vltor, durus, audax, victor
Improbus, timidiſſimus, non formoſus
Laërtiades, Satus Laërte, Laërtius heros
Siſyphides, ſanguine cretus Siſyphio
Penelopes coniunx, gener Icarij
Dux Dulichius, Naricius, Ithacus
Aemulus Aiacis, Neptuno ſuſpectus
Qui tot errando, quot bellando perdidit annos
Errans mari, Iactatus mari
Hortator ſcelerum, furtis aptus
Exemplũ animi patientis
Laceræ quem fracta tenentem Membra ratis, Semeles eſt miſerata ſoror.

VMBRA.

Antiqua
Terris fertilis vberibus.

VOLESVS.

Auctor patrij nominis.

VVLCANVS.

Iunonigena
Mulciber, Lemnius
Qui obliquo pede claudicat.

VVLTVRNVS fluuius.

Multam trahens ſub gurgite arenam.

X.

XANTHVS.

Xanthi aqua
Xanthi vndæ.

XYPHIAS.

Durus
Ictu non mitior enſis.

Z.

ZAZYNTHOS.

Alta.

ZEPHYRVS.

Placidus, mollis, modicus, lenis, leuis
Aquis ſecundus, Veſpere miſſus
Nix Zephyro victa.
PROP. *Nocturnus, Aura Zephyri.*

ZETHVS & CALAIS.

Iuuenes Aquilone creati
Multa perpeſſi claro ſub Iaſone.

GEOR-

GEORGII FABRICII CHEMNICENSIS DE EPITHETIS NOMInum Appellatiuorum.

Liber Quintus.

A.

ABIES.

Enodis.

ABORTVS.

Ante diem
Acerbi
Partus feri.

ABSYNTHIA.

Cana, triſtia
Gelido naſcentia Ponto.

ACANTHVS.

Inauratus.

ACCIPITER.

Trepidans pennis
Volucris rapto quæ viuit, & omnes terret aues
Nulli ſatis æquus, in omnes Sæuit aues.

ACER, pro ligno.

Coloribus impar, Vile.

ACERRA.

Acerra thuris
Cuſtos thuris.

ACERVVS.

Grandis.

ACIES.

Trepidæ, Ferro mortiq́; paratæ.

ACCIPENSER.

Peregrinis nobilis vndis.

ACONITA.

Lurida
Naſcuntur dura viuacia caute.

ACTA.

Memoranda, immania.

ACVS.

Ahena, tenuis.

ADAMAS.

Inuictus, perennis, durus.

ADITVS.

Paruus, difficilis.

ADVLTER.

Auctor ſtupri
Adulter temerarius, turpis, callidus.
PROP. *Vir externus, coniunx obſcœnus*
Admiſſo notus adulterio
Adulter pulcher.

ADVLTERIVM.

Furta thori, Viriles contactus
Furtiua voluptas, Obſcœnus lectus
Amores tecti, Probrum vetitum
Furtum Veneris, Spes obſcœna
Læſus pudor
Turpe ſpolium pudoris
Iniuria, thalami iniuria
Furta
Tentamen, crimen, culpa, dedecus, facinus, nefas, pro adulterio.
Adulterium obſcœnum, fœdum, vetitum.
TIB. *Furtiui fœdera lecti.*

AEDES.

Excelſæ, marmoreæ.

AEDIFICIVM.

Opus, Operis faſtigia ſummi.

AEDILES.

Plebeij, publici, Curule ebur.

AEGER.

Laborans, feſſus, inualidus, frigidus
Artus inualidi, corpus inualidum
Membra ægra, languida
Dubius, ſalutis incertus
Seruatus, perditus, depoſitus, miſerabilis.

AEMV-

AEMVLVS.

Grauis.

AENIGMA.

Obſcuræ ambages oris.

AEQVALES.

Pares annis, parilis ætas.

AEQVINOCTIVM.

Tempora nocturnis æqua diurna.

AEQVOR.

Vide, *Mare.*

AER.

Inane, pro aëre.
Aër circumfuſus, lucidus, frigidus, tepidus, agitabilis, vacuus, tener, tenuis
Spiſſus, denſus, purus, ſerenus, lucis egens, non certus, nubibus minax, clauſus
Pennis agitatus.
TIB. *Vagus, liquidus, immenſus*

PROP. *Torridus.*

AVRA.

Frigida, beata.

AERVMNA.

Triſtis.

AES.

Aera Temeſæa, Paphia
Antiqua, vetuſta
Aes fuluum, ſonans, operoſum, nigrum factũ.
Aes Perilleum
Prætentum naribus.
PRO. *Aera Corinthia.*

AESCVLVS.

Arbor æſculea
Frondibus altis.

AESTAS.

Aeſtas nuda
Robuſtior annus
Formoſa meſſibus.

AESTVS.

Ignauus, validus
Flamma, vapores, pro æſtu.

Sicci feruores, ſoles rapidi.

Aetas.

Noua, vtilis, magiſtra
Anni quæſiti
Aeuum primum, ætas prior, tenera
Aetas apta moribus
Apti luſibus anni
Primæ lanuginis ætas
Aetas inter iuuenemq́; ſenemq́;
Fortior, infirma
Robuſtior, felicior. Iuuenilior, aſperior
Habilis bello, Aſperſa canis
Aetas ſequens, longa, iners, vinoſior
Aetas volatilis, Vberior
Pars vitæ deterior
Aetas finita legibus.
TIB. *Aetas ſera.*
PRO. *Aetas ſine crimine, prima, poſtrema.*

Aether.

Aetherius vertex
Ignea vis cœli
Aether purus, liquidus, grauitate carens
Arduus, altus, ſummus, immenſus
Adopertus nubibus.

Ager.

Raſtro intacta tellus
Oneratus meſſibus
Ager renouatus aratro
Lætus, fertilis, aratus, almus, fœcundus, fœtus, benignus, ferax, diues, cultus, latus
Deſertus, contemptus, vacuus, neglectus, remiſſus, rarus, ſiccus, pauper, anguſtus, ſterilis, lapidoſus
Requietus, infrondis, litigioſus, patrius, dotalis
Habens gramen, ſpinas
Educens poma, vuas
Reddens ſata.

Aevvm.

Aetas bis tertia.

AG-

AGGER.

Herboſus, incuruus.

AGMEN.

Diſcolor, equeſtre
Longum, nigrum, denſum, crebrum, magnum
Ferum, amicum.

AGNA.

Deuicta lupis, Fugiens canem, Vitans opera
Lanigeræ coniunx ouis.

AGNVS.

Laniger
Dux gregis inter oues.
Fœtura minor
Tener balatus.

AGNOMEN.

Genitiuum.

AGONALIA.

Agonalis lux, dies.

AGRICOLA.

Villicus, colonus, ruricola, agreſtis, foſſor
Arua colens, cultor agelli, moderator aratri
Durus, vetus, lacertoſus, operoſus
Vir qui terram colit.

AHENVM.

Calidum
Aes cauum.

ALA.

Penna mobilis, Pennæ debiles, pennæ leues
Alæ demiſſæ, pendentes, iactatæ, motæ, laſſatæ, veloces, pares, tutæ, audaces. Fuluæ, perlucentes, ſolidæ.
TIB. *Trepidantes.*
PROP. *Ventoſæ.*

ALES.

Leuis, feſſa, miſerabilis
Accipitrem metuens
Veniens in ſinus.

ALGA.

Mollis, leuis
Alga Helleſpontiaca.

ALIMENTVM.

Vile,

Vile, mite, pingue, congruum.

ALNVS.

Longa, procera.

ALTARIA.

Sancta, pinguia thure.

ALVMNVS.

Tener.

ALVTA.

Niuea.

ALVEVS.

Latus, cauus, altus
In limo ſiluis appulſus.

ALVVS.

Grauida, vaſta.

AMATOR, AMANS.

Diues, cupidus, lætus, furioſus, ſolicitus, ſtrenuus, verus
Pauper, miſer, fictus, laſſus.

TIB. *Canus.*

PROP. *Miles modò factus amori*
Amantes coronati
Amator cupidus, blandus, felix, in amore ſecundus, receptus, neglectus.

AMBITIO.

Leuis, ſollicita
Gloria fuco perfuſa.

AMBROSIA.

Ambroſiæ ſuccus
Sacrum medicamen
Cæleſtia pabula.

AMETHYSTHVS.

Purpureus.

AMICICIA.

Nomen amiciciæ
Vnus amiciciæ tenor
Solida gratia, amicicia fallax
Longa, vetuſta, indeclinata
Cœpta ante ortus.

AMICA.

Amans, domina
Quæ mouet ardores

Malè

Malè ſaucia
Imperioſa, dilecta, placida, formoſa, culta, mollis, blanda, tenera, comis, mitis, æqua, lenis
Turpis, fallax, leuis, ſordida, dura.

AMICTVS.

Niueus, Romanus.

AMICVS.

Fidiſſima pectora
Cognata pectora
Animi amici
Numeri maioris amici
Recens, nouus
Vetus, antiquus, notus
Fidus, fortis, animoſus, carus, remanens, ſuſceptus, cognitus, mitis, placidus, dulcis, officioſus, indeclinatus
Amicus trepidus, tenuis, latitans, afflictus, miſerandus, lapſus, profugus, infelix, ſubmotus, auerſus, extinctus, mœſtus
Non dubitatus, Non mendax, non vltimus
Iunctus amicicia, vſu
Edoctus vſu
Hærens pectoribus
Meriti memor, fortunæ comes
Dignus argento, auro
Debitor vitæ
Pars animi, deſiderij
Fiducia mentis.
TIB. *Amicus occultus.*
PROP. *Fidus.*

AMNIS.

Lapidoſus, lutulentus, puluerulentus, paruus, exiguus, lubricus, furioſus, imperterritus, imperuius
Effuſus ripis
Collectus niuibus
Nimbis hiemalib. auctus
Vaſtis ſpacioſus in vndis
Damnoſus pecori et agris
Obſitus arundinibus ripas
Nitidus, vitroq; magis perlucidus

Conci-

Concitus imbribus.
Vberibus fœcundus aquis
Vberior ſolito
Diuerſis lapſi de partibus amnes.

AMOMVM.

Spiſſum, Succus amomi.

AMOR.

Flamma
Flamma recens, propior, nota, prodita, aucta mora
Flammæ conceptæ, ſæuæ, latentes, clauſæ, obſcœnæ
Ardor
Ardor primus, ferox, vetitus, pulſus, fractus, vltimus
Ignis
Ignis nouus, tectus, dirus, tepidus, ferus, violentus, acer, auidus, ſubitus, par
Ignes tepidi, validi, agitati, non æqui, indomiti, ſtulti, furiales, inconceſſi

Faces
Faces tepidæ, Pares animi faces
F[illegible] pectoris
Calor, Pars caloris
Co[illegible]orpens Deo
Incendia
Æſtus
Æſtus pectoris
Æſtus validus
Furor
Furor miſer, ſecretus, igneus
Cibus furoris
Stimuli
Arma
Arma blanda Veneris
Amor militiæ ſpecies
Amoris certamen
Caſtra mollia, bella Veneris
Vulnus
Vulnus varium, cæcum, graue, mutuum
Cura
Cura mutua, damnoſa
Venus
Venus noua, non certa, temeraria

Annis conueniens
Cupido
Cupido fœminea, intempeſtiua
Cupido Veneris
Pennæ Amoris
Arcus Cupidinis, tela Cupidinis
Sagitta cœleſtis
Libido
Libido innata, manifeſta, vetita
Vis
Vis noua, vires amoris
Vires in ſemine amorum
Spes obſcœna
Pectus læſum, irritamen amoris
Res eſt ſoliciti plena timoris amor
Credula res amor eſt
Amor cauſa fraudis
Opus amoris, finis amoris
Mentes ex æquo captæ
Animis iuncti
Vſus furtiuus
Furta dulcia
Amor verus, fidus, moderatus, firmus, acer, legittimus, blandus, pulcher, ſocialis, vigilans, gratus, caſtus, dulcis, purus, nimius, ſollicitus.
Amor falſus, fictus, ignotus, occultus, incertus, attenuatus, iners, poſitus, repulſus, mutatus, præteritus, parum fauſtus, timidus, fugitiuus, furioſus
Amor cœptus, mollis, improbus, immodicus, effrenis, pudendus, cæcus, leuis, dirus, fœmineus, ferus, ſæuus, auidus, laſciuus, nimium potens, ambitioſus, inſidioſus, turpis, luxurioſus, miſer
Primus, Serus
Flendus, impediendus
Leuis, pinguis
Laſciuus, bene compoſitus
Nouus, Vetus
Longus, breuis
Tectus, vulgatus

Par,

Par, geminatus
Certus, ſimulatus
Vetitus, conceſſus
Verus, falſus
Nullis medicabilis herbis
Ratione valentior
Datus fatis
Iunctus fœdere
Volucris, ſimilis vento.
TIB. *Faces ardentes*
Ignis mutuus
Venus lenis, aſpera
Amor placidus, tener, lentus
Acer, ſæuus, aſper
Fidus, fallax
Ineptus, laſciuus, furtiuus, triſtis, vetus
Vincla puellæ.
PRO. *Pares in amore*
Rudis in amore, petitus in amore
Amor manſuetus, facilis, ſimulatus, ſanctus, ſerus, tardus, vacuus, nudus
Amor flagrans, grauis, inſanus, væſanus, aridus, turpis
Amor extremus, longinquus.

AMPLEXVS.

Crebri, chari.

ANCHORA.

Tenens ratem.

ANCILLA.

Famula
Solers, fida, formoſa.

ANCYLIA.

Arma cœleſtia
Scutum leui aura leniter verſatum
Ab omni parte reciſum
Quibus angelus omnis abeſt.

ANEMON.

Flos de ſanguine concolor ortu.

ANGVIS.

Martius, ferus, terribilis, trux, venenatus, tumidus, peruigil, lõngus, micans.

ANIMA.

Animæ via, ſpiritus. Anima fugiens, feſſa, tenuis, moribunda
Anima fortis, viuax
De corpore rapta.

ANIMAE.

Deformes, tacitæ, tenues
Inanis imago
Corpora functa ſepulchris.

ANIMAL.

Deforme, innocuum, ſimplex
Animalia diuerſis formis.

ANIMVS.

Vigor animi
Conſtantia animi
Animus virilis, acris, magnus, ingens, capax, æqu⁹, tractabilis, quietus, mitis, patiens
Animus infragilis, conſtans, ſtabilis, conſtantior annis
Animus timidus, rudis, indocilis, ratione carens, leuis, puellaris, anilis
Vacans, diſsimilis
Telo præſtantior omni
Contra ſua ſecula rectus
Mala ferrugine purus
Diuinans futura
Referens luſus
Habens vulnus
Animus labefactus, minax, trux, ferus, impatiens, æger, auarus.
PRO. *Via recta animi*
Animus rudis.

ANNALES.

Priſci.

ANNIVERSARIA.

Lux qua poſitis iuſta feruntur auis
Repetita mortis imago.
Annua plangoris repetit ſimulamina.

ANNVLVS.

Ferreus

Autoris index
Vincturus digitum
Anguſtus & hærens
Digitum iuſto commodus orbe terens
Aſtringens digitos orbe minore.

ANNVS.

Annua mora
Spacium longius anno
Iter anni cœptum
Anni nouitas, Anni principium
Nouus, plenus, actus
Lubricus, continuus, longus
Celer, ferox, ignauus
Candidus, fertilis, fœcundus
Felix, fauſtus
Nitidus, dulcis
Annus ex æquo voluens
Emeritis exiens menſibus
Tacitè labens.
Auſpicio felix.
Iners ab auſpicio.
Siccus Aquilonibus.
Anni primi, pueriles, iuuenes, iuueniles, nubiles, meliores, ſociales, molles, teneri
Primi & adhuc creſcentes
Peragentes iter
Anni ſeri, labentes, peracti, præteriti, pulſi, veteres, fragiles, apti luſibus
Anni Pylij, Cumæi
Iuuenilior annis
Maturior annis.
TIB. *Annus felix, ſacer, fœcundus, fertilis, placidus.*

ANSA.

Tortilis.

ANSER.

Canibus ſagacior.

ANTENNAE.

Ardua cornua
Antenna ſumma, demiſſa.

ANTISTES.

San-

Sanctus.

ANTRVM.

Longum, vaſtum, lapidoſum, furuum, decliue, gelidum, opacum, frigidum, roſcidum
Remotum, aſſuetum
Antra viuo rorantia ſaxo
Viuo pendentia ſaxo.
Rorantia fontibus antra
Scabro pendentia topho
Tophis laqueata & pumice viuo
Latebra opportuna.
TIB. *Antrum roſcidum*
PROP. *Spelunca viridis*
Antrum harenoſum.

ANVS.

Anile caput
Anus longæua, frigida, annoſa, viuax, curua, incurua, vilis, pauper, Sedula, Multæ ſedulitatis.

APER.

Sus vulnificus, ſetiger, frendens
Fera Mænalia
Aper maximus
Fortis, acer, toruus, ferus, ferox, trux, violentus
Aper fuluus
Media ſæuus in ira
Obliquo dente timendus.

APIS.

Nouæ volucres
Apes varijs coloribus
Amiſſo dubiæ rege
Florigeræ, mellificæ, ſedulæ, errantes
Apis Corſyca, Attica
Apis ſpicula noxia.

AQVA.

Circumfluus humor
Simplicis humor aquæ
Humor contrarius ignib.
Feruidus humor aquæ
Liquores gelidi, Liquor perſpicuus
Cæruleæ guttæ
Lympha lucens, liquida

Frigus aquæ, decurſus aquarum, Cumulus aquarum
Aqua curſibus obliquis fluens
Aquæ ſine murmure, ſine vertice euntes, lene ſonantes
Aqua riparum margine clauſa
Aquæ æquoreæ, fontanæ, pluuiales, rorales, hibernæ
Aqua vitrea, viridis, cærulea, flaua, cana, punicea, ſanguinea, infecta.
Craſſa, mollis, tenuis
Fluens, lenis, cita, rapida
Viua, collecta, irrigata, libera
Aßiliens, redundans, perennis
Gelida, tepida, limoſa
Tumida, ſæua, inſana
Mediocris, aßidua, ſurda, tacita, ſubita, vaga, admiſſa, currens, manans, non intermiſſa
Leuis, blanda, compoſita, tranquilla, non tentata, immenſa
Aquæ graues, mœſtæ, infeſtæ, infidæ, formidatæ
Vena perennis aquæ
Obſequium aquarum
Remis eruta aqua
Murmur aquæ
Attritus ſolidarum limes aquarum.
TIB. *Aqua liquida, mollis, placida, calida pulla.*
PROP. *Lympha, pura, ſalubris*
Aqua dulcis, placida, vilis, tepens, æſtiua.

AQVILA.

Ales Iouis
Armiger Iouis
Magni præpes adunca Iouis
Diuûm gratiſſima regi
Auis quæ fulmina curuis
Ferre ſolet pedibus

Ales quæ portat ſua fulmina terræ.

ARA.

Ara marmorea, herboſa, thuricrema
Ara ſacra, ſacrata, ſancta
Ara fumida, calens ignibus
Viridis, cincta coronis, candida
Ara triſtis, immitis, immanis, crudelis, cruenta ſanguine tincta, tincta cruore, cæde ſparſa, decolor
Vetus, antiqua, perpetua
Per antiquas facta ſine arte manus
Structa de cornibus innumeris
Cincta cupreſſu funeris
Aræ è ceſpite, flagrantes, non exoratæ, ſine thure relictæ, inhonoratæ.
TIB. *Ara fulgens.*
PROP. *Sacer lapis*
Ara veneranda, deuota, coronata.

ARANEA.

Leue opus
Quæ ſummo pendet tigno.
PROP. *Aranea putris.*

ARATRVM.

Curui pondus aratri
Vertens glebas
Renouans terram
Vſus aratri
Aratrũ curuum, vncum, aduncum, verſum, preſſum, depreſſum, impreſſum, emeritum
Validum, patiens, aſſiduum, ruſticum.

ARBOR.

Pondus arboreum
Robur, ſtipes, ſilua, trabes
Folijs nudata cacumina
Suffugium nimbos fugientibus (*mis*
Arbor niueis vberrima po

Fulua comas, operta comas
Frondibus nuda
Turpis ſine frondibus
Spacio durata
Vtilis æquoreis aquis
In im̃menſum virib. aucta ſuis
Opaca, vmbroſa, felix, alta, firma, denſa, grauis, odora
Mala, ſterilis, rara, arida
Pura, ſacra.

ARBVTVS.

Arbuteæ frondes
Arbutei fœtus
Poma onerata rubenti.

ARCVS.

Arma Dianæ
Ferrum aduncum
Arcus corneus
Cornu flexile
Arcus flexus à cornibus, adductus, miſſus, curuus, aduncus, flexibilis, laxus, lentus, contentus, ſinuoſus, impulſus, certus, fractus, mollis, leuis, ſerus
Intentus neruo
Vincula habens
Gnoßius, Scythicus, Sarmaticus, Geticus.

ARCVS COElestis.

Ab imbre percuſſus ſolibus arcus
Qui inficit ingenti longo curuamine cœlum
Arcus pictus
Arcus humilis, varij coloris.

ARDOR.

Immodicus.

AREA.

Planißima campi area
Area magna, lata, breuis, celeberrima
Trita frugibus.

ARENA.

Fulua, flaua, valens
Bibula, ſicca, littorea, madida, mollis, feruens, alta, limoſa

Acta

Acta noto
Fretis eruta.
PROP. *Vilis, vacua, ſicca.*

ARGENTVM.

Color argenti
Argenti lumen, Felix, beatius auro
Tactum frigore gelidæ aquæ.

ARGVMENTVM.

Longum.

ARIES.

Dux gregis
Trux, ſalax
Cornu per tempora dura recuruo.

ARISTA.

Sterilis, cana, leuis, gracilis
Aßiduis ſolibus vſta.

ARMA.

Ferrum, pro armis.
Armorum vires
Arma horrida, pugnacia, crepitantia, fulgentia, fera, perfida, ſcelerata, funeſta, violenta, valida, fortia, ſæua, potentia, aduerſa, contraria, dura, inuicta, furialia
Iuſta, digna, aſſueta, honeſta, pia, auxiliaria, felicia, apta, leuia
Cæleſtia, terreſtria, aliena, peregrina, coniurata, aßidua, emerita
Mota, poſita, coacta
Sumpta, abiecta, condita, vitata
Tecta, profeſſa
Negata, ſolicita
Congeſta, deleta
Parta manu, iuncta telis.
TIB. *Triſtia, diſcordia, ſtrepitantia.*
PRO. *Infeſta, dulcia*
Regalia, votiua.

ARMENTARIVS.

Cuſtos boum.

ARMENTA.

Armenta bucera.

ARS.

Artis opus
Miniſterium artis
Elementa ætatis
Ars bona, docta, noua, ingenua, grata, placida, mollis, ſolida, mira, magiſtra
Ars turpis, ignota, damnoſa, doloſa, victa, iners
Ars patria, paterna, fœminea
Ars medica, Romana, Syracuſia
Artes primæ, aſſuetæ, ſeueræ, fauſtæ
Artes inuiſæ, humiles, furtiuæ, ſtultæ
Verſæ in cineres
Artis exactior
Degener artis patriæ.

ARTVS.

Herculei, illæſi. Laceri, gelidi
Mortales, inualidi, morientes, poſiti.
TIB. *Graciles, exanimes, teneri, ſine viribus*
Extincti, defeſſi.
PRO. *Exiles, feſſi.*

ARVNDO.

Cannæ tremulæ
Arundo procera, gracilis, fracta, viua.

ARVVM.

Amicius, fertile, fœtum, apertum, latum, pacatum, vaſtum
Fallax, durum, ſterile
Diuerſum, externum
Arua oliuifera
Dura, caſſata, arida
Dotalia, florentia
Aratri neſcia.
TIB. *Fœcunda, bene olentia.*

ARX.

Penates regis
Arx Tiberina
Populo digniſſima
Præluſtris, ærata, ſumma.

ASCEN-

ASCENSVS.

Altus.

ASELLVS piſcis.

Tam deformi non dignus nomine.

ASINVS.

Sileni vector
Pandus, auritus, tardus, lentè gradiens
Miſerandæ ſortis
Aßiduo verbere domitus.

ASELLA.

Turpis, lenta.

ASPERITAS.

Acris, iniqua.

ASSVETVDO.

Longa.

ASTRA.

Aſtra lucida.

ASTRONOMIA.

PROP. *Phœnicum inuenta.*

ATRIVM.

Tecta regalia
Atria regalia, candida, annoſa marmore tecta.

ATTAGEN.

Auis quam præbet Ionia.

AVARICIA.

Amor ſceleratus habendi
Amor ſummus habendi
Opum furioſa cupido
Habendi ſæua libido
Fames opum
Auri imperioſa fames
Animus auarus.

AVCEPS.

Callidus, Volucres viſcata ſallens virga.

AVCVPIVM.

PROP. *Plumoſum.*

AVCTVS.

Perpetui.

AVDACIA.

Mixta pudori, ingens
Tuta, felix, præceps.
TIB. *Fortis.*

AVGVR.

PROP. *Verus, vanus*
Dodonæus.

AVIS.

Volucris ales
Omne genus auium
Aſſuetum ſiluis innocuumq; genus
Proles volucrum
Auis aëria
Quæ librat in aëre curſus
Loquax, leuis, canora
Simulantior vocum
Aues timidæ, intactæ
Bonæ, piæ, ſiniſtræ, obſcœnæ
Marinæ, virides, variæ, graues
Solatia ruris
Tectæ fronde.
TIB. *Vagans paſſim.*
PROP. *Auis arguta, dextera, funeſta*
Variam plumæ verſicoloris auem.

AVLA.

Nitida, vacua.

AVRA.

Aetherea, ventoſa, leuis, tenuis
Mitis, mollis, tenera, blanda, facilis, vtilis, ſecunda
Grauis, grandis, fortis, tumens
Volucris, cita, liquida, mobilis
Tepens, verna, languida, vacua
Viciata, mutata
Dubia, incerta. Externa, peregrina.
TIB. *Aëria.*
PROP. *Frigida.*

AVREA MALA.

Arbor fulua comas
Arbor fuluo ramis crepitantibus auro
Aurum volubile, Nitidum aurum

Pomum,

Pomum aureum
Poma ab inſomni non cuſtodita dracone.

AVRIGA.

Rector equorum.

AVRIS.

Caua, vacua, immota, erecta
Placida, memor
Decepta, ſtolida, pauida.
TIB. *Surda, dura, auerſa.*
PROP. *Pura.*

AVRORA.

Eos, pro aurora.
Auroræ lumina
Aurora purpurea, roſea, roſcida.
TIB. *Candida vigil.*
PROP. *Rubra.*

AVRVM.

Metallum generoſum
Congeſtum pondus auri
Specioſum damnum
Ferro nocentius
Magni ponderis aurum
Spectatum in ignibus
Lamina fulua
Maſſa, ſemen, vena, vis auri
Aurum nitidum, ſolidum, fuſile, intectum, latum
Amazonium, Thermodoontiacum.
TIB. *Fuluum, diues, potens*
Graue pondus auri
Aurea munera.
PROP. *Inuiſum.*

AVSPICIVM.

Fauens, grande, malum.

AVSVM.

Ingens, crudele, furiale.

AVTOR.

Idoneus, grauis, iuſtus, felix, non dubius, qui eſt in certo.

AVTVMNVS.

Maturus, mitis, pomifer
Sparſus canis
Calcatis ſordibus vuis

Tem-

Temperie medius.

A V I, pro maioribus.

Veteres, longæui, intonſi, depecti.

A V X I L I V M.

Sera ope, tarda, triſti
Opis mora longa
Ope ſalutifera
Auxilium cœleſte.

A X I S.

Aethereus, pruinoſus, gelidus, rapidus, aliſer, tremens
Sincerus, aduerſus.

B.

B A C C A E.

Leues, amaræ, pariles ætate.

B A C V L V S.

Ferula, conamen.
Baculum agreſte.

B A L E N A E.

Immania terga balenarum.

B A L T H E V S.

Cælatus auro.

B A R B A.

Coma promiſſa
Cæſaries barbæ
Dubia lanugo
Flauæ noua barba comæ
Barba prima incipiens
Barba longa, immiſſa, perpexa, concreta, hirſuta
Subnixa capillis, reſecta manu.
TIB. *Hiſpida, pudenda.*
PROP. *Sicca.*

B A R B A R I E S.

Inhumana.

B E L L V A.

Fera, vaſta, immanis.

B E L L V M.

Rigidi certamina Martis
Martis opus, munera Martis

Mars

Mars ciuilis, Mars dubius
Piæ pars militiæ
Tædia belli, Longa mora tractum bellum
Bellum nouale, Giganteum
Belli tempora, tumultus, labor
Bellum iniuſtum, temerarium, ſæuum, ferum, ferox, violentum, acre, aſperum, operoſum, forte, irrequietum, animoſum, lacrimabile, miſerabile, diſcors
Longum, ſpacioſum, ingens, pigrum
Proſperum, infauſtum
Nouum, incœptum, ductum, tractum, finitum, peractum
Bella Martia
Religata bella catenis
Non puero agenda. Iuuenilia.
TIB. *Belli ſonus, belli cauſa probanda.*

BENEFICIVM.

Meritorum ſumma
Meriti fiducia
Meritorum autor. Meritis clarus
Officij honor
Benefacta maiora
Merita vilia.

BIDENS.

Durus.

BIPENNIS.

Lata. Thermodoontiaca.

BITVMEN.

Tenax, fumans.

BLANDITIAE.

Leues, molles
Verba blanda
Dicta blanda
Voces blandæ
Blandimenta
Verba dulcia
Verba mitiſſima.

BONA.

Magna, propria, placita.

BOS.

B O S.

Cultor agri
Boues ruricolæ, boues coloni
Iuncti, auerſi
Nati tolerare labores
Subducens oneri collum
Ora adunca boum
Candidus, candidior niuibus, ferus, ſimplex
Cæſus, mactatus
Bos grauida, incuſtodita, niuea
Agenorea, Ortygia
Boues Iberæ, Erythreïdes
TIB. *Tardus, validus.*
PROP. *Niueus, granduus, trux, toruus, Bos macra.*

B R A C H I V M.

Splendidum, formoſum, eburneum, candidum, niue candidius
Brachia connixa, pendentia collo, mollia, lenta, ſopita, feſſa mora, ſubdita quieti, excuſſa per vndas.
Concaua, libera, cœrula.

B A C C A.

Laxa, hirſuta
Perſica.

B R A C T E A.

Tenuis.

B R V M A.

Horæ brumales
Bruma gelida.
PRO. *Hiberna.*

B V B O.

Auis deuia, rauca, mœſta
Ignauus, profanus, nocturnus, funereus, ſtygius
Ore funereo graues ſonos edens
Sedens in aduerſo culmine.

B V B V L C V S.

Ducens plauſtra.

B V C C I N A.

Concha ſonans
Buccina caua, tortilis, inflata, grauis

Ob-

Obſtrepens modulatis neruis.

BVLBVS.

Herba ſalax
Candidus, noxius
Daunius, Lybicis miſſus ab oris
Alcathoë, qui mittitur vrbe Pelaſga.

BVLLA.

Pellucida.

BVLLA, pro fibula.

Aurea
Paruis argentea loris.

BVSTVM.

Mæſtum.

BVXVS.

Cytoriaca
Perpetuo virens
Non denſa folijs, detonſa.

BVXVS, pro fiſtula.

Phrygia, terebrata.
PROP. *Trunca.*

C.

CACVMEN.

Summum, acutum.

CADAVER.

Turpe
Funus, pro cadauere
Mutum & ſine ſanguine corpus
Corpus inane animæ
Corpus exanime, defunctum vita
Artus inanes. Membra frigida, lurida, lacrimoſa
Oſſa ſemiſepulta virûm
Oſſa malè tecta ſepulchro.

CADI.

Fragiles, caui, fumoſi.

CADVCEVM.

Virga Mercurij, ſomnifera, mouens ſoporem, quæ ſomnos ducit & arcet.
Virga teres.

CAECI-

CAECITAS.

Lumen cæcum.

CAEDES.

Sæua, fera, dira, nefanda, acris
Merita, immerita, aſſidua
Nota, recens, popularis
Signa cædis, amor cædis, purgamina cædis
Auctor cædis.

CAESAR.

Pius, ſacer, diuus. Dijs acceſſurus, altus, magnus, maximus, inuictus
Mitiſſimus, aſper
Saluus, læſus.

CAESARIES.

Horrida.

GALAMISTRVM.

Haſta recurua.

CALATHI.

Leues E' vimine texti.

CALCEVS.

Vincla pedum, pellis laxa
Nympha nuda veſtigia
Nuda pedem.

CALCVLVS.

Lapillus niueus, ater
Lapilli numerandi.

CALENDAE.

Primæ, celeres
Auſoniæ, Iuleæ.

CALIGO.

Spiſſa, opaca.

CALLIDVS.

Vafer, doloſus. Natura *& vſu callidus.*
Multæ calliditatis.
Miræ calliditatis.

CALOR.

Fluidus.

CAMPVS.

Planiſſima campi area
Latus campi. Vltima campi

Aequus

Aequus, liber, apertus, latus, tenuis
Turpis ſine gramine campus
Deformis, cultore carens.
TIB. *Immenſus.*
PROP. *Harenoſus.*

CANALIS.

Vibiato fiſtula plumbo.

CANCER, pro animante.

Octipes
Concaua littorei brachia cancri
Cancer curuans brachia concaua.

CANCER, pro morbo.

Immedicabilis.

CANDOR.

Cognitus. Notandus à labe inſolita.

CANICVLA.

Canis ſidereus
Erigoneius, Sitiens
Eſt canis Icarium dicunt, quo ſidere moto Tota ſitit tellus præripiturq́; ſeges.
TIB. *Aeſtiui tempora ſicca canis*
Canis Syrius
Calidum ſidus
Icarij ſtella proterua canis.

CANIS.

Turba canum
Turba Diania, tutela Dianæ
Rapidum agmen
Comites ſedula turba canes
Vigiles prouida turba canes
Turba canum circumſona
Canes, quibus eſt audacia præceps, Venandi ſagax virtus, viresq́; ſequendi
Canis Gallicus, Mænalius
Canis latrans, ſagax, aulicus,

licus, citus, velox curſu, fortis, præualidus, naribus acris. Damnoſus, ſollicitus, vigil, nocturnus, Trux, ferox, ferus, rabidus, infeſtus
Ora proterua canum
Ora canum hoſtilia
Acutæ vocis canis
Veſtigia nactus, Hæſurus per oſſa
Canis fera, obſcœna.
TIB. *Celer. Aſpera turba canum.*
PRO. *Audax, armillatus, vocalis*
Canes, colla Moloſſa
Sæua canum rabies.

CANISTRVM.

Latum, cumulatum.

CANNA.

Paluſtris, flexa, tremula, craſſa.

CANOR.

Res blanda
Mulcendas natus ad aures.

CANTHARVS piſcis.

Ingratus ſucco.

CANTVS.

Dulces
Carmina vocum
Carmen vocale
Melos dulce
Cantus Apollinei.

CAPELLA.

Mater formoſa hœdorum
Inter greges conſpicienda
Capellæ graciles, ſaturæ, hirtæ
Pendens rupe, amans ſaxa.

CAPER.

Virq́ paterq́ gregis
Capri bicornis terga
Caper trux.

CAPILLVS.

Flauus, rutilus, croceus, pull⁹, purpureus, canus

Inornatus, neglectus, malè compoſitus, incultus, ſine lege, more captarum
Raptus à fronte, raptus ætate, laniatus
Fuſus, paſſus, reſolutus, turbatus, effuſus, immiſſus
Sparſus per colla, in terga
Fuſus per colla, poſitus ſine arte, ſine lege
Demiſſus lugentis more, diffuſus
Incinctus philyra, vittatus, præcinctus, coronatus
Non longus, tenuis, breuior menſura capillis
Docilis, rigidus, centum flexibus aptus, hirſutus, nexilis, mœſtus, funeſtus
Speciosus, lætus, cultus, comptus, adornatus, digeſtus
Capilli ornandi, comendi, ponendi, odorati, madidi.

TIB. *Albus, mollis, nitidus, ſciſſus.*
PROP. *Rarus, tortus, ornatus, pulcher, ſparſus, incomptus.*

CAPVT.

Fracta volubilitas capitis latiſsima
Capitis vertex
Iuncturæ verticis
Capitis diſcrimina puri
Tempora trunca. Caput flauum, nitidum
Caput illuſtre, pontificale, Auguſtum, conſpicuum, grande
Denſum cæſarie, intonſum, canum
Sublime, altum, ſidereum, mite, molle, humanum
Sanum, ſaluum. Seruabile nulli
Anile, albens canis capillis
Infelix, triſte, indeploratum, miſerabile, ſanguineum, capitis dolor.

CAPREA.

Imbellis.

CAPTIVI.

Corpora capta
Vincla gerens ceruice.

CARCER.

Solida tecta
Carcer ſollicitus, mœſtus, ſquallidus, reſeratus.
Carcer Aeolius.
TIB. *Cataſta barbara.*
PRO. *Aeratus murus.*

CARDO.

Motus, verſus.

CARIES.

Tenera.

CARIGA.

Rugoſa
Mixta rugoſis palmis.

CARINA.

Caua texta carinæ
Partes & membra carinæ
Curua, incurua, panda
Firma, valida, magna
Deducta, propulſa
Feſſa, gemens, humeris fulta
Celeris, ſumpta fugæ
Veliſera, naufraga
Redux.
Portans merces, portu ſuo tuta
Picta, Graia.

CARMEN.

Modi impares, numeri diſpares
Carminum genus impar
Verba clauſa modis
Verba condita numeris
Verba coacta in pedes
Monumenta laboris
Pignora mentis, opus ingenij, vacuæ mentis opus
Lætum opus, opus vatum
Vſus carminis, ſtructura carminis
Carmen perpetuum
Numerus grauis, Mæonius, pro heroico

Modi

Modi teneri

Elegi leues, vndeni pedes, pro elegiaco.

Sophocleus cothurnus, pro tragico carmine.

Lyra, pro Lyrico. *Lyra cultã, Aonia*

Pecten, pro eodem.

Alternus pecten

Carmen arundineum, pro fiſtula.

Carmen Euboicum, pro vaticinio.

Carmen vigilatum, bonum, felix, cultũ ingenio, arte

Dignum loco, thoro, tempore

Parum ſtabile, vicioſum, rude, properatum, confuſum

Fluens, fluitans verſu

Recitatum, miſſum, publicum, cantatum, luſum

Nouum, vetus

Inane, inerme, habens vires

Molle, tenerum, lætum, triſte

Miſerabile, dolendum, flexibile, lacrimoſum, exequiale, de funere

Gratum, plenum fauoris, commendatum fauore, placiturum

Conueniens temporibus, confine ſtudio.

Teſtans mores, curam

Laſciuum, iuuenile, demens

Breue, creſcens, deductum

Maleſidum, mordax, lethale

Sublime, ſacrum, venerans

Aonium, Romanis *reſonans chordis*

Regale, ruſticum, extremum, alternum, Manicum

Parente orbum.

TIB. *Doctũ, æternum.*

PROP. *Blandum, graue, humile, obſcœnum, indoctum.*

CARO.

Toſta.

CASA.

Parui penates
Humiles poſtes, fores paruæ, ſparſæ
Caſa frondea, ſtraminea, contecta, exigua, immunda.
TIB. *Parua humilis*
E' virgis extructa.
PROP. *Straminea.*
Facta ſine arte, putris.

CASEVS.

Candidus
Lactis maſſa coacti
Serum liquidum.

CASSIS.

Picta, criſtata, fulua, iubis.

CASTITAS.

Caſtæ manus, puræ manus.

CASVS.

Subitus, triſtis, amarus, malus, verus
Habens veniam, humanus, vitatus.

CATAPHRACTVS.

PROP. *Ferreus.*

CATENA.

Pondus catenæ
Nexa adamante
Gracilis, ſubtilis
Nexa per colla, firma.
PROP. *Aurata, ærata, dura, æterna.*

CAVERNA.

Cæca.

CAVSA.

Prior, prima, vltima
Pia, bona, honeſta, ſufficiens, probanda, certa, magna, valens, vera
Maior, melior materia, longè optima
Parna, puſilla, inanis, iniqua
Potens, apta, nota
Latens, non apparens, non

non ſatis liquidò cognita, non ex difficili cognita
Recens, noua, antiqua, difficilis, facilis
Communis, publica, innocua, nocens
Triſtis, miſerrima, dolenda
Varia, diuerſa, dubia, peregrina
Par, diſpar, tecta, data
Silenda, pudenda, inuidioſa
Negata, cruenta, pœnæ
Tuenda, bene peracta
Scripta verſiculis.
PROP. *Grauis, iuſta, manifeſta, leuis.*

CAVTES.

Dura, ſolida.

CEDRVS.

Ardua.

CENOTAPHIVM.

Inane ſepulchrum
Inferiæ inanes
Sepulchrum ſine honore
Tumuli ſine corpore
Tumulus nomen habens.

CENSOR.

Rigidus.

CENSVS.

Magnus, immenſus.

CERA.

Flaua, flauens, alba, noua
Diſpoſita, collecta de flore
Facilis, impatiens caloris, ſoluta igne, viuax
Phœnicia, Hymettia
Sexangula
Cera impreſſa, pro ſigno literarum.

CEREBRVM.

Liquidum, molle.

CERTAMEN.

Opus magni certaminis
Summa certaminis
Certamen varium, impar, diſpar magnum, aſperum
Certamen nudum, pro lucta.

CERVA.

Timida, territa, fugiens canes.

CERVVS.

Capto fugiens ſine ſine timore
Pauidus formidine
Formidans, fugax
Corniger celſus in cornua
Viuax, ingens
Deprenſus ab vrſis
Preſſus in retia, Votiuus.
TIB. *Velox.*

CERVIX.

Niuea, eburnea, longa
Mollis, rigida
Subiecta, apta iugo, captiua, cruenta
Verſa continuata.

CESPES.

Teneri ceſpitis herba
Herbæ ceſpitis preſſæ
Ceſpes viuus, viridis, gramineus, tener.

CETE.

Monſtrum æquoreum.

CHAMAELEON.

Aßimulans reperit quoſcunque colores
Quod ventis animal nutritur & aura.

CHAOS.

Maſſa, congeries
Naturæ vultus, rerum lis
Rudis indigeſtaque moles
Confuſa ſine ordine moles
Globus & ſine imagine moles
Pondus iners, confuſa forma, aceruus cæcus
Chaos inane, ingens, antiquum.

CHARTA.

Notata verbis
A' vinclis labefacta
Pallens colore.

CHASMA.

Subitus telluris hiatus.

CHIROGRAPHVM.

Signatum gemma impreſſa.

CHLAMYS.

Phœnicia, Syria.

CHORI.

Feſti.

CHORDA.

Fides. Fida conſona, querula
Nerui diſpoſiti.
TIB. *Chorda vocalis.*

CHRYSOPHRVS.

Auri imitata decus.

CIBVS.

Epulæ, dapes
Cibus vtilis ægro, ora iuuans, eſca dulcis
Nimius, exiguus, modicus
Vetitus, fallax, dulcis
Intinctus, libatus
Inuiſus, mendicatus
Creſcens in ore, lentus
Cibi expers, cibo grauis
Minimum ſumunt ora coacta cibum.
TIB. *Dapes ſanguineæ*
PROP. *Eſcæ admota*
Pabula crudelia
Dapes Auſoniæ.

CICADA.

Stridula
Faciens conuicia ſoli.

CICATRIX.

Veteris veſtigia pugnæ
Cicatrix vetus, maleſana.

CICVTA.

Flos cicutæ.
Longa, gelida.

CINGVLA.

Breuia, Preſſa in rugas ſuas.

CINIS.

Succendens, extinctus, poſitus

Frigidus cinis, pro ſepulto.

CIRCVS.

Valles maxime Circe tua
Pompa celebris
Circus apertus, magnus.

CITHARA.

Sonus citharæ
Percuſsi nerui
Plectrum imbelle
Cithara pacis opus
Cithara clarus.

CIVIS.

Conſors vrbis
Conſors patriæ.

CLADES.

Cumulus cladis
Magna, ſubita, Phrygia, pro miſerabili.

CLAMOR.

Exortus, ingens, fœmineus
Lætus, ſupremus.

CLASSICVM.

Claſsicus horror.
TIB. *Claſsica Martia.*
PRO. *Claſsica prætoria.*

CLASSIS.

Caſtra hoſpita
Armis inſtructa viriſq; Plena
Laniata, facta, ſemirefecta
Socia, profuga.

CLAVA.

Grauis, trinodis
Domitrix ferarum
Nodoſus ſtipes.

CLEMENTIA.

Victa vicio, Territa fatis.

CLIVVS.

Arduus.

CLYPEVS.

Tegmen
Terga boum
Clypei curuamen, moles, cælamina
Clypeus ære fulgens, ſeptemplex, ingens.

COA-

COAGVLVM.

Liqueſacta coagula lacte
Cum lacte coagula preſſo.

COELEBS.

Sine coniuge, à coniuge tutus.

COELVM.

Altum, & aſtra, pro cœlo.
Atlas, pro cœlo. *Validus*
Olympus, pro cœlo. *Summus, magnus, vaſtus, cliuoſus*
Aether, pro cœlo, *Sacer, ſuperus, aureus*
Purus, liquidus, nubibus adopertus
Axis citus, purpureus, æthereus
Regia magna Iouis. Regia cœli, arx cœli
Arx Iouis, Arx ſumma, ignifera
Siderea mundi arx, arx ætherea
Iouis domus, Domus ſuperæ. Regalis domus. Aedes excelſa
Tecta Iouis, tecta Tonantis
Iouis atria, atria Deorũ
Vrbes Deorum
Ingentia mœnia cœli. Magni palatia cœli
Regnum cœleſte. Regna cœli, cœlitum
Cœleſtis aula, Cœleſte ſolum
Sedes ſuperæ, æthereæ, cœleſtes, ſidereæ
Cœli regio, fores cœli, media cœli regio
Cœleſtes oræ. Plagæ cœleſtes
Superæ auræ
Cœli ſumma
Cœli fulgentis imago
Cœli pondera. Cœli vie
Mundi regna triformis
Cœrula cœli
Cœlum altum, ſummum, ſublime, magnum, immenſum
Fuluum, cœruleum, ſplendeſcens,

deſcens, coloratum, pice nigrius
Quod tegit omnia, fulmine pallens. Aſsidua vertigine raptum
Conuexum, ſidereum
Plenum, apertum, habitabile, ſecundum
Premens frigore, peregrinum.
TIB. *Aethereus vertex*
Olympus igneus, altus
Cœlum pendens
Purum, ſerenum.
PRO. *Domus æthereà*
Via cœli.

COGNATVS.

Gradus ſanguinis propior
Genitus de ſanguine
Primus, quintus à ſanguine
Conſors generis
Turba conſanguinea
Generis iunctura.

COHORS.

Armata.

COLLIS.

Curuatus acumine longo
Monte minor, Campis altior
Vmbroſus, herbifer, ſterilis
Altus, ſummus.
TIB. *Apricus.*

COLLOQVIVM.

Vices colloquij
Colloquium ſperatum.

COLVMBA.

Veneris volucris, Cythereis
Chaonis ales
Coniugis Aeneæ volucris
Columba Thysbea
Timidiſsima turba columbæ
Niuea, alba, varia, aëria, blanda, ſine labe
Tractata manu
Saucia facta vnguibus accipitris.
PROP. *Chaonia volucris.*

COLONVS.

Villi-

Villicus
Pagus, pro colono.
Lacertoſus, *auidus*, *doctus*, *lætus*, *laborans*
Colona ruſtica.

C O L O R.

Candor, *rubor*, *ſuccus*
Color niueus, *candidus*, *albus*, *argenteus*
Niger, *acer*, *Memnonius*
Fuluus, *aureus*, *croceus*, *fuſcus*, *ſanguinolentus*, *cœruleus*, *viridis*
Qualem direpto cortice, *Cedrus habet*
Bonus, *aptus*
Mixtus, *varius*, *digeſtus*
Pallidus, *hebes*, *ſine ſanguine*
Malus, *turpis*
Tenuis, *rarus*.
TIB. *Purpureus*, *puniceus*, *ſelectus*.
PROP. *Qualis Apelleis eſt color in tabulis*. *Ingenuus*.

C O L V B E R.

Breuis.

C O L L V M.

Colli ſpacium
Marmoreum, *album*
Canens, *flauens*
Teres, *accliue*, *acclinatum*
Liuidum, *liuens catenis*, *peruſtum*
Preſſum, *tritum*
Premendum iugo, *ferendum puluino*
Nouellum, *durum*, *celſum*, *ſummum*, *animoſum*.
PRO. *Candidum*, *tenerum*, *leue*, *rugoſum*, *obliquum*.

C O L V M N A.

Magnæ ſaxa columnæ
Rigida, *vaſta*, *peregrina*.
TIB. *Phrygia*, *Tenaria*.

C O L V S.

Plena. *Grauis lana*.

C O M A.

Alba;

Alba, albens, nigra, flauens, crocea, formoſa
Natiua, mutata, lanuginis inſtar
Longa, tenens colla, laxa, prolixa, multa, denſa, immenſa
Rara, gracilis
Fuſa, diffuſa, effuſa, paſſa, diſiecta, diuidua
Rapta, ſciſſa, malè vexata, mota
Rupta, peruerſa, turbida
Ornata, poſita, compoſita, recompoſita
Nitidiſſima nardo, odorata
Honorata, auguſta
Neglecta, inornata, non tonſa, honorata
Euincta, nodoſa
Anguinea, nexa angue, implicita angue
Preſſa galea. Aequoris imbre madida.
TIB. *Tenuis, culta, cana.*
PROP. *Grauis, nitida, nigra, ſole peruſta, fulua, purpurea*
Baſſarica.

COMETA.

Stella comans
Flammiferũ trahens ſpacioſo limite crinem.

COMES.

Sociæ, pro comitibus.
Primæ comitum
In vias officioſa.
TIB. *Fidus.*

COMITIA.

Ius populum includere ſeptis.

COMPEDES.

Duræ, validæ.

COMPITA.

Ex omni parte iter
In ternas ſecta vias
In multas ſecta vias
Grata Deo, grata cani.

CONAMEN.

Magnum, exiguum.

CONCHA.

Mari-

Marina, leuis, tenuis, caua
Aſsiduo detrita æquore
Diuerſo littore lecta.

CONCORDIA.

Lauro nexa comas
Placidi numen opusq́ue ducis
Sonus concors
Concordia diſcors
Noua, cœpta iuuenta
Illabefacta. Omni vita plena
Mitis.
PROP. *Felix.*

CONCVBITVS.

Vetitus
Opus amoris. Opus dulce, obſcœnum, furtiuum, iuuenile
Furtum iucundum
Voluptas properata, lucroſa, inconceſſa, confuſa
Amor commiſſus
Laſciuæ gaudia noctis
Deliciæ.

CONIVGIVM.

Thorus pro coniugio.
Iura debita thori. Thorus carus, alicui promiſſus, deuotus, pollicitus, non exhibitus
Tædæ iugales, Tædæ ius, Tædæ pudicæ
Cubilia ſperata
Thalami fœdus, Coniugale fœdus, ſociale fœdus
Fœdera lecti, Fœdus Veneris, Fœdus maritum
Coniugalia feſta
Sacra iugalia, marita, ſocialia
Iura iugalia, coniugalia, connubialia
Iura ſacerrima lecti
Iura caſta thori legitimi
Thalami pudor
Faces coniugij, faces maritæ
Hymenæus promiſſus
Sociæ leges, ſocij anni
Amor ſocialis
Coniugij pignus, ſpes

Coniu-

Coniugij ſponſor, tempus, nomen dictum
Legitima fides nuptæ
Coniugium crudele, infauſtum.
TIB. *Ferum.*
PRO. *Fortunatum.*

CONIVNX pro marito.

Vir ſocius
Fidus, charus, periurus
Cautus, cupidus.

CONIVNX pro vxore.

Socia thori
Perpetuo ſociata fœdere lecti
Vxor legitima
Matrona verecunda
Coniunx pia, fidelis, pudica
Imperioſa, ſæua
Nocens, adultera, barbara
Clariſſima, gratiſſima, optima, fidiſſima, mitiſſima
Prærepta, amiſſa, malè dotata
Aemula Penelopes.
TIB. *Tenera.*
PRO. *Sine fraude maritæ.*

CONVS.

Pictus.

CONSILIVM.

Satis conſilij. Forte pium'que
Sapiens, mite, multæ calliditatis.

CONSVLATVS.

Noui faſces.

CONTENTIO.

Mars forenſis.

CONVICIVM.

Linguæ tela
Lingua ſuffuſa veneno
Opprobria
Conuicia culpæ.
TIB. *Verba mala, aſpera.*
PRO. *Verba ſuperba, voces moleſtæ.*

CON-

CONVIVIA.

Epulæ
Conuiuia pulchro paratu inſtructa
Vinoſa, fœda.
PRO. *Dulcia, annua, candida.*

COPIA.

Grata, diues, inuidioſa.

COPVLA.

Dura.

COR.

Pium, perſidum
Ferum, noxium, barbarum, tepens.
Forte, inexpugnabile, muliebre
Auidum, tremens, micans
Leuibus violabile
Miſerum, mœſtum, triſte, ægrum.
TIB. *Pectus, præcordia*
Cor molle, tenerum.

CORNA.

Autumnalia
Non ſatis apta cibis
In liquida fece condita.

CORNIX.

Garrula, loquax
Inuiſa Mineruæ
Nouem ſecula paſſa
Seclis vix moritura nouem.

CORNV.

In cornua celſus
Cornu natum fronti, cornu geminum
Arma quæ bos gerit
Aduncum, in ſua terga recuruum, imitatum lunam
Altum, aërium
Depreſſum, flexum, fractum
Terribile, blandum
Rigidum, durum
Cornua cœlo audita.
PRO. *Vncum, ahenum.*

CORONA.

Honor frondis

k *Texta*

Texta, compoſita iuncea vincla roſa
Corona facta, nexa
Corona de flore prati
Mollis, tenera, ſubtilis
Querna, turrigera
Clara, ſacrata, florens, feſta
Lapſa comis; detracta capillis
Digna duce, apta temporibus.
TIB. *Verno de flore corona.*
PROP. *Corona dura, torta*
Ex facili lecta iugo.

CORPVS.

Corporis artus, Pondus corporis
Corpus longum, ſublime, ſpacioſum, grande, præſtans, durum, forte, accipiens vires, patiens laborum
Paruum, glacile
Infirmum, inualidũ, laſſum, ægrum, iactatum, mutatũ, quaſſum
Illæſum, tutum
Pictum, ſpectabile
Lacerum, truncum
Læſum, percuſſum igne Iouis, ſemianime, exangue, abſumptum, cæſum, moriens, mactatum
Honeſtum, venerabile, ingenuum
Inutile, ignauum, pingue
Turpe, culpoſum, miſerabile
Nudum, apertum, egregium
Niueum, candidum, virgineum
Pauefactum, mœſtum, curis inciſum
Verſum, reſupinum
Pondere non neruis carens
Aptum magis Veneri, quàm Marti
Viuens, vita defunctum.
PROP. *Saucium.*

CORTEX.

Liber

Liber
Viridis, lentus, nouus, mollis
Tumidus, leuis, rugoſus, cauus
Inductus, direptus.

CORYLI.

Fragiles.

CORVVS.

Loquax
Ales Phœbeius.

COTHVRNVS.

Lydius, tragicus
Pictus, durus, altus, grauis.

COTVRNIX.

Anus.

CRABRONES.

Spicula crabronum.

CRATER.

Ingens, vaſtus, antiquus
Calatus argento.
Inaurato aſper achanto
Crater, terra rubens.

CREDVLITAS.

Stulta
Digna fauore.

CREPVSCVLVM.

Prima nox
Dubiæ crepuſcula lucis
Vltima pars lucis, primaq; noctis
Tempus quod tu nec tenebras, nec poſſes dicere lucem, Sed cum luce tamen dubiæ confinia noctis
Primum, opacum, ſerum, nocturnũ, modò terris factum.

CRIBRVM.

Rari pondus cribri
Denſa foramina.

CRIMEN.

Labes, culpa, admiſſum, delictum, vicium
Crimen facti
Crimen Theſeum
Graue, dirum, triſte, vetitum

Falſum, vanum, verum, probatum, manifeſtum
Nouum, recens, commune.
Exiguum, excuſabile.
PROP. *Crimen amoris, perfidiæ*
Sæuus crimine
Turpe, fictum, non bonum.

CRINES.

Incerti, paßi
Iacentes in collo
Fœdati, flaui
Aurum eſt in crinibus.
PROP. *Intonſi, ſoluti, connexi.*

CRISTA.

Alta
Criſtis præſignis galea.

CROCVS.

Ruber. Natus prope Cydnum
Rubri fila croci
Fila croci punicei.

CRVOR.

Effuſus, vipereus.

CRVS.

Crurum internodia
Crura pilis aſpera
Liuentia compedibus
Libera ferro
Arida, mala, micantia, apta, ſubſtricta, nouißima.

CVBILE.

Viduum.

CVLPA.

Grauis, cruenta
Communis, falſa, ſilenda, aduerſa
Cognita, manifeſta, præterita, perennis
Meritis minor, morte minor
Non pudore carens, carens inuidia.

CVLTER.

Ferrum cælatum
Vinctus lateri

Strictus,

Strictus, coniectus, fixus, ſtillans ſanguine.

CVLTVS.

Diues, beatus, patrius
Deliciæ nouæ
Largi paratus.

CVMVLVS.

Moles, agger
Immanis, leuis.

CVPIDO.

Cæca
Res immoderata.

CVPRESSVS.

Acuta
Cupreſſus feralis
Fax ſepulchralis
Nunc arbor, puer antè Deo dilectus
Metas imitata.

CVRA.

Graues animi
Curarum nutrix
Cura vigil, vigilans, moleſta, amara, ſollicita, impenſa, infelix, diurna, longa
Noua, nouata
Parua, tenuis, dilapſa, vtilis, languida
Aſsidua, perennis, perpetua, prodigioſa
Iuſta, pia, ſolers, prouida, ſolita, memor, vtilis, fidelis, patria.
TIB. *Feruida, mutua, tarda, triſtis, turpis*
Durum curæ genus
Curarum requies.
PRO. *Semina curarum*
Moleſta
Leuibus curis magna perire bona.

CVRIA.

Priſca, Stipata patribus.

CVRRVS.

Quadriiugus. Currus iuncti, laceri
Onus prætereuntis rotæ
Leuis, inanis, volucris, profuſus
Summus, altus, eburnus

Vectus rotis.

PROP. *Pictus, inauratus.*

CVRSVS.

Velox, effuſus, rapidus
Properus, inſanus, fortis
Nouus, ſolitus
Obliquus, iniquus, pedibus vtilis, anhelus
Certamine curſus inuictus
Lex certaminis
In medijs curſibus.

CVSPIS.

Acumen ferri
Aerata, acuta, praacuta, triplex, fera, adunca, prætenta, irrita, aduerſa
Peliaca, Achillea.

CVSTODIA.

Seruandi cura. Cura fidelis
Cuſtodia vigil.

CVSTOS.

Quem penes eſt ſeruandi cura
Lumina cuſtodis ſuccumbere neſcia ſomno
Cuſtos vigil, fidus
Inuiſus, deceptus, rigidus.

TIB. *Vigilans.*

PROP. *Acer.*

CYGNVS.

Olor innocuus, albus
Auis fluminea. Flumineæ volucres, albæ aues
Mæonias celebrantes carmine ripas
Cayſtrius ales
Flumina cygnus amans
Iacens ripa
Canentia dura traiectus penna tempora
Deflens ſuam necem.

PRO. *Niueus, canores.*

CYMBA.

Currens, celeris
Verſans cariem
Læſa, percuſſa procella

Rimis

Rimis dehiſcens, vacans aquis, obruta aquis.

CYMBALVM.

Tinnula æra
Tinnitus æris acuti.

CYTHISVS.

Tenuis.

D.

DAMA.

Fuluo tergore.

DANVM.

Commune, fatale, alienum, publicum
Reparabile, grande, triſte, ſpecioſum
Miſtũ cum pudore turpi.

DAPES.

Feſtæ, ſacratæ
Indictæ, aſſcitæ.

DEA.

Auxiliatrix, præſens, cœlo delapſa, magna, ſæua
Cœleſtum matres.

DEBITOR.

Perpetuus.

DECANI.

Haſtati decem.

DECEMVIRI.

Bis quini viri.

DECOR.

Non factus ab arte.

DECVS.

Ingens, præcipuum, eximium, conſpicuum, admirabile
Patrium, natiuum
Ablatum, æternum.

DELICIAE.

Nouæ, faciles.

DELPHIN.

Curuus. Natans per vndas ventoſas
Conſuetus ſurgere in auras.

DELTA.

In Græcis littera quarta.

DELVBRVM.

Nouum, frequens, notum
Ditia, ſacrata, votis fauentia
Digna Giganteis trophæis
Publica, contermina, labefacta.

DENS.

Sæuus, ferus, inuiſus, iniquus
Dentes obliqui. Non ordine nati
Adunci, ſummi
Niuei, nigri, auidi, ingentes.

DEVS.

Mens ſacra, diuina potentia
Turba cœleſtis ambitioſa
Superi, imi Deorum
Simulachra Deorum
Cœleſtes, iniqui
Superi ſalutati
Numen Deorum
Conſilia et numina Deorum
Numen ſacrum, ſupernum, ſuperum, mite, amicum, præſens
Vanum, memorabile
Deus indigena, aduena, ignotus
Deus opifex, dominus, iudex, vltor, comes fugæ, teſtis
Dij nemorum, templorum, agreſtes
Deus facilis, ſecundus. Ad pia vota propenſus, in vota facilis
Placatus, placidus, mitis hoſtibus, nunquam ſurdus
Deus offenſus, iratus, crimine læſus
Iniquus, crudelis, auerſans, tonans
Deus ingens, inuictus, potens, fortunatus, ſubuenturus, hominum parens

Dij auſpices, indigetes.
Dij hoſpitij, noui, veteres, cognati, cuncta moderantes
Secundi in amore.
TIB. *Cœlites*
Cœleſtia numina. Dij viui. Dij picti, pro tabulis.
Deus æternus, aduerſus.
PROP. *Dij vndiſoni*
Deus magnus, exorabilis.

DEXTERA.

Sacra, caſta, officioſa, non ſegnis, ſtudioſa
Fera, cruenta, crudelis, impia, temeraria, ſacrilega, lethifera
Longa, ardua, cauta, inſcia
Indomita, vtilis bello
Dextera commiſſa, iuncta dextræ dextera.

DIADEMA.

Regale decus.

DICTVM.

Ferum, amarum, triſte
Miſtum lachrimis, ratū.

DIES.

Lucifer
Tempus diurnum
Lux alma, ſera, noua, ſine nube
Vltima, prima, pars lucis
Blandi ſoles, nitor diurn⁹
Bonus, nitidus, purus, purpureus, felix, candidus, formoſus
Citus, exactus, expletus, extinctus
Tardus, æſtiuus, tepidus
Dies ſacrificus. Imminens, deficiens
Vulnera ſedans
Dies ferales, parentales, turpes
Candida Lucifero præueniente dies
Inductis nubibus atra
Nubibus humida
Obſcura nube condita.
TIB. *Non ſegnis.*
PROP. *Liber amore*
Dies mortis.

DIES FASTVS.

Per quē lege licebat agi.

DIES NEFASTVS.

Per quem tria verba ſilentur.

DIGITVS.

Artus. Articulus
Digitus tener, teres, pinguis
Durus, remiſſus
Digiti medio cum pollice iuncti.

DILVVIVM.

Deucalioneæ vndæ.

DILVCVLVM.

Vltima pars noctis, primaq́ lucis
Iter noctis extremum.

DISCVRSVS.

Latus.

DISCVS.

Orbis, pondus
Diſcus latus.

DIVES.

Diues magno paratu
Diuitijs, honoribus auctus.
TIB. *Diuitijs captus.*

DIVITIAE.

TIB. *Diuitiæ Aſiæ, munera regum.*

DOLIVM.

Alueus fagineus
Dolium ſummum.

DOLOR.

Longi tormenta doloris
Dolor iuſtus, multus, magnus, immenſus
Sollicitus, querulus, aſſiduus, ferus, fœmineus
Leuis, mollis
Tacitus, fictus, concitus, vigilans
Nouus, ſubitus, venturus, mœſtus, infelix, vltimus.
Incluſus, concretus
Tangens pectus, finitus ratione.

TIB.

TIB. *Grauis, durus.*
PROP. *Humanus*
Acer, argutus.

DOMITOR.

Tetricus.

DOMVS.

Faſtigia ſumma
Tecti culmen
Tectum ſuperbum, excelſum, lucidum, aureum
Tecta inhoſpita, neſanda
De canna ſtraminibusq́;
Lar communis. Penates
Fores paternæ, patriæ
Domus aſſueta, ignota
Primæ ædes, ſedes prior
Domus ſublimibus alta columnis
Domus altæ pars remota
Viæ vicina domus, Continuata foro
Domus contiguæ
Domus Auguſta, Cæſarea
Nullius nobilitate minor
Diuitijs notanda
Domus parua, paupertate notanda
Parua cenſu, ortu
Domus generoſa, immenſa
Ebore culta
Domus vidua, funeſta, deſerta
Soſpes, ſalua
Ruinoſa, lapſa, lapſura, interitura, impulſa, quaſſata, icta, capta
Fida, nota, ambitioſa, culta, clara, læta
Muſis accepta, Apta ægro
Plena pacis
Habens opes vrbis
Deplorata, clauſa, deuota.
TIB. *Culta, auita, marmorea, diris non habitanda*
Tectum marmoreum
Aedes exiguæ
Inſignis clara conſpicuusq́; domo
Phrygijs innixa columnis
Operta fronde.
PROP. *Magna, fortunata*

Limen

Limen alienum
Lares clauſi
Sterilis
Tænarijs fulta columnis.

DONVM.

Grande, ingens, maximum
Promiſſis vberius
Paternum, gratum, vltimum
Dona bellica.

DOS.

Dotis opes
Munera quibus genitor connubia donat
Dos coniugij
Dote patris filia diues
Dos paterna
Dotale regnum
Dos vilis, rara.

DRACO.

Anguis peruigil
Cuſtos arboris aureæ
Flammea lumina
Dracones Titanici, terrigenæ, frenati
Inſomnis, peruigil, vaſtus, criſtatus; ſquamifer, cæruleus
Squamis crepitantibus horrens
Qui torto pectore verrit humum.

DVX.

Sacrati prouida cura ducis
Dux bonus, fidus, felix, placidus, pacificus, rarus
Magnus, ſublimis, inuictus, ferox, ardens oculis, iratus
Perfidus, captiuus, illudens fraude
Fulgens in oſtro
Hortator pugnæ.

E.

EBRIETAS.

Ignis
Ebrietas ſimulata.

EBRIVS.

TIB.

TIB. *Multo perfuſus tempora Baccho.*
PROP. *Ebria turba.*

EBVR.

Dens Indus
Dens Numidæ
Ebur Aſſyrium
Nitidum, candens, niueum, conſpicuum
Curule, ſectile.
TIB. *Libyci nobile dentis opus.*

ECLIPSIS.

Labores lunæ, ſolis.

ECHO.

Garrula, reſonabilis
Alternæ imago vocis
Voces reſonæ
Vox aduerſis collibus icta & rediens
Vocalis nymphæ
Quæ nec reticere loquente Nec prius ipſa loqui didicit.

EDICTVM.

Immite, minax
Lene in nomine pœna.

ELEGI.

Leues
Miniſtri faciles in amore
Flebile carmen
Alterna carmina.

ELEMENTA.

Genitalia corpora
Corpora rerum ſemina
Aër, & quæ tria corpora reſtant.

ELEPHAS.

Inda puella
Victus ſeruitio.

ELOQVENTIA.

Nitor eloquij
Culti facundia oris
Facunda, docta
Facundia principe digna
Eloquio vincere Neſtora
Ciuica pro trepidis arma reis ferre.
PROP. *Demoſthenis arma.*

EN-

E N S I S.

Mucro ſtrictus
Ferrum nudum, acutum, infeſtum, latum
Tela bellica, fortia
Enſis falcatus, ſæuus, ferus, violentus, rigidus, barbarus, pugnax, bellicus, impius, ſceleratus, hebes
Nitidus, exertus, ſtrictus, admotus, malè ſublatus, fatifer, lethalis
Hæſurus iugulo
Aduerſa cuſpite foſſus
Romuleus, Lynceius, Biſtonius.
TIB. *Horrendi enſes.*

E P I S T O L A.

Noua, vltima, longa, recepta, lecta, officioſa
Scripta digitis
Clauſa fine conſueto
Orba numeris
Humida facta lacrimis
Nuncia luctus.

E P I T A P H I V M.

Signatum carmine ſaxū
Signata ſepulchro nomina
Nomen in marmore
Breue carmen.

E P I T H A L A M I V M.

Hymenæus
Hymen cantatus
Carmen ſociale.

E Q V E S.

Agitator equorum
Vehendus equis
Seuerus, malus, irrequietus, inſtructus
Doctus flectere colla.

E Q V V S.

Cornipes, alipes, ignipes, æthereus
Quadrupes. Ales
Animoſus, ferox
Rabies equorum
Colla luctantia equi
Equi ſpumantia terga
Feruentia ora mobilibus frenis

Manni rapientes
Quadrijuges, Iugales
Ope equina
Curſus equi
Purpureus, fuſcus, flauus, roſeus, cœruleus, niueus, albus
Equus volans, citus, volucris, alatus, velox, currens, rapidus, curſibus aptus, fugax, admiſſus, ventoſus
Terribilis, acer, ferox, animoſus, magnanimus, fortis, indomitus, magnus, tumidus, aſper
Equus bellator, vtilis bello
Aſſuetus vincere
Contra frena tenax. Durior oris. Repugnans frenis. Recuſans frena. Fronde, pede laceſſens
Liber, carcere miſſus
Spectabilis oſtro. Compeſcens ſolum generoſo plauſu. In gyros ire coactus
Trepidus, conſternatus, pauens, retentus, conuerſus
Anhelus, anhelans, languidus
Nobilis, tener, cupidus, domitus
Amens, inaſſuetus, emeritus
Patrius, legitimus
Gramina carpens
Captus de grege
Iſmarius, Biſtonius
Equi ſolis, equi lunares.
TIB. *Celer.*
PROP. *Bellicus, armiger, triumphans.*

ERROR.

Vagus, longus, temerarius.

ERVCA.

Salax.

ESSEDA.

Parua.

EVENTVS.

Grauis, bonus.

EXCV-

EXCVSATIO.

Verba excuſantia.

EXEMPLVM.

Grande, paruum, leue
Cognatum, propius, æquans, decens
Exemplum venerabile morum
Quartus in exemplis.

EXEQVIAE.

Pompa funeris
Supremi honores
Ducit ſupremos nænia nulla choros.
TIB. *Mœſtæ, paruæ.*

EXERCITVS.

TIB. *Acies, agmen, caterua.*
PROP. *Manus*
Turmæ fortes.

EXILIVM.

Mitius, tutius, quietius, commodius
Propius, propinquus, longius ab hoſte
Durum, triſte, pace carens.

EXVL.

Relegatus
Patriæ ademtus.

EXVVIAE.

Spolia leonis,
Vellera hirſuti leonis exuta coſtis
Meritarum ſemina laudum.

EXITVS.

Auſpicio grauior.

EXPERIENTIA.

Tentamen, vſus
Experientia veri magna.

EXTA.

Fibræ pecudum
Exta trepidantia, ſtridentia, cruda, feſta, probata
Verubus traiecta.
TIB. *Lubrica.*

FABA.

F.

FABA.

Duræ culmen inane fabæ.

FABVLA.

Fabula plena ioci
Non indigna referri
Nota, vulgaris, narrata
Vana, turpis.
TIB. *In vanum fabula ficta iocum.*

FABER.

Artis fabræ celeberrimus.

FACIES.

Vultus
Os rotundum
Facies noua, diuerſa, bene nota
Dira, torua, in imagine triſtis, longa
Animo dignaq́ꝫ parq́ꝫ ſuo
Non impar nobilitate
Pulchra, decens, rara, præſtans bona, humana
Formoſior omnibus formis
Inſidioſa oculis
À Veneris & Lunæ facie, nulla eſt prior.

FACINVS.

Forte, triſte, miſerabile.

FACTVM.

Turpe, proteruum, immite, nefandum, dirum, cruentum, impium
Nil ruboris, nil pudoris habens
Mirabile, forte, magnum
Miſerabile, irritum
Inſigne, ſplendidum militiæ
Notandum ab euentu
Antiqua, priſca, notiſſima, ſalubria, pia
Diurna, priora.

FALX.

Ahena, acuta, dira
Curua, incurua, adunca
Saturnia

Manus falcifera.

FAMA.

Volucris præconia famæ
Murmura incerta famæ
Murmura mala vulgi
Fama loquax, ſuſurrans
Nuncia rerum, prænuncia
Vulgata, vaga, libera
Vera, certa, bona, ſecunda
Siniſtra, dubia, maligna, decolor
Magna, clara ſine labe
Memor ſuperſtes, perennis, æterna
Parua, vtilis, vetus, ſepulta
Petita, fugiens
Caduca, lapſa aëre, fulgens, incerta
Nullis obnoxia iuſsis
Inficianda factis
Ingenio ſubdens ſtimulos
Maior poſt cineres
Victa materia.

FAMES.

Ardor edendi
Cupido ventris
Alti vorago ventris
Flamma gulæ implicata
Vis mali. Morbus
Fames dira, peſtifera, dura, ieiuna, nimia, inextincta.
TIB. *Fames ſtimulans.*

FAMELICVS.

Stimulatus fame.

FAMILIA.

Domus clara nobilitate
Prima gentis origo
Vltima gentis.
TIB. *Gens antiqua.*
PRO. *A' proauo ducta domus*
Auito ſanguine nobilis.

FARRA.

Torrida, calida, ſalſa, paſſura bis ignem.
Veſca parua
Vægrandia reſecta.

FASTI.

Picti

Picti, peregrini
Signantes tempora.

FASTVS.

Tumidus, immodicus,

FATVM.

Decreta ſororum ferrea
Fatalis lex. Tenor fati
Conſilium Deûm
Melior Parca
Fata nouiſſima, pro morte
Fatum mortale, nouum, primum
Fatum malum, importunum, obſtans, ceſſans, ignauum, inutile, ſubitum
Triſte, amarum, immite, crudele, aſperum, iniquum, miſerabile, cruentum
Peius culpa, non æquum
Tutum, candidum, mite, molle, proſperum, verſum ad proſpera
Aeternum, inſuperabile, tenax, tentatum
Seruans curſus
Iturum per vias
Fata euntia ordine
Inciſum adamante
Fatum Troiæ.

FAVI.

Flaui, teneri, inciſi.

FAVILLA.

Nigra, atra, mœſta, mollis, parua.

FAVOR.

Pius, magnus, propenſus, lætus, manifeſtus, publicus.

FAX.

Vires bituminea
Pingues lampades
Obuia lumina
Flammifera pinus
Fax de ſtipite facta
Lampadibus denſum funale coruſcis
Accenſo igne micantes
Tæda pinea, cerata, ſulphure inducto
Fax multifida, vncta, accenſa, mota, iactata,

 lucens,

lucens, flammifera, ſemuſta, cruenta, auida, ingens
Fax ſine luce
Lumina mota, ſepulchrali face
Fax mortis
Fax thalami
Lacrimoſo ſtridula fumo
Lampades auro præcinctæ.

FEBRIS.

Immodicus corporis ardor
Febres anhelæ.

FEL.

Mordax, vipereum.

FEMVR.

Iuuenile.

FENESTRA.

Humilis, parua, alta, patula
Pars feneſtræ adaperta, pars clauſa
Feneſtra mota ſono
Feneſtræ bifores.

FERA.

Genus ferarum
Animi ferarum: agmen, ſenſus, turba ferarum
Fera montana, ſæua, terribilis, pugnax, ſubita, rabida, auida, fortis
Attonita, hirſuta.
Feræ variæ, multæ.
TIB. *Quadrupes, aſpera*
Feræ truces, ſæuæ.
PROP. *Hirſuta.*

FERITAS.

Notus feritate
Feritas inamabilis, ſæua, depoſita.

FERRVGO.

Atra.

FERRVM.

Pondus ferri. Lamina
Ferrum candens, Igne rubens
Solidum, durum, rigidum
Poſitum rubigine

Ada-

Adactum. Quod Noricus excoquit ignis.

FERTILITAS.

Magna
Pleni ſucceſſus anni
Fertilitatis honor.

FESTVM.

Dies feſtus, feſta celeberrima
Feſtum caſtrum.
TIB. *Lux ſacra, lux feſta, dies feſta*
Sacrum ſolenne.
PROP. *Sacra diesq́;*
Solennia annua.

FIBVLA.

Raſilis.

FICVS.

Baccis cœrulea ficus.
Duris denſiſſima pomis
Lactens, rumina, apta legi.

FIDES.

Inculpata, pura, pia, iuſta, bona, certa, magna, tenax, legitima, rata, ſolida, longa, haſura, non parua
Laudabilis, ſalua, conſtans, recta, ſpectata, non dubia, plena
Legitima nuptæ fides
Præſtanda ſine teſte
Vincta teſte numine
Falſa, dubia, ambigua, tarda, difficilis
Nota, accepta, rara, antiqua
Præterita, liquida, cadens, celer, neglecta, lapſa tempore. promiſſa, pollicita, expectata, exacta, pacta, data, non minor arte
Libera nulla parte
Comes tranquilli temporis.
Theſea, Penelopæa.
PROP. *Fides certa, vera, numeroſa.*

FIDVCIA.

Diſpar, fallax, mendax.

FIGVRA.

Simulator figuræ
Figura humana, mœſta
Verſa, vertenda, varia, rotunda.

FILIA.

Regum natæ
Proles nupta
Filia orba parentibus
Acerba parenti
Diues dote.

FILIVS.

Proles
Regius puer
Firma adiumenta parentis
Natus, ademptus, Per tempora longa receptus
Filius tener, pius.

FILVM.

Inceptum, breue, tenue
Forte, craſſum.

FINIS.

Exemptus, conſuetus, immenſus
Vltima, pro fine.
PROP. *Effectus boni*
Euentus
Cauſa perorata eſt.

FISCELLA.

Vimina rara.
PRO. *Fiſcella detexta iunci vimine.*

FISTVLA.

Structa auena. Auena pice iuncta. Fiſtula ruſtica
Calami paluſtres, agreſtes
Diſpares calami compagine ceræ iuncti
Arundo cerata
Iunctæ arundines
Arundinibus compacta fiſtula
Diſpar ſeptenis fiſtula cannis
Sibila paſtoria.
TIB. *Calamus*
Fiſtula garrula
Fiſtula cui ſemper decreſcit arundinis ordo.

FLA-

FLABELLVM.

Tenue.

FLAGRVM.

Verberis ictus.

FLAMMA.

Flammifera aſpergo
Populabile flammæ
Viuens, viua, accenſa, feruida, vigil, refecta
Rapida, auida, ſubita, celeris
Recens, propior, prima, vltima
Rutila, rubra, iacta, diffuſa
Flamma vindex, magna, pinguis
Iliaca, Aetnea. Quam fouet ore Gigas
Parata rogis
Fixa polo.
TIB. *Rapida, acris.*

FLOS.

Flores, oblectamina
Flos primus, tegens vias
Flores varij, innumeri, ſparſi, iactati, tecti, caduci
Flos concolor
Flores noui, verni, odori
Purpurei, albi, mille colorum.

FLVCTVS.

Tumidi, immodici
Aduerſi, ſurdi.

FLVMEN.

Fluminis ortus
Ora fluminis
Fluuius vmbra nubilus, lenis
Tectus arundine
Fluuiales vndæ
Flumina ripis decliuia
Campos expatiata
Circumfuſa, cincta, circumflua
Flumen concitum, rapidum, ſæuum
Magnum, grande, longum, curuum, obliquum, altum, perpetuum, plenum, refugum, populare

Imbre turbatum, duplicatum nimbo
Flumen aquæ perennis
Flumina ſecunda. In ſiluas proflua
In fontes reditura.
TIB. *Amnis cœruleus*
Vnda liquida, nobilis, placida
Flumina rapida, curua.
PROP. *Liquor facilis niger*
Humor Pactoli
Vndæ formoſæ
Aqua currens
Flumen tranquillum, vagum, formoſum, bene olens.

FOEDVS.

Perpetuum, commune, legitimum
Promiſſum, diuerſum.

FOEMINA.

Mulier illita vultum
Fœmina candida, ſpecioſa, culta, princeps
Studioſa placendi
Petita multis procis.
TIB. *Crudele genus*
Non fidum fœmina nomen
Præcipuum matrona decus
Digna domo.

FOENVM.

Recens, altum
Gramen deſectum.

FOENVS.

Grande, ingens.

FOETVS de homine.

Pondus ventris. Tumor
Maturum onus. Creſcens onus viſceribus
Vteri pignora cara
Nati cara pignora
Cœleſti pondere venter tumidus
Expletum matris onus.

FOETVS de arboribus.

Fœtus maturus

Ab ar-

Ab arbore demptus.

FOLIVM.

Coma multa
Sine pondere ſucci
Folium caducum, mobile, molle
Percuſſum frigore
Folia arida facta ventis.
TIB. *Coma flaua, formoſa.*
PROP. *Coma arborea.*

FONS.

Ora fontana. Fontis aqua
Cauæ venæ
Ima fontis
Fontes gelidi, nitidi, contracti, illimes, ſiccati, viui, perennes, pleni, parui
Fons tenui pellucidus vnda
Nitidis argenteus vndis
Vitro magis pellucidus
Liquidus, lapſus
Fœcundus, infœcundus, ſuppreſſus
Patulos ſuccinctus hiatus
Vmbroſus, ſacer.
TIB. *Aqua irrigua.*
Lympha ſobria.
PRO. *Aqua fontis*
Fontes diuini.

FORAMEN.

Cauum os
Foramen tenue, rarum, exiguum, denſum.

FORES.

Valuæ bifores
Fores acernæ
Fores liminis obſtructi
Duplices, geminæ
Ornatæ, concuſſæ, conſertæ, exiguæ
Clauſæ, opertæ
Surdæ, duræ, rigidæ, rimoſæ, tardæ, tacitæ, implacidæ, querulæ.

FORCEPS.

Curua.

FORMA.

Decor, Dotes formæ

Merita, damna formæ
Facies. Figura læſa
Forma bonum fragile
Forma manifeſta, clariſſima, notiſsima, præſtantiſsima, humana
Obſcura, incerta, quæſita, precaria
Neglecta, peſsima, mala, torua
Bona, decora, decens, tenera, ſpectata, lauta, generoſa, ſuperba, pulchra, laudata, probata, virilis
Exacta, iuſta, grata
Par, mutata, diuerſa priori
Sine arte potens
Sine arte decens
Laudatiſsima formæ dote
Dotatiſsima forma
Contenta oculis probari. Indigna perire ſitu
Species læſura ferentes.
TIB. *Studium formæ.*
PRO. *Fiducia formæ*
Nec forma æternum
Figura recta, varia
Forma honeſta, ſecunda, candida, perennis.

FORMICA.

Agmen graniferum
Parcum genus, patiensq́; laborum
Quæſiti tenax
Formicæ frugilegæ.

FORMIDO.

Subita, pauida, gelida.

FORNAX.

Terrena, profunda.

FORTVNA.

Res ſecundæ
Sors quam tribuit fortuna
Caſus ſubitus
Dea immitis
Fortuna melior, ſecunda, proſpera, amica, æqua, læta, ridens, non inimica
Grauis, triſtis, acerba, miſerrima, querenda, flenda, luenda
Tenuis, egens, intentata

Fortu-

Fortuna Phrygum.
TIB. *Res trepida*
Fortuna aduerſa
Fors leuis
Dies ſerena.
PROP. *Fatum*
Caſus conſors
Fortuna ſerena, aduerſa, trepida.

FORVM.

Magnum, arduum, plenum
Litigoſum, verboſum.
PRO. *Forum laſciuum.*

FOSSA.

Facta vomere
Calata arundine, madida, præceps.

FOCVS.

Calens, calidus, tepidus, accenſus, arſurus, thuricremus, fumoſus
Humilis, ſacer, purus, poſitus, paganus
Foci caſti, ſancti, ornati, patrij, extincti, gelidi
Veteres, Iliaci.
TIB. *Aſsiduo igne lucens.*
PROP. *Focus algens.*

FRAGOR.

Grauis, ab axe ſonans.

FRAGA.

Montana, mollia.

FRATER germanus.

Pius, charus, amatus
Iunctus amore
Durus, inops.

FRATER conſanguineus.

Matre ſati vna
Conſors ſanguinis, conſorti ſanguine.

FRAXINVS.

Fulua comas
Vtilis haſtis.

FRENVM.

Laxum, lentū, ſpumans, ſonans, pictum

Frena

Frena iuſta, non proficientia, nouella.

TIB. *Arctum.*

FRETVM.

Cærulum, album, vaſtum, latum, immenſum

Quietum, molle, ſtans, lene

Triſte, ſæuum, motum, erutum, rapidum, indignans, inſanum, nauifragium, imum

Ventis turbidum

Surgens Hædis cadentibus

Rates habiturum

Non peruia nanti freta

Per cauas vix adeunda rates

Vinctum glacie.

TIB. *Freta hiberna.*

Vide, *Mare.*

FRIGVS.

Frigoris aſperitas

Minæ frigoris

Alpinus rigor

Frigus, primum, vernum

Gelidum, ignauum, glaciale, denſum, latum, non habitabile, immodicum, præcipuum

Malum, longum, perpetuum, aßiduum

Scythicum.

TIB. *Hibernæ frigora brumæ*

Pigra frigora hibernæ noctis.

PROP. *Aura frigida gelu*

Cubile gelu ſparſum.

FRONDES.

Virtus in frondibus

Frondes arboreæ, altæ

Nouæ, recentes, teneræ, modò formatæ, caducæ, poſitæ, feræ

Detonſæ frigore

Oppoſitæ frondes ilicis

Frons fraginea.

FRONS.

Frontis vertex

Frons torua, obnixa, aſpera,

ſpera, deducta, tenera, placida
Frons coronata.

FRVCTVS.

Plenus, nouus, immenſus, petitus, percipiendus
Labori non reſpondens.

FRVGES.

Alimenta mitia
Primitiæ frugum
Munus frugum
Farris acerui.
TIB. *Frugum acerui.*

FRVMENTVM.

Cerealia munera, Cereris dona
Ceres ſolida, humanis vſibus apta.

FRVTICES.

Rari
Fruticum ſilua.

FVCVS.

Fex illita vultu
Venenum compoſitum.
TIB. *Auxilia magica.*
PRO. *Cultus mercatus*
Medicina figuræ
Nitor externus
Candor quæſitus
Comæ mentitæ
Fucus cœruleus
Color Belgicus.

FVGA.

Labor fugæ
Fuga tarda, cita, trepida, alacris
Iuſſa, inſelix, miſera
Fuga pro exilio, vt: *Fuga propior, patriæ.*

FVLGOR.

Tremulus, ſolidus.

FVLICAE.

Paluſtres.

FVLMEN.

Cauis eliſi nubibus ignes
Excußis eliſus nubibus ignis
Mißis abruptus ignibus æther
Tumultus ætherei

Tela triſulca Iouis. Iouis arma. Inſignia Iouis
Ignes triſulci, rutili, fulminei
Aetherei vindicis ignes
Ignis Iouis, Validus ignis fulminis
Ignis rutilus fulminis miſſi
Flamma trifida
Phaëthontei ignes
Tela manibus fabricata Cyclopum
Ignea arma
Fulminis ictus, fulmineus ictus
Fulminis ira. Piamen fulminis
Cœleſtis cuſpis
Fulmen miſſum dextra Iouis. Tortum manu Iouis. Læuo fulmina miſſa polo
Sparſa fulmina victricia
Magnum, rapidum, ſæuum, vagum, penetrabile, leue, rarum, ineuitabile, piabile, vibratū, micans, coruſcum, temerarium.
TIB. *Iouis imperio fulmina miſſa.*
PROP. *Ira fulminis*
Conſultò fulmina miſſa
Languens ad fulmina.

FVMVS.

Picea caligo
Nigri volumina fumi
Fumus cæruleus, niger, amarus, lacrimoſus, calidus.

FVNDA.

Exuta contorto verbere glandes
Glans plumbea, lata, funda miſſa
Funda Balearica.
PROP. *Torta*
Pondera fundæ plumbea.

FVNDAMEN.

Magnum.

FVNGI.

Pluuiales, albi.

FVNIS.

Lina

Lina
Stupea retinacula
Torta retinacula
Funes religati, intorti.

FVNVS.

Nouum, tacitum
Pulchrum, præclarum
Triſte, mœſtum, iniquũ, mite, miſerabile, lacrimoſum.
PRO. *Funeris atra dies*
Funus plebeium.

FVROR.

Horrifera Erinnys
Furiale venenum
Stimuli cæci
Lymphata pectora
Nouitas furoris
Furor immenſus, fictus, certus, continuus, intempeſtiuus.

FVRTVM.

Furtum tacitum.

FVSVS.

Verſatus, teres
Succinctus operoſo ſtamine.

G.

GALEA.

Tegmina capitum
Tegminis officium
Vincula galeæ
Caßis criſtata, equinis fulua iubis
Galeæ inanes
Radiantes gemmis, auro.
PROP. *Cauum æs*
Galea barbara, hirſuta.

GALLVS.

Vigil ales
Qui cantibus oris euoca. auroram
Qui tepidum vigili prouorat ore diem
Lucis prænuncius ales
Ales criſtatus.

GARRVLITAS.

Studium inane loquendi

GAVDIVM.

Volu-

Voluptas prima, proxima
Lęticia miſti metus
Gaudium ſperatum, ſecurum, prereptum, mutum
Falſum, verum, commune.
Nouum, plenum nouitatis
Magnum, longum.
TIB. *Animus gaudens.*
PROP. *Lęticia inanis, Lęticia tumefactus*
Gaudia grata.

GELV.

Rigidum, aſtrictum, inductum
Marmoreum candens.

GEMINI.

Duplex partus, Fœtus duo
Fœtus gemellus
Pignora bina
Proles gemina.

GEMITVS.

Fictus, exortus, ſonans.

GEMMA.

Gemma pura, lucida, pellucida, viuida
Gemmę ſtellantes
Lapilli picti, celati, rari, peregrini, Oriente petiti, teretes.
TIB. *Gemmarum quidquid felicibus vndis naſcitur*
Eoï qua maris vnda rubet
Relata ad genas
Coniuncta tabellę.
PROP. *Gemma diues*
Eoï lapilli
Quę legitur rubris gemma ſub ęquoribus
Gemma Indica, diues
Flauo lumine Chryſolithus.

GENAE.

Tenerę malę
Genę vdę
Madidę fletibus
Sectę vngue
Matronales, fœmineę, virgi-

virgineæ, ingenuæ, croceæ, purpureæ
Sinceræ, molles
Mæſtæ, attonitæ, grauidæ, incultæ, rugoſæ, foſſæ.

GENER.

Spes generi
Gener ſuperbus, inops, externus.

GENS.

Magna, immerita, ferox, fera, belligera, innumera, immenſa
Impia, doloſa
Et campis & equis, & tuta ſagittis. Aſſueta bello
Circumfuſis inuia fluminibus
Gentes ab vtroq; iacentes Oceano
Gentes alienæ, externæ
Formata mille figuris
Aduerſa, domita, triumphata.

GENV.

Genuum iunctura
Genuum orbis
Flexum, ſucciduum, durum, rigidum.

GENVS.

Domus, ſtirps, origo, principium ortus
Domus parua
Stirps profuga, humilis
Origene gentis clarus, loco clarus
Primordia gentis, generis
Ortu materno generoſus
Sanguine materno iunctus
Princeps, autor generis
Autor ſanguinis, propaginis
Socia generis
Ordo perpetuus, ſanguinis ordo
Gradus generis
Generis falſa fabula
Semina cœleſtia, magna
Progenies regia
Genus cõmune, bonum, magnum, nobile

Incertum, inſelix.
PROP. *Genus ſerie ſultum.*

GLACIES.

Niues induratæ
Glacies ventis aſtricta
Fragilis, ſaucia ſole
Lucida pendens
Scythica.
TIB. *Denſa.*
PROP. *Aqua frigore nexa in glaciem.*

GLADIATOR.

Integer, bonus, victus, ſaucius. Capiens arma,
Tuta gladiator harena
Euitans pugnam
Immemor vulneris.

GLANS, pro fructu arboris.

Querna, dura
Patula Iouis arbore glandes.

GLANS, pro miſſili.

Plumbea. Exuta contorto verbere.

GLEBA.

Madida, ſicca. Obuſta gelu
Colenda, fatalis.

GLORIA.

Titulus magnus
Operoſa rerum gloria
Gloria magna, clara, ſumma, ardua
Carminibus maior
Vires dans animo
Calcar habens
Minor vero
Victa ſua materia
Perfuſa fuco
Parta bellando
Parua, leuis, vera, dulcis, præſens
Properata, coniuncta.

GRACVLVS.

Pluuiæ graculus auctor aquæ.

GRADVS.

Sublimis, altus, celſus

Gradus

Gradus magnus, ingens, celer.

GRAMEN.

Pabulum molle
Herba floribus mixta
Gramen inexpugnabile, viuax, fertile
Perpetuum, molle, viride
Creatum, defectum
Curuum de pondere.
TIB. *Coma viridis.*

GRANATVM POMVM.

Quæ lento celant ſuo cortice granum
Punica
Puniceum pomum
Pallenti de cortice grana.

GRANDO.

Spiſſa grandine corpus
Grando ſaliens, brumalis
Lucidior glacie.

GRATIA.

Vana, pigra, muta
Relata candori
Non ſurda officij
Plena, digna, blanda, magna
Commiſſis rupta
Facto debita
Faciens vires.

GRAVITAS.

Serena, mira, ſolita
Ignaua, tarda
Auguſta.

GRESSVS.

Ruſticus motus in inceſſu
Greſſus mollis, ingens.

GREX.

Greges lanigeri
Dictæi greges.

GRVS.

Threïcia
Quæ Pygmæo ſanguine gaudet auis.

GVBERNACVLVM.

Moderamen nauis.

GVRGES.

Curuos ſinuatus in arcus
Tectus, obſeſſus, imus
Turpis, grauis, limoſus.

GVTTA.

Tepida, leuis, lucida, cruenta
Cauans lapidem.

GVTTVR.

Vocis iter
Spacioſus in guttura
Guttur plenum, aridum, raucum
Indocile, tenue, paruum, moderatum.

GYRVS.

Certus orbis.

H.

HABENAE.

Ius & moderamen equorum
Moderamen certum
Habenæ commiſſæ, conceſſæ
Lenitæ, leues, habiles, verſæ
Auro grauidæ.
TIB. *Effuſæ, Auguſtæ.*

HALCYONES.

Memores Ceycis amati
Dulce querentes.

HAMVS.

Aduncus, fallax
Aera vnca, recurua
Arundo tremula.

HARA.

Humilis, immunda.

HASTA.

Acumen, ferrum, telum, iaculum, fraxinus ferrata
Lancea immiſſa
Belli prænuncia
Acies haſtæ
Aeratæ, acutæ cuſpidis
Haſta grauis, oneroſa, terribilis, bellica, acuta, miſſa, miſſilis, certa, contorta, prætenta

Irrita

Irrita, damnata
Dans ictus
Peliaca, Pelias, Calydonia
Haſta Iouis, Bacchi.
Vide, *Thyrſus & Thyaſus.*

Hastile.

Lentum.

Hedera.

Bacchica ſerta
Hedera gratiſſima Phœbo
Nexilis, flexibilis.

Heliotropium.

Flos qui vertitur ad ſolem
Parte ruber violæq; ſimillimus.

Helops, piſcis.

Precioſus, Noſtris incognitus vndis.

Hera.

Formoſa, imperioſa.

Herba.

Herbæ primæ, nouæ, reſurgentes, florentes, virides, virentes
Fertilis, opaca, nitens, decens
Viciata, deſerta, obruta ſulcis
Herbæ teneræ, molles, roboris expertes, varijs coloribus
Vdæ, preſſæ, elixæ, ſtratæ
Pallentes, inſolitæ, odoratæ, ſteriles, nocentes
Miſtæ rubis
Viribus operoſæ
Salutiferæ, iuuantes, vtiles, potentes ad opẽ, fortes
Herba ſalax, habens gramen
Herba Phaliſca, Sabina, Lacia, Auentina
Herbæ Germanæ, quibus caniciem inficiunt.

Heros.

Magnanimus.

HIATVS.

Terrenus, tenebroſus.

HIEMS.

Hibernæ minæ
Tempus hiemale
Hiems glacialis, adoperta gelu
Canos hirſuta capillos, alba capillos
Incutiens minas
Pugnans grandine
Lædens frigore
Noua, verſa
Tremulo horrida paſſa
Longa, triſtis, pigra, ſenilis, dura, horrida, fera, improba, inuida, peßima
Sicca, placida, peruia.

HIPPOMANES.

Nocens virus amantis equæ
Quod ab equi teneri fronte reuulſum eſt.

HIRCVS.

TIB. *Dux pecoris.*

HIRVNDO.

Veris prænuncia
Quæ frigus odit
Amiſſum pergemit ales Itym
Ignota, mitis.

HISTORIA.

TIB. *Nobilis, arguta Romana.*

HOEDI.

Nimboſi
Surgentes.

HOEDVS.

Tener.

HOMO.

Os hominis
Imago humana
Animal capax mentis
Dominans in cætera
Genus humanum, mortale
Corpus mortale
Mortale vulgus
Mortalia pectora
Caput humanum

Semina

Semina ſpes hominum
Durum genus
Terrigenæ populi
Homo fictus in effigiem deorum
Rationis egens, mortalis
Homines trepidi, palantes.
TIB. *Hominum genus*
Natum in curas genus
Opus humanum.

HONOR.

Meritum virtutis
Honor par, parilis, tritus, præteritus
Falſus, leuis
Propoſitus, datus, debitus
Meritus, emeritus
Solidus, aſſuetus, vetus
Humanus, pius, pulcher
Inuidioſus, ſocius
Paruus, magnus, ſummus
Maturus, initus, intempeſtiuus
Fugiens rogos.

HORA.

Apta viæ.
Siniſtra ad vias
Horæ poſitæ ſpacijs æqualibus
Veloces, citæ, tardæ, ſeræ
Certa, conueniens, amicior noctis hora
Mites, paucæ, candidæ, leues
Hora iugalis, brumalis.

HORDEVM.

Toſti hordea grani.

HORREVM.

Inane, terrenum.

HORROR.

Gelidus.

HORTVS.

Riguus, cultus, fertilis, fœcundus, pulcher
Odoratis cultiſſimus herbis
Exhauſtus floribus
Poſitus in montibus
Sitiens, vacuus, bibens aquas.
TIB. *Horti pomoſi.*

HOSPITIVM.

Hoſpitij munus
Hoſpitij ſacra temerata
Hoſpitium vetuſtum.

HOSTIS.

Hoſtile agmen
Turba barbara
Viri oppoſiti, diſcordes
Hoſtis nouus, inexpectatus, non expectatus, finitimus
Validus, pugnans, denſus, ferus, ſæuus, inuiſus, crudelis, metuendus, timendus, durus, reluctans
Aduerſus, infeſtus
Iners, inultus
Cæde nocens
Violentus in armis
Pollens equo, ſagitta
Veniens in prædam
Barbarus, Scythicus, Alpinus
Securus, trepidus
Premens latus, ſequens, medius
Placandus, domandus ferro, claua
Deditus, fuſus, domitus, victus, ſuperatus, caſus
Hoſtes innumeri.

HVMERVS.

Læuus
Durus, ingens.

HVMVS.

Squallida, nuda, ſanguinea, inuiſa
Peregrina, externa, ignota, agreſtis
Viridis, læta, viua, culta, graminea, plena, pinguis, grauida, luxurians
Sicca, dura, ſolida, damnoſa, tepida, ignea
Tacta, tracta, mota
Patria natalis, grata, pacata
Picta flore
Apta oliuis ferendis
Seneſcens fructibus
Vomere preſſa

Oſſa

Oſſa tegens, pace fruens
Frigida, gelida, Getica, Scythica.

HYACYNTHVS.

Flos Therapnæo de ſanguine.

HYDRVS.

Longus, immanis.

HYMEN.

Vinctus tempora ſertis
Formoſus, famoſus, cantatus.

I.

IACVLVM.

Leue, tremulum, volans, acutum, lethale
Iaculo inſignis.

IAMBVS.

Pes, quo debent acria bella geri
Liber, celer, pugnax
Extremum trahens pedem.

IANVA.

Primi limina tecti
Ianua præſtructa
Fulta oppoſita ſera
Fulta roboribus, vaſta
Aperta, adaperta, ſemidaperta, clauſa, difficilis, pulſata, iterata
Surda oranti, Laxa ferenti
Impulſa vento.
TIB. *Firma.*
PROP. *Pateſacta triumphis*
Reſerata, fracta
Saucia nocturnis potorũ rixis.

IBIS.

Volucris corpora proiecta quæ ſua purgat aqua.

ICTVS.

Validus, fortis, grauis, exiguus
Acerbus, durus, dirus
Cæcus, obliquus, ſubitus, continuus.

IDVS.

Idus Veneris.

IGNIS.

Vires ignis
Natura edax, tremulum iubar
Calores, æſtus, incendia, flammæ
Mulciber, Vulcanus
Rutilus, coruſcus, flammeus
Ignis ſubiectus, motus, admotus, agitatus
Accenſus, vigil
Inextinctus, æternus
Extinctus, compoſitus, coactus
Nouus, heſternus
Leuis, paruus
Ater, cæcus, lentus, magnus, auidus, acris, rapax, rapidus, edax, furialis, peſtifer, ferus, damnoſus, inimicus
Pius, ſanctus, fauſtus, odoratus, altarib. impoſitus
Diſcordes ignis & vnda
Ignis Iliacus, Noricus, Aetneus. Fulmineus.
Ad vires veniens.
Nubifer
Ignes ſupremi, pro funereis.
PROP. *Ardor*
Ignis ſpiſſus, auarus.

ILEX.

Nigra, denſa, ramoſa
Curuata glandibus.

IMAGO.

Ficta, falſa, veriſſima
Triſtis, mœſta, effuſis ſanguinolenta comis
Nitidiſſima, pallens
Anceps, duplex, vagans.
PROP. *Facies picta.*

IMBER.

Grauis effuſis aquis
Cœleſti nube ſolutus
Cœruleus aquis ſubitis
Iuuans arua, rigans agros
Parcus, denſus, latus

Cadens

Cadens ſubitus, nimius, exiguus
Vtilis, florens
Pluuius, æquoreus.

IMITATOR.

Sapiens.

IMPERIVM.

Res, rerum fundamenta, moderamen, potentia
Imperium altum, recuſatum.
PROP. *Secures*, pro imperio
Iura
Finis imperij
Superbus imperio.

IMPETVS.

Vaſtus, rapiens, ſacer.

INCANTATIO.

Cantus arteſq́;.

INCOEPTVM.

Cœptum. Tædia cœpti
Incœptum iuuenile
Inuidus incœptis.

INCOLA.

Pauper, nouus.

INFAMIA.

Falſa, minor vero.

INFANS.

Puer vix bene natus
Editus paucis horis
Nuper genitus
Natali cognitus
Imperfectus, natus, lactens, formoſus, dans vagitus
Nimium viuax
Creſcens annis
Pignus amoris
Miſer, miſerabilis
Tectus ab hoſte
Infantia pectora
Lactentia viſcera.
PROP. *Tener in cunis & ſine voce puer.*

INFERIAE.

Inopes
Mos parentalis
Officium triſte.

INFERNVS.

Erebus,

Erebus, orcus, carcer, chaos inane, ingens
Tenebroſa ſedes, ſedes infernæ
Sedes ſcelerata, ſedes ſilentum
Tartareæ domus
Tartarea vallis
Tartarei ſinus
Loca plena timoris
Loca mortis. Vmbra caliginis
Furua antra
Auernæ valles
Opacus mundus
Mundus ſub terra poſitus
Regna mundi nouiſsima
Triplicis fortuna nouiſsima regni
Vaſti ſilentia regni
Luce carentia regna
Inania regna Ditis
Inamœna regna
Inamabile regnum
Nigri regia cæca dei
Fera regia Ditis
Nigri tertia regna dei
Regia diues
Lacus ille ſilentibus aptus
Styx, Acheron imus
Vnda Phlegethontis
Dij Erebi crudeles.
TIB. *Sedes ſceleratæ*
Orcus luridus
Inferno Plutoni ſubdita regna
Nox profunda
Caterua inferna
Lacus obſcuri
Flumina nigra
Aqua ignaua, vnda pallens
Canes feri Hecates.
PROP. *Antrum infernum*
Domus migrantes
Aula fuſca, porta lurida, ianua nigra
Auernus vmbroſus
Tenebræ Stygiæ
Vincla infernæ rotæ
Infernæ triſtia tela ratis
Aquæ ſtygiæ, vndæ Acherontis
Stagna Lethea
Lacus inferni.

INGENIVM.

Vires

Vires ingenij
Vigor ingenij velocis
Ingenij flumina
Trophæa ingenij
Ingenium capax, diues, vberius, ſolers, rarū, experiens, cœleſte
Iners, inualidum, pingue, torpens, rubigine læſum
Mite, molle, cautum
Immanſuetum, ferum
Numinis metuens
Precioſius auro
Aequiparans mores.

INIVRIA.

Magna, noua, nota, vana
Vtilis interdum paſsis.

INSANIA.

Trepido vultu
Mentis inops, exul mentis.

INSIDIAE.

Retia, ars, fraus, nodi.

INSIGNIA.

Clara, barbara.

INSOMNIAE.

Imago ſomni, noctis
Simulachra inania ſomni,
Simulachra noctis
Viſa noctis metuenda
Somni mendaces.

INSTITA.

Longa.

INSVLA.

Sacra ſuperis, celeberrima
Fluctibus ambita, circumflua
Diuidua quam premit amnis aqua
Diſcretas inſula rumpit aquas
Sciſſus in geminas partes circumfluus amnis.

IOCVS.

Lis iocoſa.

Fabula

Fabula ioci plena
Liberioris ioci mos
Iocus remiſſus, liber, humanus
Superbus, ingratus
Dulcis, lætus, iucundus
Turpis, non laudandus, venenatus
Vetus, antiquus.

I R A.

Malum deforme
Accenſa, mota, ſolita, ſubita, violenta, aucta, diffuſa
Ira magna, cæca, tumida, trux, ſæua, rabida, ferox, infracta, indomita
Iniqua, iuſta, memor, tacita, vetus.
Lenis, morata, lenta, longa, poſita.

I R I S, herba.

Illyrica quæ venit Iris humo.

I T E R.

Viæ propoſitum
Vtile, non inutile, purum, felix
Diuerſum locis
Cœptum, incœptum
Longum, breue
Innocuum, tutum
Molle, durum
In rectum, decliue, connexum
Occultum, ſecretum, cæcum
Aſſuetum, feſtinatum, lene, triſte, graue, præceps, horrendum.

I V B A.

Fulua, effuſa, depexa.

I V B A R.

Tremulum, nitidum.

I V D E X.

Selectus, legitimus, grauis, ſecretus
Aequus, iniquus.

I V D I C I V M.

Iudicia candida
Officium fori
Vincula iudicij.

I V-

IVGA.

Celſa, ſumma, immenſa.
PROP. *Promethea, Oetea.*

IVGVM.

Ferum, durum
Curuum, incuruum, pandum
Debile, fractum.
PRO. *Iniuſtum, ſpinoſum, adamantinum.*

IVNCI.

Paluſtres, acuta cuſpide.

IVRAMENTVM.

Iurantia verba
Formula iureiurandi
Deceptæ fœdera linguæ.

IVRGIVM.

Inſanum, ſimulatum vino
Iurgia turbida
Amaræ prælia linguæ.

IVS.

Pars maxima iuris
Ciuilia, famularia, regia
Victa, debita, ſacra, æquata
Iura Buſyridis, iniuſta.
PROP. *Ius vetus*
Auro venalia iura
Signanda, mollia.

IVSSA.

Iußis potens
Iuſſa minis dura, mollia, publica
Certa, cæca, ſera, nefanda, lacrimoſa.

IVSTVS.

Aequi amans, æqui cultor.

IVVENCA.

Quæ dederat nullo colla premenda iugo
Operum coniugijq́; rudis
Sine labe
Cornigera, niuea, ſterilis.

IVVENCVS.

Rudis operum
Tener, vetus
Indomitus, laborifer, feſſus

Geti-

Geticus, Phaliſcus
Inæquales malè veniunt ad aratra.

IVVENIS.

Aeui flos perpetuus
Iuuenile corpus
Integer æui, annis
Iuuenum gratiſsimus
Mitis, comptus, valens, cupidus
Plenus ſtudiorum
Nobilis & clarus origine
Non degener patrij oris.
TIB. *Cui leuia fulgent ora*
Iuuenum ſeries, caterua, ſedula turba
Pubes Romana.
PRO. *Iuuenum facies.*

IVVENTA dea.

Gnaua, æterna.

IVVENTVS.

Aetatis ver
Primi flores
Spacium iuuentæ
Fortior ætas
Primæ lanuginis ætas
Prima iuuenta
Viridis, generoſa, velox, conſpecta
Grata, oleo perfuſa.

L.

LABELLVM.

Purpureum, tenerum
Ima labella.

LABES.

Indigna, inſolita.

LABOR.

Opus laboris
Onus laboris
Tædia laborum longa
Prima pars exhauſta laboris
Series immenſa laborum
Facta hominum
Labor incertus, irritus
Actus ſine fine, continuus, ternus, magnus, longus, difficilis, durus, ſæuus, immodicus, immenſus

Paruus

Paruus, exiguus, leuis, incœptus, vltimus

Solitus, inſolitus. Intentus, vigilatus

Teſtatus orbe, ſociatus, iuſſus, [illegible], fallens curas.

PROP. *Labor Herculeus, Siſyphius*

Moles Siſyphi

Orbes Ixionis.

LAC.

Lacteus humor. Vberis nectar

Lactis ope

Lac tepidum, recens, tenerum, candidum, niueum

Preſſum, coactum, concretum vimine querno

Ferinum.

PROP. *Lac purum.*

LACERTI.

Teneri, niuei, formoſi, nudi, æquales, breues, fortes, validi, feroces, infirmi, inanes, fluidi, captiui, vincti.

Excuſſi, cupidi, iuueniles, inſani

Laſſi, fatigati humero ſub vtroq;

Gigantei.

LACHRIMAE.

Inanìa munera morti

Signa animi

Tepidus ros, tepidus imber

Vnda retenta mora

Lachrimarum riuus

Vberibus oculis lachrimarum flumina miſſa

Lachrimæ introrſus obortæ. Venientes, coactæ

Rigantes ora, ſuſpenſæ oculis, profuſæ, effuſæ grauidis vberibusq; genis

Caducæ, cadentes in ora, ſuper ora, in verba

More niuis ſole madentis eunt

Mites, piæ, iuſtæ, fideles

Vocis pondera habentes.

TIB. *Tepentes, triſtes.*
PRO. *Fletus tremuli.*

LACVNA.

Parua
Ima lacunæ.

LACVS.

Summum lacus
Lacus patulus, altus, accliuis, exiguus
Gelidus, durus
Lacus Aetneus.

LAMPAS.

Pinguis, coruſca, roſea.

LANA.

Mollis, rudis, apta ad manus
Tincta murice, Murice rubens, ſordida.

LANGVOR.

Languida membra
Languor plurimus in laſſo corpore
Perpetuus.

LANIFICIVM.

Ars lanifica
Ars Palladis.

LANVGO.

Prima, dubia.

LANX.

Grandis, celata.

LAPILLI, pro gemmis.

Vide, *Gemma.*

LAPIS.

Aſper
Oſſa magna parentis
Lapilli crepitantes
Lapidum compago.

LAPPA.

Tenax, mixta ſegeti.

LARDVM.

Pingue.

LATEBRA.

Oportuna.

LATICES.

Cærulei, marini.

LA-

LATVS.

Durum, molle, tenerum
Læuum, dextrum, ſummum
Extentum longum
Perforatum adapertile
Innocuum, ſecurum, inualidum
Cinctum enſe.

LATRO.

Peregrinus. Præcinctus enſe
Portans inſidias.

LAVRVS.

Arbor Phœbi, arbor Parnaßis
Poſtibus Auguſtis fidißima cuſtos
Innuba, propter Daphnen
Frons triumphans
Perpetuos gerens frondis honores
Apollinea, Phœbea
Triumphalis, Palatina, danda Ioui
Virens, cana, rorans, vda, nitida.
TIB. *Caſta, ſacra.*

LAVS.

Cupido laudis
Laudis ſumma, fiducia
Promiſſa, merita, magna, numeroſa.
Hæres laudis patriæ.
TIB. *Certamen laudis*
Præconia laudis.
PRO. *Inops laudis.*

LEAENA.

Libyca.
TIB. *Fulua, ſæua.*

LEBES.

Lebetes curui, fului
Lebetes ex ære.

LECTOR.

Doctus, amicus, placidus, candidus
Inuitus, difficilis.

LECTVS.

Strati captata cubilia lecti

Cubile viduum
Vacuus, deſertus, viduus, cœlebs
Altus, conſuetus, inuiſus
Lectus ſponda pedibusq; ſalignis
Poſitus thalamo
Quaſſus ab impoſito corpore.
TIB. *Lectus mollis*
Stragula picta.
PRO. *Lectus anguſtus, pudicus*
Fulcro eburno.

LENA.

Improba.

LENO.

Auarus.

LENTES.

Lentes Nili.

LEO.

Pecus magnæ parentis
Genus acre leonum
Leo fuluus, hirſutus
Auidus, ferus, iracundus, violentus, tumidus, magnanimus
Nemeæus, pœnus.
PROP. *Vaſtus.*

LEPVS.

Pronus, pauidus, ſollicitus.

LEVAMEN.

Mite.

LEVITAS.

Leue pondus, pondus demptum
Leuitate caducum
Leuitas nimia, libera.

LEX.

Certa, perpetua, ſeruata
Maligna, ſeuera, ſpreta, ſummota
Verboſa, muta, ſine vindice.
TIB. *Lex antiqua, iniuſta.*
PRO. *Formulæ legis*
Lex à ſanguine ducta.

LEGISLATOR.

Legum iuſtiſſimus auctor.

LE-

Lethvm.

Vide, Mors.

Liba.

Annua, notantia tempus
Toſta, calentia, fumantia, grandia
Ruſtica, Cerealia.

Liber.

Paruus, libellus exiguus
Incultus, peregrinus
Doctus, argutus, felix
Conditus, peractus
Honore carens
Securus famæ
Plenus nominis
Dans autori nomen, tempora longa.
Crimen habens
Carptus ore tineæ
Raſus lima
Cedro flauus.
TIB. *Opus comptum*
Opus magni mirabile mundi
Libellus cultus, niueus.

Liberi.

Onus, ſarcina vteri
Onus dulce
Sanguis, viſcera, corpora
Vteri pars, vteri pignera, pignus co[illegible]
nati communes
Fo[illegible] *proles*
Proles gratiſſima matri
Partus ſimilis parenti
Populus natorum.

Libertas.

Maxima.
Plena pudoris.

Libido.

Veneris laſciuia
Nequicia, laſciuia, delicia
Voluptas confuſa, licentia nocturna
Libido parca, acris
Vetita, inextincta, furioſa, plus furoris habens
Breuis & non vera voluptas.

Libra.

Pendula æquo diſcrimine.

LIGNVM.

Caſum, conciſum, fragile, durum, aridum.

[illegible]STRVM.

Niueum.

LILIVM.

Alba, candida, canentia
Marcida, decuſſa
Fuluis hærentia virgis.
PROP. *Lucida, argentea.*

LIMBVS.

Aureus.

LIMEN.

Altum, durum, rigidum, offenſum
Primum foris limen.

LIMES.

Longus, ſpacioſus
Longa ſub nubibus vmbra
Tenuis, gracilis
Rectus, certus, attritus.
TIB. *Fixus in agris*
Qui regit certis finibus arua limes.

LINGVA.

Loquela, ſonus
Radix vltima linguæ
Lingua pia, teſtificata Deum, modeſta, humana, fauens
Sanguinea, hoſtilis, aſpera, mala, ſacrilega, violenta, falſa, inutilis, ſtolida, vana, ſubdola
Biſulca, vibrata, auida, properans
Inuida, garrula, læſa, prompta
Titubans, retenta metu, blæſa
Docta, libera
Suppreſſa palato
Mixta ſono
Oblita laborum
Functa munere ſalutandi
Præſcia, inſcia, decepta
Latia, Auſonia, Romana, Barbara.
TIB. *Sordida, garrula.*

PRO.

PRO. *Petulantia linguæ*
Aſsiduo lingua ſepulta mero
Lingua patria.

LINTEA.

Plena, pendentia mâlo
Carbaſa tenſa noto.

LINVM.

Tortum, humidum.

LIS.

Lites, dos vxoria
Noua, magna, iocoſa.

LITERAE.

Tabellæ, cera, charta, libellus, notæ, verba, opus, ſcriptum
Tabellæ properatæ, ſcriptæ, arcanæ, blandæ, triſtes
Difficiles funebria ligna tabellæ
Cera vacua plena, notata manu
Referta notis, conſcia mentis
Raſis infuſa tabellis
Charta ligata
Libellus tacitus, oblitus à cæde
Notæ blandæ, acceptæ
Verba doctis inuidioſa notis
Verbis miſſa ſalus
Opus breue, arcanum
Scripta rata, Errantia lituris cæcis.
Litera, aſpera, funeſta, triſtis, lenis, raſa, maculoſa, læſa
Perarata, miſſa, aſpecta, cognita, lecta, tuta, felix
Læſa lachrimis
Habens ſuffuſas lituras
Humida facta fletu
De lachrimis facta
Miniſtra ſermonis
Luxuriata ioco, mixta ioco
Laſſa facta mari, via
Ducta digitis
Ducta oculis inuitis

Ferens ſalutem
Deducta mero
Fatigans digitos
Preſſa articulo labente
[illegible]oua, ſera, reperta, re-[illegible]rens
Grata, querens, ludens
Notata manu [illegible], barbarica
Facta manu
Conſcia mentis furtiuæ
Grata, inuiſa parte aliqua
Scripta cautè
Manus perarans
Siſtere pollice laſſo
Cum charta dextra locuta
Arcana notis feruntur.
PROP. *Litera incerto tractu*
Signa dextra.

LITVRA.

Suffuſa, multa, cæca, inuiſa.
PROP. *Litura facta à lachrimis.*

LITVS.

Propinqua terra
Litus denſum, ſpiſſum, ſolidum, durum
Siccum, bibulum, curuum, porrectum
Molle, tutum, ferum, ſæuum, ſceleratum, deforme
Opertum alga
Prætextum velis
Portubus orbum
Frigidum, fruticoſum
Litora confinia, inhoſpita, ſecreta
Litus Icarium, Inachium.
PRO. *Litora picta natiuis lapillis*
Deſerta, tacita.

LIVOR.

Edax. Iners vicium.
PROP. *Cupidus.*

LOCVS.

Fortuna loci
Primordia loci
Fama loci

Locus

Locus vile ſolum
Arua diuerſa
Locus ſolitus, aſſuetus, mutandus, exiguus, anguſtus, inamabilis, vilis, humilis, infamis
Conſpicuus, excelſus
Honoratus, ſanctus. Antiqua relligione ſacer
Medius, extremus, ſummus
Solus, priuatus
Inſtabilis, certus, ereptus
Aptus, commodus, gratus, peritus, tutus
Plenus metu. Vacuus metu, vacuus timore
Humidus, arens, ſterilis
Propior, ignotus, finitimus
Secretus ab omni voce
Liber ab arboribus
Sectus arbore, fronde
Piceis illicibusq; frequens
Deuius, cinctus ab hoſte, arma timens
Loca libera, peruia, magna
Precioſa metallis
Diuerſa, ſaxis aſpera, non adeunda, horrida, hoſtilia.

LOLIVM.

Oculos vicians.

LOLLIGO.

Nigrum niueo portans in corpore virus.

LORVM.

Solutum, fluens, remiſſum, abruptum.

LOTOS.

Aquatica, non amara.

LVCRVM.

Animo dulce.

LVCTATOR.

Nouus, fortis.

LVCTVS.

Leuis, magnus, æger, ſonans
Nouus, coaceruatus
Maternus, domeſticus, publicus

Obductus annis.
TIB. *Luctus acerbi.*

L V C V S.

Denſa præ nubibus arbore lucus
Celeberrimus ilice
Denſa niger ilice
Creber arundinibus
Sanctus, vetus, vetuſtus, ater
Siluarum luci antiquarum.

L V D I.

Solennes, celebres, iocoſi, virginei
Præbentes ſemina nequiciæ.

L V E S.

Dira.

L V M E N.

Exiguum, flexum, infuſum
Radians, tremulum
Clarum, cæcum
Conſcium mali, noxium, luridum, miſerabile
Spectantia lumina cœlum
Indicium viæ deuiæ
Iter monſtrans per vada
Quo duce quis non errat in tenebris.

L V N A.

Aurea, lucida, purpurea, nitens, candida, alba, niuea, argentea, ſanguinea
Orbis lunæ, Orbes minimi
Facies lunæ. Lunæ imago, vultus. Lumina lunæ
Motus lunæ
Lunares currus
Lunæ radij, ignes noctis
Dimidiæ cornua lunæ
Cornua lunaria
Coacta cornua in plenum
Luna pleno orbe
Luna minor, maior
Luna toto orbe recedens
Luna latens, tenuata, extrema, oriens
Præbens lumen tremulũ

Radijs

Radijs fulgens puris
Luna toto orbe recedens
Quæ nunquam quo prius ore micat
Comes officioſa in vias.
TIB. *Latonia. Deducta cælo.*
PROP. *Orbita lunæ. Menſtrua*
Luna moraturis ſedula luminibus.

LVPATVS.

Durum.

LVPINVM.

Pallens.

LVPVS.

Bellua vaſta
Raptor, vaſtator
Ferus ore cruento
Solitus ire in pauidum pecus
Circumiens oues
Canus, fuluus. Montanus, tacitus, auidus, rapax, rapidus, aſper, infeſtus, fulmineus, inſatiabilis, cupidus cruoris, immanis, fremens.

LVX.

Longa, tarda, ſera
Orta, prima, media, deficiens, pulſa
Notata, incerta, alma, bona, non aliena, proſpera, purpurea
Feſta, ſacra, grata, optata, celeberrima
Celebris honore, digna coli, ore præcipuo canenda, Totum canenda per orbem
Brumalis, turpis
Humida nubibus
Nubibus inductis atra
Condita obſcura nube
Acta, peracta, vacua, continua
Summa, extrema, ſuprema, nouiſſima.
PROP. *Honeſta, ſine nube.*
Vide, Dies.

LVXVRIA.

PRO.

PROP. *Luxuriæ via.*
Libera, miſera.

LYCHNVS.

Lumen monſtrans iter. Vide, *Lumen.*

LYRA.

Teſtudo, chelybs, cithara, barbitus, plectra
Fila lyræ, cantus lyræ, canor lyræ
Lyra inaurata, curua, percuſſa
Verſa ad carmen
Mœſta, muta dolore
Plectra dolore tacent
Apollinea, Phœbea, Treïcia, Pindarica, Aeolia, Aemonia, Auſonia.
TIB. *Garrula*
Teſtudinea, auro fulgens.
PROP. *Tacita, ſurda, imbellis, Aonia, Orpheia, Amphionia, Aganippea.*

LYRICVM CARMEN.

Numeri, ſoni, modi Lyrici
Blandiſsima carmina
Carmina diſpoſitis neruis iuncta
Barbitos faciens ad lachrimas. Numeri flebiles.

M.

MACIES.

Oſſa tegens.

MACVLA.

Nigra.

MAGIA.

Magicum os
Magica potentia linguæ
Magica arma, magicæ fraudes, artes magæ vel magicæ
Herbæ cantatæ, pallentes, pollentes
Medicamen triſte
Carmen magicum, auxiliare
Hecateïa carmina

Gra-

Gramen Lethæi ſucci
Validi ſucci
Hecateidos herbæ ſucci
Secretæ artes
Artes Aeææ, Carpathijq́ſenis.
TIB. *Dij magici*
Miniſterium magicum
Stridor, nodus magicus
Auxilia magica.
PRO. *Carmen magicum*
Certamina muſæ magicæ
Lingua magica.

MAIESTAS.

Comis, non oneroſa, veneranda.

MALAE.

Virides.

MALVM.

Mala Troianis non leuiora malis
Malorum ſumma, ſeries, nouitas, moles, leuamen
Magnum, vetus, non leue, potentius arte, fatale, funeſtum
Perpetuum, humanum
Mala multa, demta capiti.

MALVS, in naui.

Altus, teres, rigidus.

MANDATA.

Iuſſa, monita
Lingua mandantis
Mandata latentia, recentia, parua.

MANES.

Vmbræ, animæ
Vmbra leuis, lubrica, immitis, ſenilis
Animæ fortes
Inanis imago
Manes ſtygij, feri, imi, paterni.
TIB. *Vmbræ leues, luridæ.*
PROP. *Manes triſtes, muti.*

MANVS, pro cohorte.

Impia,

Impia, magna.

MANVS.

Digiti, artus, pro manu.

Dextera, læua, ſiniſtra, alterna

Rigida, dura, fida, fortis, virilis, ſtrenua, valida, præualida, non timida

Armata, apta clypeo, victrix, inuicta, facilis ad bella

Mollis, tenera, infirma, debilis

Blanda, lenis, placida, manſueta

Tremens, tremula, trepida

Pauida, timida, virginea, fœminea

Languens, languida facta

Sacrata, ſancta, caſta, pura, ingenua

Gentilis, externa, barbarica

Amica, nota, iuncta, cognata, patria

Tentans, proterua, audax, temeraria

Læta, mœſta, triſtis, attonita

Magna, inſolita, longa

Funeſta, hoſtilis, immanis, ſæua, crudelis, impia

Sanguinea, cruentata, ſparſa cruore, ſanguinolenta morte

Artifex, docta, lanifica

Scabra, calloſa, vrens

Domina, ſerua, vincta, ſollicita

Pallens, polluta, ſacrilega, fallax

Honorata, formoſa, nuda, gemmis conſpicua

Inuita, prompta, pigra, celeris, veſana, demens, rapax, auara, auida

Adducta, ſtricta, conſtricta, extenta, iniecta, ſubmiſſa, ſuperpoſita

Falcifera, ærifera, armifera, ſceptrifera

Prænſans, captans tactus

Læ-

Laſſa plangendo
Laſſa pondere catenæ
Studijs irata
Immunis cædis
Saucia facta telo
Manus latè iactatæ
Poſt terga retorta
Romuleæ, Mauræ, Herculeæ.
TIB. *Solers, caua.*
PROP. *Pura, tenera, niuea*
Infecta ſanguine
Laſſa, grauis, heroa.

MARE.

Diues aquis
Gurges cœruleus
Salum profundum
Ponti triſtis imago
Murmura ponti
Immenſa licentia ponti.
Vltima ponti
Ponti quâ plaga læua iacet
Pontus profundus, immenſus, altus, apertus, vaſtus, ingens, latus
Liquidus, cœruleus
Tumens, tumefactus, ſæuus, aſper
Tumidus fluctibus
Gelidus, vſtus frigore, duratus frigore, glacie concreſcens
Campus liberioris aquæ
Campi latarum aquarum
Fluctus celſi, vndarum incurſus
Vnda grauis, vndæ grauis ſæuicia
Aquæ compoſitæ, placidæ. Aquæ pelagi, vndæ pelagi
Pelagi ſæuicia
Aquæ æquoreæ, vndæ æquoreæ
Aequoris aquæ tumeſcentis. Imber æquoris
Viæ æquoreæ
Aequoris vnda, Fragor æquoris
Aequor motum, rapidum, minax, ventoſum, inſanum, inimicum. Ferum rabie

Concitum ventis, tumens vento, nigreſcens ventis, agitatum fluctibus
Anguſtis incluſum cornibus
Curuum, diductum
Latum, longum
Placatum, pacatum, mobile
Euictum, difficile, durum
Aequora firma, aſilientia, orba ſolibus
Aequora medias cingentia terras
Strata æqualiter vnda
Neptuni ventoſa potentia
Profundi gelidi frigora
Profundi iactati forma
Stagnantis vnda maris
Aeſtus maris ſecundus
Vaſti maris profundum
Ira maris
Cœrula forma maris
Maris aqua, via, vnda
Mare magnum, turbatum, indomitũ, iniquũ
Quod ventis agitatur, & vndis
Sollicitum feruet aquis
Tranquillum, tutum, tractabile nanti
Dubium, mutatum
Geminum, vtrunq;
Liquidum, tremulum, cauum, veliuolum
Amphitrite, pro mari.
Portubus orbum
Vndæ Heſperiæ
Vada maris Libyci
Vnda Caryſtia
Aequora Afra
Adriacum latè patens
Ionium capax
Mare Aegeum
Aqua Myrtoa.
TIB. *Furor maris*
Aequor vagum
Mare Eoum.
PROP. *Pontus veſanus*
Salum rubrum
Mare gemmiferum
Carpathium, Hircanum.

MARITVS.

Vir

Vir legitimus , fidelis , ſimplex
Viduus, ademptus , caſus
Simplicitas viri
Coniunx debitus , verus, magnus
Meus , tuus , pro maritis.
Maritus cupidus, cautus, incautus, indignus
Periurus, fallens
Fortis, lentus
Grauis vxori, durus, ruſticus.

MARMOR.

Corpus marmoris
Marmor purum , niueum, nouum
Parium, Mygdonium
Scinduntur Pariјs qualia ſaxa iugis
Marmore tectum, claru͂.

MATER.

Parens, genitrix
Digna fauore nati
Sæua in natum
Pia, bona, caſta, pudica, clara, formoſa
Cara , dulcis , felix , fœcunda, conſpicienda
Digna viro , nato
Miſera, ſuperba , barbara, parum felix
In partus acerba
Vlta virum
Orba dicta.
TIB. *Mater ſtudioſa natæ.*
PROP. *Dulce caput.*

MATERIA.

Iocoſa , ingenioſa
Conueniens modis
Apta numeris
Felix in carmina
Exuperans vires.

MATRIMONIVM

Lecti ſocialia iura.
TIB. *Gaudia vitæ.*
PROP. *Fœdera incorrupta lecti.*
Vide, *Coniugium.*

MATRONA.

Animi matrona virilis

Docta, pudica, rara
Rigida, temeraria, ſtudioſa ſiniſtri.

MEDICAMEN.

Docti medicatus
Medicamen incertum, triſte, forte.

MEDICINA.

Ars Phœbea, Apollinea
Ars Machaonia
Succi Machaonij
Opes Pæoniæ
Ars Pæonia
Ars medica, ars medendi
Artes medentum
Validum Apollineæ medicamen prolis.
PRO. *Lenis.*

MEDICVS.

Medens
Ferens opem ægro.
TIB. *Manus medicæ.*
PRO. *Artifex morbi.*

MEDVLLA.

Tenera, tenuis, alba.

MEL.

Flauum, aureum, ſplendidum
Conditum, poſitum in ceris
Repertum quercu
Mella humentia, thymi redolentia flore
Liquata expreſsis fauis
Atticum, Gnoſsicum, Calydneum.
TIB. *Dulce.*

MEMBRVM.

Feſſum, ægrum, frigidum, languidum, languidius roſa
Pallens, pallidum, pallidius cera
Diuulſum, ſparſum, conſumptum
Saucium, cæſum
Viuens, præmortuum, naufragum
Segne, ſtrenuum
Molle, dulce, dignum, aptum
Titubans vino, tremens

Mem-

Membra madida
Præcipitata thoro.

MENDACIVM.

Vanus ſermo, vana verba
Vana vox, ficta vox
Blandæ mendacia linguæ
Linguæ gratia ficta
Mendacium turpe, prodigioſum.

MENDICI.

Qui tenent pontem.

MENS.

Memor, inoblita
Conſcia recti, recta, æqua, non iniqua, bona, ſana, caſta
Antiqua, noua, priſtina
Firmata, potens, inuicta
Interrita malis. Robora ſumens, viribus vtens
Ferens caſum
Segnis ad læticiam
Sollicita, ægra, mœſta, triſtis, tacita, tabida
Crudelis, ſcelerata, profana, verſa, peruerſa, auerſa
Placida, læta, compoſita
Tumida, infirma, attonita, confuſa, ſtulta, vecors, furtiua
Generoſa, ſublimis, anguſta
Facilis, rigida
Dubia, incerta, cupida, auida
Sacra, cœleſtis
A cura releuata
Aegra dolori, apta dolori
Indignata malis, mota malis
Valens corpore
Mentis ruina
Miſera mentis turbo
Felicia ſemina mentis
Non ſana ferocia mentis
Stolidæ ferocia mentis
Firma, in voto permanens
Intenta malis.
Opulentior auro.

MENSA.

Orbis menſæ
Non alti thori
Menſæ oppoſitæ, euerſæ
Splendidæ, altæ, feſtæ

Menſæ Thyëſteæ.

MENTVM.

Preſſum
Diſiectum in pectora.

MERCES.

Magna, mutanda, fœminea
Merces officij
Plenior officio
Minor labore.
TIB. *Externa*
Quas mittit diues
Panchaia.

MERETRIX.

Meretrix profeſſa
Domina emax
Puella vulgaris
Turba meretricia
Certo cuiuis mercabilis ære.

MERGVS.

Nomen manet, quia mergitur æquore
Spacioſum in guttura.

MERITVM.

Meritorum ſumma, meritorum autor
Meritum grande, vile.

MERVM.

Annoſum, liquidum, inſtillatum, fuſum, poſitum
Mero dubij.
TIB. *Securum.*
PRO. *Iſmarium, Methymnæum.*

MESSIS.

Humus reſecanda falce
Area diues. Opes congeſtæ
Meßis grauida, larga, iniqua agricolæ.

MESSOR.

Durus.

META.

Longa, nouißima.

METAMORPHOSIS.

Formæ mutatæ in noua corpora

Figuræ

Figuræ verſæ, variatæ
Species nouæ
Corpora mutata
Corpora transformia.

METVS.

Pauidus, gelidus, exanguis, trepidus, ſollicitus, cæcus
Magnus, geminus, paruus
Vanus, falſus, ambiguus, vacuus, ſuperuacuus
Virgineus, maternus, pius
Metus mixtus lætitiæ.

MILES.

Fortis turba caſtrorum
Vir pugnans, Delectus Martis
Senex miles
Miles numero præſtantior omni
Vtilis armis
Vincens hoſtem, animoſus in armis
Miles ſine pectore, mente iacens
Rudis ad arma
Fortis, generoſus, vetus, durus, diſcolor
Iuſtus, iniquus, feſſus
Saucius ictu, expoſitus
Tolerans ſitim, famem
Amicus caſtris
Gladios ſcutaq́ue habens
Arma gerens diuerſo in orbe
Pelignus, Auſonius, Martius.
TIB. *Miles ab Hetruſcis ſaucius aggeribus.*
Annoſus, braccatus.

MILITIA.

Militiæ labor
Præmia militiæ puluerulenta.

MILVIVS.

Ducens per aëra gyros
Nigro tergore.

MIMVS.

Iocans, imitans turpia.

MINAE.

Minantia verba
Ora minantia

o 3 *Minæ*

Minæ rigidæ, ingentes, aſſuetæ.

PROP. *Iuſtæ, ſæuæ, fœmineæ.*

MINISTRA.

Fida.

MINISTER.

Facilis.

MINIVM.

TIB. *Rubens.*

MOBILITAS.

Crebra.

MOENIA.

Ardua, alta, ingentia, celſa, ampla
Turrita, firmata turribus
Structa ſolido ſaxo
Creſcentia, latè patentia, ſtantia, lata
Parua, anguſta, exigua
Præterrita, peritura, inania, irrita, mota
Clauſa vallo
Concuſſa, diruta Marte
Nuda ducibus, plena viris
Finitimis inuidioſa locis.

MOLA.

Caua machina
Scabra, punicea, nigra, vacua.

MOLES.

Pondera molis
Munimenta molis
Natiua, manu facta, ingens, tuta, prærupta.

MOLIMEN.

Magnum, vaſtum.

MONETVLA.

Nigra pedes
Pennis velata nigris
Auis quæ diligit aurum.

MONETA.

Priſca, noua.

MONILIA.

Aurata, gemmata, longa
Suſpenſa à collo.

MONITVS.

Fidelis, occultus, cœleſtis.

MONS.

MONS.

Iugum montanum
Montana cacumina
Iuga montis iniqui
Anceps montis acumen
Tumuli vertex
Montis vertex
Obex fracti montis
Longus cliuus. Collis apricus
Ardua, ſumma montis
Mons ex alto in æquum deſcendens
Mons lapidoſus, ſaxoſus, incultus, ferus, ſolidus
Nemoroſus, ſacer, ſecretus
Altus, arduus, celſus
Tacturus ſidera.
TIB. *Montes gelidi, vmbroſi.*
PROP. *Vertex montis*
Cariturus arbore, nemoroſus
Montes pecoroſa palatia
Iuga muſcoſa.

MONSTRVM.

Monſtri nouitas. Monſtrum nouum
Monſtrum ferum, immane, minax, mirabile
Tyrrhena monſtra.

MONVMENTA.

Manſura, diuturna, perennia
Magna, potentia, rara, grata, publica.

MORA.

Tempora ceſſata, mora annua
Mora breue tempus
Minimum mora
Mora pœna grata
Mora vota amica
Mora tarda, ſegnis, longa, ingens, ignaua, annoſa, lenta, porrecta, immenſa
Parua, breuis, exigua, minima, damnoſa, obſtans, inuiſa
Iuſta, placida, dulcis
Varia, dubia, turpis
Libera, pulſa, demenda.

TIB. *Ficta.*
PROP. *Sollicita.*

MORBVS.

Immedicabile malum
Semina morbi
Morbus ſubitus, modò naſcens, grauis, exanguis, iners.

MORES.

Cœleſti pectore digni
Sine crimine. Labe carentes
Non ceſſuri niſi Dijs
Heroibus æqui
Boni, pudici, rari
Mendoſi, mali, feri, rigidi, rabidi.

MORS.

Rogus, excidium, interitus, fatum
Lethum triſte
Frigus lethale
Lethalis hiems
Hora nouiſſima
Dies vltima, ſumma
Suprema funera
Nox æterna, perennis
Auidi triſtia iura dei
Rigidum ius mortis
Ineuitabile ius mortis
Mortis timor
Mors inopina, optata, matura, immatura
Tarda, properata, celeris
Acerba, grauis, ſæua, cruenta, lugenda, inuidioſa
Gelida, atra, cœrulea
Non diſcreta, bis patienda
Conueniens vitæ
Manu facta
Mors finis amorũ, mors pœna rapinæ.
TIB. *Hora ſuprema*
Tenebris mors adoperta caput
Via lethi
Lethum repente, pro repentino.
Mors atra, rapax, dira, immitis, tergemina.
PRO. *Dies extremus*
Hora funeris
Nox longa

Tene-

Tenebræ extremæ
Exitus non inhoneſtus
Mortis conditio
Mortis iter immaturum
Mors amara, ſera, inhoneſta.

MORSVS.

Dentis nota
Morſus acris, lacer, ferus, funeſtus.

MORTVVS.

Defunctus, frigidus
Letho relictus
Morte ſolutus
Vacuas dilapſus in auras.

MORA, pro fructu.

Excuſſa rubetis
In duris hærentia mora rubetis.

MORVM.

Luctibus apti fœtus
Poma contactu nigra
Sanguinis purpureo tincta cruore.

MOS.

Mos gentis, ſolitus, patrius, vetuſtus, priſcus, mirus.
PROP. *Ritus à priſco conditus æuo.*

MOTVS.

Facilis, ſolitus, ſubitus, aſsiduus.

MVGITVS.

Os bouis. Sonus conueniens ad formam tauri
Mugitus raucus, dirus, luctiſonus.

MVLLVS.

Tenui ſuffuſus ſanguine.

MVNDVS.

Magni primordia mundi
Triplicis confinia mundi
Orbis immenſus, ignotus, domitus, pacatus, vltimus
Diues, capax, magnus, vaſtus, immenſus, triplex, triformis

Altior aquis
Cardo mundi.

MVNVS.

Datum, donum
Ingentia data
Feralia dona
Munus grande, magnū, amplum, diues, memorabile, precioſum. non leue, delicijs aptum
Leue, paruum, exiguum, inane
Promiſſum, promiſſis vberius, pactum cum plena fide
Naturale, cœleſte
Gratum, acceptum
Triſte, ferale, funeſtum
Irritum, inutile, plenum timoris
Vulgatum, commune, dilatum
Solenne, votiuum
Funebre, ſupremum
Munera regum
Muneris arbitrium
Carens damnis.

TIB. *Paruum, gratum*
Munera Alcinoi
Captus muneribus
Donis corruptus.
PROP. *Munera cœleſtia*
Victus, emtus muneribus.

MVRENA.

Ferox, lubrica
Ardens auratis notis, Teretis ſibi conſcia tergi.

MVREX.

Tyrius, Getulus.
TIB. *Sidonius.*

MVRMVR.

Raucum, horrendum, longum, ferum
Lene, exiguum, tenue, inane, incertum, malum, parua murmura vocis.

MVRVS.

Coctilis, humilis, breuis
Turritus, pulſatus ab hoſte.

MV-

MVSAE.

Vox facunda Camœnæ
Vatum nomina
Chori Pierij
Gratia Pieridum
Muſa vocata, hoſpita, locuta, vera
Damnata, rea criminis, inſignis vicijs
Contenta theatro
Innixa cothurnis
Cum ſocco leuis
Index malorum
Subdita iudicio.

Vide, *Muſæ*, libro priore.

MVSCVS.

Mollis, virens.

MVSTVM.

Nouum, feruidum.
TIB. *Pingue, candidũ*
Pede veloci preſſum.

MYRRHA.

Pinguis, fulua, tepida, bene olens
Manantes arbore guttæ
Lachrimæ cadentes
Lachrymata cortice myrrha
Myrrha ſtillata cortice
PRO. *Myrrha Orontea.*

MYRTVS.

Myrti ſilua
Myrtus viridis, nigra, bicolor
Bicoloribus obſita baccis
Litorea, metuens frigora
Paphia.

N.

NABLIA.

Genialia.

NARCISSVS.

Narciſsi ſine cortice bulbus.

NARDVS.

Liquida
Lenis nardi ariſta.

NARIS.

Caua, panda, acta retro
A fron-

A fronte remiſſa.

NATALIS.

Candidus, bonus
Tempus natale
Natalis annus.

NATATOR.

Iuuenis natans
Iuuenis tumidarum victor aquarum
Aptus placido dare verbera ponto
Vectus per euicta æquora
Piger ad nandum, Magnus ſpretis vndis
Metuentior vndæ
Iuuenem ſuperare Palæmona nando
Natans nudus, cautus, lentus, laſſus, temerarius.

NATATIO.

Copia nandi
Iter graue, via æquorea.

NATVRA.

Vis naturæ
Potens, difficilis, edax
Natura potentior
Fœdus naturæ
Manus naturæ artifices
Natura rerum
Rerum natura nouatrix.

NAVALE.

Longum, cauum, ſiccum, aptum carinæ.

NAVFRAGVS.

Actus in aquas
Iactans bracchia
Horrens aquas.

NAVIS.

Pinus. Pinea texta, Pinea tecta
Orbata præſide pinus
Trabes
Trabes curuatæ
Ratis texta. Rates victrices, pronæ, dubiæ, conditæ portu
Turbæ vix ſatis, vna ratis
Laceræ naufraga membra ratis
Ratis profuga, veliuola, ſecans

ſecans vndas, caua
Egreſſa, incolumis, eiecta
Lacera, quaſſa, quaſſata, percuſſa, concuſſa
Tarda, laborans, cita, picta, cærata
Carina panda, incurua, velifera, picta
Feſſa, celer, ignaua
Obruta aquis
Quaſſa membra carinæ
Puppis adunca, recurua, concaua, alta, ærata, fauſta
Rapida, concita puppis aqua
Hoſpita, peregrina
Incluſa gelu, lacerata fluctibus
Currens aqua
Fundata carina
Inexperta, fracta, merſa
Itura per ambiguas vias
Arte laborata
Prora recurua
Vincula proræ
Cymba adunca, concaua, obruta ventis
A ventis acta phaſelus
Pontus. Claßis volucris
Nauigium, cortex
Officium nauis, mœnia nauis
Nauis timida, ſtrenua
Deducta æquore difficili,
Inſtabilis, acta, iactata, du[illegible]a
Præfixo concita roſtro
Propulſa, iens, cita
Vetus, modò facta
Ferens procellas
Viciata teredine
Imbre ſoluta
Extans aquis, aquis carens
Merſa, obruta, lacera
Portu carens
Nauis Auſonia.
TIB. Ratis leuis, inſtabilis
Puppis cita.
PROP. Ratis curua, tarda
Carina velifera, moles pinea
Phaſelus coronatus
Cymba fugax
Nauis putris.

NAVI-

NAVITA.

Ratem qui temperat
Præſes nauis. Rector nauis
Regens ratem
Auriga, dans vela naui
Nauita cautus, ſollicitus, audax, Victus pallore.

NEBVLA.

Nata, volucris.

NECTAR.

Aqua nectareæ
Dulce, cœleſte
Nectar odoratum.

NEFAS.

Capitale.

NEMVS.

Gelidum, vmbroſum
Denſum ilice; denſum arboribus
Atrum piceis, atrũ frondibus ilicis
Vix illud radijs ſolis adire licet
Nemus Parthenium.

NEPOS.

Paruus, charus
Dignus auo, patre
Seri nepotes.

NERVI.

Equini, rupti, diſpoſiti.

NIDVS.

Tecta
Luteum opus.

NIMBVS.

Auſtralis, hiemalis, terrificus.

NITOR.

Inſolitus, domeſticus, diurnus.

NITRVM.

Radens tubera
Nitri ſpuma rubentis.

NIX.

Mole rotata
Iactata ſub Arcto
Tenera, pura, non calcata, caduca, gelida, bruma-

brumalis, verna
Zephyro victa, Sole ſoluta
Zephyris & ſolibus icta
Sole madens
Miſta imbre
Sithonia, Parrhaſia.

NOBILIS.

Origine clarus, nobilitate potens.

NOBILITAS.

Nobilitas orta, ingenita, adoptiua, tecta, ſimplex, ingeminata.

NOCTVA.

Palladis ales
Noctis auis.

NODVS.

Connexus.

NOMEN.

Magnum & memorabile nomen
Auguſtum, clarum, ingens, grande, ſublime, altum, venerabile, præſtans
Plenum titulis, generoſum, regium
Grandius ingenio
Loco maius
Antiquum, priſcum, vetus. Antiquius vrbe
Aeternum, perpetuum, indelebile, inextinctum
Cæſurum nullo tempore
Fugiens rogos
Fulgens inter gentes
Quod terras omnes implet
Ex vero poſitum
Vanum, inane, fictum, falſum, demotum
Occultatum, non tutum
Sub pedibus iacens, depoſitum
Specioſum, ſitum, felix, gratum
Optatum, mite, carum
Dictum lyra
Mutatum, nouum, aptū, lectum, repetitum, dictum, datum
Deforme, malū, inuiſum

Signa-

Signatum pectore memori
Timendum ipſo ſono
Maternum, cognatum
Nominis onus, menſura, nouitas.

NONAE.

Sacra
Dies qui nono ſemper ab orbe redit.

NOTA.

Vera, certa, ſcripta, obſeruata, exul
Mendax, ambigua
Furtiua, arcana, tacita
Pauida, grandis, exacta.

NOTHVS.

Viciati pondera ventris
Veri crimen onusq́;
Furtiuum onus
Parum fauſti miſerabile pignus amoris.

NOVERCA.

Terribilis, ſeuera, ſæua, infida, ſcelerata, dira
Sæuiens in partus
Læta vitæ labe alterius.
PROP. *Cauta.*

NOVITAS.

Mira, grata.

NOX.

Imago noctis
Tempora noctis
Silentia noctis
Noctis pars prima
Noctis pars maxima peracta
Iter noctis extremum
Noctis amicior hora
Tenebræ pruinoſæ
Frigora noctis
Noctis equi
Noctis vmbræ
Nocturnæ vmbræ
Cùm Phœbus latet
Nox reuerenda tenebrarum ſpecie
Nox humida, pruinoſa, rore madens, tacita, ſilens, arcana
Cæca, opaca, atra, nigra, denſa, inducta, longa, tar-

ga, tarda, ſpacioſa, horrenda, amara, triſtis, pernicioſa
Dubia, præceps
Aeterna, perennis, vltima, ſuprema, m edia heſterna
Peruigilata mero
Placidam redimita papauere frontem
Candidior die medio
Niter in nocte diurnus
Grata puellis
Inuita cœptis
Furtiua, vidua, ſperata, emerſa, præcipitata
Piata ſacris
Quanta fuit, acta per lachrimas.
TIB. *Obſcura.*

NOXA.

Triſtis, grauis, fatenda
Reperta, repulſa.

NVBES.

Cœleſtes, ætheree, bibulæ
Denſæ, piceæ, atræ, nigræ, ſpiſſæ, opacæ, obſcuræ, triſtes
Fluidæ, grauidæ, reſolutæ, pulſæ
Inoppoſitæ, inductæ, oppoſitæ.

NVBILA.

Indr[illegible]a caligo
Nubila humida, ſubeuntia, ſequentia, pendentia
Fuſca, micantia flamma.

NVMEN.

Silueſtre, montanū, fontanum
Verſum, læſum, iratum, offenſum
Magnum, cœleſte, ſocium, non leue, præſens
Pronum, mite, amicum, bonum, adorandum, placabile
Surdum, pernicioſum, triſte
Publica numina, Numina iurata
Habitantia ſedibus altis
Vis numinis.

NVMERVS.

Par, impar, aptus
Indocilis, aſſuetus.

NVNCIVS.

Verus
Fidus miniſter ſermonum
Fidiſſima nuncia vocis.

NVPTA.

Pudica, proba, dilecta, callida
Conueniens marito.

NVPTIAE.

Pacta, tæda, tædæ ius
Fax ſolennis
Lux iugalis, hora iugalis
Tempus nubendi
Coniugij tempus, Thalami fœdus
Dies charis optata parentibus
Vide, *Matrimonium.*

NVRVS.

Inuiſa, bona, digna ſocero.

NVTRIX.

Anus conſcia
Nutrix longæua, ſedula, chara.

NVX.

Fructifera
Iuncta via.

O.

OBEX.

Firmus.

OBLIVIA.

Cæca obliuia mentis.

OBSCOENITAS.

Dicta obſcœna
Certa probra.

OCCASIO.

Tempora apta, idonea
Commoditas.

OCCASVS.

Occiduus ſol
Occiduæ aquæ, occiduum litus

Heſpe-

Heſperiæ partes, axis Heſperius
Heſperius orbis regis Atlantis
Tarteſsia litora.

OCEANVS.

Pater, ſenex, magnus
Mare refluum
Latam Nereus cœrulus ambit humum
Qui terram liquidis, quâ patet, ambit aquis
Omne latus terræ cingit mare.

OCIVM.

Molle, ignauum, ſegne, diſcinctum
Securum labore
Liberum, tutum, amarum, infelix.

OCVLVS.

Acies oculorum
Recta, obliqua
Luminis arctior orbis
Lumina caua, humida, vigilantia, feſſa, laſſa
Torua, crudelia, perfida, immota, inexpleta
Flammea, lurida
Fixa in vultus, Fixa humo
Defixa in gremio
Plena pudoris
Lacrimoſa vino
Placida victa ſopore
Succumbere neſcia ſomno
Natantia lumina morte
Lumen ademptum, cæcum, Lux adempta
Luminis orbus
Oculi igne micantes
Fulgore micantes
Sideribus ſimiles
Quib. ignea cedunt ſidera
Vdi, humentes
Stantes, deiecti, modeſti, morati, mites
Iniqui, prophani, ſuperbi, proterui, torui, immites, hoſtiles, inuiti
Comes, molles, melle dulciores, inſtantes, labentes, lacrimare coacti
Oculi limi, arguti, teneri

Diuerſa tuentes.

ODIVM.

Atrox, inexorabile
Falſum, iniquum, collectum, quæſitum
Odia precioſa
Conſtantia magno.

ODORES.

TIB. *Quos tener è terra Diuite mittit Arabs.*
PRO. *Arabum de gramine odores.*

OFFICIVM.

Genus officij dulce
Officium pium, quietum, notum, deuotum
Triſte, inutile, nouum, datum, commune
Officia carmine facta
Infixa medullis
Officijs virilibus aptus.

OLEA.

Cœrula, baccifera, bicolor
Frondes Actiacæ
Palladis arbor
Sinceræ bacca Mineruæ.

OLEASTER.

Baccis amaris.

OLEVM.

Palladij flauæ Mineruæ latices
Oleum pacale labens
Pinguis pallas.

OLIVA.

Fœtus oliuæ
Semper florens
Pinguis, grauida, nitida, canens, albans
Mitis, pacata, popularis.

OMEN.

Certum, verum, fauſtum, felix, lætum
Malum, ſiniſtrum, triſte, dirum, infauſtum
Adiectum plauſibus.
TIB. *Omina dira*
Signa triſtia.
PRO. *Candidum, funeſtum.*

ONVS

ONVS.

Creſcens, maturum, nouum, graue, pergraue, infelix
Leue, dulce, venerabile, pium
Vaſtum, grande, maius viribus
Impoſitum, expletum
Onus baliſtæ pulſans mœnia.

ONYX.

PROP. *Murrheus.*

OPES.

Irritamenta malorum
Animi irritamen auari
Opes magnæ, largæ, nimiæ, munificæ, magnificæ, immenſæ
Exiguæ, modicæ, paruæ
Quæſitæ arte, malè quæſitæ, inuentæ ſanguine
Amiſſæ, detractæ, abſumptæ, raptæ, ereptæ
Antiquæ, veteres, patriæ
Congeſtæ, fundatæ
Indelibatæ, incuſtoditæ
Iliacæ, Phrygiæ, Hetruſcæ.

TIB. *Opes regum*
Magnæ, partæ
Quas terrarum ſuſtinet orbis.

PROP. *Laomedontis opes*
Pactoli quas parit humor opes
Opes exhauſtæ, excultæ.

OPPIDVM.

Foßis cinctum.

OPVS.

Cœptum, incœptum, electum, ſolidum, propoſitum, creſcens, remiſſum
Exiguum, leue, breue
Magnum, graue, grande, forte
Clarum, nobile, conſpicuum
Rude, imperfectum, arcanum, properatum, rarũ, ablatũ incudib.

Mortale, æternum, ſacratum
Sculptile
Paratibus impar.
TIB. *Opes regum*
Artis opus rara.
PROP. *Opus parum cauti pectoris.*

ORA.

Ignota, extrema, ferox.

ORACVLVM.

Sors fato aliquem deſignat iniquo
Oracula ſacras reddentia ſortes
Fatalia verba carminis
Iuſſa Deûm. Reſponſa Deûm
Cœleſtia monita, monita certa
Fatorum arcana, ſortes obſcuræ
Anguſtæ magna oracula mentis.

ORATOR.

Facundus, audax
Romanæ facundia linguæ
Vtilis trepidis viris
Miſſus ad aures.

ORBIS.

Vltimus, extremus
Ingens, maximus, immenſus
Tortus, pendens
Plenus, vacuus
Celer, non ſtabilis, dubius.

ORCVS.

Formidabilis.
TIB. *Luridus.*

ORNATVS.

Cultus diues
Paratus largi
Delitiæ nouæ.

ORTVS.

Aurora, Eos
Radijs iuga ſubdita matutinis
Eoæ partes
Eous orbis.

ORTVS & OCCASVS.

Vtraq;

Vtraq; domus ſolis.

Os, Oris.

Oris nitor
Cauum, patulum
Album, candidum, nitidum, niueum, roſeum, egregium
Malè odoratum, grauis oris odor
Os dulce, blandum, fauens, placatum, facile, placidum, compoſitum, molle, tenerum, infans, puerile
Raucum, ſonans, clamans, mutum, ſilens
Arens, ſiccum dolore: durum, hirtum
Indignans, fulmineum, minax, ferum, inimicum
Deforme, ſqualens
Liuidum factum digitis, aſperum factum
Pudibundum, pictum rubore, miſto rubore ſublucens
Trepidum, tremens, timidum, miſerum, triſte, ſollicitum, gemens
Cœleſte, ſacrum, æquiparans deos
Facundum, diſertum, doctum loqui
Fictum, dubium, mentitum, falſum
Reuelatum, tectum
Magnum, animoſum
Paruum, deficiens
Humidum, madens fletu, reſolutum lachrimis
Diuerſum, verum
Impreſſum, ſolutũ, auerſum, infidum, hebes
Pallidum, mortale
Supremum, moriens
Tutum à digitis
Ora adunca boum
Ora minora meritis
Cincta comis, tecta comis

Os, Ossis.

Membra ſparſa
Oſſa ingentia, humana
Laſſa, feſſa, preſſa
Arida, dura, impia, minitantia

 Confu-

Confuſa, nuda, extrema, intima
Humo condita, ſubito malè tecta ſepulchro
Oſſa inhumata, oſſa lecta, oſſa ſemper verenda
Lachrimis perfuſa fidelibus.

OSCVLA.

Irrita, non peruenientia contrà
Properata, repetita, iuncta, rapta, malè rapta
Luctantia, miſta ſonis, non dura
Blanda, apta, apertà, improba, preſſa
Dura, rara, frigida
Suprema, ſumma
Quale dat fratri germana
Quale amica fert viro
Oſcula dijs magnis per mare digna peti
Oſcula ſororia, puellis grata.

OSTREA.

In conchis tuta.

OSTRVM.

Sidonium, Tyrium
Concha Sidonide tectū.
TIB. *E' rubro lucida concha mari*
E' rubro concha Erycina ſalo
Erythræo legitur quæ littore concha
Quæ ſub Tyria concha ſuperbit aqua
Oſtrini colores.

OVA.

Non acri leuiter verſata fauilla.

OVILE.

Tepidum, plenum, incuſtoditum.

OVIS.

Lanigeri greges
Bidentes
Lanigeræ pecudes, lanigerum pecus, placidum

dum pecus
Pecus pauidum, infirmũ
Natum in tuendos homines
Pecus, quæ ſe contexit ouili
Semimas ouis
Ouis clauſa
Conſpicua vellere
Placida, timida, pauida, improba.
TIB. *Lucida, niuea*
Oues innumeræ.

P.

PABVLVM.

Molle, lætum, nouum.

PACTVM.

Falſa pacti formula
Verba humani pacti.

PALAESTRA.

Nitida
Vnctæ dona palæſtræ
Opus iuuenile.

PALATIVM.

Altum, ſacrum
Saxa nemoroſi Palati
Velatum ſertis.
PROP. *Aedes Apollinis Palatini*
Aurea Phœbi porticus.

PALATVM.

Tenerum, torpens, ignauum.

PALLA.

Aurea, ſuperba nitens
Rubor eſt in palla
Splendida multo auro.

PALLIVM.

Lapſum humero
Demiſſum terræ.

PALMA.

Viridis, tremula
Victoris præmia palmæ
De qua pariens arbore nixa Dea eſt.

PALMES.

Grauidus, tener
Latius.

PALVS.

Madida, liquida, pigra
Vndæ paluſtres
Miſta ſale palus.
PRO. *Tacens aqua.*

PANIS.

Toſtæ fruges
Toſta hordea
Ceres mollita
Cerealia munera.

PANNVS.

Tinctus ferrugine.

PAPAVER.

Comæ papauereæ
Fœcundum, lene, tritum
Soporiferũ, cauſa ſomni.
Summa papauera.
PROP. *Purpureum.*

PAPILLAE.

Forma papillarum
Papillæ tumidæ, habiles.

PALLOR.

Gelidus, luridus, trux
Tacitus, inductus
Buxo ſimilis.

PARENTES.

Commune parentis nomen
Mite parentis ingenium
Cara parentis ſimulachra
Sanguinis auctores
Parentes caſti, veteres, chari, faciles, placidi
Parens parum felix
Dubius, deſertus, ſaluus, læſus, profugus
Veniæ paratus
Ignarus culpæ.

PARIES.

Domus communis vtriq;
Textus vimine.

PARS.

Prima, vltima, extrema, diuerſa
Dextra, læua
Grauis, virilis
Iuſta, ficta
Magna, parua, exigua
Partes geminæ.

PAR-

PARTVS.

Semina matrum
Nixus maturi
Dies partus. Partus recentes
Feri, remorantes, acerbi.

PASCVA.

Herboſa, læta.
TIB. *Bona.*

PASSVS.

Celer, lentus, tenax, tacitus
Ambigui paſſus.

PASTOR.

Armenta gregesq; obſeruans
Armenti cuſtos
Armenti, pecoris magiſter
Mulcens oues
Saxo reſidens
Incumbens, nixus baculò
Pater Appulus.
TIB. *Vagus, lentus.*

PATER.

Nomen patris charum
Pater durus, ferus, ſæuus, ferox, truculentus, violentus
Mitiſſimus, optimus
Grandæuus, ſenior, viuax
Charus, cultus
Fortis, magnus
Meritus, diues.

PATIENTIA.

Mens non iniqua
Libera, placida, longa.

PATRIA.

Domus patria, Terra ſua
Patrij penates, lares, ortus
Patrij montes, agri, muri, dij
Patriæ fines, ora, ſedes, arces
Patria regna, tecta
Patrium penetrale
Patria terra, paterna terra
Terra, in qua quis eſt natus
Solum natale

Nata-

Natalia rura
Nomina chara patriæ
Conſors patriæ
Patria tuta, ſecura, florens, beata.
PROP. *Lares patrij*
Regna paterna.

PATRIMONIVM.

Opes patriæ.
TIB. *Diuitiæ & fructus patrum.*

PATROCINIVM.

Mite.

PATRONVS.

Tuens cauſam.

PAVO.

Pictus, ſuperbus, laudatus
Ales, auis, volucris Iunonia
Quæ cauda ſidera portat.

PAVPERTAS.

Leuis, nec iniqua mente ferenda
Perpetuò inops ſenecta.

PAX.

Pacis opes, leges, artes, pignus
Pax comptos redimita capillos Frontibus Actiacis
Pax concors, mitis, placida, candida, ſerena, culta
Auguſta, libera, fidelis fraterna.
TIB. *Candida, alma.*
PROP. *Compoſita.*

PECTEN.

Vallum pectinis
Pecten rarus, Cythereius.

PECTVS.

Mollicies pectoris
Pectus molle, placidum, nudum, apertum
Rigidum, ſeuerum, durum, indignans
Durius ferro, adamantinum
Gelidum, frigidum, frigore

gore aſtrictum

Agreſte, ſtultum, lentũ, inuidum, iners, rude

Sublime, cœleſte, caſtum, ſerenum, forte, generoſum, non fœmineum

Ingenioſum, ſtudioſum, facundum, inſtructũ. Pigrum *ſitu*

Magnum, firmum, latum

Memor, conſcium, admonitum

Vacuum, viduum amoris, ſecurum

Caſtigatum, anguſtum

Seruum vicijs, ſuppreſſum vicijs

Sceleratum, viciatum

Pauidum, mœſtum, luctans, anxium, dolore aſtrictum, inexpugnabile, lugubre, laniatum, tortum, miſerum, moriens

Auidum, cupidum, mutabile, leue, fide orbum

Motum, ſæuum, ſanguinolentum

Inane ſanguinis atq; animi, ſiccum

Incluſis ignibus ictum

Vel puris niuibus, vel Ioue, vel lacte candidius

Curis exhauſtum, turbidius mari

Pectora aduerſa, diuerſa, contraria, exercita

Fertilia lacte. Robore fulta

Stricta deli[illegible]. Clauſa ferro

Anxia vitæ, moribunda

Pectora diſtricta ſagitta

Pectora præcipitanda ſaxis.

TIB. *Horridum, ſaucium.*

PROP. *Non ſanum*

Parum cautum

Anguſtum.

PECVS.

Turpe pecus mutilum

Ruris opes

Pecus ratione carens

Placi-

Placidum lanigerum.
TIB. Exiguum.
PRO. Stolidum.

PELLEX.

Amica turpis
Lecti ſuccuba
Pellex candida
Barbara, aduena, dira
Metuenda marita.

PELLIS.

Exuuiæ
Spolium pecudis, leonis
Vellera leonis exuta coſtis
Pellis viloſa, hirſuta, atra.

PENATES.

Penates fidi
Auerſi, iniqui, inuiſi.
Vide, Penates.

PENETRALE.

Imum, patrium.

PENNA.

Tenuis, leuis, trepidans, infirma, volucris
Fulua picta
Iactata, iactanda, mota
Dura, horrida
Deficiens, lapſa.

PENSVM.

Intempeſtiua Minerua
Pallas melior
Penſa data, infecta, grandis, æqua.

PERDIX.

Garrula.

PERICVLVM.

Diſcrimen paruum
Pericula falſa, vera
Amara, grauia, ſæua.

PERTICA.

Longa.
PRO. Curta.

PES.

Pedis ſigna
Pedis forma
Pulſus pedum
Pes durus, ære ſolidus
Offenſus, turbatus, inoffenſus
Tener, marmoreus, aptus, verſus

Id noua membra factus
Celer, fugax, errans, dubius, rapidus, nudus, gypſatus
Gracilis, exiguus, humilis
Tardus, tacitus
Obliquus, incuruus
Longior altero
Vdus aqua prima
Stabilis, vagus, profugus
Malus, malignus, infeſtus
Thetidis quales vix reor eſſe pedes
Pes in porta offenſus.
TIB. Strepidus pedum
Pedes compreßi, inualidi.
PROP. Teneri.

PHALANX.

Plena, ſpoliata milite.

PHARETRA.

Telorum cuſtos, Grauis telis
Grauis, plena, capax, ſagittifera, picta
Leuis, exhauſta, euerſa, ſoluta
Scythica, Cydonia.
PROP. Pondus pharetræ
Gnoßia.

PHARMACA.

Succi purgantes pectora.

PHASELVS.

Fracta, à ventis acta.

PHERETRVM.

Lectus arſurus.

PHILOMELA.

Parua, mitis
Cecropis ales, Pandionis ales
Daulias ales
Clauſa cauea.

PHILTRVM.

Pallidum.

PHOCAE.

Magni.

PHOENIX.

Pius, viuax
Quæ reparat, ſeq; ipſa reſeminat ales
Nec

Nec fruge nec herbis, Sed thuris lachrimis, & ſucco viuit amomi
Vnica ſemper auis.

P I C A E.

Nemorum conuicia.

P I C V S.

Martia auis.

P I E T A S.

Vmbra pietatis
Pietas diſsimulata
Grata, mitis, ſpectata, vetus, conſtans, perpetua, hilaris, concors
Nota, ignota, ſalua
Laſſa malis
Pectore pulſa
Pietas Aeneïa.

P I G N V S.

Pignus vocis, pignora polliciti
Pignus carum, certum, ratum, poſitum
Leue, ingens, forte, fatale.

P I L A.

Tenuis
Celer, volans, fugiens.

P I L I.

Duri.

P I N V S.

Grata Deûm matri
Antennis apta ferendis
Succincta comas, hirſutaq; vertice
Annoſa, alta, acuta
Pineta ſuccincta.

P I R A T A.

Agili peragit freta cœrula remo
Qui malè quærit opes.

P I S C A T O R.

Moderator arundinis
Qui lina madentia ducit
Qui tegit paruis æra recurua cibis.

P I S C I S.

Nitidus, tortilis, ſaliens, pinniger, æquoreus
Natans

Natans aqua
Incluſus æquore
Ligatus glacie
Læſus ab hamo.

PISTOR.

Cerealia munera frangens.

PIX.

Atra, nigra
Illyrica.

PLAGA.

Nodoſa.

PLANCTVS.

Verbera cum verbis mixta.

PLATANVS.

Sterilem præbens vmbram
Alta, genialis.

PLAVSTRVM.

Stridens, ſtridulum, oneratum.

PLAVSVS.

Index lætitiæ.

PRO. *Fauſti ſoni.*

PLEBS.

Plebeius chorus
Vaga turba
Plebs humilis confuſa, media
Ingenua, pia.

PLECTRVM.

TIB. *Eburnum*
Lydium.

PLVMA.

Leuis, mollis, alba, cygnea.

PLVMBVM.

Fuſcum.

PLVVIA.

Nimbi denſi, graues
Aqua pluuia, cœleſtis
Vndæ pluuiales
Riui pluuialis aqua
Imber nimius, grauis effuſis aquis.
TIB. *Aqua gelida*
Imber cum multa aqua
Pluuiæ triſtes.

POCVLVM.

Cauum, plenum, inſidioſum
Lachrimis mixtum
Carcheſia mixta
Argentum, pro poculo.
Terra, Item:
TIB. *Fictile, de facili ludo*
Siccum, madens generoſo Baccho.
PRO. *Pocula nocitura*
Calix auratus
Crater auro, poëticè, pro ex auro
Curto vetus amphora cello.

PODAGRA.

Nodoſa.

POENA.

Genus miſerabile pœnæ
Nouum genus pœnæ
Pœna reperta
Pœna leuis, minor merito, parua
Grandis, grauis, triſtis, dolenda
Merita, debita, digna, lucroſa
Maniſeſta, perpetua, diuerſa
Par delicto, ſequens culpam
Dilata ad mortis tempus
PRO. *Sera, ſed ampla.*

POETA.

Vates. Pïeridum turba, gloria Pïeridum
Vates, Diuûm cura
Vatis habenæ
Muſarum purus Phœbiq́ ſacerdos
Apollinea clarus in arte
Vates canens
Magiſter doctrinæ
Conditor artis
Excultus ſtudijs
Numeris verba coërcens
Grandium ſonans, magna loquens
Doctus, ingenioſus, ſacer, integer, operoſus, lætus, tener

Veſa-

Veſanus, raptus, ſæuus.
TIB. *Caſtus*
Magnus, non humilis.

POLENTA.

Dulce, liquidum.

POLLEX.

Tremulus, robuſtus
Tener marmoreus.

POLVS βόρειος.

Conſpicuus.

POLVS νότιος.

Occultus.

POMPA.

Aurea, ſpectata, freques, eximia flebilis
Digna relatu.

POMPYLVS.

Comes ratium
Qui ſemper ſequitur ſpumas nitentes.

POMA.

Pomi effigies
Autumni pondus
Fœtus arborei
Dempti ab arbore fœtus
Mâla redolentia
Dura, matura, putrida
Niuea, nitida
Dulcia, acerba
Felici manu conſita, felicis
Legenda manu
Naſcentia, florentia, annua
Grauantia ramos, deducentia ramos pondere
Menſis non interdicta ſecundis
TIB. *Grande, dulce, modò natum*
Quæ nouus educat annus.
PRO. *Roſcida.*

POMVM AVREVM.

Fuluum aurum
Aurum volubile, nitidum
Pomum nitidum, Heſperidum.

PONDVS.

Leue, vaſtum, iners,

congeſtum , grauius iuſto
Non magnum, iuſtum
Paternum , charum.

PONTIFEX.

Pontificalis honor.

POPLES.

Firmus , neruoſus.

POPVLVS, multitudo.

Stulta pars populi
Gens diuerſa
Numerus virorum
Diuerſa populi de parte feroces
Populus ruſticus, artis ex pers, pauper.

POPVLVS, arbor.

Nemus Heliadum
Populeæ comæ
Populus alba, opportuna
Fluuiali conſita ripa,conſita margine ripæ
Nutrita populus vnda.

POLVS.

Antarcticus, Auſtralis
Læuus , gelidus, glacialis
Poli gemini.

PORCA.

Grauida, lactens, auida, bimeſtris.

PORTA.

Clauſtra portarum
Clauſæ munimina portæ
Cluaſa obice firmo
Aperta, patens, ærata.

PORTICVS.

Spacioſa , æquata humo.
PROP. *Porticus aurea*
Auleis nobilis
Vmbroſis columnis.

PORTVS.

Munitus aggere , tutus, infidus, iners.
PROP. *Placidus.*

POSTERITAS.

Bona, memor, ſera, perpetua.

POS-

POSTES.

Summi, alti
Duri, rigidi, ærati, aurati.
PRO. *Rauci.*

POTENTIA.

Magna, vaſta, longa
Romana.

PRAECONIA.

Vera, ſumma, magna.

PRAECORDIA.

Intima, dura, ferrea.

PRAEDA.

Tuta, parata, digna
Inanis, exigua
Sordida, barbara
Benigna, plena, ſanguine carens, mitis
Oblata, petita, relata
Fera, cruenta
Recens, noua, nouella
Conſtanter tenenda.

PRAELIVM.

Ferum, aſperum
Militiæ ſplendida facta.
PROP. *Prælia dura, nuda, clade pari, armigera.*

PRAEMIA.

Ingeſto digna, magna, grandia, ſumma, amara, inuidioſa, non indebita
Promiſſa, petita.

PRAESAGIA.

Longa, irrita.

PRAESIDIVM.

Grande.

PRAETOR.

Honoratus.

PRATA.

Area nitidiſſima. Area humida de guttis lenè ſonantis aquæ
Prata florida, viridia, graminea
Molle, nouellum, tenerrimum.
PRO. *Prata irrigua.*

PRECES.

Verba precantia, verba rogantia
Vox rogans, ſoni blandi
Preces iuſtæ, blandæ, piæ, bonæ, pudicæ, caſtæ
Sollicitæ, timidæ
Hoſtiles, variæ, finitæ.
TIB. *Molles.*
PRO. *Aſsiduæ.*

PRECIVM.

Leue, grande, non exile, petitum
Precium parcius
Dulce, triſte, iniquum.

PRINCEPS.

Doctus, iuſtus, mitis, lenitus
Ad præmia velox
Piger ad pœnas, victis parcens
Viribus vtens, Marte ferox
Vinci neſcius armis.

PRIVIGNA.

Inuiſum nomen.

PROBITAS.

Nota, teſtata, irreprahenſa
Materiam laudis habens.

PROCELLA.

Volucris, ſubita, præceps ima
Aduerſa, vaſta, minata, hiberna.

PROCELSVS.

Perennis.

PROCVS.

Dominus
Primus, inſtans
Turba luxurioſa
Turba temeraria
Copia procorum.

PRODITIO.

Infida.

PROGENIES.

Fortis, alta, bona, pia, regia.

PROLES.

Dulce onus

Digna

Digna parente, digna nominibus.
Vide, *Partus.*
Item, *Gemini.*

PROMISSVM.

Linguæ fœdera
Pignora polliciti
Verba polliciti
Polliciti conſcia templa
Promiſsi gratia, promiſsi fides
Cauſa promiſsi bene peracta
Promiſſa vera, tarda, inania.

PROMONTORIVM.

Saxum, ſcopulos, excelſum, brachia, pro promontorio
Moles natiua
Mons æquoreis reſiſtens aquis
Mons proſpiciens in æquor
Collis qui prominet in æquor
Cuius latus circumfluit æquoris vnda.

PRVDENTIA.

Magna, non dubia.

PRVINA.

Exceptæ lunæ de nocte pruinæ
Pruina cana, rorata, roſcida, vitrea.
PROP. *Matutina.*

PRVNA.

Generoſa
Nigro liuentia ſucco
Nouas imitantia ceras.

PSITTACVS.

Garrulus, loquax
Auis viridis
Pennis viridis
Smaragdos hebetans
Ales ſimulans crocum
Tincta gerens rubro punica roſtra croco
Ales miſſus ab Indis
Cui eſt humanæ vocis imago.

PVDICICIA.

Læſa, inuiolata
Nulla reparabilis arte.
PRO. *Iura pudiciciæ*
Damnoſa.

PVDOR.

Ruber roſeus, verecundus
Pudoris ſpolium
Fines pudoris
Purpureus, roſeus, tener
Turpis, miſer, ruſticus
Caſtus, virgineus, verecundus
Pulſus, profuſus, depoſitus, læſus, violatus
Magnus, formoſus, ſaluus, tacitus, timidus
Præſtans in ore
Victus amore
TIB. *Sanctus.*
PRO. *Pudoris fama*
Ingenuus, ſine lege.

PVELLA.

Perpetuum nata puella malum
Dulce puella malum
Nimium vaga turba puella
Puella formoſa, bella, tenera, culta, ornata, candida, niuea
Operoſa cultibus, compoſita, ſpecioſa
Facie præſignis, facie inſignis
Forma præſtante, laudatiſsima forma
Vna digna duas forma vincere
Minus formoſa, vilis
Compta comas, reſoluta capillos
Flaua, pallida, nigra, fuſca
Generoſa, longa, æquans Heroidas
Parua, breuis, habilis breuitate
Gracilis, turgida, plena
Verecunda, caſta, proba, ingenua, ſimplex, intacta, intemerata
Confuſa pudore
Oculos deiecta modeſtos

Sine

Sine crimine
Neſcia rerum
Rigidas imitata Sabinas
Rudis ad furtum Veneris
Dilecta, placita, laudata
Timida, trepida, pauida
Placita, blanda, mollis, non ruſtica
Ingenioſa, docta in carmine
Raras dotata per artes
Aſpera, dura, imperioſa
Turpis, laſciua, ſuperba, petulans, procax, audax
Peta, deformis, facie violenta
Credens, credula
Capta verbis, dolis, inſidijs
Fixa telis
Decepta fraude, parum prudens
Exoranda non capienda
Digna Ioue viro, Digna cælo
Digna cultu diuite
Digna labore peti, petita, repetita
Rapta, adducta
Pacta merito, nupta futura viro
Iuncta viro, nuptura viro
Sibi quam non vendicat alter
Sedula, hilaris, agilis
Irata, offenſa
Aegra, inualida, feſſa
Incerta ſalutis, peritura
Iurata, teſtificata Deum
Perfida periura
Cognita conſpecta
Impar thoro
Melior ſpecie, melior moribus
Leuior ſpeculo
Concepta de rupe.
PROP. *Antiqua, cana*
Rara, externa
Leuis, lenta
Recta, periura
Tenera candore, non ſtulta.

PVER.

Aetate & amore calentes
Puer formoſus, facie ſpectabilis
Incautis nimium temerarius annis
Non vtilis armis
Infelix, rudis
Furto conceptus
Impuræ matris prolapſus ab aluo.
TIB. *Puer tener*
Turba tenera puerorum
Multa callidus arte.
PRO. *Turba minuta*
Laſciuus.

PVERITIA.

Aetas infirma
Aetas mollis et apta regi
Anni molles, teneri, primi, pueriles
Primum æuum.

PVERPERA.

Grauida
Laborans vtero
Noua miles
Rudis ad partus
Gemellipara
Prolem enixa gemellam.

PVLLI.

Tenera proles.

PVLVIS.

Corpora puluis
Pulueris hauſti cumulus
Puluis immundus, ſordidus, turpis, niger
Inanis, leuis, ſiccus.

PVMEX.

Multicauus, exeſus
Natiuus, viuus, fragilis.

PVRPVRA.

Fulgens
Tyrij colores
Tyrius ſuccus
Tyrij paratus
Tyrium quæ purpura ſenſit ahenum
Tyrio murice palla ſatura
Saturata murice veſtes
Vellera medicata Tyrio aheno

Tincta

Tincta mari Sarmatico.

TIB. *Tincta Sidonio murice lana.*

PRO. *Oſtrini colores Purpura Pœna.*

PYRA.

Agger
Summa ſiluæ congeries
Extructa, accenſa, ſucceſa.

PYRETHRVM.

Flauum.

PYROPVS.

Flammas imitans.

Q.

QVADRIIVGES.

Sono, plauſu, fremitu calentes.

QVERCVS.

Patula, glandifera, ingens
Dura, grauis, decidua, caua, annoſa
Iouis arbor
Chaonis arbor
Sacra Ioui quercus, de ſemine Dodonæo
Annoſo robore quercus.

QVERELA.

Pia, iuſta, grata
Leuis, temeraria
Rara, multa, miſera
Expleta annis
Queſtus aniles.

TIB. *Mœſta, ſupplex, blanda.*

PROP. *Vox querula, Iurgia querula.*
Querela longa, ſæua.

QVIES.

Requies grata, blanda, dulcis, placida, petita
Secura, exigua, muta
Quæ reparat artus
Quæ membra feſſa nouat

PRO. *Mollis, iucunda, optata*
Dura.

R.

RA-

RADII.

Acuti,puri.

RADIX.

Medendi vtilis
Pigra, nigra, lenta
Recurua, torta, obliqua
Radix arborea.

RAMVS.

Spaciantia bracchia
Coma arborea, hirſuta, patula
Arboreæ frondes
Ramus patulus, opacus, altus, grauis, magnus, longus, frondoſus, plenus, bifurcus, laborans
Mutilatus, lapſus ab arbore
Adductus, curuatus ab arbore
Tener, recens, viridis, fulgens, paruus
Pandus autumni pondere
Curuatus pondere pomorum
Alumnus alienus,pro ramo inſitiuo.

RANA.

Viridis,mollis tergore.
PROP. *Turgens.*

RAPINA.

Inaudita, auida, inuidioſa.
Apta auido
Digna viro.

RASTRI.

Graues
Pecten rarum.

RATIO.

Rationis vſus.

RECESSVS.

Pulcher, marmoreus, tectus, longus.

REGIA.

Regia tecta, limen regis
Regia vaſta,celſa, diues, feſta.

REGIO.

Ora ignota

Ora,

Ora, tuta bello
Oræ, qua nulla beatior, felicior
Finibus immenſis vix obeunda
Terra barbara, diues
Abundans viris, equis
Regio dura, amara, longa, propinqua
Vltima mundi
Deuia à curſu
Fœta pomis & vuis.

REGNVM.

Pars regni
Sceptrum potens
Opes, Res, Rerum moderamen
Regnum magnum, ingens, longum, potens, latum, indeſertum
Iniuſtum, inamabile, ruſticum
Nobile, beatum, bonum
Vix ſatis aptum regi
Dotale, antiquum, proauitum, patruele
Minus aliis, minus viciis.

PROP. *Vetus, dirutũ, dulce.*

RELIGIO.

Priſca, antiqua.

REMVS.

Lignum ſulcans æquor
Remus pendens, demiſſus
Tardus, lentus, leuis, agilis
Remi ordinibus geminis.

REPVLSA.

Morte grauior.

REQVIES.

Vide, *Quies.*

RES.

Magna rerum molimina
Rerum inconſtantia
Res arcana, manifeſtæ
Priſca, noua, publica
Probata, cognita, obſeruata
Similis ficta, certa, anceps
Arbitrio dirimenda
Res malè iunctæ

One-

Oneroſa, ardua, aduerſa, miſera, dura, acerba, cogens, lapſa, læſa
Conſpicua, læta, conſule digna.

RES GESTAE.

Facta, labores, opera
Factis inclytus, maximus
Acta immania, ſegnia.
TIB. *Temporis priſci facta*
Humilis conditor actis.

RETIA.

Caßis laxata
Laxata foramina retis
Ducentia retia piſces
Rete fallens, nexum, cauum
Maculis diſtinctum.

RETINACVLA.

Torta, ſtupea.

REVERENTIA.

Decens, placido vultu.

REVS.

Reus ſqualidus, miſer, trepidus, confeſſus, infelix, mœſtus.

REX.

Rector
Sceptra tenens
Præſes rerum
Regium nomen.

RHOMBVS, Piſcis.

Adriaco mirãdus littore.

RICTVS.

Patuli hiatus
Rictus aperti, patuli, lati, modici
Fluidi ſanguine
Cerberei.

RIMA.

Tenuis.
PRO. *Caua.*

RIPA.

Margo deuexus
Riparum ſumma
Riparum iugum
Ripa, obliqua, fluuialis, limoſa, gelida, mollis, pendens

Tuta,

Tuta, ferox.
Educens ſalices.

RISVS.

Obſcœnus.

RIVVS.

Labens, lenis aquæ.

RIXA.

PRO. *Diſsidium*
Lites alternæ
Sobrius ad lites
Iurgia inſana, rixa turpis.

ROBVR.

Durum, validum, nodoſum
Fiſsile inutile, mollitum, labefactum
Innata rupibus altis robora
Fundatura naues.

ROGVS.

Flammæ rogi
Flammæ rogales
Rogus paratus, ſtructus, extructus, altus
Arſurus, accenſus, extinctus
Rapidus, auidus, tepidus
Suburbanus, plebeius
Ploratus, miſer, mœſtus
Rogi extremi.
TIB. *Factus arſurus.*
PRO. *Ligna funeris.*

ROS.

Aquæ roratæ, rorales
Ros cœleſtis, vitreus, viuus, ſtillans, recens.

ROSA.

Verna, rorata, albens
Pæſtana.
TIB. *Odorata, tenera.*
PRO. *Munda ſine arte*
Clandina, Elyſia.

ROSARIA.

Amœna, intacta.
PRO. *Odorati Pæſti.*

ROSTRVM.

Ora adunca, cornea, cornu indurata
Roſtra apta rapinæ

Roſtrum

Roſtrum durum, acutum, tenue
Aduncum, pandum.

ROTA.

Summæ curuatura rotæ
Orbis rotæ, orbes celeres
Perpetuum quæ circumuertitur axem
Fracta, diſiecta
Curua, celeris, feruens, rapida.
TIB. *Celer.*
PRO. *Obliqua, effuſa.*

RVBIGO.

Scabra, longa.

RVBVS.

Mordax, durus.
PRO. *Puniceus, hirſutus.*

RVDENTES.

Stridore ſonantes.

RVGAE.

Aniles, ſeruiles
Arans vultus.

RVINA.

Vetus, grauis, ingens, impendens, ventura.

RVMOR.

Lætus, iniquus, in ambiguo vagus
Velox agitatis peruolat alis.

RVPES.

Iuga rupis prima
Moles prærupta
Rupes alta, ardua.

RVS.

Silentia ruris
Rus ferax, bonum, geniale, paternum
Deuium, inambitioſum
Conſpiciendum, honoratum
Suburbanum.

RVSTICVS.

Ruſtica turba
Agreſtis, ruricola
Vis agreſtum. Agreſtes tardi
Pagus. Pagani foci.
TIB. *Ruſtica pubes*

Agre-

Agreſtis antiquus.
PRO. *Agreſtum iuuentus.*

RVTA.

Acuens lumina.

S.

SACERDOS.

Caſtus, canus, lectus.
TIB. *Sacerdos magna.*

SACRA.

Dona, munera, honor
Officium ſacri
Pacales flammæ, dies ſacri, ritus ſacrifici
Sacra cœleſtia, pia, auguſta
Nefanda, fera, crudelia, temerata
Funebria, triſtia, iniqua, profana
Ficta, mentita, commenta, infecta
Antiqua, vetera, myſtica, arcana
Stata, non ſtata
Relicta, tradita, tuenda, peracta
Pontificalia, paterna, barbara
Marita, ſocialia
Iuſſa, patrij moris
Noua, moris noui.

SAEVICIA.

Grauis, ſæua; parum iuſta.

SAGA.

TIB. *Verax, rapax.*
PRO. *Theſſala.*

SAGITTA.

Arundo
Volucre ferrum
Volans, celeris, preſſa grauitate, tremens
Concita tento neruo
Certa, miſſa, feriens, iugulo adacta, fixa
Tincta, madens felle
Serpentis felle lita
Sagittæ Herculis
Getica, Sarmatica, Biſtonia.
TIB. *Celeres.*

PROP. *Achæmenia, Medæ.*

SAL.

Aequoreum, purum, amarum.

SALES.

Suffuſi felle.

SALICTA.

Cana, denſa.

SATVS.

Agreſtis, motus, aptus, lenis.

SALTVS.

Aſſueti, ſecreti, venantibus apti.

SALVS.

Stabilis, miſſa verbis, præpoſita
Dulcis, rata, conceſſa.

SALIX.

Frondes ſalignæ
Lentæ ſalicis virgæ
Salix curua, vmbroſa
Amnicola.

SANGVIS.

Cruor purpureus, puniceus, rutilus, niger, ater
Sanguineæ guttæ
Calidus, tepidus, largus, lethifer
Amiſſus, remiſſus, craſſus, concretus
Generoſus, ferox, fortis, votiuus
Infectus, ſceleratus, iniuſtus, immitis
Virgineus, humanus, equinus.

SAPOR.

Triſtis, dulcis.

SARCINA.

Magna, parua, grata, ſubeunda.

SARGVS.

Notis inſignis & alis.

SARISSA.

Macedonia.

SATA.

Teneris lactentia ſuccis.

SAXATILIS.

Paruo ore, viridis ſquamis.

SAXVM.

Saxea moles
Saxum viuum, durum, arens, aſperum, ſurdũ
Altum, ingens, vaſtum, graue
Acutum, præruptum, præceps
Triſte, ferum, ſæuum
Cauum, concauum, latebroſum, gelidum.
PRO. *Deſertum, ſcabrum, frigidum*
Saxa Contaurica.

SCAMNVM.

Longum, cauum.

SCAPVLAE.

Alta.

SCARVS.

Mitis. Expaſtas ſolus qui ruminat eſcas.

SCELVS.

Miniſterium ſceleris
Culpa in Deos.
TIB. *Factum triſte, turpe, nefandum*
Facinus malum.
PRO. *Scelus magnum.*

SCENA.

Magna, grandis, leuis.

SCEPTRVM.

Capulus regni, Sceptri grauitas
Summa ſceptri dati
Longè potens, regale, ſacrum, ſacratum
Gemmans, aureum, eburnum.

SCOPVLVS.

Scopulus raucis adeſus aquis
Altus, immanis, immobilis
Aequoreus, quem vaga pulſat aqua.

TIB. *Inſanis cautes obnoxia ventis*
Naufraga, quam vaſti tunderet vnda maris.
PROP. *Scopuli acuti.*

SCORPIVS.

Circuitu curuans ſua brachia longo.

SCORPIVS piſcis.

Durus
Nociturus ictu capitis.

SCRIPTA.

Regalia
Digna legi principe
Contraria legum
Canenda foro
Pernicioſa, Barbariora loco.

SCVLPTILE.

Simulatum corpus
Ora falſa.

SCVLPTOR.

Qui facit docta mollia ſaxa manu.
PROP. *Quem vindicat arte lapis.*

SCYPHVS.

TIB. *Faginus.*

SECVRIS.

Grauis, adducta
Amazonia, Ex adamante facta.

SEDES.

Sacra, alta, patria, votiua.

SEDILE.

Altum, ſublime
Factum de viuo ſaxo, Sella curulis, ſculptile dentis opus.

SEDITIO.

Turbida, recens
Ira publica.

SEGES.

Alimenta mitia
Cereris munus, Dona Cereris
Cereales herbæ

Ceres in ſpicis
Ceres aduſta gelu, læſa grandine ſeges
Arentes Cereris ariſtæ
Maturæ ariſtæ, canæ ariſtæ
Segetis canæ ſtãtes ariſtæ
Culmi vdi, Pabula cana
Humus reſecanda falce
Spes anni, ruris opes
Frugiferæ meſſes, Meſſes accenſæ
Seges ſcabræ rubiginis expers
Fertilis, alta, læta, vber, tenera, creſcens, valida, triticea
Pinguior æquo, diuitijs luxurioſa ſuis
Impulſa aquilonibus
Cinyphia.

SEMEN.

Cereale, rude
Iactum, obrutum, conceptum, nutritum ſolo, viciatum, toſtum, contrarium.

SENATVS.

Grauis, prudens, lectus, ſanctus
Turba ſenatus
Turba patrum
Patres verendi.

SENECTVS.

Anni ſeri
Canum caput
Ruga ſenilis
Infirma ætas, longa ætas
Sera & ſapientior ætas
Aetas magiſtra
Amara ſenectæ pondera
Alba, nuda, cana, occidua
Pigra, ægra, tarda, curua, ſpacioſa
Damnoſa, inops carioſa
Paſſu non faciens ſtrepitum
Adimens vires.
TIB. *Caput canum*
Aetas iners
Senecta rugoſa.
PRO. *Ruga vitæ ſeueræ*
Aetas grauis

Anni tremuli
Senecta longa, longæua
Tithoni, Neſtoris.

SENEX.

Inutilis annis
Longis conſumptus ab annis
Senex annoſus, diuturnus, grandæuus, antiquus, infirmus, inops
Sapiens, iuſtus, placidus.

SAPIENTIA.

Prudens animi ſententia
Exornata figuris
Excuſſo felix ſententia torno
Dubia, certa, fida, candida
Iniuſta, triſtis
Fracta, cadens more ruinæ.

SENSVS.

Amarus, attonitus.

SENTES.

Tantùmodo lædere natæ.

SEPIA.

Tarda fugæ.

SEPES.

Alta, longa.

SEPTENTRIO.

Axis gelidus
Septem triones
Gelidi triones.

SEPVLCHRVM.

Aedes marmorea
Marmor tumuli
Humus ingeſta
Vrna arcta
Buſtum cauum
Sepulchrum antiquum
Sculptum titulo breui
Dignum officijs
Socium, patrium, mæſtum, reſeratum.
PROP. *Humus ſuggeſta.*
Vide, *Cenotaphium.*

SERA.

Rigida, firma, oppoſita, dempta.

SE-

SERIES.

Series laborum
Nota, æterna, immenſa.

SERMO.

Togatæ munera militiæ
Grauitas forenſis
Ars operoſa, bella mitia
Credibilis, varius, antiquus, tardus, tectus, longus, ſocius
Sermo infauſto commiſſus omine
Graius.

SERPENS.

Plenus venenis
Magnus, ater
Dentes venenati.
TIB. *Caterua anguinea*
Anguis fera, irata
Turba ſerpentum.
PRO. *Serpens ieiunus.*

SERTVM.

Nouum, molle, floridum, odoratum, geniale
Raptum comis
Spiceum, laureum, myrteum.
TIB. *Verno de flore corona*
Serta florea, florida.
Vide, *Corona.*

SERVITIVM.

Seruitij onus.
TIB. *triſte.*
PROP. *Graue, ſuperbum, mite.*

SERVVS.

Fallax, diuerſus.

SETAE.

Denſis ſimiles haſtilibus
Duræ, rigidæ, hirta.

SIBILA.

Horrenda, rauca, paſtoria
Repetita, prænuncia.

SIDERA.

Cœleſtia ſigna
Signa orta, ſub terras lapſa

Signa minora, vaga, ſumma, propinqua
Ignes ſiderei, diurni, nitidi, merſi
Aſtra alta, mota
Sidera cœleſtia
Radiantia, nitentia, aurea, clara, ſtillantia, ignea
Conuexa, continuata, ſociata, iuncta, cognata
Non obſeruata
Latitantia, labentia
Frigida, frigus habentia
Sidera noctis.
TIB. *Lucida, fulua.*
PRO. *Nullis obſcura tenebris.*

SIGNA, pro notis.

Notæ apertæ, non ſatis occultæ
Fictæ, certæ, doctæ
Signa manifeſta, extantia, diſtantia
Secunda, proſpera, felicia, grata
Magna, parua
Rata, certa, incerta
Tegenda per nutum
Tecta ſupercilio.

SIGNA, pro imaginibus.

Perennia, cœleſtia
Signa bellica, animoſa
Formata ſigna
In cunctis locis ſtantia
Romana, Barbara.

SILENTIA.

Taciturna, muta, alta, longa.

SILEX.

Rigidus, durus
Silicum venæ.

SILVA.

Nudata cacumina ſiluæ
Silua vetus, antiqua, vetuſta
Per multos annos incædua
Ardua, alta, procera
Vmbroſa, denſa, viridis, fragroſa, ſecreta, ruſtica.

Opaca

Opaca multa coma, frequens trabibus, iugoſa, prærupta.

SIMIA.

Deforme animal
Diſsimiles homini ſimileſq́;
Rugis anilibus
Villo flauente
Rauco ſtridore.

SIMPLICITAS.

Digna fauore
Aeuo rariſsima noſtro
Nuda, rudis
Herculea.

SIMVLACHRVM.

Dij picti, Dea facta manu
Simulacra Deorum
Simulachra cerea, ſcirpea
Nuda, vana.

SINGVLTVS.

Concutiens.

SINVS.

Purpureus
Tepidus, gelidus, trepidus, cupidus.
TIB. *Mollis, tener.*

SISTRVM.

Sonabile, tinnulum
Siſtra Aegyptia.

SITIS.

Sicca, arens, arida
Immenſa, perpetua.

SITVS.

Turpis, immundus, piger, iners.

SMARAGDVS.

Viridis.

SOCIVS.

Fidelis.

SODALIS.

Iure ſodalitij iunctus
Fidus, non oneroſus
Chariſsimus, dilectus, iucundus
Memorandus, vetus

Saluus, proſtratus, lapſus
Memor, non dubius.

S O L.

Solis imago
Solis ortus, moræ
Principium Phœbi
Iubar nitidum
Fugiens, fulgens, ſerenus
Altior terris extans
Latens, propior recurrens
Aduerſus, grauis, inſuetus
Soles verni, hiberni
Sol preſſus nubibus.
TIB. *Via ſolis*
Celer, vagus, ſplendidus.
PROP. *Currus ſolis*
Qui æſtiuos ſpacioſus exigit ignes.

Vide SOL, libro priore.

S O L A T I V M.

Verba ſolantia, conſolantia
Solatia magna, frigida.

S O L E A E piſces.

Fulgentes candore.

S O L I T V D O.

Loca ſola.

S O L I V M.

Acernum, altum, regale, paternum.

S O L V M.

Incultum, durum, rude, vile
Tenerum, mite, cultum
Plenum harenæ
Dulce
Ducens dulcedine.
TIB. *Solum marmoreum*
Sarmaticum, Phrygium,
TIB. *Cultum, pingue, plenum.*

S O M N I A.

Simulachra, vultus
Quietis ſpecies
Imago ſomni nigra
Tacitæ noctis imago
Varias imitantia formas
Veros imitantia caſus
Formoſo candidiora die

Vana,

Vana, vera, læta, rata,
TIB. *Viſus falſus*
Somnus mendax
Imagines nocturnæ
Somnia temeraria, vana
Mala, crudelia, nigra
Inſomnia vera.
PRO. *Vmbræ benignæ*
Somnia dementiæ
Pijs venientia portis.

SOMNVS.

Munera ſomni
Inertia ſomni
Somnus pax animi
Placidiſsimus deorum
Mortis imago, quies rerũ
Somno grauis, languidus
Mollis, lenis, leuis, breuis, placidus, tener, bonus
Grauis, altus, immodicus
Ignauus, iners, pinguis
Adimens vires, mulcens pectora.
Obſtrepens, ſolutus, pulſus.
TIB. *Somnus mollis, tacitus*
Menti Deus vtilis ægræ
Fuluis circundatus alis.
PROP. *Purpureus, recens ignauus, amarus, ingratus.*

SONVS.

Index læticiæ
Tenuis, exiguus, raucus, blæſus, ſingultatus
Blandus, dulcis
Grauis, terribilis, horrendus, rigidus, impauidus, geminus, intempeſtiuus, attonitus
Falſus, fictus, dubius
Lyricus, Latinus.

SOPOR.

Vis ſoporis
Mirus grauitate ſopor
Grauitate ſoporis preſſus
Somno ſopitus
Sopor multus.
PRO. *Soporis iter*
Sopor iucundis alis.

SOROR.

Germana, pia, cara, bona, felix, pulchra
Acerba, ſæua, miſera, mœſta, proiecta
Conſortia corpora
Conſors gemellis.

SOCRVS.

Iniqua.

SORS.

Mortalis
Dura, mala, oneroſa, irrequieta, miſeranda, contempta
Sors difficilis, triſtis, ferrea, peßima rerum
Salutifera, bona
Sortes hominum oblectamina
Sortes ſacræ, fatidicæ, vetuſtæ
Phœbeæ.
TIB. *Sacræ ſortes*

SPACIVM.

Diſtans, patens, ingens, longum, longius anno
Proprius, breue, arctum.

SPARVLVS.

Super aurata ceruice ſulgens.

SPECVLA.

In latus omne patens turris
Turris ſumma.

SPECVLVM.

Mendax
Oppoſita ſpeculi imago
Imago repercuſſa
Simulachra fugacia.

SPECVS.

Exeſi ſtructura pumicis.

SPELVNCA.

Latebra ferarum
Nemorum ſecreta
Rupes cauata
Antrum ſilueſtre, decliue
Scabro pendens topho
Spelunca pumice pendẽs
Vix ipſis inuenienda feris
Longo receſſu.

Spes

SPES.

Inanis, caduca, falſa, vacua, irrita dubia
Certa, rata, bona, non timida
Inconceſſa, interdicta, inuidioſa, euerſa
Socia, æqua
Magna, lenta, leuis, exigua
Animi timore minor
Mixta metu, victa timore.
TIB. *Credula.*

SPICA, de fruge.

Flauens.

SPICA, de planta.

PRO. *Ciliſſa.*

SPICVLVM.

Vibratum manu miſſum
Curuum, acutum
Factum in exitium
Felle linitũ, felle tinctum
Tectum venenis.

SPIRITVS.

Aetherei ignes
Morte carens
Extenuandus in auras
Altus, terribilis.

SPOLIA.

Opima, regalia, adempta.

SPONSA.

Noua nupta, noua coniunx.

SPVMA.

Albida, nitens
Sonans, ſtridens, feruida, tumens.

STABVLVM.

Stabulorum mœnia
Stabula alta, ſtructa ſolido ſaxo.

STAGNVM.

Innabilis vnda
Stagnum nemorale, profundum, olens
Stagna Palici.

STAMINA.

Torta verſato fuſo
De vellere facta.

STATIO.

Clauſa, tuta.

STATVA.

Signum formatum
Simulachra diuerſa figuris
Inania, falſa.

STATVS.

Malus, flebilis.

STELLA.

Grauis, tangens æquor.

STIPES.

Annoſus.
TIB. *Quernus.*

STOLA.

Longa.

STRATVM.

Durum, altum
Funere dignum.

STRITOR.

Ferus.

STRYX.

Strigis infames alæ
Noctis aues
Volucres auidæ, noxæ.

STRVCTVRA.

Mirifica.

STVDIVM.

Ardens, vtile, ſacrum, commune
Virile, molle, paternum.
PRO. *Studium linguæ*
Studia ſeuera.

STVPRVM.

Furtum Veneris
Furti nota
Crimen recens
Mens furtiua
Opus arcanum
Spolium pudoris.

SVBVLCVS.

Immundæ cura fidelis haræ.

SVC-

SVCCINVM.

Ab arbore lapſæ Heliadum lachrimæ.

SVCCVS.

Amarus, acerbus, horrendus, niger
Dulcis, mitis, mixtus, ignotus.

SVES.

Grauidæ, ignauæ, ſetigeræ
Pecus ſetigerum.

SVLCVS.

Cerealis.
TIB. *Flauus.*

SVLFVR.

Alimenta pinguia flām̄æ
Sulfur viuax
Purum, calens, fumans, luridum
Obductum, inductum.

SVMPTVS.

Impenſa breuis.

SVPERBIA.

Damnoſa
Spiritus minax.

SVPERCILIA.

Dura, ſeuera, vibrantia.

SVPPLEX.

Incedens demiſsis ceruicibus
Genibus volutus.

SVRAE.

Teretes.

SVS.

Suis figura
Roſtro pando
Pecus ſetigerum.

SVSPIRIA.

Hauſti ſuſpiratus
Suſpiria alto ducta pectore
Præſaga luctus.

SVTOR.

Titio doctior.

T. Tabel-

T.

TABELLA.

Parua, properata
Picta, exacta e[illegible]re, ære.
TIB. *Signata.*
PRO. *Docta, obſcœna.*

TABES.

Mortifera, æterna.

TABVS.

Niger.

TAEDA.

Flammiferæ pinus
Tæda pinea
Vncta, cærata, ſulfure inducta.

TACTVS.

Mollis, leuis, virgineus.

TARTARVS.

Tartarea vallis
Tartareæ vmbræ
Tartarei ſinus
Tartara nigra, tenebroſa, opaca, inania.

TAVRVS.

Tauri cornua
Candidus, ſpacioſus, acer, furens, trux
Per cornua ſæuus
Patiens aratri, detrectans aratrum
Subtrahens colla iugo
Ductus armento
Tauri æripedes.

TAXVS.

Funeſta.

TECTVM.

Altum, ſublime, immenſum
Aurea tecta, digna Deo, candida
Vallata ſagittis
Nigro fumantia fumo
Regale, Agreſte.

TELA.

Vltima pars telæ, tenui circundata limbo
Rarum opus
Tela pendula ſtans
Aſſidua, barbarica.

TE-

TELVM.

Ferrum ſplendens, acutum, aduncum, nudū
Haſtile fixum
Iaculum acutum
Arundo hamata
Telum quod cuſpide fulget acuta
Obtuſum habens ſub arundine plumbum
Vulnificum, ſæuum, nocens, fatiferum, ferum, cruentum, noxium
Temerarium, non reuocabile
Lato vibrans ferro, iaculabile, miſsile, volatile, veniens, vulnera faciens
Ineuitatum, certum, non euitabile
Virile, forte, bellicum
Infeſtum, perfidum, aduerſum, protentum
Retuſum, obtuſum, pharetra clauſum
Squalens venenis, imbutum veneno, virus habens, luridum felle, atrum venenis
Sanguine tinctum, madens, rubens
Fixum, hærens, exitiabile
Intra muros venientia
Threicia, Cupidinea, Tritoniaca.
TIB. *Aeratum.*
PROP. *Acutum, irritum.*

TEMPERANTIA.

Eſt virtus placidis abſtinuiſſe bonis.

TEMPESTAS.

Fera
Maris ſæuicia, æſtus, ira
Hiems triſtis, inuida.

TEMPLVM.

Aedes marmorea, marmore facta
Loca ſacra
Templum aureum, multo radians auro

Venerabile, ſacrum, antiquum, dicatum, frequens, publicum, ſacrum, conterminum, habitatum, inuium, anguſtum, operoſum, ſocium
Candidum, niueum
Innixum columnis
Gradibus longis ſublime
Templa iuncta theatro
Non adeunda pedibus
Quæ decent ſuos deos.
TI. *Fana ſacris inſignia.*
PRO. *Templum claro marmore*
Eburneum, ſacrum.

TEMPORA.

Caua, prædura
Præſignia, flauentia, velata corona.

TEMPVS.

Parui temporis mora
Noua temporis ætas
Priſci temporis anni
Dies vetus, longa
Aeuum futurum, dentes æui
Tempus edax rerum
Dilatum, immenſum, ſpacioſum
Longum, longo ſpacio diſtans
Paruum, breue, exiguum
Annuum, emeritum annis, digeſtum per annum, continuatum. abſumptum, defunctum, exactum
Signatum faſtis, felix & inexcuſabile
Temerarium, graue, durum
Conueniens, optabile, iucundum, ſecurum, tranquillum
Nouum, naſcens, maturum, primum, medium, ſupremum, nouiſsimum
Ceſſatum, iners, lentum
Matutinum, aptum precibus
Aptum tædis
Datum ſtudijs, iocis

Præ-

Præceps, præteritum, labens, futurum
Fœcundum, formoſum, geniale, feſtum
Molle, commune, interdictum, vltrò datum
Sollicitum, mærens, triſte, lachrimabile, nubilum
Nocturnum, diurnum, brumale, hibernum
Iuſtum, æquum, captatum, promiſſum.
TIB. *Seculum ferreum*
Tempus maturum
PRO. *Durum.*

TENEBRAE.

Obortæ.
PRO. *Tenebræ immundæ, obductæ.*

TENOR.

Incœptus, ſolitus.

TERGVM.

Tergum verſum, conuerſum, fugiens
Durum, cautum, ſeßile
Solitum, ſubiectum
Verbere ſectum.

TERMINVS.

Communis
Limes certus
Lapis de[illegible]ſſus in agro
vide, *Terminus*, libro priore.

TERRA.

Mundi moles operoſa
Fundamenta terræ
In orbem glomerata
Longus terrarum margo
Summus telluris margo
Pars terræ, latus terræ
Corpus, pondus, orbis, ſedes terræ
Sedes terræ ſolida, iners
Humus durata
Terra madida, vda, tenera, viridis, frigida
Terra pinguis, limoſa, harenoſa, ſterilis, ſicca, arida, tenuis, ſolida, ceſpite mollis
Culta, arata, plena, fœcunda, herboſa

Ora ſupera
Ferax Cerere, vuis
Ingenioſa colenti
Peregrina hoſpita, barbara, hoſtica, infeſta. cruenta
Deſolata, eruta, rapta, hauſta, domita, extenta, ſubdita, regnata
Scelerata, ſuperba
Circundata ponto
Tuta, fida, ſollicita, proſpera
Vilis, immunda, reſoluta
In media rerum regione locata
Hærens in margine imperij
Premens bello, gemitu carens, hoſte carens
Plena quietis
Pacis inops
Peruſta gelu, ferens niues, tecta niue
Niue carens
De fructu amœna
Calenti ſulfure fumans.
TIB. *Benigna, diues.*
PROP. *Humus formoſa, ſterilis*
Ferro & pietate potens
Lenta gelu, putris ab æſtu.

TERRAE MOTVS.

Magnus tremor terræ
Tremores orbis
Terrenus hiatus
Latus hiatus.

TERROR.

Magnus, gelidus.

TESTA.

Curua, lubrica, apta mero
Samia, Cumana
Ficta rota.

TESTIMONIVM.

Publica cæra.

TESTIS.

Profanus, falſus, conductus, ſine pondere
Pondus habens, incorruptus.

Tha-

THALAMVS.

Amicus, pudicus, cultus.

THEATRVM.

Circus capax
Summa theatri. Theatrum curuum
Feſtum, ornatum
Marmoreum, marmore tectum
Modis teneris non aptū.

THERMAE.

Calidi fontes
Quæ de calido ſulfure fumat aqua.

THOLVS.

Curuus.

THORVS.

Lectus iugalis, ſocius, ſocialis, iunctus
Thorus pollicitus, non exhibitus
Indignus, vetitus
Legitimus, ſacer, ſublimis, compoſitus
Purpureus, pictus, pullo velamine tectus
Vacuus, viduus, durus, mollis
Immundus, obſcœnus, deuotus
Plumeus, vnicolor
Fauſtus, mœſtus
Thorus virginis.
TIB. *Purus, Tyrius.*
PROP. *Nouus, fidus, concors*
Oſtrinus, Attalicus.

THVS.

Virga thurea, grana thurea
Acerra thuris, lachrima thuris
Sudata ligno thura
Merum, maſculum, flauum
Pium, ſacrum votiuum, debitum ſolenne
Irritū, impium, captiuum
Exorans diuos, dignum dijs
Faciens flammas.

TIB. *Thus menſtruum*
Thuris acerui, honores.
PRO. *Blandi thuris honores*
Thus vile, thura rara.

THYASVS.

Haſta Bacchi
Pampinea.

THYMA.

Grata, dulcia.

THYRSVS.

Haſta Iouis
Haſta folijs præſuta
Haſta frontibus velata, Frondes Pampinei
Thyrſi fronde virentes, frondentes
Thyrſus grauis, ſacer.

TIBIA.

Caua, longa
Auenæ ſtructæ, iunctæ arundines
Calami paluſtres
Multiferi tibia buxi
Tibia Berecynthia.

TIB. *Phrygio tibia curua ſono*
Mœſta, rauca, eburna.

TIBICEN.

Vagus
Turba conora.

TIGRIS.

Sæua, maculoſa, capiſtrata
Gangetica, Armenia.

TILIA.

Mollis.

TIMOR.

Magnus, ſollicitus, anxius, ſuſpenſus
Pauidus, conſternatus, cæcus, vanus
Solitus, æquus, nouus
Virgineus, maternus
Vetans officio fungi.

TITVLVS.

Meritis penſandus
Magnus, breuis, minor, facilis
Fructibus ingens

Tituli

Tituli innumeri.

TOGA.

Veſtis libera
Toga libera
Longa, extenta
Laxo conſpicienda ſinu
Filo tenuiſſima,
PRO. *Picta.*

TONITRVA.

Tumultus ætheris
Grauis fragor
Tonitru læuum, ſiniſtrum ingens
Humanas motura mentes.

TONSOR.

Solitus longos ferro reſecare capillos.

TOPHVS.

Leuis, ſcaber.

TORMENTA.

Crudelia
Tormenti vires
Inſtrumenta necis.

TORQVES.

PROP. *Vnca.*

TORRENS.

Vndis pluuialibus auctus
Tumidus, feruens, ſpumeus
Torrens, aqua breuis.

TORRIS.

Flagrans
Stipes ſemicremus.

TRABS.

Ingens, celſa, ſublimis, ſacra, denſa, ſuppoſita
Trabes innumeræ.
TIB. *Auratæ.*

TRAGOEDIA.

Violenta, animoſa
Tragici cothurni.
PRO. *Cothurnus Aeſchyleus*
Non humilis.

TRAMES.

Decliuis.

TREMOR.

Gelidus, ſubitus.

TRIBVLVS.

Aſper.

TRIDENS.

Cuſpis triplex, telum tricuſpe.

TRIPODES.

Tripodes ex ære
Pondere & arte pares.

TRITICVM.

Triticei fœtus.

TRIVMPHVS.

Pompa triumphi, præconia triumphi
Triumphi regnum
Triumphus partus cura, Marte
Magnus, magnificus, ſpectatus, ſerus
Clarus, præcipuus, ſacer
Scythicus, Cæſareus.
TIB. *Præclarus, magnus.*
PRO. *Fœmineus.*

TROPHAEA.

Parta, trunca
Trophæa belli
Trophæa ingenij.
PRO. *Regia, Gigantea.*

TRVNCVS.

Cœlebs
Sine palmite.

TVBA.

Aes canorum
Directi æris
Tuba longa, canora, fera, terribilis
Flebiliora tuba carmina.
PRO. *Funeſta, querula.*

TVBICEN.

Bellicus.

TVMVLTVS.

Magnus, repentinus.

TVMVLVS.

Tumuli ianua
Arduus, altus, marmoreus, auitus

Pro cor-

Pro corpore magnus.

TVNICA.

Texta precioſa, Illita veneno
Tunicæ labes
Tunica ſciſſa, recincta, laxa, fluens
Conueniens, & ſine labe
Grauis ab imbre.
PRO. *Tunica demiſſa, oſtrina.*

TVNNI.

Pauidi, magno ſugientes agmine.

TVBRA.

Pia, precans, fidelis, prouida
Impia, proterua, perfida, luxurioſa, ebria, bacchata
Liuida, inuidioſa, ambitioſa
Rudis, docta
Bellica, forenſis, barbara, hoſpita
Territa, captiua, vincta
Vaga, obuia, ſequens, denſa, celeberrima
Spolijs ditata, ſoſpes, tuta, lata.
TIB. *Candida, inſignis*
Arcta, iocoſa.

TVRBO.

Celer, rapidus.

TVRRIS.

Ardua, ſumma, alta, deſerta
In latus omne patens.

TYMPANVM.

Aera repulſa, tinnula concaua
Sonus, tinnitus æris acuti
Adunco tibia cornu
Rauca tergora
Tympanum cauum, raucum.

TYRANNVS.

Sæuus, fatalis.

V.

VACCA.

Bos inſana. Tarda, nitida, libera.

VADIMONIVM.

Garrulum.

VADVM.

Limoſum, gelidum, piſcoſum.

VALLIS.

Caua, curua, concaua, madida
Ima, Tartara iam tactura
Nemoroſa, vmbroſa, opaca
Denſa cupreſſu.
TIB. *Alta.*

VALVAE.

Apertæ, eburnæ.

VATES.

Conſultus, fatidicus, verax
Os fatidicum, Præſcia lingua.
TIB. *Euentura videns.*
PROP. *Rerum dicens vias.*

VATICINIA.

Monitus diuini
Monitus vatum
Res vatis cognita
Fatalia verba.

VBERA.

Lactentia
Ducenda palato
Grandia, plena, diſtenta, mama.

VELAMEN.

Molle, candidum, pleno villo.

VELLVS.

Spolium pecudis
Vellus lanigerum, hirſutum, aſperum, horrens ſetis
Exutum coſtis leonis
Humo ſerpens
Amycleis medicatum ahenis.

VELVM.

Carbaſa
Lintea procul venientia

Sinus

Sinus curuatus
Velum turgidum, concauum, ſinuoſum, fugax
Magnum, grande, ſublime, latum
Album, candidum
Sequens malos
Fluens malo
Rectum, iactatum
Inhoneſtum, ſecundum.
TIB. *Vela carbaſea.*
PRO. *Linteum*
Velorum pleni ſinus
Velum candidum, ſinuoſum, fluitans
Secundum, felix.

VENA.

Caua, ſaliens, plena
Viciata, parua, madida, deficiens, fugiens, pauper
Arida facta ſitu
Mero rediens.

VENABVLA.

Cornea, Lato ferro.

VENATVS.

Durus
Studium venandi.
TIB. *Venandi cura.*

VENENVM.

Aconita lurida, miſta triſtis cicutis
Oris Cerberei ſpuma
Tabes funeſta veneni
Cæca tabes
Lernæi tabes veneni
Succi atri
Succus veneni
Cantharidis ſuccus
Venenum nigrum, feriale, portentificum, ardens, validum, ſomniferum, impium, dirum
Dira commixtum manu, lethiferum
Colchicum, Theſſalicum, Neſſeum, Lernæum, Lerniferum.
TIB. *Herba Theſſala*
Succi mortiferi
Quicquid habet Circe, quicquid Medea veneni.
PRO. *Toxica Theſſala*
Pocula nigra.

Vene-

Venena trita, tetra.

VENTER.

Plenus, tumidus, grauidus iuſto pondere
Viciatus, malè moratus
Vorax, planus, caſtigatus
Carens rugarũ crimine.

VENTVS.

Flamina obuia, ingentia
Flamina maioris venti
Ventoſa potentia
Ventorum prælia
Venti leuitas
Pennæ Euri
Turmo cæcus, flatus magnus
Rapidus, celer, validus, fortis, ferox, ſæuus, animoſus, furens, rapax, ferens. crudelis æquoreus, proteruus
Amicus, tenuis, leuis, mobilis, ſerenus
Dexter, ſecundus, aptus nautis
Nimboſus, mixtus grandine, ſonans
Diſcors, iniquus, odioſus, nimium paratus
Coortus, ſubitus, durans
Agitans æquora, fremens murmure, æquoreus
Intermiſſus, ſubſidens, ſilens
Verſus, vim deponens
Conſtans contra vela
Cœlo pelagoq; fauens
Retinens, prohibens, vetans, morans vota.
TIB. *Flamen incertum*
Ventus immitis, inſanus, diſcors
Venti Aeolij.
PROP. *Stridor procellæ*
Procella rapida.

VER.

Noua temporis ætas
Tepidi tempora veris
Nouum, primum, tenerum, lactens, tepens
Cinctum corona florente
Pueri æuo ſimilimum.
TIB. *Purpureum.*

VER-

VERBERA.

Sæua, torta, crebra.
PRO. Setoſa.

VERBVM.

Vibrata fulmine lingua
Neſtorei mellis gratia
Dicta cum fide relata
Verba ſermonis publici
Bona, ſacra, modeſta, munda, libera, ſalubria, legitima, conſtantia
Placida, amica, mollia, læta, lenia, dulcia, blanda, amantia
Obſcœna, improba, execrantia, aſpera, mala proterua, profāa petulantia, ſuperba, perfida
Supplicia, rogantia, precantia, iurantia
Digna rubore, digna loco
Ad certos canenda modos
Iocoſa, apta ioco, garrula
Recepta, nota, publica
Plena, grauia, potentia, fortia, valitura, profectura
Conſuetiſſima, diſſueta, debita
Moleſta, aure repulſa, faſtidita
Leuia, non circumſpecta, irrita, vana, non proficientia, orba, viribus caduca, imperfecta, elapſa
Leuiora folijs
Iuuantia aures
Splendida, ſolido fulgore micantia, alta
Lugubria, triſtia, rupta ſingultu
Curſu fluentia, diſerta, liquida
Pauca, parca, confuſa, geminata
Nuncia animi, minora animis
Salutem portantia
Dicta murmure exiguo
Inſidioſa doctis notis
Diſſimulata notis

Simi-

Similima veris.

TIB. *Blanda, iucunda, pudenda, ſeria, horrida.*

PRO. *Iucunda, benigna, diſerta, inania.*

VERSVS.

Numerus, modus
Numeri leuiores, impares
Aonia lyra
Verſus bonus, caſtus
Longus, herous, breuis
Tener, teres, ſtructus
Mollis, obſcœnus
Aliquantū noctis habens.

PRO. *Pius, mollis, durus.*

VERTEX.

Ingens, ſummus, rectus, ſuppoſitus, conuexus.

VERV.

Salignum.

VERVM.

Non dubitabile.

VESPERTILIO.

Quæ tenet ſero à veſpere nomen.

VESTIGIA.

Signa pedum
Taciturna, certa, falſa.

VESTIS.

Amictus niueus, croceus, laxus, de humeris demptus
Habitus regalis, fluidus, mœſtus
Cultus dignus corpore
Sinus regales
Veſtis ſaturata murice
Veſtis intexto auro, inaurata, candida, alba, nigra, pulla, decolor
Veſtis purpurea, picta, viridis, niuea, maritalis
Cincta, recincta, ſumpta, poſita, depoſita, ſuperiniecta
Tenuis, vilis, vetus, bona, precioſa

Vetita

Vetita, abſciſſa, longa, apta, lethifera
Veſtes Coæ, Tyriæ, Sidoniæ, Phrygiæ.
TIB. *Palla lutea*
Veſtis tenuis, villoſa
Contexta auro & argento
Fulgens Tyrio ſubtegmi-(ne
PRO. *Amictus plebeius*
Cyclas aurata
Palla Sidonia
Veſtis honores
Veſtis niuea, mœſta
Arabio lucens bombyce
Attalica.

VETVSTAS.

Tarda, ſpacioſa, longa, Edax, inuidioſa
Rudis, correcta.

VIA.

Propoſitum viæ
Indicium viæ
Plana, prona, facilis, iucunda, bona, tuta, idonea, felix
Publica, ſolita, conſueta, aſſueta, trita, frequens, ſocia
Via dubia, ſallax, ambigua.
Longa, læta, immenſa
Ardua, difficilis, dura, ſollicita, clauſa, ſubita
Occulta, tecta, cæca, furtiua, ignota
Vicina, diuerſa, cœpta, præpoſita, finita
Aetherea, æquorea, cœrulea
Via per iactas candida facta niues
Facta labore
Preſſa multa rota
PRO. *Semita noua*
Semita ſolo muſcoſo
Via lata, anguſta
Structa labore, non operoſa
Saxoſa, lubrica, tuta, obſcura.

VIATOR.

Cautus, properans, laſſus
Siccus, ſitiens

Præ-

Præcinctus enſe, portans
Siccus, ſitiens
Præcinctus enſe, portans opem.

VICES.

Incerta, diuerſa.

VICIVM.

Commune, humanum.

VIA LACTEA.

Via ſublimis, cœlo manifeſta ſereno.

VICTIMA.

Bos mactatus
Victima labe carens
Victima præſtantiſsima forma
Sanguine pulſans humũ
Plangens humum ſanguineam
Icta, cæſa, ſecuri percuſſa
Grata, plena, blanda, candida.
TIB. *Hoſtia parua.*

VICTOR.

Multa cæde cruentus.

VICTORIA.

Magna in puluere ſama
Palma, Trophæa
Victoria parta
Dubijs victoria pennis
Potens, ardua, digna triumpho.
TIB. *Lauri victrices*
Super feſſas volitans victoria puppes.
PRO. *Palmæ victrices.*

VIDVVS.

Deſerto thoro iacens.
PRO. *Abrepta deſertus coniuge.*

VIGIL.

Neſcius ſomno ſuccumbere.

VIGOR.

Antiquus, gratus, niueus
Non minor nobilitate
Iudicium nobilitatis.

VIMEN.

Vernum, fruticoſum, rarum, quernum.

VIN-

VINCVLVM.

Graue, ſerum, ſæuum, durum
Firmum, arctum, tenax
Vincula iuncea, curua, apta
Propiora, affinia
Barbara, irreſoluta, illabefacta
Coniecta collo, addita collis.
TIB. *Ferrea.*
PRO. *Manicæ regales*
Nodi arati
Vincula turpia.

VINDEX.

Non humilis.

VINEA.

Operoſi vitibus agri
Bacchi nemus
Vinea generoſa fertilis vuæ.
TIB. *Vinea culta.*

VINVM.

Generoſi munera Bacchi
Odorati Bacchi pocula
Bacchi hauſtus
Bacchus liquidus
Poſitus Lyæus
Lyæus immodicus.
Liber, Racemi, Pocula, pro vino
Merum exiguum, fuſcũ, poſitum
Vis vini
Vinum largum, validum, purum
Debitum, ſumptum, incluſum
Calidum, ſtridens, rubens
Operosè conditum, fumoſo conditum cado
Seruans formam teſtæ
Vinum ſtans gelu
Non longæ ſenectæ.
TIB. *Liquor preſſus*
Falernum ſumoſum
Cadus Chius
Vinum bonum.
PROP. *Lyæus mentem vinciens*
Cadi Mygdonij
Vina prælis eliſa Falernis

Vina pallida.

VIPERA.

Breuis, parua, latens, ſerpens.

VIRI.

Animæ fortes
Genus haud immite virorum
Vir ingens, magnus, felix, fortunatus, princeps
Ingratus, ignarus, infidus, timidus, fallax, ſtultus, non ſapiens, trepidus, turbatus, faſtiditus
Agilis, ſolers, ſtrenuus, inuictus
Iniuſtus, durus, rigidus
Charus, humanus, mitis
Audax, celſus honore, laudatus, honoratus, cœleſtis
Ademptus, victus, extinctus, deploratus
Inſignis ab arte
Fortis ad arma
Maximus bello
Aequandus ſuperis
Acceptus ſuperis
Maior virtutibus orbe
Dignus ſerie, chartis
Fuſus tellure cruenta
Iactans pectora ſanguinolenta
Homo ſine pectore
Vir leuior fœmina.

VIRGA.

Leuis, longa, aurea, fraxina.

VIRGO.

Virginei artus, vultus
Virginea manus, virgineum caput
Virgo natura mitis & annis
Innupta, impatiens viri, expers viri
Regia, nubilis, pia, ſapiens, formoſa, pulcherrima, fortis, felix
Impia, corrupta
Plus quàm fœmina virgo
Virgo inſigne pudoris

Virgi-

Virginei flos intemeratus pudoris.

VIRGINITAS.

Virgineum nomen
Virginitas ſeuera, perpetua, ſalua
Libata, poſita, rapta
Mille petita procis
Facta peregrini præda latronis.

VIRES.

Magnæ, nimiæ, geminæ, non leues, vindices
Non firmæ, inanes, inualidæ, exiguæ, abſumptæ, aptæ
Subitæ, iuueniles, veſanæ, ſæuæ, feræ
Herculeæ, Hercule dignæ.
TIB. *Infirmæ.*
PROP. *Magnæ.*

VIRVS.

Nocens, edax, peſtiferum
Tinctum, tinctile
Datum ab angue.

VITIS.

Alba, purpurea, grauida
Pampinea
Plena vuis.
TIB. *Tenera myſtica.*

VITA.

Inoffenſa, inculpata, verecunda, ſeuera, mollis, vrbana, breuis, longa, cœlebs, coacta
Lumen vitabile
Vitales auræ
Lux gemina, æterna, ſine caritura
Anni iuſti, creſcentes
Aeuum longum, repetitum
Incerti ſpacium æui, breuis vitæ ſpacium
Tempora vitæ longa
Vitæ liberioris iter
Pignora vitæ
Tædia vitæ longæ
Atra ſeries vitæ
Aeuum pudicè actum
Tenor vitæ ſine labe
Extremus dies fati

Nouiſſima vitæ
Labes vitæ
Vita nullos agitata per vſus
Sine crimine, ſine labe peracta, labe carens, vicio carens
Lugenda, amara, miſera, pudenda, tranſilienda, inuiſa
Peragenda ſub axe
Mortis habenda genus
Sine fœnore data, mutua
Vacua laboribus, per ocia ducta.
TIB. *Anni fatales*
Secula vitæ
Vita felix.

VIRTVS.

Virtutis imago
Gratia virtutis
Virtus ſpectata, clara, laudata, eximia, creſcens, magna, antiqua, numeroſa, rara, inuicta
Diſſimulata, dubitabilis, obruta, mutata, amiſſa, flenda, damnoſa, temeraria
Carmine viuax, expers ſepulchri
In ardua tendens
Mercede carens
Externis incomitata bonis
Noticiam poſteritatis habens
Inuia cui nulla eſt via
Monitis contraria.

VITRA.

Splendida.

VISCERA.

Viua, peritura
Impoſitura rogis.

VILLI.

Soluti, longi, albentes.

VITTA.

Niuea, albens, alba, crinalis, tenuis, barbara.

VITVLVS.

Lactens

Minaci

Minaci cornua fronte gerens
Nondum minax metuenda fronte.

VLMVS.

Fulmine tacta, exeſa
Onerata vitibus
Appoſitis vincta vitibus
Amicta vitibus
Socia cum vite iuncta
Specioſa vuis.

VLNAE.

Teneræ, cupidæ.

VLTOR.

Multis flebilis.

VLVLATVS.

Longi, queruli.

VLVAE.

Leues, ſteriles, virides, flumineæ
Gratæ paludibus.

VMBRA.

Manifeſta, vera, inanis, vacua, gracilis
Læta, longa
Horrens, turpis, flebilis, parentalis
Nemoralis, pampinea
Nocte volans.

V[N]DA.

Impetus vndæ
Placidiſſima, mollis, tenuis, anguſta, dulcis, ſalubris
Marina, paluſtris, fluuialis, fluminea, putealis
Glomerata, verberans, ablata, pulſa, rupta, fracta
Mera, vitrea, pura, cærulea
Tepida, calida, gelida
Liquefacta, currens, ſaliens, labens, liquens, cadens, exultans, alta, vaſta
Rapax, rapida, ſubita, ventoſa, tumida, ſpumoſa
Aduerſa, victa, dura, lapidoſa

Labens cum murmure
Feſſa erroribus, cauans ſcopulos
Obruens caput
Concreta frigore, vincta gelu
Lethalis, Stygia.

VNGVENTA.

Dona, ros Arabum.
TIB. *Nardus Tyrius*
Ros Tyrius.

VNGVIS.

Rigidus, rigens, ſcaber, niger
Tenuis, auidus.

VNGVLA.

Caua
Perpetuo cornu leuis vngula
Aere pedes ſolidi.

VOLATVS.

Lenis.

VOLVCRIS.

Proles volucrum
Volucres vagæ, ſubitæ, motu tutæ, auidæ, dubiæ.

VOLVMINA.

Orba parente
De funere rapta.

VOLVNTAS.

Ius & arbitrium ſalutis
Voluntas ſatis exacta
Honeſta, laudanda, officioſa, animoſa, nec iners pauperq́;
Diuerſa, temerata.

VOLVPTAS.

Magna, plena, ſperata
Blanda, grata, imitata
Breuis, confuſa: vera, non vera
Damnoſa, inuidioſa, erepta
Prima, noua, ſola, proxima.

VOMER.

Dens aratri, Dens curuus
Vomer curuus, aduncus
Sulcans humum
Tenuatus ab vſu

Inſoli-

Inſolitus, ſterilis, preſſus.

VORTEX.

Limoſus.

VOTVM.

Optatum, pro voto.
Vota pia, ſacra, bona, modeſta, magna, plena, puerilia, mitia, grata
Irrita, vana, caduca, rapta noto
Suſcepta, deplorata
Secura repulſæ, rata, inſuſcepta, reddita
Execrantia, triſtia, ſiniſtra, varia, potentia
Immixta pudori.
Laurea.
TIB. *Votiuæ voces*
Vota timida, ſollicita. Temeraria, *vix numeranda.*
PROP. *Vota debita, publica*
Votum impetrabile.

VOX.

Vocalia ora
Concentus vocis, pignus vocis (*ma*
Vox prima, ſuprema, ſum
Acuta, tremens, canora
Tenuata, parua, ſummiſſa, tenuis, parilis, fœminea
Magna, ingens, grauis, boans
Sollicita, timida: ficta, falſa, mentita
Compoſita, quieſcens, muta
Fera, ferina, inſana
Docta, amœna, facunda, celeris, mutandis ingenioſa ſonis
Tuta, memor, conſtans, infragilis
Feſſa loquendo. In nodum coacta
Sine pectore
Orpheia.
TIB. *Tremula.*

VPVPA.

Volucris cui ſtant in vertice criſtæ

Cui prominet immodicum roſtrum.

Vrbs.

Oppida regni diuitiora
Vrbs domita bello, obſeſſa
Coctilibus muris cincta
Magna, clara, alta, pulchra, magnifica, beata
Amiſſa, capta, defenſa, interdicta
Recens, noua, vetus, poſita, æterna
Plena viris
Aequa nubibus
Vrbes diuerſæ, innumeræ.

Vrna.

Capax, plena
Parua, pauper, arcta
Fictilis, obliqua.

Vrsa.

Fortis, ſquallida, Mœnalia, Lycaonia.

Vrsvs.

Turpis, auidus, indignans
Armatus vnguibus
Ab antris Lucanis.

Vrtica.

Mordax.

Vsvs.

Dulcis, gratus, diues, felix
Longus, aßiduus, denſus
Paruus, exiguus, modicus.

Vva.

Racemifera, pampinea
Picta, matura, dulcis
Purpurea, auro ſimilis, nitens
Generoſa, genialis
Calcata, preſſa pede
Tumida, tumens: naſcens, pendens, tenera, bene culta
Plena purpureo mero
De purpureis collecta vitibus.
TIB. *Expreſſa incultis pedibus.*
PRO. *Succus vuæ*

Vua

Vuæ nouæ, meracæ
Veſtitæ frondibus.

VVLGVS.

Minimus de plebe
Mobile, inane, leue
Rude, indoctum, artis expers
Inerme, attonitum.

VVLNVS.

Nouum, vetus, vetuſtum, antiquum
Immedicabile, ſanabile, non expectatum
Inhoneſtum, fœdum
Inanè, leue, eluſum, cæcum
Non corpore dignum
Sæuum, acerbum, crudele, ferum, immite, mortiferum, triſte
Geminatum, nouatum: graue, ingens, aduerſum
Pulchrum ipſo loco
Factum telis, factum cuſpide
Vulnera mutua, coëuntia
Coitura mora, ſpacio
Vulnus clauſum pectore.

VVLTVS.

Iuuenilis, virgineus, lætus, ſerenus, nitidus, formoſus, hilaris
Placatus, placidus, amicus, mollis, modeſtus, ſeuerus, plenus grauitate
Agreſtis, terribilis, trux, rigidus, acris, toruus, ferus, ferinus, fallax
Turpis, acerbus, iratus, durus. Immotus, intrepidus, verſus, confuſus, aſſuetus, verſus pro tempore
Albus & ſine ſanguine
Superbus, ſublatus
Profitens dolorem, lugubris, triſtis, pauidus, iacens
Aratus rugis
Immemor ſui
Dulcior melle
Pudens ſine ruſticitate

Conueniens formæ,
TIB. *Blandus, placidus.*
PRO. *Subductus*
Grauis vultu.

VVLTVR.

Edax, tardus
Volucris peregrina.

VXOR.

Conſors thori, thalami
Socia thori
Sociata fœdere lecti
Amans, fidelis, bona, pia, proba, chara, ambitioſa, laudabilis, credula
Longè pulcherrima, vtilis, fœcunda
Vxor imbellis, ſine viribus, timida, timore turbata
Habens Veneris famam
Rudis ad Veneris furtum
Felix ſine crimine
Cuius vitæ tenor eſt ſine labe
Iuncta in non exhibitis thoris
Inhærens pectoribus
Dilecta multos per annos, chara
Habens mores Iunonis
Similis probitate marito
Digna puero, thoro
Firma in thoro.

X.

XIPHIAS.

Durus
Ictu non mitior enſis.

Z.

ZONA.

Caſta, Recincta manu fallaci
Mæonia.

GEOR-

GEORGII FABRICII CHEMNICENSIS, DE VIRTVTIBVS ET VIcijs carminis Elegiaci

Liber Sextus.

GEORGIVS FABRICIVS CHEMNICENSIS, ANDREAE VVINCLERO, LVDI Vratiſlauienſis rectori, S. D.

DE ſtudijs puerilibus cum quo loquar potius, quàm tecum Andrea? qui & conſenuiſti in ijs, eamq; vitam non exiſtimas vitalem, quæ caret officio, de ætate tenera optimè merendi: in quo propoſito tua laudanda grauitas & conſtantia eſt: & tuum quoque nunc mihi conſulendum iudicium contra eos, qui antiquitatem obſcuram & inſuauem in ſcribendo venantur, quorum equidem probare non poſſum ſtudium inane, leuemq; ſententiam. Facilitate aperta & erudita nihil iudico eſſe elegantius, ea videlicet, quæ modum vſitatum, &, vt nummus probus, formam publicam habet. Augusti Cæſaris politiſsimi temporibus, ſi quis priſca lingua Aborigenum, aut inuſitata Oſcorum, pro ſermone Latino Campanoúe

panoúe Romæ vſus aut Neapoli fuiſſet, eum explodiſſet curia, non intellexiſſet vulgus. In axamentis illis Saliaribus, & in carmine Seculari, in quo, quid à dijs homines peterent, ipſi non perceperunt, obſcuritas habita religio eſt: ſed eam nemo ſecutus in vulgo. Inepti igitur ſunt, qui ſtudio quærunt, vt ſint obſcuri & horridi. Nec mentis ſanæ putandi, quicunque pugnant cum conſuetudine & temporibus, idque nulla cum ratione aut vtilitate: quod quidem rectius faciunt ij, qui tempora volunt eſſe meliora, non qui repetunt ab vltima vetuſtate, quod eſt obſoletum, nec amplius decorum. Irriſus in iudicio Siſenna eſt, qui fuit emendator ſermonis vſitati, vt ait Cicero: quòd vnum tantùm verbum protuliſſet, populi auribus ignotum. Exagitatur item à Martiale, neſcio qui Chreſtillus, quòd attonitus legeret apud Lucilium,

terrai: frugiferai,

quodque idem Accij & Pacuuij quaſi vomitus hauriret: id quod Græciæ ſcriptoribus Galaton pictor ridiculè obiecit, qui finxit vomentem Homerum, & poëtas τὰ ἐμημεσμένα ἀρυομένους, vt illas ſtolidas prauè imitantium ineptias exprimeret. Antiquitas nobis loco auctoritatis ſit, non aucupij: debetque oſtentari vt gemma, non obtrudi, vt

veluti

veluti lutum conculcetur : inſeri ſcriptis modicè, non inſui cum tædio atq; moleſtia. Aliter enim qui faciunt, & odiſſe præſentes videntur, & arrogantes rectè dici poſſunt, quòd vſitata contemnant, & inuentis frugibus paſtum ſiluarum expectant, & ſe ſapere ſolos haberi velint. Sermo quidem ornatur & augetur literis, & cum hominum ætatibus perpolitur, & vſu ſapientum fit nitidior: nec vnquam fuiſſe ſanior aut caſtigatior perhibetur, quàm ſummo Auguſti imperio: nam talis non manſit ſecutis paulò pòſt temporibus. Gradus autem vt in rebus cæteris omnibus, ita etiam in ſermone indicantur, à quibus veluti aſcenſio facta ad perfectiora fuit. Prima enim ætas Liuij Andronici & Catonis Cenſorij rudis planè & auſtera: media cœpit eſſe cultior & elaboratior, Lucilij, Accij, Plauti, item oratorum Galbæ, Craſsi, Antonij. Poſtrema abſolutæ doctrinæ & elegantiæ eſt, Terentij, Ciceronis, Virgilij, Tibulli, Naſonis, qui ſinguli ſunt, vt Velleius iudicat, in forma operis ſui perfectiſsimi. Vix depoſitus in Mauſoleo erat Auguſtus, cùm accitis in publicum orbis conſeſſum nationibus barbaris, perijt vis natiua, & venuſtas linguæ Romanæ propria, eſtq; mox vetuſtas & inſolentia reuocata. Vnde Hadrianus Imperator

rator Ciceroni Catonem, Virgilio Ennium prætulit, magis delectatus effœtis Carmentæ vberibus, quàm lacte puro & copioſo nutricis alicuius vegetæ & adoleſcentis. Sed quia omnes aucupes vetuſtatis, inepti, peruerſi, & arrogantes ſunt, adoleſcentes ſtudioſi recto iudicio admoniti vtantur, ne pro laude dedecus, pro labore ignominiam reportent. Ferunt diuum Hieronymum, cùm Perſium in manus ſumpſiſſet, quòd minus eſſet intelligentiæ expoſitus, in ignem conieciſſe, ne operam legendo luderet. Itaq; inuſitata, quiuis prudens fugiat, ne cum imperitis deſipere, cumq; moroſis errare potius, quàm more communi viuere, & veſtigijs tritis, viaq; regia ingredi voluiſſe videatur: id fiet, ſi ſecundum Varronem, antiquis delectabitur, ſed tamen conſuetis tantùm vtetur. Vale, è ludi illuſtri Miſena.

DE VIRTVTIBVS ET VICIIS CARMINIS ELEGIACI.

CArminis Elegiaci virtus & elegantia, cùm in pedum vſitata compoſitione poſita eſt, tum in literarum ac ſyllabarum ſuaui & modulata coniunctione. Proximè in inciſis, ad quæ & colliſiones & eliſiones adiungimus: quæ numerum efficiunt aut meliorem plenioremq́, aut eundem planè corrumpunt. Ad hæc delectus verborum optimorum, & compoſitio apta adhibenda eſt: nec minimum ornamenti afferunt epitheta, ſi quis in loco & cum iudicio ijs vtatur. Ad quæ ſi accedat verborum facultas copioſa, & ſententiarum conſideretur qualitas, & iuſta amplificatio, nihil deërit ad orationis numeroſæ perfectionem: vtendum tamen ſemper in his omnibus ſapientum iudicio. Has boni & artificioſi carminis partes decem, vt rectius intelligant, & vtilius imitentur adoleſcentes, exemplis breuiter declarabimus, quantum ad hoc negotium ſatis eſt, nam tractatio plenior, ad aliam artem maiorem videtur pertinere.

I. DE PEDIBVS.

I.

Apta

Apta pedum connexio & varietas, præcipuum eſt carminis Elegiaci ornamentum. Verſus enim longi, qui è ſolis ſpondeis fiunt, tardè nimis incedunt: qui è ſolis conſtant dactylis, nimis feruntur celeriter. Iucunda eſt igitur eorum pedum viciſsitudo, & quaſi temperamentum. Vt,

Non eſt certa fides, quam non iniuria verſat.
Turpe, reos empta miſeros defendere lingua.

I I.

Si oſtendenda erit tarditas aut difficultas, vel ſi grauitas aut dignitas exprimenda, ſpondei locum proprium habent.

Ouid.

Nituntur longo veſtigia ponere cliuo. Proper.
Quid me ſcribendi tam vaſtum mittis in æquor?

Apud Heroicos illuſtriora ſunt exempla.

Virg.

Illi inter ſeſe multa vi brachia iactant. Idem:
Tun' ille Aeneas, quem Dardanio Anchiſæ
Alma Venus peperit?

I I I.

In rebus contrarijs eſt dactylis vtendum, vt in re læta & alacri. Tibul.

Quiſquis amore tenetur, eat tutusq;, ſacerq;.

Idem.

Namq; agor, vt per plana citus ſola verbere turbo.

Item,

Item, quando celeritate & impetu opus eſt. Ouid.

Imminet huic, ſequiturq́; parem, ſimiliſq; tenenti,
Non tenet. Virgil.

Inde vbi clara dedit ſonitum tuba, finibus omnes
Haud mora, proſiluêre ſuis: ferit æthera clamor.

IIII.

Omnes cùm improprij, tum peregrini pedes fugiendi.

I. Improprij fiunt

1. Aut reſolutione, vt proceleuſmaticus dactyli, qui tribus locis hexametri, primo, ſecundo, quinto inuenitur.

2. Aut inuerſione, vt anapæſtus dactylo contrarius: qui plerunque locum primum occupat. Horat.

Vehemens & liquidus, puroq́; ſimillimus amni.

3. Aut permutatione, in locis inſolitis, vt dactylus in fine pro ſpondeo.

Lucil. ſat. 26.

Nunc ignobilitas his mirum ac monſtrificabile.

Virg. 2. Georg.

Inſeritur verò ex fœtu nucis arbutus horrida.

Anapæſtus in fine pro eodem.

Prudent. in Pſych.

Perſiciant lux plena viros, ſiue algida Borea
Aetas.

u II. Pere-

II. Peregrini pedes, quibus aut luxatur aut extenditur numerus.

1. In quibus luxatur minuiturúe, ſunt pedes tres:

Iambus ◡ –. Virg. loco quarto:

Congredior, fer ſacra pater, & concipe fœdus.

Trochæus – ◡. Idem, loco eodem:

Rumpe moras omnes, turbataq́ arripe caſtra.

Tribrachys ◡ ◡ ◡. Ouid. loco ſecundo & tertio:

Quæ periit aliquis, potes hanc contingere dextrā:
Vt puer & vacuūs, & inobſeruatus in herbis.

2. In quibus numerus extenditur, augeturq́, ſed maximè apud antiquiſsimos, inueniuntur pedes nouem.

Creticus – ◡ –. In Epitaphio antiquo Fuſci,

Factionis Venetæ Fuſco ſacrauimus aram.

Amphibrachys ◡ – ◡. Virg.

Te Corydon ô Alexi, trahit ſua quemq́ voluptas.

Baccheus ◡ – –. In Probinæ epitaphio.

Diebus poſt paucis eſt comitata ſuos.

Choriambus – ◡ ◡ –. Virg.

Cauloniſq́ arces, & naufragum Scylaceum.

Ionicus minor ◡ ◡ – –. Lucil. 1.

Infamem, inhoneſtam, turpemq́ odiſſe culinam.

Pæon primus – ◡ ◡ ◡. Ennius.

Sic

Sic mulier erubuit, ceu lac & purpura miſta.

Pæon ſecundus ∪–∪∪. Propert.

Eoſdem habuit ſecum, quibus eſt elata capillos.

Pæon quartus ∪∪∪–. Ennius.

Capitibus nutantes pinus, rectosq́; cupreſſos.

Epitritus quartus –––∪. Virg. 2. Aen.

Eueniunt, nec te comitem hinc aſportare Creuſam.

Hæc cognoſcenda propter vſum antiquitatis: ſed quid imitandum ſit, facilè iudicabunt prudentes & exercitati. Poſſunt tamen iſta excuſari, tanquam figuratè poſita, & quaſi ſpecies τῆς ἐπισυναλοιφῆς, vt in Partitionibus Grammaticis eſt annotatum.

V.

In exprimendo motu aliquo animi, aut ſignificanda re noua atq; non opinata, contra carminis legem, quinta verſus longi ſede, ponitur ſpondeus, præcedente tamen plerunq; dactylo. Catul.

Aequorea monſtrum Nereides admirantes.

Virg.

Conſtitit, atq; oculis Phrygia agmina circumſpexit.

Nam inuſitatius eſt illud, quod apud eundem legitur,

Aut leues ocreas lento ducunt argento.

Quo tractu fabrorum oſtendit faſtidium, quibus opus à ſua arte alienum imponitur.

V I.

Optimi verſus à Diomede habentur, qui quaſi vinculo pedum inter ſe connexi, ſerie continua ad exitum deducuntur, verboq́ in extremis collocato, abſolutam complectuntur ſententiam. Virg.

Oceanum interea ſurgens aurora reliquit.

Tibul.

Intonſi crines longa ceruice fluebant.

Nulla in his verſibus dictio pedem abſoluit, ſed inter ſe omnes quaſi cathenula cohærent. Laudari hoc & in vtraq́ pentametri parte poteſt. Ouid.

Vulgus amicicias vtilitate probat.
Si qua venit ſerò, magna ruina venit.

V I I.

Huic venuſtati vitium contrarium, cùm ſingulos pedes ſingulæ voces abſoluunt, omni cura ſtudioq́ eſt vitandum. Horat.

Præter cætera Romæ, méne poëmata cenſes
Scribere?

Hîc & oratio impedita, & numerus diſſolutus eſt.

I I. DE LITERIS ET SYLLABIS.

V I I I.

Vitan-

Vitanda tam in initio quàm in medio eſt literæ eiuſdem aut ſyllabæ repetitio.

Ouid. in Met.

Corpora Cecropidum pennis pendêre putares,
Pendebant pennis. Idem in Hero.
Cùm tibi ne victus tecto morerere recuruo.

In priori luſerunt integris libellis Hugoldus, Porcius, Mameranus, Piërius, maiore oſtentatione quàm fructu. Talia tamen ex Ennio παρόμοια citantur à veteribus Grammaticis.

I X.

Quod aurium ſenſus tanquam ingratum reſpuit, id ſuo loco iucundum ac venuſtum eſt. Ouid. in Faſt.

Menſe malum Maio nubere, vulgus ait. Virg.
Vidi, atro cùm membra fluentia tabo
Manderet, & trepidi tremerent ſub dentib. artus.

In Thyeſte Accij idem obſeruatum eſt in trochaico:

Impius hortatur me frater, vt meos malis miſer
Manderem natos.

Ludunt hac ratione interdum Comici. Poſſunt etiam tales verſus caſui tribui, aut libertati ingeniorum. Ouid.

Nam quanquam ſoli poſſunt prodeſſe potentes,
Non proſunt, potius plurimùm obeſſe ſolent.

X.

Fugienda itidem ſimilis in fine terminatio: nam præterquam quòd de ornatu detrahit, etiam obſcuritatem parit. Virg.

maculis quem Thracius albis
Portat equus, criſtaq́ tegit galeá aurea rubra.

Propert.

Et galea hirſuta compta lupina iuba. Ouid.
Flamma recens parua ſparſa reſedit aqua.

X I.

Ineptum neſcio quid habent ij verſus, qui in inciſo & extremo, æquali ſono finiuntur. Quales multi ſine affectatione etiam antiquis exciderunt. vt Ouidio:

Nec niſi finita per plurima vulnera vita.
Si Troiæ fatis aliquid reſtare putatis.
Quot cœlum ſtellas, tot habet tua Romá puellas.
Ipſe ego librorum video delicta meorum.

In Pentametris:

Quærebant flauos per nemus omne fauos.
Si mihi quod prodeſt, hoc tibi lector obeſt.

X I I.

Extat luſus antiquus, qui dicitur cuidam Raimundo vſitatus fuiſſe, vt ſuis verſibus adderet ſemper aliquem ex poëta antiquo, & ita rithmum conficeret.

Vt mens ſe videat, poſita caligine fumi,
Quis vetat appoſito lumen de lumine ſumi?

Quòd

Quòd ſi perfectè nequeo res edere cunctas,
Vt deſint vires tamen eſt laudanda voluntas.

XIII.

Verſus longus malè deſinit in dictionem vnius ſyllabæ, aut quatuor ſyllabarum.

Lucretius lib. 2.

Augeſcunt aliæ gentes, aliæ minuuntur.

In duas ſyllabas ſuauiter, in tres viriliter terminatur. Hæc obſeruatio, ſicut omnes, neceſsitatem non habent, ſi decorum aliud exigat. Monoſyllabæ in fine rectè ponuntur.

1. Vel alia vnius ſyllabæ dictione præcedente. Horat. in Epiſt.

Principibus placuiſſe viris non vltima laus eſt.

2. Vel accentu ipſo adiuuante. Martial.

Scæuola tu cœnas apud omnes, nullus apud te.

Ouid. 1. de Ponto,

Quid referam veteres Romanæ gentis apud quos.

3. Vel ſententia ipſa exigente, vt apud Virgilium,

Ruit Oceano nox. Et,

Procumbit humi bos.

Quadriſyllabæ verò, aut cùm enclitica particula adiungitur. Vt Horatius,

Quid enim differt, barathróne
Dones, quidquid habes, an nunquā vtare paratis?

Aut cùm nomen proprium ſpeciesúe certæ materiæ in fine collocatur. Vt Ouid.

Arſit & Oenides in Mænalia Atalanta.

Idem Virgil.

Incluſum buxo, aut Orycia terebintho.

XIIII.

Deformitatem in hexametro parit, cùm tribus dictionibus deſinit diſſyllabis.

Tibul.

Semper vt inducat blandos offers mihi vultus.

XV.

Verſus longo ſubiectus in vnam ſyllabam bene finitur, altera antecedente. Ouid.

Præmia ſi ſtudio conſequar iſta, ſat eſt.

Rectiſsimè in duas: rarius quidem in quatuor vel plures, ſed non vitioſè,

Forma nihil magicis vtitur auxilijs.

Lis eſt cum forma magna pudicitiæ.

Duriſsimè deſinit in tres. Idem.

Spectarem qualis purpura te tegeret.

Præter hunc verſum, idem in alijs quinq; apud eundem Poëtam inuenitur.

XVI.

Alij Poëtæ cùm hoc euitare poſſent, ſtudio & ratione videntur captaſſe. Vt Tibul.

Bellica cùm dubijs roſtra dedit ratibus. Idem.

Abdita

Abdita quæ ſenis fata canit pedibus.

Dicere enim verbis tranſpoſitis potuiſſet,

Cùm dubijs ratibus bellica roſtra dedit. Et,

Quæ pedibus ſenis abdita fata canit.

Interdum propter ſententiam elegans eſt. vt Claudianus,

Magna repentè ruunt, ſumma cadunt ſubitò.

XVII.

Inuenuſtus videtur verſus pentameter, ſi metri vltimi dactylus à particula monoſyllaba incipiat, & trium ſyllabarum vox cum enclitica inſequatur. Tibul.

Ne capiti ſoles, ne noceantúe niues. Idem,

Meſſalam terra dum ſequiturq́; mari.

Mollius hoc fit in repetita præpoſitione. Idem,

Perq́; tuos oculos, per geniumq́; rogo.

XVIII.

Monoſyllabæ dictiones, ſi plures vno in loco cumulentur, deformant verſum, Vt,

Non ex his eſt, qui ſe ſanos viuere curent.

XIX.

Eadem deformitas in dictionibus plurium ſyllabarum. Vt in illo Horatij,

Quiſquis luxuria, triſtiúe ſuperſtitione.

Scitum eſt viri nobiliſsimi Bouſlai Haſ-

ſenſtenij diſtichon, quo ludens cum viris doctis, eos communi ſenſu vicit,

Conturbabantur Conſtantinopolitani,
Innumerabilibus ſollicitudinibus.

X X.

In verſu longo relinquitur interdum ſyllaba, quæ ab initio ſequentis abſorbetur: qui verſus hypermetri & hypercatalecti dicuntur. Virg. in Aeneid.

Et magnos membrorũ artus, magna oſſa, lacertoſq;
Exuit. Idem in Georg.
Aut dulcis muſti Vulcano decoquit humorem,
Aut folijs vndam.

X X I.

Verſus longi aliquando mirabiliter recurrunt, quales illi ſunt Virgiliani,

Muſa mihi cauſas memora, quo numine læſo,
Ille rapit calidum fruſtra de vulnere telum.

Verùm non quæſiti induſtria, ſed oblati caſu putandi ſunt.

III. DE INCISIS.

X X I I.

Incifa illa, quæ ab alijs inciſiones, vulgò cæſuræ & manſiones dicuntur, planè ſunt obſeruanda: faciunt enim plenum & æquabilem numerum. Vt,

Quàm

Quàm citò purpureos deperdit terra colores.
Omnia poſt obitum fingit maiora vetuſtas.

Inciſo neglecto verſus quaſi titubant.

Horat.

Non quiuis videt immodulata poëmata iudex.

Ouid. 13. Met.

Ergo alijs latraſſe Dymantida flebile viſum eſt.

Cui duo ſimiles in eodem libro reperiri, mirum eſt, cùm præter hos, plures quàm duo, in omnibus eius operibus non legantur.

XXIII.

Interdum hoc ipſo modo ſententiæ vis excitatur. Virg. 5. Aen.

Ecce volat, calcemq; terit iam calce Diörnes.

Propert. 4.

Vt noſtris tumefacta ſuperbiat Vmbria libris.

Ouid. 3. Faſt.

Aſpicit hos, vt fortè pependerat æthere mater.

XXIIII.

Eſt vbi accentus inciſi aſperitatem leniat.

Propert.

Ah pereat, quicunq; meracas repperit vuas.

XXV.

Plura inciſa carminis grauitatem diſſolutione quadam attenuant. Tibul.

Semper vt inducar blandos offers mihi vultus.

Et hoc

Et hoc minus rigidum eſt, ſi in initium verſus incidat. Idem,

Caſta placent ſuperis, pura cum veſte venite.

In hoc tria continuantur inciſa, cum ſuauitate.

XXVI.

Propter inciſum fit, vt ſyllabæ breues, interdum ponantur longæ. Tibul.

Te canit agricola, magna cùm venerit vrbe.

Idem,

Hoc quoq; ſi credis, ad te via prona videtur.

Virgil.

Olli ſerua datur, operum haud ignara Mineruæ.

XXVII.

In inciſo pentametri, vt & in eiuſdem extremo, duriuſculè collocantur voces monoſyllabæ. Catul.

O' dij reddite mî pro pietate mea. Et,

Aut facere, hæc à te dictaq; factaq; ſunt.

Vtrunq; mitigatur, dictione monoſyllaba antecedente. Alterius exemplum hoc ſit. *Magna tamen ſpes eſt in bonitate Dei.*

Alterius ſuprà annotatum eſt, vbi de ſyllabis agebatur.

XXVIII.

Eſt & antiquum quoddam genus, in quo tria inciſa, tribus abſoluuntur commatis.

Ennius

Ennius 7. Annal.

Poſte recumbite, veſtraq́ pectora pellite tonſis.

Ex quo recentiores verſus fecerunt dactylicos commaticos nominatos, vt Hildebertus Lauerdinus, Bernardus Cluniacenſis, Vuichardus Lugdunenſis: de quibus in commentarijs poëtarum Chriſtianorum attigimus: nec aliud facilè occurrit exemplum præter Ennianum.

IIII. DE ELISIONE ET COLLISIONE.

XXIX.

Synalœpha & ecthlipſi, quando aut vocale ſequente vocalis antecedens eliditur: aut cum vocale, litera muta colliditur, non crebrò eſt vtendum. In loco vſurpatæ hæ figuræ, magnam afferunt gratiam.

Virgil.

Monſtrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum. Idem,

Arua aliena iugo premere, atq́ auertere prædas.

Colliſio cùm in longam ſyllabam ferè incidat, carminis adiuuat grauitatem.

XXX.

Colliſio nulli loco minus conuenit, quàm verſus initio. Horat.

tam

tam cernis acutùm
Quàm aut aquila, aut ſerpens. Idem,
Dum ex paruo nobis tantundem haurire relinquas.
Idem,
Nam vt fœrula cædas, meritum maiora ſubire.

Apud poëtas nitidiores hoc non inuenias, nec in odis apud eundem.

XXXI.

In medio itidem, cùm in cæſuram incidit colliſio, eſt horridior. Idem,
Impetrat & pacem, et locupletem frugib. annum.

XXXII.

In fine denique non valde probatur, etſi magis ſit tolerabilis. Horat.
O' ciues, ciues, quærenda pecunia primùm eſt.

XXXIII.

In quinto loco verſus longi, niſi certa cauſa ſit, vt eleganter ac commodè fiat, nihil collidendum aut elidendum. Horat.
Loripedem rectus derideat Aethiopem albus.
Tibul.
Blanditiáſne meas alij tu vendere es auſus?

XXXIIII.

Si conſiderentur vocales, quæ aſperè non concurrunt, hoc fit paulò ſuauius. Catul.
Difficile

Difficilè eſt longum ſubitò deponere amorem.

Ouid.

Quid mihi fortunæ tantum, quid regna ſine vſu?

Eliſio quòd interdum iudicio fiat, hæc Poëtæ exempla teſtantur:

Iuturnamq; parat fratris dimittere ab armis.

Sic genus amborum ſcindit ſe ſanguine ab vno.

niſi enim hoc maluiſſet, ita potuiſſet dicere,

Dimittere fratris ab armis.

Se ſanguine ſcindit ab vno.

XXXV.

Nihil item ſimile committendum in pede vltimo verſus pentametri, niſi id ſingulari iudicio fiat, vt apud Ouidium Propertij imitatione.

Quadrijugos cernes ſæpe reſiſtere equos.

XXXVI.

Eliſio in cæſura pentametri vitanda, propter inſolentiam & antiquitatem.

Propert. 3.

Herculis, Antæiq; Heſperidumq; choros.

XXXVII.

Breuiter, à multis duriſq; eliſionibus colliſionibuſq; omnino abſtinendum, tum facilitatis tum pulchritudinis gratia. Quid poteſt eſſe horridius illo Catulliano?

Quàm

Quàm modò qui me vnum atq; vnicum amicum habuit. & hoc altero,

Troia (nefas) commune ſepulcrum Europæ Aſiaq́;,
Troia virûm & virtutum omnium acerba cinis.

Item illo, quod in epigrammate antiquo Neapolitano legitur,

Te vmbra petam, ergo vnquam ne metue, abs te abeam.

In hoc pentametro decem ſunt dictiones, ſyllabæ octodecim, contractiones quinque, initium vitioſum, aſper exitus, tortuoſum medium. Terent. in Hec.

Non omnino abhorrere animum huic video à nuptijs.

in pedibus omnibus, excepto vltimo, eliditur aliquid aut colliditur. Hoc in comicis minus ſentitur, indignius reprehenditur, quia eorum oratio vulgari ſimilis, & numerus minus manifeſtus.

XXXVIII.

Eliſio vel potius ſubtractio conſonantium, in vſu amplius non eſt, & obſeruationis planè vetuſtæ: vt S & D literarum, in nomine *Lælius*, & in pronomine *Illud*, apud Lucilium, in eo verſu qui citatur à Cicerone de finibus:

Lælius præclarè & rectè ſophos, illudq́; verè.

Has literas tenuitate ſua quaſi amitti, pluribus

ribus exemplis, in explicatione caſtigationum in Terentium, probaui. Rei verò nec vſitatæ, nec ſequendæ, breuitatis inſtitutæ gratia, plura exempla non ſunt cumulanda.

V. DE DELECTIONE ET COMPOSITIONE Verborum.

DE VERBIS SIMPLICIBVS.

XXXIX.

Improprijs planè non vtendum, niſi ſi quæ auctoritatem habent. Vt *ſpes* pro *metu*. Ouid.

Spes quoq; lenta fuit, tardè quæ credita lædunt
Credimus.

Promittere, pro minari. Virg.

Promiſi vltorem, & verbis odia aſpera moui.

id eſt, minatus ſum me vlturum. Idem.

O' ſocij, neq; enim ignari ſumus antè malorum.

hoc eſt, priſtinorum malorum ſumus non immemores. *Ignarus* enim eſt, *qui neſcit*: *immemor*, qui obliuiſcitur. Ouidius *precium* ponit pro pœna, Pindarus ποινὴν pro precio.

XL.

Barbara niſi conſuetudine ſint facta Ro-

mana, locum in oratione nullum habeant. Barbaris ſeu peregrinis quibuſdam vtimur. Vt *Sariſſa*, quod Macedonicum eſt, pro haſta, apud Ouidium: *Corytus*, quod Etruſcum, pro pharetra, apud Virgilium: & nunc *Bombarda* eſt fictum, ſed vſitatum rei nouæ vocabulum. *Irpus* Samniticum, pro lupo, vt eſt apud Strabonem & Sex. Pompeium: vndè *Irpini* Italiæ populi. *Italus* antiqua Aborigenum lingua vitulus, auctoribus Feſto & Seruio: vndè ab vbertate paſcuorum, dicta exiſtimatur *Italia*.

X L I.

Verba quæ eſſe deſierunt, vt antiquata: & obſoleta, ſeu (vt Seneca nominat) calcata: & in vulgi conſuetudine non ſunt, vt inuſitata: niſi de antiquis rebus ſermo ſit, non ſunt vſurpanda. *Turbo*, trochus eſt quo ludunt pueri, qui *turben* dicitur à Tibullo: ſed id ſtultè dictum ait Chariſius. *Teſtu*, pro teſta apud Ouidium in Faſtis, quod Nonius apud obſcuræ auctoritatis, ſed ſummos ſcriptores legi annotauit. Item *moriri* pro mori, & *abſtit* pro abſtitit, apud eundem, quæ à Priſciano obſeruata ſunt. Quanquam autem in noſtris nunc editionibus nihil tale inuenitur: ego tamen, qui non indiligens inquiſitor fui, eadem omnia in codicibus manu-

manuſcriptis, vt ſunt tradita à Grammaticis, reperi. Antiqua interdum auctoritate valent. Ouid.

Eſtur, vt occulta viciata teredine nauis.

Eſtur, pro conſumitur.

Talia ſunt apud Virgil. ex ſeutentia Fabij, *Olli, Quianam, Mi*, quibus dignitatem, vt ipſe inquit, dat antiquitas.

XLII.

Sordida & humilia, aut circumſcribenda ſunt, aut epitheto corrigenda. *Bubulcum & ſubulcum,* noluit dicere Ouidius, ſed ſignis notauit,

Hoc faciunt cuſtosq́ boum, longæuaq́ nutrix,
Tertius immundæ cura fidelis haræ.

Aquas dicere pro mari, nimis abiectum, vt & *guttas* pro lacrimis. Illud igitur Ouidius tali adiectione ſubleuauit:

Per immenſas puppe feruntur aquas.

hoc Virgilius, cum inquit:

guttis humectat grandibus ora.

Clauam idem de Hercule fugit dicere, ideo circumloquitur, modò per ſynecdochen:

Ramis vaſtisq́ molaribus inſtat.

modò per periphraſin. Vt,

Nodisq́ grauatum
Robur. 8. Aeneid.

Dicit tamen de Herculis comitibus in 10.

Sternentes agmina claua
Deiecit letho: nihil illos Herculis arma,
Nil validæ iuuêre manus.

XLIII.

Animantium etiam nomina quædam, quaſi humilia, non verbo exprimuntur, ſed notis aut ſignis deſcribuntur. Vt *gruem* Ouidius, *Et quæ Pygmæo ſanguine gaudet auis.* Virgilius *ciconiam*, de qua canit.

Candida vênit auis longis inuiſa colubris.

XLIIII.

Inflata & tumida verba non admittenda ſunt. cuius generis eſt illud Statij:

Magnanimum Aeaciden, formidatamq́; Tonanti
Progeniem. Item illud Silij:
Ordior arma, quibus cœlo ſe gloria tollit.

Talia poſſent multa annotari, ſed non è noſtris poëtis, quorum teſtimonio ferè vtimur.

XLV.

Verba affectata planè reijcienda, & multò magis verſus affectati, vt eiuſdem Silij,

Stat ſonipes, & frena ferox humentia vexat.

Talia ſunt apud Comicos paraſitorum, ſeruorum, militum.

Verba

XLVI.

Verba eadem vno loco non repetenda, ſed copia aliqua varianda ſunt. Virg.7.Aen.

Magno veluti cùm flamma ſonore
Virgea, ſuggeritur coſtis vndantis aheni,
Exultantq́ æſtu latices, furit intus aquæ vis,
Fumidus atq; altè ſpumis exuberat omnis,
Nec iam ſe capit vnda, volat vapor ater ad auras.

Aquam noluit dicere, ſed vndans ſeu bulliens ahenum: deinde magis magisq́ efferueſcentem, nominauit primùm latices, inde aquæ vim, poſtea amnem, donec vocabulum non inueniret maius, niſi mare dixiſſet, quod erat nimis tumidum, ideo concludit,

Nec iam ſe capit vnda.

In narratione duelli Herculis & Caci, 9. Aeneid. domicilium Caci generali nomine ſæpius ſpeluncam, deindè variè appellat vaſtum receſſum, ſaxum opacum, vaſtùm antrum, ingentem regiam, vmbroſam cauernam, cauum ſaxum, domum caliginoſam, vel (vt ipſe)

domum caligine cæcam.

ingentem ſpecum, domum atram. Sed de copia verborum mox dicentur plura.

XLVII.

Obſcœna omni ſtudio ita fugienda ſunt, vt turpis etiam verbi exemplum ponere in hoc loco pudeat.

XLVIII.

Græca Latinis non miſcenda. ideo enim Lucilius Vectium repræhendit, qui Etruſca Latinis: Lucilium ipſum Horatius, qui Græca Romanis miſcuit: quod etiam ineptè captauit Auſonius. Fieri hoc aut ioci aut irriſionis gratia interdum poteſt: & nugatores circumferuntur, qui Italica & Gallica Latinis miſcuerunt, Merlinus Cocalius, & Antonius Harena.

XLIX.

Participium caſus nominatiui in extremo verſus raro eſt ponendum. Virg.

Corripit in nodum complexus, & angit inhærens.

Propert.

Semper amet, fructu ſemper amoris egens.

Obſeruauit hoc etiam Seruius.

L.

Raro in fine ponendum in DO gerundium. Ouid.

Occidit Eurytion ſtultè data vina bibendo.

LI.

Vna

Vna particula poſtpoſita, neſcio quid illepidi & obſcuri habet.

Horat. ad Quintium,

Sum bonus & frugi, renuit negat atq; Sabellus.

cùm apertum & rectum ſit, Sabellus renuit atque negat.

DE VERBIS COMPOSITIS.

LII.

Quod dictum eſt de ſimplicibus & proprijs verbis, idem etiam de coniunctis & mutuatis intelligendum eſt. Abſurdæ & humiles metaphoræ ſunt illæ Licienſis:

Quem ſtudio morum naturæ pinxerat vnguis,
Incauſto tinxit mors inimica ſuo.
Nullius vicij glacies hiemauit in iſto.

Nec abſimile illud:

Paulus in orbe docet, fideiq; ligonibus omnes
Excolit, & fidei cogit flaueſcere meſſem,
Errorum fugiente gelu.

Item illud,

Arridet germen quod linguæ pingitur oſtro:
Ver habet in bruma qui flores carmine gignit,
Per glaciem Zephyros exhalant verba tepentes.

Talia multa ſunt Aratoris, Fulgentij, Sidonij, Euodij, Fortunati, poëtarum Chriſtianorum. Itaq; videant adoleſcentes, ne

in hac parte, ſibi praua aliqua imitatione nimis placeant, & arripiant deteriora.

LIII.

Solœciſmus omnis tam in conſecutione, quàm in compoſitione verborum eſt vitandus. Obſeruandi præterea Græciſmi, quibus contra Latinorum conſuetudinem poëtæ vtuntur, de quibus in libro de Syntaxi Græca alibi actum eſt: de verborum compoſitione, in libro Elegantiarum exempla poëtarum proponuntur. Quidquid autem veterum aut exemplo, aut imitatione, aut aliqua modificatione non eſt dictum, id omne eſſe ſolœciſmum iudico.

LIIII.

Sententiæ proprijs & perſpicuis verbis, & in conſuetudine poſitis, ſunt efferendæ: ita tamen, vt ne ſolutæ orationi planè ſimiles appareant. Hoc in quibuſdam Ciceronis ſententijs conſiderabimus. In Paradox.

Magnum vectigal parſimonia. Lucret.

Diuitiæ grandes homini ſunt, viuere parcè.

Idem ad C. Trebonium, *Ferreus eſſem, ſi te non amarem.*

Helena ad Paridem, apud Ouidium,

Ferrea ſim, ſi non hoc ego pectus amem.

Idem ad Q. Fratrem,

Poëma

Poëma animum vacuum ab omni cura deſiderat.

Ouid.

Carmina proueniunt animo deducta ſereno.

Ad eundem, *Omnis amor anxius eſt & ſollicitus.* Ouid.

Res eſt ſolliciti plena timoris amor.

Idem 1. de Legibus, *Cùm natura cæteras animantes abieciſſet ad paſtum, ſolum hominem erexit, & ad cœli quaſi cognationis domiciliiq́ue priſtini conſpectum excitauit.* Ouid.

Pronaq́ue cum ſpectent animalia cætera terram,
Os homini ſublime dedit, cœlumq́ue videre
Iuſsit, & erectos ad ſidera tollere vultus.

Idem, *Magna pars ingenij dolor.*

Ouid. 2. Met.

Ingenium mala ſæpe mouent.

Idem pro Milone, *Magna eſt vis conſcientiæ, vt neque timeant qui nihil commiſerint: & pœnam ſemper ante oculos verſari putent, qui peccarint.*

Ouid.

Conſcia mens vt cuique ſua eſt, ita concipit intra
Pectora, pro facto ſpemq́ue metumq́ue ſuo.

Idem, *Eorum qui futuri ſunt, erit melius iudicium.* Ouid.

Iudicium melius poſteritatis erit.

Idem ad Papyrium Pætum, *Vt aurum igne, ſic beneuolentia fidelis periculo aliquo perſpici ſolet.*

Ouid.

Scilicet vt fuluum ſpectatur in ignibus aurum,

Tempore ſic duro eſt inſpicienda fides.

Idem in Bruto,

Craſſo & Antonio L. Philippus proximus accedebat, ſed longo interuallo, tamen proximus.

Virg. 5. Aen.

Proximus huic, longo ſed proximus interuallo.

Portius Latro apud Senecam, *Non vides vt immota fax torpeſcat, & ignis exagitata reſtituat?*

Ouid.

Vidi ego iactatas mota face creſcere flammas,
Et rurſus nullo concutiente mori.

Rurſus Cicero 1. Tuſc. *Habes ſomnum imaginem mortis, eamq́; cotidie induis.*

Ouid. 2. Elegiarum.

Stulte, quid eſt ſomnus, gelidæ niſi mortis imago?

Idem, *Veniet tempus, & quidem celeriter: ſiue retardabis, ſiue properabis.* Propert.

Tardius aut propius mors ſua quenq; manet.

Cic. ad Att. 8.

Pro patria & in patria mori, præclarum eſt.

Ita Briſeis ad Achillem, de tribus ait fratrib. *Qui bene pro patria, cum patriaq́; iacent.*

Seneca ad Lucilium, *Si vis amari, ama.*

Martialis, *Marce, vt ameris, ama.*

Ouid. *Vt ameris, amabilis eſto.*

LV.

Eadem ſententia iiſdem verbis non repetenda: nam varietas orationem commendat,

dat, idq́ paucis exemplis non tam explicandum modò eſt, quàm ſignificandum.

Ouid. 1. de arte,

Culta Palæſtino ſeptima feſta viro.

Ibidem, *Cultaq́ Iudæo ſeptima ſacra viro.*

Ita 4. Triſt.

O' quater, & quoties non eſt numerare, beatum.

Et rurſus 2. de arte.

O' quater, et quoties numero comprendere nō eſt,
Felicem. Ita 2. de Ponto.

Non ita pars fati candida nulla mei eſt.

Et rurſus 5. Triſt.

Non ita ſunt fati ſtamina nigra mei.

Ita 3. de Ponto.

Triſtia deformes pariunt abſynthia campi,
Terraq́ de fructu quàm ſit amara docet.

Ibidem.

Triſtia per vacuos horrent abſynthia campos,
Conueniensq́ ſuo meſſis amara loco eſt.

L V I.

Duobus verſibus aut pars ſententiæ, aut tota ſententia eſt abſoluenda: nec verbum reſeruandum in tertium vſq́ verſum eſt.

Ouid.

Inſtiteram, quare primi Megaleſia ludi,
Vrbe forent noſtra: cùm dea (ſenſit enim)
Illa deos, inquit, peperit.

Idem.

Quid

Quid tibi Piſandrū, Polybumq́ꝫ, Medontaq́ꝫ dirū,
Antimachiq́ꝫ auidas, Antinoïq́ꝫ manus,
Atqꝫ alios referam?

LVII.

Verſus euidentes ſunt, in quibus propoſitioni additur ſtatim ratio. Id ſi fit

1. Rectâ, dialecticum eſt. Horat.
Sperne voluptates, nocet empta dolore voluptas.
2. Modo inuerſo, eſt poëticum. Virg.
Nulla ſalus bello, pacem te poſcimus omnes.

LVIII.

Sententiæ ſimpliciter prolatæ, illuſtrantur exemplis: vt quod ſimpliciter dictum à Tibullo,

Non opibus mentes homini curaq́ꝫ leuantur:
id auxit duplici exemplo Varro Atacinus, vt citatur à Non. Marcello,
Non demunt animis curas aut relligionem
Perſarum montes, nec diuitis atria Crœſi.
Verum de ſententijs & earum ornamentis dicere, nunc non eſt propoſitum.

LIX.

Euidens etiam eſt, exemplo ſingulari aliquid vniuerſum declarare. Vt cum dicendum eſſet, omnibus moriendum eſſe, id aliqua perſona inſigni demonſtrare. Vt Hora.

Occidit

Occidit & Pelopis genitor, conuiua deorum.
& Ouidius,
Occidit & Theſeus.

L X.

In exemplis modum obſeruarunt veteres, quod factum à poſterioribus non eſt: quòd ſi enumerationem habent finitam, partes non debent omitti, quod docent Dialecticorum præcepta.

Horat. 1. Carm. Oda 16.
Non Dindymene, non adytis quatit
Mentem ſacerdotum incola Pythius,
Non liber æquè, non acuta
Sic geminant Corybantes æra.

Omnis enim furor aut eſt amentium, aut fatidicorum, aut vatum, aut ſacrificantium.

L X I.

Traiectionibus confuſis & perplexis, vel in verbis, vel in ſententijs, ad vitandam obſcuritatem non eſt vtendum. Vtriuſq; exemplum eſt locus Virgilij:

iuuenes fortiſſima fruſtra
Pectora, ſi vobis, audentem extrema, cupido
Certa ſequi: quæ ſit rebus fortuna videtis.
Exceſſere omnes, adytis ariſq; relictis,
Dij, quibus imperium hoc ſteterat: ſuccurritis vrbi
Incenſæ: moriamur, & in media arma ruamus.

Ordo

Ordo enim eſt: Iuuenes fortiſsima pectora, fortuna quæ ſit videtis, ſuccurritis vrbi incenſæ fruſtrà: omnes dij quibus ſteterat hoc imperium, adytis ariſq; relictis exceſsêre. Si vobis cupido certa ſequi audentem extrema, moriamur, & ruamus in media arma. Reprehendit vicium traiectionis in Lucilio auctor ad Herennium.

L X I I.

Eadem obſcuritas interdum eſt, non in verborum confuſione, aut perplexitate ſententiæ: ſed in ſermonis varietate, vt in Dialogiſmis fieri ſolet, qualis ille Horatij ad Mecœnatem, qui Poëtæ hoſpitis Calabri, & amici quî cum loquitur, perſona diſtinguendus eſt: tum enim tota ſententia lucem accipit, & eſt facilis atq; iucunda. Locus eſt lib. 1. epiſt. 7.

P. *Non quo more piris veſci Calaber iubet hoſpes.*
Tu me feciſti locupletem. C. *veſcere ſodes.*
A. Iam ſatis eſt. C. *at tu, quantum vis, tolle. A. benignè.*
C. *Non inuiſa feres pueris munuſcula paruis.*
A. Tam teneor dono, quàm ſi dimittar onuſtus.
C. *Vt libet: hæc porcis hodie comedenda relinques.*
P. *Prodigus & ſtultus donat, quæ ſpernit & odit.*
Hæc ſeges ingratos tulit, & feret omnibus annis.

Talia apud eundem Poëtam multa. Omnis

mnis autem obſcuritas, quantum fieri poteſt, fugienda eſt.

LXIII.

Obſcuri verſus fiunt, qui nimis ſunt figurati. Poſſumus in vno Vergilij hemiſtichio duodecim numerare figuras: quod eſt in 1. Aen. *Spumas ſalis ære ruebant.*

In genere eſt περίφρασις, pro nauigabant: item ἐνέργεια, quia euidenter rem nauticam exprimit. In ſpecie poſuit *ſpumas ſalis*, pro mari ſpumante, κατὰ ταπείνωσιν, ἀντιμέρειαν, συνωνυμίαν. *Aere*, pro æratis roſtris, κατὰ μετωνυμίαν, quia materia ponitur pro re confecta, κατ' ἐναλλαγὴν numeri, quia ſingularis pro plurali: κατὰ συνεκδοχὴν, quia roſtrum pro naui, pars pro toto: κατ' ἔλλειψιν, quia roſtrum non nominatur, ſed intelligitur: κατ' ἐναλλαγὴν qualitatis, quia ſubſtantiuum pro adiectiuo ponitur, æs pro inſtrumento æreo. *Ruebant*, κατ' ἐναλλαγὴν generis, neutrum pro actiuo: item κατ' ἐναλλαγὴν figuræ, quia ſimplex pro compoſito, *ruebant*, pro eruebant.

LXIIII.

Deniq; in tota collocatione verborum, & ſententiæ tractatione, cura diligentiaq; adhibenda, aureſq; cùm bonorum Poëtarum lectione aſsidua, tum accurata imitatione

tione & exercitatione aſſuefaciendæ ſunt: vt ſi quid improprium, inuſitatumq́ue, aut ſi quid aſperum, confuſum, languidumq́ue incidat, id ſtatim iudicare ſciant, & repudiare diſcant. Poſſunt enim eadem eſſe verba, ſimiles numeri, pares ſententiæ: tamen ſi quid immutetur, diuerſus & planè diſpar vt efficiatur ſonus. Virg.

Et vitta comtos voluit prætendere ramos.

Hoc omnem gratiam amiſerit, ſi dicas:

Et ramos voluit comtos prætendere vitta. Ouid.

Regia, crede mihi, res eſt ſuccurrere lapſis.

Quod ſi proferas hoc modo:

Crede mihi, lapſis ſuccurrere, regia res eſt.

minus numeroſum, minus elegans carmen eſt. Hæc cùm in emendando præceptoribus occurrant quotidie, ipſorum induſtriæ, ne longiores exemplis ſimus, relinquendum eſt.

L X V.

In numeris exprimendis propria quadam vtuntur poëtæ ratione, vt Ouidius annos decem ſignificat per obſidionem Troiæ.

Videor patria procul eſſe, tot annis
Dardana quot Graio Troia ſub hoſte fuit.

Item tres annos nominibus Parcarum,

Tot reſtant de menſe dies, quot nomina Parcis.

In hoc genere ingenioſè multa ſcripſit Ioſe-

Ioſephus Pineus : quæ ego meliora iudico, quàm aut Venantij Fortunati, aut Rabani Mauri.

VI. DE EPITHETIS.

LXVI.

Epitheta non ſolùm ornant atque explicant vulgaria & obſcura, verùm etiam diſtinguunt ambigua, & augent minus valentia. In ijs idem eſt quod in verbis obſeruandum, vt & rebus & temporibus, & argumentis rectè atq; decorè adhibeantur. Nec qui Elegias ſcribit, aut ludit Epigrammata, è poëta Epico aut Dithyrambico venetur epithetá: quorum copiam qui ſtudet colligere, ei hæc capita in promptu habenda ſunt: quæ ſi quis cogitatione percurret, nunquam eorum laborabit inopia.

I. Pars rei : Vt, *Tergeminus Geryon, mare Carpathium, ventus Boreas. Dextera Achillis, pro Achille. Stertinij acumen, pro Stertinio. Virtus Scipiadæ, & mitis ſapientia Lælij.*

II. Quantitas, *Celſus Eryx, profundum æquor, ampla domus. Latè furentes Barcæi. Exigui numero, ſed bello viuida virtus.*

III. Qualitas, quæ multiplex eſt.

1. Animi, *vt Poëta ingenioſus, Diomedes fortis,*

Y *cultum*

cultum ingenium, pectus crudele.

2. Corporis, *vt formoſa Helena, Circe aurea, pedes argentea Thetis, crinitus Iopas. Vigor iuuenilis, celeres pedes, validi lacerti.*

3. Senſuum, *vt flaua Ceres, raucum murmur, ſæua Mephitis, amaris intyba fibris, mollis lana.*

4. Affectionum, *vt feruida adoleſcentia, præceps ira, cæca auaricia, mors pallida.*

5. Formarum, *vt cœlum rotundum, bimaris Corinthus.*

Eſt ſinus adductos modicè falcatus in arcus.
Serpens centum porrectus in vlnas.

IIII. Reſpectus rei alterius, *vt Achilles* ab auo, *Aeacides:* à patre, *Pelides:* à patria, *modò Phthius, modò Laryſſæus*: à regione, *Theſſalus*: à matre, *Iouis nepos*, item *Nereïus heros*: à magiſtro, *Phillyridæ diſcipulus*: à populo, *dux Myrmidonum*: à victorijs, *Hectoris occiſor, Cygni victor, Troiæ populator*: à celeritate & fortitudine,

decus & tutela Pelaſgi Nominis
Caput inſuperabile bello,

dici poteſt. Item, *hoſpes Lycomedis, amicus Patrocli, amator Briſeidis, ſponſus Polyxenæ, æmulus Agamemnonis, medicus Telephi*: & quæ his ſunt ſimilia.

V. Actio, *Vt, Troiani belli ſcriptor, Homerus: hortator ſcelerum, Aeolides, Vlyſſes: domitor monſtrorum,*

ſtrorum, Hercules. Huc pertinent, *calida æſtas, ſons perennis, iratum mare, letifer arcus.*

V I. Paſsio, *vt, Laborioſus Vlyſſes, ærumnoſus Hercules.*

Troiæ & patriæ communis Erinnys.
ingenium capax, felix memoria, præclara ſcientia.

V I I. Loci aut notatio, *Vt, aëriæ volucres, ſiluicolæ Fauni.*

Montium cuſtos nemorumq́ꝫ virgo.
Itur in antiquam ſiluam, ſtabula alta ferarum.

aut poſitus loci: *vt, Marſus aper, marmor Parium, ſpica Ciliſſa, Ityræus arcus, Rhodopeius Orpheus.* Propert.

Blandinaq́ꝫ fluant per mea colla roſæ.

V I I I. Tempus, *Vt, roſa verna, corna autumnalia, priſca fides, dies ſerenus, nox accommoda fraudi, Trïeterica Bacchi Orgya.*

I X. Habitus, *Vt, ſquamigerum pecus, ſetigeri ſues, inerme vulgus, nuda veritas. Incomptis Curius capillis. Tectus tunica Mars adamantina. Ocreatus miles.*

triplici circundata muro Mœnia.

L X V I I.

Vna vox exercitationis gratia per ſingula capita ducenda, & poſtea iudicandum, quæ epitheta inſtituto præſenti magis conueniant. Exempli gratia: *Aurum.*

Pars rei : *Auri metallum , aurea lamina.*

Quantitas : *Solidum, graue pondus auri.*

Qualitas : *Fuluum , ſplendidum,*

Flexilis obtorti per collum circulus auri.

fuſile , lentum.

Sunt auri pondera facti. Infectiq́ mihi.

Reſpectus rei alterius : *Purum , obryzum, precioſum, venale, Daricum, Philippeum.*

Actio : *Potens, fallax, perfidum.*

Paſsio : *Subæratum , Toloſanum , Barbaricum, πειϑόμενον βασάνῳ.*

Auri cæca fames.

Locus : *Stygijs vmbris reconditum. In Albi aut Muldæ apud nos inuentum , aut in Tarni fluuio Galliæ, de quo Auſonius : aut Corduba Hiſpaniæ , de quo Silius.*

Tempus : *Vetus.*

Habitus : *Auricomus ramus , intextum veſtibus aurum.*

Cui pharetra ex auro, crines nodantur in aurum:
Aurea purpuream ſubnectit fibula veſtem.

In epigrammate aut in carmine exiguo locum non habet hoc præceptum , ſed in iuſto aliquo opere , ne quis deſtituatur facultate aut copia.

L X V I I I.

Epithetorum, quod ad vſum attinet, varia vis atq; natura eſt : aut enim ſunt

1. Ne-

1. Neceſſaria, quæ diſcretionis cauſa adhibentur. Ouid.

Quid Pandoniæ iam ſunt, niſi nomina, Thebæ?

intelligit Bæoticas, ideo poſuit regis nomen ad differentiam illarum, de quibus Tragicus in Troade:

Cecidêre Thebæ, vidit Eëtion capi
Sua regna victus.

Loquitur de Thebis in Cilicia, quas Ouid. Eëtionias.

Eodem modo Tibul.

nos ad mala noſtra
Vertimus, in ſæuas quod dedit ille feras.

Sæuas inquit feras, ad diſtinguendum à domeſticis & manſuetis.

2. Perpetua, quæ propria naturæ ſunt, & ponuntur indifferenter. Vt, *humida nox, placida ouis, dirum bellum, teneræ puellæ, cana ſenectus, miſeri mortales, vagus Oceanus.*

3. Temporaria, quæ aut pro negociorum qualitate, aut ornatus gratia, ſcribentis arbitrio accerſuntur. Ouid.

Attenuant vigiles corpus miſerabile curæ.

Virgil.

Perdidit horrendo Troiam Venus improba bello.

Tibull.

Præda feras acies cinxit diſcordibus armis.

4. Argumenti vim habentia, quæ ad fidem aut incrementum orationis faciunt.

Virg. *nec littora longè*
Fida reor fraterna Erycis.
ideo enim fida, quia fraterna. Tibul.
Quem labor aſsiduus vicino terreat hoſte.
quid enim maiorem terrorē incutit, quàm cura aſsidua, & vicinus hoſtis?

Horat. *Mutauit mentem populus leuis.*
ideo enim leuis, quia mutabilis.

LXIX.

Eſt & alia epithetorum diuiſio, quæ ex ambiguitate eorum oritur, alia enim

1. Communia ſunt, quæ & in genere poſſunt intelligi, & ad certū caſum referri.

Virg. 11. Aen.
graditur bellum ad crudele Camilla.
Crudele, ſi vniuerſale eſt, ad totam belli calamitatem: ſin ſingulare, ad huius belli exitum, qui Camillæ exitioſus fuit, refertur.

2. Certarum rerum fiunt propria, non ſua natura, ſed caſu: propter perſonas aut res, quibus adiunguntur. Idem 2.

Arma diu ſenior deſueta, trementibus æuo
Circundat nequicquam humeris, & inutile ferrū
Cingitur.

Ferrum per ſe inutile dici non poteſt, ſed inutile ſeni erat, qui eo cingebatur.

Ouid. in Ariadna,
Crudeles ſomni, quid me tenuiſtis inertem?

Somno

Somno tribuit quod ei minimè conuenit, ſed reſpexit ad grauem fortunam ſuam, qua dormiens deſerta eſt.

3. Dubia, quæ ad varia ſubſtantiua referuntur, propter incertitudinem caſuum.

Virg. 6. Aen.

aliæ penduntur inanes
Suſpenſæ ad ventos.

Aliæ, vel animæ inanes: vel ad ventos inanes. Horat. 1. Carm.

Nec curſus duplicis per mare Vlyſſei.

Vtrum, *curſus duplicis*, an *Vlyſſei duplicis?* nam & veteres Grammatici dubitant.

L X X.

Detrahuntur perſonis epitheta, & attribuuntur rebus, iucunda quadam tranſpoſitione. Virg.

Heu fuge crudeles terras, fuge littus auarum.

id eſt, crudelis atq; auari regis ditionem & hoſpitium. Ouid.

poſtquàm crudelibus aris
Admota eſt, ſenſitq; ſibi fera ſacra parari.

id eſt, aris & ſacris tam deorum quàm hominum crudelium.

Tale eſt apud eundem:

Verberibus iuſſas præbuit ipſe manus.

Item apud Virg.

Hæc ait, & ſocij ceſſarunt æquore iuſſo.

Grammatici nonnulli ὑπαλλαγὴν nominarunt hanc tranſpoſitionem, alij μεταγωγὴν.

L X X I.

Permutantur etiam epitheta, vt ea quæ ſint perſonarum, tribuantur perſonarum affectibus. Virg. 1. Aen.

Conueniunt quibus aut odium crudele tyranni
Aut metus acer erat.

id eſt, odium tyranni crudelis. Aut accommodentur locis atq; temporibus. Idem 6.

Ibant obſcuri ſola ſub nocte per vmbras.

id eſt, ſoli ibant ſub obſcura nocte. Et 7.

vdæ
Vocis iter, tenuemq́; incluſit ſanguine vitam.

cùm dicendum eſſet, vdum iter vocis.

L X X I I.

Venuſta collocatio eſt, ſi à ſubſtantiuis epitheta, per orationis aliquam partem interiectam, ſeparantur. Ouid.

Nudaq́; marmoreis percuſſit pectora palmis.

Iſta collocatio cùm Grammatica eſt, friget oratio. Lucanus,

Amiſſæ leges pereunt diſcrimine nullo. Horat.
Ieiunus ſtomachus rarò vulgaria temnit.

Ideoq; aliqua varietate ſemper vtendum, qualis eſt in his exemplis:

Paſſibus ambiguis fortuna volubilis errat.

Somnia

Somnia fallaci ludunt temeraria nocte.
Fingit equum tenera docilis ceruice magiſter.

LXXIII.

Poſitus epitheti magnam interdum ſententiæ vim vel amplificatione vel affectu addit.

1. Amplificatione, vel cùm diſcernuntur res diuerſæ. Virg. 4. Aen.

illi ſtellatus iaſpide fulua
Enſis erat.

hîc color gemmæ auget precium. Vel cùm aliqua adijcitur res accidens. Tibul. 1.

Et teneat culti iugera magna ſoli.

hoc loco quantitas modum diuitiarum exaggerat.

2. Affectu, cùm excitatur expectatio, aut diſtinctione rerum diuerſarum. Idem,

Diuitias alius fuluo ſibi congerat auro.

Suſpendit animum lectoris epitheton, nam etiam fuluo ære dici potuit. Aut adiectione alicuius qualitatis. Virg. 9.

Transadigit coſtas, & pectora candida rumpit.

quòd addit *candida*, ad mouendum πάθος pertinet, quia iuuenilia. Multùm igitur refert quo modo adhibeatur, & vtrum præponatur an poſtponatur epithetum.

LXXIIII.

Duo vni ſubſtantiuo non ſunt apponenda ſine coniunctione epitheta. quòd cùm in decem verſibus Virgilium feciſſe Seruius annotauit, eos hoc loco ſubijciam.

In Bucol.

Lenta quibus torno, facilis ſuperaddita vitis.

4. Georg.

Adſint, & tenuis fugiens per gramina riuus.

1. Aen. *Primaq́ libato ſummo tenus attigit ore.*

2. *Sigæa igni freta lata relucent.*

3. *dum trepidi crudelia limina linquunt,*
Immemores ſocij.

5. *nec littora longè*
Fida reor fraterna Erycis.

Ibid. *cùm lubricus anguis*
Septem ingens gyros, ſeptena volumina verſat.

Ibidem.

Hîc iuuenis, iam victor, ouans veſtigia preſſo
Haud tenuit titubata ſolo.

6. *lucent genialibus altis*
Aurea fulcra toris.

7. *pars arduus altis*
Puluerulentus equis furit.

12. *inſelix humero cùm apparuit ingens*
Baltheus.

Fecerunt hoc licentius vetuſtiſsimi, vt plura etiam vni adiungerent epitheta. Tale illud Tragici, quod à Cicerone 1. Tuſculana citatur:

Per

Per ſpeluncas ſaxi ſtructas aſperis, pendentibus,
Maximis, vbi rigida conſtat craſſa caligo inferûm.

LXXV.

Tria ſunt ſecundum Ariſtotelem epithetorum vitia, quæ ſermonem incultum faciunt. Prolixa: Vt, *incuruiceruicum pecus.* Inepta, quæ ſunt abſurda aut tumida: Vt, *ſenex Reſpublica, Panomphæus tonans.* Nimia, cùm ita denſantur, vt faſtidium pariant: vel cùm duo, vt modò dixi: vel, vt apud Græcos, plura vni adiunguntur nomini ſubſtantiuo.

LXXVI.

Non ſæpe accidit, ſed accidit tamen, cum incremento ſententiæ, vt nomen proprium à ſuo cognomine vel epitheto auellatur.

Virg. 3. Aen.

nec talia paſſus Vlyſſes,
Oblitusúe ſui eſt Ithacus.

Aſtutiam viro illi fuiſſe naturalem, nomine proprio innuit: auctam eam ciuium conſuetudine, ſignificat patriæ appellatione, quòd Ithacum vocat. Idem,

Non hæc tibi littora ſuaſit
Delius, aut Cretæ conſidere iuſſit Apollo.

in non ſatis intellecto oraculo inſulæ Deli, & dei ipſis nomen nominat.

Bina

LXXVII.

Bina interdum epitheta, vel à rebus accidentibus, vel ab ipſo genere ſumpta, vnius vicem nominis implent, vt Mineruæ apud Virgilium 2. Aeneidos:

Iam ſummas arces Tritonia (reſpice) Pallas
Inſedit.

Tritonia, à loco: *Pallas*, ab effectu τοῦ πάλλειν τὸ δόρυ. Vt Bacchi apud Horatium 1. Carm.

nec Semeleius
Cum Marte confundet Thyoneus prælia.

illud ſumptum à matre Semele, hoc ab auia (vt ait Helenius) Thyone.

LXXVIII.

Epithetis vtimur aut gratia

1. Laudandi: Vt, *ingenioſus poëta, fortis Achilles.*

optimus armis Aeneas.
Conſilijs nec inutilis auctor Creditus.

2. Vituperandi: *Toruus Procruſtes, crudelis Buſiris.*

Scelere ante alios immanior omnes,
Quos inter medios venit furor. de Pygmalione.

3. Amplificandi. *Vigilásne Deûm gens?*
Auguſtus Cæſar, Diui genus.

4. Extenuandi:
Eheu quàm pingui macer eſt mihi taurus in aruo.

5. De-

5. Demonſtrandi: *Mycenæus Agamemnon, Trinacria Aetna.*

6. Ornandi: *Aurea Venus.*

oſtroq; inſignis & auro Stat ſonipes.

Epitheti nomine complectimur non modò id, quod reuerà appellatur epitheton: verumetiam quod quocunq; modo adijcitur nomini ſubſtantiuo, ſeu per

1. Agnominationem: Vt, *Amphitryoniades, pro Hercule.*

2. Circumlocutionem: Vt, *Tirynthius heros*, pro eodem.

3. Appoſitionem: Vt,

Effodiuntur opes irritamenta malorum.

4. Imaginem: Vt,

quo non præſtantior alter
Aere ciêre viros, Martemq; accendere cantu.

LXXIX.

In imitandis mutandiſúe epithetis, acri opus eſt iudicio. Virg.

Stat ſonipes, ac frena ferox ſpumantia mandit.

Hoc non aſſecutus eſt Silius:

Stat ſonipes, vexatq; ferox humentia frena.

Virg.

tauri ſpirantes naribus ignem.

Pænè inſolentius dixit Ouidius,

tauri vulcanum naribus efflant.

Eadem ſententia Tibulli,

Quid

Quid fraudare iuuat vitem creſcentibus vuis,
Et modò nata, mala vellere poma manu?

Eadem Ouidij.

Quid plenam fraudas vitem creſcentibus vuis,
Pomaq́ crudeli vellis acerba manu?

E' collatione facilè intelligit quod melius ſit, qui iudicium affert ad ſcriptorum lectionem.

LXXX.

Vſum epithetorum monſtrauit, rectè habitus poëtarum doctiſsimus Virgilius, in narratione de Hercule, vbi eius & Caci latronis Itali duellum deſcribit, nam & patrem, & auum, & patriam Herculis narrando per epitheta oſtendit: quem primùm Amphitryoniadem, mox Alciden, inde Tirynthium nominat. neque enim caſu oblata, ſed iudicio ſelecta hoc modo poſuit, ad fidem enim facit non neſcire familiam & patriam. In reliqua narratione Alcidæ nomen retinet, quia Alcæus ἀπὸ τῆς ἀλκῆς, dictus: nec erat vllum ad pugnam & ad victoriam magis idoneum. Alluſit præterea tectè ad alia virtutis eius cognomenta:

ſæuis hoſpes Troiane periclis
Seruati facimus.

Hercules σωτὴρ cultus fuit à Thaſijs: ἀλεξίκακος ab Epheſijs. Item:

nam

nam maximus vltor
Tergemini nece Geryonis.

Hercules Vltor cultus à Romanis, παραστάτης ab Olympijs.

Idem etymologiam nominis veram τῆς τισιφόνης expreſsit epitheto : 6. Aen.

Vltrix accincta flagello Tiſiphone.

& ad non veram alluſit verbo :

vocat agmina ſæua ſororum.

nonnulli enim Furiarum φωνὴν dici volunt Tiſiphonem.

Idem in notandis perſonis variat epitheta: Troianos in laude Troiugenas & Dardanidas nominat, in infamia Laomedontiades aut Phryges: quod & à Seruio annotatum eſt. Ita cùm canit 3. Aen.

qui deinde ſecutus Ledeam Hermionem.

tacitè ſignificat illam puellam & matris Helenæ,& auiæ Ledæ imitatam turpitudinem. Similiter propter matris probrum Vlyſſes in vituperio Aeolides à Virgilio, Siſyphides ab Ouidio appellatur. In vero igitur epithetorum vſu aut hiſtoriam ſpectamus, fidei cauſa : aut ſignificationem vocabulorum exprimimus,docendi gratia : aut conſulimus officio, ne contra bonos mores, alijs exagitandis, facere videamur.

LXXXI.

Epithe-

Epitheta locorum, intellectu ſumuntu vario: ideoq́ vel natura, vel aliqua alia proprietate diſterminantur. Vt, *Ignis Aetneus*, qui ardet natura ſua, altus aquis bituminoſis. *Iliaci ignes*, quibus arſit Troia, incenſa ab hoſtibus. *Ignis Noricus*, quo ferrum à metallicis excoquitur, vt de ferro optimo dicatur,

quod Noricus excoquit ignis.

LXXXII.

Ea epitheta quæ tempus ſignificant,

1. Aut ponuntur abſolutè pro ipſo tempore. Tibul.

Sic venias hodierne, tibi dum thuris honores,
Liba & Moſopio dulcia melle feram.

2. Aut accommodantur perſonis. Virg.

Nec minus Aeneas ſe matutinus agebat.

3. Aut applicantur rebus: quod cæteris magis eſt poëticum. Ouid.

Hanc matutinos pectens ancilla capillos
Incitet.

LXXXIII.

Epitheton interdum indifferens eſt, & attribui vel antecedenti vel conſequenti poteſt. Virg. in Buc.

Quamuis multa meis exiret victima ſeptis,
Pinguis & ingratæ premeretur caſeus vrbi.

poteſt dici victima pinguis, & pinguis caſeus. Idem,

Quàm diues pecoris niuei quàm lactis abundans.

eodem modo, hîc, pecoris niuei, & niuei lactis. Ambiguitàs omnis, niſi apertam habeat intelligentiam, aut certè vtrinq; ſententiam non incommodam, hic in oratione eſt, vt ſcopulus in mari vitandus.

LXXXIIII.

In epithetis fugienda humilitas, Martialis diem ſudum ſeu ſerenum nominat, *ſine fece*: quem iucundius Propertius, *ſine nube.*

LXXXV.

Vtendum epithetis eſt, ex Ariſtotelis ſententia, non vt cibo, ſed quaſi condimentis: nonnulli putant hoc Ouidij 2. Met. eſſe nimis quaſi lautum & condîtum,

Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummæ
Curuatura rotæ, radiorum argenteus ordo.

Reprehendit hoc nomine Corinna Pindarum, Ariſtoteles Alcidamantem, quod in epithetis vſi nimis exquiſita ſint elegantia.

VII. DE VERBORVM COPIA.

LXXXVI.

Requiruntur in verbis duo, latinitas & elegantia, vt nominat auctor ad Herennium: ſeu, vt loquuntur Grammatici, ſyntaxis & phraſis. Syntaxis, vt ſint rectè compoſita, ſecundũ præceptiones artis: Phraſis, vt ſint exemplis formata, ſecundum conſuetudinem optimè loquentium. Ad vtrunque in oratione adhibenda varietas & facultas ea, qua vna eademq́ ſententia verbis diuerſis, modisq́ varijs effertur. Ea fit, cùm aut verba commutantur, aut cùm diuerſa eſt verborum conſtructio, aut cùm orationis mutatur habitus. Prima pars ſine omni affectu eſt, & delectationem habet: altera priori ſimilis, vltima verò affectuoſa, quæ addit orationi vehementiam. Hæc quia adoleſcentulorum ſtudijs ſunt vtilia, paucis explicabo: qui plura cupit, conſulat Eraſmi libros de copia, aut adhibeat Vuillichij, Riuij, Loſsij libellos, quibus eadem præcepta repetuntur & explicantur: inprimis conferat exempla, quæ libris præcedentibus, ſecundo & tertio, ſunt congeſta.

DE VERBORVM COMMVTATIONE.

LXXXVII.

Cùm

Cùm vna ſententia effertur verbis commutatis aut diuerſis, id vel vno fieri verbo, vel pluribus ſolet. Si vno tantummodo verbo fit, reſpectus habetur, aut ſignificationis, quæ habet intelligentiam & communis eſt. Aut qualitatis, cùm aliena ſumuntur, & minus expoſita, aut vſitata.

VNIVS.

I. Verbi vnius ſi fit mutatio, & ſi ſpectes ſignificationem, poni poteſt loco proprij.

1. Idem ſignificans, συνώνυμον. Vt, *Sors, fortuna, caſus.* Cicero pro Milone.

Varia eſt vitæ commutabiliſq́ ratio: vaga volubiliſq́ fortuna. Virg. in Buco.

Sors omnia verſat.

Nulla autem συνώνυμα tantùm per ſe cognata, aut æqualia ſunt, quæ non aliquid habeant differentiæ.

2. Simile, μεταφορικὸν. Idem pro Sylla.

O' volucrem fortunam, quàm citò omnia ex lætitia & voluptate, ad luctum & lacrymas recidunt?

Fortuna volucris pro mutabili.

Publius.

Fortuna vitrea eſt, quæ cùm ſplendet, frangitur.

Vitrea, pro fragili. Curtius.

Fortunam tuam preſſis manibus tene, lubrica eſt.

Lubrica, pro inſtabili.

3. Sumptum à cauſa, μεταληπτικόν. Plaut. in Ciſtel.

Immundas fortunas æquum eſt ſquallorem ſequi.

Immunda fortuna, pro ſordida: Sordida, pro humili & aduerſa.

4. A' ſigno, μετωνυμικόν, vt cùm Paccuuius *fortunam cæcam & brutam* dicit perhiberi â philoſophis: cæcam ob eam rem eſſe, quia nihil cernat, quò ſe applicet: brutam, quia dignum atque indignum nequeat internoſcere.

5. A' partibus, συνεκδοχικόν. Iuuen. ſat. 7.

Seruis regna dabunt, captiuis fata triumphos.

Fatum nunc tanquam partem ad cauſam fortunæ, de qua locutus erat, ponit.

6. A' contrario, ἰσοδυναμοῦν. Vt Ouidius de fortuna ait,

Quòd manet in nullo certa tenaxq́ loco.

id eſt, quòd eſt mutabilis & inconſtans.

II. Si ſpectes verborum qualitatem, ſumi poteſt loco proprij.

1. ab alieno formatum, ἐναλλαγμένον.

Cic. pro Marcello,

Fortuna eſt rerum omnium domina.

Salluſt. in Catilinam.

Fortuna in omni re dominatur.

In priore ſententia nomen eſt, in altera verbum. Auctor ad Heron.

Fortu-

Fortuna magnam nimis in nos habet dominationem. hîc ponitur alia deriuatio, in eadem orationis parte.

2. Alienum, ἐξωτικὸν, vt ſi *fortunam Adraſteam* nomines, item *Troianam.* Alienis vtimur vel in inopia, vel cùm de alienis loquimur, vt *Medus Acinaces*, pro gladio: *Perſica Paraſanga*, pro miliari.

3. Extraneum, ἀντωνομαστικὸν. vt pro *fortuna* cùm dicimus *Rhamnuſia*, *Antias*, *Preneſtina*, quia Rhamnunte, Antio, Preneſte vrbibus, templa nobiliſsima habuit.

4. Improprium, καταχρηστικὸν. Boëthius: *Aequo animo toleres oportet, quidquid intra fortunæ aream geritur, cum ſemel iugo eius colla ſubmiſeris.* Area fortunæ, non ſatis vſitatè dicitur. Eodem modo Portius Latro, *Fortunæ blandientis ſpecioſus cum periculo nitor, & ſine cauſſa ſæpe fluit, & ſine ratione deſtituit.* Nitor fortunæ, & fortunam fluere: illud humiliter, hoc non propriè dicitur, & eſt nitoris ad fluxum nulla ſimilitudo, & metaphoræ mutatio.

5. Nouum, ὀνοματοποιητικὸν, cùm rei nouæ aut fictæ, nouum factumq́ imponitur vocabulum, vt *bombarda, typographia, compaſtum.* Vtimur non eodem vt in ſuperioribus exemplo, quia noua non vbiq́ extant: nec temere aliquid nouandum eſt, quomodo

tamen nouitate, aut quando vtendum ſit, id oſtenſum volumus.

6. Minus, μειωτικόν. Publius,

Bona nemini hora, vt non alicubi ſit mala.

Bonam horam malamúe, pro fortuna proſpera & aduerſa dicit.

7. Maius, αὐξητικόν, vt *cùm fortunæ fulmina & naufragia* dicit Cicero in Tuſculanis, [& fortunam aduerſantem vocat Boëthius, quæ *Aeſtuantis more fertur Euripi.*

8. Incredibile, ὑπερβολικόν, quomodo Cicero *hominem felicem fortunæ* dicit *eſſe fortunatiorem*: aut ſi dicas, *Bonam ipſam fortunam non fortunare poſſe hominem calamitoſum.*

PLVRIVM.

Si pluribus verbis fit commutatio, tum ponitur loco ſimplicis aut proprij

I. Circumſcriptum, περιφραστικόν, vt *Fortunæ inconſtantia*, pro fortuna: *caſuum varietas*, pro eadem: *ſortis mutabilitas*, rurſus pro eadem. Omne autem verbum circumſcriptum, vel fit:

1. Nominis interpretatione, more Grammaticorum, eſt ἐτυμολογικόν. Vt, *Fortuna*, quia temere fertur. Terent. in Phor.

Quod fors feret, feramus æquo animo.

Lucan. 2. Pharſ.

ſors

ſors incerta vagatur
Fertq́ꝫ refertq́ꝫ vices: & habent mortalia caſum.

2. Rei qualicunq; expoſitione, quæ fit ſecundum Dialecticos, eſt ὁριστικόν. Cic. 2. de Diuinat.

Quid eſt aliud fors? quid fortuna? quid caſus? quid euentus? niſi cùm ſic aliquid cecidit, ſic euenit, vt vel non cadere atq; euenire, vel aliter cadere atq; euenire potuerit.

Horat. 3. Carm. Od. 29.

Fortuna ſæuo læta negotio, &
Ludum inſolentem ludere pertinax,
Tranſmutat incertos honores,
Nunc mihi, nunc alij benigna.

3. Deſcriptione aliqua, more Rhetorum, eſtq; συμβολικόν. Cic. 3. de Orat.

O' fallacem hominum ſpem, fragilemq́ꝫ fortunam, & inanes noſtras contentiones: quæ in medio ſpacio ſæpe franguntur & corruunt, & antè in ipſo portu obruuntur, quàm portum conſpicere potuerunt.

Ouid. 3. Triſt.

Cùm cœpit quaſſata domus ſuccumbere, partes
In proclinatas omne recumbit onus,
Cunctaq́ꝫ, fortuna rimam faciente, dehiſcunt,
Ipſa ſuo & quondam pondere tracta ruunt.

II. Permutatum, ἀλληγορικόν; cùm aliud dicitur, aliud ſignificatur.

1. Vel hiſtoricè, cùm alluditur ad rem

 geſtam.

geſtam. Vt, *Vbi Helena, ibi Troia.* pro, Vbi libido, ibi aduerſa fortuna.

2. Vel demonſtratiuè, cùm aliud nomen ſumitur coniunctum, vndè proprium ſignificatur: hoc quia præſenti exemplo declarare non poſſumus, illud Neuij poëtæ antiquiſsimi ſumamus. *Coquus edit Cererem, Neptunum, Venerem*, pro, panem, piſces, & holera. Nam Ceres ſignificat fruges, Neptunus piſces, Venus holera, quia hortis præeſſe putabatur.

DE COMMVTATIONE CONSTRVCTIONIS.

LXXXVIII.

Diuerſitas conſtructionis eſt, cùm vni nomini aut verbo caſus diuerſi adijciuntur, vel more communi, vt fit in Syntaxi: vel ratione aliqua figurata, vt in Syntheſi.

I. Communi more fit, quod eſt conſuetudine vſitatum, & præceptis vulgaribus conueniens. Huius ſunt tres ſpecies.

1. Mutatio partium aut accidentium,
Pœnitet me facti, pœnitet me feciſſe.
Dignus vita, vel *dignus vitæ*, vt plerunq; Ouid.
Dignus qui viuat, & more Græco, *dignus viuere.*
Generum, *Multa pecunia, multum pecuniæ.*

Caſuum

Caſuum, *Egens opis & ope.* *Alienus loco* vel *à loco, & loci alienus*, vt 1. Faſt.

Et quicunq; loci non alienus erat.

Meminit huius rei, hanc rem, & de hac re. Studet alicuius rei, alicui rei, aliquam rem. Euaſit doctus, euaſit in virum doctum. Similiter, *Præſtantiſsimus ciuis, præſtantiſsimus ciuium, inter ciues, è ciuibus. Præſtantiſsimus ciuitatis, in ciuitate.*

Qualitatis, Terent. in Eun.

Monſtrũ hominis non dicturus. pro, homo monſtroſe, non es dicture. Confuſio generis, caſus, perſonæ, ſpeciei.

2. Reſolutio graduum,

Poſitiui, Vt, *Oratorum princeps, princeps ex oratoribus, inter oratores princeps,* & græca conſuetudine, *princeps in oratoribus.*

Comparatiui, Terent. in Eun.

Hoc nemo fuit minus ineptus, nec magis ſeuerus quiſquam. Idem etiam fit in ſyncategoremate,

Ouid. 1. de Ponto,

nulli datus omnibus æuis,
Tam procul à patria eſt, horridiorúe locus.

Procul locus, pro locus remotior.

Superlatiui. Virg. 3. Aen.

O' *felix vno ante alias.* pro feliciſsima.

Terent. in And.

Erat forma præter cæteras honeſta, pro honeſtiſsima. Ita dicimus, *Præ alijs beatus,* pro beatiſsimus:

tiſsimus : *ſuper alios excellens*, pro, excellentiſsimus.

3. Alteratio verborum, vt in modo imperatiuo, permutatur

Tempus. *Vale, valeto.*

Modus. *Vale, valeas, fac valeas.*

Vtrunq́ꝫ. *Vale, valebis.*

In primo gerundio, Ouid. in Heroid.

Neúe reuertendi liber, abeſſe velis. pro liber vt reuertaris, vel liber ad reuertendum.

Idem 1. de Ponto,

nec ademit poſſe reuerti.. pro, non ademit reuertendi poteſtatem.

In primo ſupino,

Thraſo venit ereptum virginem.

Ad eripiendum virginem.

cauſa eripiendæ virginis.

vt virginem eripiat.

virginem erepturus.

eripere virginem, poëticè.

II. Figuratè, cùm quid committitur contra conſuetudinem aut modum præſcriptum, quodq́ꝫ non ratione aut præcepto conſtat, ſed exemplo potius & imitatione, cuius ſpecies ſunt:

1. Græciſmus. Virg. *tempus deſiſtere pugnæ.* vbi latinè dicimus, à pugna deſiſtendi tempus.

2. Ar-

2. Archaiſmus. Vt, *Potitus hoſtium*, apud Plautum. *Potitur gaudia*, apud Terentium. Vſitatius Ouidius.

Mars videt hanc, viſamq́ cupit, potiturq́ cupita.

3. Contractio per participium.

Virg. 2. Aen.

ſtetit ille tremens, vteroq́ recuſſo
Inſonuit. pro ſtetit, & tremuit, & inſonuit.

4. Protractio præſentis, vt ſunt illa, *Oratum volo, vaſtum do, commotum reddo*, pro, oro, vaſto, commoueo, quæ ſunt poëtica. Cic. *Domitas habere libidines*, pro, domare.

5. Protractio per tempus futurum.

Ouid. 3. Triſt.

Spes igitur ſupereſt facturum, vt molliat ipſe
Mutati pœnam conditione loci.

Facturum vt molliat, pro molliturum.

DE ORATIONIS HABITV COMMVTATO.

LXXXIX.

Orationis habitus modis variari multis poteſt, & vna ſententia diuerſis quaſi coloribus repræſentari: eorum modorum ſunt aliqui à Quintiliano & à Chariſio obiter annotati, ſed plures oſtendunt auctorum copioſè ſcribentium exempla, vt in hac ſententia, RARA FIDES. In qua mutanda

tanda, habitus ratio eſt triplex : vna ſine affectu, tantùm docendi cauſa : altera reprehenſionis, quæ fit cum affectu & vehementia : tertia fidei & certitudinis, quæ circumſtantijs munitur : vndè & quid varium, & quid argumentoſum, quid euidens in oratione, quid ſimplex, quid amplificatum, quid firmum ſit, poteſt intelllgi, & etiam rudioribus demonſtrari.

I. SINE AFFECTV.

Sine affectu modis vndecim variatur oratio.

1. Affirmatione. Ouid. *nomen inane fides.*
2. Negatione. Virg. 4. Aen.
   Nuſquam tuta fides.
3. Dubitatione. Plaut. in Bacchid.
   Satin' quem tu habeas fidelem tibi aut cui credas, neſcias.
4. Contrario. Accius apud Cic.
   Fidem neq; dedi, neq; do infideli cuiquam.
5. Licentia, Cic. ad Q. Fr.
   Nullum eſt meum peccatum, niſi quod ijs credidi, à quibus nefas putaram eſſe, me decipi.
6. Hortatione. Silius lib. 11.
   ne rumpite fœdera pacis,
   Neu regnis poſtferte fidem.

7. Ad-

7. Admonitione. Plaut. in Capt.
Fac fidelis ſis fideli, caue fidem fluxam geras.
8. Diſsimulatione. Terent. in And.
Tandem inuenta eſt cauſa, ſoluiſti fidem.
9. Experientia. Saluſt. in Iugurtha.
Expertus ſum parum fidei miſeris eſſe.
10. Confeſsione. Plaut. in Aulular.
Nemini credo ego, qui large blandus eſt diues pauperi.
11. Aſſeueratione. Manilius lib. 2.
Cùm fortuna fidem quærat, vix inuenit vſquã.

II. CVM AFFECTV.

Cum affectu modis ſeptendecim.

1. Interrogatione. Terent. in And.
Vbinam eſt fides?
2. Duplicatione. Portius Latro,
Vbi Athenarum fides? vbi hoſpitales inuicem dextræ?
3. Subiectione. Terent.
Attamen vbi fides ſi roges, nihil pudet.
4. Exclamatione. Catull. ad Alphenum.
Eheu quid faciant (dij) homines, cuiúe habeant fidem?
5. Conqueſtione. Ter. in Adel.
Me miſeram, quid credas iam, aut cui credas.
6. Dolore. Cic. ad Att.
Quàm omnia eſſent ex ſententia, ſi nobis fides eorum

eorum, quibus credidimus, non defuiſſet?

7. Querela. Lucanus 1. Pharſ.

Nulla fides regni ſocijs, omniſq; poteſtas,
Impatiens conſortis.

8. Repræhenſione. Cic. ad Lent.

Si eſſet fides in ijs, in quibus ſumma eſſe debebat, non laboraremus.

9. Accuſatione. Ouid. in Heroid.

Heus vbi pacta fides, vbi connubialia iura.

10. Expoſtulatione. Theſeus apud Senec. in Hippol.

Redde nunc pactam fidem genitor, Moraris?

11. Admiratione. Catullus ad Alphenum.

Iam me prodere, iam non dubitas fallere, perfide?

12. Irriſione. Virg. 4. Aen.

En dextra fideſq;?

13. Adhortatione. Cic. ad Qu. Frat.

Si quem es nactus, qui in tuam familiaritatem penitus intrarit, qui antea fuerit ignotus: huic quantum credendum ſit, vide.

14. Indignatione. Tibul. 1.

Tu mihi iurabas nullo te diuitis auri
Pondere, non gemmis vendere velle fidem.

15. Auerſione. Ouid in Heroid.

Iura, fides vbi nunc, cōmiſſaq; dextera dextra,
Quiq; erat in falſo plurimus ore Deus?

16. Execratione. Virg. 4. Aen.

Nec

Nec te noſtra fides, nec te data dextera quondã,
Nec moritura tenet crudeli vulnere Dido?

17. Deteſtatione. Seneca in Herc. Oet.

Licet omne tua vulgus in aula
Centum pariter lumina pulſet,
Mille & populis ſtipatus eas:
In tot populis nulla fides.

III. CVM CIRCVMSTANTIIS.

Cum circumſtantijs confirmatur octodecim modis.

1. Rei. Ennius apud Cic.
Nulla ſancta ſocietas, nec fides regni eſt.
2. Perſonæ. Minutius Felix.
Ob paſtorum & caſæ regnum, gemini inter ſe certarunt.
3. Rei & perſonæ. Terent. in And.
Nullàne in re eſſe homini cuiquam fidem?
4. Sexus. Sen. in Medea.
Coniugis nulla fides.
5. Aetatis primæ. Idem in Octauia,
Teneris in annis haud ſatis clara eſt fides.
6. Aetatis corroboratæ. Lucan. 8.
Ardua quippe fides robuſtos exigit annos.
7. Nationis. Terent. in And.
Eſt verò huic credendũ Chreme? Huic, quaſi dicas, hoſpiti & Rhamnuſio.
8. Patriæ. Liuius 21. belli Punici,

Reli-

Religione Punica ſeruata eſt fides ab Hannibale.

9. Loci. Sen. in Agam.

Non intrat vnquam regium limen fides.

10. Temporis. Minutius Felix?

Quando vnquam regni ſocietas, aut cum fide cœpit, aut ſine cruore desijt?

11. Conditionis. Lucanus,

Nulla fides pietasq; viris, qui caſtra ſequuntur.

12. Quæſtus. Terent. in Adel.

Leno ego ſum, at ita, vt vſquam fuit fide quiſquam optima.

13. Voluntatis. Lucan.

Nulla fides vnquam miſeros elegit amicos.

14. Affectionis. Catul.

Nulla viro poſthac iuranti fœmina credat.

15. Perturbationis. Cic. pro Fonteio,

Hominibus quibuſdam, neq; propter iracundiam fidem, neq; propter infidelitatem, habere honorem debemus.

16. Fortunæ. Ouid. 2. de Ponto,

Et cum fortuna ſtatq; caditq; fides.

17. Cognationis. Sen. in Thebaide,

Poſt iſta fratrum exempla, ne matri quidem fides habenda eſt.

18. Dignitatis. Cic. in Lælio,

In tyrannorum vita nulla fides, nulla caritas, nulla ſtabilis beneuolentia poteſt eſſe fiducia, nullus locus amicitiæ.

VIII. DE SENTENTIARVM QVALITATE.

X C.

De ſententijs, ſuprà diximus, quantum res de verbis compoſitis ferebat: nempe quòd ſint perſpicuè, diſtinctè, prudenterq́ue enunciandæ: nunc de qualitate earum dicemus, vndè etiam vſus poterit animaduerti.

Sententiæ omnes

I. Aut ſunt præcepta quædam communia, ad doctrinam comparata, quæ ſimpliciter γνῶμαι, aut ſi perſonam nomine expreſſam habent, χρεῖαι dicuntur, hanc Priſcianus vertit vſum. exemplum huius ſit. Socrates dixit, vt Horatius auctor eſt,

Scribendi, rectè ſapere, eſt & principium et ſons.

Illius hæc admonitio Horatij ad M. Licinium Craſſum,

Auream quiſquis mediocritatem
Diligit, tutus careat obſoleti
Sordibus tecti, caret inuidenda
Sobrius aula.

Hac ſententia concludit ſimilitudinem à nauigantibus ſumtam, qui in periculum ſe conijciunt dupliciter, & in altum audacius euecti, & in littore hærentes timidius: vndè medium eſſe tenendum docet.

II. Aut ſunt dicta acria, quæ feriunt aduerſarium, quæ appellantur νοήματα. Idem in eadem Oda,

Sperat infeſtis, metuit ſecundis,
Alteram ſortem bene præparatum
Pectus.

Concludit ſimilitudines tres: quod venti ſternant altas arbores, & edita ædificia, & quod fulmina tangant loca excelſa, igitur animus in omni fortuna eſt æquus adhibendus.

III. Aut ſunt acclamationes, grauitatis cauſa adhibitæ, ἐπιφωνήματα.

Ibidem.

Non ſi malè nunc, & olim
Sic erat.

Concludit ſimilitudinem de Ioue, qui modò nubes inducit, modò fugat: & alteram copulat de Apolline, qui interdum citharam, interdum tela aduocat. Igitur non idem ſemper hominum ſtatus: ſed idem debet eſſe animus.

IIII. Aut ſunt virorum ſapientum acuta iudicia, quæ à Rhetoribus κρίσεις, verbo Stoicorum vocantur ἀξιώματα, qualis illa ad finem odæ eiuſdem,

Rebus anguſtis animoſus atq;
Fortis appare: ſapienter idem

Contra-

Contrahes vento nimium ſecundo
Turgida vela.

qua adhortatione omnes ſex ſimilitudines ſuperiores finit, & quaſi normam conſtituit, quid ſit in vtraq; fortuna perpetuò faciendum.

XCI.

Eſt ſententiarum in enunciando multiplex diſcrimen. Diſtinguuntur enim inter ſe

I. Poteſtate, cùm aut quid fieri ſoleat, oſtendimus, hoc genus Rufinianus ὑποφώνημα vocat. Terent. in And.

Obſequium amicos, veritas odium parit.

Aut quid fieri debeat. Idem in Heau.

Scitum eſt, periculum ex alijs facere, tibi quod ex vſu ſiet.

II. Modo, quædam enim ſententiæ probationem additam habent. Publius,

Fortuna vitrea eſt, quæ cùm ſplendet, frangitur.

Quædam caret probatione, vt plærumq;. Idem, *Abſentem lædit, cum ebrio qui litigat.*

III. Arbitrio, quædam adducitur integra. Ennius 8. Annalium,

Duro multa dies in bello conficit vnus.

Quædam mutila, & ex parte mutata. vt illud Terentij,

Qui templa cœli ſumma ſonitu concutit.
interpres annotauit eſſe παρῳδίαν de Ennio, quia eam non transſcripſit, ſed imitando ad ſuum vſum retulit.

IIII. Senſu, quædam proferuntur intelligenter. Vt, 2. Aen. *Fuimus Troës.* quædam obſcurè. Ouid. 5. Triſt.

Nos quoq; floruimus, ſed flos fuit ille caducus,
Flammaq́; de ſtipula noſtra, breuisq́; fuit.

V. Loco, quædam ponuntur locis omnibus, vt genus primum & vltimum: quædam in fine tantùm, rariſsimè in medio, niſi per epembolem fiat aut parentheſin, vt genus ſecundum & tertium.

XCII.

Sententia vulgariter eſt, qua animi ſenſus explicantur, & nomine ſimplici dicitur oratio: cuius figuras nouem & triginta enumerat interpres Hermogenis, quas ita vti expoſuit & exemplis Virgilij expoſuit, vir doctiſsimus Camerarius, ſubijciemus.

1. Quis ille qui loquitur. 1. Aen.
Ad quem tum Iuno ſupplex his vocibus vſa eſt.
2. Quicum aliquis loquitur. Ibid.
Parce metu Cytherea manent immota tuorum
Fata tibi.
3. Percontatio. 9.

Sed

Sed vos qui tandem, quibus aut veniſtis ab oris,
Quoue tenetis iter?

4. Reſponſio. 1.
Nulla tuarum audita mihi, neq; viſa ſororum.

5. Ablegatio. 4.
Vade age nate, voca Zephyros et labere pennis.

6. Mandatum. 2.
Vos famuli, quæ dicam, animis aduertite veſtris.

7. Nuncius. 12.
Turne in te ſuprema ſalus, miſerere tuorum,
Fulminat Aeneas armis.

8. Narratio. 1.
Vrbs antiqua fuit, Tyrij tenuêre coloni,
Carthago.

9. Concio. 11.
Antè equidem ſumma de re ſtatuiſſe Latini
Et vellem, & fuerat melius.

10. Generis enarratio. 8.
Dardanus Iliacæ primus pater vrbis & auctor
Electra, vt Graij perhibent, Atlantide cretus.

11. Loci indicatio. 2.
Eſt vrbe egreſſus tumulus, templumq́; vetuſtũ
Deſertæ Cereris.

12. Actio. 10.
Hæret pede pes, denſusq́; viro vir.

13. Laudatio. 7.
Filius huic iuxta Lauſus, quo pulchrior alter
Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni.

14. Vituperatio. Ibid.

Primus init bellum, Tyrrhenis aſper ab oris,
Contemtor diuûm Mezentius.

15. Tempus. 1.

Tertia dum Latio regnantem viderit æſtas.

16. Epiphonema, quæ eſt ſententioſa concluſio. Ibid.

Tantæ molis erat Romanam condere gentem.

17. Indicatio. 6.

Hic vir hic eſt, tibi quem promitti ſæpius audis.

18. Vocatio. Ecl. 7.

Huc ades ô Melibæe.

19. Accuſatio. 4.

Tu lacrimis euicta meis, tu prima furentem
His germana malis oneras, atq; obijcis hoſti.

20. Recuſatio. Ecl. 3.

De grege non auſim quicquã deponere tecum.

21. Appellatio ſeu compellatio. 1.

Heus inquit iuuenes monſtrate mearum,
Vidiſtis ſi quam hîc errantem fortè ſororum.

22. Negatio. 2.

Abnegat, inceptoq; & ſedibus hæret in ijſdem.

23. Aſſenſio. 11.

Rem nulli obſcuram. noſtræ nec vocis egentem
Conſulis, ô bone Rex.

24. Admonitio. 6.

Ne, pueri, ne tanta animis aſſueſcite bella,
Neu patriæ validas in viſcera vertite vires.

25. Votum. 8.

O' mihi præteritos referat ſi Iuppiter annos.

26. De-

26. Deprecatio. 2.

Quod dij prius omen in ipſum Conuertant.

27. Preces. 10.

Per patrios manes, per ſpes ſurgentis Iüli,
Te precor, hanc animam ſerues, natoq́ patriq́.

28. Inſultatio. Ibid.

Iſtic nunc metuende iace.

29. Commiſeratio, qui eſt affectus vehementior. 4.

Quid primùm deſerta queror? comitémne ſororem,
Spreuiſti moriens?

30. Deploratio. 3.

Heu genitorem, omnis curæ caſusq́ leuamen,
Amitto Anchiſen.

31. Interminatio. 8.

Quas pœnas mihi Turne dabis, quàm multa ſub vndas
Scuta virûm, galeasq́ & fortia corpora volues
Tibri pater?

32. Denunciatio. 1.

Dicite Dardanidæ (neq; enim neſcimus et vrbẽ
Et genus, auditiq́ aduertitis æquore curſum)
Quid petitis?

33. Sententia generalis. 10.

Stat ſua cuiq; dies, breue et irreparabile tempus
Omnibus eſt vitæ, ſed famam extendere factis
Hoc virtutis opus.

34. Imperium. 11.

Tu Voluſe armari Volſcorum edice maniplis,
Duc, ait, et Rutulos equites Meſſapus in armis.

35. Conuicium. 9.
O vera Phrygiæ, neq; enim Phryges.

36. Exprobratio. Ecl. 3.
Hic alienus oues cuſtos bis mulget in hora.

37. Iuſiurandum. 9.
Per caput h[illegible] iuro, per quod pater antè ſolebat.

38. Prædictio. 1.
Bellum ingens geret Italia, populosq; feroces Contundet.

39. Interdictio. 7.
Te ſuper æthereas errare licentius oras,
Haud pater ipſe velit ſummi regnator Olympi.

IX. DE RERVM COPIA.

XCIII.

Abſoluta ſententiarum qualitate, cognoſcendum eſt de earum incremento: quod εὐπορίαν nominant Græci, noſtri copiam rerum, quæ eſt facultas, qua breuis ſententia augetur & quaſi locupletatur: ad quam pertinent figuræ amplificationis, quæ ſumuntur ex inſtitutionibus Dialecticorum. Differt autem vtraq; verborum & rerum copia modis ſeptem.

1. CAVSA EFFICIENTE. Copia verborum naſcitur è Grammaticorum præceptis, quia in ea mutantur partes, vel partium

tium accidentia: rerum naſcitur è locis Dialecticis, & tractatur doctrina Rhetorum.

2. MATERIA. Prima pertinet ad orationem, altera ad ſententias.

3. FORMA. Vno genere variatur oratio, manente eadem ſententia: altero illuſtratur, & quaſi extenditur argumentum.

4. FINE. Copia verborum iucunditatis eſt, quia delectat: copia rerum efficaciæ, quia mouet.

5. QVALITATE. Altera facit ad ornatum, altera ad fidem pertinet.

6. PARTIBVS. In copia verborum figuræ ſunt Grammaticæ, quæ propriè ſunt varietatis: in rerum copia figuræ Rhetoricæ, quæ ſunt amplificationis.

7. VSV. Priore copia vtimur cùm cupimus eſſe ſuaues, & non moleſti: altera cùm impellere, & cum auctoritate quadam loqui volumus. Ad copiam igitur rerum pertinent, quæ ſequuntur.

XCIIII.

DEFINITIO. Prima ratio ſententiæ amplificandæ dici poteſt definitio, cùm videlicet circumſcribitur nominis qualitas, & nde colligitur, de quo fiat ſermo. cuius rei

exemplum eſt Pythagoræ philoſophi deſcriptio, in libro 15. Met.

Vir fuit hîc, ortu Samius, ſed fugerat vnà
Et Samon & Dominos, odioq; tyrannidis, exul
Sponte erat: isq; licet cœli regione remotus,
Mente deos adijt, & quæ natura negabat
Viſibus humanis, oculis ea pectoris hauſit.
Cumq; animo, & vigili perſpexerat omnia cura,
In medium diſcenda dabat, cœtusq; ſilentum,
Dictaq; mirantum, magni primordia mundi,
Et rerum cauſas, & quid natura, docebat:
Quid Deus, vndè niues, quæ fulminis eſſet origo,
Iuppiter an venti diſcuſſa nube tonarent:
Quid quateret terras, qua ſidera lege mearent,
Et quodcunq; latet: primusq; animalia menſis
Arguit imponi.

Hac deſcriptione prolixa, & patriam philoſophi nominauit, & cauſam exilij dixit, & doctrinæ ipſius, totiusq; naturæ contemplationis ſummam comprehendit, & victum ab animantibus non eſſe petendum cenſuit.

XCV.

NOTATIO, ratio altera eſt priori non diſsimilis, cùm ſubſtantia aliqua veſtitur, & quaſi ornatur rebus accidentibus, quæ materia in prædicamentis continetur integra apud Dialecticos. Talis eſt deſcriptio Auen-

Auentini ducis, qui Turni caſtra ſecutus eſt, 7. Aen.

Poſt hos inſignem palma per gramina currum,
Victoresq́ue oſtentat equos, ſatus Hercule pulchro
Pulcher Auentinus, clypeoq́ue inſigne paternum
Centum angues, cinctamq́ue gerit ſerpentibus hy-
Collis Auentini ſilua quem Rhea ſacerdos (dram.
Furtiuum partu ſub luminis edidit auras.
Mixta Deo mulier, poſtquàm Laurentia victor,
Gercone extincto, Tirynthius attigit arua.
Ipſe pedes, tegmen torquens immane leonis,
Terribili impexum ſeta, cum dentibus albis
Indutus capiti, ſic regia tecta ſubibat
Horridus, Herculeoq́ue humeros innixus amictu.

Auentinus ſubſtantia eſt.

Quantitas, quòd fuit vir proceræ ſtaturæ, idq́ue ſignificat magnitudine galeæ, *Tegmen torquens immane leonis.*

Qualitas, quòd pulcher & corpore ad dignitatem apto.

Relatio, quòd Herculis & Rheæ filius.

Actio, quòd in Turni caſtris militauit.

Paſsio, quòd partu furtiuo eſſet editus à ſacerdote.

Quando, cùm Hercules ex Hiſpania rediens, iter per Italiam faceret, & in monte Auentino agri Laurentis, armenta ſua paſceret.

Vbi &

Vbi & Situs, in ſilua montis Auentini,

Habitus, qui multipliciter deſcribitur, nominatur enim eius currus inſignis, nominantur equi victores: exprimitur clypeus, & eius pictura, item veſtitus corporis atque capitis. Quæ omnia quaſi præmonſtrante aliquo Dialectico, pulchrè & euidenter tanquam pictoris coloribus ſunt deſignata.

X C V I.

Tertia ratio, dicitur DIVISIO vel PARTITIO, cùm genus aut totum exponimus per ſuas ſpecies aut partes: vtroque modo amplificatur ſententia. *Omnibus eſt moriendum:* Hanc ſententiam copioſè & variè aliquot locis tractat Horatius, vt in Archyta 1. 28.

nec quidquam tibi prodeſt
Aërias tentaſſe domos, animoq́ rotundum
Percurriſſe polum morituro.
Occidit & Pelopis genitor conuiua deorum,
Tithonusq́ remotus in auras.
Et Iouis arcanis Minos admiſſus, habentq́
Tartara Panthoiden iterum Orco
Demiſſum, quamuis clypeo Troiana refixo
Tempora teſtatus: nihil vltra
Neruos atq́ cutem morti conceſſerat atræ.
Iudice te, non ſordidus auctor

Naturæ,

Naturæ, veriq́ꝫ: ſed omnes vna manet nox
Et calcanda ſemel via lethi.
Dant alios Furiæ toruo ſpectacula Marti,
Exitio eſt auidis mare nautis.
Miſta ſenum, ac iuuenū denſentur funera: nullum
Sæua caput Proſerpina fugit.

Moriuntur, inquit, ſummi, vt philoſophi, Archytas & Pythagoras: vt reges, Tantalus, Tithonus, Minos. Moriuntur infimi, vt milites & nautæ, ſenes & iuuenes. Idem ad Mecænatem, 2. 18.

quid vltra tendis? æqua tellus
Pauperi recluditur,
Regnumq́ꝫ pueris: nec ſatelles Orci
Callidum Promethea
Reuexit, auro captus: hic ſuperbum
Tantalum, atqꝫ Tantali
Genus coërcet.

Moriuntur diuites & pauperes, aſtuti & potentes. Idem in eandem ſententiam, 2. 3.

Cedes coëmptis ſaltibus, & domo
Villaq́ꝫ, flauus quam Tiberis lauit:
Cedes, & extructis in altum
Diuitijs potietur hæres.
Diueſné priſco natus ab Inacho
Nil intereſt, an pauper & infima
De gente, ſub dio moreris,
Victima nil miſerantis Orci.
Omnes eôdem cogimur.

Moriun-

Moriuntur viri nobiles & illuſtres : moriuntur item ignobiles & plebeij.

Rurſus 3. 1.

Regum timendorum in proprios greges,
Reges in ipſos imperium eſt Iouis,
Clari Giganteo triumpho,
Cuncta ſupercilio mouentis.
Eſt, vt viro vir latius ordinet
Arbuſta ſulcis : hic generoſior
Deſcendat in campum petitor :
Moribus hic, melior'q; fama
Contendat : illi turba clientium
Sit maior. æqua lege neceßitas
Sortitur inſignes, & imos.
Omne capax mouet vrna nomen.

Nemo tam potens eſt, cui non ſit moriendum : nam & reges, & locupletes, & nobiles, & bonos, & gratioſos homines occupat fati neceſsitas. Alibi in eandem ſententiam, 2. 14.

Labuntur anni : nec pietas moram
Rugis, & inſtanti ſenectæ
Afferet, indomitæq; morti.
Non ſi recentis, quotquot eunt dies,
Amice places illacrimabilem
Plutona tauris : qui ter amplum
Geryonem, Tityumq; triſti
Compeſcit vnda : ſcilicet omnibus
Quicunq; terræ munere veſcimur,

Enaui-

Enauiganda, ſiue reges,
Siue inopes erimus coloni.
Fruſtra cruento Marte carebimus,
Fractusq́; rauci fluctibus Hadriæ:
Fruſtra per autumnos nocentem
Corporibus, metuemus Auſtrum:
Viſendus ater flumine languido
Cocytus errans, & Danai genus
Infame, damnatusq́; longi
Siſyphus Aeolides laboris.
Linquenda tèllus, & domus, & placens
Vxor. & quæ ſequuntur.

Moriuntur (ait) & pij & impij, & reges & ruſtici. quòd ſi non extinguuntur morbo, moriuntur bellis, naufragio, peſtilentia, aut tolluntur etiam fato, & puniuntur tenebris, pœnis, ærumnis. Nominat autem primùm tyrannos Geryonem & Tityum, deinde maleficos, Danai filias & Siſyphum. Artificis eſt non vti ſolùm varietate verborum, ſed & ſententiarum, & tractationis, & exemplorum, quod in his poëtæ doctiſsimi locis factum eſt.

XCVII.

Quarta ratio CAVSAE, quæ adhibentur & fidei & amplitudinis gratia. Cauſæ dicuntur aut

1. ἀφορμαὶ, occaſiones quædam, per quas ad rem

ad rem gerendam peruentum eſt.

2. *αἰτίαι*, veræ cauſæ, quarum reſpectu aut ſine res aliqua ſuſcipitur.

3. *προφάσεις*, hoc eſt, cauſæ ſimulatæ, & quaſi quidam prætextus, cùm verum aut non habemus, aut temporis cauſa proferre nolumus. Veræ cauſæ ſemper proferendæ ſunt, & ſi fieri poteſt, etiam cumulandæ: nec præteriri occaſiones debent, & qui veriſimiles, aut etiam ſimulatas affert, copioſus narrator habendus eſt. Venus tollit ἀφορμὴν excidij Troiani, nempe Paridem aut Helenam cauſam non fuiſſe: ſed veram eſſe cauſam ipſorum deorum iram, qui erant læſi à Troianis: nam & ſecundum Euripidem & Virgilium, hoſtes Troianorum infeſtiſsimi fuerunt, Neptunus, Iuno, Minerua, è quibus Neptunus fundamenta murorum, Iuno firmitatem portarum, Minerua arcis ipſius pulchritudinem euertit. Veneris apud Virg. 2. Aen. hæc verba ſunt,

Non tibi Tyndaridis facies inuiſa Lacænæ,
Culpatusúe Paris? diuûm, inclementia diuûm
Has euertit opes, ſternitq́ à culmine Troiam.
Hîc, vbi diſiectas moles, auulſaq́ ſaxis
Saxa vides, miſtoq́ vndantem puluere fumum:
Neptunus muros, magnoq́ emota tridenti
Fundamenta quatit, totamq́ à ſedibus vrbem
Eruit. hîc Iuno Scæas ſæuiſsima portas

Prima

Prima tenet, ſociumq́ furens à nauibus agmen
Ferro accincta vocat.
Iam ſummas arces Tritonia (reſpice) Pallas
Inſedit, nimbo effulgens, & Gorgone ſæua.
Ipſe pater Danais animos, vireſq́ ſecundas
Sufficit: ipſe deos in Dardana ſuſcitat arma.

Cauſæ effectrices odij ab Ariſtotele nominantur ira, contemptus, calumnia, has ponit in 1. Aen. Virgilius. nam cùm ait Iuno, *vna cum gente tot annos*
Bella gero.
eſt ἐμποδισμὸς, ſeu (vt Ariſtoteles in Rhet.) ἐπηρεασμὸς, & eſt contemptus ſeu detractio, quia dolet impedita eſſe ſua conſilia. Rurſus cùm dicitur,
manet alta mente repoſtum
Iudicium Paridis, ſpretæq́ iniuria formæ.
eſt iniuria vetus, ὕβρις, quam idem generali nomine ὀργὴν, quia memoria renouatùr contumeliæ, & animum mouet odio antea flagrantem. Quòd concludit,
& quiſquam numen Iunonis adoret
Præterea, aut ſupplex aris imponat honorem?
eſt è repetito dolore ὀλιγωρία ſeu διαβολή: nam meminit de ſua maieſtate multùm detrahi: & quòd Troiani faciunt impunè, id alij ſibi porrò licere exiſtimabant. Cauſas igitur odij cum ſuis affectibus non melius potuit exequi.

XCVIII.

Ratio quinta eſt, cùm non ſimpliciter rem commemoramus, ſed eandem AB EFFECTIS deſcribimus. Tibullus laudaturus Meſſalam ducem bonum & peritum, in quibus rebus conſiſtat ſcientia militaris indicat, & ducis excellentis munera atque officia recenſet, hoc modo,

Nam te non alius belli tenet aptius artes,
Quà deceat tutam caſtris deducere foſſam,
Quàliter aduerſos hoſti defigere neruos,
Quemúe locum ducto melius ſit claudere vallo:
Fontibus vt dulces erumpat terra liquores,
Vt faciliſq; tuis aditus ſit & arduus hoſti,
Laudis & aßiduo vigeat certaminè miles,
Quis tardamúe ſudem melius celeremúe ſagittam
Iecerit, aut lento perfregerit obuia pilo?
Aut quis equum celeremúe arcto compeſcere fræno
Poßit, & effuſas tardò permittere habenas,
Inq; vicem modò directo contendere curſu?
Seu libeat curuo melius contendere gyro
Parma, ſeu quos dextra velit, ſeu læua tueri,
Siue hâc, ſiue illac grandis venit impetus haſta
Amplior: aut ſignata cita loca tangere funda.
Iam ſimul audacis veniunt certamina Martis,
Aduerſiſq; parant acies concurrere ſignis:
Tunc tibi non deſit faciem componere pugnæ:
Seu ſit opus, quadrantem acies conſiſtat in agmen,

Rectus

Rectus inæquatis decurrat frontibus ordo:
Seu libeat duplicem, ſeu iunctum cernere Martem,
Dexter & vt læuum teneat, dextrumq́ ſiniſtra
Miles, ſitq́ duplex gemini victoria caſus.

XCIX.

In ſexta ratione non ſolum res ipſa, verumetiam MODVS explicandus eſt, per quem ad exitum rei peruentum eſt, vt in hac narratione Ouidij de Oreſte & Pylade factum eſt de Ponto, 3. 2.

Eſt locus in Scythia, Tauros dixêre priores,
Qui Getica longè, non ita, diſtat humo.
Hac ego ſum terra (patriæ nec pœnitet) ortus,
Conſortem Phœbi gens colit illa deam.
Templa manent hodie vaſtis innixa columnis,
Perq́ quater denos itur in illa gradus.
Fama refert illic ſignum cœleſte fuiſſe,
Quoq́ minus dubites, ſtat baſis, orba dea.
Araq́ quæ fuerat natura candida ſaxi,
Decolor affuſo tincta cruore rubet.
Fœmina ſacra facit, tæda non nota iugali,
Quæ ſuperat Scythicas nobilitate nurus.
Sacrifici genus eſt (ſic inſtituêre priores)
Aduena virgineo cæſus vt enſe cadat.
Regna Thoas habuit, Mæotide clarus in ora,
Nec fuit Euxinis notior alter aquis.
Sceptra tenente illo liquidas feciſſe per auras,
Neſcio quam, dicunt Iphigeniam iter.

Quam leuibus ventis ſub nube, per aëra vectam,
Creditur his Phœbe depoſuiſſe locis.
Præfuerat templo multos ea rite per annos,
Inuita peragens triſtia ſacra manu.
Cùm duo velifera iuuenes venêre carina,
Preſſeruntq́ ſuo littora noſtra pede.
Par fuit his ætas & amor: quorum alter Oreſtes,
Alter erat Pylades, nomina fama tenet.
Protinus immitem Triuiæ ducuntur ad aram,
Euincti geminas ad ſua terga manus.
Sparſit aqua captos luſtrali Graia ſacerdos,
Ambiat vt fuluas infula longa comas.
Dumq́ parat ſacrum, dum velat tempora vittis,
Dum tardæ cauſas inuenit illa moræ,
Non ego crudelis, iuuenes ignoſcite, dixit,
Sacra ſuo facio barbariora loco,
Ritus is eſt gentis: qua vos tamen vrbe venitis?
Quodúe, parum fauſta puppe, petiſtis iter?
Dixit, & audito patriæ pia nomine virgo,
Conſortes vrbis comperit eſſe ſuæ.
Alter vt è vobis (inquit) cadat hoſtia ſacris,
Ad patrias ſedes nuncius alter eat.
Ire iubet Pylades carum periturus Oreſtem,
Hic negat, inq́ vices pugnat vterq́ mori.
Extitit hoc vnum, quod non conuenerat illis,
Cætera pars conſors & ſine lite fuit.
Dum peragunt iuuenes pulchri certamen amoris,
Ad fratrem ſcriptas exarat illa notas.
Ad fratrem mandata dabat, cuiq́ illa dabantur,

(Huma-

(Humanos caſus aſpice) frater erat.
Nec mora, de templo rapiunt ſimulacra Dianæ,
Clamq́ per immenſas puppe feruntur aquas.
Mirus amor iuuenum: quamuis abiêre tot anni,
In Scythia magnum nunc quoq; nomen habet.

Eandem narrationem poëta breuius expoſuit Triſt. 4. 4.

Nec procul à nobis locus eſt, vbi Taurica dira
Cæde pharetratæ ſpargitur ara deæ.
Hæc prius (vt memorant) non inuidioſa nefandis,
Nec cupienda bonis regna Thoantis erant.
Hîc pro ſuppoſita virgo Pelopeïa cerua,
Sacra deæ coluit qualiacunq; ſuæ.
Quò poſtquam (dubium pius an ſceleratus) Oreſtes
Exactus Furijs venerat ipſe ſuis,
Et comes, exemplum veri Phocæus amoris:
Qui duo corporibus, mentibus vnus erant,
Protinus euincti triſtem ducuntur ad aram,
Quæ ſtabat geminas ante cruenta fores.
Nec tamen hunc ſua mors, nec mors ſua terruit illum,
Alter ab alterius funere mœſtus erat,
Et iam conſtiterat ſtricto mucrone ſacerdos,
Cinxerat & Graias barbara vitta comas.
Cùm vice ſermonis fratrem cognouit, & illi
Pro nece complexus Iphigeneia dedit.
Læta deæ ſignum crudelia ſacra peroſa
Tranſtulit ex illis in meliora locis.

C.

Septima ratio augendæ orationis ſumitur AB ADIVNCTIS, quæ poſt definitionem & notationem, & poſt conſiderationem rei vniuerſæ & partium, & inueſtigationem cauſarum, atque modum rei geſtæ, vtiliter & ſpecioſè ad amplificandum adhiberi poſſunt. Adiuncta nomino circumſtantias vtraſq; perſonarum & rerum. Rerum circumſtantiæ ſunt perſona, res ipſa, locus, tempus, facultates, inſtrumentum, cauſa. Perſonarum circumſtantiæ diuiduntur quinq; modis, in nomen, naturam, victum, fortunam, habitum. Nomen ſimplex, eſt ipſum quaſi fundamentum: natura rurſus diuiditur in nationem, patriam, cognationem, ſexum, ætatem: victus ſeu educatio in parentes, præceptores, ſocios, amicos: fortuna in conditionem, vitam & mortem: habitus in affectionem, ſtudia, conſilia, facta, orationem, euentum. Hæc omnia paucis verſibus compræhendit poëta optimus, cùm ita canit,

Huic coniunx Sichæus erat, ditiſſimus agri
Phœnicum, & magno miſeræ dilectus amore:
Cui pater intactam dederat, primisq; iugarat
Ominibus. ſed regna Tyri germanus habebat
Pygmalion, ſcelere ante alios immanior omnes,

Quos

Quos inter medius venit furor. ille Sichæum
Impius, ante aras, atq; auri cæcus amore,
Clàm, ferro, incautum ſuperat, ſecurus amorum
Germanæ, factumq; diu cælauit, & ægram
Multa malus ſimulans, vana ſpe luſit amantem.

Huic coniunx Sichæus, à cognatione.

Ditiſsimus agri, à facultatibus, quæ pertinent ad patriam.

Phœnicum, à natione, quia regio fertilis frumenti & metallorum.

Miſeræ dilectus, ab affectu coniugali, qui pertinet ad victum.

Cui pater, ab auctoritate, quæ item ad victum pertinet.

Intactam dederat, à fortuna & ætate.

Primisq; iugarat Ominibus, ab affectione & conſilijs, in quibus tempus & qualitas exprimitur.

Sed regna Tyri, à fortuna.

Scelere ante alios, perſonæ qualitas ab habitu.

Ille, Pygmalionis furor & crudelitas augetur alio circumſtantiarum ordine, qui in rebus conſiderari ſolet.

Sichæum, perſona, nempe auunculum, affinem, Herculis ſacerdotem, à rege proximum.

mum. hîc cognatio, conditio, dignitas, auctoritas, magnam vim addunt.

Impius, ab affectione.
Ante aras, locus.
Auri cæcus amore, cauſa.
Clàm, modus.
Ferro, inſtrumentum.
Incautum, tempus.
Superat, facultas.
Securus amorum, à ſtudio & conſilijs.
Germanæ, à ſexu & cognatione.
Diu celauit, à factis & euentu.
Multa malus ſimulans, à ſtudijs.
Vana ſpe luſit, ab affectione.

C I.

Octaua ratio ſumitur ex AFFECTVVM expreſsione, cùm videlicet, ſecundum præſcriptum Fabij, totam rei naturam, ac veluti faciem, primùm animo luſtramus, deinde ita verbis geſtuq; effingimus, vt quàm maximè fiat euidens & perſpicua, nec tam legi aut narrari, quàm coram oculis poni, atq; depingi videatur: quam rationem ὑποτύπωσιν Rhetores, πρὸ ὀμμάτων ποίησιν ἢ θέσιν vocant Ariſtotelici. Talis eſt irati ſeruuli apud Terentium ſermo & impetus. nam ita in Adelphis loquitur Geta, 3. 2.

Me mi-

Me miſerum, vix ſum compos animi, ita ardeo iracundia:
Nihil eſt, quod malim, quàm illam totam familiam dari mihi obuiam,
Vt iram hanc in eos euomam omnem, dum ægritudo hæc eſt recens:
Satis mihi id habeam ſupplicij, dum illos vlciſcar modo.
Seni animam primùm extinguerem ipſi, qui illud produxit ſcelus,
Tum autem Syrum impulſorem, vah, quibus illum lecerarem modis?
Sublimem medium arriperem, & capite primùm in terram ſtatuerem,
Vt cerebro diſpergat viam,
Adoleſcenti ipſi eriperem oculos, poſt hæc præcipitem darem,
Cæteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, & proſternerem.

Similitnr depingitur Dinacium puer exultans geſtiensq́ lætitia, in Sticho Plautina.

C I I.

Nona ratio eſt, cùm minora maioribus, noſtraq́ alienis conferimus, quam materiam præbet comparatio: mala enim vel bona omnia, collatione fiunt magis illuſtria. Ita Ouidius ſua mala confert cum Iaſonis & Vlyſsis. Iaſonis de Ponto, 1. 5.

Ille habuit comites, primos telluris Achiuæ,
At noſtram cuncti deſeruêre fugam.
Illum tutata eſt cum Pallade regia Iuno,
Defendêre meum numina nulla caput,
Ille domum rediit, nos hic moriemur in aruis,
Perſtiterit læſi ſi grauis ira Dei.

Vlyſsis Triſt. 1. 4.

Ille habuit fidamq́ manum, ſociosq́ fideles,
Me profugum comites deſeruêre mei.
Me Deus oppreſſit nullo mala noſtra leuante:
Bellatrix illi diua ferebat opem.
Denique quæſitos tetigit tamen ille penates,
Quæq́ diu petiit, contigit arua tamen:
At mihi perpetuò patria tellure carendum eſt,
Ni fuerit læſi mollior ira Dei.

C I I I.

Decima ratio cùm rei geſtæ adhibentur & coniunguntur, cum ipſo facto antecedentia & conſequentia, hoc eſt, ea quæ & negotium præcedunt, & quæ idem comitantur. Huc pertinent duæ narrationes pulcherrimæ, de Lucretia libro 2. Faſto. & de Philemone & Baucide 8. Met. Exempli loco nunc ſit Arionis hiſtoria, quam idem poëta narrat lib. 2. Faſt.

Nomen Arionium Siculas impleuerat vrbes,
Captaq́ erat Lyricis Auſonis ora ſonis.
Inde domum repetens puppim conſcendit Arion,

Atq;

Atq; ita quæſitas arte ſerebat opes.
Forſitan infelix ventos vndasq́; timebas:
At tibi naue tua tutius æquor erat.
Namq; gubernator diſtricto conſtitit enſe,
Cæteraq́; armata conſcia turba manu.
Quid tibi cum gladio? dubiã rege nauita puppim:
Non ſunt hæc digitis arma tenenda tuis.
Ille metu pauidus, mortem non deprecor, inquit,
Sed liceat ſumpta pauca referre lyra.
Dant veniã, ridentq́; moram: capit ille coronam,
Quæ poſſet crines Phœbe decere tuos.
Induit & Tyrio diſtinctam murice pallam:
Reddidit icta ſuos pollice chorda ſonos:
Flebilibus numeris, veluti canentia dura
Traiectus penna tempora, cantat olor.
Protinus in medias ornatus deſilit vndas,
Spargitur impulſa cœrula puppis aqua.
Inde (fide maius) tergo delphina recuruo
Se memorant oneri ſuppoſuiſſe nouo.
Ille ſedet, citharamq́; tenet, preciumq́; vehendi
Cantat, & æquoreas carmine mulcet aquas.

CIIII.

Vndecima ratio fit, cùm vna ſententia verbis crebrò repetitis iteratur, quam figuram variè nominant Rhetores, συναθροισμὸν, ἐπιμονὴν, ἐπεξεργασίαν. Ariſtoteles vocabulo architectonico προσοικοδόμησιν. Duo exempla ponere ſatis ſit. Propertij, 4. 12.

Pandi-

Panditur ad nullas ianua nigra preces.
Cùm ſemel infernas intrarunt funera leges,
Non exorato ſtant adamante viæ.
Vota mouent ſuperos: vbi portitor æra recepit,
Obſerat herboſos lurida porta rogos.

Ouidij de Ponto, 2. 3.

Turpe quidem dictu, ſed ſi modò vera fatemur,
Vulgus amicicias vtilitate probat.
Cura quid expediat prior eſt, quàm quid ſit hone-
Et cum fortuna ſtatq́; caditq́; fides. (ſtum,
Nec facilè inuenies multis in millibus vnum,
Virtutem precium qui putat eſſe ſui.
Ipſe decor recti, facti ſi præmia deſint,
Non mouet, & gratis pœnitet eſſe probum.
Nil, niſi quod prodeſt, charũ eſt: en detrahe menti
Spem fructus auidæ, nemo petendus erit.
At reditus iam quiſq; ſuos amat, & ſibi quid ſit
Vtile, ſollicitis computat articulis.

In hac ſententia primùm eſt probatio, πίςις, à vulgi moribus. Sequitur ἰσοδυναμία, quia eadem ſententia variè repetitur. Tum παράδειγμα, quia exemplo agit. Poſtea κατασκευὴ, quaſi noua probatio. Rurſus συντομία, quia breuiſsimè repetit, quod dixit, *Nil, niſi quod prodeſt, charum eſt.* Præterea ἀποςροφὴ, cum conuerſione ſermonis. Ad extremum ἀπόδειξις, qua demonſtrat, quanta dili-

diligentia homines vtilitatem metiantur etiam articulis.

C V.

Duodecima ratio fit per ſimilitudines, quæ quamuis tantùm doceant, tamen repetitæ vim habent amplificandi.

Ouid. 14. Met.

Sæuior illa freto ſurgente, cadentibus hœdis,
Duriôr & ferro, quod Noricus excoquit ignis,
Et ſaxo, quod adhuc viuum, radice tenetur.

Plures autem tribus ſimilitudinibus coniungi non debent: ſemel quatuor coniunxit Propertius, lib. 2. 99. b. quinque Ouidius, 2. de arte, 86. b.

C V I.

Ratio tredecima eſt exemplorum, cùm multa enumerantur, confirmandi ſeu amplificandi cauſa. Ouid. de Ponto 1. 4.

I nunc, & veterum nobis exempla virorum,
Qui forti caſum mente tulêre, refer,
Et graue magnanimi robur mirare Rutili,
Non vſi reditus conditione dati.
Smyrna virum tenuit, non Pontus, & hoſtica tellus,
Smyrna minus nullo pænè petenda loco.
Non doluit patria Cynicus procul eſſe Sinopeus,
Legit enim ſedes Attica terra tuas.

Arma

Arma Neoclides qui Perſica contudit armis,
Argolica primam ſenſit in vrbe fugam.
Pulſus Ariſtides patria, Lacedæmona fugit,
Inter quas dubium, quæ prior eſſet, erat.
Cæde puer facta Patroclus Opunta reliquit,
Theſſalicamq; adijt hoſpes Achilles humum.
Exul ab Aemonia, Pirennida ceſſit ad vndam,
Quo duce trabs Colcha ſacra cucurrit aqua.
Liquit Agenorides Sidonia mœnia Cadmus,
Poneret vt muros in meliore loco.
Venit ad Adraſtum Tydeus, Calydone fugatus:
Et Teucrum, Veneri grata, recepit humus.

Nouem proponit exempla, quibus hominibus locus exilij ipſa ferè patria fuit felicior atque honoratior.

C V I I.

Vltima ratio additur à Fabio, quam ipſe digreſsionem nominat, Græci πάροδον ſeu παρέκβασιν, eruditi interpretes Terentij ὄχημα, quæ eſt à materia inſtituta deflexio, & quaſi deuiatio. Hæc ita inſtituenda eſt, vt aliquam cum materia præſente habeat cognationem. nam ſi aliena eſt, faſtidium: ſi longius petita, obſcuritatem parit. Horatius occaſione nauigationis, qua gratulatur Virgilio Athenas eunti, in hominum audaciam & temeritatem digreditur, qui non mare ſolùm, ſed & cœlum & aërem, & inferos

inferos tentarint, 1. 3. Idem cûm Troiam vaſtatam docet propter iniuſticiam, libidines, periuria, inducit per digreſsionem, Iunonem ipſam diſſuadentem, ne Romani Troiam inſtaurent, 3. 2. quo in loco ſic concludit.

Ter ſi reſurgat murus ahenus
Auctore Phœbo, ter pereat meis
Exciſus Argiuis, &c.

Breuius exemplum eſt de Dædalo, lib. 6. Aen. vbi digreſsio fit per occaſionem cuiuſdam picturæ,

Dædalus (vt fama eſt) fugiens Minoïa regna,
Præpetibus pennis auſus ſe credere cœlo,
Inſuetum per iter gelidas enauit ad Arctos,
Chalcidicaq́ leuis tandem ſuper aſtitit arce.
Redditus his primùm terris, tibi Phœbe ſacrauit
Remigium alarum, poſuitq́ immania templa.
In foribus letum Androgeo, tum pendere pœnas,
Cecropidæ iuſsi (miſerùm) ſeptena quotannis
Corpora natorum: ſtat ductis ſortibus vrna
Contrà, elata mari reſpondet Gnoſsia tellus,
Hîc crudelis amor tauri, ſuppoſtaq́ furto
Paſiphaë, mixtumq́ genus, proleſq́ biformis,
Minotaurus ineſt: Veneris monumenta nefandæ.
Hîc labor ille domus, & inextricabilis error.
Magnum reginæ ſed enim miſeratus amorem
Dædalus ipſe, dolos tecti, ambageſq́ reſoluit,

Cæca

Cæca regens filo veſtigia.

Qui non habet, quod de re dicat, digreſſione vtitur neceſſariò : ſed qui dicere iucundè vult, eadem vtitur arbitratu ſuo. Aptè digredi, & ad rem redire poſſe, viri ſapientis èſt.

X. DE IVDICIO.

CVIII.

In ſcribendo carmine exactum iudicium adhibeatur. Ouidius fertur aliquando (vt eſt in controuerſijs Senecæ) repræhendiſſe Varronem Atacinum, qui ſcripſerit,

Omnia noctis erant placida compoſta quiete :

nam meliorem potuiſſe fieri ſententiam, ſi ita deſijſſet, *Omnia noctis erant :*

plura enim illa breuitate cogitanti reliquiſſet. Sed Varro (ait Iulius Montanus) quem voluit ſenſum, optimè explicuit : Ouidius in illius verſu, ſuum inuenit, quem in opere non vidit proprio, nam cùm ait, 1. Met.

Omnia pontus erant, deërant quoq; littora ponto.

multò dixiſſet efficacius, ſi ibi finijſſet,

Omnia pontus erant,

nam adijciendo alia, prioris ſententiæ cogitationem ampliſsimam menti lectoris eripuit, & adiectione infirmauit.

Ingenij

C I X.

Ingenij libertati, quòd nimium tribuendum non ſit, inde conſtat. Fuſcus Arellius præceptor Ouidij, & Albinouanus Pedo, & Portius Latro petierant ab eo, vt æquo animo pateretur, tres verſus aut mutari, aut demi è ſuis operibus. Id illis volens conceſsit, tres tamen ait ſe velle habere exceptos. Cùm die altero conueniſſent, ijdem erant in amicorum & tabellis ipſius notati. E' quibus vnus eſt ex Heroidib.

Semibouemq́; virum, ſemiuirumq́; bouem.

Alter è Medea Tragœdia anapæſticus, quem de carminum generibus, in Senecam annotaui. Tertius in controuerſijs Senecæ, in mutilis exemplaribus eſt omiſſus. Vndè ſubire cenſuram poëta dulciſsimus, quàm non indulgere ingenio promptiſsimo maluit: ſed & Fabius ſcribit maluiſſe ipſum ingenio indulgere, quàm temperare: nec iudicium ei defuiſſe, ſed animum, ait Seneca idem in Declamationibus.

C X.

Scaurus orator hos Ouidij verſus repræhendit 13. Me. Cùm Polyxena eſſet abducta, vt ad tumulum Achillis immolaretur, Hecuba de Achille ita conqueritur,

cinis ipſe ſepulti

In genus hoc ſæuit: tumulo quoq; ſenſimus hoſtē:

Aeacidæ fœcunda fui. Poterat contentus eſſe dixit Scaurus) *cinis ipſe ſepulti.*

In genus hoc ſæuit. Verùm adiecit,

Tumulo quoq; ſenſimus hoſtem:

nec hoc contentus, porrò adiecit,

Aeacide fœcunda fui.

Aiebat autem Scaurus, non minorem eſſe virtutem, ſcire deſinere, quàm dicere, ſed non poſſe Ouidium, quod bene ceſſerit, relinquere. Verùm cùm in querelis vſitata ſit, & admodum affectuoſa miſeriæ & doloris repetitio, præfero iudicium poëtæ copioſiſſimi rigidæ cenſuræ Scauri. nam & idem ter vnam repetit ſententiam, in Nuce.

Fructus obeſt, peperiſſe nocet, nocet eſſe feracem.

vt & alibi ſæpius: quod & ab oratoribus factum eſt. Non caret ſimili reprehenſione illud Virg. 11. Aen.

Hectoris Aeneæq; manu victoria Graiûm

Hæſit, & in decimum veſtigia retulit annum.

in qua ſententia verba extrema tollenda Montanus cenſuit, cùm illa temporis ſignificatio, plurimùm ad incrementum laudis virorum fortiſsimorum faciat. Sint autem Critici acutiſsimi, Tarpa, Cato, Tucca, Varus: ego optimum eſſe poëtarum Virgilium, de omnium iudicio & ſententia ſtatuo.

Sed

Sed quidquid huius eſt, quod mihi explicatu difficile, id poëta ſapientiſsimus Horatius monuit, cuius ſententias ex Arte verbis breuibus repetam, & vberiora peritioribus relinquam.

Q. HORATII FLACCI DE ARTE POETICA,

CATHOLICA.

Ex Epiſtola ad PISONES.

CATHOLICON I.

Inuentio ſit ad materiam accommodata, non diſsidens, non aliena, non monſtroſa. nam mulieris caput, ceruix equi, corpus auis variè coloratum, membra è varijs animantibus collecta, pedes in caudam piſcis exeuntes, in pictura monſtrum deforme faciunt: quòd ſi eadem ſit in oratione diuerſitas, quid poteſt dici mendoſius?

II.

Ornamenta nec nimia ſint, nec temere quæſita, nec vbiq; adhibeantur aut oſtententur.

III.

Forma dicendi obſeruanda, ne grauia tenuiter, prolixa breuiter dicantur, hoc ad decorum pertinet & ad materiam, vt cum rebus magnis verba grandia conſentiant.

IIII.

In deſcriptionibus poëticis, fidem ne excedat oratio, neúe ſit planè contra naturam inducta fictio.

V.

Diſpoſitio talis ſit, ne peccetur exquiſita ſedulitate, aliqua omitti poſſunt, aliqua prolixitate nocent: nec eſt vna pars excolenda, & relinquenda altera. Id probat exemplo fabri, qui caput & ſuperiorem corporis partem exprimebat artificioſè, reliquum opus abſoluere non poterat. Probat idem ſuo iudicio, quòd nollet corporis parte reliqua eſſe pulcher, & naſo eſſe adunco deformis. Omnia membra ſimilia & compoſita ſint oportet, in integro & bene formato corpore.

VI

Videndum eſt, num quis par eſſe poſsit ei materiæ, quam tractandam ſuſcipere cogitat. Ingenij enim vires ſæpe imprudentem vel incautum deſtituunt.

Elocu-

VII.

Elocutio in verbis poſita eſt, & in verborum formis. Verba ſunt aut ſimplicia aut coniuncta, vetera aut noua, propria aut tranſlata. In ſingulis vtendum iudicio & prudentia, & vſitatorum præcipuus honor eſt. Eadem enim ratio verborum, quæ nummorum, vt vſitata & probata magis valeant.

VIII.

Conſiderandum genus carminis, & accommodandum argumentis, & qui numeri ſint ad quoduis genus accommodati magis. Carminum genera vſitatiſsimorum quatuor, Heroicum, Elegiacum, Iambicum, Lyricum.

IX.

Non vno orationis genere in omnibus ſcriptis eſt vtendum. Inſurgunt interdum Lyrici, interdum Comici. Conueniunt autem grandia propriè tragicis, humilia comicis. Fit autem vt ideæ miſceantur, pro ratione temporis aut loci.

X.

Affectuum habenda ratio eſt, aliud decet hilares, aliud triſtes: aliud iracundos,

aliud lenes. quare cum induſtria tractandi ſunt. Requiruntur autem tria in carmine, pulchritudo, ſuauitas, animorum affectio. Theophraſtus ſcripſit, pulchritudinem eſſe quandam deceptionem, & Ariſtoteles eam vocat τυραννίδα ὀλιγοχρόνιον. Suauitas retinet lectorem, affectus mouent.

X I.

Perſonis danda ſunt ſua conuenientia, vt oratio ſit bene morata. In hac parte conſideranda dignitas, ætas, ſexus, fortuna, conditio, prouincia, patria.

X I I.

Perſonæ ſumuntur aut à poëtis alijs, aut finguntur à nobis. Si ſumuntur ab alijs, obſeruandum eſt τὸ ὅμοιον, hoc eſt, vt ſequamur eum auctorem exactè, quem ad imitandum propoſuimus, cuius rei ponuntur exempla. Sin finguntur nouæ à nobis, retinendum eſt τὸ ὁμαλὸν, id eſt, æquale, vt ita perſonas introducamus, vt vbiq; ſibi conueniant, & vt extrema primis reſpondeant, ne hominem modò audacem introducamus, modò prudentem, & cautum: id enim vicioſum eſt. In vtroq; ſeruandum τὸ ἁρμόττον, quod hoc loco vertit conuenientiam, vt, conueniens eſt, virum eſſe fortem,

tem, mulierem timidam, ſeruum callidum, adoleſcentem ingenuum.

XIII.

Quæ communia ſunt, ita tractentur, vt propria fiant. Materiæ communes ſunt, de quibus omnes poſſunt dicere, quas ſi ita quis tractet, vt præcipuam laudem conſequatur, facit eas proprias & ſuas, vt multi ſcripſerunt de bello Troiano, ſed quod commune fuit, id ſibi proprium fecit Homerus.

XIIII.

De Græcis quia ſumenda multa, vt Latini omnes ſumpſerunt, non eadem verba vt interpreti ſunt exprimenda, ſed libertate quadam vtendum eſt, ingenij atque iudicij, qualis eſſe ſolet imitatoris. Hoc præceptum de Cicerone tranſtulit, qui inquit, Non verbum verbo neceſſe eſt reddere.

XV.

Exordium ne ſit ineptum, hoc eſt, alienum, aut tumidum.

XVI.

Propoſitio vel narratio è propinquo petita, & veriſimilis ſit. In narrando decorum ætatum ne negligatur.

XVII.

In genere Dramatico, non neceſſarium eſt omnia facta palàm exhibere, vt ſunt crudelia, turpia, monſtroſa: ſed ea narrare vt geſta ſunt, oratione commoda & pudica, multò rectius & ſpecioſius eſt.

XVIII.

In comœdia plures eſſe actus, quàm quinque, moleſtum: pauciores, illepidum.

Deorum perſonas inducere non decet, niſi in rebus maximis. Cicero: Poëtæ Tragici cùm explicare argumenti exitum non poſſunt, ad Deum confugiunt.

Plures perſonæ quàm quatuor ne loquantur propter confuſionem.

Chori ſint morati, in quibus aut admoneantur homines, aut reprehendantur, aut inſtituantur ad virtutem.

Chori materia eligatur eiuſmodi, quæ ſit argumento præſenti apta atque congrua.

Inſtrumenta & cantus referantur ad ſimplicitatem vetuſtam. Muſica enim theatralis, & cantuum licentia, quæ cum opibus Romanorum creuit, eſt pernicioſa diſciplinæ & moribus.

XIX.

In Satyra grex ruſticus, & dij agreſtes produ-

producuntur ad temperandam ludo & iocis Tragœdiæ triſticiam. In iocis tenendum, ne ſint laſciui, ſcurriles, maledici, quod præceptum in genere ad alia ſcripta omnia pertinet.

In ſatyra habenda ratio eſt loci, vt diei feſti: perſonarum, vt Bacchi, Sileni, Satyrorum: argumenti, ne miſceantur inconuenientia: verborum, vt ſint apta perſonis: decori, ne qui in Tragœdia fuit heros, in Satyra introducatur ardelio: auditorum denique, ne offendantur, ſi miſceantur ridiculis fœda, turpibus laſciua, iocoſis probroſa.

X X.

Eligendi pedes carminis vniuſcuiuſque proprij, in eoque nimia licentia non eſt vtendum.

Veteres in Iambico vſi puris iambis, deinceps aſſumptus eſt ſpondeus in locis inæqualibus.

Secuta poſtea talis licentia eſt, vt & ſpondeo liberrimè, & pedibus alijs peregrinis, nequaquam feſtiuè vterentur.

X X I.

Adhibenda in carmine ſcribendo cura & attentio. Quæ ex tempore fiunt carmina,

tanquam operæ leues habentur: quæ ſine arte fiunt, eijciuntur vt ineptæ. Hoc quamuis multi non curant, tamen incuria auditoris, eſſe non debet cauſa negligentiæ & erroris. Qui ſcribere digna eruditis auribus cupit, auctores Græcos ſtudioſè legat, nec vnquam deponat de manibus.

XXII.

Artes habent ſua incrementa, vt cæteræ in natura res. Ita Tragœdia, quæ primùm rudis fuit, auctore Theſpi, poſteris temporibus ornamenta accepit ab Aeſchylo, primùm acta ruri in vicis, deinde in theatris vrbium magnarum.

XXIII.

Artes quædam oriuntur, quædam intercidunt, naturali quadam viciſsitudine. Intercidit Comœdia vetus, propter maledicentiam, qua apertè lacerabantur homines: ei petulantiæ ſtatuta pœna eſt, ne nimium acerbitas progrederetur. In eius locum Satyra ſucceſsit apud Latinos. Veteris Comœdiæ auctores fuerunt Eupolis, Cratinus, Ariſtophanes: mediæ, Plato Comicus: recentioris, Menander, quæ in vſu manſit, & celebris facta eſt.

Non

XXIIII.

Non ſimus contenti aliorum inuentis, ſed & ipſi exemplo veterum aliquid noſtra induſtria proferamus, quod laude ſit dignum. Hoc fecerunt, qui ſcripſerunt apud Latinos Togatas, quæ habebant argumenta Græca: vel qui ſcripſerunt Prætextatas, quæ argumenta Latina.

XXV.

Vt carmen ſit perfectum, id efficit cura & compoſitio: ideo quod tale non eſt, meritò reprehenditur. Ingenij facultas artem ſuperat.

XXVI.

Poëta vt perfectus fiat, eget cognitione eius philoſophiæ, quæ mores efficit meliores. Quæ ad naturam ſpectat, minus plauſibilis eſt, & minus ornamentorum habet, & minus eſt vtilis.

XXVII.

Ad philoſophiam maior addenda eſt poëtæ ſcientia, vt nouerit mores hominum, & ingenia populorum: id fit peregrinando, vt quæ ſcribenda ſunt, ita exprimat atque variet, vt fiant narrationes ſpecioſæ.

Finis

XXVIII.

Finis poëticæ eſt, vt ſcribantur iucunda & vtilia. Iucundum eſt, quod delectat, nempe quod non nimis prolixum, quodúe memoria teneri poteſt: item quod veriſimile, & non planè fictitium. Vtile eſt, quod animos incitat doctrina & ſapientia.

XXIX.

Ignoſcendum eſt delictis quibuſdam, *præſertim in magno opere. Errores com*mittuntur aut in arte propria, aut in aliena. Errare poëtam in præceptis, turpe eſt: in aliena arte errorem committere, magis ferendum, vt à Virgilio in aditu Africæ fingitur Aeneas ceruos iaculatus, cum Africa ceruum non habeat. Errores ijdem contingunt, aut incuria, cum peccatur negligentia: aut communi hominum fragilitate, quia nemo inuentus, qui nouerit omnia. Itaque hi poſtremi errores etiam non ſunt exagitandi.

XXX.

Bonus poëta hoc agat, vt ſemper delectet, & auditorem lectoremúe detineat. In pictura quædam delectant longius poſita, quædam adhibita propius. Contra poëta & in vmbra & in ſole delectationem afferat.

In

XXXI.

In poëta nihil admittitur mediocre, qui niſi excellentiſsimus ſit, deterrimus eſt.

XXXII.

Poëma niſi ſit dulce & æquale, ingratum eſt: id probatur ſenſibus duobus, vt auditu & guſtatu in cibis iucundis. Ita igitur fit poëma, vt ſuauitate ſit gratum, & ſui ſimile ſit, vſque ad finem, nequem à legendo moretur & abſterreat.

XXXIII.

Qui ſcripturus eſt aliquid poſteritate dignum, ne id aggrediatur, natura non adiuuante. Non è ligno omni fit Mercurius, vt eſt in prouerbio, nec omnium ſtudijs aut laboribus fauet Minerua. Præſtantiſsima eſt in omni arte, natura, & poëtam non tam fieri, quàm naſci ſermone eruditorum dicitur.

XXXIIII.

Nemo tam doctum ſe exiſtimet, quin aliorum iudicijs ſua ſcripta ſubijciat, & ea domi ſæpius retractet atq; corrigat.

XXXV.

Vtilitas poëticæ inde propagata eſt: quia veteres

veteres ſcripſerunt optima, ad hominum videlicet vitam, mores & felicitatem pertinentia, ſuaq; ſcripta longo tempore examinata, iam ſenes protulerunt. Vſus poëticæ quis olim fuerit, exemplis hominum doctiſsimorum conſtat: Orphei, qui primùm villas condidit: Amphionis, qui vrbes: Tyrtæi, qui bella fortiter geſsit: Homeri, qui ſcripſit ſapienter.

XXXVI.

In poëta artifice tria requiruntur, natura, ars, & diligentia.

XXXVII.

Diſcendum à peritis, & erroris confeſsio ſcribenti neceſſaria, vt quod malum eſt vitet, & meliora diſcat facere. Erroris confeſſio animi magni eſt & ingenui. De Hippocrate medico ſcribunt Celſus & Quintilianus, quòd errores quoſdam, ne poſteros deciperet, ſit confeſſus, more ſcilicet magni viri, & fiduciam rerum magnarum habentis. Leuia enim ingenia, quia nihil habent, nihil ſibi detrahunt, vt idem Celſus ait.

XXXVIII.

In eligendis amicis, qui verum nos doceant, & ſcripta emendent noſtra, acri iudicio

dicio vtendum eſt: ne eligantur imperiti, adulatores, fraudulenti. Imperiti iudicare neſciunt, adulatores metuunt offendere, fraudulenti non laudanda ſolent commendare.

XXXIX.

Nemo ſe ipſe fallat, aut falli ſe ab alijs patiatur: ſed ad emendationem ſcriptorum adhibeat grauem virum iudicem, eiusque conſilio mutet ac deleat, quæ corrigenda & expolienda videbuntur.

XL.

Qui adulator non eſt, & poſt ſcriptionem iudicare nouit, rei nulli magis incumbat, quàm emendationi, idq́; faciat graui ſtudio & iudicio exquiſito. Id qui non facit, & hac in re qui peccat ſponte, & famam temere proſtituit, is pro inſano & furioſo & cerito habeatur.

XLI.

Vicia verſuum ſunt ſeptem, vt eorum qui carent arte, facilitate, ornatu: item eorum, qui ſunt ſuperflui, obſcuri, ambigui, otioſi.

Ex Epiſtolis ad MECOENATEM, AVGVSTVM, FLORVM.

XLII.

Imita-

Imitatio non ſit ſeruilis nec ſuperſtitioſa, quaſi non audeas ab exemplo decedere: neq; eadem ſit fatua & imprudens, vt etiam imiteris non imitanda & vicioſa.

XLIII.

Alienis veſtigijs non ſemper inſiſtendum, viam enim interdum non tritam ab alijs & inuſitatam, ingregi licet. Horatius carmen Iambicum mutuatus ab Archilocho eſt, eiusq; numeros & elegantiam expreſsit: turpitudinem in verbis, & in conuicijs dicacitatem vitauit prudenter.

LXIIII.

In carmine aura popularis non captanda, ſed videndum, vt doctorum iudicijs probentur, ea quæ ſcripta ſunt.

XLV.

Iudicium vulgi de poëtis rarò verum, ideo non eſt ſequendum. Iudicauit autem vulgus Romæ, quòd Pacuuius eſſet doctus, Accius grandiloquus: quòd Afranius imitator Menandri, Plautus Epicharmi: quòd Terentius arte eſſet ſuperior, Cæcilius grauitate, ſed non idem periti ſentiebant. Extat apud Macrobium neſcio an Agellium, de ijs qui ſcripſerunt epigrammata, ſimile

iudi-

iudicium, de Rhetoris Antonij Iuliani ſententia, quòd Catullus & Caluus, bona pauca, Neuius implicata, Hortenſius inuenuſta, Cinna illepida, Memmius dura ſcripſerit.

XLVI.

Antiqui ita ſunt laudandi, ne nouis detrahatur, *nec alijs putetur iter interclusum* ad magna perueniendi. Scitè Sidonius ad Eucherium, Veneror antiquos, non tamen ita, vt meorum æquæuorum virtutes aut merita poſtponam.

XLVII.

Nouitas grata eſt, ſi ſit erudita: nam ar*tes non ſimul inchoari & perfici certum eſt*, ſed tempore & ſtudio excoluntur: quæ tamen ſi ad ſummum peruenerint, rurſus minuuntur & quaſi decreſcunt. Cice. de Orat. Nihil eſt in natura rerum omnium, quod ſe vniuerſum profundat, & quod totum repente euolet.

XLVIII.

Artem nemo exercere audet, inprimis periculoſam, qui eam non bene didicerit: id faciunt gubernatores, faciunt idem medici: ſed *hoc minimè fecerunt poëtæ* quidam Romani, quos calor & impetus tantus

tulit, vt ſcribendi carminibus ferè omnes gloriam quærerent, pauci tamen aſſequerentur.

XLIX.

Poëta affectuum tractandorum non ſit minus peritus, quàm funambulus aut magus artis ſuæ eſſe ſolet: tum ea euidentia res deſcribat, vt lector non audire, ſed ipſis locis & negotjs, vbi quid agitur, intereſſe videatur. Eam facultatem ὑποτύπωσιν Fabius, πρὸ ὀμμάτων θέσιν ἢ ποίησιν vocat Ariſtoteles.

L.

Poëtæ aut in theatris placere cupiunt, vt Comici & Tragici: aut in bibliothecis ſtudent reponi. Theatrales affectuum animi habeant rationem, vt permoueant ſpectatorum aures & oculos. Ij verò qui intra parietes placere expetunt, ſumant ad ſcribendum otium, & ad expoliendum tempus, vt poſsint ſatisfacere politis virorum ſapientiſsimorum iudicijs in vmbra.

L I.

Poëta non ſit importunus, vt auditu intempeſtiuo offendat: non difficilis, vt aliorum admonitiones ſpernat: non ambitioſus, vt ſua ſcripta nimis admiretur: non moro-

moroſus, vt ſatis præmiorum tribui ſibi non poſſe exiſtimet: non ſuperbus denique, vt honorari vltra modum velit.

LII.

Neceſſaria poëtæ eſt emendatio, vt obſcuris lucem, ſplendorem vulgatis addat. Omnia impropria, leuia, parum decora, tollat atque deleat, antiquos cum iudicio imitetur, nimis ambitioſa reſcindat, aſpera leuiget, ſanitate ſermonis in toto ſcripto vtatur: quæ virtute carent, ea arte & ordine corrigat.

LIII.

Suſcipiat primùm partes actoris poëta, vt ſic habeatur, quaſi non ſcribat attentè, nec ſcripta ſua expoliat, vt quiuis putet ſe ſimilia poſſe efficere, propter ſimplicitatem. Suſcipiat præterea partes hiſtrionis, vt videatur vulgaria & vſitata agere: non tamen eadem agere propter varietatem: nec laboraſſe, ſed luſiſſe: nec ſudaſſe, ſed exercuiſſe videatur: nam artem ſic celare, vt nihil appareat laborioſum aut exquiſitum, cùm tamen ſtudio & cura expolita ſint omnia, maxima virtus eſt, quam Ariſtoteles κρύψιν appellat.

LIIII.

Sapientia non ea ſola eſt, vti verbis multis & elegantibus, ſed ea etiam ſcire ac dicere, quæ ad vitam bene beateq́ agendam pertinent. vndè artem poëticam ſine cognitione & ſcientia philoſophiæ, nugas canoras ſuprà nominauit. Itaq́ poëtam bonum & legitimum, oportet eſſe ornatum verbis, & ſententijs ſapientem, & oratori ſi non parem, certè maximè propinquum & philoſopho amiciſsimum.

GEOR-

GEORGII FABRICII CHEMNICENSIS, DE VERSVVM ACCIDENTIBUS,

Liber Septimus.

GEORGIVS FABRICIVS CHEMNICENSIS, GEORGIO SELLAE ad diuum Laurentium Ludimagiſtro Noribergio, S. D.

NVLLA pars artis poëticæ obſcurior, quàm hæc eſt, de qua nunc agimus: ſed tamen cognitionem habet iucundam & liberalem, & ad contemplandam atq; abſoluendam artem non incommodam. Eſt autem diuerſa aliorum quorundam ſententia, qui ſatis eſſe exiſtimant ſcribere verſum ſpecioſum aut celerem: etiamſi quis iſta ſcrinia non excuſſerit puluerulenta: vt Ariſto Chius & Ariſtippus ſatis eſſe dixerunt, nouiſſe Penelopen, quamuis Melanthûs & Polydoræ pediſſequarum nomina quis neſciret, familiaritate non vteretur. Reuera talis artium ratio eſt, vt quædam in ijs ſplendorem habeant manifeſtum, quædam verò abſtruſum, nec omnibus exploratum aut obuium: non aliter atque in pompa regia

eminet apparatus aulicus, & equitatus inſignis, & ſatellitum armatura, etſi alij regis theſauri oculis popularibus non ſint expoſiti. Similiter in poëtica inprimis conſpicua eſt ſuauitas numerorum, & nitor orationis: ſed illa tamen minus ante oculos verſantur, quæ illam dulcedinem & elegantiam tam in ſonis, quàm in verbis efficiunt. nam ea prius tradi ſolent intra parietes, & in gymnaſijs exerceri, quàm in ſolem producantur, & oſtendantur in luce: ſed ipſam artem ſoli intelligunt docti, voluptatem imperiti quoque poſſunt percipere. Ad gynæceum vt redeam: niſi quis Penelopes pediſſequis ſalutatis, aditum per eas impetrauerat, ad dominæ conſpectum non admittebatur: ita qui hæc neglexerit adire, quaſi miniſtra limina, etiam ad ſacra Muſarum adyta aſpirare nunquam audebit. Verſatur in noſtris item liminib. pudor & veritas, quæ habent acceſſus faciles, & portas apertas, ad puellas illas regias, in pudicitiam & virtutem ipſam dominantes, & artium optimarum atque omnis ſcientiæ magiſtras grauiſsimas. Quamobrẽ vt poſt obſeruationes illas pueris & adoleſcentulis præſcriptas, etiam prouectiorib. darem occaſionem quædam tectiora inueſtigandi, hunc ad ſuperiores libellum adieci: in quo ſi quis, aut propter

argu-

argutias, aut propter rerum tenuitatem me fortaſſe accuſat: Pontanum, Minturnum, Marantam Parthenium accuſat, & è noſtris quoq; Micyllum, qui in eiuſdem argumenti tractatione fuerunt & diligentiſsimi, & aliquo modo curioſi: quorum Dialogi & libri in manibus hodie ſunt, & ab eruditis plurimis valde commendantur. Ne mihi autem contendendũ cum quopiam ſit, te Georgi ſubſtituo, ætate ſenem, exercitatione veteranum, mente prudentem, laboribus aſsiduum: vt quod mihi in arte muſica deeſt iudicij aut experientiæ, id tua æſtimatione, tuoúe ingenio expleas atq; perficias: quod vt impetrari à te patiaris, & hunc libellum ſuſcipias æquo animo, à te vehementer etiã atq; etiam nomine ſtudiorum communium peto. Nec de vno tantùm genere carminis, aut de auctoribus ſimilibus inter ſe (vt in ſuperioribus pleriſq; factum eſt) ſolùm agitur: ſed præceptiones iſtæ ad totam artem & auctores omnes ſpectant, in qua tamen, quæ in conſuetudine ſunt, ea ad vſum potiſſimum videntur adhibenda: nam his conſiderationibus vſus præcipuè ſplendorem affert: in perpendendis enim ſyllabis conſeneſcere, hominis eſt, vt Fabius ait, tum miſeri, tum in rebus minimis occupati. Vale, è ludo illuſtri, Miſena Hermundurorum.

GEORGII FABRICII CHEMNICENSIS DE VERSVVM ACCIdentibus.

IN omni verſu conſiderantur hæc accidentia decem,& ſeptem.

I. PEDES, in quibus certum ſyllabarum ſpacium eſt, & uumerus finitus.

II. GENVS, ſeu (vt Diomedes) FORMA, eſt nomen carmini inditum ab ipſis pedibus.

III. DIMENSIO (quæ & menſura, & conceptio) eſt conſtitutio ſeu coniunctio pedum: quæ à Micyllo quantitas dicitur, à Iuba coniugatio. Baſſus apud Ruffinum percuſsionem, Horatius ad Piſones ictum appellat, Græci nomine communi interdum metrum.

Accipitur metrum quadrifariam, vt eo ſignificetur.

1. Syllaba vna, vndè verſus hypermeter, qui ſyllaba in fine abundat.
2. Pes vnus, vndè hexameter & pentameter, à totidem pedibus: & apud Latinos iambici binarij & quaternarij.
3. Dimenſio vna, vndè iambicum Græci, ſeu quem alterius generis verſum,

ſum, dimetrum aut trimetrum appellant.

4. Verſus vnus, vndè metrum iambicum & trochaicum vocant recentiores Comicorum interpretes, nec aliter Diomedes.

IIII. TERMINATIO (à Latinis conſtanter depoſitio) quæ eſt verſus in fine aut perfectio aut imperfectio propter ſyllabas, quas pedes iuſti recipiunt.

V. SPECIES, quæ à recentioribus appellatio, quia nominis cauſam vel à perſonis, vel à rebus ſumptam continet.

VI. SCANSIO eſt, definitore Attilio, motus ſeu ingreſsio carminis: hæc etiam à nonnullis rythmus, ſoni & pronunciationis gratia dicitur.

VII. PARTES, ſeu membra, in quæ ſecundum pedum numerum diuidi verſus poteſt. Has partes Seruius definitionem, & è veteribus aliqui vocant clauſulas.

VIII. CAESVRA vt Acro, ſeu ſpeciali nomine (vt Sergius & Priſcianus) comma, vt Cicero, inciſum: vt Horatius, percuſsio: vt Diomedes, ſectio & manſio, eſt in ipſa ſcanſione apta & conueniens pedum diuulſio, & vocis interſpiratio.

IX. COMPOSITIO, ſeu (vt Sergius, licet impropriè) colon: ſeu, vt recentiores, forma: eſt ipſorum carminum aut pura continuatio, aut varia compages, hoc enim nomine Terentianus vtitur.

X. HABITVS, ſubijcitur compoſitioni, & nomen conſequitur à partium numero, quæ partes ſtrophæ Græcis.

XI. QVALITAS, (vt Priſcianus) genus, per quam intelligimus, vtrum carmen ſit (vt idem loquitur) genere informe, an ſpecierum diuerſarum: ſeu (vt Diomedes) vtrum ſpeciem finitam habeat an infinitam, id eſt, vtrum ſimplex carmen ſit, an ex alio formatum ſiue compoſitum.

XII. VSVS, qui proficiſcitur à ſcribentium imitantiumúe voluntate & iudicio.

XIII. MODVS, agit de integritate & ſono verſuum, & de multitudine ſyllabarum.

XIIII. FIGVRA, eſt pedum diſpoſitio atq; variatio, pro multiplici poſitu in ſuis regionibus.

XV. DICTIO, eſt verborum qualitas, quod ad ſyllabarum ſitum & numerum attinet.

XVI. AFFECTIONES (paſsiones, Græci

Græci verbi imitatione, à Priſciano) ſunt vicia quædam verſuum, aut ex abundantia, aut ex inopia, præter conſuetudinem vulgatam admiſſa: quos verſus parum rectos & integros Ruffinus, improbatos Diomedes nominat.

XVII. PROPRIETAS, eſt verſuum è quibuſdam accidentibus vel pedum, vel dictionum, vel ſoni aut pronunciationis, vel ipſius deniq; compoſitionis multiplex conſideratio.

Artis rationem Grammatici habuerunt in his accidentibus ſatis accuratè, quamuis ad vſum quædam non pertineant: proprietatis & nominum non item. Alij confundunt genus, ſpeciem, & qualitatem, vt Diomedes & Priſcianus. recentiores modum, figuram, & habitum: Sergius cæſuram & partes: Seruius ſcanſionem & cæſuram. Hæc ſeu negligentia ſeu incuria, remoretur aut offendat neminem, rem modò ipſam probè aſſequatur. Nunc de ſingulis accidentibus ſeparatim.

I.

PES.

Pedi accidunt octo, Arſis & theſis, tempus,

pus, locus, numerus, nomen, reſolutio, proportio, differentia: quæ & à Grammaticis enumerata ſunt, & omitti in obſeruationibus non poſſunt.

I. ARSIS & THESIS, quibus attolluntur vel deprimuntur in pedibus ſyllabæ. Arſis (quam ſublationem Fabius & Diomedes, eleuationem Sergius vertit) eſt in initio pedis, vnius pluriumúe ſyllabarum elatio. Theſis (quam poſitionem vertunt pleriq;, Martianus remiſsionem) eſt in fine pedis, vnius pluriumúe ſyllabarum depreſſio. Habent arſis & theſis, quod ad numerum attinet, ſyllabas.

1. vel pares, vt in iambo arſis vnam habet ſyllabam, vnam itidem theſis, vt *párèns*: ſimiliter in trochæo, *ármà*.
2. vel impares, vt in dactylo, arſis vnam habet, theſis duas, vt *Títy̆rè*: in anapæſto, arſis duas, theſis vnam, vt, *Recubáns*.

II. TEMPVS, eſt ſyllabæ (vt Terentianus) momentum, id eſt, vel tarditas vel breuitas. Syllaba longa ſeu (vt Ouidius) porrecta, duorum eſt temporum: breuis, temporis vnius, Nota ſeu (vt Sergius) figura temporis longi eſt, I litera tranſuerſa, hoc modo, - vt *occīdit*, pro, *interfecit*. *Mecænas occīdit ſæpe rogando*. Breuis eſt ſignum ſub-diſtin-

diſtinctionis inuerſum, hoc modo ᵕ. vt *occi-dit*, pro *periјt*, *Occidit & Pelopis genitor.*

III. Locvs, eſt ſedes ſeu poſitus pedis, isq́ aut eſt

Par, vt, ſecundus, quartus, ſextus.

Impar, vt, primus, tertius, quintus.

IIII. Nvmervs, eſt multitudo ſyllabarum in ipſis pedibus. Pedes duorum ſunt generum.

1. Simplices, qui diuiduntur temporibus, qui ſunt ſyllabarum aut

1. Duarum, eorum ſunt quatuor,

Pyrrichius	ᵕᵕ	*Deus.*
Spondeus	--	*verax.*
Iambus	ᵕ-	*dies.*
Trochæus	-ᵕ	*clara.*

Trium, quorum ſunt octo.

Tribrachys	ᵕᵕᵕ	*Priamus.*
Moloſſus	---	*Aeneas.*
Anapæſtus	ᵕᵕ-	*Dorylas.*
Dactylus	-ᵕᵕ	*Troilus.*
Amphibrachys	ᵕ-ᵕ	*Iülus.*
Amphimacrus	-ᵕ-	*Demephon.*
Baccheus	ᵕ--	*Achates.*
Antibaccheus	--ᵕ	*Antenor.*

2. Compoſiti, ſeu (vt Martianus) multiplices, qui reſoluuntur in ſuos ſimplices pedes, & ſunt ſyllabarum qua-

quatuor. Eorum numero ſunt ſedecim.

	Proceleuſmaticus	⏑⏑⏑⏑	*memoria.*
	Diſpondeus	– – – –	*oratores.*
	Dijambus	⏑ – ⏑ –	*propinquitas.*
	Ditrochæus	– ⏑ – ⏑	*cantilena.*
	Antiſpaſtus	⏑ – – ⏑	*valetudo.*
	Choriambus	– ⏑⏑ –	*nobilitas.*
	Ionicus minor	⏑⏑ – –	*redeuntes.*
	Ionicus maior	– – ⏑⏑	*vicinia.*
Pæon	Primus	– ⏑⏑⏑	*legitimus.*
	Secundus	⏑ – ⏑⏑	*colonia.*
	Tertius	⏑⏑ – ⏑	*moriturus.*
	Quartus	⏑⏑⏑ –	*celeritas.*
Epitritus	Primus	⏑ – – –	*ſacerdotes*
	Secundus	– ⏑ – –	*conditores*
	Tertius	– – ⏑ –	*viuacitas.*
	Quartus	– – – ⏑	*libertinus.*

Græcorum curioſitatem ſecuti alij, propter nomina quinq; ſyllabarum, recenſent pedes duos & triginta, vt Diomedes: propter nomina ſex ſyllabarum, pedes quatuor & ſexaginta, vt Cæſius Baſſus: quos hoc loco omnes omittimus, neq; Halicarnaſſeus, neq; Quintilianus alios nouerunt, quàm duarum & trium ſyllabarũ ſimplices. Quidquid enim ſupra tres ſyllabas, id ex plurib. eſt pedibus, qui pro diuidentis arbitrio iudicari

dicari & diſcerni poſſunt. Vt in hoc nomine *Ratiocinationibus*, comprehenſiones ſeu ſyzygiæ tales fieri poſſunt, *Ratioci*, pæon tertius ∪∪-∪ *Nationi*, ditrochæus -∪-∪, *bus*, ſyllaba abundans. Aut ita, *Ratio*, anapæſtus ∪∪-. *cinati*, amphibrachys ∪-∪. *onibus*, dactylus -∪∪. Aut ita, *Ratio*, anapæſtus, ∪∪-. *cina*, iambus ∪-. *tio*, iambus, ∪-. *nibus*, pyrrichius ∪∪, vt ſit integer iambicus dimeter, qualis ille apud Auſonium,

Age vera proles Romuli.

V. NOMEN, primùm vnde ſumptum ſit: deinde quotuplex ſit in ſingulis pedibus. Nomina pedum deducta ſunt vel à

1. Quantitate, vt à breuitate temporum, tribrachys: à ſpacio atq; mora, moloſſus.
2. Situ ſeu forma, vt amphimacrus & amphibrachys: nam medio extrema non reſpondent.
3. Similitudine, vt dactylus à longa incipit, & deſinit in breues: antidactylus à breuibus, & deſinit in longam: ambo igitur digitorum referunt in manu ſimilitudinem. Eadem cauſa dactylus trinodis apud Auſonium, à forma clauæ.
4. Auctore, baccheus & antibaccheus.

5. Loco,

5. Loco, vt cùm nomino Laconicum, Oenotrium, Theſſalicum.
6. Motu, vt ſpondeus lentipes Auſonio, trochæus curſor Rufino.
7. Compoſitione, diſpondeus, dijambus, ditrochæus.
8. Vſu, vt à ſaltationibus Pyrrhichius: à fœderibus ſpondeus : à choris choreus, ab alijs alij.

Habent prætęrea multi pedes varia nomina, quæ tantùm enumerabimus : eorum originem ſtudioſus per ſe inueſtiget, aut petat eorum partem maximam à viro doctiſsimo Micyllo.

Pyrrichius, δίβραχυς, περίαμβος, ἡγεμὼν, κινησίας.

Spondeus, Salius ſeu Pontificius, Herous, magniloquus, ſtabilis ſeu στάσιμος, Deliacus, Gradiuus, ab Ouidio Mæonius, à Sidonio gregarius.

Iambus, pugnax, gradarius, Daunius, ab Horatio pes citus, à Ruffino curſor, à Terentiano præpes, ab Auſonio volucripes, id eſt (vt Sidonius) celerrimus. A' Politiano vulnificus, propter Archilochum, qui eo vſus eſt in Lycamben. ab Ouidio trux & criminoſus.

Trochæus, χορεῖος, κόρδαξ Ariſtoteli, rotulus, rotatilis, Mercurius.

Tribra-

Tribrachys, Seſquipyrrhichius, χορεῖος, πυγμαίων, ἐπίγνωμος.

Moloſſus, Seſquiſpondeus, ἵππιος, κάρνειος, Dodonæus, Vertumnus.

Anapæſtus, ἀντιδάκτυλος, vel (vt Fabius vertit) dactylus retroactus: Laconicus.

Dactylus, Herous, πολιτικὸς, trinodis.

Amphibrachys, σκολιὸς, μεσίτης, ὑπορθετικὸς, Ianus.

Amphimacrus, χορεῖος, Cres vel Creticus, Feſcenninus, Archilocheus.

Baccheus, ὑποβακχεῖος, Oenotrius, Hipponacteus.

Antibaccheus, παλιμβακχεῖος, προσοδιακὸς, πομπευτικὸς, Latius, Saturnius, Theſſalicus.

Dijambus, βακχεῖος κατ' ἴαμβον.

Ditrochæus, διχορεῖος.

Choriambus, Bacchiacus, τῶν ληνοπόλων Auſonio, quaſi torcularius.

Ionicus, ἀπ' ἐλάττονος, ὑποκύκλιος.

Ionicus ἀπὸ μείζονος, Perſicus, Magicus.

Pæon tertius, διδυμαῖος, δρομαῖος, Delphicus.

Pæon quartus, ὑπορχηματικὸς, Cybeleius.

Epitritus ſecundus, Caricus.

Epitritus tertius, Rhodius.

Epitritus quartus, μονογενής.

Obſeruandum eſt pyrrhichium, tribra-

chym, & proceleuſmaticum dici omnes βραχυσυλλάβους. Trocheum & tribrachyn & amphimacrum, dici χορείους. De trochæo & tribrachy ratio eſt, quòd æqualium ſint temporum: de amphimacro nulla ratio artis, ſed vſus: de omnibus theatri aut templorum, quòd his fortaſſe pedibus vſi in choris fuerint.

VI. Resolutio eſt, cùm pro vna ſyllaba longa duæ ponuntur breues, hoc eſt, cùm pro pede legitimo ponitur æqualis temporibus, vt pro ſpondeo dactylus, pro dactylo proceleuſmaticus, pro iambo tribrachys.

VII. Proportio, conditio pedum & temporum, & in eorum reſolutione conuenientia. Hæc in genere duplex

I. Recepta, quam artis ſcriptores admittunt, eaq; rurſus eſt vel

1. Dactylica ſeu par & æqua, quæ habet tot tempora in arſi, quot habet in theſi: ad hanc pertinent proceleuſmaticus & ſpondeus, dactylus & anapæſtus, choriambus & antiſpaſtus.
2. Iambica ſeu duplex, cùm pars altera alteram duplo vincit: huc pertinent iambus & trochæus, tribrachys & moloſſus, ionicus minor & ionicus maior.

3. Pæo-

3. Pæonica ſeu ſexduplex, vel ſeſquialtera, quæ arſin continet ſemel, & partem eius alteram : huc pertinent amphibrachys & pæones.

II. Excepta, quam ſcriptores artis non admittunt, qualis eſt ſeſquitertia, in qua theſis continet arſim ſemel, & eius partem tertiam, vt in epitritis. Hæc ab arithmetico explicanda ſunt.

VIII. Pedum differentia, qua alter ab altero diuerſitatem habet aliquam, quæ cognoſcitur modis ſex,

I. Compositione, Omnes pedes aut ſunt,

1. Simplices, primæ ſcilicet originis, & ab alijs non formati, ijque natura tendunt vſque ad ſyllabas duas aut tres.
2. Duplices (qui vulgò dicuntur compoſiti, à Seruio geminati, à Diomede combinati) ij ſyllabarum ſunt quatuor, & vt ſuperiores, in vſu frequenti.
3. Multiplices, è ſpeciebus diuerſis iuncti, qui poſſunt eſſe ſyllabarum quinque aut ſex, & apud Græcos nomina habent: vel plurium etiam ſyllabarũ, ſed ij omnes rectius reſoluuntur in ſuos ſimplices, vt modò demonſtratum eſt de pedum numero.

II. Affectione, pedes appellantur aut

1. Cognati, qui è ſyllabis conſtant æqualibus, breuibus ſeu longis, vt pyrrhichius, ſpondeus.
2. Contrarij, qui è regione inter ſe pugnant, vt iambus & trochæus, baccheus & antibaccheus.

III. Dignitate, cùm ad vſum adhibentur pedes, aut ſunt

1. Grandes vel (vt Horatius & Fabius) ſtabiles, propter tarditatem & pondus, vt è diſſyllabis ſpondeus: è triſyllabis moloſſus, creticus, antibaccheus, baccheus.
2. Temperati & intermedij vel (vt idem Horatius) mobiles, propter æqualitatem, vt è diſſyllabis iambus & trochæus: è triſyllabis dactylus & anapæſtus.
3. Humiles ſeu tenues & muliebre quid, vt ait Halicarnaſſeus, habentes, videlicet, ob nimiam celeritatem, vt qui è breuibus conſtant ſyllabis, pyrrhichius, tribrachys, amphibrachys. Hi pedes ſi miſcentur longis, currunt: ſi continuantur, exiliunt.

IIII. Qualitate, pedes & ſunt & nominantur

1. Legi-

1. Legitimi, qui ſunt ſui, & generis cuiuſq; proprij ac peculiares, & maximè vſitati, vt in carmine dicto iambico, iambus.

2. Non legitimi, qui ad cæteros adhibentur: quos Terentianus modò aduenas, modò hoſpites, modò ſubditiuos, Micyllus ſcitè ſubſidiarios nominat: vt in iambico tribrachys, aut dactylus, aut ſpondeus: aut his magis alieni, quos Seruius degeneres & ignobiles, vt anapæſtus aut proceleuſmaticus: aut maximè alieni, quos Cicero abiectos, recentiores vocant impuros, vt creticus, quem è iambico nonnulli planè exterminant. Tales in Sapphico, in primo loco trochæus, in ſecundo choriambus, in tertio ſpondeus: cum rectiſsimè & propriè Horatius,

Integer vitæ ſceleriſq; purus.

Verùm de hoc exquiſitius dicitur in Senecæ Tragœdias.

V. PROPORTIONE, pedes aut ſunt

1. Pares temporibus, in quibus æqualia vtrinq; tempora, vt in ſpondeo & dactylo.

2. Impares temporibus, in quibus tem-

pora non ſunt æqualia, vt in iambo & trochæo.

VI. Positv, Pedes aut ſunt

1. Acres, qui è ſyllabis breuibus ad longas aſſurgunt, vt anapæſtus, ionicus minor.
2. Lenes, qui è longis in breues deſcendunt, vt dactylus, ionicus maior.

II.

GENVS.

Carmina, quod ad genus attinet, nomina accipiunt vel à pedibus

I. Simplicibvs, vnde Dactylicum, quo vtimur in heroum laudib. Iambicum, quo in Tragœdijs. Anapæſticum, quo plerunque in choris tragœdiarum. Trochaicum, quo in comœdijs.

II. Geminatis, vndè Antiſpaſticum, Choriambicum, Ionicum à minore, Ionicum à maiore, Pæonicum: quæ genera omnia apta ſunt (vt inquit Attilius) ſodalitijs verſificationibus, & tamen paucis in vſu.

Omne præterea carmen quod ad genus pertinet, aut eſt

I. Pv-

I. PVRVM, ſeu (vt Priſcianus) probabile, id eſt, probandum, quod vniuſmodi pedes locis omnibus accipit, & cùm pes, (vt Horatius canit) primus ad extremum ſimilis ſibi. Qualis ille apud eundem,

Vt inquinauit are tempus aureum,

è puris iambis.

II. MIXTVM SEV CONFVSVM, quod pedes diuerſos & diſsimiles, & (vt Iuba ait) multiformiter coniugatos admittit. Carmen autem quoduis, a pede proprio nomen retinet. Quamuis enim in verſu iambico aut trochaico, iambus trochaicusúe defuerit, vel vnus tantummodo fuerit: iambicum tamen & trochaicum appellabimus, quia is legitimus & quaſi domeſticus eius pes eſt. Turpilius in Lindia,

Vt quiſq; minimo ſemper contentus fuit,
Ita fortunatam vitam duxit maximè. Hîc in fine tantùm Iambi ſunt.

Terent. in Adelph.

Hei mihi, quid faciam? quid agam? quid clamem aut querar?

Plaut. in Merc.

Dicens pro meritis gratum me ac munem fore.

Hîc in ſedibus quatuor, numeri heroici ſunt in initio, & in fine demum iambus.

Poëta antiquus apud Ciceronem,

 Miſeri

Miſeri ſunt, qui vxores ducunt: at tu duxiſti alteram. In hoc trochaico quinque ſunt ſpondei, vnus tantùm trocheus. In iſto verò anapæſtico Senecæ in Agam.

O` regnorum magnis fallax.

planè nullus anapæſtus eſt. De omnium carminum generibus ſcripſerunt accuratè noſtra memoria, vir planè optimus Iacobus Micyllus, & præſtantiſsimus Cæſar Scaliger, ad quos adoleſcentes ſtudioſos reijcio.

III.

DIMENSIO.

In dimenſione Græci & Latini diſſentiunt: illi enim dimenſionem propriè accipiunt, & duos pedes pariter coniungunt, Latini verò impropriè, qui numerum obſeruant ſyllabarum, & è ſingulis pedibus dimenſionem faciunt: vndè in iambicis & trochaicis, qui à Græcis monometer, à Latinis binarius: qui ab illis dimeter, trimeter, tetrameter, pentameter: ab his quaternarius, ſenarius, octonarius, denarius dicitur.

In elegiacis contrà Græci cum Latinis conueniunt, nam Pentameter, à pedibus quinque, quinarius à Diomede dicitur. Hexameter, à pedibus ſex, ſenarius, vt in iambico

dici poteſt : nec aliter ab Aruntio & Cap.o dictus.

Latini ſcriptores, qui nomina à pedibus impoſuerunt, minus nominibus deſtituuntur, quàm Græci. nam dimetrum brachycatalectum, Latini ternarium, à tribus pedibus: trimetrum brachycatalectum, quinarium, à pedibus quinque: tetrametrum brachycatalectum, ſeptenarium, à ſeptem pedibus: pentametrum brachycatalectum, nouenarium, à nouem pedibus ſolent appellare. Helenius Acro Horatij interpres, & quodam in loco Priſcianus, ſeptenarios & nouenarios appellant, non à numero pedum, ſed ſyllabarum, contra aliorum conſuetudiunem. Idem Priſcianus inuſitatè vocat quaternarium, quem Græci tetrametrum, & eorum imitatione Attilius & Diomedes à metris quatuor, rectius quadratum, & ab octo pedibus octonarium, vulgares nominarunt. Varro præterea & Terentianus ſeptenarium dicunt iambicum trimetrum, cui pes triſyllabus ad finem adijcitur, qualis eſt baccheus vel amphibrachys. Talis eſt ille in Hecyra,

Nam ſi remittent quippiam Philumenæ dolores,

Itaq; quando propriè vel impropriè etiam veteres Grammatici locuti ſunt, obſeruandum eſt.

IIII.

TERMINATIO.

Terminatio annotatur aut in

I. Iambicis Trochaicisv'e, vndè verſus rēuera eſt, aut

1. Integer & perfectus, qui fine legitimo clauditur, & cui nihil ad extremum deëſt, nihil ſupereſt, vt
Iunctaq́; Nymphis Gratiæ decentibus.
2. Diminutus, ſeu (vt Attilius) curtus, qui habet abſciſsionem vel Vnius ſyllabæ tantùm, ſemimutilus, ſemicurtus. Horatius,
Iunctaq́; Nymphis Gratiæ decentes.
Integri pedis, mutilus. Idem,
Vrget diem nox, & dies noctem.
3. Superfluus & redundans, in cuius fine ſyllaba ſupereſt, vt,
Vrget diem nox, & dies noctem ſoporam.

II. Heroicis, vndè verſus Hypercatalectus vel Hypermeter (concatenatus à Victorino) qui habet ſyllabam ſuperuacaneam in fine, quæ coniungitur cum principio verſus inſequentis. Virg. 7.

Se ſatis ambobus Teucriq́; venire Latinisq́;,
Hæc vbi dicta dedit.

III. In

III. In sapphicis, qui ijſdem nominibus, quibus in Iambicis aut Heroicis, dici poteſt. Catullus,

Qui illius culpa cecidit, velut prati
Vltimus flos. in quo loco etiam ſyllaba extrema verſus prioris, cum ſequentis initio eſt concatenanda, & quaſi liquefacienda. Hoc an in alijs carminum generibus ſimiliter fiat, obſeruare nondum potui: in anapæſticis fieri nunquam certus ſum.

V.

SPECIES.

Secundum ſpeciem, verſus nomina ſortiuntur & accipiunt ab

I. Inventoribus, ſeu auctoribus, qui eos maximè frequentant: vt

Alcaicus,	Alcmanius.
Anacreonteus,	Archilochius.
Ariſtophanicus,	Aſclepiadeus.
Bacchilideus,	Callimacheus.
Eupolideus,	Glyconius.
Hipponactius,	Phalecius.
Pherecrateus,	Pindaricus.
Phrynichius,	Sapphicus.
Simonideus,	Sotadeus.
Steſichoreus,	Timocreonteus.

II. Per-

II. Personis, de quibus agitur, vt Heroicus, Priapæus, Panicus.

III. Loco, vt Deliacus & Carnius, qui Apollini Deliaco & Carnio (vt eſt apud Callimachum) decantabatur.

IIII. Tempore, vt Laconicus, qui olim vſurpatus in Laconia: Saturnius, qui in Latio, quo tempore vrbs Saturnia floruit.

V. Pedibus ipſis, vt Dactylicus, Spondaicus.

VI. Numero ſyllabarum, vt heptaſyllabus, hendecaſyllabus.

VII. Genere orationis, vt Epicus.

VIII. Instrumentis, vt Lyricus, à teſtudine vel lyra, quod nomen indicat: Scolius à genere citharæ, vt vult Diomedes: Ithiphalicus, à ſtipite erecto, vt ſcribit Attilius.

IX. Pede vitiato, vnde Scazon, εἰλιπόδης ab Auſonio.

X. Modulatione seu cantu, vt Melicus, Epodicus, Adonicus.

XI. Argumento ſeu materia, vt Elegiacus, Hymenaicus, Epitaphius, Epithalamicus.

Dicitur

Dicitur etiam verſus dimidius hemiſtichium, ſeu comma, Vt

Audentes fortuna iuuat. Item Diſtichon, duo verſus coniuncti,& deinceps porrò Tetraſtichon, Hexaſtichon, Decaſtichon, quatuor, ſex, decem verſuū epigrammata.

VI.

SCANSIO.

Propter ſcanſionem verſus heroicus habetur aut

I. CONIVNCTVS, qui ita continuatur, vt ſenſu nuſquam finito verba diuiſa ponantur, vt,

Infandum regina iubes renouare dolorem.

II. DIVISVS, cùm primi tres pedes concatenati, & à ſequentibus tribus, quaſi auulſi & diſlociati ſunt, vt,

Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim.

III. MIXTVS, qui in quibuſdam coniunctus, & in quibuſdam diuiſus ſeu ſeparatus eſt, vt,

Hic currus fuit, hoc regnum dea gentibus eſſe.

IIII. DISTINCTVS, qui & illaudatus, propterea quòd partes orationis in locis ſingulis ſeparatas habet: cuius vnicum apud Virgilium exemplum eſt, 4. Georg.

Duc

Duc age, duc ad nos, fas illi limina diuûm
Tangere.

Apud Horatium in epicis plura inueniuntur.

SCANSIO autem fieri ſolet, vel per

I. PEDES SINGVLOS, id fit impropriè, in heroicis præcipuè & pentametris, cùm ſinguli pedes ſingulas habent regiones & dimenſiones.

II. PEDES CONIVNCTOS, vt ſuprà dictum eſt, id fit naturaliter & verè in iambicis, trochaicis, anapæſticis, cùm duæ regiones conueniunt in vnam, & pedes bini pro vna dimenſione ponuntur.

VII.

PARTES.

In partibus conſideratur

I. COLON (quod Ruffinus vertit clauſulam) eſt pars verſus, quæ pedes liberos, & impletos dictionibus integris habet, pedeſque cum metro abſoluit. Colon fit vel poſt pedes (vt de Heroico afferamus exempla.)

1. Duos, vt, *Aeneas ait.* eſtq́ dimeter acatalectus hymenaicus.
2. Tres, vt, *Eſt mihi namq́ domi pater.* trimeter acatalectus Simonideus.

3. Qua-

3. Quatuor, vt, *Crateraſq́ duos ſtatuam tibi.* eſtq́ tetrameter acatalectus Alcmanius.

II. COMMA, eſt pars verſus, quæ pedibus integris non abſoluitur, nimirum vt integra maneat ſententia: pedes enim cum metro non terminat, ſed partem orationis ſemper terminat. Hæc pars interdum ſumitur de verſus ipſius

1. Initio, vt *Stat ſua cuiq́ dies.* Dactylicus dimeter hypercatalectus Archilocheus.
2. Medio, vt, *Res ſi qua diu mortalibus.* Anapæſticus trimeter hypercatalectus Simonideus.
3. Extremo, vt, *Nimium ne crede dolori.* Anapæſticus trimeter catalectus Alcmanius.

In iambicis & trochaicis hæc partium auulſio magis vſitata, in quibus etiam ſingula cola & commata diſcernuntur ſuis nominibus, vt ſupra de dimenſione dictum eſt.

VIII.

CAESVRA.

Cæſura omnis aut eſt

I. VSITATA, & (vt vult Priſcianus) neceſſaria, eaq́ vel

1. Semi-

1. Semiquinaria, πενθημιμερὴς, cùm poſt duos pedes primos & ſimplices relinquitur ſemipes. vt, *Hanc tua Penelope.*

2. Semiſeptenaria, ἑφθημιμερὴς, cùm poſt tres pedes primos & ſimplices relinquitur ſemipes, vt, *Hanc tua Penelope, lento.*

II. MINVS VSITATA, eadem quoque duplex,

1. Semiternaria, cùm poſt vnum pedem ſyllaba ſupereſt, vt,

Labitur, & labetur in omne volubilis æuum.

2. Seminouenaria, cùm poſt quatuor pedes ſyllaba ſupereſt, vt,

Euolat infelix & fœmineo vlulato.

III. PLANE NON VSITATA, quæ apud Latinos Grammaticos caret nominibus, Græci enim ſine nominibus nihil reliquèrunt. Ea itidem eſt duplex,

1. μονημιμερὴς, cùm verſus à vocali incipit, quæ partem orationis includat, & cùm dictio inſequens à vocali inchoat, ita tamen ne fiat colliſio.

Tibul.

O' ego ne poſſem tales ſentire dolores.

O particula optantis pedem incipit, & veluti cæſura dictionem finit.

2. ἐνδε-

2. ἑνδεχημιμερὴς, cùm poſt quinque pedes remanet ſyllaba, quæ dictionem antecedentem claudit, & alia dictio pedem nouum terminat. Horat.

Parturient montes, naſcetur ridiculus mus.

Quòd ſi rectè conſideras, & cæſuræ definitionem inquiris, hoc cæſura dici ratione non poteſt.

Cæſura in vno eodemq; verſu aut eſt,

1. Vnica & ſimplex, cum plures non inueniuntur. Horatius,

Arcanum neq; tu ſcrutaberis vllius vnquam.

Aut plures cæſuræ concurrunt: eaq; eſt interdum

1. Geminata, ſeu (vt Diomedes) compoſita, cùm inueniuntur duæ. Claudianus, *Scilicet in vulgus manant exempla potentum.*
2. Triplicata, ſeu (vt idem) coniuncta, cùm tres coniunguntur. Tibullus, *Semper vt inducar blandos offers mihi vultus.*
3. Multiplex, cùm vſitatæ, cum minus vſitatis vno in loco poſſunt exhiberi. Virgil. *Ille latus niueum molli fultus hyacintho.*

Ad has cæſuras adiungunt Diomedes,

 Teren-

Terentianus, Seruius, Priſcianus, artis primarij ſcriptores.

I. BVCOLICAM, cùm poſt quatuor pedes finitur pars orationis in colo. Vt,

Hanc tua Penelope lento tibi.

II. TETRARCHIAM, non quòd in verſu hexametro eſſe trochæus debeat: ſed quòd ſubtracta de dactylo ſyllaba, trochæus ibi remaneat. Hæc quadrifariam diuiditur

1. Prima, cùm poſt vnum pedem perfectum relinquitur trochæus, Vt, *Hæc vbi dicta.* A' Grammaticis hæc cæſura annotata non eſt.
2. Altera, quæ tertia trochaica à Diomede, cùm poſt duos pedes remanet trochæus. Vt, *O' paſſi grauiora.*
3. Tertia, quam quartam trochaicam Priſcianus, cum poſt tres pedes reſtat trochæus. Vt, *Et crines flauos, & membra.*
4. Vltima, cùm poſt quatuor pedes ſupereſt trochæus. Vt, *Omnis per muros legio ſortita.* Hæc quoque non annotatur à Grammaticis: nam cum aliqui quartam trochaicam reijciant, has minus neceſſe fuerit admittere, ſi modò admittenda eſt harum vlla,

quæ

quæ potius diligentiæ ſunt, quàm neceſsitatis: magisq́ quid fieri poſſit, quàm quid debeat, ſignificant.

In omni carmine cæſuram inueniri neceſſe eſt, vt peritè ſcribit Priſcianus: vndè inſuauis verſus eſt, quia ſine cæſura eſt, iſte Virgilianus,

Addam cærea pruna, & honos erit huic quoque pomo.

Eiuſmodi quinque tantùm in Ouidij operibus leguntur. Anapæſtici puri nullam habent cæſuram, nam quod in metris cæteris vicioſum eſt, id in anapæſticis bonum, & alijs contrarium, vt inquit Attilius, & confirmat Diomedes.

IX.

COMPOSITIO.

Propter compoſitionem omne carmen aut eſt,

I. VNIFORME SEV VNIMEMBRE, cùm verſus generis vnius continuantur vſq; ad finem, vt,

Mecœnas atauis edite regibus,
O' & præſidium, & dulce decus meum.

II. MVLTIFORME, vndè appellatur

1. Dicolon, cùm iunguntur verſus generum duorum. Vt,

Sic te diua potens Cypri,
Sic fratres Helenæ, lucida ſidera.

2. Tricolon, cùm trium generum, vt

Præſens vel imo tollere de gradu
Mortale corpus, vel ſuperbos
Vertere funeribus triumphos.

3. Tetracolon, cùm quatuor generum verſus iunguntur, cuius apud Latinos veteres exemplum nondum inueni.

Hæc autem coniunctio, aut eſt

I. Legitima, quæ fit lege & ratione certa, vt apud Lyricos verſibus tribus ſapphicis coniungitur adonius: apud Tragicos in choris anapæſticis interdum adiungitur ſapphicus: apud Elegiacos hexametro ſubnectitur pentameter: apud Melicos iambicus ſenarius adiungitur quaternario, quæ quidem omnia vſitata ſunt, & exemplo à nobis fieri poſſunt.

II. Confvsa, quæ legem & modum non habet, vt apud Comicos: quorum ſermones cùm ſint ſimiliores populo, & vulgi ſermone cotidiano ferè vtantur, aut ab eo certè non multum recedant, & pro perſonarum ac temporis loquantur ratione & reſpe-

reſpectu: ideo interdum miſcent iambicis trochaicos, octonarijs ſenarios & binarios, catalectis acatalectos, quæ confuſio cauſa obſcuritatis eſt, & interpretibus aut correctoribus negotium faceſsit.

X.

HABITVS.

Propter habitum ſeu numerum partium, quas ſtrophas nominamus, carmen dicitur

1. Monoſtrophon, hoc eſt, vniuſmodi, quod replicationem non habet.
2. Diſtrophon, quod poſt duos verſus rurſus incipit.
3. Triſtrophon, quod poſt tres verſus.
4. Tetraſtrophon, vltra quem numerum non excedit Horatius.
5. Pentaſtrophon, quousque progreſſus eſt Claudianus: & inter poëtas ſacros Prudentius in Romano & in Eulalia.

Propter ſtrophas ipſas carmina ſunt
Aut vnius generis, Horatius,

O' diua gratum quæ regis Antium,
Præſens vel imo tollere de gradu.

Diuerſorum generum. Claudianus.

Habet hinc patrem maritus,
Habet hinc puella matrem,

Geminaq́ parte ductum
Cæſareum flamineo
Stemma recurrit ortu. Hoc quinq; ſtropharum eſt, priores tres generis eiuſdem, poſteriores duæ generum diuerſorum.

XI.

QVALITAS.

Qualitate carmen reputatur aut

I. PRINCIPALE SEV ORIGINALE, quod eſt ſimplex, & primæ poſitionis ſeu originis, qualia ſunt, vt ſuprà de genere dictum eſt, Iambicum, Trochaicum, Dactylicum, Anapæſticum, Antiſpaſticum, Choriambicum, Ionicum, Pæonicum.

II. DERIVATVM, quod ex illis primarijs aut oritur, aut ijs quaſi agglutinatur. Deriuata fiunt modis quatuor, vt ab Attilio annotatum eſt,

1. Adiectione, è iambico ſenario acatalecto addita ſyllaba, fit ſeptenarius catalectus. vt, *Dabunt malum Metelli Nauio poëtæ.*
2. Detractione, è ſenario fit quinarius hypercatalectus, abiecta ſyllaba. vt, *Vulcanus ardens vrit officinas.*
3. Concinnatione, cùm alternantur variantur-

rianturq́ modi, hoc eſt, cùm cola vel generis eiuſdem, vel generum diuerſorum, inter ſe iunguntur. Horatius, *Vitæ ſumma breuis ſpem nos vetat inchoare longam.* Hic verſus eſt dactylicus heptameter, cuius primum colon, *Vitæ ſumma breuis ſpem nos vetat*, eſt bucolicum. Alterum colon, *Incohare longam*, eſt Ithyphalicum. Prudentius, *Dexter in parentis arce qui cluis virtutibus.* Hic verſus eſt trochaicus octonarius catalectus, cuius pars prima, *Dexter in parentis arce*, carmen eſt dimetrum catalectum Alcmanium. pars altera, *Qui cluis virtutibus*, eſt dimetrum catalectum, quod eſt dimetrum catalectum, quod & Colophonium dicitur, à Seruio Euripideum.

4. Permutatione.

Horatius,

Scribere verſiculos amore percullſum graui.

Inuerte commata, & erit genus aliud carminis. Idem, *Deformis ægrimonia dulcibus alloquijs.*

VSVS.

Vſus aut habet

I. ARBITRIVM, quo quis ſui inge-

nij libertate vtitur: hoc minus exercitatis planè non eſt faciendum.

II. IMITATIONEM, veterum videlicet exemplum, quod ſibi quis effingendum & repræſentandum certò proponit, & in eo cum induſtria & ſtudio elaborat, & artem prudentiamq; adhibet.

Vt autem intelligatur, quæ mea ſit in hac re ſententia, eam duorum Grammaticorum doctiſsimorum verbis exponam.

ATTILII, qui in primi libri carminum, odam octauam, ita ſcribit, *Lydia dic, per omnes Te deos oro, Sybarim cur properas amando.* Hoc metrum (inquit) & ipſe Horatius ignorando quale eſſet, laborioſa obſeruatione, ſemel omnino facere conatus eſt, & in eo tamen parum decenter errauit: nam fecit illud aſperius, vno immutato pede. Quòd ſi ſciſſet choriambicum eſſe, & habere clauſulas certas, non in illam ſalebram incidiſſet. nam primum comma ex choriambo & baccheo compoſitum eſt, *Lydia dic per omnes.* Secundum colon, quod eſt longius, tres habet choriambos, & vnum baccheum, clauſulæ ſcilicet gratia, quod metrum Alcæus ſic ordinauit, homo in Muſicis exercitatiſsimus. At Horatius primum chori-

choriambum duriſsimum fecit, pro iambo ſpondeum (pro choriambo epitritum ſecundum) infarciendo, Sic: *Te deos oro Sybarim:* nam ſi ſecutus eſſet Alcæum, ſic ordinaſſet, *Hoc dea verè Sybarim.* Error tamen illius habet excuſationem, quòd in ea perſeuerauerit lege, quam ipſe ſibi aliquo caſu fecerat, vſque ad vltimam partem non mutandam.

DONATIANI, qui in eandem odam hoc modo, Hoc totum choriambicum eſt metrum, primum colon dimetrum catalectum eſt, ſed ne integrum choriambicum eſſe videatur, facit vltimus baccheus: nam ſimiliter in ſecundo colo affectauit baccheum in vltimo loco habere. In hoc etiam receſsit ab Alcæo, quòd primum choriambicum durum fecit, ſecundo colo, pro iambo ſpondeum ponendo. Nam ſi ſecutus fuiſſet Alcæum (quem aliâs ſecutus accuratè eſt) ſic ordinaſſet, *Hoc dea verè Sybarim cur properas amando.* Sed affectaſſe potius hoc, quàm erraſſe Horatium appâret, quòd in eâdem lege vſq; ad finem eclogæ perſeuerauerit. Ergo erit & ſecundum colon tetrametrum catalectum. Idem paulò pòſt, *Non ebur, neq; aureum.* Metrum, inquit, nouum eſt. Philoxenus ait hoc heptaſyllabum iambicum vocari, & eſſe dimetrum catalectum

ctum Euripideum. Hoc ſemel omnino vſus eſt Horatius, frequenter Alcæus. Ab iambico autem natum eſt, nam ſi reddas huic partem ſuam, integrum trimetrum facies ſic. *Beatus ille non ebur neq; aureum.*

Hæc ille.

Igitur mutare aut nouare aliquid, aut de exemplo diſcedere, periculoſum eſt. Tutius autem & maiore cum laude coniunctum, ſequi peritæ & excultæ antiquitatis veſtigia. Hoc propter eos dico, qui ſibi licere omnia imprudenter exiſtimant, & cuiuſuis nouitatis ſunt arrogantes affectatores.

XIII.

MODVS.

Propter modum verſus aut dicitur

I. CONCINNVS, qui ſimpliciter integris definitisq; ſyllabis enunciatur, vt

1. Hendecaſyllabus, ita vti nomen habet, ſyllabarum eſt vndecim. Vt,

Contentus medico tuoq; viue.

Item in commate, vt apud Horat.

Bene ferre magnam diſce fortunam.

2. Hexameter, quorum minimus ſyllabas habet nó pauciores quàm duodecim: maximus, non plures quàm decem & ſeptem. Vt,

At tuba

At tuba terribilem ſonitum dedit ære canoro.

II. Minvs concinnvs, qui habet ſynalœphas aut ecthlipſis, ideoque abundat ſyllabis, vt,

1. Hendecaſyllabus creſcit vſq; ad ſyllabas tredecim & quatuordecim. Catullus,

Et vino & ſale, & omnibus cachinnis.

Idem, *Nullum amans verè, ſed itentidem omnium.*

2. Hexameter procedit vſq; ad ſyllabas viginti. Virgilius, *Care mihi ante alias, neq; enim nouus iſte Dianæ.*

De minus concinnis hanc tradit regulam Victorinus, Sciendum eſt (inquit) nunquam computari eas ſyllabas, quas ſynalœpha intercipit. Quo fit, vt hi verſus loco extremo poſiti, detractis ſynalœphis, ad numerum iuſtum redigantur.

XIIII.

FIGVRA.

Secundum figuram verſus omnis aut eſt

I. Figvrae vnivs, qui

1. vel è ſolis ſpondeis conſtat, qualis ille Ennianus, *Olli reſpondet rex Albai longai, quos verſus* σπονδάιζοντας Græci, Victo-

Victorinus duros, Albinus viles, Attilius parum ſonoros & parum teretes vocat.

2. vel è ſolis dactylis, qualis hic Virgilij, *Nec Clytio genitore minor, neq; fratre Meneſtheo.* vnica videlicet dictione in pede quarto mutata, aliâs enim talem inueniri omnes Grammatici negant.

II. FIGVRARVM PLVRIMARVM, qui rurſus diſtinguitur, vt ſit vel figuratus

1. Quinquies, cum ſpondeus inter quatuor dactylos, vel contra dactylus collocatur inter quatuor ſpondeos: vndè naſcuntur figuræ decem.
2. Decies, cùm duo ſpondei inter dactylos quatuor variati, vel duo dactyli inter quatuor ſpondeos ponuntur: vndè naſcuntur figuræ viginti.

Eſt igitur vnus hexameter duarum & triginta figurarum, ſecundum hanc pedum permutationem: earum exempla ponit Victorinus Grammaticus, quamuis non omnium. Hæc à Græcis profecta, curioſitatis ſunt: quare exempla omittam, ſed vt curioſis nonnihil ſatisfaciam, eos, quod ad verſum heroicum attinet, relêgo ad Victo-

rinum,

rinum, qui proprium de Hexametro libellum ſcripſit. De iambico ſenario verba tantùm Priſciani aſſcribam. In iambico (inquit) primus locus accipit pedes quinque: ſecundus tres, ter quinque ſunt XV. tertius item quinque, quinquies quindecim ſunt LXXV. quartus tres, ter ſeptuaginta quinque ſunt CCXXV. quintus quinque, quinquies ducenti viginti quinque ſunt MCXXV. Sic in omni metro, in quo pedum diuerſorum ſunt eadem loca capacia: vt in anapæſtico & trochaico, hac ratione figuras potes inuenire. nam in illis metris, in quibus ſingula loca fixos habent pedes, ibidem ſinguli vnius ſunt figuræ, vt in Aſclepiadeo & ſapphico hendecaſyllabo, & ſimilibus. Hæc Priſcianus ſuper primum verſum Virgilij. Figuræ igitur iambici computantur MCCCCXL. Huius doctrinæ ratio & numerus putari, exemplorum varietas fingi poteſt: ſed in auctoribus non reperitur.

XV.

DICTIO.

Dictio omnis in

I. INITIO (vt rurſus de heroico exempla promamus) aut eſt

1. Syllabæ vnius, *Non ſeruata fides.*

2. Plu-

2. Plurium ſyllabarum

Duarum, *Vltus auos Troiæ.*

Trium, *Diſcite iuſticiam moniti.*

Quatuor, *Accipite hæc animis.*

Quinq́, *Conticuêre omnes.*

Sex, *Laomedontea nondum.*

Septem, *Amphytrioniada magno.*

II. Fine, aut ſyllabarum

Duarum
Trium *frequentiſſimè*

Vnius
Quatuor *rarius.*

Quinq́
Sex *rariſſimè.*

Conſtat verſus heroicus

1. Ad minimum è dictionibus quatuor, vt Virg.

Laomedontiadem Priamum Salamina petentem.

2. Ad ſummum è dictionibus decem, vt, idem lib. 6.

Sed me iuſſa deûm, qui nunc has ire per vmbras.

Aut vndecim Lucil. Sat. xxx.

Quid ſibi vult? quare ſit? vt introuerſus, & ad te Spectent atq́ ferant veſtigia?

His obſeruationibus minutis, ad magis neceſſaria & vtiliora contendenti, non eſſe opus

opus iudico: quarum exempla collegit, & quaſi appendit lectori Antonius Minturnus ſexto & vltimo dialogo eorum librorum, quos de Poëta inſcripſit.

XVI.

AFFECTIO.

Affectiones aut ſunt in

I. SVPERFLVO, idq́ fit aut in

1. Initio, cui verſui in capite, hoc eſt, in principio tempus abundat.

Lucilius Satyrarum xxx.

Cuius vultu ac facie, ludo ac ſermonibus noſtris.

niſi vox prior fiat monoſyllaba, tempus in ſcandendo ſupereſt. Vti hoc exemplo libuit, nam Grammatici ex heroicis nullum afferunt.

2. Medio, cùm verſus in ventre extumeſcit, hoc eſt, cùm medio aliquid protuberat.

Virgilius in Bucolicis,

Necte Amarylli nodos, & Veneris dic vincula necto.

3. Fine, cùm cauda, hoc eſt, extremum verſus habet aliquid prominens, vel abundans. Idem 2. Georg.

Inſeritur vero ex fœtu nucis, arbutus horrida.

Idem 6. Aen.

Quin protinus omnia Perlegerent oculis.

II. DE-

II. Defectu, idq; rurſus fit aut in

1. Initio, qui verſus dicitur mutilus, ſeu (vt Diomedes) truncus, quando luxatur ſyllaba in principio. Ennius apud Ciceronem, *Auium præpetibus ſeſe pulchriſúe locis dant.*

2. Medio, cùm breuis ponitur ſyllaba contra legem, qui dicitur laxus & hiulcus, ſeu (vt idem Diomedes) exilis, & quaſi elumbis, vt Victorinus, *parte media læſus*: qui hiatus accidit in tribus

1. Vocalibus, ſequente conſonante

A. Virg. *Dona dehinc auro grauia, ſectoq; elephanto.*

E. Ouid. *Sarculaq; raſtriq; graues, longiq; ligones.*

O. Mart. *Pondero, poto, cano, ludo, lauo, cæno, quieſco.*

2. Vocalibus rurſus tribus, ſequente vocali, quod magis eſt hiulcum.

E. Lucret. V. *Cætera de hoc genere affingere & addere Memmi.*

I. Cinna in propemtico Pollionis.
Cecropis atq; alta Tyrij ab origine Cadmi.

O. Virgil. 10. Aen.
Incluſum buxo aut Orycio terebintho.

3. Conſonantibus totidem, vt apud Virgilium,

R. *Oſten-*

R. *Oſtentans artemq́; pater arcumq́; ſonantem.*
S. *Emicat Eurialus, & munere lætus amici.*
T. *Nuſquam amittebat, oculosq́; ſub aſtra tenebat.*

3. Fine, cùm eſt quaſi cauda minutus, qui pro genere carminis vocatur in

1. Heroicis, *κόλοβος*, cum vltima longa in breuem vertitur. Integer eſt ille Virgilij, *Hunc lætum Tyrijsq́; diem Troiaq́; profectis.* Corrumpitur hoc modo, *Hunc lætum Tyrijsq́; diem Troiaq́; profugis.* Denominatur tale carmen ab auctore qui inuenit, Archebuleum.

2. Dactylici, *αἰολικὸς*, cùm in fine integer pes deſideratur, qualis eſſet, *Regina in medijs patrio vocat agmina.* Denominatur Sapphicum, quia tali carmine Sappho conſcripſit librum integrum.

3. Iambicis, ſcazon (ab Attilio claudus ſeu claudicans, à Ruffino & Victorino delumbis, ab Ouidio pedem extremum trahens) cùm extrema breuis permutatur longa. Catullus,

O' quid ſolutis eſt beatius curis?

Martial.

Odi doloſas munerum & malas artes.

Denominatur hoc quoq; ab inuentore ſuo, carmen Hipponacteum.

Huc pertinent illi verſus imperfecti, quos vocabulo architectorum Donatus appellat tigilla, Seruius tibicines, qui in opere nondum abſoluto, alios quaſi ſuſtentant. Hi verſus aut ſunt

1. Pedum certorum, vt
   Dactyli, *Cui Liger.*
   Antibachei, *Stant circùm.*
   Choriambi, *Turnus ad hæc.*
   Pæonis primi, *Abluero.*
2. Coli certi, vt, *Huc curſus fuit.*
3. Cæſuræ certæ, vt,
   Semiquinariæ, *Euryali & Niſi.*
   Semiſeptenariæ, *Niſus & Euryalus primi.*
   Trochaicæ, *Hæc effata.*
   Bucolicæ, *Bellatorq́; animo Deus incidit.*

XVII.

PROPRIETAS.

Proprietas ſpectatur & iudicatur

I. IN PEDIBVS, vnde verſus

PARIPEDES, qui pedes eoſdem vſq; ad finem habent. *Panditur interea domus omnipotentis olympi.*

BELLICI, cùm geminos dactylos vnus conſequitur ſpondeus, *Rurſus agam pelago, & ventis dare vela iubebo?*

COM-

COMMVTATI, in quibus dactylus & ſpondeus progrediuntur alternatim.

Troia per vndoſum peteretur claßibus æquor.

BVCOLICI, in quibus pes quartus finitur dictione integra, & pede dactylo.

Namq; erit ille mihi ſemper Deus: illius aram.

SAPPHICI, cum locum primum & poſtremum tenet ſpondeus.

Flentes ingentem, atq; ingenti vulnere victum.

DISTRICTI, cùm pedes ſinguli ſingulas propemodum abſoluunt dictiones.

Inſequar & quos Sidonia vix vrbe reuelli.

II. IN DICTIONIBVS, vndè verſus

PERFECTI, in quibus nulla ferè pars orationis deſideratur.

Ad quem tum Iuno ſupplex his vocibus vſa eſt.

In hoc verſu deſunt Coniunctio tantum & Interiectio.

INCVLPATI, qui plenam, quamuis diuiſi, abſoluunt ſententiam.

Sic fatur lachrimans, claßiq; immittit habenas.

ILLIBATI, in quibus nulla ſyllaba contrahitur aut eliditur, apponitur aut adimitur. *Tantæ molis erat Romanam condere gentem.*

CATHENATI, qui ita inter ſe connectun-

nectuntur, vt nulla vox cum pede finiatur in ſcandendo, ſed vna de altera dependeat, vſque ad verbum, quod in fine ponitur.

Neu iuuenes celebret multo ſermone caueto.

INIVGES, cùm nullus coniunctionum nexus eſt. *Tectum auguſtum, ingens, centum ſublime columnis.*

AEQVIFORMES, ſeu illaborati, qui ſimplici orationis compoſitione conſtant, *Vrbe fuit media Laurentis regia Pici.*

TARTOGRADI, qui vocibus pauciſsimis abſoluuntur,

Luxurioſorum conuiuia concelebrabat.

& ille recentioris ſcriptoris,

Conturbabantur Conſtantinopolitani.

QVINQVEPARES, qui vocibus quinque perficiuntur.

Aſcanius clari condet cognominis Albam.

FISTVLARES, ab aliquibus Scalares, ſeu aſcendentes, cùm in ſingulis verbis creſcit ſyllabarum numerus, vt in fiſtulis cicutarum aut cannarum altitudo: qualis eſſe poteſt,

O' Nymphe facilis pulcherrima Deiopeia.

NODOSI, in quibus verba ſequentia ſyllabis priora ſuperant, & inſtar nodorum gradatim dupliciter aſſurgunt: qualis ille eſt Paulini:

Sed

Sed te vel gutta meis aſperſa medullis.

MVTABILES, quorum conuerti dictiones poſſunt, ſed non ſine elegantiæ detrimento. nam præclarus ille eſt.

Mobile mutatur ſemper cum principe vulgus.

qui ſi tranſpoſitas habeat dictiones,

Mutatur vulgus cum principe mobile ſemper.

non parum decori & virium amittit.

RETROGRADI, ſeu vt Sidonius, Recurrentes, qui retrouerſis ſcanduntur dictionibus,

Muſa mihi cauſas memora, quo numine læſo.

Hic retroagi poteſt,

Læſo numine quo memora cauſas mihi Muſa.

SERPENTINI, qui in ſe recurrunt, initio conſentiente fine, vt ait Hadrianus Iunius. *Creſcit amor nummi quantum ipſa pecunia creſcit.* Hoc non tantùm fit in vno verbo, verumetiam in commate, vt, *Graia iuuenca venit, quæ te patriamq; domumq;*

Perdat iô prohibe, Graia iuuenca venit.

GEMINATI ſeu ITERATI, vt Romanus Aquila, cùm repetitur, quod antea poſitum eſt. *Abſtineas auidas mors precor atra manus, Abſtineas mors atra precor.*

AEQVIDICI, cùm omnes dictiones ab vna incipiunt litera, qualis ille apud Ouidium, *Pennis pendêre putares Pendebant pennis.*

CONTRARII, in quibus nominum & verborum oppoſitio. *Alba liguſtra cadunt vaccinia nigra leguntur.*

DERIVATI, cùm caſus caſum, & ſimplex ſuum compoſitum ſequitur.

Longa procul legis via diuidit inuia terris.

SONORIFICI, cùm pars extrema dictionis repetitur in altera, qualis ille Auſonij,

Exercet mentes fraternas grata malis lis.

III. IN SONO vel pronunciatione, vnde verſus nominantur

TERETES, qui dictionem volubilem & cohærentem continuant. Talis eſt Neronis imperatoris apud Perſium, *Torua Mimalloneis implentur cornua bombis.* Hunc Diomedes vocat teretem, quem Perſij interpres ait ſonum habere grandem, ſenſum nullum. Quintilianus verſus teretis hoc ponit exemplum,

Mollia luteola pingens vaccinia caltha.

SONORI, qui maieſtatem habent heroicam, *ſub ipſa*

Starem acie, traheremq́; inimica in prælia Teucros.

ASPERI, ſeu (vt Diomedes) fragoſi, qui pronunciatione ipſa crepitant.

Belli ferratos poſtes, Saturnia fregit.

STRE-

STREPERI, à nonnullis dicti rauuli, ab aſperitate vocis, quia celeritate & concurſu literarum ſeſe quaſi collidunt, ab Horatio, niſi fallor, ambitioſi.

At tuba terribili ſonitu procul ære canoro
Increpuit.

VOCALES, qui literis ſonantibus & oratione ampla rem illuſtrant,

Furor impius intus
Sæua ſedens ſuper arma, et centum vinctus ahenis
Poſt tergum nodis, fremit horridus ore cruento.

TVMIDI, qui eiſdem & craſsioribus conſtant vocalibus, *Pollio amat noſtram, quamuis ſit ruſtica, Muſam.*

ENERVES, qui vim ſuam lenitate & fluxu quodam amittunt,

Et ſola in ſicca ſecum ſpaciatur arena.

AEQVIVOCI, à neſcio quibus, etiam Leonini, qui æquali modo in cæſura & fine terminantur. Ouidius,

Si Troiæ fatis aliquid reſtare putatis.

TRIPVDIANTES, vel Fabij vocabulo, exultantes, qui choris ſaltantium ſunt non diſsimiles, vel lenitate, vt ab eodem Fabio diſtinguuntur: vt Virgilius,

Quadrupedante putrem ſonitu quatit vngula campum.

vel acrimonia: vt Horatius,

Miſerarum eſt neq; amori dare ludum.

POPVLARES, in quibus figura nulla, nullus affectus eſt, & qui (vt eos circumloquitur Chariſius) ſtructuram proſæ ſimilem habent, quos vulſis ac raſis comparat Macrobius,

Carpebat ſomnoq; rebus iam ritè paratis.

INCOMPTI, in quibus nullus decor, aut elegantia,

Fraterno primi maduerunt ſanguine muri.

ſi dicas, *Sanguine fraterno primi muri maduerunt*, nihil potes rudius aut inuenuſtius dicere.

IIII. IN COMPOSITIONE, vndè

REPETITI, qui vno in opere ſemel atque iterum ponuntur, auctoris ipſius ſingulari iudicio. qualis ille Virgilij,

Vitaq; cum gemitu fugit indignata ſub vmbras.

de exitu Didonis & Turni. & iſte Horatij, *Læuo ſuſpenſi loculos tabulamq; lacerto.* quo ad Mecœnatrm bis vtitur primo libro Sermonum & primo Epiſtolarum.

INTERCALARES, qui poſt aliquod verſus repetuntur, vt, *Incipe Mænalios mecum mea tibia verſus.*

INTERIECTI ab alijs, non ab ipſo auctore facti, eruditi tamen, & à ſententia non abhorrentes, qualis illa habetur

betur in initio Bucolicorum,

Sæpe ſiniſtra caua prædixit ab ilice cornix.

MALI vel CACOMETRI, vt Horatius inertes, qui arte carent: vel (vt Auantius) exleges, qui lege carminis vſitata ſunt vicioſi. vt, *Quantum omnis mundus gaudet cantante Sileno*: qui è Bucolicis exterminandus eſt.

NOTHI, vel SPVRII, vt Auſonio, qui temere inſerti nec elegantiam habent, nec auctoribus eruditis ſunt digni, vt, *Non homo non pecus eſt: pecus atq; homo: neuter vterque.* qui legitur in nonnullis codicibus apud Virgilium ante illum in 6. Aeneid. *Minotaurus ineſt, Veneris monumenta nefandæ.*

POLITICI, in quibus numerus ſyllabarum, non quantitas: rythmus, non metrum conſideratur, ſine Venere & elegantia. Talibus verſibus totum ſuum opus apud Græcos ſcripſit, ſimile trochaico octonario catalecto, Ioannes Zezes de varia hiſtoria. Talibus item deſcripſit gloriam Paradiſi diuus Auguſtinus lib. Meditationum primo,

Qui ſcientem cuncta norunt, hi neſcire quid queunt?

RECIPROCI, cùm per vices verſibus alternis reſpondetur. Vt,

Malo me Galatea petit, laſciua puella.

Cui alter,

At mihi ſeſe offert vltro meus ignis Amyntas.

DISTINCTI, cùm ad id quod eſt propoſitum, ordine reſpondetur. Virg.

Iphitus & Pelias mecum: quorum Iphitus æuo
Iam grauior, Pelias at vulnere tardus Vlyſſi.

DECVSSATI, in quibus prima pars verſus refertur ad alterius poſtremam: & contrà prima pars alterius ad prioris vltimam. Vt,

Iamq́; ibat dicto parens, & dona cupido,
Regia portabat Tyrijs, duce lætus Achate.

nam ordo naturalis, eſt eiuſmodi.

Iamq́; ibat dicto parens, duce lætus Achate,
Regia portabat Tyrijs, & dona Cupido.

AGGLVTINATI, cùm boni poëtæ carmen aſſuitur verſui inepto, vt & libro ſuperiore poſita exempla ſunt.

Vertere ſe nequeunt ſuper eius iugera ſulci,
Omne tulit punctum, qui miſcuit vtile dulci.

Item,

Inuidiæ morſus non æſtimo poſſe caueri,
Ingenium magni liuor detrectat Homeri.

CORRELATIVI, in quibus ad verba ſingula caſus ſinguli referuntur, ac ſi de ſe Cicero diceret,

Defendi, tenui, vetui, face, cæde, cruore:
Ciuis, dux, conſul, tecta, patres, Latium.

In hoc

In hoc genere quidam alij luſerunt, vt Mattheus Vindocinenſis,

Odit, amat, reprobat, probat, execratur, adorat:
Crimina, iura, nefas, fas, ſimulacra, deum.
Fas, ſimulacra, deum, probat, execratur, adorat:
Odit, amat, reprobat, fas, ſimulacra, deum.

Verùm non videtur commoda adoleſcentulis hæc exercitatio, quæ plus habet operæ & difficultatis, quàm vtilitatis aut præſtantiæ: & nihil citius affert faſtidium, quàm quod eſt affectatum.

OPINABILES, qui videntur eſſe verſus numero, ſed non ſunt, quia numeris iuſtis carent, ſyllabis tantùm conueniunt,

Nolunt vbi velis, vbi nolis, cupiunt vltro.

videtur hic hexametro ſimilis.

Damnum appellandum eſt cum mala fama lucrum.

refert hic pentametri ſpeciem, cùm ſit nihil minus, ſicut & ille,

Audibis malè, ſi maledicis mihi.

INELABORATI ſeu IRRATIONABILES, vt Martianus, in quibus ratio carminis neglecta: quales inueniri apud Pindarum, numeris lege ſolutis: & apud Anacreontem, ad non elaboratos pedes, teſtis locuples eſt Horatius. Hoc idem eſt, quod Terentia-

rentianus ait Grammaticus de Comicis,

In metra peccant arte, non inſcitia.

Hactenus rerum in poëtis cognoſcendarum quaſi capita, quædam propoſui, pro captu primæ & iam adoleſcentis ætatis, ea breuitate, qua potui: eaque ſimplicitate, quam res poſtulare viſa fuit: ſed vt cæteros artifices ſine vſu & exercitatione nihil dignum laude videmus conſequi: ita in his præceptis nullum opere precium erit, ſine ſcriptione: neque vlli proderunt alij, niſi cupido explorandi vires ingenij ſui, & aliquod antiquæ elegantiæ quaſi ſimulachrum effingendi.

FINIS.

INDEX LIBRI PRIMI.

A.

A vocalis terminatio 28
Abi vlt. breui 37
Abſtemius 19. 20
Accentus 23
Acer dubium quantitate 26
Affatim 19
Alcimus poëta Chriſtianus 26
An terminatio græca 32
Anacreonteum carmen 52. *mutatũ in iambicum quaternarium* 52
Analogia 24
Anapæſtus 47
Antea vltima longa 29
Apoſtrophi quantitas 11
Apulia 14
Arabia ibid.
Ariſtophanicum carmen 52
As terminatio græca 33
Aſclepiadeũ carmen 50. *eiuſdem in pentametrum mutatio* ibid.
Atabulus pro vento 23
Atrides prima dubia 9.
Arida vltima breui 29
Auctor pro re condita 41
Auctoritas 27. *non ſemper imitanda* 36. *meliorum ſequenda* 14.

B.

B terminatio 31
Belides, idæ, gen. ma. 15
Belis, idos, gen. fœ. ibid.
Bi particula 14
Boethius contra veteres 36.

C.

C terminatio 31
Caſus 19
Ce in fine adiectum 29
Cecidi à cado 26
Cecidi à cædo ibid.
Ceritus 19

Chai

Chai & elementorũ deſcriptio 63
χιασμὸς 46
Chius 19
Cœlum Rhodi inſulæ, pro ſalubri 41
Colliſio 35.44
Compoſitio 21
Coniunctio copulatiua 39
Connubium 20
Contractio omnis longa 10.45
Correptio 45
Cybele commun. penult. ibid.

D.

D terminatio 31
Dactylus 47
Dædalus pro ingenioſo 42
Decoris, decôris 25
Deductio vel deriuatio 18.24
Deriuationum quantitas 18
Deſideratiuorum verborum quantitas 16
Diana 18
διαίρεσις 45
διάλυσις ibid.
διαστολὴ 45
Dictiones plurium ſyllabarum 25
Diductio 45
Diminutio 27
Diminutiuorum quantitas 15
Diphthongi quantitas 10
Diſſolutio 45
Diu, diuturnus 13.23
Dixeritis, penult. breui 21
Do gerundia 30
Du particula 15.

E.

E vocalis terminatio 29
ἔκθλιψις 45
Edonius antepen. longa 36
Egomet 22
εἴδωλον 36
Elegiacum carmen 48

Eliſio

Eliſio 44
En terminatio græca 32
Eobanus Heſſus 3
Epitheta inueſtiganda 38
Er terminatio græca 33
Es terminatio 34
Etymologia 25
Euripus 36
Excluſio vocalis 45
Exemplorum vſus 16
Exilis 25
Extenſio 45.

F.

Fatidicus 19
Fecerimus penul. lon. 20
Ferale 19
Fieri prima longa 18.37
Figuræ proſodiæ 44
Flagro prima dubia 15.

G.

Gaditanus 19
Georg. Sabinus 3
Getulus 23
Gilgil nomen Philoſophi Mauri 31.

H.

Hendecaſyllabum, quod et Sapphicum, in iambicum tranſit 51
Heptaſyllabum, quod Anacreonteum 52
Herculis labores & victoriæ 57
Hexametrū carmen 47
Hiatus 46
Hypermneſtræ pietas in maritum 53.

I.

I terminatio 30
Iacobus Micyllus 3
Iambicum trimetrum ſeu ſenarium 48. acatalectum 50. dimetrum ſeu quaternarium 49
Iambicorum genera 45. hoc fit interdum ex hendecaſyllabo 51. mutatur in pentametrum 49
Iambus pes 47
Imbecillis 19

Immutatio vocalis 44
In terminatio græca 32
Inſuber 23
Ionius 14
Is terminata 34
Italia diuerſa quantitate 14
in Ius genitiui 17.

L.

L terminatio 31
Latro quod eſt canum 8
Leuis 26. 27
Ligurio 16
Liquefacio 13
Liquidæ cum muta poſitæ obſeruatio 9
Liquidus prima longa & breui 20
Longus verſus pro Hexametro 47
Locus 46. *æqualis, inæqualis* 46
Lunai genitiuus 18.

M.

M terminatio 31.
non eliditur ibid.
Maceror 19
Malea pro promõtorio 18
Moloſſus 47
Monoſyllabæ dictiones 11.

N.

N terminatio 32
Natare 19
Natura vocabulorum 23
Nereius pro Achille 42
Nireus pro pulchro ibid.
Nomen commune pro certo 41
Numerus ſingularis 39

O.

O vocalis terminatio 30
Oblitus & oblitus 26
Obſeruationes de componendis carminibus 37
Oenotria 14
Offa, ofela 15
Olli 66
Omitto prima breui 21. 22.
On terminatio græca 32
Oratio affirmans 40

Os

Os terminatio græca 35
Ouidius 6.

P.

Pagella 15
Paraclitus 36
Particulæ illiteratæ quãtitas 14
Parere pro obtemperare 25
Parere pro eniti 25
Pars pro toto 41
Parturio 15
Patronymicorum quantitas ibid.
Pelion 13
Penitus 19
Pentametrũ carmen 48 ex Aſclepiadeo 50. in iambicum 49
Penuria 19
Pes 46
Pedum in carminibus ratio 45
Pedum nomina ibid.
Petitor 23
Phalecium 51. mutatum in ſapphicum 51. item in iambicum ſenarium 51
Philip. Melanth. 4
Poetæ optimi 16
Poſitio 7
Poſtea breui vltima 29
Poſtmodo in fine corripitur 30
Præpoſitiones 21
Ptræteritorum quantitas 11. 12
Pro præpoſitio interdum communis 22
Procruſtes pro latrõe 42
Productio 45
Proinde 22
Pronubus 20
Propago 22. 26
Propertius 6
Propola pro mercatore 22
Propiorũ nominum quantitas diuerſa 13
Pt non facit poſitionẽ 36
Pugillus 15
Pyrene pro monte 13
Pyrrhichius pes 43.

Q.

Quando, quandoquidem, quandoq;, quandocunq; 13. 19. 23
Qualitas vocabulorũ 24
Quis pro quibus 34
Quomodo in fine corripitur 30.

R.

R terminatio 32
Re præpoſitio 21
Redi breui vltima 37
Refert pro vtile eſt 21
Regio in carmine 46
Regula 10. 11
Rerum animatarum & non animatarũ quantitas 24
Reſolutio 22. 44
Rudere de feris dicitur 15.

S.

S literæ terminatio 33
Sapphicum 51. *in phalecium* 52
Scaturio 15
Senex pro domino 41
Sicanus, Sicania, diuerſa quantitate 14
Sicubi 22
Significatio in verbis variat 26
Siquidem 22
Species loco generis 41
Spondeus 47
St non facit poſitionem 36
Supinorum diſſyllaborum quantitas 12
Suſpicio 37
Syllabæ penultimæ quantitas 23
Syllabarum collocatio 7. *quantitas in genere ibid. in ſpecie* 21
συναλοιφὴ 44
συνίζησις 45
συστολὴ 45.

T.

T terminatio 35
Tantidem 13
Temporum quantitas in verbis 12
Tepefacio 14

Termi-

Terminatio 7
Theſei res geſtæ 56
Thetys pro vxore Oceani 35
Tibullus 6
Totidem 13
Tranſlata verba 39
Tre particula 15
Tri particula ibid.
Tribrachys 47
Trochæus pes ibid.
Trochaicum octonarium 49
mutatum in iambicū octonarium 51
Tu correptum 30.

V.

V terminatio ibid.
Vbiq; 13. 30
Venuſtas 36
Verba propria 37. *maiora* 39. *ſimplicia, poſſeſſiua, contraria* 40
Vibro 15
Vietum 20
Vir commune 32
Vocalis ante vocalē 7. 16
Vocalis breuis in ſine producta 8
Vlricus Huttenus 3
Vs terminatio 35
Vſus auctorum in vocabulis 27.

Y.

Y vocalis terminatio 30
Yn terminatio græca 32
Ys terminatio græca 35
ων terminatio 31.

INDEX LIBRORVM SECVNDI ET TERTII.

† Similitudinem
* Collationem
„ Comparationem

} *hæc nota ſignificat.*

A.

Abominandi 171
Ab ortu ſolis vſq; ad occaſum 254
Acceptæ calamitatis 117
Ad ſe redeundi 136
† *Aduerſa* 318
† *Aequalitas* 120
† *Aequor* 314
Aetates hominum quatuor 212
Aetatum omnium 219
* *Affectus* 342
† *Ala* 322
A magnis vinci laus eſt 192
Amator † 272. ,, 339 334
Amentia 173
† *Amicus* 295
Amor * 341. † *lentus* 276. *nouus* 276. *vehemens* 275
† *Amplexus* 316
Anathemata ſeu vota dicata 205
Aſſentiendi 176
† *Auarus* 298
Aucupij vel piſcationis 196
† *Audax* 284. 282
Aurora 233.

B.

Blanditiarum 148

C.

† *Cadens* 293. 294
* *Candor* 344
Campi 271
† *Captiuus* 297
Carminum & incantationum vis 182
Cauſa caputq; 194
† *Celer* 289
Celeritatis 195
† *Cerebrum* 308
† *Certantes* 285
* *Collationes perſonarum* 353
* *Color* 346
,, *Comparationes multititudinis* 323. *magnitudinis* 327
† *Conſolatio* 317
† *Conſtans* 286
† *Corpus affectum* 305. *pul-*

pulchrum 301
Crepuſculi 240
* Crudelitas 342
† Crura 305
Cura † 317. ,, 344
† Currus 313.

D.

Deuouendi 170
Dies noctesq́, 252
Diluculi 233
† Dolore affectus 292
Dubitandi 181
† Dubius 287
* Durus 336.

E.

Ebrij 200
Eius quod fieri nequit 160
Epitaphia 207
† Eques 313
† Errans 286
Eſt aliquid 200
Exanimationis 133
Exprobrantis iactantiam
174. leuitatem 175.

F.

† Famelicus 298
Fluuij amœni 268
Foci conſtruendi 192
Fontis 266. 267
Formulæ quibus vtimur
ante Vale 154
Formulæ quibus initio literarum vtimur 152
* Fortis 339
* Fortuna 343
† Frequentia 308.

G.

Gelu 162
† Generatio 319
* Gloria 347

I.

† Ictus 310
† Imbellis 278
† Impatiens 299
Implorandi auxilij 117
Imprecandi 169
† Inæqualitas 321
† Inconſtantia 322
Increpantis 172
† Inferi 315
† Ingenium 343

† *Inhumanus* 284
† *Inſenſatus* 299
† *Inuidus* 285
Inuocandi 166
† *Iracundus* 277
Irriti conatus 136
Irriti voti aut ſermonis 138.

L.

† *Lachrimæ* 306
* *Læſus* 339
† *Lætus* 296
Laudandi à bonis animi 71. *corporis* 93. *externis* 100
† *Libri* 316
Lucis 269
Luciferi 235
Lunæ 230.

M.

* *Magnanimitas* 342
† *Mater* 312
† *Medicina* 317
Meridiei 238
† *Miles* 299
* *Miſer* 338
Montis 268
† *Moriturus* 294
† *Murmur populi* 309
Muſicæ excellentia 189.

N.

† *Nauis* 313
Ne longum faciam 178
Nemoris 270
* *Nigredo* 345
Nix ſoluitur 165
Noctis 241
Noctis intempeſtæ 243
Non poſſum eloqui 179
Numeri infiniti 161
Nunquam 157.

O.

† *Obliuioſus* 299
Obmuteſcentis 132
† *Oculi* 307
Officij in ſe collati commemoratio 107
Officiorum ſe memorem promittendi 112
Optandi 146
Optandi longæuitatem 147

Optata

Optata impetrandi 180
Orientis ſolis vel diei 256
† *Otium* 317. 318.

P.

Palloris 126. † 306. * 346
Pauoris ſubiti 131
Planctus 127
Planetarum 230
Pluuiarum 260
† *Poëta* 313
Poëticæ excellentia 188
Portus 272
Prius moriar 114
Pudoris 141. † 306.

R.

Regionis ſeptentrionalis 255
† *Res geſtæ* 315
Res probat 193
† *Riuus* 315
* *Robuſtus* 340
* *Rubor* 345
Rumoris vel nuncij 142.

S.

Salutandi 149
Scopuli 272
Scyllæ & Charybdis 259
† *Semina* 319
Semper 156
* *Senectus* 352
Serenitatis 266
Signorum ſolarium 224
† *Similitudines* 272
Solis occidentis 239
† *Squallor* 314
Stagni 267
† *Studioſus* 301
† *Stupidus* 288
Sub primum ſomnū 243

T.

† *Tempeſtas* 314
Tempeſtatum 262
Tempeſtates anni quatuor 220
Temporum variorum 244
Temporis perpetui 252
† *Textura* 220
† *Timidus* 280

Tingendi lanas 204
† *Tranquillitas* 321
Tremoris 123
† *Tumultus* 309
† *Tumulus* 322.

V.

Valedicendi 154
Vallis 271
„ *Varia varijs* 334. 354
Variarum ſtellarum vel ſiderum 226
Ventorum 258
† *Vinctus* 298
† *Violentus* 288
Vitæ incorruptæ 198
Vituperandi 105
† *Vnda* 322
Vt conferamus parua magnis 178
Vt verum fatear 177
† *Vulneratus* 311
† *Vulnus* 310

Z.

Zonarum 256.

Indice quartus & quintus liber non habent opus, propter elementorum ordinem.

INDEX LIBRI SEXTI.

A.

Ablegatio 741
Abſtat antiquè 690
Accuſatio 734. 742
Achillis epitheta 705
Actio 747. 741
Actio in epithetis 706
Actus Tragici 780
Adhortatio 734
Adiuncta 658
Admiratio 737
Admonitio 733. 742
Aeacides pro Achille 706
Aeolides pro Vlyſſe 706
Aetas 774. 735

Aetates auctorum 669
Affectatio in verbis 692
Affectio 736. 760
Affectus 758
coniugalis 757
Affectuum expreſſio 760
ratio 773
Affirmatio 732
αἰτίαι 752
Alcides pro Hercule 718
Alienus loci 730
ἀλληγορία 727
Alteratio verborum 730
ἀξιώματα 738
Ambiguitas vitanda 721
Amphibrachys in hexametro 674
Amphion 782
amphitryoniades pro Hercule 717
Anapæſtus in hexametro 673
Animantum nomina humilia ſignis deſcribenda 692
Antecedentia 762
Antias fortuna 725
Antiquitatis verbis quando vtendum 690
Antiquitas loco auctoritatis ſit 668
Antonius Harena 694
ἀντονομαστικὸν *loco proprij* 725
ἀπόδειξις 765
ἀποστροφὴ *ibid.*
ἀποφώνισμα 739
Apta pedũ connexio 672
Aqua pro mari 691
Arator poëta Chriſtianus 696
Arbitrium 740
Archaiſmus 731
Area fortunæ 725
Ariſtophanes 778
Artium incrementa 778
Aſſenſio 742
Aſſeueratio 733
Atque particula poſtpoſita 695
Auentini deſcriptio 747
Auerſio 734
Aurum epithetis varijs declaratum 707. 708
αὐξητικὸν *loco proprij* 726
ἀφορμαὶ 751.

B.

Bacche-

Baccheus in pentametro 674
Barbara verba 690
Bernhardus Cluniacenſis 685
Bina epitheta vni adiuncta 714
Bombarda 690
Bona hora, pro fortuna proſpera 726
Bouslaus Haſſenſtenius *681. 682.*

C.

Cæcilius 784
Cantus in tragœdijs 776
Caluus poëta 785
Carmina digna reprehenſione quæ ſint 778
Carminum genera vſitata 773
Caſuum mutatio 729
κατασκευὴ 764
κατάχρησις 725
Catholica de arte poëtica Horatij *771*
Catullus 785
Cauſa efficiens 744
Cauſarum diuerſitas 751
Cauſa 751
Cauſæ excidij Troiani 752
Ceres pro frugibus 728
Chariſius Grammaticus 669. 690. 731
Choriambus 674
Chori in tragœdijs 776
χεῖαι 737
Ciceronis ſententia verſibus expreſſa 698
Cinna poëta 785
Circumlocutio 691. 726
Circumſtantiæ 758
Circumſtantijs amplificata oratio 735
Claua Herculis *691*
Cognatio 736. 759
Collatio 761
Collocatio verborū 704
Colliſio 685
Comœdia vetus 778
Commiſeratio 743
Commutatio verborum 661. conſtructionis 728
Comparatio 761
Compellatio 742

Compo-

Compoſitio verborum 684.724.779
Concio 741
Conditio 736
Confeßio 733
Conqueſtio ibid.
Conſequentia 762
Contrarium 732
Cõtractio participij 731
Conuicium 744
Copiæ vtriusq; vſus 744
Corytus pro pharetra 690
Cratinus 778
Creticus 674
κρίσεις 738. κρῆψις 787
Cygni victor pro Achille 706.

D.

Dactylus in fine hexametri 673
Dactylis quando vtendũ 672
D conſonans eliſa 688
Definitio 745
Deformitas 680
Delectus verborum 689
Delictis ignoſcendum 770
Denunciatio 743
Deploratio ibid.
Deprecatio ibid.
Deſcriptio fortunæ 727
Deſcriptio 747
Deteſtatio 735
Dialogiſmus 702
Dictio vnius ſyllabæ in fine hexametri 679. pentametri, ſyllabarum duarum, trium, quatuor 681
Dictiones diſſyllabæ in hexametro 679
Dies ſine fece 721
Dignitas 736.774
Dignus vitæ 728
Digreßio 766
Diſpoſitio qualis eſſe debeat 772
Dißimulatio 733
Diuerſitas conſtructionis 728
Diuiſio generis 748
Doctorum iudicio ſcribendum 758
Dolor 733

Domi-

Domicilium Caci variè elatum 693
Domitor monſtrorũ, pro Hercule 706
Dubia epitheta 711. 719
Dubitatio 782
Duo vni ſubſtantiuo epitheta non apponenda 714
Duplicatio 732
Dux Myrmidonum pro Achille 706.

E.

Eadem ſententia variata 748
Ecthlipſi quando vtendũ 685
Effecta 754
Educatio 758
elegantia verborum 722
Eliſio in vocalib. iucunda 687. in cæſura pentametri vitanda ibid. conſonãtium non amplius in vſu 689 ab eliſionibus multis abſtinendum 687
Elocutio 773
Emẽdatio neceſſaria 787
Enarratio generis 740
ἐναλλαγμένον *loco proprij* 724
Enumeratio exemplorũ [765
ἐπεξεργασία 793
ἐπιμονὴ *ibid.*
Epiphonema 742
ἐπιφωνήματα 738
Epitheta inepta 715. perſonarum rebus attributa 711. perſonis accommodata 720
Epithetorũ aplicatio 720 diuerſitas 709. diuiſio 710. imitatio 717. inueſtigatio, obſeruatio, 721. permutatio 712 poſitus 713. ſeiunctio 715. vicia 714. vſus 708. 718. 721.
Epitritus 672
Error Virgilij 780
Erroris confeßio ſcribenti vtilis 782
Eſtur verbũ antiquũ 691
Ethica poetæ neceſſaria 779. 788

Ετυμολογία 726
Euentus 760
Euodius poëta 695
Eupolis comicus 778
εὐπορία 744
Exclamatio 733
Exemplum 765
Execratio 734
Exordium 775
Experientia 733
Expoſitio rei 727
Expoſtulatio 734
Exprobratio 744
Extranſpoſitio proprij 726
ἐξωτικὸν loco proprij ib.

F.

Fabricij partitiones Grãmaticæ 675. Syntaxis græca 696. in Terent. caſtigationes 689
Facta 760
Facilitus 645
Facultas 758. 762
Fatum 724
Figura 748
Figuræ duodecim in vno hemiſtichio 703
Finis poeticæ 780
Forma 745
Forma dicendi obſeruanda 772
Fortuna 723. 736
Fortuna fortunatior 726
Fortunatus poëta 696
Fortunæ fulmina & naufragia ibid.

G.

Generis mutatio 728
Γένος δραμματικὸν 776
Genus carminis conſiderandum 773.
orationis variandum ibid.
per ſpecies expoſitum 748
Gerundij primi variatio 730
Gerundium in Do in fine verſus 694
Γνῶμαι 737
Græca latinis non miſcenda 694

Græcis

Græcis verbis quomodo vtendum 775
Græciſmi obſeruandi 676
Græciſmus in conſtructione 730
Grus 692
Guttæ pro lacrimis 691.

H.

Habitus 748
Habitus in epithetis 707. orationis 731. mutandi rationes tres 731. 732
Hectoris occiſor, pro Achille 706
Herculis epitheta 718
ὄνειμα 766
Hildebertus Lauerdinus 685
Hippocrates 782
Homerus ibid.
Hortatio 733
Hortator ſcelerum pro Aeolide et Vlyſſe 706
Hortenſius poeta 750
Hugoldus 677

Humilia verba epitheto corrigenda 691
Humilitas in epithetis fugienda 721
Hypallage 712
ὑπερβολικὸν loco proprij 726
ὑποτύπωσις 760. 786.

I.

Iambus in hexametro 674
Imitatio 784
Ignis Noricus 697
Immunda fortuna 724
Imperatiui variatio 730
Imperium 743
Improprijs non vtendum 689
Improprium loco proprij 725
Inciſa obſeruanda 682. plura carmen attenuant 683. neglecta interdum ſunt iucunda ibid.
Indicatio 742
Indicatio loci 741

Indigna-

Indignatio 734
Indifferens epitheton 720
Inflata verba 694
Inſtrumentum 758
Inſtrumenta in tragœdijs 776
Inſultatio 743
Interdictio 744
Interminatio 743
Interrogatio 733
Inuentio 724. 771
Inuſitatis, verbis quando vtendum 690
Ioachimus Camerarius 741
Ioci in tragœdijs 777
Iodocus Vuillichius 722
Ionicus minor 674
Iohannes Riuius 777
Ioſephus Pineus 705
Iouis nepos, pro Achille 706
Irpus pro lupo 690
Irriſio 734
Ισοδυναμία 724. 764
Iucundum 780
Iudicium vulgi non ſequendum 784
Iuſiurandum 744.

L.

Laomedontiadæ, pro Troianis 719
La[illegible]ſæus, pro Achille 706
Latinitas 722
Laudatio 741
Licentiæ 732
Literæ eiuſdem repetitio 677
Loci notatio in epithetis 707
Locorum epitheta 720
Locus 736. 740. 758
Locus Virgilij de euerſione Troiæ 752
Loſſius 777.

M.

Mala hora, pro fortuna aduerſa 725
Mameranus 677
Mandatum 741
Marſus aper 707
Materia 745

Materiæ communes quomodo tractandæ 775
Materiæ habendæ ratio 772
μειωτικὸν *loco proprij* 726
Menander 578
Merlinus Cocalius 694
Meſſala dux 754
μετάληψις 724
Metaphora abſurda 695
μεταγωγὴ 712
μεταφορικὸν *loco proprij* 723
μετωνυμία 724
Modus 739
Modus rei geſtæ explicandus 751
Monoſyllabæ dictiones in hexametro 681
Moriri pro mori 609
Memmius poëta 785
Mutatio partium in constructione aut accidentium 728.

N.

Neuius poëta 785.728
Narratio 741. *qualis eſſe debeat* 775. *de Pylade et Oreſte* 755
Natio 735
Natura in poëta præſtantiſsima 781
Negatio 732
Neptunus pro piſcibus 728
Nereius heros pro Achille 706
Νοήματα 738
Nomen coniunctum quo proprium ſignificatur 728. *proprium in fine hexametri* 684. *à communi ſeiunctum* 715
Nominis interpretatio 726
Nonius 690
Notatio 746
Notatio per ſigna 691
Nouitas 774
Nouum vocabulum loco proprij 725
Numerus diſſolutus 676
in Numerando qua ratione poëtæ vtantur 704

Nun-

Nuncius 741.

O.

Obſcœna verba vitanda 694
Obſcuritas in ſermone 702
Olli pro illi 691
ὀνοματοποιητικὸν loco proprij 725
ὁριστικὸν loco ſimplicis 727
Oratio 740
Orationis habitus commutatus 730
Ornamenta vt ſint adhibenda 771
Orpheus 782.

P.

Pacuuius 724. 784
Paon in hexametris 675
Παράδειγμα 764
Παρέκβασις 766
Parentheſis 716
Πάροδος 766
Pars in epithetis 705
Partes 745
Participium in fine verſus 694
Particula enclitica in fine hexametri 679
Partitio 748
Παρῳδία 740
Paſſio 747
Paſſio in epithetis 707
Patria 736. 774
Pedes carminis iambici 777. improprij 673. peregrini ibid.
Pedum delectus habendus ibid.
Pelides 706
Pentameter inuenuſtus 681. decem dictionum 688
Percontatio 740
περιφραστικὸν loco ſimpl. 726
Permutatio epithetorum 712
Permutatū nomen 727
Perturbatio 736
Perſona 755. 758
Perſonæ deorum quando ſint inducendæ 776

Perſonarum fictio 774
qualitas ibid.
Phillyridæ diſcipulus, pro Achille 706
Phraſis 722
Phthius pro Achille 706
Πίστις 704
Plato Comicus 778
Plautus 784
Plura epitheta vni ſubſtantiuo adiuncta 714
Poëma gratum 781
Poëta bonus 788. perfectus quomodo fiat 779. 780
Poëtæ theatrales 786
Ποίνη pro precio 689
Porcius poëta 677
Poteſtas 539
Prædicamenta in epithetis conſideranda 705
Prædicamentum quando 747
Prædicamentorum vſus 748
Prædictio 744
Præpoſitionis repetitio in pentametro 681
Preces 743. 719
Precium pro pœna 689
Præneſtina pro fortuna 725
Proceleuſmaticus in hexametro 673
Prolixa epitheta 715
Promittere, pro minari 689
πρὸ ὀμμάτων θέσις 760
προφάσεις 752
Propoſitio 775
Propoſitio vniuerſalis per ſpecies expoſita 748
προσοικοδόμησις 763
Protractio præſentis 731. futuri ibid.
Prouincia 774
Pulchritudo in carmin. ibid.
Pythagoræ deſcriptio 746.

Q.

Quæ ſint poëtæ fugienda 777
Quæ corrigenda ibid.
Quæſtus 736
Qualitas 721

Quali-

Qualitatis mutatio 745
Querela 734
Quantitas 747
Quibus erroribus in carmine ignoſcendum 780.

R.

Raimundus 678
RARAFIDES 732
Ratio præpoſitioni addita 700
Recuſatio 742
Relatio 747
Repetitio vitanda 677
Reprahenſio 734
Res 735
Reſolutio graduum in comparatione 730
Reſpectus rei alterius in epithetis 706
Reſponſio 741
Rhamnuſia pro fortuna 725
Ruſinianus 739.

S.

S conſonans eliſa 688
Sapientia 788
Sariſſa, pro haſta 690
Satyra 776
Scripta diligenter corrigenda 781
Sententia integra 740. *mutila* 739. *vulgaris ibid. generalis* 743. *verbis commutatis elata* 723. *eadem varianda* 698. *duobus verſibus abſoluenda.* 699
Sententiæ amplificandæ rationes 748. *quomodo efferendæ* 698. *quadã Ciceronis cum poëtarũ collatæ* 696. *ſimpliciter prolatæ illuſtrantur exemplis* 700
Sententiarum diuerſitas 737. *qualitas ibid. in enunciando diſcrimen* 739
Senſus 740
Septem vicia verſuum 783

Sermo irati hominis 760
Sexus 735. 758. 774
Sidonij iudicium de antiquis 785
Sidonius poëta Chriſtianus 695
Significatio 723
Similitudo 765
Siſyphides, pro Vlyſſe 719
Situs 748
Solœciſmus vitand⁹ 696
Sonus in inciſo æqualis 678
Sordida verba 691. *ijs quomodo vtendum* ibid.
Spes, pro metu 689
Spondeus quando vtendum 672
Spondeus in quarta regione quando ponendus 675
Studium 694. 773
Suauitas in carmine 774
Subiectio 733
Subſtantia 747
Supini primi variatio 730
Syllaba breuis propter inciſum longa 684
συμβολικὸν *loco ſimplicis* 727
Synalœpha quando vtendum 685
συναθροισμὸς 763
συνεκδοχικὸν, *loco proprij* 724
Syntaxis 722
συντομία 765
συνώνυμα 723. *quomodo differant* ibid.

T.

Tempus 736. 742. 758
Temporis vſus in epithetis 707
Terentius 784
Terminatio ſimilis in fine fugienda 678
Terrai 668
θέσις 760
Theſſalus pro Achille 706
Tirynthius heros pro Hercule 718. *Tiſiphone* 719

Totum

Totum in ſuas partes diuidendi 748
in Traiectione ſententiæ quid obſeruandũ 702
Tragœdiæ dignitas 778
Tranſpoſitio epithetorum 712
Tria inciſa tribus commatib. abſoluta 684
Tria in carmine ornamenta 774
Tria poëtæ neceſſar. 782
Tribrachys in hexa. 674
Trochæus in hexa. ibid.
Troiani belli ſcriptor, pro Homero 706
Troiæ populator, pro Achille 706
Tumida verba 692
Turben verbum antiquũ 690
Tyrtæus 782.

V.

Varietas in oratione adhibenda 723
Vbi Helena ibi Troia 728
Vbi, prædicamentũ 748
Venus pro holere 728
Verba compoſita 695
Verba eadem vno in loco non repetenda 693. *tumida nõ admittenda* 692
de Verbis ſimplicib. 689
Verſus euidentes 700. *hypermetri* 682. *retrogradi* 682. *dactylici cõmatici* 685. *figurati* 703. *optimi qui ſint* 676. *in quibus multæ eliſiones* ib.
Vitrea fortuna 723
Vituperatio 741
Vna ſententia ab Horatio variè tractata 748 *ſæpius repetita* ibid.
Vocatio 742
Voluntas 736
Votum 742
Vſus poëticæ 781.

INDEX LIBRI SEPTIMI.

A.

Aequidici verſus 837
Aequiformes 836
Aequiuoci 839
Affectiones verſuum accidens 794. 795
Affectio pedum 804
Agglutinati verſus 842
αἰολικὸς verſus 833
Ambitioſi verſus 839
Anapæſtici ſiue cæſura puri 819
Appellatio 793
ἄρσις 796
Aſperi verſus 838.

B.

Bellici verſus 834
Bucolici verſus 835

C.

Cacemetri verſus 841
Cæſar Scaliger 808
Cæſius Baſſus 792. 798
Cæſura, accidens verſus 793
Cæſura bucolica, trochaica 817. 818. *in carmine requiritur* 817. *quotuplex* 815. 816
Carmen Euboicum
Carmen propter ſtrophas quot generum 821
Carmina nomina accipiunt à varijs accidentibus verſuum 806
Carminis diuiſio ab habitu 821. *à compoſitione* 822. *à qualitate* 822
Carnius verſus 812
Catenati verſus 835
Claudicans verſus 833
Clauſula 824
Colon pars verſus 814. *quando adhibendum ibid.*
κόλοβος 833
Comma 815
Comma pars verſus ibid.
Commate quando vtendum 815
Commutati verſus 835
Compoſitio, verſuum accidens

cidens 794. pedum 803. carminis varia 819
Concatenatus verſus 810
Conceptio 792
Concinnus verſus 826
Coniugatio 792
Coniunctus verſus 813
Contrarij verſus 838
Correlatiui verſus 842.

D.

Deliacus verſus 812
Decuſſati verſus 842
Deriuati verſus 838
Deriuatum carmen 822
Detractio carminis ibid.
Dicolon carmen 820
Dictio, verſuum accidens 794
Dictio in initio & fine verſus 829
Dignitas pedum 804
Dimenſio, verſuum accidens 792
Diminutus verſus 810
Diſtrictus verſus 835
Diſtincti verſus 842
Diſtrophon carmen 821
Diuiſus verſus 813
Diuus Auguſtinus 841.

E.

Elumbis verſus 832
Eneruis verſus 839
Exiles verſus 832.

F.

Fabricius in Senecæ tragœdias 805
Figura, verſuum accidens 794
Figura quotuplex 827
Figuræ vnius verſus ibid.
Figuræ qua ratione inueniendæ 829
Figurarum multarum verſus ibid.
Fiſtulares verſus 836
Fragroſi verſus 838.

G.

Genus, verſuum accidens 792

Geminati verſus 837.

H.

Habitus, verſuum accidens 794
Hemiſtichium 813
Hexaſtichon 813
Hiatus in vocalibus 832
conſonantibus ibid.
Hipponacteon carmen 834
Hiulcus verſus 832
Hypermeter verſus 810.

I.

Iacobus Micyllus 808
Illibati verſus 835
Imperfecti verſus 834
Inciſum 793
Incompti verſus 840
Inconcinnus verſus 827
Inculpati 835
Iniuges 836
Ineloborati 843
Inertes 841
Integer 810
Intercalares 840
Interiecti ibid.
Iohannes Zezes 841
Iterati verſus 837
Irrationabiles 843.

L.

Laconicus verſus 812
Leonini verſus 839
Locus pedum quid ſit, & quotuplex 797
Lyricus verſus 812.

M.

Mali verſus 841
Martianus 796. 843
Menſura 792
Melicus verſus 812
Metrum quàm variè accipiatur 792
Minturnus 831
Mixtum carmen 807
Mixtus verſus 813
Modus, verſuum accidens 794
Monoſtrophon carmen 821
Multiforme carmen 819
Mutabilis verſus 837.

Nodoſi

N.

Nodoſi 836
Nomen, accidens pedum 799
Nothi verſus 841
Numerus pedum 797.

O.

Opinabiles verſus 843
Originale carmen 822.

P.

Paripedes verſus 834
Partes, verſuum accidens 793
in Partibus quæ conſideranda 814
Pedes, verſuum accidens 792
Pedum accidentia 795. 796. *diuiſio & enumeratio* 797. *differentia* 803. *nomina vnde deducta* 799
Pentaſtrophon carmen 821
Percußio 792
Perfecti verſus 835
Permutatio carminis 823
Politici 841
Populares 840
Poſitus pedum 806
Priapeius verſus 812
Principale carmen 822
Propoſitio pedum quid & quotuplex 802. 805
Proprietas, verſuum accidens 795.
Purum carmen 807.

Q.

Qualitas, verſuum accidens 794
Qualitas pedum 804
Quantitas 799
Quinquepares 836.

R.

Reciproci verſus 841
Repetiti 840
Reſolutio pedum 802

Retro-

Retrogradi 837
Rythmus 793.

S.

Sapphici verſus 835
Saturnius verſus 812
Scanſio, verſuum accidens 793. *quot modis fiat* 814
Scazon verſus 812
Scolius verſus 809
Seneſcere in ſyllabis 791
Serpentini verſus 837
Simplices verſus 806
Sonorifici verſus 838
Sonori ibid.
Species, verſuum accidens 792
Spondaicus verſus 812
Spurij 841
Streperi verſus 839
Superfluus verſus 810
συζυγία 799
Syllabarum abundantia aut defectus 818

T.

Tardogradi verſus 836
Tempus quid & quotuplex 797
Tempus longum, breue ibid.
Teretes verſus 838
Terminatio, verſuum accidens 793. *in quibus verſibus annotetur* 810
Tetracolon carmen 820
Tetraſtichon carmen 813
Tetraſtrophon 821
Theſis quid ſit, & quæ habeat nomina 796
Tricolon carmen 820
Tripudiantes 839
Triſtrophon 821
Tumidi verſus 839.

V.

Verſibus nomina Latini à pedibus impoſuerunt 809
Verſus à dimenſione quomodo appelletur 808
Verſus integer 810

Verſus

Verſus ſine cæſura inſuauis 819
Verſuū accidentia 792. nomina vnde ſumta 806
Vniforme carmen 819
Vocales verſus 839
Vſus, verſuum accidens 794
Vſus quotuplex 823.824

FINIS.

LIPSIAE,
IMPRIMEBAT IOANNES STEINMAN.
Anno
M. D. LXXX.

Hunc librum iure emit Samuel Welemovinus emptus liber 14 gr.

Ano: Dni. 1585

Samuel Welemovinus vendidit [illegible]

anno [illegible] [illegible]

Hradecii [illegible]